

ספר
קדשת ישראל
והוא
קדשת הברית

עצות טובות והנהגות ישרות ותקונים נוראים ונפלאים עד מאד, לכל
אלו שנפלו בתוך פח יקוש של כל מיני פגמי הברית, ולכלכו את
נשמתם בתאות נאוף, רחמנא לעילו, ומראה להם דרך איך לצאת
מהרגלם הרע והמגנה ולקשט עצמם בכל מיני קשויים נפלאים.

אשר כתב הרב הגאון הצדיק, חסידא ופרישא, עמוד האמונה,
מונרה הטוהרה, המגלה והמפרסם אמתת מציאותו יתברך לכל
העולם בלו.

כבוד קדשת הרב הצדיק מוהרא"ש זצ"ל

בנינים ומקסדים על-פי דברי רבינו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון, בוצינא
קדישא עלאה, אדוננו מורנו ורבינו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

הוכח לדפוס ע"י חסידי ברסלב עה"ק 'רדשלים' חובב"א

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים
To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh Boro Park
1011 41 Street
718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh Williamsburg
27 Skillman Street
718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh Monsey
32 Dolson Rd.
347-733-7551

היכל הקודש בלומינגראוו
Heichal Hakodesh Bloominggrove
24 Merriewood Ln S
845-379-1161

בארץ ישראל
מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב

שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"
בהתייסדות ע"י כ"ק מוהרא"ש זצוק"ל

רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225

טלפון רב קווי 04-6708356

פקס: 04-6708359

Visit Our Web Site:
www.breslevcenter.com

לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at: amazon.com

To donate and/or sponsor one of our books please call: 845-248-1651

הַקְדָּמָה

בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית מֵאֲתָנוּ
גּוֹאֵל וּבְכָל דּוֹר וְדוֹר, שׁוֹלַח לָנוּ צְדִיקִים
קְדוֹשִׁים הַמּוֹרִידִים אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם,
וְעוֹסְקִים לְתַקֵּן אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְלְהוֹצִיאָם
מֵעוֹנוֹתֵיהֶם, וּמַעוֹרְרִים רַחֲמִים רַבִּים עֲלֵיהֶם,
וּמְמַשִּׁיכִים עֲלֵיהֶם חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים,
וּמַגְלִים לָהֶם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר
עַל-יְדֵי-זֶה בְּעַצְמוֹ נִמְחָלִים כָּל הָעוֹנוֹת; כִּי
בְּאֲמַת כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, חָס וְשָׁלוֹם, נִגְדוּ יִתְבָּרַךְ,
עַל-יְדֵי-זֶה נֶעְלַם וְנִסְתָּר וְנִתְכַּפָּה מִמֶּנּוּ אֲמִתַּת
מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-יְדֵי כָּל חֲטָא וְעוֹן וּפְשַׁע
עוֹקְרִים אֶת עַצְמָם מִשְׁרָשָׁם, וּבוֹנִים מְחִיצָה בֵּינָם
לְבִין הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(יִשְׁעִיָּה נט, ב): "כִּי אִם עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מִבְּדָלִים
בֵּינֵיכֶם לְבִין אֱלֹהֵיכֶם וְחֲטָאֵתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָּנִים
מִכֶּם מִשְׁמוֹעַ" וְגו'. וְהַצְּדִיקִים מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם,
חֲלָבָם וְדָמָם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְשִׁיגִים הַשְּׁגוֹת אֱלֻקוֹת
בְּתַכְלִית הַמְּדֻרָגָה עֲלִיוֹנָה, וּבְכָל פֶּעַם מַחְדָּשִׁים

חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים, שֶׁהֵם כְּלִים לְהַמְשִׁיךְ בָּהֶם אֶת
 שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, וְזוֹכִים לְמַחֲזִין חֲדָשִׁים
 בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיכִים לְמִטָּה
 אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְחַדִּירִים בְּנִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 הֵם מוֹרִידִים אֶת כָּל הַמְּסַכִּים וְהַמְּחִיצוֹת
 הַמְּבַדִּילִים בֵּין בְּנֵי-אָדָם לְבֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
 כִּי גְדוּלֵי מְבַחְרֵי הַצְּדִיקִים זוֹכִים לְחֲדָשׁ בְּכָל פֶּעַם
 חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמַתִּיִּים, שֶׁהֵם מְזַכְּכִים וּמְטַהֲרִים
 אֶת לְבוֹת נְשָׁמוֹת הַשׁוֹמְעִים דְּבַרְיָהֶם, עַד שֶׁגַם
 הֵם נֶעְשִׂים כְּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם הָאֶרֶת אֹרֹךְ זֵיו
 שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-יְדֵי הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁהֵם
 זוֹכִים לְחֲדָשׁ, הֵם מְחַדִּירִים אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ
 בְּתוֹךְ לְבוֹת הַשׁוֹמְעִים. וְלִכֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ הֵיטֵב
 אֶת נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכַאֲבִיו, רָאוּי לוֹ לְבָרַח אֶל
 הַצְּדִיקִים הָאֲמַתִּיִּים הַמְּחַדָּשִׁים בְּכָל פֶּעַם
 חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְדִיקָא עַל יָדָם
 יִזְכוּ לְהַגִּיעַ אֶל תְּקוּן הַנֶּפֶשׁ.

וְהִנֵּה בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר הִתְפַּשְׁטוּ כָּל
 הַזְּהֵמוֹת וְהַטְּמָאוֹת בְּעוֹלָם, כְּאֲשֶׁר הִעִידוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מֵהַ יְקָרָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים
 (סוּטָה מַט':) בְּעִקְבוֹת מְשִׁיחָא חוּצָפָא יִסְגָּא, וְיִקָּר
 יֵאֱמִיר, הַגֶּפֶן תִּתֵּן פְּרִיָּהּ וְהַיֵּיזַן בִּיקָר, וּמַלְכוּת

תהפך למינות, ואין תוכחת, בית ועד יהיה לזנות, והגליל יחרב, והגבלן ישום, ואנשי הגבול יסובבו מעיר לעיר ולא יחוננו, וחקמת סופרים תסרח, ויראי חטא ימאסו, והאמת תהא נעדרת, נערים פני זקנים ילבינו, זקנים יעמדו מפני קטנים, בן מנול אב, בת קמה באמה כלה בחמותה, אויבי איש אנשי ביתו, פני הדור בפני הכלב, הבן אינו מתביש מאביו, ועל מי יש לנו להשען? על אבינו שבשמים. ובעוונותינו הרבים, נתקיים כל זאת במלא מובן המלה, רחמנא לישזבן, הערב-רב נתערבו בנשמות ישראל, והחצפה מתגברת עד מאד, ומדברים פתוח נגדו יתברך בלי שום בושה, ומזלזלים בכל הקדוש לעם ישראל, והמלכות נתהפכה למינות, כי לקחו לעצמם בזרוע מלכות, כדי להרבות מינות ואפיקורסות בנשמות ישראל, רחמנא לישזבן, ומערבים גוים וגויות בין נשמות ישראל, והולכים ערמים וערמות כחיות היער, ועל-ידי-זה מכשילים את נשמות ישראל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר החטא הזה הוא חטא הכי גרוע שרק יכול להיות, כי הורג את בניו, רחמנא לישזבן (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמא), כי מפל טפה וטפה יכולה להולד נשמה, אך מאחר שבית הועד יהיה לזנות,

שרשעי הערב־רב התירו נאוף וזנות בָּרַבִּים, ועל־
 ידי־זה נכשלים בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל בְּעִוְנוֹת הַכִּי
 גְּרוּעִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שֶׁהוּא פָּגַם הַבְּרִית זְנוּת
 וְנֵאֱוָף. וְאֵת גְּדֹל הַחֲרָבָן הַנּוֹרָא שֶׁגָּרְמוּ אֵלָיו
 הַרְשָׁעִים הַקְּלֵי עוֹלָם, פְּרִיצֵי הָעֶרְב־רַב — אִין
 לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל, וְדָבַר זֶה לֹא הָיָה מִימֹת
 עוֹלָם, שִׁיעֲמָדוּ רְשָׁעִים אַרְוּרִים, רְשָׁעֵי הָעֶרְב־רַב,
 וַיִּפְקִירוּ אֶת בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל לְזָנוּת, רַחֲמָנָא
 לִישׁוּבָן, וּמִסְתַּוְּבָבִים עֲרָמִים וְעֲרָמוֹת כְּחִיּוֹת
 הַשָּׂדֶה, וּמְמַלְאִים אֶת כָּל הָאָרֶץ עִם תְּמוּנוֹת
 תּוֹעֵבָה, שְׁקוּץ, זְהוּם, תְּעוּב, נֵאֱוָף, וְעַל־יְדֵי־זֶה
 בָּאִים בַּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל לְפָגַם הַבְּרִית, וְאִין לָהֶם אֵל
 מִי לְפָנוּת, כִּי חֲכַמַת סוּפְרִים תִּסְרַח, כָּל אֵלֹו
 הַסּוּפְרִים וְהַלְבָּלְרִים מְמַלְאִים בְּכָל יוֹם טַנְפַת
 וְזִהְמָה בְּעִתּוֹנֵיהֶם הַרְעִים, שְׁיֹרְקִים מִפִּיהֶם הַטְּמָא
 דְּבָרֵי כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, דְּבָרֵי נְבוּל פְּהַ וְנֵאֱוָף,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה נִתְּפָסִים נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל בְּרִשְׁתָּם. וְאִם יֵשׁ יֵרָא ה' אֲשֶׁר צוּעַק נִגְדָם,
 מְמַאֲסִים אוֹתוֹ בְּתַכְלִית הַמָּאוֹס, וְאִין יְכוּלִים
 לְסַבְּלוֹ; כִּי הָאֱמֶת נְעַדְרַת וְהַרְשָׁעִים וְקְלֵי הָעוֹלָם
 פּוֹעְרִים אֶת פִּיהֶם הַטְּמָא נִגַּד יֵרָאֵי הַשֵּׁם
 הָאֱמֶתִיּוּם, וּמִדְּבָרִים עֲלֵיהֶם כָּל דְּבַר אֶסוּר. נְעָרִים
 הַמְנַעְרִים מִמְצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים פְּנֵי זַקְנִים

ילבינו, ופני הדור כפני כלב, בלי שום בושה כלל, ואין מי שיחזק ויעודד וישמח ויקרב את נשמות ישראל שנכשלו בפגם הברית, עד שרחם הקדוש-ברוך-הוא על נשמות ישראל, ושלח אלינו בדורות אלו איש אלקי, קדוש ונורא מאד, איתן אדוננו, ראש בני ישראל, בוצינא עלאה, בוצינא קדישא, אור האורות רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו, אשר הוא הכין תורות ומאמרים, עצות והנהגות ישרות לכל נשמות ישראל, ומגלה להם, אשר אין על מי להשען בעתים הללו בעקבתא דמשיחא אלא על אבינו שבשמים. ועל-כן צריך כל בר ישראל ליחד לעצמו מקום פני שאין שם בני-אדם, וידבר וישיח ויספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, בתמימות ובפשיטות, באשר ידבר איש אל רעהו והבין אל אביו, בלי שום חכמות כלל, ודיקא על-ידי-זה יזכה לטהר את מחו ומחשבתו ואת לבבו, עד שיהיה נעשה בלי להמשיך בו הארת שכירת עזו יתברך. אך הסמ"ך-מ"ם הקים עליו שונאים ומתנגדים, להעלים ולכסות את אורו הגנוז, היכול לקרב את כלל נשמות ישראל אליו יתברך, ויכול לתקן את כל הנשמות הפגומות, ולהביאן אל תקון נצחי. לזאת הזהיר את תלמידו

הקדוש והנורא, איש אשר כל רז לא אָניס ליה רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו, שירשם הכל על פני הכתב, כי ההכרח להצדיק למסור את המלחמה לתלמידו, כמו שכתוב (שמות יז, יד): "ויאמר ה' אל משה כתב זאת זכרון בספר ושים באזני יהושע, כי מזה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים"; כי דיקא התלמיד שהוא בחינת יהושע יכול להחליש את עמלק המקרר את האדם, ומכשילו בפגם הברית, כמו שכתוב (שם, שם יג): "ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב"; ובאמת בן עשה תלמידו הקדוש של רבנו ז"ל, והוא מוהרנ"ת ז"ל, שמסר את נפשו כל ימי חייו, וחדש חדושים יקרים ונפלאים, דבורים ערבים ומתקים, להחיות בהם נפש כל חי, והלביש גנוזיא דמלכא שקבל מרבו, בדבורים פשוטים, עד שיש בדבריו הקדושים דבורים כאלו שיכולים להחיות את כל היורדים והנפולים והמשלכים בתאוותיהם ובמדוותיהם הרעות, ובפרט אלו שנפגמו ונכשלו בפגם הברית, שעליהם עמלק מתפשט מאד, כי יש בכח דבוריו להחיות ולחזק ולעודד ולשמח ולקרר גם את הנשמות השבורות והרצוצות האלו. אך מחמת שדבריו הקדושים וחדושו הנפלאים מפזרים

בְּכֹל חֻלְקֵי סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא כֹל אֶחָד יוּכַל
 לְמַצֵּא תַכְּפֻימִיד אֶת הַדְּבוּרִים וְהַחֲדוּשִׁים וְהַגְּלוּיִי
 אֱלֻקוֹת שְׂמֻחֻזִּיקִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂיָרְדוּ
 וְנִפְּלוּ בְּעוֹנוֹתֵיהֶם הָרַבִּים עַל-יְדֵי פֶגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁחָטָא זֶה הוּא אָבִי אָבוֹת
 הַטְּמֵאָה, שְׁעוֹקֵר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מִהַקְּדוּשָׁה,
 וּמַעֲקָם אֶת לְבָבוֹ וּמַכְנִיס בּוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפֻקוֹת בּוֹ
 יִתְבַּרְךָ, וּמַבְלִיב אֶת דַּעְתּוֹ. לְזֹאת אָמַרְתִּי, אֵלֶיכָה
 נָא הַשְׁדָּה וְאֶלְקוּטָה בְּשַׁבָּלִים, וְאַחֲבַר סֵפֶר הַמְדַבֵּר
 מִ"קְדוּשַׁת הַבְּרִית". וַיַּעַן שְׂיָדוּעַ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי פֶגַם
 הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן,
 פּוֹגְמִים בְּכֹל אוֹתִיּוֹת אֶלְף-בֵּית, לְכֵן אָמַרְתִּי לְלֻקֵּט
 דְּבוּרִים כְּשֵׁרִים, לְהַחֲיוֹת וּלְהַשִּׁיב אֶת הַנִּשְׁמוֹת
 הַנְּפֻלוֹת, וְאַסְדֵּר אֶת זֹאת בְּסֵדֶר הָאֶלְף-בֵּית,
 וְהֵם יַעֲצוּת נוֹרָאוֹת וְנִפְּלָאוֹת לְכֹל אֱלוֹ שְׁנַכְשָׁלוּ
 וְנִפְּלוּ בְּפֶגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וַיּוֹרֶה
 לָהֶם דֶּרֶךְ וַעֲצוֹת קְלוֹת וַיִּשְׁרֹת אֵיךְ לַחְזוֹר אֵלָיו
 יִתְבַּרְךָ, וַיַּחֲדִיר בָּהֶם תַּקְוָה טוֹבָה, אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק
 בְּכֹל הַמַּצְבִּים, וְלָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו
 יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר מִי שְׂרַק יַעֲיִן בְּסֵפֶר הַקְּטָן הַזֶּה,
 וַיִּקִּים אֶת כָּל אֲשֶׁר נֶאֱמַר בּוֹ, מִבְּטַח לוֹ שְׂיִתְקַן אֶת
 כָּל חֲטָאֵיו הַמְרַבִּים שְׁחָטָא וּפֶגַם בְּחָטָא הַמְּגַנֵּה
 וְהַמְזַהֵם שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע

לבטלה, ויחזור ויקבץ את אותיות האלה-בית שנתפזרו על-ידי עוונותיו המרבים, ויהיה נעשה כלי לקבל בו אור זיו שכינת עזו יתברך, עד שגם הוא יזכה להגיע אל תקון אמתו ונצחיו; אשרי מי ששם לבבו אל דברינו אלו, ואז טוב לו כל הימים.

והנה צריך שתדע, אהובי, בני, שמחמת הפגם המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, בראת קלפות ומשחיתים שנתלבשו בבני-אדם, כמו שכתב רבנו ז"ל (ספר המדות, אות נאוף, סימן כו): על-ידי הוצאת זרע לבטלה, בורא קלפות המתלבשים בבני-אדם מתנגדים וחולקים עליו, ועושים לו יסורים; ולכן אלו הרשעים שנבראו מחמת עוונותיו, הם הם המדברים נגד הצדיק האמת וספריו הקדושים, ומתלווצים מהם, כי מאחר שהם משקצים ומתעבים, ולבם מלא צואה וטנוף, נפי כל מי שמתלווצץ מספרים קדושים המדברים מגלוי אלקות, מגלה שלבו מטנף כמו בית-הכסא, על-כן הם חולקים על ספרים המגלים גלוי אלקות, ומדברים על זה כל דבר אסור, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא); ובאמת הכל נסיון, שמנסים את האדם לראות אל מי יברח בעת הנסיון; כי

מי שפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,
 עליו נאמר (משלי ב, יט): "כל באיה לא ישובון
 ולא ישיגו ארחות חיים", וההכרח לו לשמע
 מחלקת על הצדיקים, אבל אם הוא מתחזק ויודע
 אשר כל אלו המחלוקות והליצנות שחולקים
 עליו הם בשבילו, כדי לגרשו ולרחקו מתקונו,
 ואינו עוזב את עצמו, אז דיקא עובר על הכל,
 כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א,
 סימן ה'); ולכן כל מי שיודע שפגם בבריתו,
 ונכשל בחטא המגנה הזה של פגם הברית —
 הוצאת זרע לבטלה, עליו לידע שיקומו רשעים
 ארורים, פגומים בנפשותם, ויתלוצצו מהספרים
 הקדושים, המגלים אמתת מציאותו יתברך,
 ומורים דרך קלה איך לשוב אליו יתברך, ויעשו
 כל מה שביכולתם לנתק את הנשמות הפגומות,
 שלא יסתכלו באלו הספרים הקדושים, אשר יש
 בכחם לקרב את נשמות ישראל אליו יתברך,
 ולהחזירם בתשובה אמתית. ולכן עליו להזהר
 מאוד להתרחק מאלו הטמאים והמטמאים
 המדברים כל דבר אסור על ספרים קדושים,
 המגלים את אמתת מציאותו יתברך, ומלמדים
 דעת את הרחוקים איך לשוב ולהתקרב אליו
 יתברך. וצריכים להתרחק מאלו הרשעים

הַמְדַבְּרִים עַל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים כְּמוֹ שְׁמֵת־רַחֲקִים מִבְּעֵלֵי רֵאשֶׁתוֹ, שֵׁשׁ לָהֶם שָׂרָץ טָמֵא בְּמַחֲסוֹ, וַיִּזְהַר עַד מְאֹד מֵהֶם; כִּי מֵה אִם הַמְּכַנֶּה שֵׁם לַחֲבָרוֹ — אֵין לוֹ חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, הַמְּכַנֶּה שְׁמוֹת גְּנָאֵי לְסְפָרִים קְדוּשִׁים, הַמְּגַלִּים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, בּוֹדֵאֵי אֵין לוֹ חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, וּמְגַלֶּה מִי הוּא, וְאֲשֶׁר נוֹלַד בְּפָסוּל, וְגַם מַעֲשָׂיו פָּסוּלִים וּמְלַכְלָכִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם, אֶלָּא שָׁב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנַת חַכְמִים, וּבוֹרַח תְּמִיד אֶל תּוֹךְ סְפָרֵי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, אֲשֶׁר יֵשׁ בְּכַחֲסָם לְהַשִּׁיב נֶפֶשׁ כָּל חַי, וּלְהַחְזִירָם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ בְּזֵה וּבְבָא כָּל הַיָּמִים, וַיִּתְעַנֵּג בְּעֲרֻבוֹת זֵיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיְבוֹא אֶל תְּקוּנוֹ הַנִּצְחִי עוֹד בַּחַיִּים חַיּוֹתוֹ; אֲשֶׁרֵי לוֹ בּוֹה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ בְּבֵא!

סֵפֶר

קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל

וְהוּא

קִדְשֵׁת הַבְּרִית

אָמוּנָה

אֶהוּבִי, בְּנִי! עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשֶׁר
בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן לְצֵאת מֵהַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פָּגַם
הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲלֵא עַל-יַדִּי תִקַּף
הָאָמוּנָה, שֶׁאֲדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּאָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְלִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרֵךְ
מִחַיָּה וּמִהֵנָּה וּמִקִּיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם,
צוּמָם, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וּכְפִי תִקַּף הָאָמוּנָה שֶׁהָאָדָם מְכַנֵּס בְּעֲצָמוֹ,
כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה לְזִכָּר וּלְטַהַר וּלְקַדְּשׁ אֶת עֲצָמוֹ וּלְבֹא
לִידֵי "קִדְשֵׁת הַבְּרִית", פִּי פָּגַם הַבְּרִית בָּא רַק
מִחֲמַת שֶׁהָאָדָם הִפְרִיד אֶת הַיְסוּד מֵהַמְּלָכוֹת בְּיָדוּעַ;

היגו שבמקום שיהיה זונג דקדשה הוציא זרע לבטלה, רחמנא לישזבן, אשר חמר העון הזה אין לתאר ואין לשער כלל, כי הורג נפשות רבות, כי מכל טפה וטפה היה יכול להולד ולד, והוא הלך והרג והשחית את זה בידים. ומה אם אדם שרוצח את מישהו — אין על זה מחילה, מכל שפן כשהורג כמה אנשים, הוא נקרא רוצח משנה, על אחת כמה וכמה כשאדם הורג את בנו — זה רוצח מטרה, ומכל שפן כשהורג כמה מבניו, זה רוצח מספן עד מאד, ואין לו שום מחילה עולמית, איך יתכן אדם שיהרג את בנו במו ידיו?! וכשאדם מוציא זרעו לבטלה בידי עצמו, על-ידי-זה הוא רוצח במו ידיו את בניו, שהיו יכולים להולד; ועל-פן החמירו על חטא זה בזהר הקדוש מאד מאד, ואמרו (אמר צ.): כל מאן דאפיק זרע לבטלה לא זכי למחמי אפי שכינתא ואקרי רע, דכתיב (תהלים ה, ה): "כי לא אל חפץ רשע אֵתה לא יגורך רע"; האי מאן דאפיק ליה בניה. ואמרו (נדה יג.): אמר רבי יוחנן, כל המוציא שכבת זרע לבטלה — חייב מיתה. שנאמר (בראשית לח, י): "וירע בעיני ה' אשר עשה וימת גם אותו"; רבי יצחק ורבי אמי אמרי כאלו שופך דמים, שנאמר (ישעיה נז, ה):

"הנחמים באלים תחת כל עץ רענן, שחטי הילדים
 בנחלים תחת סעפי הסלעים", אל תקרי שוחטי
 אלא סוחטי; רב אסי אמר פאלו עוכד עבודת
 כוכבים, פתיב הקא "תחת כל עץ רענן", וכתיב
 התם (דברים יב, ב): "על ההרים הרמים ותחת כל
 עץ רענן"; ועקר התקון על החטא המגנה הנה הוא
 רק על-ידי תקף האמונה הקדושה, שיכניס בדעתו
 תמיד אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך
 מחיה ומתהוה ומקיים את כל הבריאה בלה, ועל-פן
 עליו להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, כי
 אמונה נקראת מלכות פדוע, ומאחר שהוא הפריד
 את היסוד מהמלכות, לכן עקר תקונו רק על-ידי
 שיחבר חזרה את היסוד אל המלכות, וזה נעשה
 על-ידי תקף האמונה בו יתברך. ולכן אמר רבנו
 ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו), שעל-ידי פגם
 הברית, נעקר מחו, והאור מצטטיר לרע, רחמנא
 לישזבן. ובשביל זה תקון לפגם הברית, שיקרא
 קריאת שמע עם דמעות, אשר זה גלוי האמונה
 הקדושה, כמובא (לקוטי הלכות, קריאת שמע, הלכה
 ד'); כי עקר יסוד כל התורה בלה הוא האמונה
 הקדושה, שהיא מצות קריאת שמע, כמו שכתוב
 (תהלים קיט, פו): "כל מצותיך אמונה", וכמו

שָׁאֲמָרוּ (מכות כד.): בָּא חֲבִיקוּק וְהֶעֱמִידֵן עַל אַתַּת
 — "וְצַדִּיק בְּאִמּוֹנָתוֹ יִחְיֶה" (חֲבִיקוּק ב, ד); כִּי
 עַל-יְדֵי תַקְףָּ הָאִמּוֹנָה שֶׁהוּא קָרִיאַת שְׁמַע, זֹכָה
 לְהַנְצִיל מֵהֲרֵהוּרֵי גֵאוּף, וְזֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל תַּקּוּן
 הַמַּחֲזִין שֶׁהֵם הַפְּלִים לְצִיר אֶת הָאוֹר לְבִרְכָּה. וְעַל-כֵּן
 מִי שִׁיּוּדָע בְּנַפְשׁוֹ שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שְׁזָה הַחֲטָא הַכִּי
 מְגַנָּה, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה הוֹרֵג אֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְגוֹרֵם לְהִרְבּוֹת מִשְׁחִיתִים בְּעוֹלָם,
 אֲשֶׁר הֵם נוֹקְמִים בּוֹ בְּחַיָּיו וּלְאַחַר הַסְּתַלְקוּתוֹ,
 כְּמוֹבָא (לְקוּשֵׁי-מִוֵּהֲרֵן, חֶלֶק א', סִימָן קמא), עֶקֶר
 הַתַּקּוּן לְזֶה הוּא לְהִתְחַזֵּק בְּאִמּוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ, שְׁזָה סוּד קָרִיאַת שְׁמַע, שְׁאֲנוּ מְצוּיִם לוֹמַר
 פְּעַמִּים בְּכָל יוֹם בְּעָרֵב וּבִבְקָר, לְחַזֵּק אֶת עַצְמָנוּ כָּל
 הַלַּיְלָה וְכָל הַיּוֹם בְּאִמּוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לִידַע
 אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרֵּךְ מִחַיָּה וּמְקַיֵּם וּמְהַיָּה אֶת כָּל
 הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל
 עוֹלָם, שְׁזָה בְּעַצְמוֹ הַיְחוּד וְהַחֲבוּר וְהַזּוּיג בֵּין
 הַיְסוּד אֶל הַמְּלָכוּת. וְלָכֵן כָּל מִי שִׁיּוּדָע בְּנַפְשׁוֹ
 שֶׁפָּגַם בְּבְרִיתוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עֲלָיו לְהִתְחַזֵּק
 בְּאִמּוֹנָה פְּשׁוּטָה לְגַמְרֵי, וּלְסַלֵּק אֶת דַּעְתּוֹ הַפְּגוּמָה,
 וְלִידַע אֲשֶׁר אֵינוֹ יוֹדָע כָּלָל, וּבְכָל פַּעַם שִׁיעֲלוֹ לוֹ

אילו קשיות וספקות עליו יתברך, תכף-ומיד ידע שזה בא מחמת רבוי עוונותיו שחטא בפגם הברית, ואם יזכה לסלק את דעתו לגמרי, ולהאמין באמונה פשוטה בו יתברך, ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיו. כי (ספר-המדות, אות אמונה, סימן ו'): על-ידי אמונה האדם חביב להשם יתברך כאשר לבעלה; ובה שאדם חזק באמונה פשוטה בו יתברך, ומכניס את עצמו היטב בתוך האמונה, זה בעצמו התקון שלו, וזה זיוג דקדושה. ולכן כל מי שיודע בנפשו, שפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולא יתן שיכנסו אצלו אילו קשיות וספקות אחריו יתברך, כי (ספר המדות, אות אמונה, סימן כט): כשנופל מאמונתו בא לידי קרי ולידי הרהורי אשה ולידי הרהורי עבודה זרה; ולכן צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם באמונה פשוטה בו יתברך, וכניס עצמו חזק מאד באמונה הקדושה, לידע שזה כל מנוי יתברך, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת הבורא יתברך שמו. ודיקא על-ידי-זה שתהיה חזק באמונה, יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך, כמובא (ספר המדות, אות אמונה, סימן לג):

על-ידי אמונה הקדוש-ברוך-הוא יסלח לך על
 עוונותיך; ועל-כן מי שרוצה באמת לשוב
 בתשובה שלמה אליו יתברך, ורוצה שימחל לו
 הקדוש-ברוך-הוא על החטא המגנה הזה של
 הוצאת זרע לבטלה, שהשחית את זרעו על הארץ,
 עקר העצה הוא רק להתחזק בעצמו באמונה
 פשוטה בו יתברך, וכן יגלה ויפרסם את האמונה
 הקדושה לכל בר ישראל, וימסר את נפשו בעבור
 האמונה הקדושה, וישמר את עצמו מאד לא לדבר
 שום דבורי כפירות ואפיקורסות, ואפלו שאינו
 מתכוון אלא הוא אומר מה שהשני אומר, גם זה
 אסור. וצריכים להשמר מאד מאד שלא יצא מפיו
 איזה דבור נגד האמונה הקדושה; פי עקר תקון
 הברית ולזכות לבוא ל"קדשת הברית", הוא רק
 על-ידי תקף האמונה הקדושה, הן שהוא בעצמו
 יהיה חזק באמונה, והן שיחזק את אחרים באמונה
 פשוטה בו יתברך, וזה עקר התקון על החטא
 המגנה הזה; אשרי מי שמקיים זאת, ואז ימחל לו
 הקדוש-ברוך-הוא על החטא המגנה הזה של פגם
 הוצאת זרע לבטלה, שהשחית את דרכו על הארץ;
 פי האמונה היא בחינת מלכות, וכשאדם מתחזק
 במדת האמונה, אז נכנס אל תוך המלכות דקדשה,

ונבנים אצלו המחין, וממליך על עצמו מלכותו
 יתברך, שעל-ידי-זה נשרפים כל הקלפות
 והמשחיתים שברא מרב עוונותיו; אשרי מי
 שמחזק את עצמו באמונה, ואז יזכה להגיע אל
 "קדשת הברית". אך כל מי שפגם בפגם הברית
 — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, צריך לדעת
 שלא בנקל יגיע אל מדת האמונה הקדושה, שהיא
 מדת המלכות, כי בהכרח לכל מי שפגם ולכלך את
 עצמו בחטא המגנה והמתעב הזה, שהתפשטה
 עליו מלכות דסטרא אחרא, שזהו כלל הספקות
 והבלבולים והקשיות שעולים בלב בר ישראל עליו
 יתברך; כי אי אפשר להגיע לאמונה ברוחה
 ומזככת בשום פנים ואפן, אלא מי שתקן את
 בריתו בתכלית השלמות; כי האמונה היא בסוד
 המלכות דקדשה, ולא כל אחד זוכה שתאיר עליו
 תקף-ומיד המלכות דקדשה, שיזכה להמליך על
 עצמו מלכותו יתברך, וידע אשר אין לו בזה
 העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, ועל-כן בתחלה
 זה עקר הנסיון לאדם שפגם בפגם הברית —
 הוצאת זרע לבטלה, שעולים לו בכל יום ובכל
 שעה ובכל רגע קשיות וספקות עליו יתברך,
 ונעשה ברגז כביכול עליו יתברך, כי הוא רואה

ענות הדין, הרשעים מצליחים בדין, והולך להם
 בטוב, והצדיקים מפסידים בדין, והולך להם ברע,
 ומחמת זה רבים נתפקרו, מחמת שלא יכלו להבין
 מדוע צדיק ורע לו, רשע וטוב לו (לקוטי-מוהר"ן,
 חלק א', סימן יג); ולכן מי שיודע בנפשו שפגם
 בבירתו בחטא המגנה הנה של הוצאת ורע
 לבטלה, עליו להתחזק מאד באמונה פשוטה בו
 יתברך, ולא יניח שיפגסו בתוך לבו אילו קשיות
 וספקות עליו יתברך, אלא תמיד ידע אשר (תהלים
 קמה, יז): "צדיק הו'ה בכל דרכיו וחסיד בכל
 מעשיו", וכן (דברים לב, ד): "הצור תמים פעלו, כי
 כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול, צדיק וישר
 הוא"; ואף שבכל פעם יעלו על לבו בלבולים
 וספקות שיבלבלו ויעקמו את דעתו נגדו יתברך,
 רחמנא לישזבן, עם כל זאת עליו להתחזק באמונה
 פשוטה בו יתברך, ולידע אשר אינו יודע כלל,
 ואפלו שהרשע זוכה בדין, ורשע טוב לו, ומצליח
 בכל דרכיו, והצדיק מפסיד בדין, וצדיק ורע לו,
 ונכשל בכל דרכיו, עם כל זאת אין לו שום קשיות
 וספקות עליו יתברך כלל. ואפלו שרואה שעוברים
 ימים ושנים שהולך לו הכל הפך ממה שהוא רצה,
 עם כל זאת אם יחזק את עצמו בתקף האמונה

הקדושה בו יתברך, אז דיקא לבסוף יזכה להגיע לתקון הברית, שהיסוד יתחבר עם המלכות, ויאיר עליו מלך הכבוד בהארה נוראה ונפלאה מאד, עד שלא ישאר שום שמץ וכתם ופגם מחטאיו המרבים, אשרי מי שחזק באמונה פשוטה בו יתברך, שעל-ידי-זה יזכה לבוא ל"קדשת הברית", ויזכה לתקון גצחי, אשרי לו!

אמונת חכמים

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אי אפשר לשוב בתשובה שלמה בשום אפן שבעולם, כי אם על-ידי אמונת חכמים, להאמין בחכמים האמתיים ובצדיקים הקדושים, כי הם דורשים את התורה כפי הקבלה האמתית שקבלו מדור דור עד משה רבנו, שקבל בהר סיני. ועל-כן מי שפוגם באמונת חכמים אין לו בעצמו שום תקנה ותקנה כלל. ובפרטיות אלו שפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליהם לידע, כי עקר תקונתם ותקונם הוא רק על-ידי הצדיקים הקדושים. אשר מוסרים

את נפשם בעבור נשמות ישראל, ומגלים להם את אמתת מציאותו ותברך, על-ידי חדושי תורתם, שזוכים לחדש בכל פעם חדושים חדשים, שיהיו כלים להמשיך בהם הארת האין סוף ברוך הוא, לחזק ולאמץ ולעודד ולשמח את כל הנפשות הירודות והנפולות שנקשלו ונפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אף מפני הבחירה והנסיון, וגם כדי שתהיה תשובתם תשובה אמתית, ההכרח להם לשמע התנגדות גדולה על הצדיקים הקדושים היכולים לתקן אותם; כי באמת על נפשות אלו שנפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, נאמר (משלי ב, יט): "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים"; ועל-כן מוזמנים להם נסיון זה, שישמעו התנגדות על הצדיקים הקדושים, ואם יש להם שכל ויודעים כי כל המחלקת היא רק בשבילם, כי פגמו בטפי מחם, והם ראויים להתרחק, והם שבים אל החכמים, זהו עקר תשובתם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'; ובלקוטי-הלכות, תפלין, הלכה ד'); ועל-כן מי שיודע שפגם בפגמי הברית, ובפרטיות בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, ישמר את עצמו מאד מאד לא לדבר על צדיקים קדושים, כי (תהלים נה, כא):

"שֶׁלַח יָדָיו בְּשִׁלוּמָיו חִלַּל בְּרִיתוֹ"; וְזֶה הַסִּימָן
 שֶׁחִלַּל בְּרִיתוֹ — כְּשִׁשׁוּלַח יָדָיו בְּשִׁלוּמָיו, וּמִדְּבַר
 עַל הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים. וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁמְעִיז פָּנָיו,
 וּמִדְּבַר עַל סְפָרִים קְדוּשִׁים, שֶׁמְגַלִּים אֲמַתַּת
 מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְקַרְבִּים אֶת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ, אֵין לָךְ עוֹד פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים יוֹתֵר גְּדוֹל
 מִזֶּה, וְזֶה מוֹרָה שֶׁסֶרְחוֹן טְנוּף מְעַשִּׂיהֶם מְסַבֵּב אֶת
 מַחֵם וְהֵם מְקַלְקְלִים מְאֹד מְאֹד (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֵלֶק א', סִימָן סא), וְרְאוּי לְהִתְרַחֵק מִרְשָׁעִים כְּאֵלוֹ
 יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר מִתְרַחֵקִים מִבְּעַלֵּי רְאֲתָן, כִּי כָּל אֵלוֹ
 הַחוֹלְקִים עַל צְדִיקִים קְדוּשִׁים, שֶׁזָּכּוּ לְחַבֵּר סְפָרִים
 קְדוּשִׁים וְנוֹרָאִים הַמְּגַלִּים אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוֹי נִפְלָא
 וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, הֵם פְּגוּמִים וּמְקַלְקְלִים מְאֹד מְאֹד,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְסַכְּנָה לְעַמֵּד עַל יָדָם, כִּי אוֹיְרָם טָמֵא
 וְהִבֵּל פִּיהֶם גּוֹרֵם לְחֻטָּא (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
 סִימָן מג); כִּי בְּאֲמַת כָּל הַיְיְהוּדוֹת תְּלוּיָהּ רַק בְּאֲמוּנַת
 חֲכָמִים, וְאִפְלוּ מִי שֶׁיִּרְדֵּי כְּמוֹ שֶׁיִּרְדֵּי וְנִתְעָה
 בְּתַאוּתוֹתָיו וּמִדּוּתוֹתָיו הַרְעוֹת כְּמוֹ שֶׁנִּתְעָה, חַס וְשָׁלוֹם,
 אֵין שׁוֹם מְקַלְקֵל וּפְגוּם וְחוֹטֵא בְּעוֹלָם שְׁלֵא יִמְצֵא
 תְּקוּהָ וְתִקּוּן לְמַעֲשָׂיו הַמְּגַנְיִים, עַל-יְדֵי גְּדוּלֵי
 הַחֲכָמִים הָאֲמַתִּיִּים הַדּוֹרְשִׁים אֶת הַתּוֹרָה כְּפִי
 הַקְּבֵלָה הָאֲמַתִּית (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, רֵאשׁ חֹדֶשׁ, הַלְכָה ז');

וְעַל-כֵּן מִי שֶׁפָּגַם בַּפְּגָמֵי הַבְּרִית, וּבַפְּרָטִיּוֹת מִי שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּזוּהָם שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָהּ, רָאוּי לוֹ שְׂיִבְרַח אֶל הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים, וַיַּעֲשֶׂה עֲצָמוֹ לַפְּנֵיהֶם כַּאֲסֻקּוֹפָה הַנְּדַרְסָת, וַיַּעֲסֵק בְּסִפְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים, וַיִּבְרַח מִהַרְשָׁעִים בְּעֲלֵי מַחְלָקָת, כְּמוֹ שְׂבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֶף, כִּי בְּנִקְל לָהֶם לֵאמֹד אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת גַּם יַחַד כְּרָגַע, עַל-יַדֵּי הַרְשָׁעִים וְהַלְצִים הַחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיקִים, וְעַל-יַדֵּי שְׂלֵא יִהְיוּ בְּטֻלָּנִים, וַיֵּאֱחָזוּ תָּמִיד בַּצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים וּבְסִפְרֵיהֶם הַנּוֹרָאִים הַמְּאִירִים אֶמְתַּת מְצִיאֹתוֹ תִּתְבָּרַךְ, וְנוֹתְנֵים לָהֶם יַעֲזוֹת אֶמְתִּיּוֹת אֵיךְ לְצֵאת מִהַבּוֹץ, עַל-יַדֵּי-זֶה יִזְכוּ לְתַקּוּן גָּצְחִי; כִּי בְּאֶמְת הַיְסוּד וְהַעֲקָר הוּא אֶמּוֹנַת חֲכָמִים (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, שֶׁבַת, הַלְכָה ו', אוֹת ז'), לְהֵאֱמִין וּלְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיקִים שֶׁהֵן הַחֲכָמִים הָאֶמְתִּיִּים, כִּי כָּל חֲכָמְתָם הִיא לְחֹשֵׁב עַל תְּכִלִּיתָם הַנְּצַחִית, הֵינּוּ לְהַחֲלִיף הָעוֹלָם הָעוֹבֵר בְּעוֹלָם קָיָם לְנִצְח, שֶׁרַק זֶה נִקְרָא חֲכָמָה. וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (אִיּוֹב כח, כח): "הֵן יִרְאֵת ה' הִיא חֲכָמָה"; וְכִמוֹ שֶׁפָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שֶׁבַת לא:): "שֶׁ"הֵן" הוּא מְלִשׁוֹן אַחַת וְכוּ', שְׂאִין שׁוּם חֲכָמָה רַק לְיִרְאָה אֶת הַשֵּׁם, וּלְפָרֵשׁ מִזֶּה הָעוֹלָם לְגַמְרֵי, וְאִם לֹא כָּל אָדָם זוֹכֵה לְזֶה בְּשִׁלְמוֹת, עַל-כָּל-פְּנֵימִים רָאוּי לוֹ לְבַטֵּל אֶת

עצמו בפני אלו החכמים האמתיים, שהם הצדיקים האמתיים, ולהאמין בהם, ולהתקרב אליהם באמת בשביל התכלית, ובודאי יזכה לאחרית טובה על ידם, וזה עקר החכמה האמתית. אבל שאר כל החכמות הם הבל וריק, מאחר שכל חכמתם היא חכמות העולם הזה הפלה והנפסד, כי כל החכמות החיצוניות של המחקרים שנתעו למקום שנתעו, הכל הוא רק מחמת תאוות רעות ומדות רעות, ועל-כן חכמיהם הראשונים והאחרונים, כלם היו משקעים מאד בכל התאוות והמדות הרעות, בנאוף וממון וכבוד, ואכילה ושתייה ונצחון וקנטור וכו' כדוע לבקי בהם, ומשם באה כל חכמתם. ואיתא בספרי קדש, שגם מה שהמחקרים בחכמתם מודים בהשארת הנפש, גם זה מחמת תאוות, כי חפצים שיצליחו בדרךם הרעה גם אחרי מיתתם, כדי שתערבנה להם תאוותיהם בזה העולם, על-כן אומרים שעל-ידי חקירות חכמתם יצליחו על-ידי-זה גם לנצח, כי אם לאו, רע להם מאד מה שבן יום למחר יפלו פגרים מתים, ומה ישאר מהם?! על-כן הם מודים בהשארת הנפש, ואומרים שעל-ידי החקירות של הבל, בזה גיעו אל הצלחת הנפש לנצח, על-ידי החכמות שלהם,

וְהַכֵּל מַחֲמַת הַתְּאוּוֹת וּמַדּוֹת רְעוּת, שְׁרוּצִים לְמַלְא
 כְּרֶסֶם בְּכָל הַתְּאוּוֹת, וְשִׁיחֵיהָ לָהֶם שֵׁם גְּדוֹל וְכָבוֹד
 בֵּין הַמְּלָכִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחוּ גַם אַחַר מִיתָתָם,
 אֲבָל בְּאַמַּת עֵקֶר הַצְּלַחַת הַנֶּפֶשׁ לְאַחַר מִיתָה הוּא,
 כְּפִי מַה שֶּׁפָּרַשׁ הָאָדָם אֶת עֲצָמוֹ מִתְּאוּוֹת הָעוֹלָם
 הַזֶּה וְעִסַּק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים,
 עַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּכָלִית הַטּוֹב וְהַנֶּצְחִי יִזְכוּ הַצְּדִיקִים
 הַגְּדוֹלִים, שֶׁהֵם הַחֲכָמִים הָאֱמִתִּיִּם שֶׁהִתְחַכְּמוּ
 בְּחִכְמָה אֱמִתִּית, וּפְרָשוּ אֶת עֲצָמָם מִתְּאוּוֹת עוֹלָם
 הַזֶּה לְגַמְרִי, וְשָׂאֵר הָעוֹלָם יִהְיֶה לָהֶם חֵלֶק טוֹב
 לְעוֹלָם הַבָּא, כָּל אֶחָד כְּפִי מַה שֶּׁזָּכָה לְהִתְקַרֵּב
 אֵלֵיהֶם, וּלְהֶאֱמִין בָּהֶם וּלְלַלֵּךְ בְּדַרְכֵיהֶם. וְעַל-כֵּן
 בְּאַמַּת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין צ"ט),
 שֶׁהַמְּבֹרָה תִּלְמִיד חָכֵם, הוּא אֶפִיקוֹרֶס, שְׂאִין לוֹ
 חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, וְהַעֲנִין מַה שֶּׁהִרְבֵּה רְחוּקִים
 מֵאַמוּנַת חֲכָמִים אֱמִתִּיִּם, הוּא רַק מַחֲמַת חֲכָמוֹת
 הָעוֹלָם הַזֶּה שֶׁהֵן חֲכָמוֹת שֶׁל הֶבֶל שֵׁשׁ לְכָל אֶחָד,
 וְכָל אֶחָד הוּא חָכֵם בְּעֵינָיו, וּבְפָרֵט מִי שֶׁנִּכְשַׁל
 בְּפָגַם הַבְּרִית, בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, וְנִתְגַּעַל בַּחֲטָא הַזֶּה יָמִים וְשָׁנִים, עַל-יְדֵי-
 זֶה מִחוּ מְלֵא צוּאָה, וְקָשָׁה לוֹ לְקַבֵּל מְרוּת מִצְדִּיק
 קְדוֹשׁ וְנוֹרָא הַדְּבִיק בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, וְהוּא אֵינוֹ יְכוֹל

לְהִבִּין אִיךָ יָכוֹל לְהִיּוֹת צְדִיק שְׁלֹא תִהְיֶה לוֹ שׁוֹם
 הַסְּתַכְלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְשׁוֹם מִחֻשְׁבָּה בְּגִשְׁמִיּוֹת
 הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּי הוּא נָפֵל כָּל־כָּף בַּחֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
 עַד שְׁנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ הַפֶּל חֲשׂוֹף, וְאִין עוֹלָם אֵלֶּא
 אַחַד, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן; כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה הוֹרֵס
 אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת.
 וּבְאַמַּת מִי שֵׁישׁ לוֹ אִיזוֹ נִקְדָּה מִהַמַּח הָאֱמֵתִי
 בְּקִדְקִדּוֹ, בְּנִקְל יָכוֹל לְהִבִּין שְׁפָל הַחֻכְמוֹת שֶׁל
 הָעוֹלָם הַזֶּה הֵן שְׁטִיּוֹת וְהַבֵּל הַבְּלִים, וְאִינָן בְּכֻלָּל
 חֻכְמָה כְּלָל, מֵאַחַר שֶׁעַל יָדָן אִינּוֹ יָכוֹל לָבוֹא
 לְתַכְלִיתוֹ הָאֱמֵתִית וְהַנְּצִחִית, אֲשֶׁר הִיא הָעֶקֶר, כְּמוֹ
 שְׁפֵתוֹב (יִרְמְיָה ח, ט): "הִנֵּה בְדַבַּר ה' מְאֹסוֹ וְחֻכְמַת
 מָה לָּהֶם", וּכְתִיב (שָׁם, פְּסוּק ח'): "אִיכָּה תֹאמְרוּ
 חֻכְמִים אֲנַחְנוּ" וְגו', וּכְתִיב (שָׁם ט, כב-כג): "אֵל
 יִתְהַלֵּל חֻכְמָם בְּחֻכְמָתוֹ וְאֵל יִתְהַלֵּל הַגְּבוּר בְּגְבוּרָתוֹ,
 אֵל יִתְהַלֵּל עֲשִׂיר בְּעֲשָׂרוֹ, כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל
 הַמִּתְהַלֵּל הַשְּׁכָל וְיִדוּעַ אוֹתִי" וְגו'; כִּי עֶקֶר הַחֻכְמָה
 הָאֱמֵתִית, הִיא חֻכְמַת הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים
 וְהָאֱמֵתִיִּים, שֶׁזָּכוּ לְהִתְחַכֵּם בְּאַמַּת, וְלַחֲשֹׁב עַל
 תְּכִלִּיתָם הַנְּצִחִית, וְלְהַכִּין לָהֶם צְדָה לְדַרְכָּם
 הָאַרְכָּה, עַד שֶׁזָּכוּ לָזֶה בְּשַׁלְמוֹת; כִּי זֶה עֶקֶר

החכמה באמת, בבחינת (תמיד לב): איזהו חכם הרוֹאֶה את הנוֹלָד; שְׁעַקֵּר הַחֲכָמָה הוּא כְּשִׁמְסֵת־כָּלִים על סוֹף כָּל דְּבַר, מֵה יִהְיֶה נוֹלָד וְנִצְמַח מִזֶּה הַעֶסֶק וְהַחֲכָמָה, וְהַעֲקָר הוּא הַסּוֹף הָאֲחֵרוֹן, שְׁצָרִיף כָּל אֶחָד לְהִשְׁכִּיל על דְּרָכָיו וְלִהְתִּישֵׁב הַיֵּטֵב, מֵה יִהְיֶה נוֹלָד מִמַּעֲשָׂיו וְעֶסְקָיו בַּסּוֹף הָאֲחֵרוֹן, אֲשֶׁר לִזֶּה אֵין זוֹכִים בְּשׁוֹם חֲכָמָה שְׁבָעוּלָם הַזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי חֲכָמוֹת הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁהֵם חֲכָמִים בַּחֲכַמַת הַתּוֹרָה בְּאֵמֶת, עַל-כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְאֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי אִם עַל-יְדֵי גֵדֵר, הֵינּוּ שְׂיָקֵבֵל על עֲצָמוֹ גֵדֵר שֶׁהוּא בְּכֹלל גֵדֵר, שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה עוֹד אֶת הַמַּעֲשִׂים הַמְּגַנִּים שְׁעֲשֶׂה עַד עַכְשָׁו — לְהוֹצִיא וְרַעַו לְבַטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה גָדוֹל מְאֹד, שֶׁהוֹרֵג אֶת וְרַעַו, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן; כִּי מִכָּל טִפָּה וְטִפָּה הִיָּה יְכוּל לְהַבְרִיא וְלָד, וְעַל-יְדֵי שְׂיָקֵבֵל על עֲצָמוֹ גֵדֵר בְּפִרְיָשׁוֹת, יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל אֲמוּנַת חֲכָמִים, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נו); כִּי עַקֵּר חֲכַמַת הַצַּדִּיקִים שֶׁהֵם הַחֲכָמִים הָאֲמִתִּיִּים, הוּא שֶׁהִשְׁתַּדְּלוּ לְפָרֵשׁ אֶת עֲצָמָם מִזֶּה הָעוֹלָם לְגַמְרֵי, עַד שִׁזְכוּ לִזֶּה בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁשָּׁבְרוּ אֶת כָּל הַתְּאוֹוֹת בְּתַכְלִית עַד קִצָּה הָאֲחֵרוֹן לְגַמְרֵי, וּפְרָשׁוּ אֶת עֲצָמָם

מזה העולם מכל וכל, ולא נשאר להם שום גִּדְנוּד וריח משום תּאֲנָה של זה העולם, ורק צדיקים כָּאלוּ יכולים לַתְקַן את כל העולם ולהחזיר למוטב את כל מי שרוצה להתדבק בהם; כי כל אדם צריך להגיע אל זאת התכלית והפרישות בקדשה באמת, וזה עקר תכליתו לְנִצּוּחַ, וְאֲשֶׁרֵי הַזֹּכָה לָזֶה, אֲבָל לֹא כֹל אָדָם זֹכָה לָזֶה, וְזַעֲרִין אֵינּוּן דְּזֹכֵן לָזֶה בְּשִׁלְמוֹת בְּאֵמֶת, עַל-כֵּן עֵקֶר הַתְקוּן שֶׁל שְׂאָר בְּנֵי-אָדָם הוּא עַל-יְדֵי הַתְקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים כָּאלוּ — לָהֶם וּלְתַלְמִידֵיהֶם וּלְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵיהֶם וְכוּ', כִּי הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים יְכוּלִים לַתְקַן וּלְרַפֵּא כֹל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם, אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא חוֹלָה גָּדוֹל בְּנַפְשׁוֹ וּבְגוּפוֹ; כִּי כִּמוֹ שֶׁהַמְּבַרָּה תַלְמִיד חָכֵם אֵין לוֹ רְפוּאָה לְמַכְתּוֹ, כִּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה י"א), כִּמוֹ-כֵּן לְהַפְּךָ, מִדָּה טוֹבָה מְרַבָּה, לְהֵאֱמִין בְּצַדִּיקִים וּבְתַלְמִידֵיהֶם, שֶׁהֵם הַתַּלְמִידֵי חֲכָמִים הָאֱמִתִּיִּים, אֵין מָכָּה בְּעוֹלָם בְּגוּף וּנְפֶשׁ שְׁלֵא תַהֲיֶה לָּהּ רְפוּאָה עַל יָדָם, בְּבַחֲיִנַת (מְשָׁלֵי ה', כ"ב): "וּלְכָל בְּשָׂרוֹ מֵרַפָּא", הַנֶּאֱמָר עַל הַתּוֹרָה; כִּי אֵת הַתּוֹרָה אֵין יוֹדְעִים, כִּי אִם הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים, שֶׁפָּרְשׂוּ אֵת עֲצָמָם מִתְּאוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, שֶׁהֵם הַחֲכָמִים הָאֱמִתִּיִּים, אֲשֶׁר הֵם יוֹדְעִים

לדרש את התורה, ולפרש ולבאר את כל הדרכים והעצות והנתיבות והתחבולות שצריך כל אדם בזה העולם הרוצה לגשת אל הקדש, באפן שיוכל כל אחד לקבל רפואה לכל מיני חלי הנפש והגוף שבעולם, אבל לאו כל אדם יודע היכן הם הצדיקים הללו, ואיך זוכים להאמין בהם ולהתקרב אליהם באמת; על-כן העצה לזה הוא נדר, שיגדור איזהו נדר ויקים אותו מיד, הינו שיקבל על עצמו לפרש מהחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ויקבל על עצמו בנדר לא לדבר מהיום והלאה על שום חכם וצדיק שבעולם. כי דרכם של אלו הפוגמים בברית, ההכרח להם לדבר כל העולה על רוחם, וללעג מכל הצדיקים והחכמים האמתיים, ולבזות את ספריהם. ולכן מי שרוצה לזכות להגיע אל שלמות "קדשת הברית", עליו לקבל על עצמו בנדר חזק, שמהיום והלאה לא ידבר על שום חכם וצדיק הדור, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, עליו לידע ולזכור את מעשיו המגנים, ולפרש מהמדה הרעה שיש באלו הפוגמים בברית — לדבר סרה על כל הצדיקים האמתיים קרושים אשר בארץ המה; אשרי מי שנוהר בזה, ואז יבוא על תקונו הנצחי.

אמת

צריך שתדע, אהובי, בני, על-ידי אמת —
 נשמר אות ברית (ספר המדות, אות אמת, סימן כד);
 ועל-כן מי שרוצה לזכות להיות שומר הברית,
 יהיה רגיל לדבר תמיד רק אמת, כי חותמו של
 הקדוש-ברוך-הוא הוא אמת (שבת נה.); וכששומר
 חותמו יתברך, על-ידי-זה יהיה נשמר גם חותמו
 שהוא האות ברית קדש, ועל-ידי אמת נתגלה
 יחודו בעולם (ספר-המדות, אות אמת, חלק ב', סימן
 ב'); ובזה שידבר רק אמת תמיד, יזכה לגלות את
 אמתת מציאותו ואחדותו יתברך, ואז יהיה שמור
 מהיצר הרע; כי (שם, סימן ח'): מרוח פיו של
 השקרן נעשה היצר הרע; וכשיבוא משיח, אז לא
 יהיה שקר, ובשביל זה לא יהיה יצר הרע בעולם.
 ועקר מה שיגלה משיח בעולם יהיה אמתת
 מציאותו יתברך. ותכף-ומיד כשאדם מכניס בדעתו
 אמתת מציאותו יתברך, ומדבר תמיד רק ממנו
 יתברך, על-ידי-זה נצל מפגם הברית. כי (שם, סימן
 כח): על-ידי השקר שוכחין את הקדוש-ברוך-הוא;
 ועל-כן, אהובי, בני היקר, שמר את עצמך מכל

מיני שקרים, וכן תרגיל את בני ביתך, שיִדברו רק אמת תמיד, כי (שם, סימן כו): איש ואשה שרְגילים לומר שקר, הבנים שלהם יהיו מתנגדים, גם יהיו פוגמים בברית; וכל הצרות שאדם סובל, ובפרטיות שנוכשל, רחמנא לצלן, בכל פעם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא רק מפני שמפקיר ואומר ומדבר תמיד שקר, ומזה באות כל הצרות בעולם בכלליות ובפרטיות. כי (שם, הרהורים, סימן ט): על-ידי שקר נתחלל הברית קדש; ועל-פני עקר תקוין הברית הוא לדבר תמיד רק אמת. כי (שם, אמת, סימן כ'): האמת פודה מכל הצרות, ועל-ידי אמת העולם נשמר מכל הזקות (שם, סימן יג); ועל-פני אם אתה רוצה לזכות להיות שומר הברית מהיום והלאה, ולזכות ל"קדשת הברית", תרגיל את עצמך לדבר רק אמת, כי (שם גאוף, סימן נט): מי שרוצה לשמר אות ברית, יאמר תמיד אמת, ועל-ידי אמת תזכה לדעת דרך ה' (שם דעת, סימן כט), ותהיה שמור מכל רע. וצריך שתדע, אשר לא בנקל מגיעים אל מדת האמת, ובפרט מי שחטא ופגם בברית, הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לישזבן, לו קשה מאד להגיע אל האמת, ואינו יודע באיזו דרך להלך, כי על-ידי החטא המגנה

הזה, המח ש'לו מסבב לגמרי, ואינו יודע לשית
עצה לנפשו, והוא רחוק מאמת, עד שאינו יודע
איך להתנהג בכל דבר, כי הוא מספק מאד; כי
באמת אי אפשר להגיע לשום דרגה בעולם, אלא
על-ידי מדת האמת, ואי אפשר להגיע אל מדת
האמת, אלא מי שזוכה לתקון ו"קדשת הברית",
שאז יודע עצה לנפשו איך להתנהג. וצריך שתדע,
אשר עקר תקון שלמות העצה, לידע באיזו דרך
לילך הוא על-ידי האמת, כי האמת היא אחת.
וצריך כל אדם כש'מספק באיזו דרך והנהגה איך
להתנהג, ואינו יודע לשית עצות לנפשו, עקר
תקנתו הוא האמת, להמשיך ולהסתכל רק על
האמת, לבקש מהשם יתברך, שיוליכהו וינדריכהו
בדרך האמת, כמו שכתוב (תהלים כה, ה): "הדריכני
באמתך ולמדני, כי אותך קניתי כל היום"; וכמו
שכתוב (שם פו, יא): "הורני ה' דרכך אהלך באמתך
נחד לבכי ליראה שמך"; וכמו שכתוב (שם מג, ג):
"שלח אורך ואמתך המה נחונני ביאוני אל הר
קדשך ואל משכנותיך"; ועל-ידי אור האמת זוכה
לעצה שלמה. אך מחמת שאדם חטא בפגם הברית
— הוצאת זרע לבטלה, מחו מעקם לגמרי, ואינו
זוכה לתן עצה לנפשו. ולכן צריכים לצעק הרבה

אליו יתברך, שיזכה להגיע אל האמת לאמתה, שלא יטעה את עצמו כלל, כי בזה העולם יכולים להטעות את עצמם מאד, ובפרט מי שפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא נמצא בשקר גדול, רחמנא לישזבן, פי על-ידי החטא המגונה הזה הוא מנח בשקר גדול, והוא משקר ומטעה את אחרים כאלו הוא איש כשר וצדיק; כי בדרך כלל כל אלו שגפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, מטעים את הבריות, כאלו הם צדיקים ואנשים כשרים. ובאמת אינם מטעים אלא את עצמם, פי מי שזוכה להיות צדיק, הוא בטל ומבטל בעיני עצמו לגמרי, ואינו חפץ בשום התנשאות כלל, ותמיד מוצא חובה ופגם בעצמו, לא-כן מי שפגם בברית, הוא אוהב כבוד, ותמיד רוצה להתנשא, כאלו כבר זכה לאיזו מדרגה. ובאמת רחמנות גדולה על אדם שגפגם בברית — הוצאת זרע לבטלה, שזה עוקר אותו לגמרי מהאמת. ולכן כל מי שיודע שפגם בבריתו, ובפרט בפגם המזהם הזה של הוצאת זרע לבטלה, שיצעק בכל יום אליו יתברך שיזדכך מחו, ויגיע אל האמת לאמתה, שהיא השגת אמתת מציאותו יתברך, ואז כשאדם זוכה להכניס בדעתו את

הקדוש-ברוך-הוא, ויודע ועד אשר אין בלעדיו
 יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, אז יזכה
 להגיע אל שלמות האמת, ועל-ידי-זה יזכה אל
 תקון הברית, וימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על כל
 עוונותיו שחטא ופגם בפגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה; כי אצלו יתברך מאד יקרה האמת, כי
 חותמו של הקדוש-ברוך-הוא אמת (שבת נה.);
 ואמרו חכמינו הקדושים (דברים רבה, פרשה א', סימן
 י'): ולמה אמת? כי אמת יש בו שלש אותיות:
 אל"ף ראשן של אותיות, מ"ם אמצעית, תי"ו סופן,
 לומר (ישעיה מד, ו): "אני ראשון ואני אחרון
 ומבלעדי אין אלהים"; הינו על-ידי אמת האדם
 זוכה להחזיק תמיד באין סוף ברוך הוא. ולכן מי
 שרוצה לתקן את בריתו שקלקל בחטא המגנה של
 הוצאת זרע לבטלה, יהיה זהיר מאד לדבר רק
 אמת, ויתרחק מן השקר, ויברח רק אליו יתברך
 שהוא אמת, כמו שכתוב (ירמיה י, י'): "והוי"ה
 אלקים אמת ומלך עולם".

אכילה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר כל מי שיודע נגעי לבבו ומכאובי נפשו, איך שפגם בפגם הברית וכו', ובפרטיות בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, הוא צריך להזהר מאד מאד במה שאוכל, ואיך שאוכל, כי החטא הזה מקלקל ביותר את הבריאות, ומסלק את מאור העינים, ומחליש את הפחות וכו'; ועל-כן מי שפגם בפגם הברית, רחמנא לצלן, ומכל שכן שהוציא זרעו לבטלה ימים ושנים וכו', עליו להזהר ביותר מה שאוכל, ויאכל רק מאכלים עדינים ובריאים, כדי שתחזור בריאותו, ויזהר מאד לא לאכל מאכלים חריפים או מלוחים או חמוצים, וכן לא ישטה שום משקה המשפר כלל, כי דברים אלו מזיקים מאד מאד לבריאות, ובפרטיות מי שהוציא זרעו לבטלה, הוא חלש כח מאד, ומאכלים אלו מזיקים לו. וכן כשיאכל — יאכל בדרך ארץ גדול, כאלו יושב לפני מלך, ולא יאכל כרעבתן, חס ושלום, כי עקר כסילות השכל בא רק על-ידי פגם אכילה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז); ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אכילה, סימן ב'): שלחנו של אדם

מטהר לו מכל עוונותיו; ועל-כן מי שרוצה לשוב בתשובה, ובפְּרָטוֹת על פְּגַם הַבְּרִית, יֵרָאֶה לְאָכַל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל, וְתָמִיד יֵרָאֶה שְׂתֵהִיָּה מִפֶּה תַחַת מֵאֲכָלוֹ, וְזֶהוּ מִתְקוּנֵי הַבְּרִית. ויִזְהַר מְאֹד מְאֹד עַל כְּשָׁרוֹת הָאֲכִילָה, שֶׁלֹּא תִהְיֶה בָּהּ שׁוֹם תְּעֻרְבָת, חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי עַל-יְדֵי שְׂאוּכָלִים מֵאֲכָל שֵׁישׁ בּוֹ אִיוּו תְּעֻרְבָת אֲסוּר, חֵס וְשָׁלוֹם, יוּכַל הָאָדָם לְחַטֵּא (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב); וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רלב), שֶׁעַקֵּר הַהוֹלָדָה לְהוֹלִיד בָּנִים כְּשָׂרִים תְּלוּי כְּפִי שְׂמֻקְדָּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה, עֵין שָׁם; וְכֵן הוּא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת בָּנִים, סִימָן סא): כְּפִי אֲכִילוֹתָיו שֶׁל אָדָם, בֵּן בָּנָיו וּבְנוֹתָיו, עֵין שָׁם; וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְאָכַל אֲכִילָתוֹ רַק בְּשָׁבִיל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, שִׂיִּהְיֶה לוֹ כַח לְעַבֵּד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן סֵעָדָה שְׂמַרְתִּיקְתוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ — יִתְרַחַק מִמֶּנָּה מְאֹד. וְכֵן יִזְהַר מֵאֲכִילָה גָּסָה, כִּי (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוּף, סִימָן גא): עַל-יְדֵי אֲכִילָה גָּסָה בָּא לְגְאוּף, עֵין שָׁם; וְכֵן יִזְהַר מִשְׂכָּרוֹת, כִּי (שָׁם, אוֹת שְׂכָרוֹת, חֶלֶק ב', סִימָן ב'): הַשְׂכָּרוֹת גּוֹרֵם הוֹצֵאת זֵרַע לְבִטְלָה; וְעַל-כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְתַקֵּן אֶת פְּגָמֵי הַבְּרִית שְׁלוֹ, יִזְהַר מְאֹד מְאֹד בְּאֲכִילָתוֹ, וְיֵאֲכַל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל, לֹאט לֹאט, לֹא בְּדֶרֶךְ רַעֲבָתָנוֹת,

חס ושלום, וידקדק מאד על בשרות המאכלים, ותמיד יזכר כי במאכלים מלבשות נפשות, והשם יתברך מזמן לכל אחד לאכל מאכלים השייכים לחלקי גפשו, רוח ונשמה שיש לו, כדי להשלים גפשו (לקוטי-הלכות, ברכת הפרות, הלכה א'); וכשאין האדם זוכה לאכל בקדשה, אזי עוד גורם לעצמו קלקול גדול, ויכול לחטא יותר ויותר, חס ושלום. ועקר השמירה הוא רק על-ידי אמונה; שבשעה שאוכל — יתבונן, כי המאכלים הם עצם אלקותו יתברך, שנתלבש במאכל זה, ועל-ידי-זה יזכה שיאירו לו המחין, וינגיש את אמתת מציאותו יתברך, ויתכפר לו על כל עוונותיו שחטא ופגם.

אורחים

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שחטא בחטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו למסר את נפשו להכניס אורחים בתוך ביתו, כי אין עוד תקון הברית כמו הכנסת אורחים. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות הכנסת

אורחים, סימן א'): מי שאין מכניס אורחים, בזה מחזיק ידי מרעים שלא יחזרו בתשובה; ובזה שפן מכניס אורחים, ומדבר עמהם בעבודת השם יתברך, ומחזירם בתשובה, על-ידי-זה זוכה לתקון הברית; כי עקר התקון של החטא המגנה הוצאת זרע לבטלה, הוא על-ידי שמחזיר בני-אדם בתשובה. וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן מא): תקון להוצאת זרע לבטלה — שישתדל להחזיר בני-אדם בתשובה; וזה געשה על-ידי שמכניס אורחים בתוך ביתו, ומדבר עמהם דבורי תורה ויראת שמים, ומחזק ומעודד ומשמת את נפש עניים. ואמרו חכמינו הקדושים (שבת קכז): אמר רבי יוחנן, גדולה הכנסת אורחין בהשכמת בית המדרש דקתני מפני האורחין ומפני בטול בית-המדרש, ורב דימי מנהרדעא אמר: יותר מהשכמת בית-המדרש, דקתני מפני האורחין והדר ומפני בטול בית-המדרש, אמר רב יהודה אמר רב, גדולה הכנסת אורחין מהקבלת פני שכינה, דכתיב (בראשית יח, ג): "ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר" וגו'. ולכן כל מי שפגם בברית, ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ישתדל תמיד להכניס אורחים בתוך ביתו,

וְלֹהֲאָכִילָם וְלֹהֲשָׁקוֹתָם, כִּי דָבָר זֶה מְאֹד חָשׁוּב
 בְּשָׁמַיִם, כִּי הָאָדָם מִסְתּוֹכֵב רָעֵב וְצָמָא, עֵינָי וְיָגַע,
 וְאִתָּהּ מִכְנִיסוֹ בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וְנוֹתֵן לוֹ לֶחֶם לֶאֱכֹל
 וְיַיִם לְשָׁתוֹת וּמִטָּה לִישׁוֹן, אֵין עוֹד דְּבָר גְּדוֹל מִזֶּה,
 וְזֶהוּ תְקוּן גָּמוּר לְפָנֵים הִבְרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁחָטָא וּפְגָם בְּחָטָא
 הַזֶּה, יִמְסַר אֶת גַּפְשׁוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו לְעֹזֵר לְעַנְיִים
 מְרוּדִים וְלְעוֹבְרֵי אֲרָח, וַיֵּאֲרַח אוֹתָם בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ,
 וַיִּתֵּן לָהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְתִקּוּן
 הִבְרִית בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, וּבְפָרֵט כְּשִׁזְזָה לְאֲרָח
 בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ תִּלְמִיד-חֲכָם אֲמַתִּי, צַדִּיק הַדְּבוּק בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, אֵין לְמַעַלָּה מִמְצוּהַ זֶה, וְזֶה תְקוּן גָּמוּר
 לְחָטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל פָּגָם הִבְרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה, וְהוּא מִכְנִיס אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ,
 וּמְכַל שְׂכָן כְּשִׁטּוֹרֵחַ בְּטָרְחָהּ וּמִתְיַגֵּעַ בִּיגִיעוֹת
 עֲצוּמוֹת לְאֲרָח אֶת הָאוֹרֵחַ, זֶה עֵקֶר תְקוּן הִבְרִית;
 אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיזְכֶּה לְאֲרָח אֹרְחִים עַנְיִים בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ,
 וַיִּתֵּן לָהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִישׁוֹן, וּמְכַל שְׂכָן וְכָל
 שְׂכָן כְּשִׁזְזָה לְאֲרָח צַדִּיקִים קְדוּשִׁים הַדְּבוּקִים בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וּמִחֲדָשִׁים חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמַתִּיִּים, שְׂאֵז הוּא
 מִכְנִיס אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, אֲשֶׁרֵי לוֹ.

ברית

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר קדשת בר ישראל נמדדת כפי "קדשת הברית" שאוחז בה, כי עקר היצר הרע הוא רק בפגם הברית, פמוכא בזהר (ויקרא טו:): עקרא דיצרא בישא על ערין, והיא עקרא דמסאבותא [עקר היצר הרע הוא על עריות, וזה עקר הזנה]; כי אין עוד דבר המטמא את האדם כמו פגם הברית, ובפרט הוצאת זרע לבטלה, שדבר זה עוקר את המוח של האדם לגמרי, ומכניס בו דפאון ושגעון, עד שאין לה אדם שהוא מבהל ומבלבל שלא חטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. ומכל שכן מי שנפל יותר ונכשל גם באסורי עריות, רחמנא לישזבן, אזי עוקר את עצמו לגמרי משרשו, רחמנא לישזבן, והוא ממש כעובד עבודה זרה. כמובא (זהר וישב קפט:): תא חזי, אינון דלא נטרי להאי את קימא דקדשא גרמי פרישו בין ישראל לאבוהון דבשמיא בגין דכתיב: "וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם", וכתיב: "ועצר את השמים ולא יהיה מטר", דהאי איהו כמאן

דסגיד לאלהא אתרא, דמשקר בהאי את קימא
 קדישא, וכד את קימא קדישא אתנטיר בעלמא
 כדקא יאות כדין קדשא ברין הוא, יהיב ברקאן
 לעילא לארקא בעלמא [בא וראה אלו שלא
 שומרים על בריתם, גורמים פרוד בין ישראל
 לאביהם שבשמים, וזה ממש פעובד עבודה זרה,
 וגורם שלא תהיה לו פרנסה. וכשאדם שומר את
 בריתו, הקדוש-ברוך-הוא משפיע עליו ברכה מן
 השמים על הארץ]; ולכן אשרי האיש הזוכה לעמד
 בנסיון ב"קדשת הברית", שבנה נקרא צדיק, וכל
 העולם פלו עומד עליו. וזו מעלת גדולי מבחרי
 הצדיקים, שפרשו את עצמם מתאוה זו לגמרי, עד
 שזכו להגיע אל דבקות אמת בו יתברך, והם
 ממשיכים את אורו יתברך בעולם, ואין אדם נקרא
 צדיק, אלא כששומר את בריתו לכלי לפגם.
 וכמובא (זהר ויצא קסב.): ההוא בר נש דזכי למנטר
 את קימא קדישא, ועביד פקודי דאורייתא צדיק
 אקרי, ומרישיה ועד רגלוי הכי אקרי, וכד ברקאן
 נגדין לעלמא שרין על רישיה, ומניה קימי ברקאן
 לעלמא בבנין קדישין ופאין דאוקים [אדם זה
 שזוכה לשמר את בריתו, ומקיים את מצוות התורה,
 נקרא צדיק, ומראשו ועד רגליו נקרא צדיק,

וּכְשֶׁנִּמְשְׁכוֹת הַבְּרָכוֹת לְעוֹלָם, הֵן שׁוֹרוֹת עַל רֵאשׁוֹ,
 וּמִמֶּנּוּ עוֹמְדוֹת עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, עַל-יְדֵי בָנִים
 קְדוֹשִׁים שְׁזוּכָה לְהַקִּים]; וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה
 לְשָׁמֵר עַל בְּרִיתוֹ, וְאִינוּ פּוֹגֵם בּוֹ, שְׂאֵז דִּיקָא יִקְרָא
 צְדִיק, וְיִהְיֶה לוֹ בָּנִים טוֹבִים, וְיִמְשְׁכוּ עָלָיו בְּרָכוֹת
 וְיִשְׁעוֹת. כִּי לְהַפְּךָ — אִם אָדָם פּוֹגֵם בַּבְּרִית,
 רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן, וּבַפְּרָטִיּוֹת בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲזִי גַחְשָׁכִים מִמֶּנּוּ כָּל
 הָאוֹרוֹת, וְנִעְלַמְת וְנִסְתַּרְת מִמֶּנּוּ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, וְרַעִים וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים, וְהוּא נוֹפֵל בְּדַפְּאוֹן
 וּבַעֲצָבוֹת, וּמָה גַם שְׁהִילְדִים שְׁנוּלְדִים לוֹ הֵם
 מְצַעְרִים אוֹתוֹ מְאֹד, כִּי בְּשָׁבִיל חֲטָא הָאֵב —
 הַבָּנִים סוֹבְלִים, וּכְשֶׁהַבָּנִים סוֹבְלִים, אֲזִי הָאֵב
 סוֹבֵל; כִּי מִי שֶׁפּוֹגֵם בַּבְּרִית, אֲזִי נוֹקְמִים מִמֶּנּוּ, הֵן
 שְׂאִין לוֹ פְּרָנְסָה, וְהוּא צָרִיךְ לְהִתְיַגֵּעַ בִּיגִיעוֹת
 וּבִטְרָחוֹת גְּדוֹלוֹת לְהַשִּׁיג פְּרָנְסָתוֹ, וְהֵן שְׂיֵשׁ לוֹ צַעַר
 גְּדוֹל בָּנִים, וְסוֹבֵל מֵהֶם צָרוֹת מְרוֹרוֹת וּמְכַאוֹבִים
 רַבִּים, וְהַכֹּל בָּא לוֹ מִחֲמַת פָּגַם הַבְּרִית שֶׁחֲטָא וּפָגַם
 בַּבְּרִיתוֹ, וְהוֹצִיא זֶרַעוֹ לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן,
 אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה גּוֹרֵם לְאָדָם צָרוֹת וְרַעוֹת רַבּוֹת,
 כִּי בּוֹרָא קָלְפוֹת וּמְשַׁחִיתִים, אֲשֶׁר הֵם נוֹקְמִים בּוֹ.
 וּבַפְּרָט מִי שֶׁעָבַר עַל אִסּוּרֵי כְּרִיתוֹת: נִגְדָה, שִׁפְחָה,

גויה, זונה, רחמנא לישזבן, אזי מתלבשות בו שלש קלפות שנוקמות בו, שהם: משחית, אף וחקמה, כמובא (תקוני-זוהר, תקון לז): תלת קלפין דערלה אינון: משחי"ת, א"ף וחק"ה, לקבל ערלה איהו עון, והינו דתקינו בצלותא לגבייהו, "והוא רחום יכפר עון" דא עון, "ולא ישחית" דא משחית, "והרבה להשיב אפו" דא אף, "ולא יעיר כל חמתו" דא חמה, ומאן דאעיל אות ברית ברשו נוכרא. אלין ארבעה שלטין עליה [שלש קלפות הן: משחי"ת, א"ף וחק"ה, ועליהם תקנו לומר בתפלה לעת ערב את הפסוק (תהלים עח, לח): "והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו, ולא יעיר כל חמתו", שהם כנגד השלש קלפות: משחי"ת, א"ף וחק"ה. ומי שחוטא בפגם הברית, נוסף על העון שעשה, עוד נוקמות בו השלש קלפות האלו, שמכניסות בו פעם ורציחה, השחתה ומריבות] רחמנא לישזבן, ומרים לו מאד החיים. ועל-כך אשרי מי שזוכה להגיע אל "קדשת הברית", שזוכה לשמר על בריתו, שאז ניקא תאיר בו נקדת יהדותו. כי מי שזוכה לשמר על בריתו, הוא נקרא יהודי, שמאיר בו שם הנו"ה ברוך הוא יתברך שמו. וזה שאמרו (תקוני-זוהר, תקון כב) על

פסוק (דברים ל, יב): "מי יעלה לנו השמימה", שהוא ראשי תבות וסופי תבות מיל"ה הו"ה, הינו מאן דנטיר ברית מילה דאיהו חותמא דיליה, וז מנת מניה, דאיהו שטן יצר הרע רע טמא צפוני מלאך המות, ולא יתקריב לגביה ולא ימות על גדיה. ומאן דמשקר בברית מילה הוא משקר בחותמא דמלכא, דאיהו רשים ביה, שד"י מלבר, הו"ה מלגאו. מנא לן? מהאי קרא משמע מ"י יעלה לנו השמימה, רישי תבות: מיל"ה, סופי תבות: הו"ה. ובוודאי מאן דמשקר בברית מילה אסתלק מניה הו"ה, ושריא עליה שטן, דאיהו אל אחר תו"א שריא באתר דהו"ה מלגאו, וסם המות שריא באתר דשד"י מלבר; הינו מי שפוגם בברית, על-ידי-זה שורה בו המות, ומסלק ממנו את שכינת עזו יתברך, ושם הו"ה החקוק בבריתו פורח ממנו ומשרה את השטן בתוכו, וטועם טעם מות בחייו, ומרים ורעים לו כל החיים, רחמנא לצלן; ועל-כן לא בתנם שפל אלו שגפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הם תמיד שרויים בעצבות ובמרה שחורה ובדכאון גדול, וצרים ומרים להם החיים, ומבקשים תמיד את המות, ונכנסות בהם מחשבות של התאבדות. רחמנא

לצלן, הכל בא מחמת החטא המגנה הזה, ולכן כל מי שיודע שפגם בברית, עליו לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, כי הוא יתברך אב הרחמן, ומצפה ומחכה לאדם שישוב בתשובה אמיתית; כי אי אפשר לתקן את החטא המגנה הזה, אלא על-ידי תשובה תדירה, שתמיד ישוב בתשובה שלמה אליו יתברך כל ימי חייו. ולכן כל מי שיודע שחטא ופגם בפגם הברית בהוצאת זרע לבטלה, או בשאר עריות: גדה, שפחה, גויה, זונה, עליו לשוב בתשובה שלמה כל ימי חייו, ואז בודאי "ושב הוי"ה ורפא לו", כמובא (זהר שמות ג:): מאן דמשקר בברית קדישא דחתים בבשריה דבר גש, כאלו משקר בשמא דקדשא בריך הוא, מאן דמשקר חותמא דמלכא, משקר ביה במלכא לית ליה חולקא באלהא דישראל, אי לא בחילא דתיובתא תדיר [מי שמשקר בברית קדש, הינו שפוגם בו, על-ידי-זה הוא משקר בשמו יתברך, כי מי שמשקר בחותם המלך, הוא משקר במלך עצמו, ואין לו חלק באלהי ישראל, אם לא על-ידי כח תשובה תדירה, שתמיד עושה תשובה]. ועל-כן מי שחטא ופגם בפגם הברית, עליו לידע שבודאי יכול לתקן את כל החטאים של פגם הברית, אם

לא יתִיאַשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן, וַיִּזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל
הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הָעוֹסֵק בְּתַקּוּן גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְיַם
אֶת עֲצוּתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת. וּבְפָרֵט עֵקֶר הָעֲצָה לְהִיּוֹת
חֲזָק וְאִמִּין בְּכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלֹא לְהִתִּיאַשׁ,
אֲפֹלוּ שְׁתַּבְּאֵנָה לוֹ מִחֲשָׁבוֹת כְּאֵלוֹ אֵין לוֹ כְּבָר
תִּקְוָה בְּעוֹלָם, וּכְאֵלוֹ הוּא כְּבָר אֵינוֹ יָכוֹל לְתַקֵּן מֵה
שֶׁקִּלְקַל, יִלְעַג לְכָל אֵלוֹ הַרוֹצִים לְהַפִּילוֹ. כִּי הַצַּדִּיק
הָאֵמֶת מְגַלֶּה עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת לְכָל אֵלוֹ
הַרוֹצִים לְחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֲמִתִּית, וּמִחֲדִיר
בְּהֵם הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה, שְׁלֵא יִתִּיאַשׁוּ מִלְּשׁוֹב
בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיְכֹאֲבוּ בְּכָל יוֹם אֵלָיו
יִתְבַּרֵּךְ בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה, וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ,
וַיִּדְבְּרוּ וַיְשִׁיחוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְכֶם אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
כִּי אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֲדַרְבָּה! כָּל מִי
שֶׁחָטָא וּפָגַם בְּיֹתֵר בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה, וּכְבָר עָבַר
עָלָיו מֵה שְׁעָבַר, אִם רַק יִתְחַזֵּק וְלֹא יִתִּיאַשׁ בְּשׁוּם
פָּנִים וְאָפֶן, אֲזִי יוּכַל לְהַפִּיךְ אֶת כָּל הַיְרִידוֹת לְעֲלִיּוֹת
גְּדוּלוֹת, וּבִלְבָד שְׁלֵא יִתִּיאַשׁ, אֲלֵא יִחֲזִיק מִעַמֵּד,
אֲפֹלוּ שִׁיעֲבָרוּ עָלָיו כָּל מִינֵי תְּלִישׁוֹת הַדַּעַת וְקַטְנוּת
וְשִׁבְרוֹן לֵב, גְּסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים שִׁירְגִישׁ אֶלְף
טַעֲמֵי מִיתָה בְּחַיָּיו, עִם כָּל זֹאת יַעֲמֵד חֲזָק בְּדַעַתוֹ
יַעֲבֹר עָלָיו מֵה, הוּא חוֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּעַקְשָׁנוֹת

הכי גדולה, לבסוף לא יזוז משם, עד שימחלו לו על כל עוונותיו, וכל הירידות והנפילות תהפכנה לעליות גדולות, אם רק יחזיק מעמד ולא ישבר בשום אפן שבעולם, וזה עקר הגסיון לכל אלו שחטאו ופגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שבאים עליהם נסיונות קשים להתרחק ממנו יתברך ומקדשת יהדותו, ואם מתחזקים בכל מיני אפנים שבעולם ולא נכנעים אל הסטרא אחרא והקלפות שרוצים לשבר אותו, אז דיקא לבסוף זוכים שגמחלים להם כל עוונותיהם, ומאיר עליהם אור עליון בהארה נוראה ונפלאה מאד. ודע לך, אהובי, בני, שיש מלאך נורא בשמים אשר נקרא עזריאל, והוא ממנה על כל אלו שפגמו בברית, בהוצאת זרע לבטלה, ואם אדם מתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואינו נכנע לקלפות והסטרא אחרא, אלא בא בלב נשבר אליו יתברך, ושופך את לבו לפניו יתברך, על-ידי-זה המלאך לוקח את תפלותיו, ומעלה אותן מעלה מעלה, עד שזוכה שמתכפר לו על כל עוונותיו. ועל-כן, אהובי, בני, אף שחטאת ופגמת כבר בפגם הברית, ונתלכלכת כמו שנתלכלכת, עליך לזכר שעדין לא אבדה תקותך, ועדין אתה יכול לתקן כל מה

ששחת, אם תהיה עקשן גדול לא לעזוב את רצונך
 וכסופך, שאתה רוצה וכוסף לחזר אליו יתברך,
 ואפלו שכלם יגידו לך, שאבד מנוס ממך, ואין לך
 כבר תקנה, תלעג להם, ובפרטיות בשתזכה
 להתקרב אל הצדיק האמת, שהבטיח להקדוש-
 ברוך-הוא שיתקן את כל העולם בלו במלכות שדי,
 ויאיר בהם את אמתת מציאותו יתברך, ובפרטי
 פרטיות אם תזכה להיות אצל הציון הקדוש של
 רבנו ז"ל בעיר אומן, שהבטיח הצדיק הקדוש
 הזה, אשר מי שיבוא אל ציונו הקדוש, ויתן פרוטה
 לצדקה בעבורו, ויאמר את אלו העשרה מזמורי
 תהלים, שהם: ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ'
 ק"ה, קל"ז, ק"ג, אזי אפלו אם עצמו וגבהו פשעיו
 וחסריו, הוא יוציא מהשואל תחתית ומתחתיו,
 ויעמד לימינו ויכניסו אל תוך הקדשה; ועל-כן כל
 מי שידע שפגם בכריתו, רחמנא לישזבן, שבא
 לידי עוונות חמורים בפגם הברית, עליו למסר את
 נפשו להיות על-כל-פנים פעם אחת בציון רבנו
 ז"ל בעיר אומן, ולומר שם את העשרה מזמורי
 תהלים הנקראים "תקון הכללי", אשר בודאי
 הצדיק יקיים את הבטחתו; אשרי מי שאינו מטעה
 את עצמו, וזוכה להתקרב אל הצדיק האמת, ומקיים

את דבריו בתמימות ובפשטות גמורה, ומתבודד בכל יום אליו יתברך, ומפרש את כל שיחתו ואת כל מה שעובר עליו אליו יתברך, ומכל שכן כשזוכה גם להיות על-כל-פנים פעם אחת בחייו אצל ציונו הקדוש בעיר אומן, שאז בודאי ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על חטאיו המרבים, ותאיר עליו השכינה בהארה נוראה ונפלאה מאד, אשרי לו!

בטחון

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר עקר תקון הברית הוא לזכות להגיע אל מדת הבטחון, כי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הורס את האדם לגמרי, ומכניס בו גאוש ומרה שחורה, עד שמאבד את התקנה לחיות. ולכן עקר תקון "קדשת הברית", הוא להגיע אל מדת הבטחון, לבטח בו יתברך, שבודאי לא יעזב אותו הקדוש-ברוך-הוא בשום פנים ואופן; כי באמת עקר שלמות הבטחון הוא שצריכים להגיע אל בטחון כזה, שלא ידאג

דאגת מחר כָּלֵל, כִּי אָסוּר לַחֲשֹׁב מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ,
 וּכְשֶׁאָדָם מִתְחַזֵּק בַּבְּשָׁחוֹן חֲזֵק, לִבְטַח רַק בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי רוֹאֶה לְפָנָיו תִּקְוָה לְכֹל חַיָּיו. וְזֶה
 שְׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְנַחוֹת כֹּט): כָּל הַתּוֹלָה
 בְּטַחוֹנוֹ בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָרִי לוֹ מַחֲסֵה בְּעוֹלָם
 הַזֶּה וְלְעוֹלָם הַבָּא; כִּי מִי שְׁפוּגִים בַּפְּגָם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זָרַע לִבְטָלָה, הוּא נוֹפֵל בְּדַפְאוֹן וּבִיאוּשׁ,
 שְׁמִתֵּי־אֵשׁ מִחַיָּיו, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלּוּ אָבֵד מְנוּס וְתִקְוָה
 מִמֶּנּוּ, וּכְאִלּוּ אֵף פָּעַם בַּחַיִּים לֹא יוּכַל לְצֵאת מִזֶּה,
 וְרָעִים וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים מְאֹד, וְאֵין לוֹ שׁוּם מְנוּס
 לְבָרֵחַ מִזֶּה; כִּי הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע
 לִבְטָלָה, מַכְנִיס בְּאָדָם יְאוּשׁ וְדַפְאוֹן פְּנִימִי, עַד
 שֶׁחָסַר לוֹ הַבְּשָׁחוֹן בַּחַיִּים, וְכֵן חָסַר לוֹ הַבְּשָׁחוֹן
 הַעֲצָמִי. וְלִכֵּן עָקַר "קְדֻשַׁת הַבְּרִית" — לְזִכּוֹת
 לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַבְּשָׁחוֹן, לִבְטַח בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, שְׁבוּדָאֵי רַחֲמָיו מְרַבִּים מְאֹד, וַיִּקְבַּל אֶת
 תְּשׁוּבָתוֹ. שֶׁכֵּן זֶה הִיא עֲבוּדַת גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי
 הַצְּדִיקִים, הַזּוֹכִים לְמָסַר אֶת נַפְשָׁם בְּשִׁבְלֵי יִתְבָּרֵךְ
 בְּכָל עֵת וְרָגַע, וְזוֹכִים לְעֵלוֹת מַעְלָה מַעְלָה מִמְּדֻרְגָה
 לְמְדֻרְגָה, עַד שֶׁמְשִׁיגִים הַשְּׂגַת אֱלֻקוֹת בְּכָל פָּעַם
 מִחֻדָּשׁ, וּמִחֻדָּשִׁים חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּיִּים, וּמַכְנִיִּסִים
 כָּלֵם מַכְלִים שׁוֹנִים בְּשִׁבְלֵי גִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּפְּלוּ

במקום שנפלו, ומאירים להם עצות נוראות ונפלאות איך לשוב אליו ותברך, ואיך לפנות עם בטחונם בו ותברך; פי הצדיקים — כל עבודתם לבנות את נשמות ישראל, כדי שיהיה להם רצון וחשק ותשוקה לשוב אליו ותברך, ומחמת שהאדם הוא בעל בחירה בזה העולם, ומאד מאד קשה לעזר לבעל בחירה, אבל הצדיקים הקדושים הדבוקים בו ותברך, מרב חכמתם העצומה, הם משחקים עם האדם, ומלבישים את עצמם בכל מיני לבושים, כדי להגיע אל כל הנפשות הירודות והנפולות, ולבנות להם בטחון עצמי, ושלא ייאשו עצמם ממנו ותברך, ומאירים בהם תקנה טובה לתקן את כל אשר קלקלו. וחכמינו הקדושים אמרו (דברים רבה, פרשה ה', סימן ח'): כל מי שבוטח בהקדוש-ברוך-הוא, זוכה להיות פיוצא בו, מנין? שנאמר (ירמיה יז, ז): "ברוך הגבר אשר יבטח בהוי"ה, והיה הוי"ה מבטחו", אבל כל מי שיבטח בעבודת כוכבים, נתחייב להיות פיוצא בה, מנין? שנאמר (תהלים קטו, ח): "כמוהם יהיו עושיהם"; פי באמת אין לאדם לבטח בשום בשר ודם, כי אז הוא בכלל ארור. כמו שאמר הנביא (ירמיה יז, ה): "כה אמר הוי"ה. ארור הגבר אשר יבטח באדם.

וְשֵׁם בְּשֵׁר זָרְעוֹ, וּמִן הַנְּזִי"ה יָסוּר לְבוֹ; כִּי כְּשֶׁאָדָם
 בּוֹטֵחַ בְּאָדָם, הוּא עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, רַחֲמָנָא
 לִישְׁזֹכֵן, כִּי עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
 וְעוֹשֶׂה מְצִיאוֹת מִבֶּן-אָדָם, אֲבָל עֹקֵר שְׁלֵמוֹת
 הַבְּשָׁחוֹן, רַק לְבִטָּח בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ,
 לִידַע שְׂפָמוֹ שְׁבַגְשָׁמִיּוֹת, אֲסוּר לְבִטָּח עַל שׁוּם בֶּן
 אָדָם, כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קמו, ג): "אֵל
 תִּבְטְחוּ בַּנְּדִיבִים בְּבֶן-אָדָם שְׂאִין לוֹ תְּשׁוּעָה, תֵּצֵא
 רוּחוֹ יָשׁוּב לְאֲדָמְתּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוֹ עֲשֵׂתוֹנוֹתָיו";
 כְּמוֹ-כֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, כָּל מֵה שֶׁעָבַר עָלָיו בַּחַיִּים
 חִיּוֹתוֹ, שְׁנִכְשַׁל בְּכָל מִינֵי עֲבֵרוֹת וַחֲטָאִים חֲמוּרִים,
 וּבִפְרָט שְׁנַפְגָּם בַּפֶּגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטָּלָה, אֲסוּר לוֹ לְבִטָּח בְּשׁוּם בְּשֵׁר וְדָם, שְׂרוּצָה
 לְשִׁבֵר אוֹתוֹ, וּלְהַכְנִיס בּוֹ יָאוֹשׁ, כְּאִלוֹ אֵין לוֹ מְנוּס
 וְתַקְנָה לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שָׁחַת וּפָגַם. וּבִשְׁבִיל זֶה
 אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירוּשְׁלָמֵי בְּרָכוֹת, פָּרָק ה',
 הִלְכָה א'): אֵל יִהְיֶה הַפְּסוּק הַזֶּה זֶז מִפִּיד, הַנְּזִי"ה
 צָבָאוֹת, אֲשֶׁרִי אָדָם בּוֹטֵחַ בְּךָ; כִּי אָדָם צָרִיךְ לְבִטָּח
 רַק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין
 בְּרוּחָנֵי, וְלִידַע שְׂרַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ עוֹלָה לְמַעְלָה
 מִהַשְּׁגַת בְּשֵׁר וְדָם, וְאִפְלוֹ שֶׁאָדָם כָּבַר גִּכְשַׁל
 בַּעֲבֵרוֹת הַכִּי מַגְנוֹת. עִם כָּל זֹאת. אִם הוּא שָׁב

בתשובה שלמה אליו יתברך, והוא בוטח ברחמי המרבים יתברך, לא יזוז משם עד שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא, וישפיע עליו כל מה שהוא צריך. ועל-כן עקר "קדשת הברית" — לבוא למדת הבטחון, לבטח בו יתברך, ולראות שיש לו עדין תקנה טובה לתקן את הכל, ואפלו שגדמה לו כאלו הכל אבוד, וכאלו אין מנוס ותוחלת ותקנה לחייו, מרב עוונותיו המרבים, רחמנא לישזבן, עם כל זאת פשאדם מתחזק בבטחון חזק בו יתברך, זה יוציאו מכל הלכלוך והזהמה שגפלו אליה, ויבנה את הבטחון העצמי שלו. כי על-ידי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, האדם מאבד את בטחונו העצמי, עד שגדמה לו שכבר אינו שוה לשום דבר. לזאת מדת הבטחון היא תקון לפגם הברית, ועל-ידי תקן הבטחון שייבטח רק בו יתברך, על-ידי זה דיקא גיע אל "קדשת הברית"; אשרי מי שמתחזק במדה היקרה הזו של בטחון — לבטח בהקדוש-ברוך-הוא, ואפלו שעשה מה שעשה, עדין יש לו תקנה טובה לתקן את הכל, כמו שכתוב (תהלים לב, י): "רבים מכאובים לרשע, והבוטח בהנני"ה חסד יסובבנו"; ודרשו חכמינו הקדושים (מדרש תהלים לב): אפלו רשע בוטח

בהוי"ה — "חסד יסובבנו"; הינו שאפלו אם הוא עכשו רשע, ונכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ועשה כל מיני מעשים מגנים, עם כל זאת אם הוא בוטח בו יתברך, ואינו מיאש עצמו, ושב בתשובה אמתית, ומאמין שאין שום יאוש בעולם כלל, ועדין יש לו תקוה טובה לתקן הכל, אזי הקדוש־ברוך־הוא מסבב אותו עם חסד, ולבסוף יזכה לחזר בתשובה שלמה אמתית; אשרי מי שמחזק את עצמו במדת הבטחון, לבטח בו יתברך, וכן מתחזק בבטחון עצמי, שאף שכבר נכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עדין יש לו תקוה לתקן הכל, שאז יזכה ל"קדשת הברית"; אשרי לו.

בושח

צריך שתדע, אהובי בני, אשר עקר התשובה לשוב על פגם הברית — היא הבושח, שאדם מתבייש ממנו יתברך, כמאמרם ז"ל (ברכות יב:): כל העושה דבר עברה ומתבייש בו — מוחלין לו על

כל עוונותיו; שְׁבוּזָה שְׂאֲדָם מִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ,
 בְּזוּה מְגֻלָּה שֵׁישׁ לוֹ עֲדִין אֲמוֹנָה; וְעַל־כֵּן מִדַּת
 הַבוּשָׁה הִיא מְדָה יְקָרָה מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל
 כְּשֵׂאֲדָם חוּטֵא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, נִכְנָסֶת בּוֹ מִדַּת הָעֲזוּת, וְאִינוּ מִתְבַּיֵּשׁ
 מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְהוּא מִתְחַצֵּף נֶגֶד כָּלֵם,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְזֶה סִימָן שֶׁל אָדָם שֶׁפָּגַם בְּפָגַם
 הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא מְלֵא עֲזוּת
 נֶגֶד יְרֵאִים וְשְׁלָמִים, וְאִין לוֹ שׁוּם בּוּשָׁה כָּלֵל, וְהוּא
 חֲצוּף וְעֹז פָּנִים גָּדוֹל בְּפָנָיו כָּל אִישׁ כְּשֵׁר, אוֹי לוֹ
 וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ! כִּי אֵת גְּרִיעוֹת מַעֲשָׂיו הַמְגַנִּיִּם הוּא
 מְגֻלָּה. לֹא־כֵן מִדַּת הַבוּשָׁה, מַעֲלָתָה עוֹלָה עַל הַכֹּל,
 כִּי בְּזוּה הוּא מְגֻלָּה אֵת טֹהַר לְבָבוֹ, וְאֵף שְׂגוֹכְשֵׁל
 בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עִם כָּל זֹאת
 הוּא מוֹדָה וּמְתוּדָה שְׁלֵא עָשָׂה אֵת זֹאת מִחֲמַת רְצוֹן
 עֲצָמוֹ, אֵלָא הַתְגַּבֵּר עָלָיו יִצְרוּ הַרְע הַבוֹעֵר בּוֹ
 מִנְעוּרָיו, וְהוּא מִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ. וְהַבוּשָׁה
 הַזֹּאת מַעֲלָתָה גְּדוּלָּה מְאֹד, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (נְדָרִים כ.):
 "בְּעֵבוֹר תִּהְיֶה יְרָאתוֹ עַל פְּנֵיכֶם" — זֶה בּוּשָׁה,
 "לְבַלְתִּי תִחַטְּאוּ" — מִלְּמַד שֶׁהַבוּשָׁה מְבִיאָה לִיָּדֵי
 יְרָאת חֲטָא, מְכַאֵן אֲמָרוּ: סִימָן יָפָה בְּאָדָם שֶׁהוּא
 בִּישָׁן. אַחֲרַיִם אוֹמְרִים: כָּל אָדָם הַמִּתְבַּיֵּשׁ, לֹא

במהרה הוא חוטא. ומי שאין לו בשת פנים, בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני; ועל-כן כל מי שיודע בנפשו שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו להתבייש מאד ממנו יתברך, ויבוא אליו יתברך, וידבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ויספר לו יתברך את כל אשר עובר עליו, ויתחנן לפניו יתברך, שיחוס וירחם עליו לצאת מהפח היקוש הזה שגפל אליו. ואז על-ידי הבושה שיתבייש ממנו יתברך, יזכה שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא. ולזכות להגיע אל מדרגה זו, שיתבייש תמיד ממנו יתברך, אי אפשר, אלא על-ידי שמתקרב אל גדולי מבחרי הצדיקים הדבקים בו יתברך, אשר יש בכחם להוציא גם את הכי גרוע מהשאל תחתית ומתחתיו, ולהעלותו אל תכלית המדרגה העליונה. אף ההכרח לכל מי ששב בתשובה שלמה לידע, אשר קדם שבא להתקרב אל הצדיק האמת, עליו לעבר בזיונות ושפיכות דמים, כי בזה תלוי כל נסיונו, כי על-ידי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, בורא קלפות ומשחיתים המתלבשים בבני-אדם הרוצים למנע אותו מלהתקרב אל גדולי מבחרי הצדיקים, ועושים ממנו ליצי ליצנות, והוא צריך לסבל

חרופין וגדופין ושפיכות דמים, אבל הכל לטובה גדולה; כי זה עקר תשובתו, שאינו מתפעל משום ברירה, אלא מחזק את עצמו בעקשנות גדולה, ואינו מסתפל על הבזיונות, חרופין וגדופין שעליו לסבל בשביל ההתקרבות אל צדיקי האמת. כי זה עקר התקון מתקוני התשובה — לעבר את הבזיונות האלו, שיש לכל אלו הרוצים להתקרב אל צדיקי האמת, שיש בכחם להוציאו מהבוץ והלכלוך והזהמה שאליה נפל. והעקר — לדם ולשתק על הבזיונות ושפיכות הדמים שהם מנת חלקו. ומי שזוכה לעבר את הנסיון הזה, שאף ששומע חרופין וגדופין על הצדיק, וכך הוא בעצמו צריך לסבל בזיונות ושפיכות דמים בעבור ההתקרבות אל הצדיק האמת, ואינו מתפעל משום ברירה, אלא שותק ודומם, זה עקר תשובתו על פגם הברית. ואם האדם מתבייש רק ממנו יתברך ולא משום ברירה שבעולם, הרוצה למנע אותו מלהתקרב אל הצדיק האמת, אז דיקא זוכה להגיע אל שלמות "קדשת הברית".

בכיה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר תקון
הברית הוא הבכיה, שהאדם בוכה לפניו יתברך על
כל מה שחטא ופגם נגדו יתברך. וחכמינו
הקדושים אמרו (ברכות לב:): אף-על-פי ששערי
תפלה ננעלו, שערי בכיה לא ננעלו; הינו כשאדם
נופל כבר בעמק החשך, ונכשל בפגם הברית —
הוצאת זרע לבטלה, עד שנחשף ממנו האור אין
סוף ברוך הוא, ואינו מרגיש שום טעם בחיים,
וקשה לו אפלו להתפלל מרב עקממיות שנכנסה
בלבבו אחריו יתברך, רחמנא לישזון, עם כל זאת
כשבוכה אליו יתברך, זה מעלה אותו אל תכלית
המדרגה העליונה; כי עקר התשובה, ובפרט לגרש
את המרה שחורה שפחה בישא, שמשם נמשכת
תאות נאוף, הוא על-ידי הבכיה, שהאדם בוכה
אליו יתברך; כי על-ידי רבוי הבכיה שהאדם בוכה
אליו יתברך, הוא זוכה לגרש ממנו את המרה
שחורה (לקוטי-הלכות, קריאת שמע, הלכה ד', אות
טו); ולכן כל מי שיודע בנפשו את נגעי לבבו
ומכאוביו, שנפגם בפגם הברית — הוצאת זרע

לבטלה, עליו לשפך דמעות כמים אליו יתברך, כי עקר התקון על-ידי החטא המגנה הזה — לקרא קריאת שמע, ולבכות בדמעות שלישי (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו); כי אי אפשר לקרר את התאנה הזו — תאות נאוף, שבווערת בו, אלא כשאומר "שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד", "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", בבכיות עצומות; כי על-ידי אמירת שני פסוקים אלו בבכיה עצומה, על-ידי-זה מקרר את תאות נאוף שבווערת בו. ועקר הבכיה צריך להיות מתוף שמחה, שמרב דבקות הבורא יתברך שמו, הוא מתחרט על כל מה שעשה, ועל-ידי-זה הוא מתחיל לבכות אליו יתברך. וזה אשר ב'כ"ה' ראשי תבות (תהלים פט, יז): "ב'שמך יגילון כ'ל ה'יום"; שעקר הבכיה תהיה מחמת שמחה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעה); שמצד אחד הוא כל-כף דבוק בו יתברך בדבקות אמת, עד ששש ושמח בו יתברך, ומצד שני הוא בוכה ומתחרט על אשר עבר על רצונו יתברך. ועל-פן עקר תקון התשובה הוא רק על-ידי בכיה מחמת שמחה. ובפרט מי שיודע שפגם בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו לבכות בכל יום אליו

יתברך, ועל-ידי שהאדם בוכה אליו יתברך, על-
 ידי-זה יכול לעורר את רצונו שימשיך למעלה
 למעלה עד אין סוף, וכן זוכה על-ידי הבכיה
 להמשיך את רצון השם יתברך למטה למטה, עד
 רצון האדם (לקוטי-הלכות, יום טוב, הלכה ה', אות
 ג); כי על-ידי שבר ישראל בוכה אליו יתברך,
 ונזכר רחוקו שנתרחק כל-כף ממנו יתברך, ובפרט
 על החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה,
 ומתחרט באמת על כל מעשיו הרעים, על-ידי-זה
 מתעוררים אצלו רצון וגעגועים עזים ופעושים
 לשוב אליו יתברך, ועל-ידי-זה ממתיקים את הדין
 בפששו (לקוטי-הלכות, ערב, הלכה ג', אות כט); וזו
 המעלה שהאדם זוכה לבכות בכל פעם אליו
 יתברך, כי על-ידי הבכיה שבוכים לפניו יתברך,
 ומתחרטים היטב על כל מה שעשו, על-ידי-זה אין
 זזים משם, עד שהקדוש-ברוך-הוא מוחל להם; כי
 הבכיה שהאדם בוכה אליו יתברך, ובפרט פשוטי
 את פניו עם הדמעות, על-ידי-זה נמחקים מפניו כל
 החטאים, והקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל
 עוונותיו. כי מעלת הבכיה שבוכים להקדוש-ברוך-
 הוא — אין לתאר כלל, ובפרט אלו שנפגמו בפגם
 הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר עליהם נאמר

(קהלת ד, א): "ושבתי אני ואראה את כל העשוקים אשר געשים תחת השמש, והנה דמעת העשוקים ואין להם מנחם, ומיד עושקיהם פח ואין להם מנחם"; אשר פסוק זה סובב על כל אלו שנכשלו בפגם המגנה של חטא הוצאת זרע לבטלה, שנעשקו בידי הקלפות, ואי אפשר לצאת מהם, אלא על-ידי בכיה, שהאדם בוכה אליו ותברך. ואמרו (זהר תרומה קסה:): זכאה חולקיה דההוא בר נש דאושיד דמעין קמי קודשא בריך הוא בצלותה [אשרי האדם שבוכה לפני הקדוש-ברוך-הוא בשעת תפלתו]; כי התפלה שהאדם מתפלל עם דמעות, נשמעת ונתקבלת למעלה בכל העולמות, ובפרט מי שחטא בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אם הוא מתחבא במקום פנוי שאין שם בני-אדם, ובא מדי יום ביומו, ושופך לבבו אליו ותברך, ובוכה ומבכה שמים וארץ על גדל מר נפשו שנפל בחטא המגנה הזה, ומתחרט היטב על כל מה שעשה, לא יזוז משם, עד שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא, ויזכה להגיע אל "קדשת הברית". ועקר הגאולה תלוי רק בבכיה, כמאמרם ז"ל (ילקוט ויגש, רמז קנב): כשם שלא פיס יוסף את אחיו אלא בבכי, כך אין

הקדוש-ברוך-הוא גואל את בניו אלא בבכיי שבוכים לפניו, כמו שכתוב (ירמיה לא, ח): "בבכיי יבואו ובתחנונים אובילים, אוליכם אל גחלי מים".

ברכות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר תקוין הברית, לומר את כל הברכות בכונה גדולה מאד, ועל-ידי שאדם מברך להקדוש-ברוך-הוא, הוא ממשיך על עצמו שפע ואור וחסות ודבקות הבורא יתברך שמו; כי על-ידי כל ברכה וברכה שהאדם מברך את הקדוש-ברוך-הוא, הוא פותח את הברכה העליונה להשפיע עליו אור ושפע ונדעת וזיו וחסות ודבקות הבורא יתברך שמו, ועל-ידי שמברכים ברכות הנהגין בכונה גדולה, על-ידי-זה מדבקים מחשבתו בעלמא דאתי. כי על-ידי הברכה, אנו כוללים ומעלים הדברים של עולם הזה אל בחינת עולם הבא (לקוטי-הלכות, בציעת הפת, הלכה ב'); כי על-ידי שאדם מברך ברכות הנהגין על איזה מאכל שאוכל, על-ידי-זה הוא

מקשר את גשמיית המאכל אל שרש רוחניית חיות אלקות, שגנוז וטמון בתוך המאכל; ועל-כן על-ידי שמברכים ברכה בכונה, ממשיכים על עצמם תקון נורא ונפלא מאד על פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהחטא הזה גורם — להפריד בין העולם הזה ובין העולם הבא. ולכן צריכים להזהר מאד מאד בברכות הנהנין. וחקמינו הקדושים אמרו (ברכות לה.): אסור לו לאדם שיהנה מן העולם הזה בלא ברכה, וכל הנהנה בלא ברכה — מעל. כי צריכים לקשר את העולם הזה לעולם הבא, שזה קשור ויחוד בין דיוקרא לנוקבא, שזה הזיווג העליון, שמוזוג עולם הבא בעולם הזה, רוחניית וגשמיית גם יחד, ועל-ידי פגם הברית של הוצאת זרע לבטלה, הוא מפריד את היסוד מהמלכות, ועל-ידי-זה גורם כפירות ואפיקורסות בעולם, רחמנא לישזבן. ולכן עקר תקון פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, להזהר מאד בברכות הנהנין ובברכות המצוות; כי על-ידי הברכה הוא מקשר ומחבר את העולם הזה אל העולם הבא. וחקמינו הקדושים אמרו (ברכות מ.): כל יום ויום תן לו מעין ברכותיו; כי בכל יום ויום האדם צריך לתקן מה שקלקל, ועל-כן הקדוש-

ברוך-הוא מסבב בכל יום לאדם סבוכים כאלו שיצטרף לברך ברכות מיוחדות, והכל כפי שרש האדם, לתקן את אשר פגם; כי על ידי הברכות שהאדם מברך, הוא מקשר את העולם הזה אל העולם הבא, וזה עקר תקון פגם הברית. וידוע אשר על-ידי החטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, האדם פוגם בכל קומתו, רחמנא לישזבן, שזה כלל העשר ספירות הפלולות באדם, ולכן כשאדם מברך להקדוש-ברוך-הוא, הוא מתקן את העשר ספירות ומחברם יחד. כמובא (תקוני-זהר, תקון יח): צריך לכלל ביה עשר ספירן דאינון יוד קא ואו קא, דאינון כ' מן ברוך קתר, ר' ראשית חכמה, ב' תרין ההי"ן שכינתא עלאה ותתאה, ו' שית ספירן; הא עשר ובגיגיה איתמר "וברוך א"ל עליון" וגו'; ואין לתאר ואין לשער את גדל התקון שנעשה למעלה בכל העולמות בשעה שבר ישראל אומר ברכה להקדוש-ברוך-הוא, שבזה הוא זוכה לתקן את כל אשר קלקל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. ואם היו בגי-אדם יודעים את מעלת הברכות שהאדם מברך את הקדוש-ברוך-הוא בכל יום מאה ברכות, היו גזקרים בזה מאד מאד, כי זה עקר תקון הברית,

לְבָרֵךְ אֶת הַמָּאָה בְּרִכּוֹת בְּכֹנֶה גְדוּלָּה, כִּי עַל-יְדֵי
 הַבְּרִכּוֹת שְׁמֵבָרְכִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מְמַשִּׁיכִים חַיִּים מִמְּקוֹר הַחַיִּים, כַּמּוּבָא (זֶהר עֲקֵב
 ער:): בְּגִין דְּבִרְכָאן דְּבָרֵיךְ בַּר נִשׁ לְקַדְשָׁא בְרֵיךְ
 הוּא אֲתִי לְאַמְשָׁכָא חַיִּין מִמְּקוֹרָא דְתַיִי לְשָׁמַיָּה
 קַדִּישָׁא דְקַדְשָׁא בְרֵיךְ הוּא, וְלֹאֲרַקָּא עֲלֵיהּ מִהֵהוּא
 מִשְׁחָא עֲלָאָה, וְאֲתִי לְאַתְמַשְׁכָּא מִתַּמְּן לְכָל עֲלָמָא.
 וְכַתִּיב: "וְאֶכְלֶתְּ וְשִׁבַּעְתְּ וּבִרְכַתְּ אֶת הַיָּיִן אֲלֵהֶיךָ",
 וְאֵינּוֹן בְּרִכָּאן אָרִיק בַּר נִשׁ בְּאֵינּוֹן מַלִּין מִהֵהוּא
 מְקוֹרָא עֲלָאָה וְאֲתַבְּרַכָּאן כָּל אֵינּוֹן דְּרַגִּין וּמְקוֹרִין
 וְאֲתַמְלִין לְאַרְקָא עַל כָּל עֲלָמִין וְאֲתַבְּרַכָּאן כָּלֵהוּ
 כַּחֲדָא, וְעַל דָּא אֶצְטְרִיךְ בַּר נִשׁ לְשׁוֹאָה רְעוּתִיָּה
 בְּרִזָּא דְּבִרְכָאן בְּגִין דִּיתְבְּרַכּוֹן אָבָהּוֹן וּבְגִין כְּלָא
 כַּחֲדָא, וּמֵאֵן דְּמִבְּרַךְ לְקַדְשָׁא בְרֵיךְ הוּא אֲתַבְּרַךְ,
 וְנִטִּיל חוּלְקִיָּה מֵאֵינּוֹן בְּרִכָּאן בְּקַדְמִיתָא דְכָל עֲלָמָא
 לְתַתָּא. כִּיֵּן דִּשְׁמָא דְקַדְשָׁא בְרֵיךְ הוּא, מִתְבְּרַךְ
 מִתַּמְּן גְּחִית וְשָׂרָא עַל רִישֵׁיהּ חוּלְקָא קַדְמָאָה, וְהָא
 אוּקִימָנָא, דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת כ, כא): "בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר
 אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי, אָבוּא אֵלֶיךָ וּבִרְכַתִּיךָ" [בְּזִכּוֹת
 שְׁהָאָדָם מְבָרַךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה
 הוּא מֵיַחַד וּמִחִבֵּר אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת יַחַד, וּמְמַשִּׁיךְ
 עַל עֲצָמוֹ וְעַל כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּרַכָּה מִמְּעוֹן הַבְּרִכּוֹת,

ושָׁבַח מי יִמְלֵל]; וְעַל-כֵּן כָּל מי שִׁיֹּדַע בְּנִפְשׁוֹ
 שְׁפָגַם בְּבְרִית, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא הַמְּשִׁיף עַל עַצְמוֹ,
 רַחֲמָנָא לְצַלְן, קָלְלָה, עָלָיו לְהִיּוֹת זֶהִיר לְבָרַךְ אֶת
 הַמָּאָה בְּרִכּוֹת בְּכָל יוֹם בְּכֹנְנָה גְדוּלָה מְאֹד; כִּי
 הַמָּאָה בְּרִכּוֹת הֵן מְאֹה מִפְתָּחוֹת שְׁמוֹסְרִים לְנִשְׁמָה
 לְפָתַח אֶת גַּן-עֵדֶן; וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁנִּזְהָר מְאֹד
 לְבָרַךְ בְּכָל יוֹם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמָאָה
 בְּרִכּוֹת, וּמְכֹנֵן בְּכָל בְּרָכָה וּבְרָכָה שְׁמֵבְרַךְ בְּכֹנְנָה
 גְדוּלָה, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְ"קִדְשַׁת הַבְּרִית", עַל
 אַחַת פְּמָה וְכַמָּה בְּאֵין עֲרֹךְ, אִם אָדָם זֹכֶה לְבָרַךְ
 בְּרַפְת הַמְּזוּן בְּכֹנְנָה גְדוּלָה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא,
 שְׂאֵז מִמְּשִׁיף עַל עַצְמוֹ אֹר וְזִיו וְחַיִּית וּדְבָקוֹת
 הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּמוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו
 שְׁחָטָא וּפְגָם בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע
 לְבִטְלָה. וּמִי שִׁיֹּדַע שְׁפָגַם בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה, עָלָיו
 לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְבָרַךְ בְּרַפְת-הַמְּזוּן כָּל יְמֵי חַיָּיו
 בְּכֹנְנָה גְדוּלָה מְאֹד מְלָה בְּמִלָּה, וְאֵין לָהּ עוֹד תְּקוּן
 הַבְּרִית כְּמִי שְׁמֵבְרַךְ בְּרַפְת-הַמְּזוּן בְּכֹנְנָה גְדוּלָה, כִּי
 עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מִמְּשִׁיף עַל עַצְמוֹ שְׁמִתְחָה עֲצוּמָה,
 שֶׁהוּא תְּקוּן הַבְּרִית. וְאָמְרוּ (זִהַר וַיִּקְהַל רִיח.): מֵאֵן
 דְּמֵבְרַךְ לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְגוֹ שְׁבַעַא בְּעֵי לְכֹנְנָה
 לִיבִיָּה וּלְשׁוֹאָה רַעוּתִיָּה בְּחֻדְוָה, וְלֹא יִשְׁתַּפַּח עֲצִיב,

אֵלָא דְבִרְךָ חֲדוּה בְרִזָּא דָּא וְלִישׁוּי רְעוּתִיָּה דְהָא
 אִיהוּ יְהִיב הַשְׁתָּא לְאַחְרָא בְּחֲדוּה בְּעֵינָא טְבָא,
 וּכְמָה דְאִיהוּ מְבִרְךָ בְּחֲדוּה וּבְעֵינָא טְבָא הֵכִי יְהִיב
 לִיָּה בְּחֲדוּה וּבְעֵינָא טְבָא, וּבְגִין כֵּן לֹא יִשְׁתַּפַּח
 עֲצִיב כָּלֵל [מִי שֶׁמְבִרְךָ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתּוֹךְ
 שְׂבִיעָה, הוּא צָרִיךְ לְכוּן לְבוֹ וּלְתַקֵּן אֶת רְצוֹנוֹ
 שְׂיִהְיֶה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וְלֹא תִהְיֶה בּוֹ שׁוּם עֲצָבוֹת,
 אֵלָא יְבִרְךָ בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וַיִּתְקֵן אֶת רְצוֹנוֹ אֵלָיו
 יִתְבְּרָךְ. וְכִמוֹ שֶׁהוּא מְבִרְךָ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּשִׂמְחָה וּבְעֵין טוֹבָה, כֵּן יִתֵּן לוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 שִׂמְחָה וְעֵין טוֹבָה. וּבִשְׂבִיל זֶה אָסוּר שְׂתַשְׁרֶה
 הָעֲצָבוֹת בְּאָדָם כָּלֵל]. וַיְדוּעַ אֲשֶׁר עַל-יְדֵי פְגָם
 הַבְּרִית — הוּצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
 הָאָדָם בָּא לְעֲצָבוֹת וְלִמְרִירוֹת וּלְדַכְּאוֹן, וְכִיוֹן
 שֶׁמְבִרְךָ בְּרַכְת־הַמְּזוֹן בְּשִׂמְחָה, הָרִי זֶה מִמְּשִׁיךְ עַל
 עֲצָמוֹ שִׂמְחָה עֲלָאָה, וְזֶה עָקֵר תִּקּוּן הַבְּרִית; וְעַל-כֵּן
 כָּל מִי שֶׁרוּצֵה לְזֻכוֹת לְהַגִּיעַ אֵל "קִדְשֵׁת הַבְּרִית",
 שְׂיִבְרְךָ בְּרַכְת־הַמְּזוֹן בְּכּוֹנֵה גְדוּלָּה, פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת,
 וַיְבִרְךָ אֶת כָּל בְּרֻכוֹתָיו בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְעַל-יְדֵי-
 זֶה יִתְקֵן אֶת כָּל אֲשֶׁר קִלְקַל וְשַׁחַת בְּעוֹלָם הַזֶּה.

גמרא

אין לך עוד תקון הברית כמו למוד גמרא, כי תלמוד גימטריה הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית, שנקראת לילי"ת (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד); ועל-ידי למוד תלמוד שהוא גמרא, מכניעים אותה לגמרי. ועל-כן מי שיודע שחטא ופגם בברית, ובפרט בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שהוא אבי-אבות-הטמאה, שמעקם את לבבו בקשיות ובספקות עליו יתברך, ומסבב לו את דעתו, עד שיהיה מבהל ומבלבל לגמרי. לזאת יקבע לעצמו בכל יום שעור בגמרא, ויהיה עקשן גדול על דבר זה. ודורשי רשומות דרשו (שבת קיג.): גמרא גמור זמורתא תהא; על-ידי למוד גמרא, הוא מזמר את העריצים והקוצים הסוככים את השושנה שהיא הנשמה, ולמוד גמרא ממשיך על האדם הארבעה מלאכי שמייה ששומרים אותו, שלא יפגם בברית, שהם: גבריאל, מיכאל, רפאל, אוריאל, ראשי תבות: גמרא, שהם קשור המרכבה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד); ואף שבתחלה קשה מאד להתרכז בלמוד גמרא, כי

מי שפגם בפגם הברית, בחטא המגנה של הוצאת
 זרע לבטלה, נפגם מחו ונדעתו, עד שקשה לו
 להבין אפלו פשוטן של דברים, על-פל-פנים יקיים
 את מאמרם ו"ל (עבודה זרה יט.): לעולם ליגרים
 איניש, ואף על גב דמשבח ואף על גב דלא ידע
 מאי קאמר, שנאמר (תהלים קיט, כ): "גרסה נפשי
 לתאבה", גרסה כתיב ולא כתיב טחנה, פי על-ידי
 רגילות האמירה, שיהיה רגיל לומר דפי גמרא
 כסדרן, לבסוף ינדבף מחו ולבו ודמיו, עד שיבין
 וישפיל להבין עמק הסגיה, ואף שבתחלה לא יבין
 כלל, עם כל זאת אל ישים לב לכל זה, אלא יתחיל
 ללמד לגרס מהתחלת מסכת ברכות, ויאמר דף
 אחר דף בתמימות ובפשיטות אפלו בלי שום
 פרושים (פרוש רש"י ותוספות), עד שיזכה לסיים
 פרק ועוד פרק, עד שייסיים את כל מסכת ברכות,
 ויתחיל מסכת שבת, ויאמר דף אחר דף בעקשנות
 גדולה מאד, וכשיסיים יתחיל מסכת ערובין, וכף
 יאמר את כל הש"ס כלו פעם פעמים ושלוש, וזה
 תקון נורא ונפלא מאד לחטא המגנה של פגם
 הברית — הוצאת זרע לבטלה. ואף שבני-אדם
 צוחקים מזה, כי נדמה להם כאלו קורא בתהלים,
 עם כל זאת מעלת הגרסה בגמרא, אפלו שאינו

יודע מה הוא אומר, אין לתאר ואין לשער כלל. כי דברי חכמינו הקדושים בגמרא מלאים סודות התורה וסתרי נסתרות, רזי דרזין, פלאי פלאות; כי הקדוש-ברוך-הוא הלביש את עצמו בלבוש דומם, צומת, חי, מדבר, שבכל אחד ואחד מהם יש הלכות, והכל מלבש בסתרי נסתרות, כמובא (זהו פינחס רמד): ורבנן דמתניתין ואמוראין כל תלמודא דלהון על רזין דאורייתא סדרו ליה; ועל-כן אל תשים לב לאלו שמתלווצצים מהנהגה זו — להיות רגיל באמירה הרבה דפים בסדרן בכל יום, אלא עליך לזכור, מאחר שפגמת בפגם הברית, בהוצאת זרע לבטלה, עליך להיות עקשן גדול ולחזור כמה פעמים על כל הש"ס כלו באמירה בעלמא, ואחר-כך תזכה על-ידי-זה לזכור את מחך, לבך ודמך, ותתחיל להבין את עמק דברי חכמינו הקדושים. ואמירת גמרא היא תקון גפלא לפגם הברית; ועל-כן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ומכיר את מקומו, וגורס בכל יום כמה דפים גמרא, עד שיזכה לסיים את כל הש"ס, ועל-ידי-זה תזכה להגיע אל "קדשת הברית". ואף שבהתחלה יבוא לך דבר זה מאד מאד קשה, כי מרב עוונותיך נטמטם מחך ושכלך, וחשך לך ולא

אור בעדף, ואינך מבין כלום, עם כל זה אם תהיה חזק בגרסת גמרא, יאיר לך לבסוף אור האין סוף ברוך הוא בהארה נוראה ונפלאה עד מאד פשמש בצהרים. וזה רמז במאמרם ז"ל (סנהדרין כד.): "במחשבים הושיבני" (איכה ג, ו) — זה תלמודה של בבל; אם האדם שורה ויושב בחשף מרב עוונותיו, העצה לזה היא למוד בבלי, לגרס הרבה גמרא, וזה תקוה נפלא לפגם הברית, ועל-ידי שקידה רבה בגמרא, יזכה ל"קדשת הברית"; אשרי מי שמקיים את זה בפשיטות ובתמימות גמורה.

גאונה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר על-ידי פגם הברית, האדם בא אל מדת הגאות, כי לא יתגאה האדם, אלא פשנכשל בפגם הברית, וחקמנא לישזבן, ומי שיש בו יותר גאות וישות, סימן שהוא פגום מאד בברית. וכמאמרם ז"ל (סוטה ד): אמר רבי חייא בר אבא, אמר רבי יוחנן: כל אדם

שׁיֵשׁ בו גַּסוֹת הָרוּחַ, לְבַסּוֹף נִכְשָׁל בְּאִשְׁתׁ אִישׁ, שְׁנֹאמַר: ״וְאִשְׁתׁ אִישׁ נָפֵשׁ יִקְרָה תְּצוּד״; וְאָמְרוּ (שם): רַבִּי חֲמַא בַּר חֲנִינְא אָמַר, כְּאֵלוּ בָּא עַל כָּל הָעֲרִיּוֹת, כְּתִיב הֵכָא (מְשַׁלִּי טז, ה): ״תּוֹעֲבַת ה׳ כָּל גְּבַהׁ לֵב״, וְכִתִּיב הֵתָם (וַיִּקְרָא יח, כט): ״כִּי אֵת כָּל הַתּוֹעֲבוֹת הָאֵל״ וְגוֹ׳, מִשְׁמַע מְזָה, כִּי אִם הָאָדָם מֵרָבָה בְּגֵאוּת, סִימֵן שְׁכָבֵר נִכְשָׁל בְּאִשְׁתׁ אִישׁ וּבְכָל הָעֲרִיּוֹת שְׁבַעוּלָם, רַחֲמֵנָא לִישׁוּבָן, אוֹ שְׁמַהֲרֵהוּ תָמִיד בְּהַרְהוּרֵי גֵאוּף וּמַעֲשִׂים מְגִנִּים. וְאִם רוֹאִים אָדָם שֶׁהוּא מְלֵא יִשׁוּת וְגֵאוּת, סִימֵן שֶׁהוּא פָּגוּם מְאֹד בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְכִמוֹ שְׂאֵמַר רַבְנֵי ״ל (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוּה, סִימֵן לֵד): גְּאוּה בָּאָה עַל-יְדֵי שְׁלֵא תִקְנַת חֲטָאת נְעוּרִים; וְאָמַר (שם, אוֹת עֲנֹה, חֶלֶק ב׳, סִימֵן ב׳): עַל-יְדֵי גְּאוּה רַבָּה נִבְעַל כְּאִשָּׁה, רַחֲמֵנָא לִישׁוּבָן; וּמִדַּת הַגְּאוּת הִיא הַמִּדָּה הַכִּי מְגַנָּה שָׂרֵק יְכוּלָה לְהִיּוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמַר: אֵינן אֲנִי וְהוּא יְכוּלִים לְגוּר בְּעוּלָם (סוֹטָה ה.); וְהַבְּעַל גְּאוּה סוֹבֵל יְסוּרִים מְרִים וְקָשִׁים מְאֹד, וְהוֹלֵךְ לוֹ תָמִיד שְׁלֵא כְּסֻדָּר (לְקוּיִטִּי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב׳, סִימֵן פב); וּמָה שֶׁהוּא רַק רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת — הוֹלֵךְ לוֹ בְּדִיוֹק הַהֶפֶף. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תְּנַחוּמָא וַיִּקְרָא): ״גְּאוּת אָדָם תִּשְׁפִּילְנוּ״; כָּל מִי

שְׂרוּדָף אַחַר שְׂרָרָה, הַשְׂרָרָה בּוֹרַחַת מִמֶּנּוּ, וְכָל
 הַקְּנָאָה וְהַשְּׂנָאָה שְׂאֵחָד מִקְּנָא וְשׂוֹנֵא אֶת זִוְלָתוֹ, בְּאוֹת
 רַק מִחֲמַת גְּאוֹת וַיִּשׁוֹת, שְׂמַחְזִיק אֶת עֲצָמוֹ לְמַשְׁהוֹ,
 שְׂפָל זֶה בָּא מִפְּגָם הַבְּרִית; כִּי כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם
 בַּבְּרִיתוֹ, וּבִפְרָט בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, אָזִי נִכְנָסֶת
 בּוֹ הַמְּדָה הַמְּגַנָּה שֶׁל גְּאוֹת וַיִּשׁוֹת, וְהוּא דוֹחֵק רַגְלֵי
 הַשְּׂכִינָה, וּמַגְבִּיר עַל עֲצָמוֹ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר תְּאֻנֹת נְאוּף;
 כִּי עַל-יְדֵי הַגְּנָאוֹה וְהַיִּשׁוֹת שְׂמַתְגָּאָה עַל בְּנֵי-אָדָם,
 עַל-יְדֵי-זֶה בָּאָה תְּאֻנֹת נְאוּף (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, חֵלֶב וָדָם,
 הַלְכָה ב', אוֹת א'); וְעַל-יְדֵי גְּנָאוֹה הוּא עוֹקֵר אֶת
 עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְגְּאוֹת וְנְאוּף תְּלוּיִים זֶה
 בְּזֶה (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵן, חֵלֶק א', סִימָן יא). וְלִכֵּן כָּל מִי
 שְׂיִוְדַע שְׂיִישׁ בּוֹ מִדַּת הַגְּאוֹת וְהַיִּשׁוֹת, עָלָיו לְחַזֵּר
 בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה עַל פְּגָם הַבְּרִית שֶׁנִּפְגַּם, וּיִבְקֹשׁ
 וַיִּתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִיחֹס וַיִּרְחַם עָלָיו לְתַקֵּן אֶת
 אֲשֶׁר קָלְקַל בַּבְּרִיתוֹ. וּבְזֶה הָאָדָם יְכוֹל לְמַדִּד אֶת
 עֲצָמוֹ אִיךָ חָטָא וּפָגַם בְּפָגָם הַבְּרִית, כְּפִי מִדַּת
 הַיִּשׁוֹת וְהַגְּאוֹת שְׂיִישׁ בּוֹ; כִּי הַהֶכְרַח לְמִי שֶׁפָּגַם
 בַּבְּרִית, בִּפְרָט בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה וְהַמְּזֻהָם שֶׁל הוֹצָאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂתַכְנֵס בּוֹ גְּאוֹת וַיִּשׁוֹת עַל זִוְלָתוֹ,
 שְׂיִיחְזִיק אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר גְּדוֹל מְאַחֲרִים, וְזֶה הוֹרֵם
 לוֹ אֶת כָּל הַחַיִּים, כִּי אֶת בְּעַל הַגְּנָאוֹה אֵף אֶחָד אֵינוֹ

יכול לסבל. ולכן עקר תקוון הברית הוא — להשפיל את עצמו, ולא ירצה רצון אחר, אלא את רצונו ותברך; כי שלמות בטול הגאונה והישות הוא רק פשוטה להחזיר בעצמו אמתת מציאותו ותברך, ויודע ועד אשר הוא ותברך מחיה ומנהיה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו ותברך, כי על-ידי-זה הוא מעלה את הגאונה והגדלה לחי העולמים; כי באמת אחר ישוב הדעת אמתתי, תבין ותשכיל שהאדם הוא טפה סרוחה, עפר אפה ואל עפר תשוב, ומה יש לך להתגאות על הזולת?! אין זאת אלא על-ידי פגם הדעת, שפגמת בטפי מחך, על-ידי הוצאת זרע לבטלה, שעל-ידי-זה אפה מתגאה ומתנשא על זולתך, שזה מביא אותך לידי כפירות ואפיקורסות; כי המאמין האמתתי, שמאמין אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, אזי יבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ולא ירצה להתגאות ולהתנשא על שום ברךה שבעולם. וזה עקר "קדשת הברית", שהאדם מגיע למדרגה כזו, עד שמבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ואינו מתגאה ומתנשא על שום ברךה

שבעולם, אלא תמיד בא אליו יתברך, ובוכה
 ומבכה שמים וארץ. ועל-כן אהובי, בני, אם אתה
 יודע את נגעי לבבך ומכאוביו, ואתה יודע היטב
 איך שנפגמת בהוצאת זרע לבטלה, ובפגמי הברית
 הכי גרועים, עליך לבטל את עצמך לגמרי אליו
 יתברך, ותברח מכל מיני גאות והתנשאות, אשר
 רק זה עקר תקונו ו"קדשת הברית". וזכר דבר זה
 כל ימי חייה, כי הגאונה שבאה מחמת פגם הברית,
 עוקרת את האדם לגמרי, ומעבירתו על דעתו ועל
 דעת קונו, ותמיד מסתכסך עם בני-אדם, ומקפיד
 על כבודו שלא נתנו לו מספיק כבוד; אשרי מי
 שזוכה להכיר את מקומו, ששהוא פגום בפגם
 הברית, וזוכה לשוב בתשובה שלמה, ומשפיל את
 עצמו לגמרי, ואינו מתגאה ומתנשא על שום בריה
 שבעולם, אלא מבטל את עצמו לגבי האין סוף
 ברוך הוא, ויודע ועד אשר דבר גדול ודבר קטן
 לא נעשה בלי השגחתו הפרטי פרטית. וידיעות
 אלו הן עקר תקונו הדיעת, תקונו המוח "קדשת
 הברית"; אשרי מי שמגיע אל זה, ואז שב ורפא
 לו, כי על-ידי שהאדם מבטל את עצמו לגמרי
 לגבי האין סוף ברוך הוא, ויודע בידיעה ברוכה,
 אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן

אינו נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, זה עקר "קדֻשַׁת הַבְּרִית"; אֲשֶׁר־מִי שֶׁמִּגִּיעַ אֶל זֶה.

גְּאֻלַּה וְגָלוּת

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר עָקַר הַגְּלוּת הַמְּרָה שְׁעוֹבֶרֶת עַל בְּנֵי-אָדָם הוּא רַק מַחֲמַת פָּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִפְגָּם מִחוּ וְנִדְעָתוֹ לְגַמְרִי, עַד שֶׁהוּא שְׂרוּי בְּגָלוּת מְרָה; כִּי עָקַר הַגְּלוּת מַחֲמַת חֶסֶד אֶמוּנָה (לְקוּטֵי-מוֹהַב"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז'); מֵה שְׂאִין בֵּן כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְ"קִדְשַׁת הַבְּרִית", אֲזִי נִגְאָל מִכָּל צָרוֹתָיו, כִּי זֹכֶה לְהִגִּיעַ אֶל אֶמוּנָה בְּרוּחָהּ וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יְתַבְּרֶה, עַד שֶׁתִּמִּיד חוֹשֵׁב מֵאֲמַתֶּת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְּרֶה. וְרוֹאִים בְּחוֹשׁ, שֶׁבְּנֵי-אָדָם עוֹבְרִים כָּל מִינֵי צַעַר וּמִכְאוּבִים בְּחַיֵּיהֶם, וּמְסֻתּוֹבְבִים בְּגָלוּת מְרָה, וְאֵינָם מוֹצְאִים אֶת מְקוֹמָם, הַכֹּל מַחֲמַת שְׁחָטָאוֹ בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה בָּא רַק מַחֲמַת שְׂפוּגָם בְּנִדְעָתוֹ, וּמְכַנִּים בְּמַח מַחֲשָׁבוֹת הַרְהוּרִים מְגַנְּיִים וּמַחֲשָׁבוֹת מְטַנְּפוֹת, שֶׁתִּמִּיד חוֹשֵׁב

ומהרהר אחר כל מיני נשים בדברים מגנים. ויש
 בני-אדם שפל-כף נכנסו בהרהורים רעים
 ובמחשבות מגנות, עד שהם אינם יכולים לצאת
 מזה, וזה מסבב להם דעתם, עד שמסתובבים
 בגלות מרה, ואינם מוצאים את מקומם, והולכים
 נע ונד בארץ, ומחפשים ומבקשים תמיד איזה
 מקום מקלט להנצל מהגלות שלהם, אבל אין זה
 הולך, מאחר שפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה, נהרס להם כל מח מחשבתם, ועל-כן הם
 מסתובבים בגלות מרה, ואף שמבחיץ נראה שאין
 חסר להם פלום, אבל בינם לבין עצמם הם נמצאים
 בגלות מרה מאד, כי הם שרויים בדכאון ובצער
 ובעצבות גדולה. ולהפך — כשאדם זוכה לשמור
 על מחשבתו, ואינו מכניס במח מחשבתו שום
 הרהורים רעים, ואינו מהרהר אחר נשים ואחר
 דברים מגנים, על-ידי-זה נבנה דעתו ומחו, וזוכה
 להרגיש שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל
 אלקות גמור הוא, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה
 מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, והקדוש-
 ברוך-הוא נמצא, ובלעדיו אין שום נמצא, ולכן
 בכל מקום שרק באים הם מוצאים את הקדוש-
 ברוך-הוא, כי מלא כל הארץ כבודו. וזה עקר

הגאולה, הגאולה הפּרטיט של האדם, כּמו שפּכתוב (תהלים סט, יט): "קָרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְאֹלָה", וכמו שפּרש הפּעל-שם-טוב זי"ע: שפּמו שׁיש גאולה בכּלליות, שתהיה על-ידי משיח צדקנו, אשר בוא יבוא ויגאלנו, כּמו-כּן יש גאולה פּרטיט, על-ידי הצדיק האמת, המחדיר תקף האמונה ברוחה ומזכּכת בתוך האדם, שאז אינו הולך נע ונד, אלא מוצא את הקדוש-ברוך-הוא בכּל הבריאה כּלה, וזוכה לדבק את עצמו תמיד אל האין סוף ברוך הוא. ועל-כּן, אהובי, בני היקר, ראה מה לפניך, הגלות והגאולה תלויות ביחד; אם תזכּה לחזר בתשובה שלמה אליו ותברך, ותקדש ותטהר את מחך ומחשבתך, ותשמר מהיום והלאה לא להרהר שום הרהורים רעים ושום מחשבות מגנות ומטנפות, אז תזכּה ל"קדשת הברית", ותגאל את נפשך מהקלפות והסטרא אחרא, ותמיד תמצא את הקדוש-ברוך-הוא, ולא תצטרך ללכת נע ונד, אלא בכּל מקום שאתה בא, תוכל לדבר אליו ותברך, כי תדע שרק הוא נמצא, ואין בלעדיו שום נמצא, לא-כּן אם לא תרצה לקבל את דברי אלו, אלא תמשיך אחר הרגלך המגנה — להרהר אחר נשים בדברים מגנים, ותכניס במח מחשבתך כּל מיני

רעיונות משנים ומחשבות זרות והרהורים מגנים, על-ידי-זה תתגבר עליך יותר ויותר הגלות, שתלך נע ונד, ולא תמצא את מקומך, ותסבל מרירות דמרירות, רחמנא לישזבן. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לרחם על עצמך, ותקח את עצמך בדיך, ותחזר בתשובה שלמה אליו יתברך, ותתחיל לדבר אליו יתברך, ותבקש ותתחנן על נפשך תמיד, שיוציאך מהבור והפח יקוש שנפלת אליו, שהוא פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. וככל שתבקש ותתחנן ממנו יתברך, כמו-כן תאיר על עצמך אמתת מציאותו יתברך, ותזכה להיות בן חורין אמתי, ותגאל גאלה פרטית; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, אלא חוזר תמיד אליו יתברך, ושב על חטאת הנעורים שלו, שעל-ידי-זה יזכה לגאלה — לגאל את נפשו מידי הסטרא אחרא. לא-כן כשאדם מטעה את עצמו, על-ידי-זה הורס את נשמתו וגופו גם יחד, וסובל גלות מרה, ומסתובב נע ונד, ואינו מוצא את מקומו, ומתגרא ומתפחד מכל אדם, ונדמה לו כאלו רודפים אותו בקביעות. וכל אלו הדמיונות באים לו רק מחמת שחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר הורס את האדם לגמרי;

פי סובל גלות מעצמו, מחמת שרודף את עצמו
 בנדיו, על-ידי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה.
 פי האדם נרדף מעצמו, ונדמה לו תמיד, כאלו
 בני-אדם גרמו לו צרות ויסורים, ומגרשים אותו
 ממקום למקום, ובאמת הכל דמיון שבא לאדם
 מחמת פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,
 שעל-ידי-זה נתקלקלה ונשתבשה דעתו, רחמנא
 לצלן. ולכן אשרי מי שזוכה להגיע אל שלמות
 הדעת, שהוא "קדשת הברית", לידע אשר אין
 בלעדיו תברך כלל וכלל, ועקר התכלית בזה
 העולם הוא רק לברח אליו תברך בשיחה — זו
 תפלה, לדבר ולשיח את כל אשר עם לבבו אליו
 תברך, ואז יהיה הכי מאשר בחייו, אשרי לו!

גנבה וגזלה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקון
 לפגם-הברית — הוצאת זרע לבטלה כמו מדת
 האהבה, שהאדם אוהב את כל בר ישראל כנפשו;
 כי החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת

זרע לבטלה, מבלבל את מח האדם ומעקם את לבבו, ומביא אותו אל שנאת הבריות, שאינו סובל את שום ברֵיה שבעולם, רחמנא לישזבן. וכזה יכול האדם למדוד את עצמו איך הוא אויז ב"קדשת הברית" — אם זכה לאהבת ישראל, שאוהב את כל בר ישראל כנפשו, אז הגיע פְּכָר אל שלמות תקון "קדשת הברית", אבל אם אדם שונא את זולתו על לא דבר, סימן שהוא פגום בפגם הברית, רחמנא לישזבן. ורואים שבני-אדם שונאים את זולתם על לא דבר, רק מחמת שנאת חנם בעלמא, בלי שום טעם ושכל כלל, אלא מפני שאינו אויז כדעתו, ואינו חושב כמותו. צריך שתדע, אהובי, בני, אשר דבר זה בא רק מחמת החטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. ולכן אם תמצא שבני-אדם שונאים את זולתם על לא דבר, זה סימן מבקק שהוא חטא ופגם בחטא המגנה הנה של הוצאת זרע לבטלה. וכל מי שחטא יותר בחטא המגנה הנה, הוא יותר שונא את חברו. וחקמינו הקדושים אמרו (סנהדרין כו:): שונא — כל שלא דבר עמו שלשה ימים באיבה, אמרו לו: לא נחשדו ישראל על כך; הרי שחקמינו הקדושים לא תארו לעצמם דבר כזה, שיהיה בר ישראל

וְאִינוּ מְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ מִחֲמַת שְׁנֵאָה שְׁלֹשָׁה יָמִים,
 וּמִכָּל שֶׁכֵּן תִּלְמִידִים שְׁלוֹמֵי־דִים אֲצֵל רַב אֶחָד,
 וְתִשְׁרֶה בִּיגִייהֶם שְׁנֵאָה כְּזוֹ, שְׁלֹא יִדְבְּרוּ עִם חֲבֵרָם
 מִחֲמַת שְׁנֵאָה, זֶה מְגַלֶּה אֶת גְּרִיעוֹת מַעֲשֵׂיהֶם
 הַמְּגִנִים, שֶׁנִּפְגְּמוּ בַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת
 זָרַע לְבִטְלָה, וְזֶה סִימָן מִבְּהֶק בְּלִי שׁוּם סֶפֶק וְסֶפֶק
 סְפִיקָא, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְאִפְלוּ שְׁמַלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ
 בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים, וְנוֹחַן טַעַם לְדַבְּרֵיו, אֶף-עַל-פִּי-
 כֵן צָרִיכִים לְדַעַת שֶׁהָאָדָם הַזֶּה פָּגוּם בַּפְּגָם הַבְּרִית
 — הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה. וּמֵהַחֲטָא הַמְּגִנָּה וְהַמְתַּעֵב
 הַזֶּה בָּא, שֶׁהָאָדָם גּוֹנֵב וְגוֹזֵל אֶת חֲבֵרוֹ; כִּי עָקֹר
 הַגְּנֵבָה וְהַגְּזוּלָה שֶׁהָאָדָם גּוֹנֵב וְגוֹזֵל מִזּוּלָתוֹ בָּא רַק
 מִחֲמַת קְלָקוּל דַּעַתוֹ, שֶׁנִּתְקַלְקְלָה וְנִשְׁתַּבְּשָׁה דַּעַתוֹ,
 וְלוֹקַח אֶת חֶפֶץ זוּלָתוֹ בִּיּוֹדְעִין וּבְלֹא יוֹדְעִין.
 וְקְלָקוּל הַדַּעַת בָּא מִחֲמַת פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצָאת
 זָרַע לְבִטְלָה, וְעַל-כֵּן לֹא תִמְצָא גֵנֵב — זֶה שְׁלוֹקַח
 דְּבָר בְּלִי יְדִיעַת חֲבֵרוֹ, אוֹ גּוֹזֵל — זֶה שְׁלוֹקַח דְּבָר
 בִּידְיעַת חֲבֵרוֹ, אֲלֹא מִי שֶׁפָּגַם בַּפְּגָם הַבְּרִית —
 הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה. וַיֵּשׁ שְׁנֵכְשֵׁלוֹ גַם בְּשֵׂאֵר פְּגָמֵי
 הַבְּרִית: גְּדָה, שִׁפְחָה, גוֹיָה, זוֹנָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּא שְׁגוֹנָבִים וְגוֹזְלִים מִמּוֹן זוּלָתָם.
 וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֲגִיגָה יא:): גּוֹזֵל

וְעֲרִיּוֹת — נִפְשׁוּ מִחֲמַדְתָּן וּמִתְאַוָּה לָהֶם; הָרִי שֶׁהֵם תְּלוּיִים זֶה בָּזֶה. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּנֵבָה וּגְזֵלָה, סִימָן א'): מִי שֶׁנִּפְתָּה לְבוֹ לְגֵזֵל, וְכִיּוֹן שֶׁהִתִּיר לְעַצְמוֹ גְּזֵלַת חֲבֵרוֹ, הָרִי הוּא מוֹכֵן לְכָל חֵטָא וְעוֹן, וְאֵין תִּקְנָה לְהַסִּירוֹ מִדְּרַכּוֹ הָרָעָה. וְכִמוֹ שֶׁהַחֵטָא הַמְּגַנֵּה הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, הָאָדָם עוֹשֶׂה בֵּינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, וְנִדְמָה לוֹ שְׂאִין מִי שְׂרוּאָה וּמְסַתְּפֵל עָלָיו, אוֹ כְּשֹׂאָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְנִדְמָה לוֹ שְׂאִין מִי שֶׁמְסַתְּפֵל עָלָיו, כְּמוֹ-כֵן גֵּנֵב — עֵקֶר חֵטָאוֹ וְעָנְשׁוֹ הוּא עַל-יְדֵי שֶׁעוֹשֶׂה עֵין שֶׁל מַעְלָה כְּעֵין שֶׁל מַטָּה; הֵינּוּ שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁלְמַטָּה אֵף אֶחָד אֵינּוּ רוֹאֶה אֶת מַעֲשָׂיו הַמְּגַנֵּים, אֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה בַּסֵּתֵר, כְּמוֹ-כֵן כְּבִיכּוֹל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינּוּ מְסַתְּפֵל עָלָיו. וְעַל-כֵּן חֲמוּר עֲנֵשׁ הַגֵּנֵב מְאֹד, כִּי הוּא כּוֹפֵר בְּעֵקֶר, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְהַשְׁמֵר מְאֹד לְשֵׁלֵם אֶת כָּל הַגְּנֻבוֹת וְהַגְּזֻלוֹת שֶׁיֵּשׁ בִּידּוֹ, כִּי לֹא יֵאבֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְסַלַּח לוֹ; כִּי עֵקֶר תִּקּוּן ו"קְדֻשַׁת הַבְּרִית" הוּא דִּיקָא כְּשֹׂאָדָם מִתְחַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ וְאוֹהֵב אוֹתוֹ וְשׂוֹמֵר עַל מְמוֹנּוֹ, וּמְכַל שְׂכָן שְׂלֵא יִגַע בְּכֶסֶף זוּלָתוֹ. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ,

שֵׁשׁ בְּנֵי־אָדָם, שְׁכֶסֶף זוּלְתָם נַעֲשֶׂה זוּל בְּעֵינֵיהֶם וּמוֹעֲלִים בּוֹ, בֵּין בְּמִזִּיד וּבֵין בְּשׁוֹגֵג, בֵּין בְּהַצְנֹעַ — שֶׁהוּא גִנֵּב, וּבֵין בְּגֵלוּי — שֶׁהוּא גְזֹלָן, הַכֹּל בָּא מִחֲמַת פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁקָלְקַל אֶת מַחוֹ וְדַעְתּוֹ לְגַמְרֵי, עַד שֶׁהִתִּיר לַעֲצָמוֹ לְגַנֵּב וּלְגֹזֵל. וְלִכֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְשִׂאָר גֵּלוּי עֲרִיּוֹת, אֲלֵא כְּשִׁיעֶקֶר מִמֶּנּוּ אֶת הַמִּדָּה הַמְּגַנָּה הַזֹּאת — לְשֵׁנָא אֶת זוּלְתוֹ, וְלְגַנֵּב אוֹ לְגֹזֵל אוֹ לְפֹשַׁע בְּמִמּוֹן חִבְרוֹ. וּבְזֶה אָדָם יְכוֹל לְמַדֵּד אֶת עֲצָמוֹ אִם כָּבֵד זָכָה לְהַגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת "קִדְשַׁת הַבְּרִית", אִם הוּא אוֹהֵב אֶת זוּלְתוֹ בְּתַכְלִית הָאֲהָבָה, וְאִינוֹ נוֹגֵעַ בְּכֶסֶף אַחֲרִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֵא יִגְזֹל מֵהֶם, אִזְּ הַגִּיעַ כָּבֵד אֶל שְׁלֵמוֹתוֹ, הֵינּוּ שִׂמְחוֹ שְׁלֵם בְּדִבְקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְזֶה סִימָן שְׁזָכָה לְ"קִדְשַׁת הַבְּרִית". וְלִהְפֹךְ — אִם עֲדִין שׁוֹנֵא אֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל מֵאִיזוֹ סִבָּה שָׂרָק תִּהְיֶה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן הַתְּלַמִּידִים שְׁלוֹמִידִים אֲצֵל רַב אֶחָד, וְשׁוֹנֵאִים אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְכֵן מִי שְׁלֹנָה כֶּסֶף וְאִינוֹ מְשַׁלֵּם, וְעוֹד עוֹשֶׂה צְחוּק מִהַמְּלוֹה, וְהוּא פָּשׁוּט גִּנֵּב, זֶה סִימָן שֶׁהוּא עֲדִין פָּגוּם מְאֹד בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וּבְשִׂאָר חֲטָאֵי עֲרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן,

וְעָלְיוֹ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה קִדְּם שְׂיִקְבֵּל עֲנֹשׁ
 מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי עַל עֶוֶן נְאוּף וּגְנֵבָה וּגְזֻלָּה הָאָדָם
 מְשַׁלֵּם מַחִיר יָקָר מְאֹד — בֵּין בְּגוּפוֹ וּבֵין בְּנַפְשׁוֹ,
 בֵּין בִּילְדֵיו וּבֵין בְּמִמוֹנוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן; אֲשֶׁרִי מִי
 שְׁשֵׁם דְּבָרִים אֱלוֹ אֵל תּוֹף לְבוֹ, וְשָׁב וּרְפָא לוֹ.

גִּן־עֵדֶן וְגִיּהֲנוֹם

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר
 (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב): הַגִּן־עֵדֶן וְהַגִּיּהֲנוֹם
 הֵם בְּזֵה הָעוֹלָם מִמֶּשׁ. וְאָמַר בְּפִירוּשׁ (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק ב', סִימָן קיט), שְׂאִין נִמְצָא עוֹלָם הַזֶּה כָּלֵל, וּמָה
 שְׂרׁוּאִים כָּאן, זֶה רַק גִּיּהֲנוֹם, כְּפִי הַצָּרוּת וְהִיסוּרִים
 וְהַמְרִירוֹת וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת שְׁעוֹבָרִים עַל כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, בֵּין
 הַעֲשִׂירִים וּבֵין הָעֲנִיִּים, כָּלֵם סוֹבְלִים מְרִירוֹת
 הַגִּיּהֲנוֹם, כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִיָּנוּ; וּבְאַמַּת הַכָּל תְּלוּי
 כְּפִי "קִדְשֶׁת הַבְּרִית"; כִּי אִם אָדָם זוֹכֶה וּמְקַדֵּשׁ
 וּמְטַהֵר אֶת בְּרִיתוֹ, אֲזִי מַחוּ מְזוֹכָף וּמְטַהֵר, וּמְרַגְּשֵׁי
 טַעַם עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה; כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוּם

מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומתהוה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון. וכשאדם מכניס את עצמו בידיעות אלו, אז זוכה לתענוג ושעשוע גן-עדן עוד בזה העולם; כי אין עוד תענוג וענג יותר מזה, שאדם זוכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, ומרגיש את אמתת מציאותו יתברך, ומכל דבר גשמי רואה רק את רוחניות חיות אלקותו יתברך, המחיה ומתהוה ומקיים את הדבר הזה. ולהפך כשאדם פוגם בברית, רחמנא לישזבן, ועובר על החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה הוא עוקר את עצמו משני העולמות, ומאבד הכל, ומרגיש יסורי גיהנום בזה העולם, רחמנא לישזבן. וכמוכא (זהר תרומה קנ:): אינון דמתבלין ארתיהו על ארעא ולא תששו ליקרא דמאריהון בהאי עלמא כל אינון אתדנו תמן לדרי דרין, ולא נפקי מתמן וכו' [אלו ששופכים את זרעם על הארץ, ולא חוששים לכבוד הקדוש-ברוך-הוא בעולם הזה, כל אלו דנים אותם בגיהנום לדורי דורות, ולא יוצאים משם, רחמנא

לישזבון]; ולא עוד אלא מרגישים את הגיהנום עוד בזה העולם, ורעים ומרים להם החיים מאד, ולבם ודעתם מעקם ומבלבל מאד, וכמעט שכל הצרות והיסורים והמרירות והדכאונוֹת שהאדם סובל בזה העולם, זהו רק מחמת החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהחטא הזה עוקר את האדם לגמרי משרשו, עד ששוכח ממנו יתברך, ורעים ומרים לו החיים, ומבקש את עצמו למות, כי נמאס לו מהחיים, כי החטא המגנה הזה מכניס יאוש בלב האדם, עד שמתיאש מחייו, ואינו רוצה לחיות יותר. ולכן, אהובי, בני היקר, מאחר שפבר נכשלת בחטא המגנה הזה, ואתה סובל מרירות הגיהנום עוד בזה העולם, ראה לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך; כי אין לך דבר העומד בפני התשובה, כי אפלו מי שחטא בחטאים הכי מגנים בעולם, אם רק ישוב אליו יתברך, ויקבל על עצמו לא לחזור אל מאוס וטנוף מעשיו, ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל; כי רחמיו יתברך על כל מעשיו, כי (פסחים ק"ט.): ידו של הקדוש-ברוך-הוא פרוסה תחת פנפי החיות, כדי לקבל בעלי תשובה. ואמרו (פסיקתא דרב כהנא): "שובה ישראל עד הני"ה אלקיף" — אפלו

כְּפָרֶת בְּעֶקֶר, אָדָם עוֹמֵד וּמְחַרֵּף וּמְגַדֵּף בְּשׁוֹק,
 וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה תְשׁוּבָה בֵּינִי
 וּבֵינֶךָ, וְאֲנִי מְקַבְּלֶךָ; כִּי אֵין לְךָ דָּבָר שְׂמוּצִיא אֶת
 הָאָדָם מִשְׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו כְּמוֹ הַתְּשׁוּבָה.
 וְאָמְרוּ (בְּרִכּוֹת לד:): בְּמָקוֹם שֶׁבַעֲלִי-תְשׁוּבָה
 עוֹמְדִים, צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם עוֹמְדִים; מֵאֲחֵר
 שֶׁכָּבֵר הָיָה בְּשְׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן
 חוֹזְרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֵינָם שָׁבִים
 אֶל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, זֶה עָקֵר שֶׁכַּחוּ שֶׁל בַּעַל
 תְּשׁוּבָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמָּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הָאֲרֶת עוֹלָם
 הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְיִתְעַנֵּג בְּעַרְבוּת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְיִטְעַם טַעַם גֵּן-עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם. וְעָקֵר
 הַתְּשׁוּבָה הוּא — תַּפְלָה וּבִקְשָׁה וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין
 קוֹנוֹ; שְׂיַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לַיְלֵךְ לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין
 שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וַיְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ
 אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת
 גְּמוּרָה, וְאֶף שֶׁבְּהִתְחַלָּה יְדָמָה לוֹ שְׂאִין מִי
 שֶׁמִּסְתַּכֵּל עָלָיו, וְאֵין מִי שְׂשׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ, וְאֲדַרְבָּה
 יְדָמָה לוֹ כְּאֵלוֹ אֵין צְרִיכִים אוֹתוֹ כָּלֵל וְכָלֵל, וְיִכְנָסוּ
 בּוֹ מִחֲשָׁבוֹת כְּאֵלוֹ אֲבָד מְנוּס וְתַקְוָה מְמַנּוּ, וְכֵאלוֹ
 אֵין לוֹ כֶּבֶד תַּקְנָה, צָרִיף שְׁתַּדַּע, אָהוּבִי, בְּנִי, שֶׁהַכֵּל
 — זֶהוּ נְסִיווֹת שְׂמַנְסִים אֶת הַפּוֹגְמִים בְּבְרִית.

לראות אם פונתם באמת לשוב אליו יתברך. ולכן
 ראה לקחת את עצמך בידיך, ותקבל על עצמך
 מהיום והלאה לא לחזור אל החטא המגנה הזה,
 ואף שיהיו לך נסיונות קשים ומרים, שבכל פעם
 תפל שוב ושוב, כי לא בנקל יוצאים מהחטא
 המגנה הזה, כי ההרגל שנתרגל לשפך את זרעו
 לבטלה, ורחמנא ליצלן, נעשה אצלו כטבע שני,
 ומאד מאד קשה לו לצאת מהלכלוך והזהמה הזו,
 עם כל זאת אם תהיה עקשן גדול ותבוא בכל יום
 אליו יתברך, ותתחנן לפניו יתברך, שיחוס וירחם
 עליך, ותבקש הרבה ממנו יתברך, שאתה רוצה
 לצאת מזה, ותהיה עקשן גדול בתפלה — לא
 לעזוב את עצמך בשום פנים ואפן, אז נכון לך
 יהיה בטוח, שסוף כל סוף תזכה לצאת מהתאונה
 המגנה הזו, ותזכה לתקון נצחי. כי יש מלאך
 הנקרא עזריאל, והוא ממנה על כל אלו שנפגמו
 בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, וכשבאים
 וחוזרים בתשובה שלמה אליו יתברך, הוא מעלה
 את תפלתם לפניו יתברך, ועוזר להם לשוב
 בתשובה כזו, שיקבלו אותם. ובלבד אהובי, בני,
 שלא תתיאש בשום פנים ואפן, ואפלו שנדמה לך
 כאלו אתה אף פעם כבר לא תוכל לצאת מההרגל

הָרַע שְׁנַתְרַגְּלַת לְשִׁפְךָ זֶרַעַךְ עַל הָאָרֶץ, רַחֲמָנָא
לְצַלְן, עִם כָּל זֹאת אִם תִּהְיֶה עֶקֶשׁן גְּדוּל לֹא לְעֹזֵב
אֶת עֲצָמְךָ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, וְלֹא תִתְיָאֵשׁ כָּלֵל
וְכָלֵל, אֲלֵא תִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֵוֹלִם, אֲזִי
בְּרַבּוֹת הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, תִּרְגֵּישׁ נַעַם גְּזֵן-עֵדֵן בְּזֶה
הָעוֹלָם, וְתִהְיֶה הֵכִי מְאֹשֶׁר בְּחַיֶּיךָ. וְהַכָּלֵל — שְׁכַל
מִי שְׁנֹפְגָם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
עָלִיו לִידַע שְׁבֵהתְחַלָּה יִסְבַּל מְרִירוֹת אֵשׁ הַגִּיהֵנוֹם
בְּזֶה הָעוֹלָם, וְיִהְיֶה לוֹ רַע וְמָר בְּחַיָּו, וְיִרְאֶה רַק
חֲשֵׁף, וְיִהְיֶה שְׁבוּר וּמְדַכָּא בְּיִסּוּרִים קָשִׁים וּמְרִים,
וְיִדְעֵתוּ תִהְיֶה מְבַלְבֵּלַת וְטְרוּפָה עָלָיו, וְלִבּוֹ יִהְיֶה
מְלֵא עֲקֻמוּמִיּוֹת וְקִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא יִהְיֶה
בְּכַעַס וּבְרָגֶז וְיִפְלִיט דְּבוּרִים כְּלָפֵי מַעְלָה, רַחֲמָנָא
לִישְׁזַבֵּן, עִם כָּל זֹאת אִם תִּהְיֶה עֶקֶשׁן גְּדוּל, שְׂאִינְךָ
עוֹזֵב אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, וְהִנֵּךְ מְקַבֵּל
עַל עֲצָמְךָ לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלֵעוֹלָם לֹא לְשׁוֹב
אֶל הַדְּבָרִים הַמְגַנְּנִים שְׁעֲשִׂיתָ עַד כּהֵּ, אֲזִי סוּף כָּל
סוּף יָאִיר עָלֶיךָ אוֹר הַגְּזֵן-עֵדֵן בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִפְלוּ
שְׁתַּפַּל אֲלֵפֵי וְרַבּוֹת פְּעָמִים אַחֲרֵי כָּל הַקְּבָלוֹת
שְׁקִבְלַת עַל עֲצָמְךָ, עִם כָּל זֹאת לֹא תִתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם
פָּנִים וְאִפְּן, אֲלֵא תַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן, אֲזִי דִיקָא סוּף כָּל
סוּף תִּנְצַח בְּמִלְחָמָה. וְזָכַר אֶת זֹאת, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, כִּי

תצטרף את הדבורים האלו כל ימי חייה, ואם תצית אותי — לא תתחרט, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, כי תמשיך על עצמך את הגן-עדן בעולם הזה, ויקבלו את תשובתך למעלה.

דבור

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד דבר העוקר את האדם ממנו יתברך כמו מי שמנבל את פיו, ומפקיר את דבורו; כי כשאדם מדבר כל העולה על רוחו, על-ידי-זה נלחצים לו המחין, ובא לידי נפילה בגשמיות וברוחניות; כי הדמים מתזין למחור, רחמנא לישזבן, ובא לידי חלי הנפילה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא); ואמר רבנו ז"ל, שכל הצרות והיסורים שהאדם סובל, הם רק מחמת דבורי פיו, שמפקיר את דבורו, ומדבר כל העולה על רוחו, וזה גורם לו רוח סערה במחור. כמו שכתוב (תהלים קמת, ח): "רוח סערה עשה דברו"; מי גורם לאדם רוח סערה במחור? הדבור שמפקירו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח); ובפרט

פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, בא לאדם רק על-ידי שמנבל את פיו, ומדבר לשון-הרע ורכילות וליצנות; כי ברית הלשון וברית המעור תלויות זו בזו, כפי שאדם מקדש את דבור פיו, בן זוכה ל"קדשת הברית", ולהפך — כשפוגם בדבורו, אזי בא לידי פגם הברית, רחמנא לישזבן (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יט); ונחכמינו הקדושים אמרו (ויקרא רבה, פרשה כד, סימן ד): "והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר" — ערות דבור; רבי שמואל בר נחמן אמר: זה גבול הפה. כי האדם צריך לראות שיהיה מחנהו קדוש, שישמר מאד על דבור פיו, וכשאדם שומר על פיו, אזי נצול מרעות וצרות רבות. וכמו שאמר החכם מכל אדם (משלי כא, כג): "שמר פיו ולשונו, שמר מצרות נפשו". ונחכמינו הקדושים דרשו (מדרש משלי, פרק כא, סימן ר) על פסוק זה: "שמר פיו ולשונו" — אמר רבי ישמעאל, מלמד שמיתתו של אדם ותחיתו של אדם אינה נתונה אלא בלשון. אם זכה ונצרו הוא מחיהו, ואם לאו — הוא ממיתו; וכן הוא אומר (משלי יח, כא): "מות וחיים ביד לשון"; כי הכל תלוי כפי קדשת הלשון; ובפרט מי שידע בנפשו, שחטא ופגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,

אי אפשר לתקן את החטא המגנה הזה, אלא על-ידי שמירת דבור. וכל מי ששומר יותר את דבורו, זוכה יותר ל"קדשת הברית"; ועל-כך פל מי שיודע שונכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ורוצה לתקנו, ירגיל את עצמו לא לדבר כל העולה על רוחו, כי הדבור הוא הפלי לקבל בו אמתת מציאותו יתברך, ונשמת האדם נתגלית דיקא על-ידי הדבור. ולכן צריכים לקדש ולטהר את הדבור, ולדבר רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, וכן לדבר דבורי תורה ותפלה, וכן לתזק ולעודד ולשמח את אחרים, אשר כל זה נקרא קדשת הדבור, ועל ידו באים לידי "קדשת הברית". ואמרו (זהר שמיני מא:): תא חזי פומא ולישן אתר עלאה הכי אקרי, ובגין כך לא יפגים אניש פומיה ולישגיה, וכל שכן לאסתאבא נפשיה וגרמיה בגין דאסתאב הוא בעלמא אחרא [בא וראה שהפה והלשון מרמזים על מקום עליון (יסוד ומלכות), ובשביל זה לא יפגם אדם פיו ולשונו, ומכל שכן שלא ילכלך את נפשו על-ידי פגם הדבור, מפני שאם פוגם בדבורו, ומלכלך את נפשו, הוא מתלכלך בעולם העליון]. ולכן מי שרוצה לתקן את העבר שלו, ובפרט פגם הברית

— הוצאת זרע לבטלה, עליו לקבל על עצמו לקדש את דבורו, לא לדבר כל העולה על רוחו. כי הדבור הוא קדוש מאד, ועל ידו יכולים לזכות להגיע לכל המדרגות שבְעוֹלָם, ובפרט אל רוח-הקדש, כמובא (זהר חקת קפג): כִּלְ מָאן דְּנָטִיר פּוּמִיָּה וְלִישְׁנִיָּה זְכִי לְאַתְלַבְּשָׁא בְרוּחַ דְּקִדְשָׁא [כִּלְ מִי שְׁשׁוּמַר עַל פִּיּוֹ וְלִשְׁוֹנוֹ, זוֹכֶה שְׁנֹתֻלְבֵּשׁ בּוֹ רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ]; כִּי עַל-יְדֵי הַדְּבוּר שְׁמִדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, גַּעֲשִׂים כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ שְׁפַע רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד); וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכֶה לְשֹׁמֵר עַל דְּבוּרוֹ, וְלֹא יִדְבֵּר כֹּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וּמְכַל שִׁכְּן שְׁלֹא יִדְבֵּר דְּבוּרִים רָעִים עַל זוּלָתוֹ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא גִפְגָּם בַּפִּגָּם הַבְּרִית — הוּצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁהַחֲטָא הִזָּה בָּא עַל-פִּי-רַב רַק מִחֲמַת פָּגָם הַדְּבוּר שְׁפוּגָם בְּדְבוּרוֹ. וְלָכֵן כֹּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ אֶת נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכַאוֹבֵיו, יִקַּבֵּל עַל עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר רַק דְּבוּרִים קְדוּשִׁים עִם זוּלָתוֹ, וַיִּחַזַּק וַיֵּאמֶץ וַיַּעֲוֹד וַיִּשְׁמַח אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה עֲקָר תְּקוּן ו"קִדְשַׁת הַבְּרִית". וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, אִף שְׁכָבֵר פְּגַמָּת בְּדְבוּרָךְ עַד עֲכָשׁוּ, וְדַבְּרָתְךָ כֹּל הָעוֹלָה עַל רוּחְךָ — לְשׁוֹן-הַרְעָ וּרְכִילוֹת, לִיצְנוּת וְנִבּוּל פֹּה,

שְׁעַל-יְדֵי-זֶה בָּאתְךָ אֶל הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עִם כָּל זֹאת עָקַר תִּקּוּן הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה הוּא רַק עַל-יְדֵי קִדְשַׁת הַדְּבֹר, שְׁעַל יְדוֹ זוֹכִים לְ"קִדְשַׁת הַבְּרִית"; וְעַל-כֵּן רָאָה לְקַחַת אֶת עֲצָמָךְ בְּיַדְךָ, וּמֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה אֵל תִּדְבֹר דְּבָרִים בְּטָלִים, אֲלֵא תִרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת צִנּוֹר הַמְּמַשִּׁיף טוֹב לְכָל בַּיִת יִשְׂרָאֵל, וְתָמִיד תִּדְבֹר עִם זוּלָתְךָ דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְתַחֲזִקוּ וְתִאֲמָצוּ וְתַעֲוֹדְדוּ וְתִשְׁמְחוּ, וְתִדְבֹר עַל לְבוֹ, וְתִנְחָמוּ בְּכָל מִינֵי לְשׁוֹנוֹת שֶׁל נְחֻמָּה וְהַתְּחַזְּקוֹת, וְדִיְקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ הַמְּרַבִּים. וְזָכַר דְּבָר זֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ; כִּי הַדְּבֹר הוּא הַכֹּלִי הַמְּקַדֵּשׁ אֶת הָאָדָם, אוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַפִּיף — מִטְּמֵא אֶת הָאָדָם. כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפֵי דְּבוּרוֹ שֶׁל הָאָדָם, אִם הוּא זוֹכֵה לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְהוּא מְחַזֵּק וּמְאֲמֵץ אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה לְ"קִדְשַׁת הַבְּרִית"; אֲבָל אִם הוּא פּוֹגֵם בְּדְבוּרוֹ, וּמִדְּבֹר כָּל הָעוֹלָה עַל רִחוּ, עַל-יְדֵי-זֶה בָּא לְפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְסוּבַל כָּל מִינֵי סָבַל, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. כַּמּוּבָא (זֶהוּ שְׁמִינֵי מַב.) עַל פְּסוּק (קִהְלֵת ו, ז): "כָּל עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ", הַאי קָרָא בְּשַׁעֲתָא

דדינין ליה לבר נש בההוא עלמא כתיב, כל ההוא דינא וכל מאי דסביל בההוא עלמא ונקמין מיניה נקמתא דעלמא לפיהו בגין פיהו דלא נטיר ליה, וסאיב ליה לנפשיהו לא אתדבק בסטרא דחיי בסטרא דימינא [בפשעה שדנים את האדם בעולם הבא סובב פסוק זה, כי כל מה שיהאדם סובל בעולם הבא, וכל הנקמות שנוקמים בו אז, הכל בשביל פיו, שלא שמר לו, וטמא את נפשו ולא דבק את נפשו בצד החיים, בצד הימין]; ועל-כן מי שרוצה לתקן את פגם הברית שנפגם בו, יקבל על עצמו לשמר על דבורי פיו, ויחזק את כל בר ישראל, וישמח ויעודד אותו. וכנגד זה שקלקל בבריתו ודבר לשון-הרע, רכילות וליצנות, דברים בטלים ונבול פה, יקדש את דבורו, ואז דיקא זקה לתקון ו"קדשת הברית" בתכלית השלמות, כי זה תקון לזה.

דאגה

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר מי

שחטא בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, עליו נופלות תמיד דאגות, וזה הורס לו את כל החיים, כמאמרם ו"ל (סנהדרין ק:) לא תעיל דוּיא בלבד דגברי גיברין קטל דוּיא [אל תכניס דאגה בלבד, כי הדאגה הרגה הרבה אנשים גבורים]; ודאגה באה רק מהחטאים, כמו שכתוב (תהלים לח, יא): "כי עוני אניד אדאג מחטאתי"; ובפרט מי שחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו באות תמיד דאגות, כמו שאמר רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות עצבות, סימן א'): מי שלא תקן חטאת נעורים, על-ידי-זה באים לו דאגות; ולכן אם אתה יודע שנכשלת כבר בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, תשתדל לא לדאג דאגת חנם, כי הדאגה הורסת את החיים לגמרי. ועקר תקון הברית הוא לא לדאג כלל, אלא ימסר את עצמו לגמרי אליו יתברך, וידע אשר רחמיו מרבים, ובודאי אם ישוב בתשובה שלמה, הקדוש-ברוך-הוא יקבלו, כי אין לך דבר העומד בפני התשובה. ולכן ראה לא לדאג דאגת חנם, כי הדאגות באות מחמת פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ותשתדל לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, שבודאי על-ידי-זה תזכה להכניע את

הקלפה היו שמכשלת את האדם בחטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. וזכור תזכור אשר אם לא תדאג ותפחד כלל, אלא תבטח בבטחון חזק בו יתברך, אזי בודאי יש לך תקוה, כי כל זמן שהאדם חי, הוא יכול לתקן את כל מה שחטא ופגם בזה העולם, ואפלו מי שנכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עדין הוא יכול לתקן את אשר קלקל, אם רק ירחיק ממנו את הדאגה, ויתחזק בבטחון חזק בו יתברך, ויבטח ברחמי המרבים. וזכר דבר זה תמיד, שהדאגות באות רק מחמת החטאים והעוונות, והבטחון בא מחמת "קדשת הברית"; ולכן בזה אתה יכול להבחין אם זכית כבר לתקן את מעשיך — אם כבר אינה נופלת עליך שום דאגה, זה סימן שנמחלו לך כל עוונותיך, אבל אם עדין נופלות עליך דאגות, בידוע שעדין לא תקנת את מעשיך. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות פחד, סימן כו): על-ידי דאגה בא פחד; כי הדאגה נובעת מכפירות ואפיקורסות, אשר זה מכניס באדם פחדים יתרים; כי המאמין האמתי, שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, הוא לא יפחד משום ברֵיה שבעולם; ולכן, אהובי, בני היקר, אם

אתה רוצה לתקן את החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ראה לסלק ממך את כל הדאגות והפחדים יתרים, ותבטח על רחמי יתברך, שבנדאי תזכה לתקן את כל מה ששחת, ותזכה לבוא אל "קדשת הברית".

דעת

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר עקר פגם-הברית — הוצאת זרע לבטלה, בא מחמת פגם וקלקול הדעת, כי על-ידי שמוציא את זרעו לבטלה, הוא פוגם בדעתו, ועוקר את עצמו משרשו. ולכן עקר "קדשת הברית", הוא רק על-ידי שמשלים את דעתו. ועקר שלמות הדעת הוא — להכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך, לידע ולהודיע ולהנדע, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומנהיג ומקים את כל הבריאה בלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אשר ידיעות אלו הן יסוד גדול ב"קדשת הברית"; כי

הדעת הוא המחבר ומזוג חכמה עם בינה ששהם המחין, וכשאדם זוכה ומקדש ומטהר את מחשבתו, על-ידי-זוה מזדוגות אצלו החכמה והבינה גם יחד, וזוכה להוליד בכל פעם שכל חדש בעבודת הבורא יתברך שמו, ומחדש חדושים חדשים בגלוי אמתת מציאותו יתברך. ועל-פן כל מי שיודע בנפשו, שחטא ופגם בהוצאת זרע לבטלה, עליו להכניס את עצמו בכנין הדעת, בגין בית המחין, ותמיד יזכור רק ממנו יתברך, ולא יסיח דעת ממנו יתברך כרגע, שזה עקר שלמות הדעת. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, אם אתה רוצה לתקן את מעשיך הרעים, ובפרט בזה שחטאת עד עכשו בהרהורים רעים ובמחשבות זרות, עד שבאת לידי החטא המגנה הנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה לתקן את דעתך, ותכניס בעצמך תמיד ידיעה זו, אשר הכל לכל אלקות גמור הוא, ותהיה דבוק בדעתך באמתת מציאותו יתברך, שדיקא על-ידי-זוה תשלם דעתך, ותהיה הכי מאשר בחייה; כי מי שזוכה לשלמות הדעת, הוא העשיר הכי גדול, ולהפך, מי שחסרה בו דעת — חסר בכל, וכמאמרם ו"ל (גדרים מא.) על פסוק (דברים כח, מח): "בחסר כל" — רב נחמן אמר בלא דעה,

אמר אב"י נקטינן, אין עני אלא בדעה, במערבא אמרי דדא ביה כלא ביה, דלא דא ביה מה ביה? ! דא קני מה חסר? ! דא לא קני מה קני? ! כי אם יש לאדם דעת ושכל בדבקות הבורא יתברך שמו, אזי אין חסר לו כלום, אבל אם אדם שוכח ממנו יתברך, רחמנא לצלן, ואינו מכירו מפרטי הבריאה, אזי הוא חסר מכל. ולכן אשרי מי שתמיד זוכה להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, שעל-ידי-זה יזכה לתקן את אשר שחת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ויזכה ל"קדשת הברית", אשר תלוי רק כפי קדשת הדעת והמחשבה. ותזכר זאת, אהובי, בני, אשר עקר תקון הברית, הוא תקון הדעת, שאדם צריך תמיד לקדש ולטהר את מחשבתו, ולא להכניס בדעתו שום דעות נפסדות, דעות זרות, אלא תמיד יכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך, וידע אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, ועל-ידי-זה תזכה להגיע אל "קדשת הברית". ובלבד, אהובי, בני, שתהיה עקשן על דבר זה, לבלי לפל בדעתך כלל מכל מה שעובר עליך — בין ברוחני ובין בגשמי, אשר זה נקרא שלמות הדעת — שאינו נשבר משום דבר

שָׁבְעוּלָם; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַגִּיעַ אֶל זֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

דְּבִקוֹת

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֲהוּבֵי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תְּקוּן לְפָנֵם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כְּמוֹ הַדְּבִקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ; כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִחַיָּה וּמִהַיָּה וּמִקָּיָם אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מַדְבָּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֹּל לְבוֹשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְאֵל זֶה הַתְּכֵלִית הָאָדָם צָרִיף לְהַגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁלֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כְּרַגַע, אֲבָל עַל־יְדֵי הַחֻטָּא הַמְּגַנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הָאָדָם מִפְּרִיד אֶת עֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְדַעְתּוֹ מִשְׁתַּבְּשֶׁת לְגַמְרֵי, וְאֵינּוּ זוֹכֶה לְהִסְתַּכֵּל עַל רִוְחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ הַמְּחַיָּה אֶת כָּל פְּרֻטֵי הַבְּרִיָּאָה; כִּי בְּאֵמֶת הַדְּבִקוֹת בְּהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ זֶה סוֹד יְחוּד קְדוּשָׁא בְּרִיף הוּא וְשְׂכִינְתָּיה, סוֹד חֲבוּר הַדַּעַת

עם האמונה הקדושה (לקויטי-הלכות, גדה, הלכה ב',
 אות יב), וזו התכלית שהאדם צריך להגיע בזה
 העולם — לחבר וליחד את העולם הזה אל עולם
 הבא, שזה סוד חבר וזווג ויחוד בין יסוד
 למלכות, אבל כשאדם פוגם בפגם הברית —
 הוצאת זרע לבטלה, הוא מפריד את היסוד
 מהמלכות, ומזה נתבלבלת דעתו ומחו לגמרי, עד
 שמקרר את לבו ממנו יתברך, ונחלשת ונפגמת
 אמונתו, רחמנא לישזבן, ועל-פן עקר תקון הברית
 הוא על-ידי שימשיך על עצמו תמיד אמתת
 מציאותו יתברך, שזה סוד (תהלים לד, יז): "פני
 הני"ה בעושי רע להכרית מארץ זכרם", הינו
 שתמיד צריכים להאיר בעצמו כביכול את "פני
 הני"ה", שהוא אור גלוי שכינה, "בעושי רע" —
 שזה סובב על אלו שנכשלו בחטא המגנה הזה של
 הוצאת זרע לבטלה, שנקרא רע, ועל-ידי
 שממשיכים על עצמם תמיד דבקות הבורא יתברך
 שמו, ותמיד חושבים ממנו יתברך, על-ידי-זה
 "להכרית מארץ זכרם" — שלא נשאר שום זכר
 מהחטא המגנה הזה; כי ככל שאדם ממשיך על
 עצמו יותר הארת דבקות אין סוף ברוך הוא, יותר
 שורף את הקלפות שברא על-ידי החטא המגנה

הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה; וְעַל-כֵּן כָּל מִי שִׁיּוּדַע שְׁחָטָא וּפְגָם בְּיוֹתֵר בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, עָלָיו לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ יוֹתֵר אֶת דְּבִקוֹת הַבוּרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, וְלֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְדִיקָא עַל-יַדֵּי-זֶה יִשְׂרָף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַמְחִיצוֹת שֶׁנִּכְנְנוּ סְבִיבוֹ, וַיִּזְכֶּה שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו, וְלֹא יִשְׂאֵר שׁוּם זָכָר מֵהַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה. וּבְאֵמַת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֲפָשָׁר מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, וְגַם בְּתִקְוֵה הַחֲשׂוֹף בְּגִיא צְלָמוֹת שֶׁשֵּׁם נָפֶל, יָכוֹל לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּדְבִקוֹת עֲצוּמָה, אִם יִסְתַּם אֶת עֵינָיו מִחִיזוֹ דִּהְיָא עֲלָמָא, וְלַחֲשֵׁב תְּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִכְרוֹת מֵהָאָרֶץ אֶת זָכָר חֲטָאִיו, הֵינּוּ שְׂלֵא יִשְׂאֵר שׁוּם זָכָר מִכָּל הַחֲטָאִים שְׁלוֹ; כִּי עַל-יַדֵּי תִקְוֵה הַדְּבִקוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ, הוּא מוֹרִיד אוֹר עַל נִשְׁמָתוֹ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה מְסַנֵּר אֶת עֵינֵי הַקְּלָפוֹת, וְהֵם אֵינָם יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דְּבָר. וְלִכֵּן אֶהוּבֵי, בְּנֵי הַיָּקָר, אַף שֶׁכָּבֹד נִכְשְׁלָתָ בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה יָמִים וְשָׁנִים, עִם כָּל זֹאת אַל תִּתְיַאֵשׁ, אֲלֵא תִדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ אָב הַרְחָמָן, וְרוֹצֵה רַק אֶת טוֹבְתְךָ, וּבּוֹדֵאֵי אִם לֹא

תַּעֲזֹב אוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ, וְתִתְחַזַּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךְ, תִּזְכֶּה לְהִגִּיעַ ל"קְדֻשַׁת הַבְּרִית", שֶׁהִיא קְדֻשַׁת הַמַּחִין; אֲשֶׁר־מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל, שָׂאֵז יְבוֹא אֶל תְּקוּנוֹ הַנִּצְחִי. אָבֵל עָלֶיךָ לְדַעַת אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ אֶל דְּבָקוּת אֲמִתִּית בְּהַבּוֹרָא יִתְבַּרְךְ שָׁמוּ, וְלִזְכוֹת לְנַעַם הָעֲלִיּוֹן, לְחַזוֹת בְּנַעַם הַנְּי"ה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ, אֲלֵא עַל-יַדֵּי דְבוּרֵי בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת, שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרַפְת הַפְּרוֹת, הִלְכָה ד', אוֹת א'); וְלִכֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר וּלְשִׁיחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךְ, וְתַמִּיד תִּתֵּן לוֹ יִתְבַּרְךְ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְתִרְבֶּה בְּבְרָכוֹת בְּכָל יוֹם, וְעַל-יַדֵּי-זוֹהַ תִּמְשִׁיף עַל עַצְמְךָ נַעַם עֲרֻבוֹת זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרְךְ, וְתִזְכֶּה לְחַזוֹת בְּנַעַם הַנְּי"ה כָּל מִי חַיִּיד; אֲשֶׁר־מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזוֹהַ הָעוֹלָם כָּלֵל, אֲלֵא מְקִיִּים אֶת זֹאת, וְאֵז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נִצְחִים.

דֶּרֶךְ אֶרֶץ

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר עָקַר תְּקוּן
הַבְּרִית הוּא עַל-יְדֵי שְׁקוּנָה לְעַצְמוֹ מִדַּת דֶּרֶךְ אֶרֶץ,
וְזֶה סִימָן אִם הָאָדָם זָכָה כָּבֵר ל"קְדֻשַׁת הַבְּרִית" —
אִם הוּא מִתְנַהֵג עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ
גָּדוֹל, זֶה סִימָן שֶׁמַּחֲוֹ מִיֵּשֶׁב מְאֹד, וְלִהְפֹּךְ — אִם
הוּא עֹז פָּנִים, וּמִתְנַהֵג בְּעִזּוֹת, וְאֵין לוֹ שׁוּם נְמוּס
וְדֶרֶךְ אֶרֶץ, סִימָן שֶׁמַּחֲוֹ מְבֹהֵל וּמְבַלְבֵּל מְאֹד, וְהוּא
עֹדֵין פָּגוּם, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, בְּפָגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה; כִּי לֹא יִמְלֹט שְׂאֵדָם יִתְנַהֵג
בְּעִזּוֹת וּבְגַעַל נַפְשׁ כָּל־פִּי זוּלָתוֹ, אִם לֹא שֶׁהוּא פָּגוּם
בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה מְבַלְבֵּל אֶת דַּעְתּוֹ
עַד מְאֹד. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (חֲגִיגָה ה.) עַל
פְּסוּק (קֹהֶלֶת יב, יד): "כִּי אֶת כָּל מַעֲשֵׂה הָאֱלֹקִים
יָבֵא בְּמִשְׁפָּט עַל כָּל גֵּעֵזָם", מֵאֵי עַל כָּל גֵּעֵזָם?
אָמַר רַב: זֶה הַהוֹרֵג כְּנֵה בְּפָנָי חֲבֵרוֹ וְנִמְאַס בָּהּ,
וְשִׁמוּאֵל אָמַר: זֶה הַרְק בְּפָנָי חֲבֵרוֹ וְנִמְאַס; הָרִי
שְׁחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים הַקְּפִידוּ מְאֹד עַל דְּבַר זֶה,
שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה דְּבַר שְׁחֵבְרוֹ יִתְגַּעַל מִמֶּנּוּ, וְהוּא
עֹתִיד לַתֵּן אֶת הַדִּין, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְכָל זֶה בָּא

רק מחמת פגם הדעת, פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כשאדם חוטא בחטא המגנה הזה, על-די-זה הוא קופץ על זולתו, ומחרפו ומגדפו ומגעילו, רחמנא לישזבן. ולכן מי שרוצה לזכות ל"קדשת הברית", עליו להתנהג בדרך ארץ גדול, ובפרט כלפי זולתו, ותמיד יהיה ותרן בתוך ביתו, כמאמרם ו"ל (במדבר רבה, פרשה יט, סימן ב'): למדה אותך התורה שתהא ותרן בתוך ביתך, נשפך זין — הוי ותרן; פי זה דרך ארץ גדול מאד, שיהאדם ותרן בביתו ובחוץ, ואינו מקפיד על שום בריה, אשר את המדה היקרה הזו האדם צריך לקנות לעצמו תמיד. וכן אמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה יד, סימן כ'): דרך ארץ — שלא ידבר אדם עם חברו אלא אם-כן קוראו תחלה; הרי שאדם צריך להתנהג עם זולתו בנמוס ובדרך ארץ גדול עד מאד, וזה סימן שהוא זכה כבר לשלמות הדעת "קדשת הברית". וכן אמרו חכמינו הקדושים (שם, פרשה יט, סימן טו): מי באר — מי בורות הנה צריך לומר? למדך תורה דרך ארץ, שיהולך לארץ שאינה שלו, ויש בידו צרכו, לא יאכל ממה שבידו, אלא שלו יהא מנח, ויקנה מן החנוני בשביל להנותו; הרי שמלמדת אותנו

התורה הקדושה איך להתנהג בדרך ארץ עם זולתו. ודבר זה מאד מאד נחוץ. ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות, אות בנים סד): צריך ללמד את התינוק דרך ארץ מנעוריו; כי מדת הדרך-ארץ הוא יסוד גדול לתקון הדעת, ובזה מראה שהוא אוזן ב"קדשת הברית", לא-כן כשהוא פרא אדם, ומחרף ומבזה את כל אחד, סימן שהוא פגום בברית, ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. וחקמינו הקדושים אמרו (ילקוט משלי, רמז תתקנ): מתוך שאין מוכיחו על התורה ועל החכמה והדרך ארץ, עתיד לשנאהו; הינו שכל אב צריך ללמד דרך ארץ את בנו מנעוריו, כי אם לאו, לבסוף יעשה מעשים פאלה שיצטער עד מאד, ויבוא לידי שנאה שישנא אותו. וכן אמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו בפה, פרק טז): ברוך המקום ברוך הוא, שנתן דברי תורה לישראל, שילמדו מהן דרך ארץ, שלא ירבו עוונותיהן בעולם, שכל העובר על מה שכתוב בתורה — לוקה; הרי שאדם צריך ללמד הרבה תורה, כדי שיבוא למדות ולדרך ארץ, ועל-ידי-זה ינצל מחטאים ועוונות. וזה עקר שלמות "קדשת הברית". ומדת הדרך ארץ היא המשכת אור אלקי

בעולם, כי כִּף הַטְּבִיעַ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ
 הָאָרֶץ, שֵׁיִלְמֵדוּ דֶרֶךְ אֶרֶץ מִהַבְּרִיאָה. כְּמֵאֲמָרָם וְ"ל
 (ערויבין ק:): אֶלְמָלָא לֹא נִתְּנָה תוֹרָה, הֵינֵנו לְמִדִּים
 צְנִיעוֹת מִחֲתוּל וְגִזְל מִנְמָלָה וְעַרְיוֹת מִיּוֹנָה; כִּי הוּא
 יִתְּבַרֵךְ מְלֶכֶשׁ בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה — דוּמָם, צוּמָח, חֵי,
 מְדַבֵּר, וְאִם אָדָם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד בְּאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי לוֹמֵד דֶּרֶךְ מִטְּבִיעֵי הָאָרֶץ דִּיקָא, שְׁנֵה
 נִקְרָא דֶּרֶךְ אֶרֶץ. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַתְנַהֵג תָּמִיד
 בַּמִּדָּה הַיְקָרָה שֶׁל דֶּרֶךְ אֶרֶץ, וּמְכַבֵּד אֶת הַבְּרִיּוֹת,
 וּמְקַדִּים שְׁלוֹם לְכָל אָדָם, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְרָאָה
 אֶת טַהַר לְכָבוֹ וְיִשׁוּב דַּעְתּוֹ, וְאִיךָ שְׁנֵה כְּבָר
 ל"קְדֻשַׁת הַבְּרִית". וְעַל-כֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁחָטָא
 וּפְגָם בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה,
 עָלְיוֹ לְקַנּוֹת לְעֲצָמוֹ אֶת מִדַּת הַדֶּרֶךְ אֶרֶץ, וְדִיקָא
 עַל-יְדֵי-זֶה יָבוֹא לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קִלְקַל בַּחֲטָא
 הַמְּגַנֵּה הַזֶּה; כִּי מִי שְׁמַתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ, עַל-יְדֵי-זֶה
 מְרָאָה לְדַעַת שְׁמַחוֹ מְזֻכָּר, וּכְבֹר זְכָה לְשִׁלְמוֹת
 יִשׁוּב הַדַּעַת. אֲשֶׁרִי מִי שְׁקוֹנֵה לְעֲצָמוֹ אֶת מִדַּת
 הַדֶּרֶךְ אֶרֶץ, וְזֶה עָקֵר "קְדֻשַׁת הַבְּרִית", וְיִהְיֶה אֶהוּב
 לְמִטָּה וְאֶהוּב לְמַעְלָה, וְיִשָּׂא חֵן בְּעֵינֵי כָּל רוּאָיו,
 אֲשֶׁרִי לוֹ!

התחזקות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד מי שצריך התחזקות כמו מי שחטא ופגם בחטא המגנה והמזהם של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ואף שכל אדם צריך בזה העולם התחזקות, כי אין לה אדם שלא תעבר עליו איזו צרה, או איזה הפסד ממון, או איזו חולאת, או איזו מריבה והשפלה וכדומה — כל מיני צרות ויסורים, שעוברים על בני-אדם בזה העולם; כי העולם הזה הוא מלא יסורים קשים ומרים, אבל מי שנכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא צריך התחזקות יוצאת מן הפלל; כי החטא המגנה הזה מכניס באדם עצבות ומרירות ודפאון, כי חטא זה נקרא ילה, שמכניס עצבות וילה ופחדים יתרים באדם, ולכן כל מי שכבר נכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ולחזור בתשובה שלמה אליו ותברך. ועקר התשובה הוא רק על-ידי גדולי מבחרי הצדיקים, שכבר זכו להיות דבוקים בחי החיים בו ותברך, ואין להם

שום הסתפקלות בחיזוי דהאי עלמא כלל, ולכן הם דיקא יכולים לחזק את כל הנשמות הירודות והנפולות, ולהגביהם ולהעלותם אל תכלית העליה; כי גדולי מבחרי הצדיקים זכו להגיע אל השגת אלקות במדרגה הכי עליונה, עד שהם יכולים לחדש חדושי תורה פאלו, שיכולים למשוך אליו יתברך את כל הנשמות שפבר נפגמו בכל מיני חטאים שבעולם, ובפרט בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. אבל באמת גם אחר שגדולי מבחרי הצדיקים זכו לחבר ספרים קדושים המקרבים נשמות ישראל אליו יתברך, והלבישו השגת אלקות בלבושים שונים מעילה לעלול, משכל עליון לשכל תחתון (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל'), עד שאפלו אותם שנפגמו במה שנפגמו, עדין יכולים גם כן לחזר בתשובה שלמה אליו יתברך, על ידי אלו הספרים הקדושים שחברו גדולי מבחרי הצדיקים, עם כל זאת הבחירה גדולה מאד מאד; כי לפעמים נדמה לאדם השומע או מעין בספרים, ורואה התחזקות שחזקו אותנו הצדיקים האמתיים ותלמידיהם הבאים אחריהם, והודיעו לנו שאין שום יאוש בעולם, ונאפלו אם נפל למה שנפל, רחמנא לצלן, אף על פי כן השם

אתו, עמו ואצלו וסמוך לו, כי מלא כל הארץ כבודו, וגם משם מצפה השם יתברך לתשובתו באיזו מדרגה שבה הוא נמצא, אך מחמת חלישות הדעת שיש לו ממעשיו שאינם טובים, כי ידע איניש בנפשיה את גדל פגמו ולכלוף מעשיו, נדמה לו שהוא גרוע מן הכל, ולא עליו נאמרו דברים הללו. הגם כי הצדיקים בארו בפרוש, שהם מדברים אפלו עם הגרוע שבגרועים, אך על-פי-כן נדמה לו כאלו הם רוצים רק לפתות אותו ולהסיתו ולהכנס עמו בדרך פשרה בעלמא, כדי שלא יפל עוד יותר, ויהיה עוד גרוע ביותר, רחמנא לצלן, אבל האמת הוא יודע בנפשו פחיתותו ושפלותו, ושהשם יתברך רחוק ממנו מאד, וכבר אבדה תקנתו, חס ושלום, וכיוצא בחלישות ונפילות כאלו, שרוצה הבעל-דבר להסיתו ולהדיחו מדרך האמת. אבל אותם שזכו להכלל בתוך הקבוץ הקדוש, ואוחזין את עצמם בהצדיק האמת, הם מאמינים באמונה שלמה, כי כל דברי הצדיק והתחזקותו אינם בדרך פשרה ופתוי והסתה, חס ושלום, רק כן היא האמת לאמתה; כי בגדל השגתם העצומה השיגו האמת, כי רבים רחמיו וחסדיו יתברך עד אין חקר, וחושב מחשבות

לבלתי ידח ממנו נדח, אִפְלוּ מִי שְׁכָבָר נִדְחַ לְגַמְרִי, חס ושלום. וְכָל הַדְּבוּרִים שֶׁהַצְּדִיקִים מְחַזְּקִים אוֹתָנוּ וּמְנַחֲמִים אוֹתָנוּ, וּמְעוֹרְרִים וּמְקִיצִים אוֹתָנוּ, לִידַע כִּי עֲדִין הַשֵּׁם אִתָּנוּ וּבְמִקוּמָנוּ מִמָּשׁ, כִּי מֵלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְלֹא מִלִּבָּם הוֹצִיאוּ דְּבָרִים אֵלֶּה, רַק הֵם דְּבָרֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִמָּשׁ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ הוֹדִיעַ לָנוּ הַדְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים הַלְלוּ, עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים וְתַלְמִידֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים שֶׁנִּשְׁאַרוּ אַחַר הַסְּתַלְקוֹתָם, לִידַע כִּי עֲדִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ בְּכָל דוֹר וָדוֹר, וְלֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ לְעוֹלָם וָעֶד, עַד יְכוּנְנוּ וַיָּשִׁים אֶת יְרוּשָׁלַיִם תְּהִלָּה בְּאָרֶץ (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְטִילַת יָדַיִם לְסַעֲדָה, הַלְכָה ו', אוֹת ט'); וְלִכְן כָּל מִי שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא חֲטָא מְאֹד מְגִנָּה, עַד שֶׁאָמְרוּ בַּזֹּהַר הַקְּדוּשׁ (וַיֵּשֶׁב קַפְחֵ), שֶׁאֵין מוֹעִיל עַל זֶה תְּשׁוּבָה כָּלֵל, עִם כָּל זֹאת כָּבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ע"א), שֶׁגַּם עַל הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה, אִפְלוּ אִם הִרְבָּה לְפָשַׁע, חַס וְשָׁלוֹם, בְּזִמְתַּת הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה. וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא לְבַל יַעֲשֶׂה עוֹד מִכָּאֵן וּלְהִבָּא, וְהוּא מִכְרַח לְעֵבֵר בְּאֵלוֹ הַמְּקוּמוֹת וְהַעֲנִינִים שֶׁהִיָּה בַּתְּחִלָּה, וּלְהַתְּנִסּוֹת שָׁם. וּכְשֶׁמֵּרַחֵם עַל עֲצָמוֹ עֲכָשׁוּ, וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה עוֹד מֵהַ שֶׁעָשָׂה

מקדם, ומשבר תאותו — זה עקר התשובה. אף צריך שתדע, אהובי, בני, כי כל ההתחלות קשות, כמאמר חכמינו הקדושים (מכילתא יתרו), בפרט בענין התשובה; כי אי אפשר להתעורר באמת לתשובה, כי אם על-ידי שהתנוצץ לו אור השם יתברך, כדי שיתעורר לשוב, אף אי אפשר להזריח לו מאורו יתברך, כי אם שישוב בתשובה, כי כל זר לא יאכל קדש, ואם-כן מהיכן ההתחלה?! ולפעמים פשהשם יתברך מרחם עליו, ומזריח לו אורו יתברך לתוך עמק החשכות שלו ונפילתו הגדולה, כדי לעוררו בתשובה, אף הוא אינו יכול לקבל האור הזה, כי לפי עצם שבירתו לשברי שברים, על-ידי מעשיו הרעים, ובפרט הוצאת זרע לבטלה, הכל הוא אצלו בחינת רבוי אור. ומזה בא שלפעמים מתעורר האדם בתשובה על איזה זמן, ואחר-כך נופל מזה, וכן מזדמן כמה פעמים, וכל זה מחמת שלא תקן עדין כליו, שיוכל לקבל אור ההתעוררות כראוי. אף זה בפרט, אף בכלל ישראל יש גם-כן בחינה זו, שזו בחינת כל הגליות והגאלות, וחרו וגלו גם-כן כמה פעמים, אף אף-על-פי-כן ימין השם רוממה, ולעולם ידו על העליונה, כי אף-על-פי-כן מכל בחינת גאלה ומכל

פעם שהיו עם ישראל בארץ ישראל, נעשו תקונים
 נפלאים הרבה, ואף-על-פי-כן שאחר-כך נתגרה
 הבעל-דבר וחזרו וקלקלו, אף-על-פי-כן נשארו
 רשימות הרבה מהתקונים, עד שבכח הזה אנו
 חיים בגלות, ויש לנו כח לקבל איזו התנוצצות
 מידיעת אלקותו יתברך ואמונתו הקדושה. וכמו-כן
 ממש בכל זמן ובכל אדם בפרט, שאף-על-פי
 שמתחיל פעמים אין מספר בעבודת השם יתברך,
 ונופל מזה בכל פעם אפלו אם הנפילה גדולה
 מאד, רחמנא לצלן, אפלו מי שנופל, חס ושלום,
 לעברות מגנות ומתעבות ממש, רחמנא לצלן,
 אף-על-פי-כן כל מה שהתחיל איזו התחלה טובה
 בכל פעם אינה נאבדת לעולם, כי אף-על-פי-כן
 נשארו רשימו הטוב מכל עבודה ועבודה ומכל
 התחלה והתחלה, ואלו הרשימות הם תקונים
 נפלאים, והם נצרכים מאד אל בנין הקדשה,
 שצריכים להקדים, כי אנחנו צריכים עכשו שיבוא
 משיח צדקנו ויגאלנו גאלת עולם, וצריכין להקים
 בנין הקדשה בנין שלם בדרך נפלא, שלא יהרס
 לעולם, וצריכין לאסוף את כל גדחי ישראל
 ולקבצם יחד בקדשה שנית, ולא ישאר שום נצוץ
 ונשמה נדחת בחוץ, כי הוא יתברך חושב מחשבות

ברחמיו לבל ידח ממנו נדח, ועל-כן צריכים לבגן זה פלים רבים לאין מספר, וצריכין לזה כלי אמנות הרבה בלי שעור. על-כן כל מה שאחד מישראל עושה עכשו איזה דבר שבקדשה — הן למוד התורה ותפלה וצדקה ושאר מצוות, הפל הוא יקר מאד בעיני השם יתברך, והוא נצרך מאד להצדיק האמת העוסק בתקון כל הנשמות ותקון כל העולמות ולבגן הקדשה שהוא עוסק לבנות. ועל-כן אף-על-פי שזה האדם שעסק בדבר שבקדשה או עסק בכר קצת בעבודת השם ימים או שנים, נפל אחר-כך, ואפלו אם נפילתו גדולה מאד, רחמנא לצלן, ובפרט שנפילתו היא לחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שהוא החטא שעוקר את המזח והדעת מהקדשה, ואפלו אם קבל על עצמו פעמים אין מספר שלא יחזר לעשות את הדברים המגנים שעשה, ומרב התגברות היצר שיצרו התגבר עליו, לא יכול לעמד בנפיון הקשה, עם כל זאת תדע ותאמין באמונה שלמה, שאין שום דבר ולא שום עבודה קלה נאבדת לעולם, ואפלו התעוררות בעלמא ומחשבה טובה, אינה נאבדת לעולם. וכמוכא בזהר הקדוש (תרומה קנ:): לית רעותא טבא דאיתאביד; כי תכף כשנתעורר באיזו

התעוררות בעלמא, ומכל שפן כשעושה איזו עבודה דקדשה, אזי תכף-ומיד חוטיף אותו הצדיק האמת שבכל דור, העוסק בתקון נפשות ישראל, ומכניס אותו למקום שמכניס לצרף הבנין הנפלא והנורא שהוא עוסק לבנות להכניס לשם כל הנדחים שבעולם, שלא ישאר שום אחד בחוץ; כי כשמקרב האדם את עצמו אל הקדשה, אפלו רק בבחינת שכנות, כמו שדר אצל בעל-הבית רק לפי שעה, אף-על-פי-כן גם על-ידי-זה נתוספים הבתים הקדושים של התפלה ברבוי עצום, בלי שעור וערף ומספר, ונעשין על-ידי-זה שעשועים גדולים למעלה בלי שעור (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'); אף-על-פי שאחר-כך נתרחק, חס ושלום, כמו השכן שיוצא אחר-כך מבית בעל-הבית, ונתרחק ממנו, וכמו שרואין בחוש למשל כשיש תשעה אנשים, אפלו אם כלם צדיקים גדולים, אף-על-פי-כן אין יכולין לומר דבר שבקדשה: "ברכו" או "קדיש" ו"קדשה", וכשבא אצלם אדם אחד אפלו פחות שבפחותים מהשוק, מצרפין אותו למנין עשרה, ונגמר על ידו אמירת הדבר שבקדשה, אף-על-פי שתכף-ומיד חלף הלב לו, וחסר אל השוק, אף-על-פי-כן כמה שעשועים גרם להשם

יתברך, כי כל הקדשה נגמרה על ידו. וכן אפלו
 אם היו שם כמה מנגינים בלעדיו, אף-על-פי-כן כל
 מה שנתוספת אליהם עוד נפש אחת מישראל,
 נתוסף קדשתו וכבודו יתברך יותר ויותר, כי ברב
 עם הדרת מלך, ואדרבה, כל מה שנתוספת נפש
 אחת אל קבוץ גדול דקדשה, נעשים על-ידי-זה
 תקונים נפלאים ונוראים ביותר. ולכן כל מי שחטא
 ופגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אסור
 לו להתיאש כלל, אלא ישוב בתשובה שלמה בכל
 פעם מחדש, ויקרב עצמו אל הצדיק האמת הזוכה
 לבנות בנגינים נוראים ונפלאים, וילקרב את כל אלו
 המרחקים על-ידי מעשיהם המגנים, ואף שלפי
 גדל הנסינות הקשים, הם תמיד נופלים עוד פעם
 בחטא המגנה הזה; כי מי שהרגיל את עצמו
 מילדותו לעבור על החטא הזה, קשה לו להפרד
 מזה, עם כל זאת צריך שידע כל אחד ואחד, מי
 שנפל בחטא המגנה הזה, שכל פעם שמקבל על
 עצמו קבלה חזקה לא לחזור אל התועבה הזו
 שעושה, מפל קבלה וקבלה ומפל רצון ורצון שיש
 לו לחזור בתשובה ולא לעשות את הרע שעשה עד
 עכשו, מפל זה נעשים שעשועים גדולים למעלה
 בכל העולמות. נמצא, שכל מה שהאדם עושה איזו

עבדה בעלמא בעבודתו יתברך, אף-על-פי שאחר-
 כך נעשה עמו מה שנעשה, חס ושלום, אף-על-פי-
 כן זאת העבדה אינה נאבדת לעולם, וכבר נצטרפה
 אל הבנין הנפלא, וגרמה תקון גדול לבנין הקדשה,
 ונתרבו פמה אלפים ורבי רבבות בתים על ידה.
 ואם יחזק את עצמו כל פעם כל ימי חייו להתחיל
 בכל פעם מחדש בעבודתו יתברך, אפלו אם יעבר
 עליו מה שיעבר, אזי סוף כל סוף יתקבצו כל אלו
 הנקודות טובות, שגורם בכל עבודה ובכל התחלה,
 וכלם יתקבצו לעזרתו, לשוב להשם יתברך באמת.
 ואם ראשיתו מצער — אחריתו ישגה מאד. ואז
 יראה מה שפעל על-ידי כל עבדה שבקדשה; פי
 אין שום דבר נאבד לעולם (לקוטי-הלכות, תפלת
 ערבית, הלכה ד', אות לד); והכלל, שצריך שתדע,
 אהובי, בני, אף שנסלשת בחטא המגשם והמזזהם
 של פגם הברית הוצאת זרע לבטלה, שהוא חטא
 הכי קשה, פי הורג נפשות, פי מכל טפה וטפה
 יכול להנצר ולד (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמא),
 עם כל זאת רחמנותו יתברך היא עד אין סוף,
 והצדיק האמת מוריד את שכנית עזו יתברך אל זה
 העולם, ומחזק ומעודד ומשמח את כלל גשמות
 ישראל שנפלו בחטא המגנה הזה, ואפלו שפבר

נתעוררו פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר לַחֲזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאַחֲר־כֵּן נָפְלוּ לְמָקוֹם שְׁנָפְלוּ, גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים אֵינָם מִתְיַאֲשִׁים מִנְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכִמּוֹ שְׁעַם יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ גוֹלָה אַחַר גוֹלָה, הָיוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיֵּצְאוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַחֲזְרוּ אֶל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְנִתְרַחֲקוּ מִקְדְּשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עִם כָּל זֹאת גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים עוֹסְקִים לְהַחֲזִיר אֶת נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֵינָם מִתְיַאֲשִׁים מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, כְּמוֹ-כֵן צָרִיךְ כָּל אֶחָד לִידַע, שְׂאִפְלוּ שְׁכָבָר עָשָׂה מָה שְׁעָשָׂה, אֲסוּר לוֹ לְהִתְיַאֲשׁ כָּלֵל, רַק לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיַּי אֶפְנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְאִפְלוּ שְׂיִשְׁמַע שְׂאִין לוֹ תִקְוָה וְתוֹחֶלֶת וְאֶבֶד מְנוּס מִמֶּנּוּ, אֵל יְשִׁים לֵב אֶל זֶה, אֵלָּא יְהִי בְּטוֹחַ בְּגִדְל כַּח הַצְּדִיק הָאֱמֵת, שְׂמַחֲזָקוֹ וּמַעוֹדְדוֹ וּמְשַׂמְחוֹ, וּמְכַנְּסֵי בּוֹ תִקְוָה לְתַקֵּן אֶת כָּל מָה שְׁשָׁחַת וּפְגָם, וְאִז אִם יְהִי חֲזָק וְאִמִּיץ לֹא לַעֲזֹב אֶת עֲצֻמוֹ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּזוֹ, סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר שָׁחַת. וְלָכֵן כָּל מִי שְׂיִוְדַע שְׂפָגַם בַּחֲטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיַּי הַתְּחַזְּקוֹת שְׁבַע־עוֹלָם, וְלֹא לְהִתְיַאֲשׁ אִפְלוּ שְׂרוּאָה שְׁנָפַל בְּמָקוֹם שְׁנָפַל, וְהִגִּיעַ לְמַצֵּב כְּזֶה שְׁנִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא אָבוֹד, חַס וְשְׁלוֹם, יְבַטַח בְּגִדְל כַּח הַצְּדִיק הָאֱמֵת,

שֶׁמִמֶּשֶׁיךָ אֶת רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבַּרְךָ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד ;
 אֲשֶׁר־י מִי שְׂאִינוֹ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל,
 אֲלֵא אוֹחֵז אֶת עֲצָמוֹ בְּצַדִּיק הָאֱמֶת וּבִסְפָרָיו
 הַקְּדוּשִׁים, וּמִתְנַהֵג בְּדַרְכּוֹ הַקְּדוּשָׁה שְׁמֹלֵמֵד, וּמְחַזֵּק
 אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְחוֹזֵר
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שְׂאֵז נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ,
 שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִקְבְּלוֹ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וְזָכֹר
 דְּבַר זֶה, כִּי תִצְטָרֵךְ אֶת זֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי מִי
 שְׁנִכְשַׁל כָּבֹר פַּעַם אַחַת בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלְיוֹ עוֹלִים בְּכָל פַּעַם סְפָקוֹת
 וּבְלִבּוּלִים וְעַקְמוּמִיּוֹת, וְהוּא צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים,
 שְׂיִזְכֶּה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ מִבְּלִי לְהַנִּיחַ אֶת מְקַצַּת
 עֲבוֹדָתוֹ שֶׁהִתְחִיל בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְיִהְיֶה
 עֲקֹשֶׁן גְּדוֹל עַד הַסּוֹף, וְאִפְלוֹ שְׂיִהְיֶה נִדְמָה לוֹ
 שְׂאֵבֵד אֶת הָעוֹלָם הַבָּא לְגַמְרִי, עִם כָּל זֹאת יִחְזִיק
 מֵעַמֵּד, וְיִשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֵז "וְשָׁב וּרְפָא
 לוֹ", אֲשֶׁר־י לוֹ!

התבודדות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד דבר שיכול להציל את האדם מהפח יקוש שנפל אליו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כמו תפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו, שאדם צריך להרגיל את עצמו ללכת למקום שאין שם בני-אדם, ולצעק ולהתחנן אליו יתברך בלשון שרגיל בה, שזו נקראת התבודדות; שאדם מתחיל לדבר להקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלו, כִּאֲשֶׁר יִדְבֵר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו. וְאֵף שֶׁבְּהִתְחַלֵּה דָבָר זֶה יְבֹא לָךְ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי כִּף אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן כב): הַפְּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מִכְּנִיס כְּפִירָה לָאָדָם; כִּי כִּשְׂאָדָם חוּטֵא וּבִפְרֻט בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָסִים בּוֹ כְּפִירוֹת וּסְפִיקוֹת וְעִקְמוּמִיּוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלִכֵּן קָשָׁה לוֹ לְהִרְגִישׁ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה, וּבִלְעָדָיו אֵין שׁוּם נִמְצָא, וּמִזֶּה בָּא, שְׂאִין אָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כִּאֲשֶׁר יִדְבֵר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו; כִּי אִם אָדָם הִיָּה יוֹדֵעַ, שֶׁבְּכֹל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ

של עולם, ואין בלעדיו יתברך כלל, אז היה תמיד מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא. ולכן בתחלה, העבודה הקדושה הזו באה לאדם מאד מאד קשה, ואין לו סבלנות ללכת למקום מיוחד שאין שם בני-אדם, כגון: בשדה או ביער או במרתף או על איזה גג או בחדר פנוי, ולהתחיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא פאשר מדברים אחד עם חברו בתמימות ובכפשיטות, ולספר לו יתברך את כל מה שעובר עליו בגשמיות וברוחניות. אבל אם אדם מחליט שהוא מצית את הצדיק האמת, שנותן עצה לאדם: "אם אתה רוצה לצאת מכל הצרות והיסורים והמרירות שנפלת אליהם, והנהך חפץ לצאת מהפח יקוש שנכשלת בו, שהוא החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, רויץ לך אל מקום פנוי, ותצעק ותבקש ותתחנן אליו יתברך, שיחוס וירחם עליך". כי מה שתפלה פועלת — שום דבר שבעולם אינו פועל. ועקר התשובה על פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, זה רק שיחה בינו לבין קונו, שהאדם צריך לדבר הרבה עם הקדוש-ברוך-הוא, ואף שבתחלה נדמה לו, שאין מי ששומע לו, ואין מי ששם לב אליו, עם כל זאת יחזק את עצמו לבוא יום אחר יום אליו יתברך, ולשפוף את כל

אֲשֶׁר עִם לִבָּבוֹ לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְצֵאת מֵהַרְגֵל הָרַע שֶׁנִּדְבַק בוֹ, שֶׁהוּא הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי. וּבְגֵי-אָדָם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת כַּח הַתְּפִלָּה, וְאִם הָיוּ יוֹדְעִים מֵה זֶה תְּפִלָּה, לֹא הָיוּ פּוֹסְקִים מִלְּהַתְּפַלֵּל כָּל הַיּוֹם כְּלוּ. וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן (בְּרֵכוֹת כ.א.): וְלוֹאֵי שִׁיתְּפַלֵּל אָדָם כָּל הַיּוֹם כְּלוּ; וְלִכְּן, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, אִם נִכְשַׁלְתָּ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רוּץ לָךְ אֶל מְקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִשִׁיחַ וְתִסְפֹּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, וְתִבְכֶּה וְתִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שִׁיחוּס וִירַחֵם עָלֶיךָ, וְיוֹצִיאֲךָ מֵהַבוֹץ וְהַלְכֹוֹף שֶׁנִּפְלְתָ אֵלָיו, וְתִהְיֶה עֲקֹשָׁן גָּדוֹל עַל דָּבָר זֶה עַד מָאֵד, וְאֶפְלוּ אִם זֶה בָּא לָךְ כָּל-כָּף קָשָׁה, תִּהְיֶה מוֹכֵן לְמִסֹּר אֶת נַפְשְׁךָ בְּעַת הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ יו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן צט), שֶׁעָקַר הֵהֱתַבּוּדוֹת וְהִשִׁיחָה בֵּינֵנו לְבֵין קוֹנוֹ, כְּשִׁיפְרַשׁ שִׁיחָתוֹ כָּל-כָּף, עַד שִׁיחָה סְמוּךְ מָאֵד שֶׁתִּצָּא נִשְׁמָתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, עַד שֶׁכִּמְעַט יִגּוּעַ, חֵס וְשָׁלוֹם, עַד שֶׁלֹּא תִהְיֶה נִשְׁמָתוֹ קְשׁוּרָה בְּגוּפוֹ, כִּי אִם כְּחוּט הַשְּׁעָרָה, מֵעֲצָם צָעְרוּ וְגִעְגּוּעוֹ וְכִסּוּפּוֹ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת. וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ

הקדושים (תענית ח.): אין תפלתו של אדם נשמעת, אלא אם-בן משים נפשו בכפו. וזה עקר שלמות התפלה, שאדם צריך כל-כף להשתוקק להקדוש-ברוך-הוא, ולבוא לידי בטול אל האין סוף ברוך הוא, עד ששום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו, אלא ירצה תמיד לברח אליו ותברך, ויצעק ויתחנן יומם ולילה לפניו ותברך, שיחוס וירחם עליו, להוציאו מהפח יקוש שנפל אליו. ואמר רבנו ז"ל (שם): הלא כשהשם ותברך עוזר בהתבודדות, אזי ההתבודדות היא כאשר ידבר איש אל רעהו; כי כשיורדות כל ההעלמות וההסתרות והכסויים ממנו ותברך, והאדם זוכה לדעת, אשר אין בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, וכל הבריאה כלה היא לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, אז הוא מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ואין עוד דבקות יותר גדולה מזו. ועל-כן, אהובי, בני היקר, מאחר שעבר עליך כבר בחייה כל מיני הרהורים רעים ורעיונות מגנים, ונפלת ועשית דברים מתעבים, שהוצאת ורעף על הארץ בידיך, רחמנא לישזבן, אשר העון הזה הוא החמור ביותר בתורה, והענש לזה הוא מיתה בעולם הזה, שמת בקצור ימים,

כמו שכתוב (בראשית לו, ז): "ויהי ער בכור יהודה רע בעיני הוי"ה, וימיתהו הוי"ה", וכן הוא מת בעולם הבא, שאינו זוכה לראות את שכנת עזו יתברך, אבל פשאדם מרחם על עצמו, ובא בכל יום אליו יתברך, ושוטח את כפיו לפניו יתברך, ומספר לו יתברך את כל מה שעבר עליו, וטוען כל מיני טענות לפניו יתברך. ומפיוסו בכל מיני פיוסים, שסבת החטא, שהתגרה עליו היצר הרע מנעוריו, זה מפני שלא זכה למצא את בת זוגו, ובשכיל זה בא אל מה שפא. וכן מאריך בדבורו ומפיוס להקדוש-ברוך-הוא, אזי לא יז משם עד שמוחלים לו על כל עוונותיו. ועל-כן אהובי, בני היקר, מאחר שפכר עבר עליך מה שעבר בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ונפלת במה שנפלת, ונכשלת במה שנכשלת, עד שנגעלת בחטא המגנה הזה, רויך לך למקום פנוי שאין שם בני-אדם, וינדבר אליו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, שזו נקראת התבודדות, שאדם מדבר דבורים ותפלות, שיחות ובקשות, תחינות ופיוסים בלשון עצמו, בשפת האם שלו, שבה הוא רגיל, ומפציר בתפלה, ואז נענה. כמאמרם ז"ל (ירושלמי, ברכות, פרק ד', הלכה א') על פסוק (שמואל-א א, יב): "והיה

כי הרב־תה להתפלל" — מכאן שכל המרבה בתפלה — נענה. כי כפי רבוי התפלה שאדם מדבר אל הקדוש־ברוך־הוא, כן נפתח לו שער הרוחמים והרצון לפניו יתברך. ואף שאני יודע שאתה שבור, וקשה לך לפתח את הפה, כי החטא המקנה הזה של הוצאת זרע לבטלה מעקם את הלב לגמרי, ושוכרו כחרס הנשבר, ואין לו עצה אחרת, אלא שמתנאש מהחיים; כי החטא המקנה של הוצאת זרע לבטלה, מכניס באדם יאוש ודפאון עמק. עם כל זאת עלי לומר לך, אהובי, בני, אשר חכמינו הקדושים אמרו (סנהדרין מג:): מי שדעתו שפלה, אין דעתו נמאסת; שנגאמר (תהלים נא, יט): "לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה"; ועל־כן אם נפלת כבר בעיני עצמך, עד שנתנאשת מתיידי, דיקא עכשו הוא הזמן לבוא אליו יתברך. כי כן אמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה לא, סימן ג:): בדורות הללו, שאין להם לא מלך ולא נביא, לא כהן ולא אורים ותמים, ואין להם אלא תפלה זו בלבד, אמר דוד לפני הקדוש־ברוך־הוא: רבוננו של עולם, אל תבזה את תפלתם; ועל־כן מאחר שאתה מרגיש את עצמך הכי גרוע בעולם, אל תתנאש, אלא ברח לך לאיזה מקום, שאין שם

בני-אדם, ותצעק ותתחנן אליו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ואז אם תהיה עקשן גדול על זה, לבסוף יפתח מרחק, ותזכה לשוב בתשובה שלמה, והקדוש-ברוך-הוא ירחם עליך. כי כך אמרו חכמינו הקדושים (פנחומא וירא) אמר להם הקדוש-ברוך-הוא לישראל, הווי זהירים בתפלה, שאין מדה אחרת יפה הימנה, והיא גדולה מכל הקרבנות, ואפלו אין אדם כדאי לענות בתפלתו, ולעשות חסד עמו, כיון שמתפלל ומרבה בתחנונים, אני עושה חסד עמו. ולכן אף שאתה מרגיש שאתה הכי גרוע, ובכפרט שחטאת בחטא המגנה והמזהם הנה של הוצאת זרע לבטלה, שהוצאת זרע בידך, אשר החטא הנה הוא החמור ביותר, אף-על-פי-כן אל תתיאש, כי גדול אדוננו ורב להושיע, והקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ותפץ בתשובת הרשעים, ואינו תפץ במיתתם. וכך אמרו חכמינו הקדושים (פנחומא וישלח): אין הקדוש-ברוך-הוא תפץ לחיב ברעה, אלא מבקש שיתפללו בריות לפניו ויקבלם; ועל-כן ראה מה לפניך, אהובי, בני היקר, אם כבר נכשלת בחטא המגנה הנה, בוא תבוא אליו יתברך בעקשנות גדולה עד מאד, ואז תזכה לצאת מהפח היקוש שנפלת אליו;

כי מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו פועל, כי כח התפלה גדול מאד, ומכפר על כל העוונות. ואמרו חכמינו הקדושים (שוחר טוב, תהלים כב): תולעת זו אינה מכה את הארזים אלא בפיה, כף ישראל אין להם אלא פיהם ותפלתם, שמתפללים אל הקדוש-ברוך-הוא; ולכן ראה, אהובי, בני, לא להתיאש בשום פנים ואפן, אלא לברח אליו יתברך ולהתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא הוא בשפת האם שלו, ואז הקדוש-ברוך-הוא ישמע בקולך, כמאמרם ו"ל (ילקוט ואתחנן, רמז תתכה): "בכל קראנו אליו", בכל לשון שישאל קוראים אל הקדוש-ברוך-הוא — עונה אותם; ועל-כן אל יטעה אותך יצרך לומר: מה אתה צריך לדבר אליו יתברך בשפת האם שלך, שהרי אתה כבר מתפלל שלש פעמים ביום. אל תאמר זאת, אהובי, בני, אלא תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו זה דבר אחר לגמרי; כשאדם מרגיל את עצמו בעבודה הקדושה הזו, אזי עובר על הכל, וזוכה שנטהר מחו ומתשבתו מכל מיני הרהורים רעים ומחשבות מגנות, וזוכה לכבס את נשמתו בכל מיני פבוסיים, ואחר-כך מתפלל כבר את השלש תפלות הקבועות בלי מחשבות זרות

והרהורים רעים. כי התפלה וההתבודדות מכבסות את הנשמה שבמח, וזוכה לכון פרוש המלות. ולכן ראה, אהובי, בני הקר, להיות עקשן גדול על העבודה הקדושה הזו של תפלה והתבודדות, ובפרט אם אתה יודע בנפשך, שחטאת, עוית, פשעת ופגמת נגדו יתברך בחטא המגנה הזה, אל תעזב אותו יתברך, אלא תבוא ותתחנן בכל יום ויום אליו יתברך, ואז סוף כל סוף תצא מההרגל הרע הזה שנתרגלת בו, ותזכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, ויסלח לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך, ותהיה כלי להמשיך את אורו יתברך בעולם; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כָּלֵל, אלא בורח תמיד אליו יתברך, ואז טוב לו כל הימים.

הוֹדָאָה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקון לחטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כמו תודה והודאה, שאדם צריך להרגיל

את עצמו לתת תמיד תודה והודאה להקדוש-
 ברוך-הוא. כי החטא המגנה הזה מכניס דכאון
 ומרירות בלב האדם, ותכף-ומיד כפשאדם נותן
 הודאה להקדוש-ברוך-הוא — נתרחב לבו, והוא
 יכול לצאת מהפח יקוש שנלכד בו; כי באמת
 צריכים להזהר מאד בדרך של תודה והודאה,
 דהינו לעסק תמיד להודות להשם ותברך על כל
 הנסים והנפלאות שעשה עם אבותינו ועמנו מימות
 עולם עד הנה בכלליות ובפרטיות, ולזכר היטב
 ולבלי לשכח את כל הטובות הנוראות שגומל
 עמנו בכל עת. כמו שכתוב (תהלים קג, ב): "ואל
 תשכחי כל גמוליו"; כי באמת זו הדרך של תודה
 והודאה היא דרך נפלאה מאד להתקרב על ידה
 להשם ותברך מכל מקום שהוא. כי העולם הזה
 מלא צרות ויסורים ויגונות, ואין טוב בעולם כי
 אם התורה. כי (עבודה זרה יט:): אין טוב אלא
 תורה, שנאמר (משלי ד, ב): "כי לקח טוב נתתי לכם
 תורתי אל תעזבו". ורואים בחוש, אשר מעצם
 הצרות והיסורין והמניעות שבזה העולם, קשה
 וכבד מאד על האדם להתקרב לעבודתו ותברך,
 ואפלו להתפלל ולהתחנן ולפרש צערו לפני השם
 ותברך, גם-כן קשה מאד, מחמת רבוי המניעות

והיסורין שאוטמין את לבו, עד שאינו יכול לפתח פיו ולא להתקרב לשום עבודה תמה. כי יודע כל אחד ואחד הכבדות שיש עליו בכל פעם בכל יום ויום מפל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות וכו'. ועל-כן עקר העצה לזה, שבכל פעם יזכיר לעצמו את כל הטובות האמתיות והנצחיות שעשה השם יתברך עם אבותינו ועמנו עם כל אחד ואחד בפרטיות, והעקר מה שזכה להיות מזרע ישראל, בכלל מקבלי התורה, והבדילנו מן התועים בדרכי המחקרים והפילוסופים, וכן אין לו שיכות עם המינים והאפיקורסים, הכופרים בעקר, המדברים כלפי מעלה, רחמנא לישזבן, ומבזים את כל הקדוש לעם ישראל, מחללי שבתות בפרהסייה, אוכלי טרפות ונבלות, בשר השפן והחזיר, הגמל והחמור, רחמנא לצלן, ומתעורבים ומתבוללים עם גוים וגויות הנהוגים עכשו, בעוונותינו הרבים; כי כל אחד מישראל אם יסתכל היטב על כל מה שעבר עליו מעודו, יראה ויבין חסדי השם יתברך וטובו ונפלאותיו עליו בלי שעור, כמו שאנו אומרים בתפלת 'נשמת כל חי': "אלו פיננו מלא שינה פים ולשונונו רנה כהמון גליו, ושפתותינונו שבח כמררחבי רקיע, ועינינו מאירות כשמש וככרם,

וַיְדִינוּ פְּרוּשׁוֹת בְּנִשְׁרֵי שָׁמַיִם, וְרָגְלֵינוּ קְלוֹת
 בְּאֵילוֹת, אֵינן אָנוּ מִסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לָךְ הַיְיָ הַ
 אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵךְ אֲבוֹתֵינוּ, וְלִבְרַךְ אֶת שְׁמֶךָ עַל אַחַת
 מֵאֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֵפֵי אֲלָפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים
 הַטּוֹבוֹת, שְׁעֲשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעַמָּנוּ וְכוּ'; כִּי
 בְּאֵמֶת כָּל אָדָם כָּמוֹ שֶׁהוּא, מֵאַחַר שֶׁהוּא בְּכֻלּוֹ
 יִשְׂרָאֵל, וּמִיָּחַד צִיצִית וּתְפִלִּין בְּכָל יוֹם, וּמִיָּחַד שְׁמוֹ
 יִתְבָּרֵךְ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם, וּמֵאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ
 בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת, וְשׁוֹמֵר שֶׁבֶת וְאוֹכֵל כָּשֶׁר,
 וּמְרַחֵק אֶת עַצְמוֹ מֵאֵלוֹ הַרְשָׁעִים וְקָלֵי עוֹלָם,
 הַעֲרֹב־רַב הַמְתַּפְּשָׁטִים בְּעוֹלָם, רְאוּי לֹא לִתֵּן תּוֹדָה
 וְהוֹדָאָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל עַצְמוֹ חֲסִדוֹ
 וְטוֹבוֹ יִתְבָּרֵךְ עָלָיו, שֶׁזָּכָה לְהִיּוֹת מְכֻלָּל יִשְׂרָאֵל
 מִקְּבֵלֵי הַתּוֹרָה, מְכַל שְׁכֵן שְׁכָל אֶחָד יוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ
 כְּמָה טוֹבוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּכַרְטִיּוֹת שֶׁגָּמַל עִמּוֹ הֵשֵׁם
 יִתְבָּרֵךְ מֵעוֹדוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְצָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת
 עַצְמוֹ לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַטּוֹבוֹת
 שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לְבוֹ נְכוֹן וּבְטוֹחַ,
 שְׂגָם עִתָּהּ הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ לֹא יִסִּיר חֲסִדוֹ וְטוֹבוֹ מִמֶּנּוּ,
 וְיִחַזֵּק לְבוֹ עַל-יְדֵי-זֶה לְצַעֵק וּלְהִתְחַנֵּן לְהֵשֵׁם
 יִתְבָּרֵךְ, שֶׁיִּצְלִיחוּ גַם עִתָּהּ מְכַל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִין,
 כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים קח, יא): "מִי יִבְלִגֵּי עִיר

מבצר מי נחני עד אָדום", הינו שְׁמִי שְׁעוֹר לי עד הנה ונחני עד אָדום, הוא יובלני עיר מבצר גם-כן. וְזֶה (תהלים נ, יד): "זבח לאלקים תודה ושלם לעליון נדרִיךָ, ויקראני ביום צרה אחלֶצֶךָ ותכבֶּדני"; הינו שגם קדם שיוצאין מהצרה שהוא בָּה עכָּשׁוּ, צריכים מקדם להביא תודה על הַעֲבֹר, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא "ויקראני ביום צרה". וכמו שאמרו חכמינו הקדושים, שצריכין להיות מודה על הַעֲבֹר וּמִבְּקֶשׁ על הַעֲתִיד לבוא, כִּי כְּשֶׁאָדָם מודה על הַעֲבֹר, קָשָׁה מאד לקרותו יתְבַרֵךְ, מַגְדֵּל אִטָּם הַלֵּב שְׁנֹאטָם מרבוּי וְאַרְךָ הַגְּלוּת וְעֵצָם הַמַּחְלֶקֶת וְהַקְּטָגוֹרְיָה וְהַקְּנָאָה וְהַשְּׁנָאָה וְרַבּוּי הַמְּנִיעוֹת שֶׁמְשַׁתְּטָחִים בְּכֹל פֶּעַם עַל כָּל הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב לְעַבֹּדֶת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, שֶׁמְעַצֵּם רַבּוּי הַמְּנִיעוֹת, קָשָׁה מְאֹד אֶפְלוּ לְפַתַּח פֶּה לְפָרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ לְפָנָיו יתְבַרֵךְ. וּבִפְרָט מִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הֵנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, לוֹ מְאֹד קָשָׁה לְדַבֵּר אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן עַל לְהִבָּא, כִּי לְבוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲקָם בְּעַקְמוּמִיּוֹת, וְנִדְעָתוֹ מִתְּבַלְבֵּלֶת לְגַמְרִי, עַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִזְהַר בְּזֶה מְאֹד, שֶׁבְּכֹל פֶּעַם כִּבּוֹאוֹ לְפָרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ לְפָנָיו יתְבַרֵךְ, אוֹ לְהִתְקַרֵּב לְאִיזָה דְּבַר שֶׁבְּקִדְשָׁה, יִזְכִּיר לְעַצְמוֹ רַבּוּי הַטּוֹבוֹת וְהַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ עִמּוֹ מֵעוֹדוֹ

עד היום הזה, ועל-ידי-זה יתחזק לכבו לבטח בהשם יתברך, שישמע תפלתו גם עתה, ועל-ידי-זה יוכל להתקרב אליו יתברך, ולפרש לפניו שיחתו כראוי. וזה סוד (תהלים קטז, יז): "לך אזבח זבח תודה ובשם הוי"ה אקרא"; הינו "לך אזבח זבח תודה", על-ידי שתמיד אתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה יתרחב לבי, ואצא מכל העקמומיות והבלבולים שסובבוני, ועל-ידי-זה "ובשם הוי"ה אקרא", אוכל תמיד לקרא בשם השם יתברך (לקוטי-הלכות, פלאי בהמה, הלכה ד', אות ד'); ולכן כל מי שיודע בנפשו, שחטא ופגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו להרגיל את עצמו לתן תמיד תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, ולא יתן שהמרה שחורה והמרירות שמסבבות אותו, תפלגה ותרחקנה אותו ממנו יתברך, אלא תמיד ימצא בעצמו נקדות טובות מנקדת יהדותו, ואפלו שעובר עליו מה שעובר מפגם הברית, עם כל זאת עדין הוא מאמין בו יתברך, שפגה בעצמו הוא יכול להחיות את עצמו. ואם ירגיל את עצמו תמיד לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא ימחל לו על כל עוונותיו; כי באמת גלה לנו רבנו

ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), אשר תודה
 והודאה הוא שעשוע עולם הבא; בזה שאדם תמיד
 מודה ומשבח את הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה
 ממשיך על עצמו ערבות, נעימות, ידידות, זיו,
 חיות אלקותו יתברך, ויזכה שימחל לו הקדוש-
 ברוך-הוא על כל עוונותיו. אשרי מי שאינו מטעה
 את עצמו בזה העולם כָּלֵל, וְאִפְלוּ שֶׁהִגִּיעַ כָּבֵר אֶל
 הַמַּצָּבִים הַכִּי יְרוּדִים וְנִפְּוֹלִים בַּפְּגָם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עִם כָּל זֹאת אֵינוֹ מֵיֵאֵשׁ אֶת
 עֲצָמוֹ כָּלֵל, אֲלֵא נֹתֵן תָּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָא
 לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמוֹצֵא אֶת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת,
 עַל-יְדֵי-זֶה לֹא יָזוּז מִשָּׁם, עַד שִׁיִּמְחַלוּ לוֹ עַל כָּל
 עוֹנוֹתָיו. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוֹ מֵטֵעָה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל,
 וּמְקִיִּם אֶת זֹאת בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת — לְהוֹדוֹת
 וּלְהִלֵּל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אִיךָ
 שֶׁהוּא עֲדִין מֵאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְקִיִּם אֶת מְצוּוֹתָיו,
 עַל אִף גְּדֹל גְּרִיעוֹת מַעֲשָׂיו הַמְּגַנִּיִּם וְהַמְּזַהְמִיִּם, עִם
 כָּל זֹאת עֲדִין מִשְׁתוֹקֵק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְזוֹכֵה שֵׁישׁ
 לוֹ זָקֵן וּפְאוֹת וּמְנִיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, וְאוֹכֵל כֶּשֶׁר,
 וְשׂוֹמֵר שֶׁבֶת, זֶה עֹקֵר תְּקֻנָּתוֹ לְנִצּוּחַ נְצָחִים.

השגחה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא מסלק את השגחתו הפרטית ממנו; כי החטא הזה העקר תלוי בעינים, רחמנא לישזבן, שאדם מפקיר את עיניו ומסתכל במקומות המטנפים, על-ידי-זה מחמם את עצמו, וכא לידי טמאה וזהמה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה; כי העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים, ואין היצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות (סנהדרין מה.); וכל ענין ההשגחה הוא בסוד העינים, שאדם יודע שהקדוש-ברוך-הוא צופה ומביט עליו, אבל תכף-ומיד פשאדם חוטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה הוא עוקר את עצמו לגמרי ממנו יתברך, ופוגם בעינים העליונים, שהם השגחתו יתברך הפרטי פרטית. ולכן מי שרוצה לתקן את אשר חטא ופגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו להכניס את עצמו לגמרי בהשגחה פרטית, להאמין שהקדוש-ברוך-הוא משגיח על כל נכבא; כי באמת אין שום טבע כלל

בעולם, רק השם יתברך מנהיג עולמו ברצונו, וכמו שכתוב (דניאל ד, לב): "וְכָל דְיָרִי אֲרָעָא כְּלָה חֲשִׁיבִין וּכְמַצְבִּיָּה עֶבֶד בְּחִיל שְׁמַיָּא וְדִירִי אֲרָעָא"; רק עקר ענין הטבע הוא מה שהשם יתברך ברא את העולם בתבונה כזו ובסדר הזה, שיהיו כל הגלגלים ותכונות השמים והארץ וכל צבאם וכל העולמות עליונים ותחתונים, כלם יהיו תלויים על האדם הבעל בחירה שבעולם השפל הזה, לתקן או לקלקל, חס ושלום, שפאשר האדם מתקן מעשיו ומסגל מצוות ומעשים טובים, אזי הוא מביא הארה גדולה ותקון גדול בכל העולמות, וכן להפך — על-ידי מעשים רעים, חס ושלום, הוא מקלקל ופוגם בכל העולמות. וזה נקרא סוד הנהגה הטבעית; כי בטבע זה ברא השם יתברך את כל הבריאה בלה מראש ועד סוף, שיהיה הכל מתנהג על-ידי התורה הקדושה המסורה בדינו. וכאשר יטה האדם מדרכי התורה הקדושה, חס ושלום, אזי יהיה פגם וקלקול בכל העולמות, חס ושלום. אבל תשובה קדמה לעולם, כי תשובה היא בסוד למעלה מכל העולמות, אשר סוד התשובה הוא סוד עלמא דאתי, אשר לשם אין שום פגם של שום עברה בעולם מגיע, ועל-פן על כל העברות

שבתורה מועילה תשובה, פי על-ידי תשובה זוכה להגיע לסוד עלמא דאתי, שהוא שרש התשובה, ושם אין שום פגם מגיע, ושם נתהפכין כל העוונות לזכיות. וזה סוד הנהגה שלעתיד, שאז יתבטל הטבע לגמרי, ויתנהג העולם על-ידי בחינת נפלאות למעלה מהטבע; הינו שלעתיד יהיה פלו שבת, פלו תשובה, ואזי יהיו כל העוונות נתהפכין לזכיות, שזה סוד ההנהגה של נפלאות, למעלה מהטבע, ואזי יתער שיר חדש, שיר של נפלאות, שמשם נמשכות גם כל השירות הקדושות של עכשו, שכל אחד שר שירות ותשבחות להקדוש-ברוך-הוא על גדל הנסים והנפלאות שעשה עמנו; פי כשנתגלה סוד השגחתו הפרטית, ואיך שהוא יתברך משגיח עליו, אז שר שירה לפניו יתברך. ועל-כן באמת אמרו חכמינו הקדושים (מדרש תהלים יח) לענן שירת דבורה, שעל-ידי השירה נמחלו עוונותיהם, שזה סוד זדונות נתהפכין לזכיות, שיהיה לעתיד, כשיתער השיר הקדוש הזה, שיר של נפלאות, שאז כל אחד יפיר את הקדוש-ברוך-הוא, וישיר שירות ותשבחות לפניו יתברך. ועל-כן זה המוכיח, שזוכה לקול השיר הזה, שהוא הצדיק האמת הגדול במעלה נוראה

ונפלאה מאד, שִׁיכוֹל לְהוֹרִיד אֶת הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרָטִית
 לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲזַי עַל-יְדֵי תוֹכְחָתוֹ הוּא מוֹסִיף
 וְנוֹתֵן רִיחַ טוֹב בְּהַנְשָׁמוֹת, כִּי עַל-יְדֵי קוֹל תוֹכְחָתוֹ
 מִמְּשִׁיף עֲלֵיהֶם הָאָרֶה מִבְּחִינַת עֲלֵמָא דְאַתִּי, שְׁשָׁם
 כָּל הָעוֹנוֹת גְּתֵהפְכִין לְזַכִּיּוֹת, שְׁזֵה סוֹד גַּפְּלָאוֹת
 (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, מֵאַכְלֵי עֲכוּ"ם, הַלְכָה ב', אוֹת ח'); הֵינּוּ
 שְׁהַצְדִּיק יֵשׁ בְּכַחוֹ לְהוֹרִיד אֶת הַשְּׁכִינָה בְּעוֹלָם,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה אֶפְלוּ מִי שְׁחָטָא בְּחָטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל
 פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, הַהֲכָרַח לוֹ
 לְבוֹא אֶל הַצְדִּיק הָאֱמֵת, וַיִּשְׁמַע מִמֶּנּוּ אֶת קוֹל
 הַתוֹכְחָה, שְׁמוֹכִיחַ אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכְחָתוֹ שֶׁל
 מֹשֶׁה (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
 גְּמַחְלִים עוֹנוֹתָיו. וְעַל-כֵּן אֲשָׁרִי מִי שְׁזוֹכָה
 לְהַתְקַרֵּב אֶל הַצְדִּיק הָאֱמֵת, אֲשֶׁר יֵשׁ בְּכַחוֹ לְהוֹרִיד
 אֶת שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבַרֵּךְ, עַד שְׁיִהְיֶה גְלוּי לְכָל, אֲשֶׁר
 אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבַרֵּךְ כָּלֵל, וְדַבָּר גְּדוֹל וְדַבָּר קָטָן לֹא
 נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְּׁגָחַת הַמֵּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן.
 וְעַל-יְדֵי שְׁמִכְנִיסִים בְּדַעְתּוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ — גְּמַחְלִים
 כָּל עוֹנוֹתָיו. כִּי זֶה עֵקֶר תְּקוּנָתוֹ וְ"קְדֻשַׁת הַבְּרִית",
 כְּשִׁזּוֹכָה לְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרָטִי
 פְּרָטִית, שְׁנֶאֱבָדָה מִמֶּנּוּ עַל-יְדֵי פְּגָם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁפָגַם

בחטא המגנה הנה, עליו לבוא אל הצדיק האמת,
 שיש בכחו להוכיח בתוכחתו של משה, ועל-ידי-
 זה נמחלים לו כל עוונותיו.

הרהורים

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר כל
 החטאים של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,
 אינם באים לאדם אלא על-ידי הרהורים רעים,
 שהאדם מהרהר בהרהורים רעים, ומכניס בעצמו
 מחשבות מתעבות, עד שבא לחטא המגנה הנה.
 וחקמינו הקדושים אמרו (בבא בתרא קסד:): אין
 אדם נצל מהרהור עברה בכל יום, כי בכל יום ניום
 יצרו של אדם מתגבר עליו, ומבקש להמיתו,
 ואלמלא הקדוש-ברוך-הוא עוזרו לא הנה יכול לו,
 כמאמרם ז"ל (קדושין ל:); ועל-כן צריכים לשמר
 מאד מאד, שלא ירהר הרהורים רעים, כי כן
 אמרו חכמינו הקדושים (נדה יג:): כל המביא עצמו
 לידי הרהור, אין מכניסין אותו במחיצתו של
 הקדוש-ברוך-הוא. ועל-כן מי שרוצה להנצל

מהחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ישמר את עצמו מהרהורים רעים. כי כף אמרו חכמינו הקדושים (דרף ארץ זוטא, פק ו'): תחלת עברה — הרהור הלב; ועל-כן אי אפשר בשום פנים ואפן להנצל מהחטא והלכלוף הזה, אלא על-ידי קדשת המחשבה, שצריכים לשמר את עצמו מאד לא להרהר הרהורים רעים, ולא להכניס במחו ודעתו מחשבות מגנות, וצריכים למסור את נפשו בעבור זה מאד, כי עקר הטהרה מפגם הבטית — הוצאת זרע לבטלה, הוא על-ידי טהרת המחשבה, כמאמר ו"ל (עבודה זרה כ:): "ונשמרת מפל דבר רע" — שלא יהרהר אדם ביום ויבוא לידי טמאה בלילה; שכל אדם אפלו אם הוא כמו שהוא, צריך לשמר את עצמו מעתה על-כל-פנים לבל תצא מחשבתו לחוץ כלל, כי צריך לזכור היטב, שהמחשבה ביד האדם להטותה כרצונו, ואפלו אם כבר הרגלה מחשבתו לצאת הרבה, אף-על-פי-כן בידו להטותה בכל פעם לדרך הישר, והוא כמו סוס היוצא מהדרך שיכולים לתפסו באפסר בעל כרחו להטותו לדרך הישר, כי אי אפשר שתהינה שתי מחשבות יחד בשום אופן. וצריכין לזכור ולחזור זאת היטב היטב בכל פעם,

כי הרבה נלכדו, רחמנא לצלן, במה שנלכדו. וכל
 זה מחמת שנדמה להם כאלו אין מחשבתם בידם,
 חס ושלום. ובאמת לא-כן הוא, פי המחשבה ביד
 האדם תמיד, על-כן צריך לשמר המח פחות
 השערה לבל יצא חוץ לגבול, ואפלו אם כבר יצא
 כמו שיצא, בנקל יכולים להחזירו על-ידי חוט
 השערה; פי תכף בשיתחיל פחות השערה לחשב
 מחשבה אחרת טובה כשרה, תהיה נדחית
 המחשבה ראשונה ממילא (לקוטי-הלכות, תפלין,
 הלכה ו, אות לג); ועל-כן אשרי מי שמטהר ומקדש
 מח מחשבתו, שעל-ידי-זה ניקא זוכה להגיע אל
 "קדשת הברית". ואף שבין כן יתגבר עליו תמיד
 היצר הרע במחשבות זרות ובהרהורים מגנים
 ובדמיונות מתעבים, עם כל זאת ימסר את נפשו
 לקדש ולטהר את מח מחשבתו, שלכל יכניס בו
 הרהורים רעים ומחשבות מגנות, וניקא על-ידי-זה
 ינצל מהחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה.
 וצריך שתדע, אהובי, בני, אשר יש נשמות שכל-
 כן נפלו כבר בהרהורים רעים וברעיונות מתעבים,
 עד שקשה וכבד להם לצאת מהפח הזה, פי תמיד
 נכנסים להם במחשבתם כל מיני תמונות תועבה
 ורהורים רעים ודמיונות מתעבים, עד שנכשלים

בְּכֹל פֶּעַם בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. כִּי הַחֲטָא הַזֶּה בָּא רַק עַל-יַד הַרְהוּרִים רָעִים, כִּי אִם הָאָדָם הָיָה מְהִרְהוּר רַק בְּתוֹרָה וּבִירְאָת שָׁמַיִם וּבְאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אַף פֶּעַם לֹא הָיָה בָּא אֶל הַחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁרוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּזוּהָם הַזֶּה שֶׁל פְּנֵים הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ, וַיִּשְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ מִהַרְהוּרִים רָעִים וּמִמַּחְשְׁבוֹת רָעוֹת וּמִדְּמִיוֹנוֹת מְתַעֲבִים. וְהַעֲצָה לָזֶה — לְבָרַח מִכָּל מִינֵי זָבָל שֶׁל תְּמוּנוֹת תּוֹעֵבָה הַמְּצוּיֹת הַיּוֹם בְּכָל הָעֲתוּנִים וּכְתָבֵי הָעֵת הַרָעִים וְהַמְּגַנִּים שֶׁל הַכּוֹפְרִים וְהָאֶפִיקוֹרְסִים הַמְּמַלְאִים אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם זֶה מְתָם הַמְּגַנָּה, וְתַמִּיד יִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ לַחֲשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וְאַף שֶׁבְהִתְחַלָּה יְבוֹא לָךְ דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי הַפְּרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִרְהוּר הַרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹבֵן, וְלַחֲשֵׁב מִמַּחְשְׁבוֹת זָרוֹת וְדְמִיוֹנוֹת מְתַעֲבִים, לוֹ מְאֹד קָשָׁה לְנַתֵּק אֶת עֲצָמוֹ מִהַזָּבָל וְהַזְּהֵמָה הַזֶּה, עִם כָּל זֹאת כָּבֵר אָמַר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אָבוֹת ה'): לְפּוּם צִעֲרָא אֲגָרָא; כִּפִּי הַצֵּעַר שֵׁישׁ לוֹ לְהַגִּיעַ אֶל הַקְּדוּשָׁה, בֵּן שְׁכָרוֹ גָּדוֹל עַד מְאֹד. וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁכָּבֵר הַכִּנְסָף אֶת עֲצָמֶךָ בְּהַרְהוּרִים רָעִים וּמִמַּחְשְׁבוֹת זָרוֹת

ודמיונות מתעבים, עליך למסר את נפשך מעכשו
 רק לחשב מחשבות קדושות, ותשמר מאד על
 מחשבתך שלא תצא לחוץ, חס ושלום, ואז ניקא
 על-ידי-זה תזכה להגיע אל "קדשת הברית",
 וימחל לך הקדוש-ברוך-הוא. כי על-ידי כל
 מחשבה טובה שהאדם מכניס בדעתו, דוחה את
 כל הרע שנדבק בו. אשרי מי שזוכה לקדש ולטהר
 את מחשבתו, ואינו מהרהר שום הרהורים
 רעים, שאז ניקא יזכה לשלמות תקון הברית.

ודוי

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר התשובה
 על כל החטאים שבעולם, הוא ודוי דברים, כמו
 שכתב הרמב"ם ו"ל (פרק א' מהלכות תשובה, הלכה
 א'): כל המצוות שבתורה בין עשה בין לא תעשה
 אם עבר אדם על אחת מהן בין בנדון בין בשגגה,
 כשיעשה תשובה וישוב מחטאו, חייב להתודות
 לפני האל ברוך הוא, שנאמר "איש או אשה כי
 יעשו וגו', "והתודו את חטאתם אשר עשו" —

זה ודוי דברים. ודוי זה מצות עשה, כיצד מתודיין?
 אומר: "אנא השם חטאתי, עויתי, פשעתי לפניך
 ועשיתי כך וכך ויהי נחמתי ובשתי במעשי,
 ולעולם איני חוזר לדבר זה". וזהו עקרו של ודוי,
 וכל המרבה להתודות ומאריך בענין זה, הרי זה
 משבח. וכן בעלי חטאת ואשמות בעת שמביאין
 קרבנותיהן על שגגתן או על זדונן אין מתכפר להן
 בקרבנם, עד שיעשו תשובה, ויתודו ודוי דברים,
 שנאמר: "והתודה אשר חטא עליה", וכן כל
 מחיבי מיתות בית דין ומחיבי מלקות, אין מתכפר
 להן במיתתן או בלקיתן עד שיעשו תשובה ויתודו.
 וכן החובל בחברו והמזיק ממונו, אף-על-פי
 ששלם לו את אשר חיב לו, אינו מתכפר עד
 שיתודה וישוב מלעשות כזה לעולם, שנאמר:
 "מכל חטאת האדם"; ובפרט מי שחטא בחטא
 המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה, עליו לעסק תמיד בודויים להתודות אליו
 יתברך, ובפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן,
 חלק א', סימן ד'), אשר עוונותיו של האדם הם
 חקוקים על עצמותיו, כמו שכתוב (יחזקאל לב, קמו):
 "ותהי עוונתם [חקוקים] על עצמתם", וכל עברה
 יש לה צרוף אותיות, וכשעבר איזו עברה, אזי

נחזק צרוף רע על עצמותיו, ועל-ידי-זה מכנים
 בחינת הדבור של הלאו הזה שעבר בתוך הטמאה.
 ומזה בא שעובר עליו מה שעובר, שבורא קלפות
 ומשחיתים והם נוקמים בו, כמו שכתוב (תהלים לד,
 כב): "תמותת רשע רעה", והחטא הזה של הוצאת
 זרע לבטלה נקרא רע, כמו שכתוב (בראשית לח, ז):
 "ויהי ער בכור יהודה רע בעיני הוי"ה" וגו',
 ועל-ידי ודוי דברים הוא מוציא את הצרופים רעים
 של העוונות החקוקים על עצמותיו, ומחלים
 ומכפרין לו על כל עוונותיו, ועל-כן כל מי שיודע
 שחטא באיזה חטא שרק חטא, ובפרט פגם הברית
 — הוצאת זרע לבטלה, עליו להיות רגיל בודוים
 להתודות לפניו יתברך. ואמרו חכמינו הקדושים
 (תורת פהנים בחקמי): "והתודו את עונם ואת עון
 אבותם", לצד התשובה הם הדברים שמיד שהם
 מתודים על עוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם
 עליהם, שנאמר: "והתודו את עונם ואת עון
 אבותם, במעלם אשר מעלו בי"; כי באמת
 הדבורים של הודוי הם בסוד בקשה וחפוש אחר
 כבודו יתברך, הינו אפלו אם נפל, חס ושלום,
 למקומות הירודים והנמוכים מאד מאד, שזה כלל
 פרטי החטאים שמזכירים בעת הודוי, שעבר בכל

אלו הירידות והנפילות שהם מקומות המטנפים מממש, שניקתם מסוד העלמה וההסתרה, של המאמר הסתום (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יב), אף-על-פי-כן עדין אינו מיאש את עצמו, אלא מתודה אליו יתברך, ומחפש ומבקש אחר כבודו יתברך, ומבקש סליחה וכפרה על כל החטאים, מאחר שידע שעדין חטא בנפשו, ולא גברה עליו ההעלמה וההסתרה כל-כף, עד שאומר: חטאתי, עויתי, פשעתי לפניך, ואינו מכחיש, חס ושלום, שזה מה שאנחנו אומרים בעת הודוי: "שאין אנו עני פנים וקשי ערף, לומר לפניך צדיקים אנחנו ולא חטאנו אכל אנחנו ונאבותינו חטאנו". אשר באמת היא פליאה גדולה מאד, למה צריכים להקדים בעת הודוי את זה? אלא בזה עצמו שאנחנו באים ומתנדים לפניו יתברך, הרי אנחנו מודים שחטאנו ופשענו, ואין אנחנו מכחישים, חס ושלום, אדרבה! אנחנו באים ומתנדים אליך יתברך, ורוצים לשוב בתשובה שלמה, בזה בעצמו יש לו תקנה לתקן את כל אשר קלקל, פי מאחר שמאמין שיכולים לקלקל, מאמין שיכולים לתקן (לקוטי-הלכות, נפילת אפים, הלכה ד', אות ד'); ועל-כן הוא דבר גדול מאד להתנדות אליו יתברך, ולפרש

את כל שיחתו אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואין עוד דבר שמכניס את האדם לעולם הבא כמו הודוי דברים שמתודה אליו יתברך. וכמאמרם ז"ל (שוחר טוב, משלי יח): מי גרם לדוד שבא לחיי העולם הבא? פיו שאמר חטאתי. ואמרו ביזהר (פינחס רלא). אצטרף לבר נש לפרשא חובי כל חד וחד כמה דאיהו [צריך כל אדם לפרש את חובותיו כמו שהוא עשה], בגין דמאן דמפרש חטאוי לא אמסר דיניה, אלא בינדא דמלכא קדשא בריך הוא בלחודוי [פי מי שמפרש את חטאיו לפני הקדוש-ברוך-הוא, לא נמסר דינו אלא לפני מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא], ומאן דנדאין ליה קדשא בריך הוא איהו לטב [ומי שדן אותו רק הקדוש-ברוך-הוא לבד זה לטובה], ועל דא בעא דוד מלכא, ואמר (תהלים מג, א): "שפטני אלהים" — אנת ולא אחרא; וכן שלמה אמר (מלכים-א, ח, נט): "לעשות משפט עבדו" הוא ולא אחרא, וכל בי דינא בדלין ממנו. ועל דא אצטרף לון לפרשא חובן דכל שייפא ושייפא, וכל מה דעביד בפרט [ובשביל זה צריך כל אדם להתודות את כל חובותיו וכל מה שעשה, ואז כל הבתי דינים יהיו בדלין ממנו, ולא ידונו אותו רק

והקדוש-ברוך-הוא [בעצמו] הִדָּא הוּא דְכָתִיב
 (תהלים לב, לא): "חטאתי אודיעך" וגו', לְבַתֵּר
 "וְאַתָּה נִשְׂאֵת עִוֹן חַטָּאתִי סִלֵּה", מִנְּלֵן? מִמַּשָּׁה,
 דְכָתִיב (שמות לב, לא): "אֲנִי חַטָּא הָעַם הַזֶּה" וגו'
 וכו', מֵאִי טַעְמָא מָאן דְמִפְרֵשׁ חוֹבִיָּה בִּי דִינָא
 בְּדַלִּין מְגִיָּה בְּגִין דְּבַר נִשְׁ קָרִיב לְגַרְמִיָּה, וְלֹא אֶתְדַן
 עַל פּוּמִיָּה וְתוּ לֹא שָׁבִיק לְמַקְטָרְגָא לְאוּלְפָא עֲלֵיהּ
 חֲבוּ, מוּמָא דְבַר נִשְׁ יִקְדִים וְיִימָא, וְלֹא יְהִיב דּוּכְתָא
 לְאַתְרָא לְמִימָר כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְחִיל לֵיהּ,
 הִדָּא הוּא דְכָתִיב (משלי כח, יג): "וּמוֹדָה וְעֹזֵב
 יִרְחֹם" [כִּי כְּשֶׁאָדָם מְפָרֵשׁ אֶת חוֹבָתוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ,
 אֲזַי אֵין עוֹד רְשׁוֹת לְשׁוּם מְקַטְרֵג לְקַטְרֵג עֲלָיו,
 וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַצְמוֹ מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל
 חַטָּאָיו]. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית
 — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, אוּ בִשְׁאָר חַטָּאִים וְעוֹנוֹת,
 עֲלָיו לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ אֵלָיו
 יִתְבַּרֵךְ, וְיִתְוַדֵּה עַל כָּל עוֹנוֹתָיו, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא יִמְחַל לוֹ. וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר יֵשׁ
 מְלֶאךְ עֲלִיוֹן וְנוֹרָא מְאֹד עֲזָרִיא"ל שְׁמוֹ, וְהוּא מְמַנֵּה
 עַל כָּל אֵלוֹ שְׁמֵתוּדִים אֶת עַצְמָם עַל שְׁחָטָאוֹ בְּפָגַם
 הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וּבִפְרָט כְּשִׁזּוּכִים
 גַּם לְשִׁפְךְ דְּמַעוֹת בְּעַת הַיּוֹדוּי, שְׁאֲזוֹ מַעֲלָה אֶת

תפלתם למקום עליון ונורא מאד, ונתכפר לו על כל עוונותיו; אשרי מי שעוסק כל ימי חייו בודויים להתודות אליו יתברך ולפרש את כל שיחתו לפניו יתברך, כְּאִשֶּׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו וְלֹא יִזוּז מִשָּׁם עַד שְׂיִמְחֵלוּ לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו, אֲשֶׁרֵי לוֹ.

וְתִיקִין

צְרִיף שְׂתַדַּע, אֱהוּבֵי, בְּנֵי, אֲשֶׁר מִי שְׁזוּכָה לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם תְּפִלַּת הַנְּתִיקִין, מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו, כִּי מִי שֶׁקָּדַם אֹרֶךְ הַיּוֹם, וּמְחַכָּה אֲזִי בְּתִפְלָתוֹ וּבְדַבְּקוֹתָיו שְׂיֵאִיר הַיּוֹם, זוֹכָה לְהַכְּנִס לְעוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹכָא בְּזִהַר (הַקְּדָמָה ד.): מֵאֵן מְנַכּוֹן דִּי חֲשׂוּכָא מְהַפְּכָן לְגַהוּרָא, וְטַעֲמִין מְרִירָא לְמַתְקָא עַד לָא יִיתוּן הָכָא [מִי מְכַסּ שְׂמֵהֲפָף אֶת הַחֲשֵׁף לְאוּר, וְטוֹעֲמִים אֶת הַמָּר לְמַתֵּק, עַד שֶׁלֹּא יוֹצְאִים מִזֶּה הָעוֹלָם, וּבָאִים לְעוֹלָם הַבָּא], מֵאֵן מְנַכּוֹן דְּמַחְפָּאן בְּכָל יוֹמָא לְגַהוּרָא דְּגַהִיר, בְּשַׁעֲתָא דְּמַלְכָּא פְּקִיד לְאַיְלָתָא, וְאַתְיַקֵּר וְאַתְקַרֵּי מַלְכָּא מְכָל מַלְכִין

דְּעִלְמָא [מי מכם שְׁמַחְפָּה בְּכֹל יוֹם שְׂפָאִיר אֹר
 הַיּוֹם בְּשַׁעַה שְׁהַמְלִיךְ פּוֹקֵד אֶת הַשְּׂכִינָה, וּמְתִיקָר
 בְּפִי כֹל, וְנִקְרָא מְלִיךְ גְּדוֹל מְכֹל הַמְּלָכִים שְׁבַעְעוֹלָם],
 מֵאֵן דְּלֹא מְצַפֵּה דָא בְּכֹל יוֹמָא בְּהַהוּא עֲלֵמָא, לִית
 לִיה חוּלְקָא הָכָא [מי שְׁלֹא מְחַפָּה לְכֹל זֶה בְּכֹל יוֹם,
 אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא]. הַרִי שְׁלִיךְ לְפָנֶיךָ אֶת גְּדִל
 הָעֲנָנִין, שְׂאָדָם קָם קִדָּם אֹר הַיּוֹם, וּמְחַפָּה וּמְצַפֵּה
 לְזִמְן הַתְּפִלָּה לְהַתְּפַלֵּל בְּגִיץ, שְׂאֹז יֵשׁ לוֹ חֵלֶק
 לְעוֹלָם הַבָּא, וְכֵן מִי שְׂזוֹכָה לְהַפְּיֵךְ אֶת הַחֶשֶׁךְ לְאֹר
 גְּדוֹל וְטוֹעֲמִים אֶת הַמָּר לְמֵתֵק, שְׂדַבֵּר זֶה סוֹכֵב עַל
 כָּל אֱלוֹי שְׁנַפְגָּמוֹ בְּפָגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, שְׁהַחֲטָא הֵזָה מְכַנְּיִים בְּאֲדָם דְּכָאוּן
 וּמְרִירוֹת, וּמְרַגֵּישׁ יְאוּשׁ שְׁמַתִּיאֵשׁ מִחֲזִירוֹ, וְחֶשֶׁךְ לוֹ,
 וְטוֹעֵם טַעַם מָר בְּחַיִּים, כִּי מָר לוֹ מְאֹד. כִּי הַחֲטָא
 הַמְּגַנֵּה הֵזָה הוֹרֵס אֶת חַיֵּי הָאָדָם לְגַמְרִי, כְּמוֹבֵא
 בְּשִׁלְחַן עָרוֹף (אֵרַח חַיִּים, סִימֵן רַמ, סְעִיף יד): שְׂכַבְתָּ
 הַזֶּרַע הוּא כַח הַגּוֹף וּמְאֹר הָעֵינַיִם, וְכֹל זִמְן שְׁתַּצֵּא
 בִּיּוֹתֵר הַגּוֹף כְּלָה, וְחֲזִירוֹ אוֹבְדִים וְכוּ', זָקְנָה קוֹפְצָת
 עֲלָיו, וְכַחוֹ תָשׁ, וְעֵינָיו כְּהוֹת וְרִיחַ רַע נוֹדֵף מִפִּיו,
 וְשַׁעַר רֵאשׁוֹ וְגַבּוֹת עֵינָיו וְרִיטֵי עֵינָיו נוֹשְׂרִים, וְשַׁעַר
 זָקְנוֹ וְשַׁחֲיוֹ וְשַׁעַר רַגְלָיו רַבָּה, וְשַׁחֲיוֹ נוֹשְׂרוֹת,
 וְהַרְבֵּה כְּאֲבִים חוּץ מֵאֱלוֹי בָּאִים עֲלָיו, אָמְרוּ חֲכָמֵי

הרופאים, אחד מאלף מת משאר חללים והאלף
 וכו', לפיכך צריך אדם להזהר, עין שם; ולכן מי
 שפבר נפל בחטא המגנה הזה, וצרים ומרים לו
 החיים מאד, וטועם מרירות דמרירות וחשף בעדו
 ולא אור, הוא צריך להתחזק בכל מיני אפנים
 שבעולם, ולמסר את נפשו להיות תמיד בשמחה,
 ולהפך את החשף לאור גדול, ואת המר למתק,
 ויתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, וישתדל
 להתפלל ותיקין, ואז ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא
 על כל עוונותיו; כי תפלת התיקין מכנסת שמחה
 באדם כל היום, כמאמרם ו"ל (ברכות ט): זימנא
 חדא סמוך גאלה לתפלה, ולא פסיק חוכא מפומיה
 כוליה יומא. ולכן אשרי מי שנוזהר להתפלל כל
 ימיו בתפלת התיקין, ואז יזכה לאריכות ימים,
 אשר כל יום ויום יהיה לו ארץ מאד מאד, אשרי
 לו.

ותרן

צריך שתדע, אהובי, בני הקר, אשר אין עוד

תקוין לפגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, כמו מדת הנתרנות, שהוא תמיד מותר לזולתו; כי בדרך כלל מי שנכשל בחטא המגנה הזה, מחו נעשה מצמצם, והוא תמיד בכעס ובקפידות על זולתו, ואינו יכול לסבל את השני, וזה סימן שאדם פגום בפגם הברית, שהוא מקפיד על כל דבר קטן, ונכנס בלחצים ובצעצבים על זולתו. אבל תכף ומיד כשאדם מותר, סימן שזכה כבר להגיע אל שלמות הדעת, שהוא "קדשת הברית"; כי באמת כל אדם צריך לדעת, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מטיה ומטהו ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ולכן כל זמן שהוא חי, הוא יכול לחזר בתשובה שלמה אליו יתברך, ולתקן את כל מה שפגם וקלקל ושחת בזה העולם. ותכף ומיד כשחזר בתשובה, הקדוש-ברוך-הוא מקבלו. כי אין הקדוש-ברוך-הוא חפץ במיתתו של רשעים, אלא שיחזרו אליו באמת. אבל צריכים לזכר גם-כן את חמור העון של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ואל יחשב שהקדוש-ברוך-הוא ותרן הוא, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (בבא קמא נ.): כל האומר הקדוש-ברוך-הוא ותרן הוא — ינתרו

חַיִּיו, שְׁנֹאֲמַר (דְּבָרִים לֵב, ד): "הַצּוּר תָּמִים פָּעְלוּ כִּי כָל דְּבָרָיו מְשֻׁפֵּט", וְכִף נִפְסַק בְּשִׁלְחַן עָרוֹף (אָבֹן הָעוֹר, סִימָן כג, סְעִיף א'): אָסוּר לְהוֹצִיא שְׂכַבַת זָרַע לְבִטְלָה, וְעוֹן זֶה חֲמוּר מִכָּל עֲבֻרוֹת שְׂפִתוֹרָה וְכוּ'. אֵלֹה שְׁמֹנָאֲפִים בִּיד וּמוֹצִיאִים שְׂכַבַת זָרַע, לֹא דִי לָהֶם שְׁאֲסוּר גְּדוֹל הוּא, אֲלֵא שְׁהָעוֹשֶׂה זֶה בְּנִדְוִי הוּא יוֹשֵׁב, וְעַלֵּיהֶם נֹאֲמַר (יִשְׁעִיָּה א, טו): "יְדִיכֶם דָּמִים מְלֹאוּ", וְכֵאלוֹ הָרַג הַנֶּפֶשׁ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן; וְעַל-כֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עָלָיו לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתָמִיד יִדְאָג פֶּן וְאוּלֵי עֲדִין לֹא שָׁב כְּמוֹ שְׁצָרִיף. וְסִימָן יִהְיֶה לוֹ אִם שָׁב כָּבַר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה — אִם הוּא נֶעֱשֶׂה וְתָרַן. כִּי מִדַּת הַתְּרַנּוּת מוֹרָה עַל שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, שֶׁהוּא "קְדֻשַׁת הַבְּרִית", וְלָכֵן מִי שֶׁהוּא וְתָרַן, וּמִוֹתֵר תָּמִיד לְחַבְרוֹ, סִימָן שְׁנֹמַחְלוֹ לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו; לְזֹאת מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְיִהְיֶה וְתָרַן כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְיוֹתֵר תָּמִיד לְזוּלָתוֹ, וְאִזּוֹ נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שְׁנֹתְקַבְּלָה תִּשׁוּבָתוֹ לְרַחֲמִים וּלְרַצּוֹן.

וְלֵד

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר צָרִיכִים לְהַזְהִיר
מֵאֵד לֹא לְהַכְשִׁיל בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
זָרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה הוּא הוֹרֵג אֶת נַפְשׁ
בְּנָיו וּבְנוֹתָיו. כִּי מְכַל טִפָּה וְטִפָּה יָכוֹל לְהִיּוֹת וְלֵד,
וּכְשֶׁאָדָם מוֹצִיא אֶת זָרָעוֹ לְבִטְלָה, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא
הוֹרֵג אֶת זָרָעוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, בְּמוֹ יָדָיו, וְעִנְשׁוֹ
קָשָׁה מְאֹד מְאֹד. כִּי מָה אִם מִי שֶׁהוֹרֵג אֶת הָאָדָם
— חַיִּב מִיתָה, וְנִקְרָא רוֹצֵחַ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה
כְּשֶׁהוֹרֵג אֶת נַפְשׁוֹת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן,
אֵין רוֹצֵחַ כַּמָּהוּ. וְעַל־כֵּן עֵקֶר תְּקוּנַת פְּגַם חֲטָא זֶה,
הוּא עַל־יְדֵי חֲתֻנָּה דִּקְדֻשָּׁה, הֵינּוּ שְׁצָרִיכִים לְהִתְחַתֵּן
וּלְהוֹלִיד וְלָדוֹת בְּקְדֻשָּׁה. כִּי עֵקֶר הַחַיִּיב לְהוֹלִיד
בְּנִים הוּא בְּשִׁבִיל כְּבוֹדוֹ יְתִבְרַךְ, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה קִיּוּם
לְעוֹלָם, שְׂיִשְׁאָרוּ בְּנָיו אַחֲרָיו מִדּוֹר לְדוֹר, לְגִלּוֹת
כְּבוֹדוֹ בְּעוֹלָם, שְׂבִשְׂבִיל זֶה נִבְרָא הַכֹּל; כִּי עֵקֶר
הַתְּגִלוֹת כְּבוֹדוֹ יְתִבְרַךְ הוּא עַל־יְדֵי בְּנֵי־אָדָם דִּיקָא,
וְכֵן עֵקֶר שְׂרָשׁ כַּח הַהוֹלָדָה נִמְשָׁךְ מִכְּבוֹד, שֶׁהוּא
שְׂרָשׁ כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה. אֲבָל חֲלָקֵי הַכְּבוֹד הַמְּלַבְּשִׁים
בְּכָל אֶחָד אֵין לָהֶם כַּח לְהוֹלִיד עַד שְׂיִקְבְּלוּ

משרשם, דהינו מסוד העשרה מאמרות שבהם
 נברא העולם, ועל ידם כל ההולדות שבעולם,
 שהם קיום העולם. וגם אלו חלקי הכבוד
 המלבשים בעשרה מאמרות, אין להם כח להוליד,
 עד שיקבלו משרשם העליון, שהוא המאמר סתום
 דבראשית, שהוא שרש כל המאמרות כלם, ומשם
 נמשך שרש הכח של כל ההולדות כלם, אפלו של
 צומח וחי, ובפרט הולדת אדם שהוא עקר הכל,
 שאי אפשר להמשיך נשמתו וחיותו, כי אם משרש
 הכל, שהוא סוד 'איה מקום כבודו', שהוא סוד
 בראשית מאמר סתום. וכן מובא בכתבי האר"י
 ז"ל, שאי אפשר להמשיך נשמת הזווגים, כי אם
 כשמקבל מחין מבחינת גבוה יותר, וזאת הבחינה
 באה מבחינת גבוה עוד יותר, וכן למעלה מעלה
 עד שרש הכל, ומשם נמשכת תוספת הארה אל
 המחין מדרגה לדרגה, עד שנולדה הנשמה
 ונמשכת למטה וכו', הינו שצריכין להמשיך
 ההולדה משרש הכל, שהוא בראשית מאמר סתום,
 ומחמת שממאמר סתום משם יונקים החיצונים
 ומקומות המטנפים מגדל העלמה וההסתרה וכו',
 על-כן בזה העולם נאחזת הסטרא אחרא מאד
 בהזווגים של רב בני-אדם, ועל-כן יש בענין הזווג

מלחמה גדולה ונוראה מאד כידוע, וזעירין אינון
שזוכין לנצח מלחמה זו בשלמות, ויש בזה אלפים
ורבבות בחינות; כי יש צדיקים נוראים מאד,
שאף-על-פי שבשעת הזווג צריכין להוריד את
עצמם להעלות נצוצות הקדושים ונשמות שנפלו
למקום שנפלו, אף-על-פי-כן בגדל כחם הם
מתגברים שלא תהיה נאחזת בהם שום אחיזה
מזהמת המקומות המטנפים, שמשם תקף
התגברות של התאנה הזאת, רק יוצאין משם
בשלום, והם זוכין לעלות אז לבחינת 'איה מקום
כבודו', שהוא סוד המאמר סתום, סוד הכתר,
ששרשה היא תכלית העליה בקדשה עליונה מאד
מאד, ועל-כן באמת ממשיכין נשמות גבוהות מאד
ממקום שמשמשיכין, ויש שאינם זוכין לזה, ועל-כן
בשעת הזווג, שצריכין לירד אז לברר נצוצות
מעמקי הקלפות, שהם בחינת מקומות המטנפים,
אזי נאחזו בהם גם-כן קצת הזהמה של אלו
המקומות, שזה סוד (תהלים נא, ז): "הן בעון
חוללתי ובחטא יחמתני אמי", אך אף-על-פי-כן
מאחר שירדו לשם בהתר לקיים מצוות התורה,
וכשמתחלת הזהמה להתאחזו בהם שמשם באה
התגברות התאנה זאת, חס ושלום, אז הם מסתכלין

על עצמם היכן הם בעולם, ולהיכן נפלו ויורדו
 ונתרחקו כל-כף, ואזי בשעת התחברות והזיווג
 בעצמו, הם שואלים ומחפשים ומבקשים 'איה
 מקום כבודו'; כי בנדאי גם במקומות אלו, יש איזו
 חיות אלקות מבחינת אור כבודו ותברך, רק מחמת
 גשמיות וזהמת אלו המקומות מחמת זה שם
 כבודו ותברך סתום ונעלם בתכלית ההעלמה,
 ועל-כן הם מחפשים ומבקשים 'איה מקום כבודו',
 גם משם מאלו המקומות, ואזי זוכין לעלות
 בתכלית העליה לבחינת 'איה מקום כבודו', שהיא
 סוד 'בראשית-מאמר-סתום', שמשם שרש נשמת
 ההולדה, כי הנשמה נמשכת ממקום גבוה מאד,
 מבחינת מאמר סתום, דיקא על-ידי המלחמה שיש
 להאדם בענין הזיווג, שגם בחינת ירידה תכלית
 העליה, אף אפלו מי שאינו זוכה לידע גם מזה,
 לשאל ולחפש ולבקש אחר כבודו ותברך, כי אינו
 אווז במדרגה זו עדין, שאף שירד למטה לבחינת
 זיווג גשמי, ולהעלות משם נצוצי קדשה, שגם סוד
 'איה מקום כבודו', אף-על-פי-כן מאחר שנוהר
 בנפשו שיהיה הזיווג על-כל-פנים בהתר פדת
 ותרתנו הקדושה, אזי נעשה כל זה ממילא בכח
 הצדיקים העוסקים בזה; כי הצדיקים מקימין כל

העולמות, ועל ידם כל ההולדות שבעולם, כי עקר שרש ההולדה מבחינת 'איה' מאמר סתום, שמשם דיקא ניקת הסטרא אחרא, שמשם נמשכת זהמת והתגברות התאוה שנאחז בהולדה, ועל-ידי-זה דיקא עולין משם מבחינת 'איה', שמשם עקר ההולדה (לקוטי-הלכות, כבוד אב ואם, הלכה ד'); ולכן אהובי, בני, מאחר שפבר נכשלת בחטא המגנה הזה — חטאת נעורים, עליך להשתדל להתחמץ ולהוליד בנים ובנות ותתנהג בקדשה גדולה, ותמיד תחשב רק ממנו ותברך, ואפלו כשאתה צריך לרדת ולפל וכו', עם כל זאת אסור לצאת מגדרי ההלכה והתורה הקדושה, ואז דיקא אם תזכה להוליד בנים ובנות בקדשה ובטהרה, זה יהיה תקון גמור על החטא המגנה שחטאת בימי נעוריך, והקדוש-ברוך-הוא יסלח לך על כל עוונותיך.

נדאי

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר תקון הברית הוא על-ידי שעוקר מעצמו את כל

הספקות, כי ספ"ק גימטריה עמל"ק, אשר הוא מכשיל את כל אדם בפגם הברית, כמו שכתוב (דברים כה, יח): "אשר קרף בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריו" וגו', ודרשו חכמינו הקדושים (תנחומא פי תצא): אותם שהיה הענן פולטם, הינו אלו שנכשלו בפגם הברית, עליהם התגברה ביותר קליפת עמלק להפילם ולשבר אותם ולקררם, ודבר זה רואים בחוש, שכל מי שנכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, נכנס בספקות, ולבו נתעקם בעקמומיות עליו יתברך, ונתקרר מהאמונה הקדושה, רחמנא לישזבן, עד שכל מי שיש לו ספקות באמונה הקדושה, בידוע שהוא פגום בברית — הוצאת זרע לבטלה, ולכן עקר תקון ו"קדשת הברית", שאדם יגיע אל מדרגה כזו שיתברר לו בדיעה מבררת ומזככת אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ויהיה אצלו בודאות כל ענין האמונה הקדושה, עד שמתקף האמונה שמאמין בו יתברך יראה בעיני שכלו איך שכל העולם כלו הוא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכל הבריאה כלה — דומם, צומח, חי, מדבר, הם לבוש לגבי גלוי האין סוף ברוך הוא. וידיעות אלו הם עקר "קדשת הברית"; ולכן מי שרוצה לתקן

את אשר קלקל, יכניס את עצמו בנדאות, לידע בלי שום ספק וספק ספקא, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, וכשיתברר לו הכל בנדאות, אז דיקא יזכה להגיע ל"קדשת הברית"; ועל-כן כל מי שפגם בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו להכניס את עצמו תמיד בגלוי האמונה הקדושה, ויציר בדתו, איך שהכל לכל אלקות גמור הוא, ומלא כל הארץ כבודו, וכל הבריאה כלה היא אין סוף ברוך הוא, והוא נמצא בתוך האור. וידע את זאת בנדאות מחלטת, אז דיקא יתכפרו לו כל עוונותיו, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה הקדוש-ברוך-הוא יסלח לה עוונותיה; כי רק בדבר זה תלוי "קדשת הברית"; הינו שיודע בידיעה ונדאית ומחלטת, אשר אין בלעדיו יתברך כלל; אשרי מי שמגיע אל דבר זה, שאז יזכה לשלמות "קדשת הברית".

זהר

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תִּקּוֹן
 לַפְּנֵים הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, כְּמוֹ אֲמִירַת
 סִפְרֵי הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים, שֶׁהֵם מְזַכְכִּים אֶת הַנֶּפֶשׁ
 מִכָּל מִינֵי זַהְמוֹת. וְהָאֲר"י ו"ל נָתַן תִּקּוֹן לְבַעַל
 תְּשׁוּבָה לֹאמַר בְּכָל יוֹם חֲמִשָּׁה דְּפִים זֹהַר וְחֲמִשָּׁה
 דְּפִים תְּקוּנִים, וְאִם הִזָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת אֲמִירַת
 סִפְרֵי הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים, וְאֵיךְ שָׁזָה מִתְּקַן אֶת נַפְשׁוֹ
 הַפְּגוּמָה, וּמְזַכְכָּה מִכָּל לְכָלוּף, הִזָּה עוֹסֵק בְּזֶה כָּל
 יְמֵי חַיָּיו. וְכָבֵר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן
 קח), שֶׁלְּמוֹד הַזֹּהַר מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד, וְיִדְוֵעַ שְׁעַל-
 יָדֵי לְמוֹד הַזֹּהַר נַעֲשֶׂה חֶשֶׁק לְכָל מִינֵי לְמוּדִים שֶׁל
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִשׁוֹן-הַקֶּדֶשׁ שֶׁל הַזֹּהַר מְעוֹרְרַת
 מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דִּהְיִנוּ הַשֹּׁבֵחַ שֶׁמְשַׁבַּח
 וּמְפָאֵר אֶת עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דִּהְיִנוּ הַלִּשׁוֹן הַרְגִיל
 בַּזֹּהַר לֹאמַר זַכָּאָה וְכו', עַל כָּל מִצְוָה וְעִבּוּדָה,
 וְלִהְפֹךְ — הַצָּעֵקָה שְׁצוּעַק וְי וְכו' וְי לִיה, וְי
 לְנִשְׁמַתִּיה, עַל הַסֵּר מִעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵלוֹ
 הַלְּשׁוֹנוֹת מְעוֹרְרִים מְאֹד אֶת הָאָדָם לְעִבּוּדָתוֹ
 יִתְבָּרַךְ. וְרַבֵּנוּ ו"ל גְּלָה נוֹרְאוֹת נַפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת

הַתָּנָא הַקְדוֹשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, שֶׁהִבְטִיחַ שְׁלֵא
 תִּשְׁתַּפַּח תּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל עַל יְדוֹ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי
 רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה (שַׁבָּת קלח:): כְּשֶׁנִּכְנְסוּ
 רַבּוֹתֵינוּ לְכָרֶם בִּיבְנָה, אָמְרוּ: עֲתִידָה תּוֹרָה
 שֶׁתִּשְׁתַּפַּח מִיִּשְׂרָאֵל, וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי
 שְׁלֵא תִשְׁתַּפַּח. כִּי (נִשְׂא קַד:) בְּהַאי חֲבוּרָא דְאִיהוּ
 סֵפֶר הַזֶּהר יִפְקוּן בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא. וְעַתָּה בּוֹא וּרְאֵה
 וְהִבֵּן נִפְלְאוֹת גִּסְתָּרוֹת שְׁל תּוֹרַתְנוּ הַקְדוֹשָׁה, כִּי
 עַל-בֶּן סָמֶךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי עֲצָמוּ עַל זֶה
 הַפְּסוּק: "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי וְרַעוֹ"; כִּי בְּאַמַּת בְּזֵה
 הַפְּסוּק בְּעֲצָמוּ מְרַמְזוּ וְנִסְתָּר הַסּוּד הַזֶּה, שְׁעַל-יְדֵי
 וְרַעוֹ שְׁל יוֹחָאי, שֶׁהוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, עַל
 יְדוֹ לֹא תִשְׁתַּפַּח הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי סוֹפֵי תְבוּת
 שְׁל הַפְּסוּק: כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי וְרַעוֹ, הֵן אוֹתִיּוֹת
 יוֹחָאי, וְזֶה שְׁמְרַמְזוּ וּמְגַלֶּה הַפְּסוּק: "כִּי לֹא
 תִשְׁכַּח מִפִּי וְרַעוֹ", מִפִּי וְרַעוֹ דִּיקָא, הֵינוּ מִפִּי וְרַעוֹ
 שְׁל זֶה בְּעֲצָמוּ שֶׁהוּא מְרַמְזוּ וְנִסְתָּר בְּזֵה הַפְּסוּק,
 שֶׁהוּא הַתָּנָא יוֹחָאי, כִּי עַל-יְדֵי וְרַעוֹ שְׁל יוֹחָאי
 שְׁמְרַמְזוּ בְּזֵה הַפְּסוּק בְּסוֹפֵי תְבוּת, שֶׁהוּא רַבִּי
 שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, לֹא תִשְׁתַּפַּח תּוֹרָה עַל יְדוֹ.
 וְעַל-בֶּן אֲשֵׁרִי מִי שִׁזּוּכָה לְלַמַּד בְּכָל יוֹם סְפָרֵי הַזֶּהר
 וְהַתְּקוּנִים, שְׁמַבְטֵחַ יְהִיָּה שְׁעַל יְדוֹ לֹא תִשְׁתַּפַּח

התורה ממנו, כי הלמוד בספרי הזהר והתקונים מעורר את האדם מהשנה, ומקרב אותו אליו. יתברך בהתעוררות גדולה מאד, ומושך את לבב בר ישראל אליו. יתברך בתשוקה עצומה עד מאד. ועל-כן כל מי שיודע שחטא ופגם בחטא המגנה והמזהם הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, יקבע לעצמו חק קבוע ללמד בכל יום שעור בזהר ובתקונים, ויתמיד בזה בהתמדה גדולה עד מאד, כי בהם מתגלה רזין דרזין וסתרי נסתרות, סודות התורה מפלאי נפלאות הבריאה. וכשאדם זוכה להגות ולהתמיד בספרי הזהר והתקונים, ממשיך אור גדול ועליון עד מאד על נשמתו, ומזככה מכל מיני חלדה. ועל-כן כל מי שיודע שפגם בפגם הברית, עליו להתמיד בכל יום בלמוד ספרי הזהר והתקונים, אשר אפלו הגרסה בהם מועלת מאד להנשמה, כי בהם טמונים אורות עליונים, אורות צחצחות, גלוי אלקות במדרגה עליונה עד מאד, וכל מה שיתמיד יותר בספרי הזהר והתקונים, יאיר עליו אור חדש בכל פעם מחדש; כי הסודות וסתרי נסתרות הגנוזים בזהר ובתקונים, זה לא נתן להסביר, אלא למי שמתמיד בהם מאד, ובפרטיות כפי הגלויים שגלה בהם

הָאָרִי וְלַהֲבַעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זִי"ע, וּבַכְּרִי
 פְּרִטִיּוֹת כְּפִי הַגְּלוּיִים הַנּוֹרְאִים וְהַנְּפֹלְאִים שֶׁגָּלָה
 לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, "עֵינַי לֹא רָאִתָּה אֱלֹקִים זֹלָתְךָ יַעֲשֶׂה
 לְמַחְכָּה לוֹ" (ישעיה סד, ג), שְׂיֹרֵד לְכֹל מְקוֹמוֹת
 הַמְּטַנְּפִים, וּמְחֻזַּק וּמְאַמֵּץ וּמְעוֹרֵד וּמְשַׁמַּח אֶת כָּל
 הַנְּפֹשׁוֹת הַיְרֻדוֹת וְהַנְּפוּלוֹת בְּפָגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה. וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנ"ף ז"ל
 (לקוטי-הלכות, תחומין, הלכה ז', אות ט') עֲגִינְךָ אֲמִירַת
 'בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד' כָּל הַשָּׁנָה
 בְּלַחֲשׁ, וּלְהַפֵּךְ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, שְׂאֵז זְמַן מְחִילַת
 עֲוֹנוֹת, וְאוֹמְרִים בְּקוֹל רָם; כִּי בְּכֹל הַשָּׁנָה עֲדִין לֹא
 נִתְקַנָּה בְּשִׁלְמוֹת אַמוּנַת חַכְמִים, וְיִשׁ עֲלֵיהֶם קִשְׁיוֹת
 וּסְפָקוֹת, וְחוֹלְקִים עֲלֵיהֶם וּמִתְלוֹצְצִים מֵהֶם, וְהֵם
 זוֹלִים בְּעֵינֵי כָּל רוֹאֵיהֶם, עַל-כֵּן צָרִיכִין לוֹמַר 'בְּרוּךְ
 שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד' בְּלַחֲשׁ, שְׁלֹא יִתְגָּרוּ
 בְּנוֹ הַחוֹלְקִים, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים
 (פְּסָחִים נו:): מִשָּׁל לְבַת מֶלֶךְ שֶׁהִרְיָחָה צִיָּקִי קְדָרָה,
 אִם תֹּאמֶר — יֵשׁ לָהּ גְּנָאִי, לֹא תֹאמֶר — יֵשׁ לָהּ
 צַעַר, הִתְחִילוּ עֲבָדֶיהָ לְהִבְיֵא בְּחֻשָּׁאִי; אָמַר רַבִּי
 אָבָהוּ: הִתְקִינוּ שִׁיְהִי אוֹמְרִים אוֹתוֹ בְּקוֹל רָם, מִפְּנֵי
 תְּרַעַמַת הַמִּינִין, וּבְנִהְרָדְעָא דְלִיכָא מִינִין, עַד הַשְּׁתָּא
 אָמְרֵי לָהּ בְּחֻשָּׁאִי; כִּי 'בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ

לעולם ועד' הוא בחינת תורה שבעל-פה, גלוי
 אלקות בתכלית המדרגה העליונה, בסוד יחודא
 תתאה פידוע, שהוא חדושי תורה של התלמידי
 חכמים האמתיים, שמחברין ספרים הרבה, שבהם
 מתגלים רזין דרזין, סתרי נסתרות בלשון פשוטה
 מאד, כדי שיבינו גם המונעם, ובפרט שיורד
 ומתלבש עצמו בכמה וכמה לבושים אל הירודים
 והנפולים והמשלכים בתאוותיהם ובמדויותיהם
 הרעות, ובפרט אלו הנשמות שנקשלו בפגם הברית
 — הוצאת זרע לבטלה, אליהם צריכין לומר
 ולגלות גלוי אלקות בלבוש ובלחש. ועל-כן
 אומרים כל השנה: 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם
 ועד', שהוא סוד יחודא תתאה, לגלות שגם
 במדרגות התחתונות יש גלוי אלקות, ולכן צריכים
 לומר את זאת בלחש, כי צריכין להעלים ולהסתיר
 ולכסות פמה וכמה חדושי תורה, שלא לגלותם
 בבחינת קול רם, כי אם בסוד ובלחש. כמו שאמר
 רבנו ו"ל (תשי-מוהר"ן, סימן תיא): יש פמה דברים
 שהם בתחלה סוד, ואחר-כך אינם סוד, כגון קצת
 סודות הקבלה, שקדם רבי שמעון בר יוחאי
 והאר"י ו"ל היו אלו הדברים בסוד גדול, ולא היו
 מדברים מזה, כי אם בסוד גדול מאד, ואחר-כך

בימי רבי שמעון בר יוחאי והאר"י ז"ל שוב לא
 הִיָּה סוּד, וְהִתִּירוּ לְגִלוֹת הַסוּד קֶצֶת, וְכֵן יֵשׁ כַּמָּה
 וְכַמָּה דְבָרִים שֶׁהֵם עֲכָשׁוּ סוּד, וְאַחֲר־כֵּן בְּיָמִים
 הַבָּאִים לֹא יִהְיוּ סוּד, וְעַל-כֵּן יֵשׁ כַּמָּה סְפָרִים
 קְדוּשִׁים שֶׁהֵיוּ גְנוּזִים כַּמָּה שָׁנִים, וְאַחֲר־כֵּן בְּרִבּוֹת
 הַיָּמִים נִתְּגַלוּ, כָּמוֹ סְפָרֵי הַזֵּהָר הַקְּדוּשׁ וְכַתְּבֵי
 הָאֲר"י ז"ל, וְכֵן יֵשׁ כַּמָּה סְפָרִים קְדוּשִׁים שֶׁגְנוּזִים
 עַדִּין, וּבְיָמִים הַבָּאִים יִתְּגַלוּ, וְאַפְלוּ הַסְּפָרִים
 שֶׁמְגַלִּים עֲכָשׁוּ, צָרִיכִין לְגַלוֹתָם מְעַט מְעַט, וְגַם
 צָרִיכִים כַּמָּה דְבָרִים לְכַתְּבָם בְּרָמֶז, הַכֹּל מִחֲמַת
 הַחוּלְקִים וְהִלְצִים, שֶׁלֹּא יִתְּגַרוּ יוֹתֵר. וְכֵן זֶה הוּא
 בְּחִינַת סוּד אֲמִירַת בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם
 וָעַד בְּלִחַשׁ כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה, כִּי הִתְּקַרַח לְהַעֲלִים
 וּלְהַסְתִּיר וּלְכַסּוֹת אֶת סוּדוֹת וְרוּי סְתָרֵי גִסְתָּרוֹת
 הַתּוֹרָה, בְּסוּד אֲוִרִיתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה, גְּלוּי
 אֶלְקוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה הַעֲלִיּוֹנָה, בְּכַמָּה מִיָּנִי
 הַעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה רְבוּי אֹר, אֲבָל
 בְּהַצְנַע וּבְהַעֲלֵם, הַגְּלוּיִים הָאֵלוּ מְחִיִּים וּמְחֻזְקִים
 וּמְאֻמָּצִים וּמְעוֹדְדִים אֶת כָּל הַנְּפָשׁוֹת הַנְּפוּלוֹת
 וְהִירוּדוֹת בְּפָנֵם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִשְׁטָלָה,
 אֲבָל בְּיוֹם כְּפוּר, שָׂאז נִכְנָס הַכֹּהֵן גָּדוֹל לְפָנָי
 וּלְפָנִים לְאַבְן שְׁתֵּיהּ וְכוּ', שָׂאז נִשְׁלַם בְּשִׁלְמוֹת

תקון אמונת חכמים בתכלית השלמות, על-ידי שוננס הפהן גדול במקום שוננס וכו', והשיג מה שהשיג וכו', והמשיך על נשמות ישׂראל אורות צחצחות, אורות עליונים, בסוד יחודא עלאה מלכשת ביחודא תתאה, בגלוי רב ונפלא מאד, על-פן אז אומרים 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' בקול רם, כי כשתתגלה האמת, וידעו ויאמינו הכל בקדשת נפלאות חדושי הספרים הקדושים של גדולי מבחרי הצדיקים, ויודו פלם בפה מלא מה שהם פועלים בעולם, בנדאי אז לא נצטרך להעלימם ולהסתירם יותר בסוד ובלחש, כי אז לא יהיה סוד. ובכל יום כפזר נמשכת בחינה זאת, על-ידי תקון התשובה של ישׂראל, על-פן אומרים אז: 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' בקול רם. ולכן, אהובי, בני היקר, מאחר שפבר עבר עליך מה שעבר, ונכשלת במה שונכשלת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה להתמיד בספרי הזהר והתקונים, שבהם מתגלים סודות רזי דרזין סתרי נסתרות הבריא, וכן תתמיד בכתבי האר"י ז"ל, המגלים ומפרשים את דברי הזהר והתקונים, וכן תתמיד בספרי תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, המבארים ומפרשים את דברי האר"י ז"ל,

שִׁיְהִיו מוֹכֻנִים לְכָל. וּבַפְּרָטִי פְּרִטִיּוֹת רְאָה לְהַתְמִיד
 בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, שֶׁבְּדַבְּרֵיו הִקְדוּשִׁים כְּלוּלִים כָּל
 סוּדוֹת הַזֵּהר וְהַתְּקוּנִים וְחֻכְמַת הַקְּבֵלָה וְהַגְּלוּיִים
 שֶׁל הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב זי"ע, וְהַלְבִּישׁ אֶת זֶה בְּלִבּוֹשֵׁים
 פְּשׁוּטִים, עַד שֶׁהֵכִי גְרוּעִים וְהֵכִי נְפוּלִים, גַּם-כֵּן
 יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. אֲשֶׁרֵי מִי
 שֶׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, וְאִינוֹ מֵיֵאֵשׁ עֲצָמוֹ
 וְאֵפְלוֹ שֶׁכָּבַר נֶפֶל בְּמִקּוֹם שֶׁנֶּפֶל, וְנִשְׁלַף בְּמִקּוֹם
 שֶׁנִּשְׁלַף, עִם כָּל זֹאת הוּא מְחַזֵּק מְעַמֵּד, וְאִינוֹ
 נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, אֶלָּא מִתְמִיד בְּסִפְרֵי הַזֵּהר
 וְהַתְּקוּנִים כְּפִי הַגְּלוּיִים שֶׁגָּלָה הָאֲר"י ז"ל וְהַבְּעַל-
 שֵׁם-טוֹב זי"ע, וּבַפְּרָט עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת הַנוֹרְאוֹת
 וְהַנֶּפְלְאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵרַבְּנֵנוּ ז"ל, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרָיו אֵין
 שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, יְהִיָּה מִי שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה אֵיךְ
 שִׁיְהִיָּה, יְכוּלִים לְתַקֵּן הַכֹּל; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׂם לְבוֹ אֶל
 דְּבָרֵי אֱלוֹ.

זעה

צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, מַה שֶׁאָמַר

האַר"י ז"ל, שְׁתַּקוֹן לְכֹל הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת
וְהַפְּשָׁעִים שֶׁל הָאָדָם הוּא עַל-יְדֵי זַעַה שֶׁל מִצְוָה,
הֵינּוּ בְּשַׁעַה שְׂאָדָם מְקַיֵּם מִצְוָה בְּכַח גְּדוּל עַד
שֶׁהוּא מְזִיעַ, הַזַּעַה הַזֶּה הִיא תַּקוּן לְכֹל הַחֲטָאִים,
וּבַפְּרָט לַחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה. וְעַל-כֵּן רָאָה לְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹת
בְּשִׂמְחָה וּבְהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, עַד שֶׁתִּזְיַע.
וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסג),
שְׁעַל-יְדֵי זַעַה מְתִישֶׁבֶת הַדַּעַת. וּבְאִמַּת פָּגַם הַבְּרִית
הוּא פָּגַם הַדַּעַת, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם מְזִיעַ — נִשְׁלַמַּת
דַּעַתוֹ. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן ו'):
עַל-יְדֵי זַעַה טוֹבָה, כְּגוֹן כְּשֶׁמְזִיעִים עַל-יְדֵי דְבָר
שֶׁבִקְדָּשָׁה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה שִׂמְחָה, וְנִתְרַפָּא מִכָּל
הַמַּחְלוֹת; כִּי עַל-יְדֵי הַזַּעַה יוֹצֵא הָאָדָם שְׂיֵשׁ בְּדַמִּים
הַעֲכוּרִים שֶׁהֵם הַפִּילוֹ אוֹתוֹ לְמִשְׁכָּב, חֵס וְשָׁלוֹם,
וְאִזִּי נִשְׂאָרִים הַדַּמִּים זָכִים, וְאִזִּי זוֹכֶה לְשִׂמְחָה, שֶׁזֶה
מְבִיא אוֹתוֹ לְרַפּוּאָה. וְעַל-כֵּן רָאָה תָּמִיד לְהִזְיַע
בְּשִׁבִיל דְּבָרִים שֶׁבִקְדָּשָׁה, כְּגוֹן: קִיּוּם הַמִּצְוֹת
בְּהַתְּלַהֲבוֹת, וְכֵן רְקוּדִין שֶׁל שִׂמְחָה, שְׂאֵז מְזִיעִים
הַרְבֵּה, וְהַזַּעַה הַזֶּה הִיא רַפּוּאָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וְגַם
בְּרוּחַנִיּוֹת, וְזוֹכֶה שֶׁמֵתְכַפְּרִין עוֹנוֹתָיו; אֲשֶׁרִי מִי
שֶׁמְקַיֵּם אֶת זֹאת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת, וְאִז יִמְחַלוּ

לו על כל עוונותיו.

זכרון

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד דבר שמכניס שכחה באדם כמו החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, אשר מי שנתגעל בחטא המזהם הזה מאבד זכרונו לגמרי, רחמנא לצלן, כי הזרע הוא הטוב שבמח, ועל-ידי שמוציאו לבטלה, על-ידי-זה עוקר את מחו לגמרי, ובא לידי שכחה, רחמנא לישזבן. ועקר הזכרון הוא תמיד לזכר בעלמא דאיתי (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד). וצריך לשמר את עצמו מאד מאד ממדת השכחה, שלא ישכח ממנו יתברך כרגע, ובזה שאדם מכניס עצמו בגלוי אלקות, על-ידי-זה הוא שורף את כל הקלפות שברא על-ידי עוונותיו. כי באמת הזכרון בא רק מחמת הקדשה, כל אחד כפי שזכה ל"קדשת הברית", כמו-כן זוכה לזכרון קדוש. ולהפך, כפי שפגם בפגם הברית, כן בא לידי שכחה, ששוכח לגמרי ממנו יתברך. ועל-כן צריך

להכניס את עצמו היטב בזכרון הנצחי, לזכור תמיד
 בעלמא דאתי, וככל שִׁיכְנִים את עצמו בזכרון
 דקדושה, כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה לְשׁוֹרף את הקלפות שְׁבָרָא
 על-יְדֵי פְגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁגָרָם
 לוֹ את הַשְׂכָּחָה; כִּי הָעֵקֶר הוּא הַזְּכָרוֹן, שִׁיזְכֶּה
 שִׁיקְשֶׁר הַיֵּטֵב בְּמַחוֹ וּבְדַעְתּוֹ אוֹר הַתְּנוּצָצוֹת
 אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְּרֶךְ, בְּאִפְּן שֶׁלֹא יִשְׁכַּח אוֹתוֹ לְעוֹלָם; כִּי
 רַב בְּנֵי-אָדָם בְּפִרְט הָאֲנָשִׁים שֶׁהִתְחִילוּ לְהַפְנִס קִצַּת
 בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, עַל-פִּי-רַב גְּזֵמָן, שֶׁבָּאָה
 עֲלֵיהֶם אִיזוֹ הַתְּנוּצָצוֹת מֵהַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, וְאִזִּי בּוֹעֵר
 לְבָם מְאֹד לְהַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ בְּכָלוֹת הַנְּפֶשׁ, אֲבָל
 אַחֲרֵי-כֵן עוֹבֵר מִדַּעְתָּם אוֹר הַהִתְנוּצָצוֹת הַזֹּאת, וְאִזִּי
 שׁוֹכְחִים לְגַמְרֵי, חַס וְשָׁלוֹם, כְּאֵלוֹ לֹא רָאוּ מְאוּרוֹת
 מִימֵיהֶם; עַל-כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם הַתְּגַבְּרוֹת גְּדוּלָה
 לְהַזְכִּיר לְעַצְמוֹ תָּמִיד, וּלְקַשֵּׁר בְּדַעְתּוֹ וּבְלִבּוֹ הַיֵּטֵב
 הַיֵּטֵב בְּקֶשֶׁר אֲמִיץ וְחִזֵּק אֶת כָּל הַהִתְנוּצָצוֹת
 וְהַזְּרִיחוֹת שֶׁהַזְּרִיחַ לוֹ הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ בִּימֵי קֶדֶם, מִיּוֹם
 הַיּוֹתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, כְּדֵי שִׁיזְכֶּה לְהַתְגַּבֵּר בְּעִבּוֹדָתוֹ
 יְתַבְּרֶךְ, לְהַמְשִׁיף עַל עַצְמוֹ תָּמִיד הַתְּגַלּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
 יְתַבְּרֶךְ. וְעַקֵּר שְׁמִירַת הַזְּכָרוֹן הוּא עַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת
 הַדְּבִוּר דְּקַדְשָׁה; כִּי כָּל מֵה שֶׁמְרַבֶּה לְדַבֵּר דְּבוּרִים
 קְדוּשִׁים בְּיֹתֵר, הוּא מִמְשִׁיף הַתְּגַלּוֹת אֱלֻקוֹת

ביותר, וזוֹכָה לזְכוֹר אוֹתוֹ יתְבַרַךְ יוֹתֵר (לקוּטֵי-הַלְכוּת, תפלת ערבית, הַלְכָה ד', אוֹת ו'); וְלִכֵּן מֵאַחַר שְׁאַתָּה יוֹדֵעַ, אֶהוּבִי, בְּנִי, שְׁנֹכַשְׁלַתְּ כִּכְּר בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לַבְּטָלָה, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה בָּאָה עָלֶיךָ שְׂכָחָה, שְׁאַתָּה שׁוֹכַח בְּכָל פְּעַם מִמֶּנּוּ יתְבַרַךְ, וְכֵן אַתָּה שׁוֹכַח מֵהַטּוֹב שְׁעַשִׂיתָ, וְנִדְמָה לָךְ בְּכָל פְּעַם כְּאִלוֹ מִיָּמֶיךָ לֹא רָאִיתָ טוֹב, וּכְאִלוֹ אֲבֹד מְנוּס וְתִקְוָה מְמָךְ, וּכְאִלוֹ אִף פְּעַם כִּכְּר לֹא תוּכַל לְצִאת מֵהַלְכוּתְךָ וְהַזְהָמָה וְהַשְׁגָּעוֹן הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לַבְּטָלָה; כִּי מִי שְׁנֹכַס וְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה, לוֹ נִדְמָה שְׁאַף פְּעַם לֹא יוּכַל לְצִאת מִזֶּה, כִּי מְרִים לוֹ הַחַיִּים, וְחֻשֶׁךְ בְּעֵדוֹ וְלֹא אוֹר, וְתַמִּיד שׁוֹכַח אֶת הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בוֹ, וְנִמְשָׁךְ תַּמִּיד אֶל הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְהַיֵּאוּשׁ, שְׁמִיֵּאֵשׁ עַצְמוֹ מֵהַחַיִּים, וְלִכֵּן רָאָה לְהַרְגִיל אֶת עַצְמָךְ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יתְבַרַךְ, כְּאִשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְתִסְפֹּר אֵלָיו יתְבַרַךְ כֹּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתַהֲיֶה עֹקֵשׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה תִּזְכָּה שְׁיִבְנֶה אֶצְלֶךָ הַזְּכוּרֹן דְּקִדְשָׁה, וְכֵן תַּרְגִּיל אֶת עַצְמָךְ לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים וְכֵן עִם עַצְמָךְ דְּבוּרֵי הַתְּחַזְּקוֹת, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה תִּזְכֹּר לְעַצְמָךְ

את הטוב הגנוז בך, ואפלו שבכל פעם נדמה לך
 כאלו אבד מנוס ותקוה ממך, עם כל זאת על-ידי
 שתזכיר לעצמך שאיך שהוא עדין יש בך טוב
 הרבה, על-ידי-זה לא תתיאש. ולכן ראה לחזק את
 עצמך, וכן תראה לחזק את אחרים שדיקא על-ידי-
 זה תזכה להגיע אל זכרון, כמו שאמר רבנו ז"ל
 (ספר המדות, אות זכירה, סימן ט'): מי שאין לו זכרון,
 בידוע שלא תקן חטאות נעורים; ולכן תעשה כל
 מיני מאמצים שבעולם לחזק את עצמך ולחזק את
 אחרים, ותמיד תדבר עמהם דבורי חזוק, ואף
 שאתה בעצמך יודע את גריעות מעשיך, ואיך
 שגכשלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע
 לבטלה, ועדין עובר עליך מה שעובר בכללך
 ובזהמה הזו, עם כל זאת אל תשים לב לכל זה,
 אלא ראה לדבר אל כל מינדעיק ועם כל בר ישראל
 דבורי אמונה והשגחה פרטית ודבורי חזוק ועידוד
 ושמחה, ועל-ידי שתחזק ותשמח ותעודד ותאמץ
 את אחרים, גם אתה תהיה מחזק, ותכנס בך שמחה
 ועידוד, כפויבא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק
 א', סימן קו); ובזה שתמיד תדבר אליו ותברך
 בעקשנות גדולה, על-ידי-זה תבוא לזכרון —
 לזכר ממנו ותברך, ועל-ידי הזכרון הזה, תשרף את

כל הקלפות, שנבראו על-ידי עוונותיה; כי כשבר
 ישראל מכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך,
 ותמיד חושב רק ממנו יתברך, ומושף את עצמו רק
 אליו יתברך, ומציר בדעתו איך שיהכל לכל אלקות
 גמור הוא, ודומם, צומח, חי, מדבר הם עצם
 עצמיות חיות אלקותו יתברך, האור הזה מסגור את
 הקלפות. ולכן עקר תקון פגם הברית — הוצאת
 זרע לבטלה, שיכניס את עצמו בתוך הזכרון
 דקדשה, שישתדל תמיד לזכר ממנו יתברך, ולא
 ישכח ממנו כלל, וזה יעזר לו לעבור על הכל, שכל
 זה הוא סוד מצות ציצית, אשר הוא תקון הברית,
 כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א',
 סימן ז'). ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מג:):
 "וראיתם אתו וזכרתם", ראה מצנה זו וזכר מצנה
 אחרת התלויה בו, ואיזו זו? זו קריאת שמע, שהיא
 האמונה הקדושה; כי על-ידי שפספסכלים תמיד על
 הציצית, זוכים לגלוי אמונה, שזה "וראיתם אותו",
 שסובב על הקדוש-ברוך-הוא, כמו שאמרו חכמינו
 הקדושים (ירושלמי ברכות, פ"ק א', הלכה א'):
 "וראיתם אותם" אין כתיב כאן אלא וראיתם אותו,
 מגיד שכל המקיים מצות ציצית, כאלו מקבל פני
 שכינה, מגיד שהתכלת דומה לים, והים דומה

לְעֹשֵׂבִים, וְעֹשֵׂבִים דּוֹמִין לְרִקִיעַ, וְרִקִיעַ דּוֹמָה לְכֹסֵּא הַכְּבוֹד, וְהַכֹּסֵּא דּוֹמָה לְסִפִּיר, דְּכָתִיב (יְחֻזְקָא לִי, א): "וְאָרְאָה וְהִנֵּה אֵל הַרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁ הַכְּרוּב כְּאֲבֵן סִפִּיר כְּמֵרְאָה דְּמוֹת כֹּסֵּא"; וְלִכֵּן מִי שְׂזוּכָה תְּמִיד רַק לְזִכֹּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲפִלּוּ שְׂכָבָר עֲשֵׂה מָה שְׁעֲשֵׂה וּפְגָם אֵיךְ שְׁפָגָם, לְסוּף יִזְכֶּה לְצֵאת מֵהַפֶּח שֶׁנִּפְּלָ אֵלָיו. וּמַחֲמַת שְׁהִסְטָרָא אַחֲרָא יוֹדְעִים אֵת זֶה, לִכֵּן הֵם מְכַנְיָסִים יְאוּשׁ וְדַפְאוֹן וּמְרִירוֹת וְעֲצָבוֹת בְּלֵב שֶׁל זֶה שְׁחָטָא בְּפָגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כְּדִי שְׁלֵא יִזְכֹּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ; כִּי הִסְטָרָא אַחֲרָא יוֹדְעִים כִּי בּוֹ בְּרַגַע שְׁבַר יִשְׂרָאֵל אֲפִלּוּ הִכִּי גְרוּעַ, מְכַנְיָס בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹכֵר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הֵם נִשְׂרָפִים לְגַמְרִי, וְאִין לְהֵם שׁוּם שְׁלִיטָה עַל הָאָדָם הַזֶּה. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, מֵאַחַר שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ כְּבָר בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֵל תִּתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, אֵלָא תַּחֲדִיר בְּעֲצָמְךָ תְּמִיד מִחֲשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת, וְתַחֲשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתַצִּיר בְּדַעְתְּךָ אֵיךְ שְׁכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא אֹר אִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאַתָּה נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאֹר, וְגַם בְּךָ בְּעֲצָמְךָ גְּנוּז וְטְמוֹן אֹרֵי יִתְבָּרַךְ. וּכְשֶׁתִּזְכֹּר דְּבַר זֶה, תִּזְכֶּה לְשַׂרְף אֵת כָּל הַקְּלָפוֹת שְׂבָרָתָ עַל-יְדֵי

חטאים, וכל המשחיתים שנבראו על-ידי כל
 הטפות שהוצאת לבטלה ישראל לגמרי. ולכן אל
 תתיאש בשום פנים ואפן, אלא תדע שעקר תקונתך
 הוא לזכור רק ממנו יתברך, ותהיה בטל ומבטל
 לגבי האין סוף ברוך הוא לגמרי, ואז כל הירידות
 תתהפכנה לעליות גדולות; אשרי מי שאינו מטעה
 את עצמו בזה העולם, רק בורח תמיד אליו יתברך,
 ואפלו שהסמ"ך-מ"ם מכניס בו יאוש, ונדמה לו
 כאלו אבד את העולם הזה ואת העולם הבא גם
 יחד, לא אכפת לו כלום, אלא בורח אליו יתברך,
 ומתעקש בדעתו שהוא לא יעזב את הקדוש-ברוך-
 הוא בשום פנים ואפן, ואפלו שאין לו לא עולם
 הזה ולא עולם הבא, הוא אוהב את הקדוש-ברוך-
 הוא בעצמו, ודבר זה מועיל יותר מכל התעניות
 שבעולם; אשרי מי שמגיע אל מדרגה זו, ואז נכון
 לבו יהיה בטוח, שימחלו לו על כל עוונותיו,
 ויזכה להגיע אל שלמות "קדשת הברית", אשרי
 לו!

זמן

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), אשר אין שום זמן כלל, פי כל הזמן הוא נברא, אבל מי שזוכה להיות דבוק בחי החיים בו תברך, והוא בטל ומבטל בו תברך לגמרי, אז אין שום נמצא זמן; פי כפי גדל הפלגת השגת אלקות, שם נתבטל הזמן לגמרי. פי באמת אין שום זמן כלל, פי אצלו תברך העבר וההנה והעתיד זה דבר אחד, ומה שנדמה לאדם, שיש זמן, זה רק מחמת עוונותיו. ובפרט מי שחטא ופגם בדעתו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שאז נפל תחת הזמן, ונדמה לו כאלו יש לו עוד בזה העולם לחיות אלה שנים, ובשביל זה האדם נופל בעצבות ובמרירות, ונשבר לגמרי, פי נדמה לו שלא יהיה סוף וקץ לכל צרותיו, ומזה בא, שרוב העולם נמצאים בעצבות ובמרירות, מחמת פגם הדעת, שנדמה להם כאלו יש עוד הרבה זמן, ולכן אינם יכולים לקחת על עצמם את הסבל הנורא בזמן ארוך כזה, ומזה בא שנשברים לגמרי, אבל כשבר ישראל זוכה ושב

בתשובה שלמה אליו יתברך, ותמיד חושב רק ממנו יתברך, על-ידי-זה נתבטל ממנו הזמן, כי הוא יודע אשר בכל יום ויום הוא מוכן למסור את נפשו בחזרה אליו יתברך. וכמאמרם ז"ל (שבת קנג.): רבי אליעזר אומר: "ושוב יום אחד לפני מיתתך", שאלו תלמידיו את רבי אליעזר: וכי אדם יודע איזהו יום ימות? אומר להן: וכל שפן ישוב היום, שמא ימות למחר, ונמצא כל ימיו בתשובה. ואף שלמה אמר בחכמתו (קהלת ט, ח): "בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר"; כי על-ידי שאדם זוכר תמיד מאחריתו, על-ידי-זה נתבטל הזמן לגמרי. ולכן כל מי שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו לידע אשר אין שום זמן כלל, ובכל יום ובכל שעה ובכל רגע האדם מת, כי לא יחזר לו הרגע והשעה והיום שעבר, ולכן פדאי כבר לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, כי אין שום זמן כלל. ועקר התשובה הוא לדבר תמיד אליו יתברך בלשון שרגיל בה, וישיח ויספר אליו יתברך את כל אשר עם לבבו. וככל שרגיל את עצמו יותר לדבר אליו יתברך, כפאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, כמובן יזכה להדביק את נשמתו באין סוף ברוך הוא, ועל-ידי-

זה יתבטל לו כל הזמן, ויראה איך שאין שום זמן כלל; כי כשאדם זוכה לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, ומדבק את עצמו אל האין סוף ברוך הוא, על-ידי-זה יוצא מהזמן והמקום ועולה למעלה מהזמן ולמעלה מהמקום, עד שנתבטל אצלו הזמן והמקום לגמרי, וכשיגיע אל מדרגה זו, שיראה בעיני שכלו רק את אמתת מציאותו יתברך, אזי ידע שנמחלו לו על כל עוונותיו. ועל-כך ראה, אהובי, בני היקר, לבטל את עצמך תמיד אליו יתברך, ותמיד תדבר ותשיח ותספר את כל אשר עם לבבך לפניו יתברך, ועל-ידי-זה תוריד מך את העל הכבד המנח עליך, ותדע אשר אין לך רק הרגע הזה, ואז לא תדאג שום דאגות; כי עקר הדאגות הן מפני שאדם רואה לפניו זמן הרבה מאד, כאלו עוד אלה שנים יחיה בזה העולם, ועל-כך הוא נכנס בלחץ וקפח, בעצבות ובדבאון, וקשה לו לקבל על עצמו על כבוד כזה — לחיות אלה שנים, ומזה הוא נשבר, אבל כשאדם יודע שאין לו רק הרגע הזה שעומד בו, כי אין שום זמן כלל, אז הוא זוכה לשלמות הדעת, שהוא "קדשת הברית", ומחדש את עצמו בכל פעם, שזה סוד בטול הזמן; כי להפך כשאדם נופל תחת המקום

ותחת הזמן, על-ידי-זה הוא נופל לבחינת זקנה, שנעשה זקן בעיני עצמו, שזה מכניס בו דכאון ועצבות ויאוש, עד שנדמה לו שאף פעם לא יוכל לשנות את דרכו הרעה שהרגיל את עצמו בה, ובפרט מי שנכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא נעשה זקן בעיני עצמו, פי נדמה לו שאף פעם לא יוכל לצאת מהחטא המגנה הזה. פי החטא המלכלך הזה מביא את האדם לידי זקנה דסטרא אחרא, שהוא מרגיש את עצמו זקן ורגיל בעברות, רחמנא לישזכן, ואיך שאין לו כפר שום תקנה לצאת משם; פי החטא הזה מכניס יאוש באדם, ושובר את רוחו ומעקם את לבבו, ומבלבל את דעתו, עד שנדמה לו שאבד מנוס ותקנה ממנו לגמרי. ועל-פן אשרי מי שזוכה לבטל את עצמו תמיד אליו יתברך, וזוכה להגיע להפכה הזו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומתנה ומקיים את כל הבריאה בלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא, ועל-ידי ידיעות אלו נתבטל אצלו לגמרי הזמן, ונתעלה מתחת הזמן, ובא אל למעלה מהזמן, שהוא סוד בטול הזמן. פי שם אצלו יתברך כפר אין שום זמן,

והוא יכול להתחדש בכל יום ובכל שעה ובכל רגע
מחדש, ובכל נשימה ונשימה הוא מרגיש את
אמתת מציאותו יתברך. וזה עקר תקונו ו"קדשת
הברית"; אשרי מי שזוכה להגיע אל זה, ואז ידע
ברור שנמחלו לו כל עוונותיו. וצריך שתדע
אהובי, בני, כי לא בנקל מגיעים אל המדרגה הזו,
להיות בטל ומבטל לגבי האין סוף ברוך הוא,
ובפרט מי שחטא בחטא המגנה הזה של פגם
הברית — הוצאת זרע לבטלה, אלא הוא צריך
לעבד על זה ימים ושנים בתפלה ושיחה בינו לבין
קונו, להיות עקשן גדול לא לעזוב את עצמו בשום
פנים ואפן, אלא לבוא בכל יום אליו יתברך,
ולשפף שיחה ותפלה לפניו יתברך בעקשנות
גדולה מאד, ולא יתן לסטרא אחרא והקלפות
והמשחיתים שברא על ידי חטאיו המרבים להפילו
ביאוש ובזקנה דסטרא אחרא, ואז אם יהיה עקשן
גדול על זה ימים ושנים, ולא ישבר, אלא יהיה
מחלט ונחוש בדעתו, שהוא אינו עוזב את הקדוש-
ברוך הוא בשום פנים ואפן, אז דיקא לבסוף יזכה
להגיע אל מדרגה זו, שיהיה בטל ומבטל בעיני
עצמו לגמרי, עד שיתבטל אצלו הזמן לגמרי, שזה
שלמות תקונו הודעת, תקונו המחין "קדשת הברית".

זריזות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר הזריזות היא המדה היפה ביותר שאדם יכול לקנות לעצמו, פי מי שזריז — נשפר; כי הזריזות מורה על טהרת המח וכשרון המעשה, כי הזריזות באה מ"קדשת הברית", ואם רואים אדם אשר הוא זריז בכל מעשיו, בסימן שיש לו מח נקי, והוא קדוש ב"קדשת הברית", ולהפך — העצלות היא עקר כשלון האדם בחיים, ומורה שאדם זה פגום במחו ובדעתו, רחמנא לישזבן, והוא נכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהחטא המגנה הזה מביא את האדם ליאוש ולדכאון, וממילא נעשה עצלן, וכל דבר אשר הוא עושה בא לו בכבדות. ולכן כל מי שרוצה לזכות להגיע אל "קדשת הברית", ירגיל את עצמו לבוא אל מדת הזריזות, ויעשה את כל עניניו בזריזות עצומה, ולא יסתכל על שום ברירה שבעולם, אלא יסתכל רק על נקדתו, ועל ידי-זה יהיה זריז בכל מעשיו, כי בדרך כלל עצלות וכבדות הבאות על האדם, הן רק מפני שמסתכל על אחרים. ורואה כיצד אחרים

מְצַלִּיחִים, וְהוּא עֲדִין לֹא הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם, וְזֶה מְכַנֵּים
 בּוֹ יֵאוּשׁ וְשׁוֹכְרוֹ לְגַמְרֵי. וּבְאֵמֶת אֵין לָךְ עוֹד טְעוֹת
 גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִזֶּה — לְהִסְתַּפֵּל עַל אַחֲרִים, כִּי כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ נִקְדָּה שְׂאִין בְּחֻבְרוֹ, כְּמוֹבֵא
 בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד),
 שְׂבֻכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ נִקְדָּה אֲשֶׁר אֵין בְּחֻבְרוֹ, וְצָרִיף
 כָּל אֶחָד לְרֵאוֹת לְשִׁמּוֹחַ עִם הַנִּקְדָּה שֵׁישׁ בּוֹ, וּלְקֹשֶׁר
 אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַנִּקְדָּה הַשְּׂיִכָּת אֵלָיו בְּעֵת הַזֹּאת
 דִּיקָא; הֵינּוּ כִּי אֲסוּר לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוּם בְּרִיָּה
 שְׂבֻעוֹלָם, וְכֵן אֲסוּר לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִיּוֹם לְחֻבְרוֹ,
 וְאִפְלוּ מִשְׁעָה לְשְׁעָה, אֲלֵא לִידַע שְׂבֻכָּל יוֹם וְיוֹם
 וּבְכָל שְׁעָה וְשְׁעָה וּבְכָל רִגַע וְרִגַע, הַכֹּל מִתְחַדֵּשׁ,
 כִּי הוּא יִתְבַּרֵּךְ אֵין סוּף וְאֵין תְּכֵלִית, וּבְכָל עֵת וְרִגַע
 הוּא מְשַׁנֵּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, כִּי הוּא נוֹפֵת חַיּוֹת
 לְכָל חַי, וּמִי שְׂזוּכָה לְהַיּוֹת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ, רוּאָה וּמִרְגִּישׁ אֵיף שְׂכָל הַבְּרִיאָה כְּלָה
 מִתְחַדֵּשׁת בְּכָל עֵת וְרִגַע, וְלִכֵּן גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי
 הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם זְכֵי הָרֵאוֹת, וְהֵם רוּאִים רַק רוֹחֲנֵי
 חַיּוֹת אֲלֵקוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הַמְּסַיֵּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה,
 עַל-כֵּן הֵם זְרִיזִים מְאֹד בְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְהֵם דְּבָקִים בּוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ בְּאֵמֶת. וְלִכֵּן, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, מֵאַחַר שֶׁעֲבַר
 עֲלֵיךְ כְּבֹר בְּחַיִּיד שְׂנֻכְשֻׁלַת בְּפָגַם הַבְּרִית —

הוצאת זרע לבטלה, ונכנסו בך דכאון ויאוש, ונדמה לך כאלו אבד מנוס ותקוה ממך, וכאלו אף פעם כבר לא תוכל לצאת מזה, ובפרט אם אתה מסתכל בספרים שמשברים אותך ומכניסים בך דכאון, אשר מזה באה לך עצלות וכבדות, עליך לדעת, שפונת הספרים הקדושים לא לשבר אותך, אלא לגלות לך את חמר העון המר הזה של הוצאת זרע לבטלה, ואין להם פונה להחליש דעתך, אלא מעוררים אותך לשים לב, אשר החטא המגנה הזה, הוא החמור ביותר שיש בעולם; פי על-ידי החטא הזה, רחמנא לישזבן, הוא הורג את בניו ובנותיו, פי הוא מוציא זרע לבטלה, אשר מכל טפה וטפה יכול להגלד ולד. ולכן עליך לדעת, שפונת הספרים הקדושים המדברים מהחטא המגנה הזה חטאת נעורים, היא — רק לקרב ולא לרחק; ולכן אפלו אם קראת כבר בספרים הקדושים המדברים מחמר העון הזה, אל תהיה שבור, ואל תפל עליך עצלות וכבדות, אלא הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותדע שגם לך יש עתיד גדול, ואף אם כבר נפלת ונשלכת בחטא המגנה הזה, אם רק תקח את עצמך בידך, אזי אין מדרגה בעולם שלא תוכל להגיע אליה; פי מאחר שהיית כבר בהלכלוך

והחשף הכי מגנים, עכשו הוא הזמן לשוב
 בתשובה שלמה. ועל-כן עקר התשובה הוא —
 שאדם יקח את עצמו בידיו, ויהיה זריז בכל
 מעשיו, וישפח את העבר שלו, ויתחיל בכל פעם
 לעשות התחלה חדשה, כאלו אף פעם לא התחיל,
 ואפלו שהתחיל כבר אלף פעמים, אל יסתפל על
 זה, אלא בכל יום ובכל שעה ובכל רגע יתחיל
 התחלה חדשה, ויזדרז בזריזות גדולה לקיים את
 מצוותיו יתברך. וכשבא לקיים איזו מצוה, תהיה
 בעיניו כמצוה חדשה, שעדין לא קימה מעולם, וזה
 יכניס בו שמחה עצומה, והשמחה הזו תעלה אותו
 מעולם אל עולם, עד שישגי השגת אלקות
 במדרגות מטי ולא מטי וכו' (לקוטי-מזרח"ן, חלק א',
 סימן כד); כי על-ידי שמחת המצוות אדם יכול
 לצאת מכל הקלפות והסטרך אחרא שגלכד בהם,
 ובפרט מהכבדות והעצלות שבאות מהמשחיתים
 והקלפות שברא מחמת עוונותיו המרבים. ולכן
 ראה לחדש את עצמו בכל מצוה ומצוה, ובכל
 דלת שאתה עובר בה, תנשק את המזוזה, ותהיה
 שש ושמח שזכית על-כל-פנים לקיים מצות מזוזה,
 וכן תנשק בכל פעם את הציצית שיש עליך, ותהיה
 שש ושמח שאתה זוכה לילך עם ציצית, וכן

תשמח כל היום שהנחת היום תפלין, וכן תשמח עם הזקן והפאות שיש לך, וביותר תשמח עם מצות השבת, שאתה זוכה לשמר. ובכל פעם שאתה מקים איזו מצוה, ראה, אהובי, בני, שתהיה עם התחדשות. וכל זה תלוי במדת הזריות, להיות זריז מאד לקיים כל מצוה בזריות ובשמחה עצומה. ובפרטיות בשעה שאתה בא ומתפלל להקדוש-ברוך-הוא, עליך להיות כל-כף שמח, כי אתה מדבר עכשו אל מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, אשר מלאכים ושרפים ואופני הקדש רועדים וזוחלים מאימת בוראם, ואתה טפה סרוחה, פגום, שעשית כל דבר רע, רחמנא לישזבן, זוכה עכשו לדבר אליו ותברך, איזו שמחה אתה צריך לשמח! איזו חדנה ועליזות אתה צריך להראות ולהרגיש. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לקחת את עצמך בידיך, ותעזב את המדה המגנה שאליה נקלעת, שהיא עצלות וכבודות, שכל זה בא מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ותזרו עצמך להיות זריז, ועל-ידי-זה תזכה להיות דבוק בחי החיים בו ותברך. ובזכות הזריות שתהיה זריז ושמח בכל מצוה ומצוה, ימחל לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עברך, כי חנון ורחום הוא ותברך לכל

בריותיו, ומצפה ומביט על כל אלו הנשמות שחוזרות אליו ומתחרטות על כל אשר עשו, ומקבלות על עצמן קבלה חזקה לעולם לא לחזור לסורן. ואפלו שקבלו על עצמן כבר את הקבלה הזו פעמים אין מספר, עם כל זאת צריכים לעשות בכל פעם התחלה חדשה, שכל זה תלוי במדה היקרה של זריות, שזה יביא לאדם קדשת המח, קדשת הדיעת, "קדשת הברית"; אשרי מי שאוחז במדה היקרה של זריות.

חסד

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין לך מדה יקרה כמו מדת החסד, שאדם עושה חסד עם זולתו, וזה מורה שהאדם זכה ל"קדשת הברית", כי אכזריות נובעת מפגם הברית, כי כשאדם פוגם בפגם הברית, ובפרט בהוצאת זרע לבטלה, רחמנא לישזבן, אז הוא נעשה רע ובליעל, ואין בו שום שמץ רחמנות כלפי זולתו, ואינו רוצה לעשות חסד עם שום ברך שבעולם; ולכן עקר תקון הברית

הוא להיות איש חסד, ותמיד לעשות חסד עם זולתו, וככל שאדם מרבה לעשות חסד עם בני-אדם, כן זוכה שנמחלים לו כל עוונותיו. וכך אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמת, סימן יח): כִּשְׂאִין אֱמֶת אֵין חֶסֶד, גַּם אֵינוּ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת עִם בְּנֵי-אָדָם; הֵינוּ כִּי מֵדַת הָאֱמֶת תְּלוּיָה רַק כְּפִי שֶׁהָאָדָם אוֹחוֹ בִּ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית". וְאִזּוֹ כְּשֶׁנַּחֲקַקְתָּ בּוֹ אֱמֶת, יַעֲשֶׂה תָמִיד חֶסֶד עִם זולתו, וְכֵן יוֹכֵל לַעֲזֹר לְבְנֵי-אָדָם. וְעַל-כֵּן מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁנֹכְשֵׁל בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת תָּמִיד חֶסֶד עִם אַחֲרִים, וְאִף שֶׁדָּבַר זֶה בָּא לוֹ מְאֹד קָשָׁה, כִּי מִי שֶׁפָּגַם בַּבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, קָשָׁה לוֹ מְאֹד לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם זולתו, כִּי נִטְבָּע בּוֹ טְבַע רַע, עִם כָּל זֹאת זֶה עָקַר תְּקוּנוֹ — שִׁיְהַפֵּךְ אֶת הַמְּדוּת הַרְעוֹת שֶׁלוֹ, וְהֵאכְזָרִיּוֹת שֶׁנִּטְבְּעָה בּוֹ, וַיַּעֲשֶׂה חֶסֶד עִם בְּנֵי-אָדָם, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אֲצִלּוֹ יְתִבְרַךְ; כִּי חֶסֶד הוּא הַמְּשַׁכַּת הָאוֹר הַעֲלִיּוֹן לְמַטָּה, וְכָכֵל שֶׁאָדָם זוֹכֵה לִ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית", כֵּן נִדְבֵק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִפִּי הַדְּבָקוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, כֵּן מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת אֱלֹקִיּוֹת, וּמִתְעַנֵּג בְּעַרְבוּת זִיו שְׁכִינַת עֲזֹר יְתִבְרַךְ. וְכֵל זֶה תְּלוּי כְּפִי שְׁזוֹכֵה לִ"קִדְשֵׁת הַבְּרִית";

וְעַל-כֵּן לֹא תִמָּצָא אִישׁ רַע וּבִלְיַעַל וְאַכְזָרִי, אֲלֵא מִי שְׂוֹכֵשׁל בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהַחֲטָא הַמְּזוּהָם הַזֶּה מְכַנִּיס בְּאָדָם רַע לְבָב וְקִנְיָאָה וְשִׁנְיָאָה, וְאִינוּ יְכוּל לְסַבֵּל אֶת זוּלָתוֹ. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁרוֹצֵה לְזָכוֹת לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קִלְקַל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ שֶׁיִּגִּיעַ אֶל מִדַּת הַחֲסֵד. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירוּשְׁלָמִי תַעֲנִית, פָּרָק ג', הַלְכָה ד'): "וּבְצֵל יְדֵי כְּפִיתִיךָ" — זֶה גְּמִילוֹת חֲסֵדִים, שֶׁכָּל הַעוֹסֵק בְּגְמִילוֹת חֲסֵדִים, זוֹכֵה לִישֵׁב בְּצֵלוֹ שֶׁל הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא; כִּי מִי שֶׁעוֹשֶׂה חֲסֵד עִם זוּלָתוֹ, הוּא מוֹרֶה טֹהַר לְבָבוֹ וּשְׁלָמוֹת דַּעְתּוֹ, שֶׁכָּבֵר זָכָה לְהִגִּיעַ אֶל "קְדֻשַׁת הַבְּרִית"; וְעַל-כֵּן, אֶהְיֶיבִי, בְּנִי, אִף שֶׁכָּבֵר קִלְקַלְתָּ בְּבְרִיתְךָ, וְנִדְבַק בְּךָ טֹבַע רַע לְהַכְפִּישׁל בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְעֵסֶק בְּתַקוּנְךָ, עַל-יְדֵי שֶׁתִּקְנֶה לְעֶצְמְךָ מִדַּת הַחֲסֵד, וְתַעֲשֶׂה חֲסֵד עִם כָּל בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (לְקוּט הוֹשַׁע, רַמְזוֹ תַקְכַּב): אָמַר הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא, חֲבִיב עָלַי חֲסֵד שֶׁאַתָּם גּוֹמְלִים זֶה עִם זֶה, מִכָּל הַזְּבַח שֶׁזָּבַח שְׁלָמָה לְפָנַי; כִּי אֲצִלוֹ יִתְבַּרְךָ מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה מִדַּת הַחֲסֵד, אֲשֶׁר זֶה מוֹרֶה, שֶׁזָּכָה לְהִגִּיעַ אֶל שְׁלָמוֹת הַדַּעַת, שְׁנוֹבְעַת מִ"קְדֻשַׁת

הברית". ולכן תעשה כל מיני מאמצים שבעולם לעשות חסד הן עם עצמך — שתמיד תדון את עצמך לכף זכות, ותהיה מטה כלפי חסד תמיד, והן עם אשתך וילדיך — שתמיד תדון אותם לכף זכות, ואל תלך אתם במדת האכזריות ורע לב וקמץנות, וכן תעשה חסד עם כל בר ישראל, שזה שלמות תקון הברית; אשרי מי שעושה חסד תמיד עם זולתו, ועל-ידי-זה יזכה להגיע אל "קדשת הברית".

חננוף

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר עקר תקון ו"קדשת הברית", הוא לחנוף את עצמו לילך בדרך התורה והיראה, וכן לחנוף את בני ביתו וילדיו לאהבת השם וליראת השם, פי בזה שחטא ופגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ועל-ידי-זה הרג את ילדיו, רחמנא לישזבן, ועל-כן עקר תקונו, הוא לעסק בחנוף — לחנוף את עצמו בדרך הישר, וכן יחנוף את ילדיו, וצריכים למסר

את נפשו בעבור חנוך ילדיו, שיקבלו חנוך כֶּשֶׁר, שבו לומדים יראת שמים ותורת השם יתברך. ורואים איך שהסטרא אחרא והקלפות והערב-רב, הלבישו את עצמם ביותר על חנוך הילדים, לא לתת להם חנוך כֶּשֶׁר, חנוך של אמונה, חנוך של תורה ויראת שמים, כי הם מקור הטמאה ומקור השקר, לכן אינם יכולים לסבל שהילדים מקבלים חנוך כֶּשֶׁר וטהור ב"קדשת הברית", והם משתדלים בכל מיני אפנים שבעולם לתת להם חנוך קלוקל, להכשיל את הילדים בפגם הברית, רחמנא לישזבן, כֶּאֱשֶׁר עינינו רואות, שהרשעים האלו מערבים בנים ובנות בכונה להכשילם בכל מיני פגמי הברית, רחמנא לישזבן, ובפרט הוצאת זרע לבטלה, תפח רוחם ונפשם של כל אלו אשר נותנים שילמדו מערב בנים ובנות, אוי להם ואוי לנפשם, גיהנום יכלה והם לא יכלו, ואין בזה שום התר פלל. ולכן כל מי שחס על נפש בניו ובנותיו, ישמר מאד להכניס אותם בבתי חנוך שלומדים שם תורה ויראת שמים, ויש הפרדה מחלטת בין בנים ובנות, ואם יחנף את ילדיו מגיל צעיר בחנוך כֶּשֶׁר, אזי יזכה להגיע ל"קדשת הברית". וצריכים לעמד מאד על המשמר בחנוך ילדיו. וחכמינו

הקדושים אמרו (שמות רבה, פרשה א', סימן א') כתיב (משלי יג, כד): "חושף שבטו שונא בנו ואהבו שחרו מוסר", בנוהג שבעולם אדם שאומר לו חברו, פלוני הפה לבנך, יורד עמו עד לחייו, ומה תלמוד לומר חושף שבטו שונא בנו? ללמדך שכל המונע בנו מן המרדות, סוף בא לתרבות רעה ושונאהו, שכן מצינו בישמעאל שהיו לו געגועים על אברהם אביו לא רדהו ויצא לתרבות רעה, ושנאהו והוציאו מביתו ריקם. מה עשה ישמעאל? כשהיה בן ט"ו שנה, התחיל להביא צלם מן השוק, והיה מצחק בו ועובדו, כמו שראה מאחרים, מיד (בראשית כא, ט): "ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם מצחק" וגו', ואין מצחק אלא עבודת כוכבים, כמה דאת אמר (שמות לב, ו): "ויקמו לצחק", מיד (בראשית כא, י): "ותאמר לאברהם, גרש האמה הזאת ואת בנה", שפא ילמד בני ארחותיו, מיד (שם, יא): "וירע הדבר מאד בעיני אברהם" וגו', על שייצא לתרבות רעה (שם, יב): "ויאמר אלהים אל אברהם אל ירע בעיניך" וגו'; הרי שאדם צריך לשמור מאד את בניו ובנותיו כשהם עדין קטנים, עם מי הם מתחברים, ואיך הם מתנהגים ואיך חנוכם. ובפרט

בְּדוֹר הַזֶּה, שֶׁהִתְפַּשְׁטוּ הָעַרְב־רַב בֵּין נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וְהֵם רַק רוֹצִים לַעֲקֹר אֶת הַיְלָדִים מִשְׂרָשָׁם,
 וְנוֹתְנִים לָהֶם חֲנוּךְ קְלוּקֵל, חֲנוּךְ כַּפְרָנִי, שְׂאִינָם
 יוֹדְעִים מִי זֶה הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וּמַהִי תוֹרָתוֹ,
 וּמְעַרְבִים בָּנִים וּבָנוֹת יַחַד, כְּדֵי לְטַמְּאוֹתָם בַּפְּגָם
 הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִישׁוֹכֵן, אֲשֶׁר דָּבַר כְּזֶה לֹא הָיָה
 לְעוֹלָמִים, שִׁיקוּמוֹ רְשָׁעִים אַרוּרִים, רְשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל,
 וַיַּעֲקְרוּ בַשָּׂאט נֶפֶשׁ וּבְמִזִּיד אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וַיִּדְבְּרוּ כְּנֹגֵד כֹּל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל,
 אוֹי לָנוּ שְׂכָף עָלְתָה בְיָמֵינוּ, שְׁמֵלִיוֹנֵי יְלָדִים
 מְעַבְרִים בְּכָל יוֹם אֶל הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂמַד, וּמְטַמְּאִים
 אוֹתָם בְּטַמְּאָת וּבְזִהְמַת פָּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, עַל־יְדֵי כָּל מִינֵי תְמוֹנוֹת תּוֹעֵבָה, וְכָל מִינֵי
 שְׂקוּץ תַּעֲוֹב וְזֵהוּם שְׂמֵרָאִים לָהֶם; וְעַל־כֵּן כָּל מִי
 שְׂכַבֵּר גִּכְשָׁל בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
 וְרוֹצֵה לְהַמְלִיט מִהַפֶּח הַיְקוּשׁ שֶׁנִּפְּל אֵלָיו, עָלָיו
 לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְחַנּוּךְ אֶת יְלָדָיו עַל טְהֻרַת הַקְּדוֹשׁ,
 וְיַרְחִיקֵם מֵאֵלוֹ הַרְשָׁעִים — הָעַרְב־רַב, וּגְרוּרֵיָהֶם
 — הָרַע־בָּנִים, יַמַּח שָׁמַם וְזָכְרָם, שְׁנוֹתָנִים לָהֶם
 כַּחוֹת. וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִקְיָם
 בַּעֲצָמוֹ בְּיַמֵּי חֲנוּךְ קְדוֹשִׁים, אֲשֶׁר בּוֹ מְחַנְּכִים אֶת
 הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת לְאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂדֵיָקָא

על-ידי-זוה יזכה לתקן את כל מה ששחת בפגם
הברית — הוצאת זרע לבטלה. וכל מי שידע
שהוא פגם בבריתו, ונכשל במה שנכשל, עליו
למסר את גפשו בפעל לעזר לבנות בתי חנוך
לבנים ולבנות שלומדים בהם תורת השם ותברך
ויראת השם ואמונה ברורה ומזככת, וכל מי שיתן
צדקה בעבור בגיית בתי חנוך חרדיים על טהרת
הקדש, ויעזר להם בכל מה שיכול, מבטח לו,
שימחלו לו על כל עוונותיו ועל כל פשעיו, אשר
חטא ופגם בפגם הברית, ויזכה להגיע אל "קדשת
הברית", ומכל שכן וכל שכן מי שמכניס את עצמו
בעבודת החנוך, לחנך את נשמות ישראל באמונה
טהורה, ומחדיר בהם אהבת השם ויראת השם,
הוא יזכה להגיע אל תקון נורא ונפלא מאד; כי
אין עוד תקון יותר גדול לעון החמור של פגם
הברית — הוצאת זרע לבטלה, כמי שונכס
בעבודת החנוך, שמחנך את ילדי ישראל בחנוך
כשר, בחנוך האמונה הקדושה, להחדיר בהם
אמתת מציאותו ותברך; אשרי מי שיש לו חלק
בזה!

חֲסִידוֹת

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אַהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מִדַּת הַחֲסִידוֹת
 הִיא לְהִיּוֹת מַעֲבִיר עַל מְדוּתָיו תָּמִיד, וְלַעֲשׂוֹת
 לְפָנִים מְשׁוּרֵת הַדִּין עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּמַעֲלָתוֹ
 גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי כָּל מִי שֶׁמַּעֲבִיר עַל מְדוּתָיו,
 מַעֲבִירִים לוֹ עַל כָּל פְּשָׁעָיו, כְּמֵאמָרָם ו'ל (ראש
 הַשָּׁנָה יז): כָּל הַמַּעֲבִיר עַל מְדוּתָיו מַעֲבִירִין לוֹ עַל
 כָּל פְּשָׁעָיו, שֶׁנֶּאמַר: "נִשְׂא עוֹן וְעָבַר עַל פְּשָׁע",
 לְמִי נִשְׂא עוֹן? לְמִי שֶׁעוֹבֵר עַל פְּשָׁע; וְעַקֵּר
 הַחֲסִידוֹת הוּא לְהַמְשִׁיךְ בְּעֲצָמוֹ תָּמִיד אֶת אֲמַתַּת
 מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שֶׁיְהִי נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, וַיִּרְגֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, וַיְהִי בְּטֵל וּמְבֹטָל בְּעֵצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, שֶׁזֶה נִקְרָא חֲסִיד אֲמַתִּי, שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי (תְּנַחֲמָא נִשְׂא): מִיּוֹם שֶׁבָּרָא
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶת עוֹלָמוֹ נִתְאַוָּה שֶׁיְהִי לוֹ
 דִּיָּרָה בַּתְּחִלּוֹנִים. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
 תָּמִיד אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתָמִיד חוֹשֵׁב בְּקַ
 מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וּמְגַלֶּה וּמְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
 יִתְבַּרֵךְ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, הוּא נִקְרָא חֲסִיד, וְדִיקָא

על ידו שורה השכינה בעולם, ויש לו מקום היכן לברח. כי באמת כשאדם חוטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, נתלבשים בו הקלפות והסטרך אחר, שמעלימים ומסתירים את אמתת מציאותו יתברך, ואז נעמה, אגרת ולילית שורים בו, רחמנא לישזבן, ומצערים אותו, ומעקמים את לבבו בקשיות ובספקות עליו יתברך, ועליו לברח אל ערי מקלט, שהוא סוד גלוי שכינה; כי תכף-ומיד כשאדם מכניס במחשבתו את אמתת מציאותו יתברך, ומדביק אותה רק בו יתברך, ואינו נפרד ממנו יתברך כרגע, אלו הן הערי מקלט לנוס שמה, למי שהרג את נשמתו על-ידי פגם הברית, כמובא (זהר משפטים קיד:): פקודא חדא להפריש ערי מקלט למאן דקטל, בגין ההוא מצרי דקטלת במצרים דתמן הוה נחש הקדמוני, וכל משוגתה, דהווי סחרין ליה וקטלת ליה בלא זמניה, ולא דחלת מרודפין דיליה, דבכמה אתרין נדפו אבתרך כמה נשין בנערותך, דאנון נעמ"ה אגרת ליליית אכמא, וקדשא ברך הוא זיהב לך ערי מקלט לאשתזבא מנהון, ואנון שערי תשובה, בגין דאת בן זיה ברא דאבא ודאמא, בתר דהדרת בה"א בתיובתא אסתלקת בבניה יה"ו אילנא דחיי ובגינה

אַתָּה זָכִי לְאֵת ה', בְּגִין דְּאֵעִילַת גְּרַמְךָ אַבְתְּרָהּ א
 בְּתִיבְתָא לְאַהֲדָרָא לֵה לְמַרְךָ וּלְסַלְקָא לֵה מַגְלוּתָא
 וְלֵא לְקַבְלָא אַנְתָּ אַגְרָא. וְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שׁוּי
 שְׁמִיָּה בְּךָ, וּבְגִין דְּמַחְשְׁבָה דִּילְךָ הָוֵת לְעֵלַת הָעֲלוֹת
 שְׁוִי בְּךָ מַחְשְׁבְתִּיה, דְּאִיְהִי יו"ד ה"א וְא"ו ה"א,
 וְעֵלַת הָעֲלוֹת, אִיהוּ מְיַחַד אֲלִין אַתְּנִין בְּךָ
 לְאַשְׁתְּמוּדְעָא לִיָּה בְּאֲלִין אַתְּנִין. וּבְגִין דְּאַתָּה הָוֵת
 גּוּמַל חֲסֵד עִם שְׁכִינְתָּא דְּכָל פְּקוּדִין דִּילְךָ לְקִיָּמָא
 "אִיזְהוּ חֲסִיד הַמְתַּחֲסֵד עִם קוּנּו", יְהִיב לְךָ מִדַּת
 הַחֲסֵד. וּבְגִין דְּנִטְרַתְּ פְּקוּדִין דְּלֵא תַעֲשֶׂה, וְהָוֵה לְךָ
 לְאַתְגַּבְרָא עַל יְצִרְךָ לְמַקְשֵׁר לִיָּה תַחּוֹת יְדֶךָ וְלֵא
 אֲשִׁתְּדַלְתְּ בְּהֵאִי פְּקוּדָא אֲלֵא לְקַשְׂרָא סְמָא"ל תַּחּוֹת
 יְדָא דְּקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וּבֵת זּוּגִיָּה דְּאִיְהִי שְׁפַתָּתָא
 בִּישָׂא תַחּוֹת יַד גְּבִירְתָּא לּוֹן וּלְכָל מְמַנָּן וּלְכָל
 מְשַׁרְזֵן דִּלְהוֹן, קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְהִיב לְךָ מִדַּת
 גְּבוּרָה דִּילִיָּה לְמַהּוּי בְּסִיעַתְךָ דִּיתַחֲלִחְלוּן וּיְדַחְלוּן
 מִיְנֶךָ סְמָא"ל וּבֵת זּוּגִיָּה וְכָל מְמַנָּן וּמְשַׁרְזֵן דִּילְהוֹן,
 וִיְהוּן קְשׁוּרִים בְּשִׁלְשָׁלָאִי תַחּוֹת יְדֶךָ. וּבְגִין דְּהִנְדְּרַתְּ
 בְּתִיבְתָא בְּאוֹת בְּרִית, נְחִית בִּינָה יְה"ו לְאַתְחַבְרָא
 לְךָ בְּצַדִּיק בְּגִינְךָ קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְהִיב לְךָ אוֹת
 בְּרִית צַדִּיק דִּילִיָּה, וּבְגִין דְּמַחְשְׁבָה טוֹבָה עַבְדְּתָּ
 כְּלָא, הֲכִי נְחִית שְׁמָא מְפָרֵשׁ דְּמַרְךָ עֲלֶיךָ, וּמַתְמַן

נחית עלך; כי תכף-ומיד כְּשֶׁאָדָם בּוֹרַח אֵלָיו יתְבַרֵךְ, אֲפֵלוּ שְׂכָבָר הָרַג אֶת נַפְשׁוֹ בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְהַקְלָפוֹת — נַעֲמָה, אַגְרַת וְלִילִית רוֹדְפוֹת אַחֲרָיו, תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁנִּכְנַס בְּעָרֵי מִקְלָט, שֶׁהוּא גְלוּי אֱלָקוֹת בְּמִדְרָגָה עֲלִיוֹנָה עַד מָאד, וּבִפְרָט בְּשַׁעַר שְׂזוּכָה לְיַחַד יְחוּדִים קְדוֹשִׁים, וּמִדְבִּיק נִשְׁמָתוֹ בְּשֵׁם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְאִינוֹ נִפְרָד מִזֶּה בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, אֲזִי הַסֵּמ"ך-מ"ם מִפְּחַד וּמִתְיָרָא מִמְּנוּ, וּבּוֹרַח לְנַפְשׁוֹ, וְעוֹזֵב אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְדִיְקָא זֶה נִקְרָא חֲסִיד, שֶׁמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ, שְׂאֵפֵלוּ שְׂכָבָר עָבַר עָלָיו מֵה שֶׁעָבַר בְּחַיָּיו, וְנִכְשַׁל בְּמָה שְׂנִכְשַׁל, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן חוֹזֵר אֵלָיו יתְבַרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ, וְשׁוֹמְרוֹ שְׂלֵא יוֹכְלוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם רַע. וְלִכֵּן עֲתָה, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, מֵאֲחֵר שְׂכָבָר עָבַר עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ מֵה שֶׁעָבַר, וּבִימֵי נְעוּרֶיךָ נִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וְתִדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמִּיד תִּצְיֵר בְּדַעַתְךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יתְבַרֵךְ כָּלֵל, וְאֲפֵלוּ שְׁבִין כֶּף יְבוֹאוּ הַקְלָפוֹת וְהַסֵּטְרָא אַתְרָא — נַעֲמָה, אַגְרַת וְלִילִית, לְהַכְשִׁילְךָ עוֹד פַּעַם וְעוֹד פַּעַם, לְחַמְמֶךָ

כְּדֵי שְׁתָּבוֹא לְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אַתָּה בָּרַח לָךְ
אֶל עָרֵי מְקֻלָּט, שֶׁהוּא קַדְשָׁת הַמֶּלֶךְ וְהַמְּחֻשָּׁבָה,
שֶׁתִּדְבִּיק אוֹתָם רַק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׂאֵז דִּיקָא
תְּהִיָּה נִקְרָא חֲסִיד הַמֶּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ, שְׂזוּ מִדַּת
הַחֲסִידוֹת, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְקַנּוּת לְעַצְמוֹ, וְאֵז לֹא תִזְוֶה
מִשָּׁם עַד שֶׁיִּמְחַל לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל
עוֹנוֹתֶיךָ. וּבִלְבָד שְׁתִּהְיֶה חָזֵק וְאַמִּיץ בְּזוֹה מְאֹד,
וְאֵל תִּחְלַשׁ דַּעְתְּךָ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן יִהְיֶה מֵה
שְׂיִהְיֶה, וְאַפְלוּ שְׂאֵתָה נּוֹפֵל בְּכָל פַּעַם לְמִקּוּם
שְׂאֵתָה נּוֹפֵל, וְאַתָּה הוֹרֵג אֶת נִשְׁמָתְךָ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
עִם כָּל זֹאת אֵל תִּתְיַאֵשׁ, אֲלֵא חֲזֹר וּבָרַח לָךְ אֶל
עָרֵי מְקֻלָּט, שֶׁהוּא גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זוֹ
סוּף כָּל סוּף תִּנְצַל מִמֶּה שְׂאֵתָה צָרִיךְ לְהַנְצִיל,
וְתִזְכֶּה לְ"קַדְשָׁת הַבְּרִית" בְּתַכְלִית הַשְּׁלָמוֹת, שְׂאֵין
שְׁלָמוֹת אַחֲרֶיהָ. וּבִלְבָד שְׁתַּעֲסֵק תָּמִיד בַּחֲסִידוֹת,
שְׂאֵז יֵאִיר עֲלֶיךָ אוֹר הָאֵין סוּף בְּגְלוּי נוֹרָא וְנִפְלָא
מְאֹד.

חֲתָנָה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקון גמור לפגם הברית, אלא כשזוכה להתחתן; כי כל זמן שאדם הוא פלג גוף, הוא בא לעברות חמורות של הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לישזבן, ועל-כּן מי שרוצה להגיע אל "קדשת הברית", עליו להתחתן בגיל צעיר, וצריכים למסור את עצמו על דבר זה מאד מאד, הן להשתדל להתחתן בעצמו בגיל צעיר, והן להשתדל לחתן את ילדיו בגיל צעיר; כי כל זמן שהאדם פלג גוף, הינו שאינו נשוי, הוא בא לידי החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ורבונו ז"ל הקפיד מאד שיתחתנו בגיל צעיר. ובאמת עליך לדעת, שלא כדאי לחיות בזה העולם אפלו רגע אחד, אם יחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר עוקר את עצמו מכל העולמות, כי החטא הזה הורס לאדם את כל המחין, ומאבד את אמונתו בו ותברך, רחמנא לצלן, ונתעקם לבבו בקשיות ובספקות אחריו ותברך, וגורם לעצמו הרבה רעות וצרות. ולכן כל מי שרוצה להגיע אל

"קִדְּשַׁת הַבְּרִית", עָלָיו לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
 שְׁבָעוּלָם לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר. וְעַקֵּר סִבַּת הַעֲכוּב
 שְׁלֹא יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶת בֵּת זִוְגוֹ, הוּא רַק מִחֻמַּת
 גְּאוּת וַיִּשׁוּת, כִּי חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (יְכֻמוֹת
 סג.): נְחִית דְּרָגָא וְנָסִיב אִיתְתָּא; תֵּרַד מְדֻרְגָה אַחַת,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְצָא אֶת אֲשֶׁתְּךָ; הֵינּוּ כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל
 הָאָדָם מִחֲפָשׁ יְחוּס, כְּבוֹד וְכֶסֶף, אַחֲרֵת אֵינּוּ רוּצָה
 לְהִתְחַתֵּן, עִם כָּל זֹאת נוֹחֲתִים לוֹ חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים
 עֲצָה — נְחִית דְּרָגָה וְנָסִיב אִיתְתָּא, תֵּרַד מְדֻרְגָה
 אַחַת מִמָּה שְׂאֵתָה רוּצָה, וְאֵז תּוּכַל לְמַצֵּא אִשָּׁה,
 וּכְשֶׁאָדָם זֹכֶה לְבַטֵּל אֶת יִשׁוּתוֹ וְגְאוּתוֹ לְגַמְרֵי,
 זֹכֶה לְדַעַת שֶׁהוּא אֵינּוּ כְּלוּם, שֶׁהוּא רַק טְפָה
 סְרוּחָה, וְעוֹד אוֹמְרִים לוֹ זֶה לֹא מְסַפִּיק, אֲלֵא —
 נְחוּת דְּרָגָא וְנָסִיב אִיתְתָּא, תֵּרַד עוֹד מְדֻרְגָה מִמָּה
 שְׂאֵתָה, הֵינּוּ כְּלוּם שְׁבַכְלוּם, וְאֵז תִּמְצָא אִשָּׁה; כִּי
 בְּדֶרֶךְ כָּלֵל עַקֵּר סִבַּת אֵי מְצִיאַת זִוְגוֹ, הוּא רַק
 מִחֻמַּת גְּאוּת וַיִּשׁוּת וְכְבוֹד מְדָמָה, וְאִם אָדָם הִיָּה
 מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, וְהִיָּה יוֹדֵעַ שֶׁהוּא אֵינּוּ שׁוֹה
 לְשׁוּם דְּבָר, וְהִלּוֹאֵי שְׂמִישָׁהוּ יִרְצָה אוֹתוֹ, וְזֶה עוֹד
 לֹא מְסַפִּיק, אֲלֵא אוֹמְרִים לוֹ נְחוּת דְּרָגָא — תֵּרַד
 גַּם מִמְדֻרְגָה זוֹ, הֵינּוּ שְׂתֵהִיָּה בְּעֲצָמָךְ כְּלוּם
 שְׁבַכְלוּם, אֵז בּוֹדָאֵי יִמְצָא בֵּת זִוְגוֹ תְּכַף-וּמִיָּד. וְדָבָר

זה הוא למוד עמק עמק — הן לבנים והן לבנות, שמתוכבים ונוקים ורוקות ואינם מוצאים אחד את השני, ועל-ידי-זה באים לידי עברות חמורות, רחמנא לישזבן, שאין פדאי להיות בזה העולם ולפגם בפגם הברית; כי כפי חמר העון המר של פגם ברית, לא פדאי להשאיר בזה העולם. ובאמת הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ורוצה לעזור לכל בר ישראל למצא את זוגו, אך הישות והגאות והכבוד המדמה, לא נותנים לאדם להתחתן, כי תמיד חושב שמגיע לו יותר, הן במראה חיצוני, הן בכבוד, הן ביחוס, הן במקומו, ומחמת ששגי הצדדים מחפשים את זה, ואינם מוצאים את אשר לא נברא עדין, על-ידי-זה מסתוכבים ונוקים ורוקות, ונכשלים בעברות חמורות, אשר הורסים את כל החיים. ולכן אשרי מי שזוכה לבטל את דעתו ושכלו לגמרי, ומבקש ומתחנן ממנו יתברך שיזכה להתחתן בגיל צעיר, שעל-ידי-זה ינצל מפגם הברית. בפרט בחורים צעירים צריכים למסור את נפשם להתחתן בגיל צעיר מאד, ולא להסתפל על שום ברקה שבעולם, ומכל שכן לא על יחוס ולא על כבוד, לא על מראה חיצוני ולא על כסף, כי הכל דמיון ורעות רוח, הסתת הסמ"ך-מ"ם

להכשילו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. וצריכים לזכור את זאת היטב היטב, אשר לא כדאי להיות בזה העולם כלל, אם הוא רוק ונכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. ועל-כן אשרי האדם הזוכה להתחתן בגיל צעיר, ואשרי האדם שזוכה לחתן את ילדיו בגיל צעיר, שאז כל הברכות תשרינה עליו, מה שאין כן מי שמונע מבנו ומבתו להתחתן בגיל צעיר, מחמת כבוד ומחמת יחוס ומחמת מה יאמרו הבריות, הוא צתיד לתן את הדין, ואין עוד אכזריות יותר גדולה מאדם שמונע מבנו או מבתו להתחתן, מאיזו סבה שרק תהיה; כי חכמינו הקדושים אמרו בפרוש (פסחים ק"ג): בתוך בגרה, שחרר עבדך ותן לה; עד כדי כך הקפידו חכמינו הקדושים, שיהיו נזהרים לחתן את הילדים בגיל צעיר, בפרט את הבנות ובפרטי פרטיות את הבנים, שלא יגיעו לידי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. ולכן עקר תקון ו"קדשת הברית" הוא דיקא על-ידי חתנה, להתחתן בגיל צעיר, שעל-ידי-זה ינצל מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. וצריכים למסר את גפשו מאד מאד על דבר זה, ולא להסתפל על שום ברנה שבעולם, כי אוי לו ואוי לנפשו של אדם

שמונע את עצמו מלהתחתן בשביל יחוס או כבוד או כסף או מה יאמרו הבריות, ומכל שכן וכל שכן אוי לו ואוי לנפשו, שגם מעכב לחתן את ילדיו בגיל צעיר, אשר גיהנום יכלה והוא לא יכלה, כי אין עוד גיהנום מספיק בשבילו. ולכן מי שיש לו בנים ובנות ישתדל לחתנם בגיל צעיר, כדי שיהיו שמורים מעברות, ומה גם יזכה לרוות מהם רב נחת. ובפרטיות בדורות אלו, אשר הערב-רב מתפשט מאד בנשמות ישראל, וממלאים את כל הרחובות והתצרות בתמונות תועבה, וכן הגויים מסתובבים ערמים וערמות כחיות יער, ומה יעשו הילדים שלא יחטאו?! ועל-כן מי שרוצה לרחם על ילדיו, שימסר את נפשו בפעל לחתן אותם בגיל צעיר, ואין על זה תרוץ, שאין לו הוצאות על חתנה או על דינה וכדומה, כי הכל הבל ורעות רוח, כי לחטא פעם אחת בפגם הברית, לא כדאי להיות בזה העולם. ולכן כל אחד ואחד צריך להשתדל להתחתן בגיל צעיר, ואל יסתכל על שום חשבונות פרטיים, וכן חייב ומכרח כל בר ישראל לחתן את ילדיו בגיל צעיר, ורק בזה הוא מגלה שיש לו אהבה אליהם; כי מי שאינו מחתן את ילדיו בגיל צעיר, אין לה אכזר יותר גדול ממנו.

וּחְכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (סנהדרין עו.): הַמְדַרְיָן
 בָּנִיו וּבְנוֹתָיו בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וְהַמְשִׁיאָן סְמוּךְ לְפָרְקָן,
 עָלָיו הַכֶּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אָהֳלֶיךָ";
 וּבִכְרֵטִיּוֹת מִי שֶׁכָּבַר נִכְשָׁל בַּחֲטָא הַמְגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל
 פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לֵידַע
 אֲשֶׁר עֵקֶר הַתְּקוּן לְמַעֲשֵׂיו הַמְגַנִּים, חֲטָאת נְעוּרִים
 שֶׁעָבַר, שִׁישְׁתַּדֵּל מְאֹד לְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו בְּגִיל צָעִיר,
 וְרַק זֶה תְּקוּנוֹ. וְאִם הוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה אֶת זֶה, הוּא
 רוֹצֵחַ וְשׁוֹפֵף דָּמִים, וְכָל עֲבֵרוֹת יְלָדָיו הֵן עַל רֹאשׁוֹ,
 כִּי הַקּוֹלֵר תְּלוּי בְּצַוָּאָרוֹ. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁעִינֵי שְׂכָל לוֹ,
 שִׁיחוּס וִירַחֵם עַל יְלָדָיו, וַיִּשְׁיֵאֵן סְמוּךְ לְפָרְקָן בְּגִיל
 צָעִיר מְאֹד, וְלֹא יַעֲשֶׂה שׁוּם חֲשָׁבוֹן לְשׁוּם בְּרִיָּה
 שֶׁבְּעוֹלָם, אֲלֵא תַמִּיד יַחֲשֵׁב מֵה טוֹב לִילְדָיו.
 וּבְאַמֶּת מִי שֶׁעִינָיו בְּרֹאשׁוֹ, יִרְאֶה אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר
 בְּרִיא וּמְצֻלַח לִילְדִים, וּבִכְרֵט בְּדוֹר הַזֶּה כְּמוֹ לְחַתֵּן
 אוֹתָם בְּגִיל צָעִיר, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מַחֵם יְהִיָּה נֶקִי
 מֵהַרְהוּרִים רְעִים וּמִמַּחֲשָׁבוֹת זְרוֹת, וְאֵין שׁוּם תְּרוּץ
 לוֹמֵר, שֶׁבָּנוּ עֲדִין צָעִיר וְעָלָיו לְלַמֵּד, כִּי כָּבַר אָמְרוּ
 חְכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּסָחִים קיב:): מִצְוָה וְגוֹף טְהוֹר
 נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְלוֹ בָּנִים; וְכֵן אָמְרוּ (יוֹמָא עב:): עַל
 פְּסוּק (תְּהִלִּים יט, י): "יִרְאֵת ה' טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת
 לְעַד", אָמַר רַבִּי חֲנִינָא — זֶה הַלּוֹמֵד תּוֹרָה

בטְהִרָה, מאי היא? נושא אשה, ואחר-כך לומד תורה. ועל-כן אין שום תרוץ לא לחתן את הילדים בגיל צעיר, ובפֶּרֶט בדור הזה, אֲשֶׁר ההִפְקוּת מאד מצויה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, יש מִפְקָרִים וּמְנוּלִים ומשְׁחָתִים שְׁצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת יְלָדָיו מֵהֶם, שלא יִפְּל בַּפֶּח עִמָּהֶם, וְעַקֵּר הַעֲצָה בַּק לְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו בְּגִיל צְעִיר, וְאִז נִכּוֹן לִבּוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שְׂיִהְיֶה שְׁמוּרִים מֵעֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת. וְאֵל יִטְעֶה אֶת עַצְמוֹ כְּאִלוֹ יְלָדָיו הֵם עֲדִין צְעִירִים, וְאִינָם יוֹדְעִים כְּלוּם, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הִכַּל פְּתוּחַ, וְהַיְלָדִים שֶׁהֵם עֲדִין בְּגִיל צְעִיר, יוֹדְעִים הַכֹּל, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׂיִרְאֵת אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ, וּמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְחַתֵּן אֶת יְלָדָיו בְּגִיל צְעִיר, שְׁעַל-יְדֵי־זֶה נִכּוֹן לִבּוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ שְׁבָנָיו וּבְנוֹתָיו יִשְׁאָרוּ חֲזָקִים בְּאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּת בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִמְשִׁיכּוּ אֶת שְׂרָשְׁרַת הַזָּהָב, וְיִצְאוּ מֵהֶם דּוֹרוֹת יְשָׁרִים יְבָרְכוּ. וּבְאַמֶּת רוֹאִים, שְׁכָּל אֵלוֹ שְׁמֵתִבְגָּרִים, הֵן הַבָּנִים וְהֵן הַבָּנוֹת, כֹּל מֵה שְׁמֵתִבְגָּרִים יוֹתֵר, הֵם נַעֲשִׂים חֲכָמִים בְּעִינֵיהֶם, וּמֵתִחִילִים לְבָרֵר מֵה כֵּן טוֹב בְּשִׁבְלֵם וּמֵה לֹא טוֹב בְּשִׁבְלֵם, וְכֵן עוֹבֶרֶת עֲלֵיהֶם שְׁנֵה אַחַר שְׁנֵה וּמֵתִבְגָּרִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְעֲדִין אִינָם מוֹצְאִים זְוֵוגָם, וְהַכֹּל בָּא מִחֲמַת חֲכָמוֹת שֶׁל הֶבֶל וְגֵאוֹת וְיִישׁוֹת

שְׁנֹכְנֶסָה בָּהֶם, עַד שְׁרֹאִים שְׁמֹסְתוֹבָבִים בָּנִים
 וּבְנוֹת בְּגִיל עֲשָׂרִים וְחָמֵשׁ, שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ
 וְאֶפְלוּ אַרְבַּעִים, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, אֲשֶׁר חֲכַמְיָנוּ
 הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (קְדוּשִׁין כּוּט): בֶּן עֲשָׂרִים וְלֹא
 נִשָּׂא אִשָּׁה, אוֹמֵר הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תַפַּח עֲצֻמוֹתָיו.
 וּבִאֲמַת כָּל אֱלוֹ שְׁמַתְבְּגָרִים, יוֹדְעִים בְּעֲצָמָם לְאֵילוֹ
 עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת הֵם בָּאִים, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, בְּפָגַם
 הַבְּרִית, אֲשֶׁר לֹא כָדָאֵי לְהִיּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם אֶפְלוּ
 רַגַע אֶחָד וְלִפְגָּם בְּבְרִיתוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן. וְלִכֵּן כָּל
 מִי שְׁרוּצָה לְזֻכוֹת לְהַגִּיעַ אֶל "קְדֻשַׁת הַבְּרִית",
 יִשְׁתַּדֵּל לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, כִּי רַק זֶה הוּא תְקוּן
 לְכָל עֲוֹנוֹתָיו, וּמִכָּל שָׂפָן מִי שְׁכָבֵר עֶבֶר עָלָיו
 בְּחַיָּיו מֵה שְׁעֶבֶר בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, אִם הוּא רוּצָה שְׁיִתְכַפֵּר לוֹ עַל כָּל חַטָּאת
 הַנְּעוּרִים שְׁלוֹ, שְׁיִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְחַתָּן אֶת יְלָדָיו
 בְּגִיל צָעִיר, וְאִז נִכּוֹן יִהְיֶה לְבוֹ שְׁיִמְחַל לוֹ הִקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, אֲבָל אִם יִהְיֶה חָכֵם
 בְּעֵינָיו, וְלֹא יִרְצָה לְחַתָּן אֶת יְלָדָיו בְּגִיל צָעִיר, עָנוּשׁ
 יַעֲנֵשׁ עוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִלְכָּד הָעֲנָשִׁים הַקָּשִׁים
 שְׁמַחֲכִים לוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא. וְעַל-כֵּן מִי שְׁרוּצָה לְחוּס
 עַל נַפְשׁוֹ וְעַל נַפְשׁ בְּנָיו וּבְנֵי בֵיתוֹ, שְׁיִשְׁתַּדֵּל
 לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, וְכֵן יִחַתֵּן אֶת יְלָדָיו בְּגִיל

צעיר, ואז יזכה להתברך מפי אל עליון, והשכינה תשרה בו תמיד; אשרי השומע את דברינו אלו, ושם את זאת בתוך לבו, אשרי לו

חשבון

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר האדם צריך לחשב חשבונו של עולם בכל יום, כמאמרם ז"ל (בבא בתרא עח:): אמר רבי שמואל בר נחמן, אמר רבי יוחנן, מאי דכתיב (במדבר כא, כז): "על-בן יאמרו המושלים" וגו', המושלים — אלו המושלים ביצרים, באו חשבון — באו ונחשב חשבונו של עולם, הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עברה כנגד הפסדה, "תבנה ותכונן" — אם אתה עושה כן תבנה בעולם הזה ותכונן לעולם הבא. וכיותר תלוי דבר זה שאדם צריך לחשב חשבונו בכל יום ויום ובכל שעה ושעה ובכל רגע ורגע, אם אינו מפקיר את עיניו להסתכל על נשים או על תמונות תועבה או על שאר דברים המביאים לידי הרהור רע. וכן ישמר מאד את מח מחשבתו לבלי

להכניס בו הרהורים רעים ומחשבות מגנות, כי על-ידי שאדם חושב חשבונו של עולם, על-ידי-זה ינצל מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר החטא והעון הזה הוא הכי גרוע, והוא עוקר את האדם לגמרי ממנו יתברך. ועל-כן צריך האדם לחיות עם חשבון, ולדאג תמיד שלא יפשל באיזה חטא ועון של פגם הברית, רחמנא לישזבן. וזה אי אפשר בשום פנים ואופן, אלא כשהוא חי עם חשבון. ובכלל טוב מאד שאדם יחשב תמיד חשבונו של עולם, ויחיה עם חשבון, איך עוברים לו הימים והשבועות וההחדשים והשנים, כי אם אין האדם חי עם חשבון, הוא מאבד הרבה טוב, כי ימי שנותינו הקבל. ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה צו, סימן ב'): "ימינו כצל עובר", כצל ימינו על הארץ, והלואי כצלו של כתל או כצלו של אילן, אלא כצלו של עוף בשעה שהוא עף, כי הכל פורח, וכל יום וכל שעה וכל רגע האדם נפטר מזה העולם, כי היום שעבר והשעה שעברה ואפלו הרגע שעבר לו כבר לעולם לא יחזור, ועל-כן בכל עת ורגע האדם נפטר, ואם אינו חי בחשבון, אזי פורחים לו ימיו בלא כלום, והוא בא לידי עברות חמורות. כי כך אמרו חכמינו

הקדושים (כתבות נט.): הבטלה מביאה לידי שעמום ולידי זמה, רחמנא לישזבן; ועל-כן צריך כל אדם לחשב חשבונו של עולם, ולחיות עם ישוב הדעת ועם חשבון צדק, ורק על-ידי-זה יוכל להנצל מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר בדרך כלל בא רק מחמת מדת הבטלה שמשעמם לו, ובא לידי זמה, רחמנא לישזבן, אבל אם האדם היה חי עם חשבון צדק, ובכל יום ויום היה מחשב חשבונו של עולם, ומי יודע מה ילד יום, ואיך לפתע פתאום יבוא מלאך המות ויקח את נשמתו, ולא יועיל לו שום דבר, כמאמרם ו"ל (קהלת רבה, פרשה ח', סימן יא): "ואין שלטון ביום המות" — אין אדם יכול לומר למלאך המות: המתן לי עד שאחשב חשבונותי, ואחר-כך אני בא, אלא הוא מכרח לילך עמו. ולכן ראוי לכל בר ישראל לחיות עם חשבון, ולשוב בתשובה שלמה על כל מה שעבר בכל יום ויום, ולא יחכה על יום המחרת. וכמוכא (זהר קרח קעח.): בכל ליליא ולייליא עד לא ישכב ועד לא נאים בעי בר נש למעבד חושבנא מעובדוי דעבד כל ההוא יומא ויתוב מנייהו ויבעי עלייהו רחמי נפל לילה וליילה עד שלא הולך לישון, צריך כל אדם לעשות חשבון הנפש מה

עֲשֵׂה כָּל הַיּוֹם, וַיָּשׁוּב עֲלֵיהֶם וַיִּבְקֹשׁ רַחֲמִים
עֲלֵיהֶם]. וּבִפְרָט מִי שִׁידַע בְּנַפְשׁוֹ שֶׁחָטָא וּפָגַם
בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, שְׁהִיא
הַעֲבֵרָה הַכִּי חֲמוּרָה שָׂרָק יֵשׁ, עָלָיו לָשׁוּב תַּכְּף־
וּמִיד בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁחָטָא, וַיִּכְפֶּה הַרְבֵּה לְפָנָיו
יְתַבְרֶךְ, וַיִּהְפֹּךְ אֶת עַצְמוֹ עַל הָאָרֶץ, וַיִּשְׁכַּב בְּפִשׁוּט
יָדַיִם וְרַגְלָיִם, וַיִּשְׁפֹּךְ דַּמְעוֹת כַּמַּיִם, אוֹלֵי יֵשׁ תִּקְוָה
לְתַקֵּן, וְאִזּוֹ אִם יִהְיֶה חֲזָק בְּנֵה, לֹא לִילֵךְ לִישֵׁן עַד
שֶׁיִּבְקֹשׁ וַיִּתְחַנֵּן מִמְּנוֹ יְתַבְרֶךְ שְׂיַחֲוִס וַיִּרְחַם עָלָיו
שֶׁיִּמְחַל לוֹ, אִזּוֹ יִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל
עֲוֹנוֹתָיו. וְכֵן עַל כָּל חָטָא וְחָטָא שֶׁאָדָם חוֹטֵא
בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, עָלָיו לְחִיּוֹת עִם חֲשֹׁבוֹן
צָדֵק, וַיִּבְקֹשׁ מִמְּנוֹ יְתַבְרֶךְ בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׂיַחֲוִס וַיִּרְחַם
עָלָיו, אִזּוֹ לֹא יָזוּז מִשָּׁם, עַד שֶׁיִּמְחַל לוֹ עַל כָּל
עֲוֹנוֹתָיו. וְאִצְלוֹ יְתַבְרֶךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב מִי שֶׁהוּא
בְּכֹלל מְאֹרֵי דְחֻוֹשְׁבָנָא, שְׁחֵי עִם חֲשֹׁבוֹן הַנְּפֶשׁ,
כְּמוֹבָא (זֶהר וַיְחִי רַכּ): וּזְכָאֵי חֲסִידֵי בְּכֹל יוֹמָא וַיּוֹמָא
מִסְתַּפְּלִי בְּלַבְיָהּוּ כְּאֵלוֹ הֵהוּא יוֹמָא מִסְתַּפְּלִי
מִעֲלָמָא, וְעַבְדִּין תִּיּוּבְתָא שְׁלִימְתָא קָמִי מְאֹרֵיהוֹן,
וְלֹא יִצְטָרְכוּן לְמַלְה אַחְרָא, וּזְכָאֵה חוֹלְקִיהוֹן
בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְאֵתִי [חֲסִידִים הַעֲלִיּוֹנִים הָיוּ
מִסְתַּפְּלִים בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם כְּאֵלוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה הֵם

מסתלקים מהעולם, ועל-ידי-זה הם שבים
 בתשובה תכף-ומיד באותו יום, ואז אינם צריכים
 כבר שום תקוה, כי הקדוש-ברוך-הוא מוחל להם,
 ואשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא. ועל-כן
 ראה, אהובי, בני הקר, להתחיל לחיות עם חשבון
 צדק, שתמיד תחשב חשבוננו של עולם, ובפרט אם
 אתה יודע שגכשלת בחטא המר של הוצאת זרע
 לבטלה, שדבר זה עוקר את הנצת ומבלבלו
 לגמרי, עד ששוכח מתכליתו הנצחית, עליו בהכרח
 לחיות עם חשבון הנפש מה עשה, ודיקא על-ידי-
 זה יזכה לחזר בתשובה שלמה אליו ותברך, ושב
 ורפא לו כל מה שחטא; אשרי מי שחי עם חשבון
 הנפש, וזוכה לשוב בתשובה שלמה בכל יום ויום,
 שאז בודאי ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על כל
 עונותיו; אשרי לו בזה ואשרי לו בבא!

טהרה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר הטְהָרָה
 שאדם נקרא טהור הוא — כשזוכה ל"קדשת

הברית", קדשת המחשבה, כי להפוך אין עוד טמאה כמי שפוגם בברית, ובפרט בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שזה טמא מת ממש. וחקמינו הקדושים אמרו (ברכות יח:): רשעים בתייהם קרויין מתים; כי החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עושה את האדם רשע, ועוקר אותו משרשו; כי כשאדם זוכה להגיע אל "קדשת הברית", אזי יש לו מחשבות קדושות, והוא דבוק בסי החיים בו יתברך, שאז דיקא רוח טהרה שורה עליו, עד שזוכה על-ידי טהרה להגיע אל רוח-הקדש; כי אם אדם מקדש את המוח מחשבה שלו, והוא חושב תמיד רק ממנו יתברך, ואינו מסיח דעת ממנו יתברך כלל, ובטל ומבטל בעיני עצמו לגמרי, הוא ממשיך על עצמו תמיד עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ומציר בדעתו איך שהכל לכל אלקות גמור הוא, על-ידי זה מופיעה עליו רוח-הקדש, רוח טהרה, וזוכה להתענג בזיו שכינת עזו יתברך, לא-כן מי שמקלקל בבריתו, רחמנא לישזבן, ובא לידי עברות חמורות ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, על-ידי זה נעקרת ונתבלבלת דעתו לגמרי, ועוקר את עצמו משרשו, ורוח טמאה

שורה בו, וצרים ומרים לו החיים מאד. וגדולי מבחרי הצדיקים עוסקים להכניס קדשה וטהרה בין נשמות ישראל, ומחזקים ומעודדים ומשמחים, ונותנים עצות טובות לכל אלו שנפלו בפח יקוש, כדי שיוכלו לצאת ממקום שנפלו. וכמו שאמר דוד המלך לפני הקדוש-ברוך-הוא (ברכות ד.): "ואני ידי מלכלכות בדם ובשפיר ובשליא, כדי לטהר אשה לבעלה"; פי הצדיקים עוסקים תמיד ליחד קדשא בריך הוא ושכינתיה, שהם נשמות ישראל עם הקדוש-ברוך-הוא, ומורידים את עצמם בכל מיני ירידות, ומשליכים את עצמם בכל מיני השלכות, והכל כדי לטהר את נשמות ישראל. וכמו שהתפאר רבנו ז"ל על עצמו (ת"י מוהר"ן, סימן קמד): "פי כל זה ענינו של רבנו ז"ל — לרחם על נשמות ישראל, ולהוציא אותם מהפח יקוש שנפלו לשם. ובפרט מי שנכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שעליו החיים מאד קשים ומרים, וצר ומר לו מאד, עד שהוא מתאש לגמרי מחייו, ונדמה לו כאלו אבד מנוס ותקנה מפניו, וכאלו אף פעם כבר לא יצא מהפח היקוש הזה שנפל אליו, ובא רבנו ז"ל ומוריד את עצמו אליו, ונותן לו תקונים לתקן את נפשו הפגומה, וכן

מורה לו דרכים ועצות ונתיבות והנהגות ישרות
 איך לצאת מההרגל הרע הזה שהתרגל בו. ועל-כן
 אשרי מי שזוכה להתקרב אל גדולי מבחרי
 הצדיקים העוסקים בתקון נשמות ישראל, שיש
 בכחם להמשיך עליהם רוח טהרה, עד שהבטיח
 שאפלו לאחר הסתלקותו, מי שרק יתחבר אליו
 ואל אנשיו, גם לו תהיה תקנה לתקן את הכל,
 העקר שלא ייאש עצמו בשום פנים ואפן, יהיה
 איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, העקר שישלך את
 חכמתו ודעתו המדמה לגמרי, ויצית אותו על כל
 אשר יאמר פי הוא זה, כמוכא (לקוטי-מוהר"ן, חלק
 א', סימן כג); ובפרוש גלה לנו, שהוא רוצה
 להשאר בינינו. ולכן מי שרוצה לזכות לרוח טהרה
 "קדשת הברית", עליו להשתדל להתקרב אל כל
 הצדיקים, ובפרטיות אל רבנו ז"ל, אשר הבטיח
 בחייו, שמי שיבוא אצלו אל ציונו הקדוש, ויתן
 פרוטה בעבורו, ויאמר עשרה מזמורי תהלים
 הנקראים "תקון הכללי", שהם: טז, לב, מא, מב,
 נט, עז, צ, קה, קלז, קנ, אפלו אם עצמו וגבחו
 חטאיו ופשעיו, יעשה לו טובה ויוציאו מהשאל
 תחתית ומתחתיו. ועל-כן כל מי שידע שנופגם
 בפגם הברית, ובפרטיות בחטא המגנה הזה של

הוצאת זרע לבטלה, עליו למסור את נפשו להיות על-כל-פנים פעם אחת בציון רבנו ו"ל בעיר אומן, ויקים את צווי רבנו ו"ל — לתן פרוטה לצדקה בעבורו, ולומר עשרה מזמורי תהלים הנקראים "תקון הפללי", ואז נכון לבו יהיה בטוח, ש"הקדוש-ברוך-הוא ימחל לו על כל עוונותיו. כי כך הבטיח לנו רבנו ו"ל עם שני עדים, רוח טהרה תמשך עליו. ובכלל — טוב מאד לשמר את עצמו מאד, לא לדבר על שום צדיק בעולם, כי הסטרא אחרא והקלפות אורבים מאד על בני-אדם שנכשלו בפגם הברית, שיתרחקו מגדולי מבחרי הצדיקים, ובפרט מרבנו ו"ל, ועל-כן הקים מחלקת גדולה עליהם, מרשעים ארורים, עוכרי ישראל, שהם מכסים ומעלימים ומסתירים את אורם הגדול, וצריכים לברח מהם כמו שבורחים מאש, ולהשתדל למסור את נפשו להיות מחבר אל גדולי מבחרי הצדיקים, ובפרט אל רבנו ו"ל, שמסר נפשו בעבור נשמות ישראל כל ימי חייו, ועד היום הוא עוסק להכניס רוח טהרה בנשמות ישראל. ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה להיות מקרב אליו, ויתרחק מכל מיני לצים, נוכלים ושקרנים, רמאים וצבועים, העוסקים להעלים את אורו הגנוז ואת

אור גדולי מבחרי הצדיקים. וכבר אמרו חכמינו
 הקדושים (בבא קמא צב:): כל המחבר לטמא —
 טמא, וכל המחבר לטהור — טהור; כי עם מי
 שהאדם מתחבר — כן נמשך עליו; אם אדם
 מתחבר אל רשעים ארורים המתלווצצים מגדולי
 מבחרי הצדיקים, המגלים את אמתת מציאותו
 ותברך, ומכל שפן אל אלו שחולקים על רבנו ו"ל,
 בידוע שלבסוף יפל נפילה כזו, שלא תאר לעצמו,
 ותמשך עליו טמאה; כי אלו הטמאים מטמאים
 המדברים על גדולי מבחרי הצדיקים, ובפרט על
 רבנו ו"ל, להוי ידוע, שרוח טמאה שורה בהם,
 לא-כן מי שמחבר עצמו אל גדולי מבחרי
 הצדיקים, ובפרטיות אל רבנו ו"ל, על-ידי-זה יהיה
 נמשך עליו רוח טהרה ממדרגה עליונה מאד. ולכן
 עשה זאת, אהובי, בני, מאחר שכבר עבר עליך מה
 שעבר בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אל
 תתיאש משום ברירה שבעולם, אלא ברח לך
 מאנשים רשעים, לצים ופוחזים, קלים וריקים,
 טמאים מטמאים, החולקים ומתלווצצים מצדיקים,
 ורוץ מהר אל הצדיקים, שדיקא הם יכולים לעשות
 לך טובה נצחית, ולתקן אותך מפגם הברית —
 הוצאת זרע לבטלה, ובפרט רבנו ו"ל, שהוא מוסר

אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי נִשְׁמְתוּ יְרֵדָה
 לְזֶה הָעוֹלָם רַק לְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיחַ אֶת כָּל אֱלוֹ
 הַנְּפֹשׁוֹת הַפְּגוּמוֹת שְׁנִפְגְּמוּ בַפָּגָם הַבְּרִית. וְעַלֶּיךָ
 לְדַעַת, שְׁלֹא בְּנִקְל יָבוֹא לְךָ דְבָר זֶה, כִּי עַל־יָדֵי
 שְׁנִכְשַׁלְתָּ כָּבֵר בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
 לְבִטּוּלָה, עַל־יָדֵי־זֶה יַעֲמְדוּ עֲלֶיךָ רְשָׁעִים אַרְוֵרִים
 וַיִּצְעֲרוּ אוֹתְךָ, וַיִּחְלְקוּ עֲלֶיךָ, וַיִּגְרְמוּ לְךָ יְסוּרִים
 רַבִּים, וַיִּכְמוּ שְׁאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף,
 סִימָן כו): עַל־יָדֵי הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה בּוֹרָא קְלָפוֹת
 הַמַּתְלַבְּשׁוֹת בְּבִנְיַ־אָדָם מִתְּנַגְדִים וְחוֹלְקִים עָלָיו,
 וְעוֹשִׂין לוֹ יְסוּרִים. וְלִכֵּן רָאָה, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, מֵה
 לְפָנֶיךָ, אֵל תִּתְיַאֲשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, וְאִפְּלוּ שְׁאֵתָהּ
 יוֹדַע שְׁכָבֵר נִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה פְּעָמִים אֵין
 מִסְפָּר, עִם כָּל זֹאת עֲדִין יֵשׁ לְךָ תִּקְוָה טוֹבָה לְתַקֵּן
 הַכֹּל, עַל־יָדֵי גְדוּלֵי מַבְחָרֵי הַצְּדִיקִים, וּבִפְרָטֵי
 פְּרָטִיּוֹת אִם תִּהְיֶה רְגִיל עַל דְּלִתוֹת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל,
 וְתִתְמִיד בָּהֶם מְאֹד, אֲשֶׁר פָּנָיו, שְׁכָלוּ וְחִכְמְתוּ שֵׁם
 גְּנוּזִים (לְקוּיֵי־מִוִּתְרֵן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), עַל־יָדֵי־זֶה
 דִּיקָא יִמְשֹׁךְ עֲלֶיךָ רוּחַ טְהוֹרָה, וְתִזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת כָּל
 חֲטָאֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת
 בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיֵּאִיר עֲלֶיךָ אוֹר הַגְּנוּז בְּגֵלוּי נוֹרָא
 וּנְפִלָא עַד מְאֹד, וְרוּחַ טְהוֹרָה יְחוּפֵף אוֹתְךָ, וְתִזְכֶּה

לתקן הכל; אשרי מי ששם דברינו אלו אל תוך לבבו, ובורח מפל מיני מתנגדים טמאים ומטמאים, ושעים ארורים המדברים על צדיק עתק בגאון ובבוז, רק תמיד רץ אל גדולי מבחרי הצדיק ובפרטיות אל רבנו ו"ל, שעל-ידי-זה יזכה להגיע אל תקונו הנצחי.

טבילה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר רבנו ו"ל אמר, אשר עקר התקון לפגם הברית הוא טבילת מקנה. ולכן כל מי שיודע בנפשו, שפגם בפגם הברית, עליו להזהר מאד בטבילת מקנה כל ימי חייו, כי מקנה מטהר מכל הטמאות; כי באמת אנחנו רואים, אשר כל הטמאים אינם עולים מטמאתן, כי אם על-ידי מים, וכן אי אפשר לכנס לשום קדשה, כי אם על-ידי מים, כגון הכהנים בעבודתם, וכן בבקר בקומו, וכן קדם תפלה ותורה צריכין לטבל או לטל ידיו במים, וכל זה מחמת שהמים קדמו לכל הבריאה, כי קדם הכל הנה מים, כמו שכתוב

(בראשית א, ו): "יהי רקיע בתוך המים, ויהי מבדיל בין מים למים"; ונמצא, שעקר חדוש העולם התחיל מן המים, ועל-כך שם עקר שרש הדעת של אמונת חדוש העולם, שעל-ידי-זה עקר הטְהָרָה, ורק על-ידי-זה נכנסין בעבודת השם, כי זה עקר יסוד האמונה הקדושה, בסוד "בראשית ברא אלקים", שהוא התחלת התורה, וזה עקר הקדושה והטהרה. ולהפך כל הטמאות נמשכות מזהמת הנחש, שהכשיל את אדם וחוה, שהוא ענין כפירה בחדוש העולם, חס ושלום, כמו שאמר להם (בראשית ג, ד): "והייתם באלקים יודעי טוב ורע", ועל-ידי טהרה במים, על-ידי טבילה או נטילה כפי הדין, זוכין להמשיך על עצמו הָאֲרֶת מימי הדעת שיתגלה לעתיד, בחינת (ישעיה יא, ט): "ומלאה הארץ דעה את ה' במים לים מכסים"; שעל-ידי-זה זוכין לאמונת חדוש העולם, שכל הקדשות וכל עבודת השם תלויות באמונה זו; כי זה יסוד התורה והעבודה — לידע ולהאמין שהוא יתברך יחיד וקדמון, וברא את העולם יש מאין המחלט (לקוטי-הלכות, נטילת ידים לסעודה, הלכה ד', אות ד'); הינו כי האדם צריך להגיע אל בטול כזה, עד שלא ראה לפניו מראה עיניו שום דבר גשמי, רק את

אמתת מציאותו יתברך, ואל זה אי אפשר להגיע
אלא על-ידי שלמות הדעת, קדשת הברית. וככל
שהאדם זוכה לתקון המוח, שמח מחשבתו נקי,
והוא חושב רק ממנו יתברך, על-ידי-זה נמשכת
עליו תמיד הארה מחדוש העולם, שהוא מרגיש
בפעל איך שהוא יתברך מחדש את עולמו בכל עת
ורגע; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך
כלל, והוא יתברך מחיה ומנהיה ומקים את כל
הבריאה כלה, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של
עולם. ועל-כן הבריאה מתחדשת תמיד, וזה סוד
חדוש העולם, אבל אי אפשר להגיע אל זה, אלא
על-ידי "קדשת הברית", טהרת המחשבה, אבל מי
שחטא ופגם בפגם הברית, על-ידי-זה קלוקל את מח
מחשבתו, ועקר את עצמו לגמרי ממנו יתברך.
ובפרט מי שחטא בחטא המגנה של פגם הברית —
הוצאת זרע לבטלה, הוא אבד לגמרי את אמונתו,
כי על-ידי החטא המגנה הזה, הפריד בין היסוד
למלכות, שמשם נמשכת כל הפירות
והאפיקורסות שהכניס הנחש לאדם וחוה. ועל-כן
עקר התקון רק על-ידי טבילת מקוה, כי תכף-ומיד
כשאדם נכנס במים ומבטל את עצמו לגמרי,
על-ידי-זה נמשך עליו אורו יתברך, כי אי אפשר

להגיע אל סוד הבטול, אלא על-ידי טבילת מקנה, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות המתקת דין, סימן נד): על-ידי ישיבה במקנה תחת המים, עד שלא יוכל להחזיק בעצמו הרוח והנשימה — נמתק הדין; כי כשאדם נמצא תחת המים, על-ידי זה אינו יכול לשאף אויר וחיות גשמית, אלא בו ברגע שהוא תחת המים, והוא מבטל את עצמו אל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, הוא בא אל בטול גמור, כי אי אפשר לנשם חיות גשמית, ועל-כן ההכרח לו לנשם אז חיות רוחנית, וזה עקר קיומו — כשהוא תחת המים. ועל-כן מקנה מטהר מכל הטמאות, ולכן כל מי שיודע בנפשו שפגם בפגם הברית, ובפרט בחטא המגנה הוצאת זרע לבטלה, עליו להיות רגיל לטבל במקנה, ולבטל את עצמו אליו יתברך תחת המים, ועל-ידי זה ימשיך על עצמו ערבות, נעימות, ידידות, זיו שכנית עזו יתברך. ואמרו חכמינו הקדושים (שוחר טוב, תהלים ד): מה המקנה מטהר את הטמאים, אף הקדוש-ברוך-הוא מטהר את ישראל, ומי ראוי לילך אצל מי? הוי אומר: הטמא צריך לילך אצל המקנה ולטבל בו. ובו ברגע כשאדם זוכה לטבל פה למטה במקנה הגשמי, כמו-כן נטבלת נשמתו

במקנה העליון באור האין סוף ברוך הוא. ועל-כן מקנה מטהר מכל הטמאות שבעולם, וממשיך על עצמו אמונה ברוחה ומזככת בו יתברך, כי כשאדם נמצא תחת המים, אי אפשר לו לנשם אויר גשמי אלא רוחני, ולכן טבילת מקנה עולה על כל התקונים שבעולם. ועל-כן הזהירנו רבנו ז"ל ביותר על טבילת מקנה, ואמר: התקון הראשון לפגם הברית הוא טבילת מקנה, כי טבילת מקנה עולה על הכל; כי באמת זה שנטמא ורוצה להטהר, צריך טבילה במקנה, כדי להמשיך עליו קדשה וטהרה ממקנה העליונה, שהוא סוד עולם הבינה הארת עולם הבא, בחינת מקנה של שבועות, שהוא סוד שער החמשים (לקוטי מוה"ר זן, חלק א', סימן נו), שממש שרש התורה, הארת רצון העליון, שמאירין הצדיקי אמת, שהם בחינת משה, בלב כל ישראל, שיאיר להם בכל מיני חשף ואפלה, שעל-ידי-זה מעלין את הנפשות מבחינת שמה, חס ושלום, לרצון, וממש נמשכת הטהרה לכל הטובלים במקנה להטהר מטמאתם; הינו שעקר עבודת הצדיקי אמת בכל דור ודור, שהם בחינת משה — להמשיך על כל בר ישראל הארת אמתת מציאותו יתברך, שירגישו תמיד את

הקדוש-ברוך-הוא על עצמם בגלוי רב ונפלא, שזה סוד הארת המקנה העליונה שער החמשים, שמשם נמשכת טהרה לכל הטמאים שבעולם, ואפלו למי שנפל לשמד, רחמנא לישזבן, שהיא הירידה הכי מגנה שרק יש בטמאה. כי גדל כחם של הצדיקים — אין לתאר ואין לשער כלל, כי הם מלבישים את עצמם בכל מיני לבושים, והם מסבבים עם כל אחד בכל מיני סבובים, העקר להחדיר בכלם את אמתת מציאותו יתברך, ואפלו בטמאים שננטמאו בכל מיני טמאות שבעולם, וכל-כף גדולה מדרגתם, שאפלו אלו שכבר נפלו לשמד, רחמנא לישזבן, יש בכת הצדיקים להעלותם אל המדרגה הכי עליונה, שהיא רצון שברצונות, שגם הם נתחילו להשתוקק אחריו יתברך, עם כל זאת אף-על-פי שהצדיקים האמתיים עושים עם נפשות ישראל מה שעושים להאיר להם הרצון, ולהעלותם מטמאה לטהרה, אף-על-פי-כן הבחירה ביד כל אחד, וצריך כל אחד להמשיך על עצמו הרצון דקדשה, ולקשר לזה כל מחשבתו ולבו, הינו שיהיה מוכן ומזמן בכל עת ורגע למסר את נפשו בעבורו יתברך, שעל-די-זה הוא בא אל בטול אמת, שזה סוד מקנה עליון מטהר מכל הטמאות,

הארת הבינה, הארת העולם הבא בעולם הזה, שהוא סוד שער החמשים. והעקר — שצריך להמתין עד גמר הישועה בסבלנות גדולה עד מאד; כי בכל יום ויום עושה השם יתברך חדשות לגמרי בשביל תקון נפשות ישראל, שזה בחינת טהרת הטמאים, שצריכין להמתין עד הערב שמש, ויש שצריכין להמתין יותר. והעקר — להתחזק בכל אלו הימים, שאינו זוכה עדין לשלמות טהרתו, אף-על-פי-כן יצפה לישועה, ויתחזק בכל פעם ברצונות חזקים להשם יתברך, עד שיזכה ליום ישועתו, שהוא בחינת גמר טהרתו לגמרי, ואז יאכל מן הקדשים (לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה ה', אות מא). וכל זה סובב על כל הטמאות שבועולם, ומכל שכן מי שחטא בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו לידיע שעקר תקונו הוא רק על-ידי גדולי מבחרי הצדיקים, שיש בכחם להמשיך גם עליו הארת האין סוף ברוך הוא, שהוא סוד שער החמשים מקנה העליון, הארת עולם הבא בעולם הזה. ולכן עקר תקונו הוא להיות רגיל תמיד בטבילת מקנה, ואם יחזק את עצמו להיות חזק בדעתו לא לעזוב את עצמו בשום פנים ואופן, אלא בכל יום ויום

יעשה התחלה חדשה, ויברח אל המקנה ויטבל, אז נכון לבו? יהיה בטוח, שיזכה להגיע אל תקון נצחי. ומהרג"ת ז"ל הבטיח, שמי שיהיה חזק בטבילת מקנה בכל יום בשביל הקדוש-ברוך-הוא, יהיה מבטח שימחלו לו על כל עוונותיו; על-כן כל מי שיודע שפגם בבריתו, ונכשל כבר בכל העברות שבעולם, רחמנא לישזבן, עם כל זאת אל ייאש עצמו בשום פנים ואפן, אלא יהיה זהיר בטבילת מקנה, ואם יהיה האדם עקשן גדול מאד לא להניח את עצמו בשום פנים ואפן, אלא תמיד יברח אליו יתברך, ויהיה זהיר בטבילת מקנה, אז סוף כל סוף יזכה להגיע אל "קדשת הברית", שהוא סוד טהרת המחשבה, ויזכה שמח מחשבתו יהיה דבוק בו יתברך בדבקות אמת, אשרי לו!

טוב

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שזכה להגיע אל "קדשת הברית", הוא קנה לעצמו מדת הטוב; כי אי אפשר להיות איש טוב, אלא מי

שזכה לשלמות הדעת, ולהפוך מי שפגם בברית, ובפרט בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, הוא בטבעו איש רע ובליעל, כי החטא הזה גורם לאדם להיות איש רע, לעשות רשעות לזולתו. וזהו הסימן אם אדם הוא פגום בברית, ונכשל בעוונות חמורים, הוצאת זרע לבטלה, אם יש לו טבע רע, רחמנא לישזבן. ורואים אנשים שעצם קיומם הוא רק רע, לעשות רק רע לבני-אדם. וזה סימן מבהק שהם פגומים מאד בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר החטא הזה נקרא רע, כמו שכתוב (בראשית לח, ז): "ויהי ער בכור יהודה רע בעיני הני"ה" וגו'; כי החטא הזה עושה את האדם רע ובליעל, ולכן מי שנכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עקר תקונו שימסד את נפשו להיות איש טוב, ואף שדבר זה בא לו מאד קשה, כי החטא המגנה הזה הורס לאדם את כל החיים, ומוציא אותו מדעתו, עם כל זאת זה עקר תקונו, שמהיום והלאה יעשה רק טובות לבני-אדם, ואז יזכה ל"קדשת הברית". וצריך שתדע, אהובי, בני, אשר אמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה ג): אין הקדוש-ברוך הוא מיחד שמו על הרעה אלא על הטובה; ועל-כן אם אתה רוצה שתשרה

בך שכינת עזו יתברך, הרגל את עצמך להחזיק במדת הטוב. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (שוחר טוב, תהלים ז'): אין אדם נקרא צדיק, אלא אם-כן הוא טוב; כי אי אפשר בשום פנים ואפן להחזיק במדת הטוב, אלא כשזכה ל"קדשת הברית"; ועל-כן כל מי שיודע שפגם בברית, עליו למסר את נפשו להיות איש טוב, ולעשות טובות עם בני-אדם, ולאסוף צדקה לעניים, ולעשות חסד עם כל בריה, ואף שדבר זה יגיע לו מאד קשה, כי מי שנכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ההכרח לו להמשיך אל הרע, עם כל זאת זה עקר נסיונו, אם יחזיק בטוב, יזכה להגיע אל שלמות תקון הברית, ויהיה קדוש ב"קדשת הברית", ולהפך אם לא יתקן את מעשיו, ויחזיק ברע תמיד, יפל נפילה אחר נפילה, רחמנא לישזבן, בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. ועל-כן ראה, אהובי, בני, מה לפניך, אם אתה רוצה לתקן את נשמתך, הרי מוסר את נפשך להגיע אל מדת הטוב, ותעשה טובות עם בני-אדם, ואז תשרה בך שכינת עזו יתברך בקביעות, כי הוא יתברך נקרא טוב, כמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב הנו"ה לכל ורחמיו על כל מעשיו"; ולכן מי שכבר זכה להגיע

אל "קדשת הברית", שלמות הדעת, הוא מתדמה לקונו, ונעשה גם-כן טוב, ועוזר לכל בריה, וזה עקר התקון על כל מעשיו המגנים שעשה עד עכשו; אשרי מי שמוסר את נפשו להיות איש טוב, ולעשות צדקה וחסד עם בני-אדם, שבזה הוא מורה שבזה ל"קדשת הברית", אשרי לו!

טעות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד טעות לאדם כמו מי שמתיאש בשעה שעובר על החטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה; כי באמת הקדוש-ברוך-הוא הוא אב הרחמן, ומקנה ומיחל על כל בר ישראל שישוב אליו בתשובה שלמה, אף הסמ"ך-מ"ם מכניס בלב האדם יאוש ומרה שחורה וטעיות, כאלו אבד מנוס ותקנה ממנו, כי כל ענינו הוא רק לשבר את האדם, ולהכניס אותו ביאוש ובטעיות, כאלו כבר אף פעם לא יוכל לתקן את מעשיו. ובאמת רבנו ז"ל גלה לנו נוראות ונפלאות ממעלת התשובה,

ובפרוש אָמר (לקויטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סימן עח), אֲשֶׁר
אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל. וְאָמַר (לקויטי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סימן ד'), אֲשֶׁר עָקַר הַתְּקוּן שֶׁל כָּל הָעוֹנוֹת
הוּא עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הָאֱמֵת, וּמִי שְׂרוּצָה לְזוֹפוֹת
לְאַחֲרִית טוֹבָה לְנֶצַח, צָרִיף לְהִשְׁתַּדֵּל בְּכָל כּוּחַ
לְהִתְקַרֵּב לְצְדִיקֵי הָאֱמֵת וְתִלְמִידֵיהֶם, וַיִּסְפֹּר לְפָנָי
הַצְּדִיק אֵת כָּל לְבוֹ, הֵינּוּ וְדוּי דְבָרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה
מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו. כִּי עוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם
חֲקוּקִין עַל עֲצֻמוֹתָיו, כִּי כָּל עֲבָרָה יֵשׁ לָהּ צְרוּף
אוֹתִיּוֹת, וּכְשֶׁעוֹבֵר אֵיזוֹ עֲבָרָה, אֲזִי נִחְקַק צְרוּף רַע
עַל עֲצֻמוֹתָיו כְּפִי אוֹתִיּוֹת הֵלְאוֹ שֶׁעָבַר, וְעַל-יְדֵי-זֶה
מִכְּנִיס בְּחִינַת הַדְּבוּר שֶׁל הֵלְאוֹ הִזָּה שֶׁעָבַר בְּתוֹךְ
הַטְּמָאָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְבִיא מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה לְתוֹךְ
גְּלוּת דִּסְטָרָא אַחֲרָא, וְזֶה הַצְּרוּף הַרַע שֶׁנִּחְקַק עַל
עֲצֻמוֹתָיו נוֹקֵם בּוֹ, וְעַל-יְדֵי וְדוּי דְבָרִים לְפָנָי
הַתְּלִמִּיד חָכֵם, יוֹצֵאוֹת מֵעֲצֻמוֹתָיו הָאוֹתִיּוֹת
הַחֲקוּקוֹת עֲלֵיהֶם וְנִתְקַן הַכֹּל; הֵינּוּ מִי שֶׁעָבַר עַל
הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הִזָּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
הִהְכָרַח לוֹ לְבוֹא אֶל הַצְּדִיק, וַיִּסְפֹּר לוֹ אֵת כָּל לְבוֹ;
כִּי בְּדַרְךְ כָּלָל מִי שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הִזָּה,
נִכְנָסִים בּוֹ רְגָשׁוֹת אֲשֶׁמָּה וְנִחִיתוֹת, וְזֶה שׁוֹבֵר אוֹתוֹ
לְגַמְרֵי, עַד שֶׁנִּכְנָס לְדְכָאוֹן עֲמֵק. וַיֵּשׁ שֶׁנִּפְּלוּ כָּל-כָּף

בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, רחמנא
 לישזבן, שנמצאים במצב כזה, שקשה להם לצאת
 לחוץ ולהיות בין אנשים, ומסתגרים בחדרם,
 ונכנסים לתוך עצמם, ונעשים יותר במרה שחורה
 ובעצבות ובמרירות. ולכן כל מי שידע שנכשל
 בחטא המגנה הזה, עליו לברח אל צדיק אמתי,
 ולספר לו את כל מה שעובר עליו בגשמיות
 וברוחניות. אדרבה עליו לדעת, אשר עקר תקונו
 תלוי רק בצדיק שבדור, וככל שיהיה חזק יותר
 בדבר זה לבוא אל הצדיק, וידבר אתו את כל אשר
 עם לבבו, ואז נכון לבו יהיה בטוח, שיזכה לצאת
 מהפח יקוש שנפל אליו; כי הצדיק כששומע את
 גפש הפגום, הוא מוריד עליו אור נורא ונפלא מאד
 בגלוי אלקות, עד שגם עליו מתחיל להאיר אור
 עליון ונפלא מאד מכל העולמות; כי באמת
 (לקוטי הלכות, קריאת שמע, הלכה ד', אות יג): האדם
 על-ידי חטאיו הוא פוגם למעלה, הינו שמסלק
 האור מהעולמות העליונים השייכים לשרש נשמתו,
 וגורם אחיזת הקלפות והסטרא אחרא גם שם, חס
 ושלום. וכפי הפגם שפוגם למעלה, כן יורד
 ממדרגתו למטה מטה. למשל כשחס ושלום, פוגם
 על-ידי חטאיו בעולם היצירה, אזי כפי זה כן הוא

יורד למטה, וכשחס ושלום, פוגם יותר עד שמגיע
 הפגם בעולמות הגבוהים יותר, אזי ירידתו גם-כן
 עמקה יותר, חס ושלום. נמצא, זה שפגם ביצירה,
 וגרם אחיות הסטרא אחרא שם, אזי אם ימשיכו
 עליו אור עליון מעולם הבריאה, והאור הזה
 כשיורד ליצירה, הוא עדין בבחינת קמיץ וסתיים,
 עד שיצירו אותו שם לפי הכלים שבעולם היצירה,
 ואזי לא היה אפשר לו לקבל שום עצה ולשוב אל
 השם יתברך, על-ידי המשכת אותו האור, כי
 כשיצטרף להצטרף האור ביצירה, אזי יצטרף להפך,
 חס ושלום, על-ידי הסטרא אחרא והקלפות שגרם
 להתאחזו שם. על-כן בהכרח לו שיתקרב לצדיק
 גדול כזה, שיש לו כח לעלות לעולם הבריאה,
 ולציר שם האור לברכה, כדי שפשייר האור
 ליצירה, לא יוכל להצטרף להפך, חס ושלום,
 מחמת שכבר נצטרף לברכה קדם שיירד לאותו
 עולם. וכן כשפוגם יותר ופוגם בעולם הגבה עוד
 יותר, הוא צריך צדיק גדול וגבה עוד ביותר ויותר,
 שיוכל לעלות לעולם גבה יותר ויותר, ולציר שם
 האור לברכה, ולהורידו למטה למטה יותר למקום
 שנפל לשם, חס ושלום, עד שיש שנפלו כל-כך,
 עד שפגמו בכל העולמות שלמעלה עד אור

העליון, שהוא בחינת קמיץ וסתים ממש, כי הוא קמיץ וסתים מכל העולמות שלמעלה. וכשפוגם כל-כף, חס ושלום, אזי ירידתו גם-כן עמקה מאד מאד, עד שיש שנפלו לשאול תחתיות ומתחתיו, רחמנא לצלן, ובפרט בחטא המגנה והמזהם של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהחטא הזה מסלק את השכינה מהעולם, ונמשך חשך גדול על הנשמה, ואז אי אפשר להתקן, כי אם על-ידי הצדיק הגדול מאד מאד, שיוכל לעלות למעלה למעלה עד אין סוף, ולירד למטה למטה עד אין תכלית, והוא עולה למעלה למעלה מכל העולמות, ומציר שם האור לברכה, וממשיך את האור הך כל העולמות, ומצירו בכל עולם ועולם לטובה ולברכה, עד שממשיך עצות טובות, שהן בחינת אור מציר לברכה עד למטה למטה, לתקן אפלו אלו הנפשות שנפלו למטה מאד למקום שהם שם; כי כל מה שהצדיק עולה למעלה יותר, ומציר שם האור לברכה, הוא יכול להמשיכו למטה למטה יותר; ועל-כן כל מה שהאדם הוא חולה ופגום בנפשו יותר ויותר, הוא צריך צדיק גדול יותר שיוכל לתקן גם נפשו הפגומה יותר. והעקר אם יזכה להאמין בו באמונה שלמה, שעל-ידי-זה

זוכה להפלל בו ולקבל ממנו האור המציר לברכה. ולכן כל מי שיודע בנפשו, שחטא בפגם הזה — פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שעל-ידי-זה החשיף כל האורות העליונים מנשמתו; כי החטא המגנה הזה עוקר את האדם משרשו, ונחשכים ממנו כל האורות, מאחר שהפריד את היסוד מהמלכות, שזה סוד הארת העולם הבא מהארת העולם הזה, וזה הפרוד בין זעיר אנפין לנוקבא דיליה, ולכן ההכרח לו לבוא אל הצדיק הגדול במעלה מאד מאד, ולספר לו בפרטי פרטיות את כל מה שעבר, ולא יתביש כלל. כי ניקא הצדיק הגדול במעלה גדולה ונוראה ונפלאה מאד מאד יכול להמשיך עליו הארת העולם הבא בעולם הזה, ויזכה על ידו ליחד בין היסוד והמלכות ביחודא שלים, ועל-ידי-זה יש כח לצדיק האמת להמשיך עליו מחילת עוונות, שימחלו לו על כל עוונותיו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מהר"ן, חלק א', סימן עז); ולכן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ואינו חי בטעויות ובדמיונות כלל, אלא בא אל הצדיק האמת, ומספר לו את כל אשר עם לבבו בפרטי פרטיות, והצדיק מעלה אותו בתכלית העליה, ומוציא אותו מכל מיני טעויות שנדבקו בו.

כי מי ששכשל בפגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה, הוא נדבק בטעויות ובדמיונות גדולים, עד
 שנדמה לו שאבד מנוס ותקנה ממנו לגמרי, וכאלו
 כבר אף פעם לא יוכל לצאת מהחשך שנפל אליו,
 אבל כשאדם בא אל הצדיק האמת, ומדבר עמו
 ומספר לפניו את כל אשר עם לבבו ומה אשר עמו,
 על-ידי-זה יכול לצאת מהחשך שנפל אליו, וגם
 הוא יכול להגיע למדרגת צדיק, פי (לקוטי-הלכות,
 ברכות ההודאה, הלכה ה', אות יב): הצדיק הגדול
 בגדל קדשתו בקדשת הברית, הוא ממשיך קדשת
 הברית על כל אחד מישראל, עד שכל המקשרים
 אליו, הם גם-כן בבחינת "קדשת הברית", בחינת
 "ועמו כלם צדיקים". פי בכל אחד מישראל יש
 בחינת "קדשת הברית" על-ידי שנמול, וכן יש עוד
 כמה נקודות טובות מקדשת הברית בכל אחד
 מישראל, כמאמר חכמינו הקדושים (סנהדרין לז.)
 על פסוק (שיר השירים ז, ג): "סוּגָה בְּשׁוֹשָׁנִים"
 התורה העידה עלינו סוּגָה בְּשׁוֹשָׁנִים, שאפלו
 כסוּגָה בְּשׁוֹשָׁנִים לא יפרצו בהם פרצות, אבל
 אף-על-פי-כן אין כח במעט קדשתו להתגבר כנגד
 מה שצריך להתגבר, ולזכות למה שצריך כל אחד
 לזכות, פי אם בכח הצדיק האמת, שזכה ל"קדשת

הברית" בתכלית הקדשה בשלמות, שאין שלמות אחריה, וכל מי שזוכה לבלי לחלק עליו, ומכל שכן כשזוכה להתקרב אליו ולהקרא על שמו, על-ידי-זה בכח קדשתו הוא זוכה גם-כן לכסופין טובים, ולעשות נפשות, שהן נקודות טובות, ולהגבירם על הנפשות וההבלים הרעים, ולהוציא הכסופין הטובים מפיו, שעל-ידי-זה נצטרפין האותיות לטוב, ועל-ידי-זה זוכין להרבות בתפלה ובהודאה. ותכף-ומיד כשאדם מרגיל את עצמו להודות ולשמח ולהלל ולפאר את הבורא ותברך שמו, על-ידי-זה נמשכת עליו הארת עולם הבא אל העולם הזה; כי תודה והודאה זה שעשוע עולם הבא, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'); ועל-כן אשרי מי שזוכה להתקרב אל הצדיק האמת, ולספר לפניו את כל אשר עם לבבו בתמימות ובפשטות גמורה, והוא ירריך אותו על דרך האמת, ויוציאו מכל מיני חטאים ועוונות שנכשל בהם, כי יש להצדיק עצות איו לצאת מכל מיני שטיות ודמיונות וטעיות שנתפס בהם, והעקר שישלך את דעתו לגמרי, ויתחזק באמונת חכמים, ויקיים את כל דברי הצדיק האמת כפשוטם, ואז נכון לבו יהיה בטוח, שיתקן הכל, ויזכה להגיע

אל תקוון הברית בתכלית השלמות, אשרי לו!

טלטול

צריך שתדע, אהובי, בני, כי פשאדם חוטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הרי זה מכרח לטלטל את עצמו בטלטולים, טלטול אחר טלטול, והולך בגלות מרה; כי החטא המגנה הזה גורם שאדם ילך נע ונד, ולא ימצא את מקומו, וכל-כף מרים לו החיים, עד שאינו מוצא את מקומו בשום מקום בעולם, כי בכל מקום שמגיע נמאס לו המקום ורוצה לברח ממנו, כי החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, מכניס באדם הפאון ושברון לב ואי שלמות, שאינו שלם עם עצמו, עד שעל-ידי-זה הוא אינו שלם עם מקומו, ובכל מקום שהולך הוא מסתובב בגלות מרה. ויש בני-אדם שפל-כף נפלו בחטא המגנה והמזהם הזה, עד שהתיאשו לגמרי מחייהם, והם הולכים גולה אחר גולה ממקום למקום, ואין להם שום תכלית בזה העולם ממש,

כמו צאן תועה במדבר, אשר זוהי הקללה הכי גדולה, שאין האדם מוצא את מקומו. ועקר תקנות האדם הוא רק על-ידי שזוכה להתקרב אל הצדיק האמת המגלה את אמתת מציאותו: תברך, ואפלו בתוך החשך והגלות והטלטול שבהם נמצא, גם שם נמצא הקדוש-ברוך-הוא, ואם רק יתחיל לדבר אליו: תברך בשפת האם שלו, אז ירגיש תענוג אחר בחייו; כי באמת כשאדם חוטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה הוא מפזר נצוצות קדושים בכל קצוות תבל, וההכרח לו להסתובב בחוץ נע ונד, כדי ללקט ולקבץ את כל אלו הנצוצות שאבד על-ידי עוונותיו המרבים, ועל-כן לא כל אחד יכול לזכות לקבץ וללקט את הנצוצות הקדושים, ולהכניסם אל תוך הבית, וההכרח לו לבוא אל הצדיק האמת, שיש בכחו לתקן את כלל נשמות ישראל, ולגלות להם את אמתת מציאותו: תברך, ולהאיר בהם גם-כן ידיעה זו, שאין בלעדיו: תברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון; כי באמת (לקוטי-הלכות, ספר תורה, הלכה ד', אות כג): מה שהשם: תברך מסבב עם האדם כמה גליות וטלטולים לדרכים, שמכרח לצאת

מביתו, ששם עקר קדשת האדם, כמו שכתוב (ישעיה מד, יג): "כתפארת אדם לשבת בית", ועל-כן באמת יעקב אבינו היה איש תם ישב אהלים, הפך עשו, שהיה משוטט רק בחוץ ובשדה, ששם מצויים כל הקלקולים והפגמים, אבל אף-על-פי-כן אפלו האיש הישראלי שהוא מסטרא די-עקב שהוא נמצא תמיד בתוך הבית, ודבוק בהקדוש-ברוך-הוא, ואין לו שום הסתכלות בזה העולם כלל, אשר שם עקר הקדשה, אף-על-פי-כן בהכרח שיצא לחוץ לפעמים, והכל לטובה — בשביל התחדשות, בבחינת 'נפאה מאן דעיל ונפק', שזה בחינת כל העליות והירידות של כל אחד מישראל, והירידה היא בשביל העליה, בבחינת 'ירידה תכלית העליה'. אבל כל זה תלוי באמונה שלמה, שזוכין על-ידי התקרבות לצדיקי אמת, שיש להם רוח-הקדש, שממשיכין אמונת חדוש העולם על כל אחד בשלמות בכל יום מחדש, עד שזוכין על-ידי-זה להמשיך בחינת קדשת חדוש העולם שלעתיד בכל יום. כי צריכין לידע ולהאמין, שכל מה שעובר על האדם בכל יום ובכל עת ובכל שעה, הכל הוא חדושים ונפלאים של הבורא יתברך, היחיד קדמון, שחדש

עולמות יש מאין המחלט בשביל האדם הבעל
 בחירה, כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה לְרֵב טוֹב הַצָּפוֹן שֶׁל חֲדוּשׁ
 הָעוֹלָם לְעֵתִיד, וְעַל-כֵּן עוֹבֵר עַל הָאָדָם מֵה שְׁעוֹבֵר,
 כְּפִי הָאָדָם וְכְפִי הַיּוֹם וְכְפִי הַמָּקוֹם כָּל אֶחָד כְּפִי
 בְּחִינָתוֹ, כִּי בְּיָדָי אֵין הַנְּשָׁמוֹת דּוֹמוֹת זו לְזוֹ, כִּי
 כָּל נִשְׁמָה וְנִשְׁמָה נִמְשָׁכֶת מֵעוֹלָם אַחֵר וּמִסְפִּירָה
 אַחֶרֶת, כְּפִי שְׂרָשָׁה בְּעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים, וְעַל-כֵּן מִן
 הַשָּׁמַיִם מְסַבְּבִים עִם כָּל אֶחָד סְבוּבִים כְּאֵלוֹ,
 שְׂיִצְטַרֵּף לְפָל בְּמָקוֹם שְׁנוּפֵל, וְהַכֵּל בְּשָׁבִיל
 הַתְּחַדְּשׁוֹת, כִּי בְּזֶה שֶׁהוּא חֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל
 כָּל מַעֲשָׂיו הָרָעִים, וּבִפְרָט פְּגָמֵי הַבְּרִית — הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, וְזוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת
 הַדְּבוּק בְּתַכְלִית הַדְּבֻקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׂיִישׁ
 בְּכַחוֹ לְהִמְשִׁיף אֶת אוֹרוֹ הַגָּנוּז לְכָל הַיְרִידִים
 וְהַנְּפוּלִים, וְלְהֵאִיר בָּהֶם אֶת הַמָּקוֹם, הַיְנוּ שְׂיִמְצֵא
 אֶת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁהוּא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּעֵצְמוֹ, וּמִי שֶׁזּוֹכָה לְהִגִּיעַ אֶל זֶה, הוּא מוֹצֵא גַם
 בְּמְקוֹמוֹ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ
 יְתִבְרַךְ בְּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו,
 וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ. וְעַל-כֵּן
 מִי שֶׁאֵינוֹ נוֹפֵל לִיְדֵי זְקֵנָה וְיִשָּׁן נוֹשָׁן, חֵס וְשְׁלוֹם,
 יְכוּל לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם לְטוֹבָה, אֲפִלוּ אִם יַעֲבֹר

עליו מה שיעברו. והעקר על-ידי התקרבות לצדיקי
אמת ולספריהם הקדושים, עם כל זאת בשביל
הבחירה והנפיון הקים הקדוש-ברוך-הוא מתנגדים
רשעים ארורים, שנבראו מעוונותיו המרבים,
ובפרט על-ידי החטא המגנה והמתעב של הוצאת
זרע לבטלה, ובורא קלפות ומשחיתים שמתלבשים
בבגיי-אדם ומצערים אותו, כמו שאמר רבנו ז"ל
(ספר המדות, אות נאוף, סימן כו): על-ידי הוצאת זרע
לבטלה בורא קלפות המתלבשים בבגיי-אדם
מתנגדים וחולקים עליו ועושין לו יסורין, והן הן
המתנגדים הרשעים על הצדיקים, כמוכא בדברי
רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ג'), והם
המונעים את האדם מלהתקרב אל הצדיקי האמת
ואל ספריהם הקדושים. ומה גם שבשביל הבחירה
והנפיון מגביה הסמ"ך-מ"ם את אלו הרשעים
הנואפים בכלבים, ומפרסמם בכל העולם כלו,
כאלו הם צדיקים ויראים, העקר שיתקבלו דבריהם
אשר מדברים נגד הספרים הקדושים המגלים את
אמתת מציאותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד,
ודיקא על-ידי הספרים כל אחד יכול לחזר
בתשובה שלמה. וזה עקר הנפיון לכל אחד שנפגם
בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שמכרח

לִלְכַת בְּגָלוֹת נָע וָנָד כְּמוֹ עֶשׂוֹ שֶׁנִּקְרָא אִישׁ שָׂדֵה, וְאִינוּ מוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ, וְהוּא עֵיף וְיָגַע, וְלִהְפֹּךְ הַצַּדִּיק הוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב הַנִּקְרָא "אִישׁ תָּם יָשֵׁב אֲהָלִים", שֶׁתָּמִיד יוֹשֵׁב בְּאֵהָל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהַצַּדִּיקִים הוֹלְכִים — הַשְּׂכִינָה הוֹלְכַת עִמָּהֶם, וְהֵם יְכוּלִים לְהִגָּבִיחַ אֶת כָּל הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁנִּפְּלוּ וְנִתְפָּזְרוּ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הַהֲכָרַח לוֹ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב, וַיַּחֲדֵשׁ אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ, וַיִּתְמַיֵּד בְּסַפְרֵי הַצַּדִּיקִים הָאֵמֶתִיִּים הַמְּגַלִּים אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ תְּבָרֵךְ, אֲשֶׁר גַּם בְּמְקוֹמוֹ שֶׁם נִמְצָא אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וַיִּבְרַח מֵעֶשׂוֹ הַרְשָׁע שֶׁנִּקְרָא "אִישׁ שָׂדֵה", שֶׁהֵם כָּלֵל הַמִּתְנַגְּדִים הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, הַמְּדַבְּרִים כָּל דְּבַר אֲסוּר עַל הַסַּפְרִים הַקְּדוֹשִׁים הַמְּגַלִּים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ תְּבָרֵךְ. וְזֹאת תִּדְעַ, אֲהוּבִי, בְּנִי, כִּי אִם אֶחָד מְדַבֵּר נֶגְדַּ סֵפֶר הַמְּגַלָּה אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ תְּבָרֵךְ, וְקוֹרֵא לְזֶה סַפְרֵי פְּסוּלִים (עַפְרָא לְפִיָּהוּ) בְּיָדוּעַ בְּרוּר שֶׁהוּא נוֹלָד בְּפִסּוּל, וְסַפֵּק מְמִזְרוֹת יֵשׁ בוֹ, אוֹ הוּא בֶּן הַנְּגֵדָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְאֵף שֶׁהוּא מְפָרְסֵם גְּדוֹל בְּעוֹלָם, עִם כָּל זֹאת אִם רַק מְדַבֵּר נֶגְדַּ סֵפֶר הַמְּגַלָּה

את אמתת מציאותו יתברך, בידוע שהוא בודא פגום ושרשו בעשו הרשע, ולא בחנם שהסמ"ך מ"ם בעצמו מפרסמו בכל העולם פלו, כדי שיתקבלו דבריו בין המון-עם, ויתרחקו מהצדיק האמת, שהוא בחינת "יעקב איש תם ישב אהלים", ומגלה ספרים קדושים פאלו, אשר פל הרחוקים והמסתובבים בטלטול אחר טלטול, בגלות מרה, גם הם יכולים למצא את מקומם, שהוא אמתת מציאותו יתברך, מקומו של עולם פכפכול. ולכן, אהובי, בני, מאחר שפכר עבר עליך מה שפעבר בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ונכנס בך יאוש, שנתיאשת מחיידך, ואתה מסתובב נע ונד, ואינך מוצא את מקומך, עקר תקונך הוא רק לבוא אל הצדיק האמת, אשר מגלה את אמתת מציאותו יתברך, ונתמיד בספריו הקדושים המלאים גלוי אלקות, אשר פותחים את מחך ולבך ופיד לדבר אליו יתברך, פאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו; כי רק על ידו תזכה להגיע אל תקון נפלא, ותזכה ל"קדשת הברית". רק השמר לך ושמר נפשך, פון תלכד במצודתו של עשו, של אלו המתנגדים הרשעים, המדברים על הצדיק בגאווה עתק ובוז. ואם תהיה פקח וחקם, ותעשה לעצמך

חשבון צדק, הלא אלו שמסטרך דעשו המדברים על הצדיק האמת, שהוא בחינת יעקב, אינם יכולים לעזר לי, ולהפוך — הצדיק האמת, שהוא בחינת יעקב — עוזר לי, מתיחה אותי ומדרוך אותי, ונותן לי עצות איך לצאת מהפח יקוש שאליו נפלת, ובמקום להסתובב נע ונד בטלטול קשה, הוא מוצא לי את המקום ברוך הוא, ומגלה לי שגם במקומי — שם אלופו של עולם גנוז, ואני יכול להתחדש בכל פעם מחדש, אפלו שאני נופל במקום שאני נופל. אם יהיה לך ישוב הדעת הזה, כבר לא תרצה לשמע לשום מתנגד, רשע ארור וטמא, המדבר בגאווה ובוז על ספרים קדושים, המגלים את אמתת מציאותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד, ותחזיק תמיד את ספריו הקדושים של גדולי מבחרי הצדיקים, אשר על ידם גם אתה תזכה להגיע אל תקון נצחי; אשרי מי ששם דברינו אלה אל תוף לבו, ואז טוב לו כל הימים.

יֵאוּשׁ

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אַהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבָר
הַמְכַנִּים בְּאָדָם יֵאוּשׁ וּמְרָה שְׁחוּרָה כְּמוֹ הַחֲטָא
הַמְגַנָּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָה, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְצֵאת מִמֶּנּוּ, אֶלָּא עַל-יְדֵי מַדַּת
הַהִתְחַזְקוֹת, שְׁאָדָם צָרִיף לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי
אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֶף שְׁעוּבֵר עַל אָדָם כְּזֶה שְׁנֹכַשׁ
בְּפָגַם הַבְּרִית מַה שְׁעוּבֵר — חִלִּישוֹת הַדַּעַת
וְקַטְנוּת, מְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, שְׁנוּפֵל בְּכָל פַּעַם בְּמְרָה
שְׁחוּרָה, וְאֵינוֹ מוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ, וּמֵיֵאֵשׁ עֲצָמוֹ
לְגַמְרֵי מַחְיָיו, כִּי גִדְמָה לוֹ אֲשֶׁר אֵבֵד מְנוּס וְתַקְוָה
מִמֶּנּוּ; כִּי הַחֲטָא הַמְגַנָּה הַזֶּה שׁוֹבֵר אֶת הָאָדָם
לְגַמְרֵי, וּמְפִילוֹ לְמְרָה שְׁחוּרָה וְלְדַכְאוֹן עֲצוּם עַד
מָאֵד, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁנוּפְלוּ עַל-יְדֵי הַחֲטָא
הַמְגַנָּה הַזֶּה בִּיֵאוּשׁ עֲמֵק, שֵׁיֵאֵשׁוּ עֲצָמָם לְגַמְרֵי
מַחְיֵיהֶם, וְגִדְמָה לָהֶם שְׁפָבֵר אֶף פַּעַם לֹא יוּכְלוּ
לְצֵאת מִזֶּה, וְנִכְנְסוּ בְּתוֹף עֲצָמָם, וְקִשָּׁה וְכָבֵד לָהֶם
לְדַבֵּר עִם זֻוּלָתָם. עִם כָּל זֹאת הַהִכָּרַח לְכָל מִי
שְׁרוּצָה לְשׁוּב וּלְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — לְהִתְחַזֵּק
בְּכָל מִינֵי הַהִתְחַזְקוֹת, וְהִעָקֵר שְׂיִקְנָה לְעֲצָמוֹ מַדַּת

אָרְךָ אַפִּים, לְהִיּוֹת מְאָרִיךְ אַף עַל כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר
 עָלָיו, וְלֹא יִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר. כִּי בְּאֵמֶת גָּלָה לָנוּ
 מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּפִלִּין, הַלְכָה ה', אוֹת ו'),
 אֲשֶׁר הַכָּלָל הַזֶּה מְאֹד נִצְרָךְ לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, יְהִיָּה
 מִי שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, הֵינּוּ שְׂאָדָם צָרִיךְ
 לְהִתְדַבֵּק בְּמִדּוֹתָיו שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמִבְּאֵר בְּדִבְרֵי
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים וּבְכָל הַסְּפָרִים, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ
 לְרִאוֹת שְׂתִהְיֶה לוֹ מִדַּת אֲרִיכַת אַפִּים, דְּהֵינּוּ
 שְׂיִאָרִיךְ אַפּוֹ עַל כָּל דְּבָר, וְלֹא יִכְעַס וְלֹא יִקְפִיד עַל
 שׁוּם דְּבָר, וְלֹא יִסְתַּפֵּל עַל שׁוּם מְגִיעָה וּבִלְבוּל
 בְּעִבּוֹדָתוֹ, הֵן מְגִיעוֹת וּבִלְבוּלִים, וְעַכּוּבִים וְיִסּוּרִים
 שְׂיִשׁ לוֹ מְבִגֵי הָעוֹלָם, כְּגוֹן: מֵאֲבִיו וְחוֹתְנּוֹ וְאִשְׁתּוֹ
 וְקִרְוָבָיו אוֹ מִשְׁאָר בְּנֵי הָעוֹלָם, כְּאֲשֶׁר יְדוּעַ וְרוֹאֵין
 בְּחַוֵּשׁ, שְׂפָכָל פַּעַם שְׂאִיזָה אָדָם כָּל שֶׁהוּא רוֹצֶה
 לְהַכְנִס בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְהִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל
 בְּכּוֹנֵנָה וּלְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה, כְּגוֹן
 לְעִשׂוֹת אֶת הַמְּצוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְכֵן לְהִתְמַיֵּד
 בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּהִתְמַדָּה עֲצוּמָה, תִּכְף יִשׁ
 לוֹ מְגִיעוֹת רַבּוֹת בְּלִי שְׁעוֹר, וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהִיּוֹת
 עוֹ בְּנִמְר וְקַל בְּנֶשֶׁר, רֵץ בְּצַבִּי וּגְבוּר כְּאִרִי לְעִשׂוֹת
 רְצוֹן אָבִיו שְׂבִשְׂמִים, לְהִתְגַּבֵּר כְּנֹגֵד כָּל הַמְּגִיעוֹת,
 וְלַעֲבֹר עֲלֵיהֶן, וְלִבְלִי לְהִסְתַּפֵּל עֲלֵיהֶן כָּלָל,

ולהתחזק מאד לעשות את שלו, לעסק בתורה
 ותפלה בכונה ובכח וכו'. וזה סוד אריכת אפים,
 לבל יהיה לו קצר רוח, חס ושלום, להפסיק
 עבודתו, חס ושלום, על-ידי המניעות והיסורים
 שיש לו מהם, רק יחזק עצמו ויאריך אפו על כל
 דבר, ולא יסתפל על שום מניעה כָּלֵל. וכן אָפְלו
 הבלבולים שיש לו מעצמו, מה שהתאוות
 והמחשבות הרעות והזרות רודפות אותו בכל עת,
 ובפרט בשעת התפלה, ויש לו יסורים גדולים
 מהם, העקר מה שהאדם צריך לקנות לעצמו, זו
 מדת אריכת אפים, שיהיה מאריך אפו על כל מה
 שעובר עליו, ואָפְלו שביין כך הוא נופל בעמקי
 עמקים ובשאל תחתית ומתחתיו, עם כל זאת אם
 הוא רוצה לצאת מגריעות מעשיו, עליו להתחזק
 בכל מיני אַפְנִים שבעולם, ולא להשבר, רק לקנות
 לעצמו מדת הסבלנות שהוא אָרַךְ אפיים, להאריך
 אפו על כל מה שעובר עליו, שזה סוד אמונה
 כמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), שעקר
 בחינת אריכת אפים זוכין על-ידי אמונה, הינו
 שתהיה לו אמונה שלמה בהשם יתברך ובצדיקים
 ובכשרים אמתיים, ויתחזק בעבודתו, ולא יפל
 משום דבר, ולא יהיה אכפת ליה, ולא תקצר רוחו

משום בלבול שהבעל-דבר מכניס בדעתו בלבולים וחלישות הדעת כאלו אפסה תקוה, חס ושלום, מחמת המעשים הרעים והפגמים שפגם בהוצאת זרע לבטלה עד הנה. כי צריך לבלי להסתפל על כל זה כלל, כמבאר בדברי רבנו ז"ל ובדברינו כמה וכמה פעמים באריכות גדולה עד מאד בענין זה, עד היכן האדם צריך להתחזק, כי אין שום יאוש בעולם כלל, ואיך שהוא אף-על-פי שפבר נפל נפילה זאת בעצמו כמה פעמים בלי שעור, אף-על-פי-כן אין שום יאוש בעולם כלל, וכל הימים אשר הוא חי על פני האדמה, הוא צריך להתחזק להתחיל בכל פעם מחדש, ואל יפל לזקנה דסטרא אחרא כלל. כי כל הנפילות שבעולם הן מבחינת זקנה דסטרא אחרא, שנדמה בעיניו שפבר נזקן בחטאיו ובמעשיו שרגיל בהם, עד שאי אפשר לו לצאת מהם בשום אופן, חס ושלום, ובפרט מי שנכשל בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, זה מכניס בו יאוש ונדבאון עמק, ושובר אותו לגמרי, עד שנדמה לו בכל פעם כאלו אבד מנוס ותקוה ממנו, ומהחטא והלקלוף הזה אף פעם פבר לא יצא. ובאמת הוא צריך לידיע ולהאמין, שבכל יום ובכל עת ובכל שעה יש כח

בַּיַד הָאָדָם לְהִתְחַדֵּשׁ וְלִהְיוֹת נַעֲשָׂה בְרִיָּה חֲדָשָׁה מִמָּשׁ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בְּכָל עֵת, וְאִין שָׁעָה וְאִין יוֹם דּוֹמָה לַחֲבֵרוֹ, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וּבְכָל עֵת וְנִדְקָה כָּל הַבְּרִיאָה מִתְחַדָּשׁת, כִּיְדוּעַ לְזוֹפֵי הָרְאוֹת; עַל-כֵּן צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ, וְלִהְתַּחֲוִיל בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, וְלַפְעָמִים גַּם בְּיוֹם אֶחָד צָרִיכִין לְהִתְחַוִיל בְּפֶה פְעָמִים, וְאַפְלוּ אִם יִהְיֶה כֶּף זְמַן אַרְךָ יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה צָרִיךְ לְהִזְכִּיר עֲצֻמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׁכַּח לְגַמְרֵי כָּל מָה שֶׁעָבַר עַד הַנָּה, וְלִהְתַּחֲוִיל מִעַתָּה מִחֲדָשׁ מִמָּשׁ כָּל מָה שִׁיְוִיכַל, וְאֵל יִסְתַּכַּל עַל שׁוֹם בְּלִבוֹיֹל וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת כְּלָל. וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת אַרְיַכַת אַפִּים, שֶׁצָּרִיךְ לְהֶאָרִיךְ רוּחוֹ לְעַבֵּר עַל כָּל הַבְּלִבוֹלִים וְהַמְּנִיעוֹת, וְלִבְלִי לְהִסְתַּכַּל עַל שׁוֹם דְּבָר, וְלֹא יִהְיֶה אֲכַפַּת לִיָּה שׁוֹם דְּבָר, וְאֵל יִרְךָ לְכַבּוֹ וְלֹא תִקְצַר רוּחוֹ מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, רַק יִתְחַזֵּק בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מָה שִׁיְוִיכַל. כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים בְּכָל עֵת, וְחֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹא תִמְנּוּ וְלֹא כָלוּ רַחֲמָיו לְעוֹלָם. וּיְכַבֵּר דִּבְרָנוּ מַעֲנִין זֶה כְּפֶה פְעָמִים, אֲבָל עֲנִין כְּזֶה צָרִיכִין לְחַזֵּר כְּפֶה פְעָמִים בְּלִי שְׁעוֹר, כִּי הוּא חַיִּיךְ; כִּי כָּל הַתְּרַחֲקוֹת רַב הָעוֹלָם מִהַשֵּׁם

יתברך, שְׁמֵאֲבָדִים מֵה שְׁמֵאֲבָדִים — חַיִּים נִצְחָיִים
 וְאַמְתִּיִּים, רַבָּם כְּכֹלֵם הוּא וְק מַחְמַת חַלִּישוֹת
 הַדַּעַת שְׁנוּפְלִים בְּדַעְתָּם, מַחְמַת שְׂרָבָם הַתְּנִסּוּ כַּמָּה
 פְּעָמִים, שֶׁהִתְחִילוּ קִצַּת בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
 וְאַחֲר־כֵּן נָפְלוּ לְמָה שְׁנָפְלוּ, כָּל אֶחָד לְפִי נְפִילָתוֹ,
 רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וּבִפְרָט בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זֹרַע לְבִטְלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵאָשׁוּ עֲצָמָן
 מִלְּהִתְחִיל עוֹד, וְקִצְתָּם נִתְעוֹרְרוּ קִצַּת עוֹד פְּעַם,
 וְהִתְחִילוּ מִחֻדָּשׁ כַּמָּה פְּעָמִים, אֲבָל אַחֲר־כֵּן כִּשְׂרָאוֹ
 שְׂאִף-עַל-פִּי-כֵן נָפְלוּ אַחֲר־כֵּן, עַל-כֵּן נִתְיָאֲשׁוּ
 בַּעֲצָמָן מֵאַחַר שְׂרָאוֹ שֶׁזֶה כַּמָּה שְׂרָצוֹ לְנִסּוֹת וְלִכְנֵס
 בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְנָפְלוּ לְמָה שְׁנָפְלוּ, רַחֲמָנָא
 לְצִלָּן, עַל-כֵּן נִדְמָה בְּעֵינֵיהֶם שֶׁנִּשְׁתָּה גְבוּרָתָם
 לְהִתְחִיל עוֹד מַעֲתָה. אֲבָל בְּאַמְתָּ כָּל זֶה הוּא מַעֲשֵׂה
 הַבַּעַל-דְּבָר בַּעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת זְקֵן דִּסְטָרָא
 אַחֲרָא, כִּי נִקְרָא "מֶלֶךְ זְקֵן וְכֹסִיל" (קִהְלַת ד, יג),
 שֶׁהוּא רוֹצֵה לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם לְיַדֵּי זְקֵנָה וְתִשׁוֹת
 כַּח, חֵס וְשְׁלוֹם, כָּאֵלוֹ כָּבֵר גְּזָקָן בַּחֲטָאֵיו וּבְמַעֲשָׂיו,
 עַד שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשְׁתַּנּוֹת עוֹד. וּבְאַמְתָּ לֹא-כֵן הוּא,
 כִּי בְּכָל יוֹם הָאָדָם הוּא בְּרִיָּה חֲדָשָׁה, וְכִמוֹ שְׂאֵנו
 מְבָרְכִין בְּכָל יוֹם "עַל גְּטִילַת יְדַיִם" וְשָׂאֵר הַבְּרָכוֹת:
 "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי" וְ"עֲבַד" וְ"אֲשֵׁה" וְכוּ', שֶׁכִּתְבוּ

הפוסקים הטעם, שהיא מחמת שהאדם נעשה בכל יום כברייה חדשה, כמבאר בשלחן ערוך, וכן ברפת "הנותן ליצרף פח" מברכין על התחדשות המחין והחיות בכל יום, כמובא בפגנות, ועל-פן האדם צריך להזהר מאד לבלי לפל לזקנה דסטרא אחרא, רק להתחזק להתחדש בכל עת, ויהיה דומה בעיניו בכל יום ובכל שעה כאלו היום נולד, וכאלו היום מקבל את התורה מחדש, כמו שאמרו חכמינו הקדושים: 'בכל יום יהיו בעיניך כחדשים', שכל זה הוא סוד ארץ אפים, שמאריך אפו על כל דבר מניעה ובלבול שבעולם, ועובר על הכל, ומתחזק בכל פעם בעבודתו ותפריך שמו, יהיה איה שיהיה ויהיה מה שיהיה, הוא אינו עוזב את עצמו בשום פנים ואפן, ואפלו שנכשל בכל פעם בחטא המגנה הנה, הוא מתגבר ברצונות חדשים לשוב אליו ותפריך, ואינו מסתפל על שום מונע ומעכב כלל. ומדה זאת של ארץ אפים היא עקר סוד תקוני דיקנא המובאים בכתבים, שהיא בחינת זקן שבקדשה, שהיא זקן באמת, כי הוא חי חיים ארפים באמת, כי הוא מתחיל לחיות בכל פעם מחדש, ורק זה הוא בחינת זקנה דקדשה, בחינת חיים ארפים, כמובא (ספורי-מעשיות, מעשה יג, מיום

א), כי כשנופל לזקנה דסטרא אחרא, דהינו שזקנת עבודתו אצלו, ומכל שכן כשנופל מעבודתו, חס ושלום, מחמת שנדמה לו שזקן בחטאיו כל-כף, עד שאי אפשר לו לשוב, חס ושלום, זקנה פזאת, רחמנא לצלן, היא עקר קצור ימים כמבאר בדברי רבנו ז"ל, שזקנים פאלו שאינם מוסיפים חיות ותוספת עבודה וכו' בכל עת, נקראים "קצר ימים ושבע רגז" וכו' (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ד'); ועל-כן כל מי שרוצה לצאת מהפח יקוש שנופל אליו, שהוא חטא פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו להתאזר במדת ההתחזקות ואריכת אפים וסבלנות גדולה, ולא להסתכל על שום מונע ומעכב שבעולם, אלא יקח את עצמו בידיו, וירגיל את עצמו לדבר אליו תברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבין אל אביו, ויקים כל מצוה בשמחה עצומה, וכן יתמיד בלמוד התורה הקדושה שעורים כסדרן: במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש, אז ירגיש טעם אחר בחייו. ולבסוף אם יהיה עקשן גדול, ולא יתיאש בשום פנים ואפן, אזי סוף כל סוף יזכה לצאת מהחטא המגנה הזה. אף דעת לנבון, שאי אפשר לזכות לזה, אלא על-ידי שיקרב עצמו אל הצדיק הגדול

במעלה נוראה ונפלאה מאד, אשר יש לו כחות עליונים עד מאד, ללמד עם מקרביו השגחת אלקות, ולהלביש את עצמו בכמה וכמה לבושים, עד שיכול להאיר גם בקטנים ובירודים את אמתת מציאותו ותברך; אשרי מי שאוחז בצדיק כזה, שנופח בו רוח חיים בכל פעם, ונותן לו עצות חדשות איך להחזיק מעמד ולא להתנאש, ואז סוף כל סוף בודאי יזכה לצאת מהזהמה והלכלוך שנופל אליהם.

קראת

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר התכלית בזה העולם הוא להגיע ליראת שמים, לירא ממנו ותברך, ואל כל זה זוכים רק על-ידי "קדשת הברית", ותכף-ומיד כשאתם מקדש ומטהר את עצמו ב"קדשת הברית", כל העולם כולו עומד עליו; כי הקדוש-ברוך-הוא ברא את כל העולמות רק בשביל האדם, שהוא ימשיך את עצמו תמיד אליו ותברך, וכן יאיר את אורו ותברך בכל העולם

פּלוֹ, וַיּוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה לְמִטָּה. כִּי מִיּוֹם שֶׁבָרָא
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, נִתְאַוָּה שְׂתִּהְיֶה לוֹ
 דִּירָה בְּתַתְּחוֹנִים, וּכְשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מִמְּלֵא אֶת כָּל
 הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא
 מְשָׁלִים אֶת פְּנֵי הַבְּרִיאָה, לֹא-כֵן כְּשֶׁהָאָדָם נִכְשָׁל
 בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא
 הַחֲטָא הַכִּי מְגַנֶּה שָׂרֵק יֵשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא עוֹקֵר
 אֶת מַחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ מִשְׂרָשׁוֹ, וּמְטַמֵּא אֶת עַצְמוֹ וְאֶת
 כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן. וְזֶה עֵקֶר הַבְּחִירָה
 לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם — אוֹ שִׁיְדַבֵּק אֶת
 עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וַיִּמְשִׁיף אֶת
 עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ, וַיּוֹרִיד אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ
 יִתְבָּרֵךְ לְמִטָּה, עַד שֶׁכָּל אֶחָד יִרְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת
 מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אוֹ לְהַפְּךָ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שִׁילֵךְ
 אַחֵר תְּאוֹת לְבוֹ וְעֵינָיו, לְהַסְתַּכֵּל בְּכָל דְּבַר טָמֵא
 וּבְכָל דְּבַר הַמְּבִיא לְיַדֵי הַרְהוּר רַע, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן,
 אֲשֶׁר דְּבַר זֶה גוֹרֵם לְאָדָם לְהַכְשִׁיל בַּפָּגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וְנַחֲשָׁכוֹת עֵינָיו וְלְבוֹ לְגַמְרֵי,
 וְנִעְלַמַּת וְנִסְתַּרְתַּת מִמֶּנּוּ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 וּמִמְּלֵא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ קַלְפוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.
 וְזֶה עֵקֶר הַבְּחִירָה לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם; כִּי
 בְּאֲמַת כָּל הָעוֹלָם לֹא נִבְרָא, כִּי אִם בְּשִׁבִיל

הבחירה, ועקר הבחירה הוא על-ידי גדל ההעלמה שיש בעולם, כי אם היו הכל רואין עין בעין שהעולם מלא מאלקותו ותברך, כמו שכתוב (ירמיה כג, כד): "הלא את השמים ואת הארץ אני מלא", וכתוב (ישעיה ו, ג): "מלא כל הארץ כבודו", ושהאדם לא בא לזה העולם, כי אם בשביל לחשב על תכליתו האחרונה, ולדבק את עצמו דיקא בזה העולם אליו ותברך, שעל-ידי-זה יזכה למה שיזכה, אז בודאי לא היתה שום בחירה, והיו הכל בטלים אליו ותברך; ועקר הבחירה היא על-ידי ההעלמה, כי הכל יודעים שהעולם הזה הכל וריק, ואף-על-פי-כן ההעלמה גדולה מאד, והכל רצין אחר העולם הזה, ועקר התגברות ההעלמה הוא על-ידי תאוות וטרדות המון, שכל העולם טרודין בזה מאד כל ימיהם, ואחריהם בפיהם ירצו סלה (תהלים מט, יד), וכן אם מזכיר זאת בפיו כמה פעמים בכל יום על-פי-רב "כי לא במותו יקח הכל" (שם פסוק יא), "ועזבו לאחריים חילם" (שם, פסוק יח), "יצבור ולא ידע מי אוספם" (שם לט, ז), אף-על-פי-כן איש לבצעו מקצהו" (ישעיה נו, יא), ועל-כן נקרא העולם "חלד" (תהלים מט, ב), ואמרו חכמינו הקדושים (חלין קכו), שזה מתמת כי כל

מה שיש ביבשה יש בים, חוץ מן החלדה. והדבר תמוה מאד, וכי בשביל החלדה הזאת יהיו נקראים כל בני העולם יושבי חלד? אף עקר הכוונה שנקרא חלד, מחמת גדל ההעלמה והחלדה שיש בעולם, שזה ענין החלדה, שהיא נטמנת ונסתרת בעקר בבתים, בחורין ובסדקין, שזה כל עניני עולם הזה, שיש דברים הרבה מרבים הבל, והכל רואין בחוש שהכל הבל, ואף-על-פי-כן מתגברת ההעלמה והחפוי וההסתרה על כל דבר ודבר, עד שקשה מאד לגלות האמת בעולם, ולהוציאה מההעלם אל הגלוי, ולהכניס בלב כל אחד שישתפל היטב בעין האמת, סוף כל סוף מה יהיה התכלית ממנו ומכל העולם; וכל זה מחמת הקלפה החזקה, שמעלמת ומסתרת האמת מן העולם, שזה ענין החלד, שהיא הקלפה ראשונה משמונה שרצים השמאים, והיא נמצאת רק ביבשה, ששם ישוב בני-אדם בעלי בחירה; פי עקר ההעלמה הזאת הוא בשביל קיום הבחירה, שזה עקר קיום העולם. ועל-כן נקראים בני העולם הזה "יושבי חלד", ועל-כן בכמה מקומות בתהלים, שבא דוד המלך, עליו השלום, לגלות ההעלמה, ולהודיע היטב שהעולם הזה הוא צל עובר, הוא קורא העולם בשם חלד. ועל-כן גם

במזמור מ"ט, שפירבה שם לדבר מגדל שטות הבל העולם צעק שם תחלה: "האזינו כל יושבי חלד", הינו שלא יניחו להטעות עצמם, ולא יהיו פרוכים אחר החלדה, שזהו עצם ההעלמה שיש בעולם. וזה שאמר שם: "פי ידבר חכמות והגות לבי תבונות" וכו', ואחר-כך מדבר מגדל שטות העולם והבליו, מה שלכאורה הם דברים פשוטים, והכל יודעין זאת, אף באמת זה מנפלאות הבורא, שבשביל הבחירה נתן כח להעלמה שתתגבר כל-כך, עד שתכסה ותעלים דברים פשוטים כל-כך, מה שהכל יודעין ורואים בעיניהם בכל עת, ואף-על-פי-כן ההעלמה מתגברת כל-כך, עד שצריכין לזה חכמה גדולה ושכל עמק, לגלות ולפקח עיני העולם, שישתכלו וישימו לבם באמת לזה בעצמו, מה שהאמת פשוטה וברורה כל-כך וידועה לכל, ואף-על-פי-כן היא געלמת ומכסה כל-כך מבני העולם, עד שעל-ידי-זה תעוררו בני-אדם משנתם, ויזכרו באמת סוף ותכלית העולם, וישובו אל ה', אשר זה עקר החכמה הגדולה מכל החכמות — שלא להטעות את עצמו, ויחשב בכל עת רק על תכלית הצלחת נפשו לנצח. ובאמת עקר כח כל ההעלמות וההסתרות,

נמשך הכל מצמצומים ודינים, וכפי שממשיכין
 המתקת הדינים, כמו־כן נתגלית ההעלמה; ועל־כן
 עקר תקון התגלות ההעלמה הזאת שיש בעולם,
 הוא על־ידי אמונת חכמים אמתיים, להתקרב להם
 ולתלמידיהם ולכל הגלויים אליהם, ולהתמיד ולעין
 היטב בהספרים הקדושים שנתחדשו על ידם,
 שעל־ידי־זה ממשיכין המתקה מבחינת השכל
 העליון, הכולל בחינת חכמה עלאה, בחינת קדש
 קדשים, שעל־ידי־זה נמתקין כל הדינים
 והצמצומים, ונתגלין כל ההעלמות וההסתרות
 שיש בעולם, ואז מאיר האמת בעולם בשלמות (עין
 כל זה באריכות בלקוטי־הלכות, שחיטה, הלכה ה');
 ולכן אי אפשר בשום פנים ואפן לזכות להגיע אל
 תכלית הבחירה, הינו שיבחר רק בטוב, ויחפש
 ויבקש אחר אמתת מציאותו ותברך, רק על־ידי־זה
 שיתקרב אל הצדיקים האמתיים ותלמידיהם,
 ויתמיד בספריהם הקדושים שזכו לחדש, כל אחד
 כפי שרשו בנשמת הצדיק, ודיקא על־ידי־זה
 תמשך עליו יראה עליונה לירא ולפחד רק ממנו
 ותברך, אשר זו היא התכלית שהאדם נברא
 בשבילה; כי האדם צריך תמיד להכניס בעצמו את
 אמתת מציאותו ותברך, ולהרגיש איך שכל

הבריאה כלה היא אין סוף ברוך הוא, ולא יסתכל כלל על הבלי העולם הזה והבליו, וכל שכן שלא ישים לב על שום דבר המטמא את הלב והמח, שהם הכלים שבהם שורה הנשמה. וצריכין לבקש ממנו יתברך בכל יום ויום שתהיה לו אמונה פשוטה בו יתברך, ויסלק את חכמתו המדמה לגמרי, וכן שתהיה לו אמונת חכמים, ונאמין בדבריהם הקדושים, המחזקים ומעודדים ומשמחים את נפש כל חי. וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא), אשר יש ספרים ועתידים להיות ספרים, וכלם נצרכים לעולם, ואסור ללעג מאחד מהם, ומי שלועג על ספרים, סימן שלבו מלא טנפת, רחמנא לישזבן. ועל-כן כל מי שנפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו להתקרב אל הצדיק האמת, ולהתמיד בספריו הקדושים ובספרי תלמידיו ובתלמידי תלמידיו, ועל-ידי-זה גם הוא יחיה את עצמו, וימשיך על עצמו הארת זיו שכינת עזו יתברך, ויזכה להגיע ליראה אמתית, לירא ולפחד רק ממנו יתברך. וצריכים להתרחק מאלו הרשעים קלי העולם, אשר מתלוצצים מספרי הצדיקים האמתיים, ובודים עליהם כל מיני שקרים, ומרחקים בני-אדם מללמד

וּלְעֵינַי בְּסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים שֶׁל גְּדוּלֵי מִכְתָּרֵי
הַצְּדִיקִים וְתַלְמִידֵיהֶם וְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵיהֶם, אוֹי
לָהֶם וְאוֹי לְנַפְשָׁם, כִּי הֵם מְגַלִּים אֶת זִהְמַת
מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, כִּי לֹא יִדְבַר אָדָם עַל סִפְרֵי
צְדִיקִים, אֲלֵא אִם הוּא בְּעַצְמוֹ פָּגוּם בַּפֶּגַם הַבְּרִית,
וְזֶה בְּרוּר. וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ
כָּלֵל, וּבוֹחֵר בַּחַיִּים, וּמְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּצְדִיקִים
אֲמִתִּיִּים וּבְסִפְרֵיהֶם, הַמְּלֵאִים יְרֵאת שָׁמַיִם, וּבְסִפְרֵי
תַלְמִידֵיהֶם וְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵיהֶם, הַמְּגַלִּים אֲמִתַּת
מְצִיאֹתוֹ יְתָרְךָ, שְׂאֵז גַּם לוֹ תִּכְנַס תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה
לְחֹזֵר אֵלָיו יְתָרְךָ, וַיִּכְנֵעַ אֶת בְּחִירְתוֹ הָרָעָה לֹא
לְהַסְתַּפֵּל עַל גְּנָשִׁים וְעַל דְּבָרִים הַמְּבִיאִים לִידֵי
הָרְהוּר רַע, וַיִּבְחַר בְּטוֹב — לְבָרַח רַק אֵלָיו יְתָרְךָ,
וְלָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וּלְהִמָּשֵׁךְ בְּעַצְמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זֵיו אֲמִתַּת אֱלֹקוֹתוֹ יְתָרְךָ, אֲשַׁרֵּי
לוֹ!

יסורים

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר אֵין עוֹד

יסורים לאדם כמו יסורי עוונות, כמו שפרש רבנו
 ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז') את מאמרם ז"ל
 (שבת נה): אין יסורים בלא עון; שפשאין בהם עון
 אינם יסורים כלל; כי עקר היסורים הוא רק
 כשנופלים בעוונות, חס ושלום. וזה עקר הרחמנות
 לרחם על ישראל עם קדוש, להוציאם מהמשאוי
 הכבד של העוונות. ועל-כן משה רבנו, עליו
 השלום, בכל עת שנפלו ישראל באיזה עון, היה
 מוסר נפשו עליהם והתפלל בעדם; כי זה עקר
 עבודת הצדיקים הגדולים במעלה נוראה ונפלאה
 מאד, שהם מוסרים את נפשם בעבור נשמות
 ישראל, ומוציאים אותם מעוונות, שזה עקר
 היסורים. ובאמת כל העוונות הם יסורים קשים
 ומרים מאד להנשמה, כי הנשמה היא חלק אלוה
 ממעל, וכל עון וחטא הוא ככתם שחור על בגד
 לבן של משי, ומכל שפן כשאדם חוטא בחטא
 המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,
 על-ידי-זה הוא מלכלך את נשמתו לגמרי, וגורם
 לה כתמים מזוהמים, אשר מאד מאד יתביש
 בעולמות העליונים מהחטא המגנה הזה, אם לא
 יחזר בתשובה שלמה בעודו בחיים חיותו, ומה גם
 כשעדין האדם בחיים חיותו, אין עוד יסורי הנפש

והגוף כמי שנפל בחטא המגנה הזה, כי הוא מכניס באדם דפאון פנימי, ומתאש לגמרי מחייו. ומי שנלכד בחטא המגנה הזה, סובל יסורים גם בגשמיות. כי החטא הזה מכניס בו מרירות ודפאון פנימי, והוא תמיד שרוי בעצבות ובמרה שחורה, ולבו מעקם בעקמומיות ובספקות אחריו יתברך, אשר דבר זה הורס לו את כל החיים, עד שיש בני-אדם שנפלו בחטא המגנה הזה, שסובלים יסורים ומצפונים, ומסתובבים במחשבות של התאבדות, רחמנא לישזבן, וכל זה בא מחמת שהחטא המגנה הזה עוקר את האדם משרשו; כי התכלית בזה העולם היא להגיע אל בטול גמור אל האין סוף ברוך הוא, כי כשאדם זוכה לקיים את מצוותיו יתברך, ולהיות דבוק בחי החיים בו יתברך, והוא תמיד שב בתשובה שלמה אליו יתברך, על-ידי-זה נעשה כלי להמשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ואינו רוצה שום דבר רק את אמתת מציאותו יתברך, אבל תכף-ומיד כשאדם נופל בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה עוקר את עצמו משרשו לגמרי, וסובל יסורים ומצפוני נפש. וצריך שתדע, אהובי, בני, אשר כלל

המלחמה שיש לאדם בזה העולם הוא, כי האדם לא נברא אלא בשביל זה, שיזכה להכלל באחדותו יתברך, ולבטל עצמו אליו יתברך בכל עת ברצוא ושוב, שעל-ידי-זה יזכה להפיר ולידע אותו יתברך, שבשביל זה היתה כל הבריאה כלה — בגין דישתמודעון לה, אך תיזו דהאי עלמא משתטח כנגד האדם, ומונע אותו מאד מלהסתכל אל התכלית, ולהתבטל אליו יתברך באמת. ובפרט כשמסתכל על נשים, ובא לידי הרהורי עברה, עד שנתחמם ובא לידי חטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, אשר רק בשביל זה באין כל היסורים על האדם בזה העולם שהוא מלא יסורים, והכל כדי שעל-ידי היסורים יברח אל התכלית; כי תכלית הירידה היא כדי שיעלה חזרה, כי מלמעלה מסבבים עם כל אחד שיפל, כדי שיוכל להתחיל עוד פעם מחדש, עד שיזכה להיות דבוק לגמרי באין סוף ברוך הוא, ויהיה בטל ומבטל בעצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, רק כשאדם נכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אז שובר את כל בליו, כי אין לו בלים לקבל בהם את הבטול, להיות בטל ומבטל באין סוף ברוך הוא, כי החטא המגנה הזה הורס את המח והלב לגמרי, וזה גורם

לו יסורים גדולים, מאחר שנעתק לגמרי מהארת
 האין סוף ברוך הוא, ועל-כן לא מבעיא שאדם
 שנכשל בחטא המגנה הזה, שסובל יסורים, אלא
 אפלו צדיקים שכבר ברחו מחיזו דהאי עלמא, עם
 כל זאת גם עליהם עוברים נסיונות קשים מאד; כי
 בכל פעם מי שרק בורח אליו יתברך, וזוכה
 להסתתר בסתר צל כנפיו יתברך, אבל כשחוזר
 מהבטול, אז מרגיש את היסורים. וכל שכן וכל
 שכן מי שעדין רחוק לגמרי מזה, ובפרט מי
 שנכשל בעוונות חמורים, עוונות גסים, הוא לגמרי
 רחוק מהשגת אלקות, כי אין לו את הכלים בשביל
 זה, ועל-כן הוא סובל יסורים גדולים מאד, ועליו
 להתקרב אל הצדיק האמת אשר יכול לתקן אותו,
 עד שגם הוא יזכה לבחינות בטול כפי בחינתו,
 להיות בטל ומבטל בעצם עצמיות חיות אלקותו
 יתברך. וצריך שתדע, אהובי, בני, שאפלו מי
 שזוכה לאיזו בחינת בטול, אבל אחר-כך כששב
 מהבטול, אז מתגברים עליו המונעים והיסורים
 ביותר, כי צריכים בלים תזקים לקבל בהם את
 ההארה שהשיג בעת הבטול, ואז עקר הנחמה,
 על-ידי התורה שממשיכין מהרשימה של הבטול.
 אבל בודאי לאו כל אדם זוכה לזה על-ידי היסורין

שְׁלוּ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים צד, יב): "אֲשֶׁרִי הַגָּבֵר
אֲשֶׁר תִּיַסְרְנוּ יָהּ וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ", מְכַלֵּל שְׁלָאוּ
כָּל אָדָם זוֹכֵה לְזֶה, עַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּקוּן הוּא עַל-יַדֵּי
הַצַּדִּיק הָאָמֵת, שֶׁיִּכּוֹל לְהִבְיֵא אֶת כָּל אֶחָד אֶל
הַתְּכֵלִית, כִּי הוּא מִמְּשִׁיךְ בְּכָל פֶּעַם תּוֹרָה נִפְלְאָה
עַל-יַדֵּי גֹדֵל עֵצָם הַיִּסּוּרִים שֶׁמְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ בְּכָל
פֶּעַם בְּשָׁבִיל יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁמִּמְשִׁיךְ בְּכָל פֶּעַם
חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה נִפְלְאִים כְּאֵלוֹ, עַד שֶׁמְאִיר בְּלֵב כָּל
אֶחָד אֶפְלוֹ בְּהִפְחוּת שֶׁבִּפְחוּתִים, וְאֶפְלוֹ בְּאֵלוֹ
שֶׁנִּכְשְׁלוּ בְּעוֹנוֹת הַכִּי חֲמוּרִים פָּגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוֹלָה, אִיזוּ הַתְּנוּצָצוֹת וְזִרְיָה
מִהֲרִשִּׁימָה שֶׁל הַבְּטוּל, עַד שֶׁיִּכּוֹל גַּם הַפְּחוּת לְבִטֵּל
עֲצָמוֹ בְּרָצוּא וְשׁוּב, עַד שֶׁיִּתְנוּצֵץ וְיִזְרַח גַּם בְּרַעֲתוֹ
הַתְּנוּצָצוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְיִגְדֵּלֵת הַתּוֹרָה וְהַצַּדִּיקִים
הַקְּדוּשִׁים. וְזֶה עֵקֶר הַנְּחֻמָּה מְכַל מְכַל הַצָּרוֹת. וְזֶה
(יִשְׁעִיָּה נא, יב): "אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מְנַחֵמְכֶם", כִּי עֵקֶר
הַנְּחֻמָּה הוּא "אֲנֹכִי אֲנֹכִי", שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ
בְּעֲצָמוֹ, שֶׁשֵּׁם נִכְלָלִין בְּעֵת הַבְּטוּל, שֶׁהוּא עֵקֶר
הַנְּחֻמָּה, כִּי שֵׁם כָּלוּ טוֹב, כָּלוּ אֶחָד, וְהַכֵּל מִתְהַפֵּךְ
לְטוֹבָה שָׁם. וְזֶה "אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מְנַחֵמְכֶם", שְׁתִּי
פְּעָמִים 'אֲנֹכִי', הֵינּוּ בַחֲיִנַּת הַבְּטוּל בְּרָצוּא וְשׁוּב, כִּי
בְשַׁעַת הַבְּטוּל אִזּוֹ מִתְבַּטֵּל בְּאֶחָדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁשֵּׁם

כלו טוב, ואז בודאי מתבטלין הדינים והיסורים לגמרי, וזה בחינת 'אנכי' הראשון, כי אז מתבטל ויודע שאין נמצא שום דבר, כי אם אנכי הו"ה, שהוא פלו אחד, פלו טוב; אבל אחר-כך פשט מהבטול, וחוזרים היסורים ומתגברין ביותר, ואז מתנחמין על-ידי התורה ששואב מהרשימה שהשיג, וזה בחינת 'אנכי' השני, לומר ש'אנכי אנכי', הוא הכל אחד, בחינת "אני אני הוא", הינו: אנכי הו"ה שהרגשת בשעת הבטול, אנכי הוא בעצמי. וזו היא נחמתך, בחינת "אנכי אנכי הוא מנחמכם"; כי אף-על-פי שאחר הבטול אי אפשר לידע כמו בשעת הבטול, אבל אף-על-פי-כן הרשימה שנשארת מהבטול מאירה לדעת, ואז השם יתברך כביכול מנחם אותו על-ידי התורה ששואב משם, ומודיע ומאיר בדעתו, כי "אנכי אנכי הוא מנחמכם", הינו אנכי בעצמי שהרגשת בשעת הבטול, אנכי הוא בעצמי המחיה ומנהיג אותך גם עתה, והוא מנחמכם; כי פונת השם יתברך בודאי לטובה, ובודאי יתבטלו כל הדינים והיסורים, והכל יתהפך לטובה, כמובא (לקוטי-הלכות מילה, הלכה ה', אות יא); ועל-כן כל מי שנפל כבר בחטאים ועוונות. ובפרט בחטא המגנה הזה

של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עקר תקונו הוא רק על-ידי גדולי מבחרי הצדיקים, שאין להם כָּבֶר שום הסתכלות בזה העולם, והם זכו להגיע אל הבטול בתכלית השלמות, שהם בטלים ומבטלים לגמרי לגבי האין סוף ברוך הוא, ונעתק מהם חיזו דהאי עלמא לגמרי, ועל-פן דיקא הם זוכים להצלחות ולהגביה את כל הנשמות שנפלו במקום שנפלו ונתלכלכו במקום שנתלכלכו, והם יכולים להוציא את כל הירודים והנפולים מעוונותיהם המרים, שאלו היסורים הכי קשים לנשמה. ועל-פן כל מי שיודע בנפשו, שחטא ופגם באיזה פגם שרק יהיה, ומכל שפן מי שיודע בנפשו שאינו נקי מתאות נאוף, ועדין בוערת בו תאוה זו עד מאד, ובפרט שנכשל בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, עליו למסור את נפשו בעבור התקרבות אל גדולי מבחרי הצדיקים, ומסור את נפשו בפעל ממש להיות מקרב אליהם; כי בנדאי הסמ"ך-מ"ם לא יתן לנפשות הפגומים להחזיק עצמם בגדולי מבחרי הצדיקים, אשר הם יכולים לתקן את הכי גרוע בעולם, כי הם מראים לו דעת, אשר אין שום יאוש בעולם כָּלֵל, וכל זמן שהאדם חי יש לו תקנה לתקן את הכל. ולכן עושה

הסמ"ך-מ"ם את כל אשר בכחו למנוע ולעכב מאלו הנשמות שנפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שלא יזכו להתקרב אל גדולי מבחרי הצדיקים, הבטלים לגמרי באין סוף ברוך הוא, והוא מקים עליהם מתנגדים רשעים, שמפיר אותם מקבר (עין בספורי-מעשיות, מעשה זו, מהזבוב והעכביש), והוא מגדיל את שמם בעולם, ומפרסמם מאד, העקר שיתקבלו דבריהם באזני המון-עם, כדי שיתרחקו מגדולי מבחרי הצדיקים, הבטלים לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ואשר יש בכחם לקרב את כל נשמות ישראל אליו יתברך. ומה עושה הסמ"ך-מ"ם? דיקא את גדולי מבחרי הצדיקים, הוא מעלים ומסתיר מהעולם, עד שכל אלו הרחוקים לא ידעו מהם כלל, ולהפך — הוא מגלה ומפרסם את כל אלו הרשעים, הצבועים והרמאים. ועל-כן הבחירה מאד חזקה כל זמן שהאדם חי בזה העולם. ומי שיודע בנפשו נגיעי לבבו ומכאוביו, עליו למסר את נפשו לעבר ולדלג על הפל, ויבוא אל גדולי מבחרי הצדיקים, ואז גם לו תהיה תקנה לתקן הפל, ויזכה לצאת מיסוריו, ויהיה נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ויהיה נעשה כלי להדבק בו יתברך ברוך הוא, אשריו

ואשרי חלקו!

יצר הרע

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר היצר הרע הוא בתאות נאוף, רחמנא לצלן, כמובא (זהר ויקרא טו:): עקרא דיצרא בישא על עריין, והיא עקרא דמסאבותא; הינו שעקר היצר הרע הוא על עריות, וזה עקר הזהמה, שמוזהם ומטמא היצר הרע את האדם. ויש בני-אדם שנתפתו אחרי יצרם הרע, ונכשלו, רחמנא לישזבן, בכל מיני חטאים ועוונות חמורים בפגם הברית, כגון: גדה, שפחה, גויה, זונה, רחמנא לישזבן, ויש שנפלו גם לחטא המגנה והמוזהם של הוצאת זרע לבטלה, אשר החטא המגנה והמוזהם הזה עוקר את האדם לגמרי, ומוציא אותו מדעתו, עד שמשתגע לגמרי, רחמנא לצלן; כי הזרע הוא במח, וכשמוציא זרעו לבטלה, על-ידי-זה נפגם מחו ודעתו, רחמנא לישזבן. ועל-כן אמרו חכמי הרופאים, שרפואתו של משגע הוא הסרוס, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו); כי רב היצר הרע שלהם

הם הדמים שלא נזדככו, כי היצר הרע בא מהדמים שבחלל השמאלי, אשר משם בא, שבוער תמיד בתאות נאוף, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב); ויש בני-אדם שפל-כף בוער בהם היצר הרע בתאות נאוף, שפשהם רואים איזו אשה, אזי משתגעים לגמרי, ומכל שפן פשרואים תמונת תועבה, אזי בוערים אחריה, וכשאינם יכולים להוציא מזימתם, אזי מוציאים את זרעם לבטלה על הארץ, אשר העון הזה הוא העון החמור ביותר בתורה; כי מכל טפה וטפה היה יכול להברא ולד, והוא הורג את ילדיו במו ידיו, על-ידי שמוציא את זרעו לבטלה על הארץ, רחמנא לישזבן. והחטא המגנה הזה בא לאדם על-ידי תבערת המדונה שבווערים בו דמיו, עד שמרב חמימות הוא משתגע ממש; כי היצר הרע עושה את האדם משגע ממש, כי בעל עברה הוא משגע, כמאמרם ז"ל (סוטה ג). אין אדם עובר עברה, אלא אם-כן נכנס בו רוח שטות. ובאמת כל אדם יכול לחזור בתשובה, אם רק יקח את עצמו בקדיו, ויצית את הצדיק האמת, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן סז), אשר אפלו המשגע הכי גדול, אם רק יצית את החכם, יכול לצאת

משגעונו; אבל הצרה של המשגע, שאינו רוצה לצית את החכם. ובאמת כל זה בא מהחלוף שהתחלף בן המלך לבן השפחה וכן השפחה לבן המלך, כמובא בדברי רבנו ז"ל (ספורי-מעשיות, מעשה יא), שאדם אינו יודע מפחו. ומזה יכול כל אדם לקח מוסר לעצמו, כשרואה שהיצר הרע והתאוות וכו' מתגברים עליו מאד מאד, ונדמה לו שקשה לשברם, צריך לידע שבודאי אין הקדוש-ברוך הוא בא בטרוניה עמו, ובודאי אם לא היה לו כח לשבר את תאוותו, לא היה השם יתברך מגרה בו יצר הרע כזה, ואם בוער בו יצר הרע כזה חזק לתאות גאוף, מזה עליו ללמד גדלת נפשו, שבודאי יכול להתגבר על הכל — אם יהיה עקשן, ואפלו שנופלת עליו חלישות הדעת בכל פעם, ונדמה לו כאלו אבד מנוס ותקוה, אסור לו להתיאש בשום אפן, רק אדרבה ידע בנפשו, כשרואה שיש לו יצר הרע גדול כזה, שבודאי נפשו היא נפש יקרה וקדושה מאד מאד בשרשה, ועל-כן מתגברים עליו כל-כך; כי כל מה שהנפש יקרה וגבוהה ביותר, מתגבר עליו היצר הרע ביותר. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סכה נב.): כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו; וכמו שאמרו

עוד, שְׁהֵיִצֵר הָרָע מְנִיחַ כָּל הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְאֵינוֹ מִתְגַּרֵּה אֶלָּא בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שְׁמַנִּיחַ כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֵינוֹ מִתְגַּרֵּה אֶלָּא בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים. כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יואל ב, כ): "כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת", שֶׁפֶּשֶׁט יָדוֹ בְּגִדּוּלִים דִּיקָא, שְׁזָהוּ בְּחִינַת דְּוָד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁהָיָה כָּל יָמָיו בְּסַפְנָה גְּדוּלָה, וְכִמּוֹ שֶׁפְּתוּב (תהלים קטז, ג): "אֶפְפוּנֵי חֲכָלֵי מְוֹת וּמְצָרֵי שְׂאוּל מְצָאוּנִי" וְכוּ'. (שם סט, ג): "טִבְעָתִי בֵּינוֹן מְצוּלָה וְאֵין מְעַמַּד וְכוּ', הַצִּילָנִי מִטֵּיט וְאֵל אֶטְבְּעָה" וְכוּ'; וְכֵן כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים שְׁנַתִּיסַד מִהַתְּפִלוֹת שֶׁהִרְבָּה לְהַתְּפַלֵּל, לְהַנְצִיל מִהֵיִצֵר הָרָע וְחִילוּתָיו לְבַל יֵאבֵד גַּפְשׁוֹ, חַס וְשְׁלוֹם. וּבִדְרָךְ זֶה צָרִיךְ כָּל אָדָם לִילָךְ; כִּי אֵין שׁוֹם עֲצָה וְתַקְנָה לְהַנְצִיל מִכָּל זֶה, כִּי אִם עַל-יַדֵּי רַבּוּי תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים בְּלֵי שְׁעוֹר כָּל יָמֵי חַיָּו, כְּמוֹ דְּוָד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁכָּל יָמָיו עָסַק רַק בְּתַפְלָה וּבְתַחֲנוּנִים, וְכָל מָה שֶׁעָבְרוּ עָלָיו גְּסִיּוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים מֵאֲחֵיו וּמִחֲמִיו וּמֵאֲשֶׁתּוֹ וּמִלְּדָוּוֹ וּמֵאֲנָשֵׁי דְוָרוֹ, שֶׁהִתְלוּצְצוּ מִמֶּנּוּ וְחָלְקוּ עָלָיו, וְקָמוּ עָלָיו הַמּוֹן שׁוֹנְאִים, עִם כָּל זֹאת לֹא אֵבֵד אֶת עֲצָמוֹ בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפְּן, אֶלָּא בָּרַח תָּמִיד אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, וְהַתְּפַלֵּל וְהַתְּחַנֵּן לְפָנָיו יְתַבְּרָךְ, שְׁזָה כָּל סֵפֶר

התהלים שחבר. והוא הראה דרך לכל בר ישראל, אפלו שעובר עליו מה שעובר, ואפלו שירד למקום שירד ונפל במקום שנפל, ונתלכלך במה שנתלכלך, אסור להתנאש בשום פנים ואפן, אלא לבוא ולדבר עמו יתברך באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ורק זו תקנת כל בר ישראל. ובפרט מי שגכשל במה שגכשל, עליו לידע, פי עקר תקנתו הוא רק לברח אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אין זו דרך הענוה האמתית, שיחזיק את עצמו לרשע גמור, חס ושלום, ולהקטין מעלת נפשו הקדושה, רק אדרבה — צריך לידע ולהאמין, שנפשו בשרשה היא גדולה ויקרה וגבוהה מאד מאד, ואלפי אלפים ורבי רבבות עולמות בלי שעור תלויים בה. וכמו שאמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן, תקה), שאם היו מהפכין את האדם, היו רואים, שבכל גיד וגיד מגידי האדם תלויים אלפי אלפים ורבי רבבות עולמות. וכמבאר בשאר ספרים מגדל מעלת האדם, שהוא בחינת צלם אלקים, ואפלו הנפש הפחותה שבפחותים של ישראל, גם-כן גבוהה מאד מאד, מכל שכן וכל שכן נפשות של בני תורה, ובפרט אותן שיש להן שכל גדול; כי כל מה שהשכל גדול ביותר, הנשמה גבוהה יותר. כמו

שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי הַנְּשֻׁמָּה הִיא הַשֶּׁכֶל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (אִיּוֹב לֵב, ח): "וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְּבִינִים"; עַל-כֵּן הָאָדָם הֵבֵר שֶׁכֶל, כְּשֶׁרוּאָה שְׁמִתְגַּבֵּר עָלָיו הַבַּעַל-דָּבָר בְּיוֹתֵר, צָרִיף לִידַע שֶׁבּוֹדָאֵי יֵשׁ לוֹ נֶפֶשׁ גְּבוּהָה מְאֹד מְאֹד, וְצָרִיף לְהִתְגַּבֵּר לְרַחֵם עַל עַצְמוֹ לְבַל יֵאָבֵד אוֹצְרוֹת וּסְגֻלוֹת יְקָרוֹת וְחֲמוּדוֹת כְּאֵלֶּה, הַתְּלוּיִים בְּנִפְשׁוֹ, אֲשֶׁר עֵין לֹא רָאָתָה וְכוּ'. וַיִּתְגַּבֵּר בְּכָל עֵז לְהַצִּיל אֶת נִפְשׁוֹ מִנִּי שַׁחַת, לְהַצִּילָה מִן הַעֲשָׂק וְהַתְּמוּרָה, חֵס וְשְׁלוֹם. וְהַעֲקָר — עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב' יז, ו): "וַיִּגְבֶּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה'", שֶׁצָּרִיכִין לְהִגְבִּיחַ לְבוֹ וְדַעְתּוֹ בְּדַרְכֵי ה', וְלוֹמַר בְּנִפְשׁוֹ, שְׂאִין נֶאֱדָה לִי לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים כְּאֵלֶּה, מַעֲשֵׂה בְּהֵמָה, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי נִפְשֵׁי גְבוּהָה מְאֹד, כִּי נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל כֵּלֶן בְּנֵי מַלְאָכִים, וְרֵאוּי לִי לְהִתְנַהֵג בְּנִמְוִסֵי הַמַּלְכוּת דְּקִדְשָׁה, כְּמוֹ שֶׁרֵאוּי לְנִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ בְּנִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים יד, א): "בְּנִים אַתֶּם לַהוֹי"ה אֱלֹהֵיכֶם". וְזֶה מֵה שֶׁכְּתוּב (לְקוּטֵי-מִוֶּהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן יז) עַל מֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבָא בִתְרָא עד): אֲנֵי בְרִיָּה קְלָה שְׂבִיִם וְכוּ', עֵין שָׁם; מֵה שֶׁהַטּוֹב שֶׁל נֶפֶשׁ יִשְׂרָאֵל זוֹכֵר מַעֲלָתוֹ, שֶׁהוּא נִמְשָׁךְ מִנִּפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁעָלוּ בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה, וּבָהֶם

נמלך ונתיעץ בבריאת עולמו וכו', ועתה, חס
 ושלום, תהיה משקעת במקומות כאלה, רחמנא
 לצלן, ועל-ידי-זה מרחם על עצמו וחוזר למעלתו
 וכו'. ובאמת ענין זה בעצמו מה שרב בני-אדם
 טועים בעצמם, וסוברים שנפשם אינה קדושה
 משרשה, וקשה להם לשוב להשם יתברך, ולהיות
 איש צדיק או איש כשר באמת, כמו שאר הצדיקים
 והכשרים, כמו שמרגלא בפומא דאינשי לומר,
 כששומעין שמספרין מאיזה צדיק או איש כשר
 ירא באמת, ומתחיל להתעורר בהם הרהור
 תשובה להתחיל גם-כן להתקרב להשם יתברך, כי
 כל ישראל מלאים מחשבות של תשובה והתקרבות
 להשם יתברך תמיד, אף אחר-כך תקף אומרים: מי
 יכול להתדמות אליו, לזה האיש הצדיק וכו',
 שהיה נשמה קדושה מנעוריו; כי כך הרגילו עצמם
 לומר, שצדקת הצדיקים והכשרים הוא מצד
 הנשמה הקדושה שיש להם מתולדותם. ובאמת
 אמר רבנו ז"ל בפרוש, שאינו כן, וזה עקר החסרון
 של העולם שאומרים כך, ומחמת זה אינם
 מתעוררים ומתגברים להשוות עצמן לצדיקים.
 אבל באמת אינו כן; כי עקר צדקת הצדיק והכשר
 הוא רק על-ידי התגברותו והתחזקותו ויגיעתו

וּטְרָחוּ בַעֲבוּדַת הַשֵּׁם, שְׂיַגַע וּטְרַח כָּל-כֹּף יָמִים
 וְשָׁנִים הַרְבֵּה, וְלֹא הִנִּיחַ עֲצָמוֹ לִפְלֵ בְשׁוּם אַפֵּן
 שְׁבַעֲוֹלָם, וְהַרְבֵּה בַתְּפִלָּה וּבַתְחֻנוּנִים, עַד שִׁזְכָּה
 לְמָה שִׁזְכָּה — כָּל אֶחָד כְּפִי עֲרֹפוֹ, אֲשָׁרֵי לָהֶם;
 וְכָל אָדָם יָכוֹל לִהְיוֹת כְּמוֹתָם, כִּי הַבְּחִירָה חֲפָשִׁית
 לְכָל, וְכִתְרָ שֵׁם טוֹב מִנָּח, וּמִי שְׁרוּצָה זֹכָה בּוֹ, כְּמוֹ
 שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יוֹמָא עב): כִּתְרָ כְּהוֹנָה
 — זָכָה אַהֲרֹן וּנְטָלוֹ, כִּתְרָ מַלְכוּת — זָכָה דָּוִד
 וּנְטָלוֹ, כִּתְרָ שֵׁם טוֹב — מִנָּח, וְכָל הַרוּצָה יָכוֹל
 לְזֻכוֹת בּוֹ. וּבְאֵמֶת זֶה הָעֲנִיָן בְּעֲצָמוֹ, שֶׁבְּגִי-אָדָם
 טוֹעִים בְּעֲצָמָם, וְסוֹבְרִים שֶׁנִּפְשָׁם אֵינָה יִקְרָה
 וְקְדוּשָׁה, וּמַחֲמַת זֶה אֵינָם מִתְגַּבְּרִים לַעֲשׂוֹת
 כְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים, כָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַיְכָלִי
 הַתְּמוּרוֹת, שֶׁמִּשָּׁם בְּחִינַת הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַבֵּן מְלֻךְ
 שְׁנַחֲלָף, שֶׁמִּשָּׁם בָּאִים אֵלָיו הַמַּחֲשָׁבוֹת עַל הָאָדָם.
 כְּמוֹ בֶן הַמְּלֻךְ שְׁנַחֲלָף וְנִתְגַּרֵּשׁ מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁמַּחֲמַת
 זֶה נִפְלַ לְמָקוֹם שְׁנַפְלַ, וְלִקַּח אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַשְּׂכָרוֹת
 וְכוּ', עַד שֶׁהָיָה כְּמִסְפֵּק בְּעֲצָמוֹ, אִם הוּא בֶן הַמְּלֻךְ
 הָאֵמֶת אוֹ בֶן הַשְּׂפָחָה, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּמִבְּאֵר שֵׁם
 בְּהַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַבְּנִים שְׁנַחֲלָפוֹ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה
 יא), שֶׁבְּכָל עֵת שֶׁבָּאוּ לוֹ לְבֶן הַמְּלֻךְ הַרְהוּרֵי
 תְּשׁוּבָה, הָיָה מֵיֵשֵׁב אֶת עֲצָמוֹ: מִמָּה נִפְשָׁךְ, אִם אָנִי

בֶּן הַמֶּלֶךְ וְכוּ', עֵינַי שָׁם, שְׁמִבְאֵר שָׁם שֶׁנֶּפֶל כָּל-כָּף, עד שֶׁהִיָּה מְסַפֵּק בַּעֲצָמוֹ, אִם הוּא בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת. כְּמוֹ-כֵן הוּא בְּכָל אָדָם הֶרְחוֹק מֵהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, בַּפֶּרֶט בְּתַקְיָה סוּף הַגְּלוּת הַמֶּרֶה הַזֶּה, שֶׁהוּא חֲבִלֵי מְשִׁיחַ, שְׁמִתְגַּבֵּר בְּעֵתִים הַלְלוּ הַבַּעַל-דָּבָר בְּיִתְרָה עַל גַּפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל פְּיֻדוּעַ בְּחוּשׁ, עַד שֶׁכַּפָּה בְּנֵי-אָדָם מֵיֵאֲשִׁין עֲצָמָן, כְּאֵלֹו גַּפְשָׁם אֵינָה מְסַגֶּלֶת כָּלֵל לַעֲבוּדַת הַשָּׁם. וְכֵן זֶה הוּא רַק פְּתוּי וּמַחְשְׁבוֹת הַיֵּצֵר הָרַע, שְׁמַחְלִישׁ דַּעְתּוֹ, וּמְכַנֵּס בְּלִבּוֹ חֲלִישׁוֹת וְקִטְנוֹת דִּסְטָרָא אַחֲרָא. שְׁנֵה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת, מִבְּחִינַת הַחֲלוּף שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ, שֶׁנֶּפֶל כָּל-כָּף, עַד שֶׁלֹּא יָדַע בַּעֲצָמוֹ אִם הוּא בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵתִי. אֲבָל בְּאֲמַת צָרִיךְ הָאָדָם לִידַע וּלְהֶאֱמִין, שֶׁנֶּפֶשׁ כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל גְּבוּהָה וַיִּקְרָה מְאֹד מְאֹד, וְכֵלָם הֵם בְּחִינַת בְּנֵי מַלְכִים, וַיְכֻלִּים לְזֻכוֹת לְמַדְרָגוֹת גְּבוּהוֹת וְקִדּוּשׁוֹת מְאֹד כְּמוֹ כָּל הַצַּדִּיקִים וְהַכְּשָׁרִים; כִּי גַם עַל כָּל הַצַּדִּיקִים וְהַכְּשָׁרִים עָבְרוּ מַחְשְׁבוֹת וְחֲלִישׁוֹת כְּאֵלֶּה וְכֵאלֵּה, אִךְ הָיוּ מְשֻׁכָּלִים לְכָלִי לְהַנִּיחַ לְהַטְעוֹת אוֹתָם, וְהַתְּגַבְּרוּ וְהַתְּחַזְּקוּ מְאֹד, עַד שֶׁזָּכּוּ לְמָה שֶׁזָּכּוּ. וְזֶה שֶׁאָמַר דּוֹד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים פו, ב): "שְׁמֶרָה גַּפְשִׁי כִּי תִסִּיד אֲנִי"; כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקִּדּוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת ד.),

וכן איתא בזהר הקדוש (בלק, קצה), שְׁדוּד קָרָא
 לַנְּפִשִׁיה חֲסִיד בְּגִין דְּאִיצְטְרָךְ לִיה לְבַר נֶשׁ דְּלֵא
 לְשׁוּאָה גְרַמְיָה רְשָׁע וְכוּ'; הִינּוּ שְׁזָה בְּחִינַת "וַיִּגְבַּה
 לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה'", כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קכה); כִּי צָרִיךְ לִידַע מַעֲלַת
 נְפִשׁוֹ בְּשִׂרְשָׁה, בְּחִינַת אֲנָא בְרִיָּה קֵלָה שְׁבִימִם וְכוּ',
 לִידַע שֶׁהוּא מִשְׁרֵשׁ הַנְּפִשׁ שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֲמִתִּי,
 כְּדֵי שְׂיִתְגַּבֵּר לְחַזֵּר לְמַעֲלָתוֹ וְכוּ'. וְעַל-כֵּן כָּל מִי
 שְׂיִודַע בְּנְפִשׁוֹ שְׁבוּעַר בּוֹ יְצַר הָרַע בְּתַאֲוֹת גְּאוּף,
 וְנִכְשַׁל בְּכָל פַּעַם בְּעוֹנוֹת חֲמוּרִים, עָלָיו לְהִתְגַּבֵּר
 עַל יְצָרוֹ הָרַע, וַיִּבְרַח וַיִּבְרַח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וַיִּרְגֵּל אֶת
 עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּאִשֶּׁר יְדַבֵּר
 אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וַיִּתְחַנֵּן וַיִּבְקֶשׁ עַל
 נְפִשׁוֹ, שְׂיִזְכֶּה לְצֵאת מִתְּבַעֲרַת הַמְּדוּרָה שְׁבוּעַר בּוֹ
 יְצָרוֹ הָרַע; כִּי כָּל זֶה עָלֶיךָ לְקַבֵּל — שְׂאֵי אֶפְשָׁר
 לְהַנְצִיל מִהֵיֲצַר הָרַע הַבוּעַר בּוֹ בְּתַאֲוֹת גְּאוּף, אֲלֵא
 עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, וְלִהְיוֹת עֶקֶשׁן גְּדוֹל
 מְאֹד לֹא לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וָאִפֶּן, וַיִּהְיֶה חֲזָק
 וְאֲמִיץ בְּדַעְתּוֹ, שֶׁהוּא לֹא יַעֲזֹב אֶת עַצְמוֹ בְּשׁוּם
 פְּנִים, וְאֶפְלוֹ שְׁבוּעַר בּוֹ יְצָרוֹ הָרַע, וּמְכַשִּׁילוֹ בְּכָל
 פַּעַם בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, רַחֲמָנָא לִישִׁזְבֵּן, עִם כָּל זֹאת
 הוּא אֵף פַּעַם לֹא יִתְיַאֵשׁ, אֲלֵא יַעֲמַד חֲזָק בְּמַעַט

מִקְצַת עֲבוֹדָתוֹ, שְׁיַעֲבֹד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם בְּקִיּוֹם הַמְצֻוֹת וּבִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבַתְּפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה — אִם יִהְיֶה עֶקֶשׁן גָּדוֹל, אָז דִּיקָא יַעֲבֹר עַל הַכֹּל, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְיִזְכֶּה לְצֵאת מֵהַפֶּח יְקוּשׁ שְׁאֵלָיו נָפֶל. כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ מֵאֵד חָשׁוּב, לְרֵאוֹת אֵיךְ הָאָדָם מִתְחַזֵּק בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאֵינוֹ מִתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן יִהְיֶה אֵיךְ שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה מֵה שְׁיִהְיֶה; אֲשֶׁר־י מִי שְׁמִכְנִים דְּבָרֵינוּ אֵלּוֹ אֶל תּוֹךְ לְבוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹת, שְׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹצִיאֵנוּ מֵהַפֶּח יְקוּשׁ שְׁנִפֵּל בּוֹ, וְיִמְחַל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, אֲשֶׁר־י לוֹ!

יְשׁוּב הַדַּעַת

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר בָּזָה הָעוֹלָם עִקַּר הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ — זֶה מִדַּת יְשׁוּב הַדַּעַת, שְׁיִזְכֶּה לְיִשֵּׁב אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם הַיְכָן הוּא, וְכַמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ י"ל (לְקוּטֵי-

מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'): מֵה שֶׁהָעוֹלָם רְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינָם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא רַק מִחֲמַת שְׂאִין לָהֶם יֵשׁוּב הַדַּעַת, וְאֵינָם מִיִּשְׁבִּין עֲצָמָן. וְהַעֲקָר לְהַשְׁתַּדֵּל לֵישֵׁב עֲצָמוֹ הַיֵּטֵב, מֵהַתְּכַלִּית מִכָּל הַתַּאֲוֹת וּמִכָּל עֲנִיְי הָעוֹלָם הַזֶּה, הֵן תַּאֲוֹת הַנִּכְנָסוֹת לַגּוֹף, הֵן תַּאֲוֹת שְׁחוּץ לַגּוֹף, כְּגוֹן כְּבוֹד, וְאֵז בְּוֹדָאֵי יֵשׁוּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. אֵךְ דַּע שְׁעַל-יָדַי מָרָה שְׁחוּרָה אֵי אֶפְשָׁר לְהִנְהִיג אֶת הַמֶּחַ כְּרָצוֹנוֹ, וְעַל-כֵּן קָשָׁה לוֹ לֵישֵׁב דַּעְתּוֹ. רַק עַל-יָדַי הַשְׂמֻחָה, יוֹכֵל לְהִנְהִיג הַמֶּחַ כְּרָצוֹנוֹ, וְיֻכַּל לֵישֵׁב דַּעְתּוֹ, כִּי שְׂמֻחָה הִיא עוֹלָם הַחַרוּת, בְּבַחֲיַנֵּת (יִשְׁעִיָּה נה, יב): "כִּי בְשֻׂמְחָה תֵצֵאוּ"; שְׁעַל-יָדַי שְׂמֻחָה נַעֲשִׂין בֶּן חוֹרִין, וְיִוָצֵאִין מִן הַגְּלוּת. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמְקַשֵּׁר שְׂמֻחָה אֶל הַמֶּחַ, אֲזִי מַחוּ וְדַעְתּוֹ בֶּן חוֹרִין, וְאֵינּוּ בְּבַחֲיַנֵּת גְּלוּת, וְאֲזִי יוֹכֵל לְהִנְהִיג אֶת מַחוּ כְּרָצוֹנוֹ וּלְיִשֵּׁב דַּעְתּוֹ, מֵאַחַר שֶׁמַּחוּ בְּחַרוּת, וְאֵינּוּ בְּגְלוּת; כִּי עַל-יָדַי גְּלוּת, אֵין הַדַּעַת מִיִּשְׁבֵּת, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מְגִלָּה יב): עַל בְּנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב, דְּמִיִּתְבָּא דַּעְתֵּיהוּ, מִחֲמַת שְׁלֵא הִלְכוּ בְּגְלוּת, שְׁנֵאמַר (יִרְמְיָה מח, יא): שְׂאֲנָן מוֹאָב מִנְּעוֹרָיו וְכוּ', וּבְגוּלָה לֹא הִלְךְ, עַל-כֵּן עָמַד טַעְמוֹ בּוֹ" וְכוּ'. וְלְבוֹא לְשֻׂמְחָה הוּא עַל-יָדַי מֵה שְׂמוּצָא

בעצמו על-כל-פנים איזו נקדה טובה, כמובא
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב) על פסוק:
 "אזמרה לאלקי בעודי", שיש לו לשמח במה
 שזכה להיות מזרע ישראל, שלא עשני גוי. וכמו
 שאנו אומרים: "ברוך אלקינו שבראנו לכבודו
 והבדילנו וכו' ונתן לנו תורת אמת" וכו'; מכל זה
 וכיוצא בזה, ראוי לו לקח לעצמו שמחה לשמח
 דעתו, שזה ענין (שבת עז:): 'בדיחא דעתה', שהוא
 דבר גדול; דהינו שמקשר השמחה למחו ודעתו,
 ואזי המח משחרר, ויש לו ישוב הדעת, וגם
 למעלה נעשה מזה יחוד גדול על-ידי בדיחא
 דעתה. ועל-כן העקר לעבד על נקדה זו, שיזכה
 תמיד לישוב דעתו היכן הוא נמצא בזה העולם,
 וישמח את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שיש
 בו. ומחמת שהאדם חטא ופגם בפגם הברית —
 הוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה נפגמה דעתו, ואינו
 זוכה לישוב את עצמו כרגע, היכן הוא נמצא בזה
 העולם; פי החטא המגנה הזה מכניס באדם כל
 מיני מרירות ודכאונות, עצבות ויאוש, עד שנתיאש
 לגמרי מחייו. ולכן אי אפשר להגיע אל ישוב
 הדעת, אלא על-ידי שמחה, שצריך האדם לשמח
 מאד מאד עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו,

ואפלו שמרגיש שהוא הכי גרוע בעולם. ובפרט מי שחטא בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, לו נדמה בכל פעם כאלו אבד מנוס ותקוה ממנו, והוא מתיאש מחייו, וזה מבלבל ומטריף ומשבשב את דעתו, ורחמנא לישזבן. עם כל זאת עליך לזכור, אשר אי אפשר לזכות להגיע אל מדת ישוב הדעת רק על-ידי שמחה, שתמיד ישמח, וימצא נקדות טובות בעצמו, ועל-ידי שידין את עצמו תמיד לכף זכות, על-ידי זה יזכה לצאת מפך חובה לכף זכות, ועל-ידי זה יזקא יזכה לצאת מפל החטאים והעוונות שנפל אליהם; כי באמת אין אדם עובר עברה, אלא אם-כן נכנס בו רוח שטות (סוטה ג.); וכפי מדת השטות שנכנסה בו, כן נתבלבלת דעתו ואינו זוכה לישוב הדעת אמתי, עד שיש בני-אדם, שפל-כף נפלו ונכשלו בעוונות חמורים, עד שנטרפה דעתם לגמרי. וכל הצרות באות מזה שאין לאדם ישוב הדעת; כי ברגע שהוא מאבד את ישוב דעתו, כבר אינו מסגל לחשב ישר, ונכנס בדפאון ובעצבות ובמרירות, ומתעצבן על כל דבר, ואין לו סבלנות, אשר דבר זה הורס את האדם לגמרי; ועל-כן כל מי שיודע שהוא חטא ופגם בפגם הברית —

הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלִיו לָבוֹא לְשִׁמְחָה אֲמִתִּית, שְׁעַל-יְדֵי הַשְּׂמִחָה יָבוֹא לְיִשׁוּב הַדַּעַת. וְעַקֵּר הַשְּׂמִחָה הוּא "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", אֲפֹלוּ שְׁעֵדִין מִנַּח בְּשֵׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתֵיו וְעֵדִין מִתְּלַלְלָךְ, עִם כָּל זֹאת אֲסוּר לוֹ לְהִתְיַאֵשׁ, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא אָב הַרְחֵמֵן, וּבּוֹדָאי יִמְחַל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, אִם רַק יִתְחַזֵּק וַיִּהְיֶה שְׂמֵחַ עִם נְקֻדַת יְהוּדוֹתוֹ; כִּי הַשְּׂמִחָה מוֹחֶקֶת וּמְבַטֶּלֶת אֶת כָּל הָרַע שְׁנֹדֵבֵק בּוֹ. וְאִם אָדָם הָיָה תָּמִיד שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה, אֲזִי הָיָה זֹכֵה לְשִׁלְמוֹת "קְדוּשַׁת הַבְּרִית", וְהָיָה מְגִיעַ אֶל יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי, עַד שְׂאֵף פֶּעַם לֹא הָיָה מִתְּעַצְבּוֹ עַל שׁוֹם דְּבָר וְעַל שׁוֹם בֶּן אָדָם, וְהָיָה הַכִּי מְאֹשֵׁר בְּחַיָּיו. וְלִכֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, מֵאֲחֵר שֶׁכָּבֵר עֵבֶר עֲלֵיךְ מֵהַשְּׁעֵבֶר, וּבָאתָ לְנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, אִם אָתָּה רוֹצֵה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, עַקֵּר הַעֲצָה הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה, שֶׁתְּשִׂמַּח אֶת עַצְמְךָ מְאֹד, כִּי שְׂמִיחָה הִיא "קְדוּשַׁת הַבְּרִית", וְלִהְפֹךְ עֲצָבוֹת הִיא טְמֵאת הַבְּרִית. כִּי הַקְּלִפָּה הַמְּחַטֵּאת אֶת הָאָדָם בְּפָגַם הַבְּרִית נִקְרֵאת לִילִית, עַל שֵׁם יִלְלָה, שֶׁמְכַנְסֵת בְּאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדָפוֹן וּבְלִבּוֹל הַדַּעַת, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזֹּכֵה לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְאִינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעֲוֹלָם, שְׂאֵז נִכּוֹן

לבו יהיה בטוח, שִׁימַחֵל לוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; כִּי עַל-יְדֵי מִדַּת הַשְּׂמֵחָה הוּא יִמְחַק אֶת כָּל הָעֶבֶר שְׁלוֹ, וְיִוָּכַל לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי הַשְּׂמֵחָה מֵרַחֲבֵת אֶת הַדַּעַת, וְזוֹכָה לֵהוֹיֹת בְּיָשׁוּב הַדַּעַת, לֵישֵׁב אֶת עֲצָמוֹ הֵיכָן אֲנִי בַּעוֹלָם. וְכָלֵל זֶה תִּקַּח בְּיַדְךָ, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם חַי, הוּא יְכוּל לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמֵיִשֵׁב אֶת עֲצָמוֹ הַיָּטֵב, כִּי הַשְּׂלָמוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא יָשׁוּב הַדַּעַת.

כַּעַס

צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבָר הַמְּבִיא אֶת הָאָדָם לֵיְדֵי כַּעַס כְּמוֹ הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית. וְכֵמוֹ שֶׁסִּפֵּר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן רמט), אֲשֶׁר פָּעַם אַחַת עָמַד לִפְנֵי רַבְּנֵי ז"ל אִישׁ אֶחָד, וְהָיָה מְקַבֵּל גְּדוּל וְלִמְדוֹן, אֲבָל דָּרְכוֹ הָיְתָה, שֶׁהָיָה בְּכַעַס תָּמִיד עַל פּוֹעֲלָיו וּמְשַׁרְתָּיו וְכִיּוֹצֵא, וְהִכָּה אוֹתָם וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה. עָנָה רַבְּנֵי ז"ל וְאָמַר: מִפְּנֵי מָה כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית לח, ז):

"וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה'", מדוע רע ולא
 רשע? אף מי שעובר עברה זו של ער, חס ושלום,
 הוא רע תמיד (שקורין בלשון אשכנז בי"ז), דהינו
 שהוא איש רע ובכעס תמיד. ולא אמר רבנו ז"ל
 יותר. ותכף כששמע האיש הנ"ל דבורים אלו,
 נזדעזע לאחוריו, ונפל עליו רתת וזיע ופחד ואימה
 גדולה ונוראה מאד בלי שעור וערף, וכפף קומתו,
 ולא יכול היה להגביה ראשו, ולא יכול היה עוד
 לעמד קלל, לפני הדרת קדשת רבנו ז"ל, ונשמט
 מן הבית אל החוץ, והתחיל לבכות, ובכה הרבה
 הרבה מאד בדמעות שלישי, ובקש מאד מאד
 מהמלמד שלו, שהיה מאנשי רבנו ז"ל, שיקרב
 אותו לרבנו ז"ל. ואחר-כך ראה רבנו ז"ל, שמנח
 אצלו על הקורה ספר, ושאל איזה ספר הוא? ונודע
 לו, שהוא ספר קבלה, ואמר לו רבנו ז"ל, שאין
 ראוי לו ללמד קבלה וכו'. אחר-כך נסע אחרי רבנו
 ז"ל, וכששב לביתו חזר בתשובה גדולה, ובחר לו
 חדר מיוחד, וישב שם ועסק בתורה ובתפלה
 בהתעוררות גדולה כמה שבועות. אף אחר-כך חזר
 לכעסו, ואף-על-פי-כן היה פרוץ תמיד אחר רבנו
 ז"ל, ואמר רבנו ז"ל למלמד שלו, שישב אצלו
 עוד, "כי כשתהיה אצלו, טוב שיהיה איש פשר על

יָדָךְ לַפְעָמִים שְׁעָה אַחַת בַּיּוֹם". אַחֲר־כֵּן פִּשְׁחֹזֵר
 לָרַע כַּעַס כַּנִּ"ל, הִיָּתָה לוֹ קִטְטָה עִם מְשָׁרְתוֹ, וְלֹא
 רָצָה לְשָׁלֵם לוֹ, וְעַמֵּד הַמְּשָׁרֵת וְהֵלֵךְ רַגְלֵי מִן הַכֶּפֶר
 אֶל הָעִיר לְמָקוֹם רַבְּנוֹ ו"ל, בְּקַבְּלָנָא רַבָּה עָלָיו,
 וְהִקְפִּיד עָלָיו רַבְּנוֹ ו"ל מָאד מָאד. אַחֲר־כֵּן הִחֵל
 רַבְּנוֹ ו"ל לְלַמֵּד עָלָיו זְכוּת לַפְּנֵי הַמְּשָׁרֵת, וְאָמַר לוֹ:
 מָה לַעֲשׂוֹת, הֲלֹא הוּא עָנִי, וְאֵין לוֹ לְשָׁלֵם לְךָ
 וְכו'... לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁהַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, מְכַנֵּס בְּאָדָם שֶׁיִּהְיֶה כַּעֲסָן
 וְרוֹצֵחַ עַל זוּלָתוֹ. וְלִכֵּן, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, אִם אַתָּה רוֹצֵחַ
 לְזָכוֹת לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר פְּגַמְתָּ בְּבְרִית, וּבִפְרָט בַּחֲטָא
 הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, תִּשְׁמַר אֶת
 עֲצֻמְךָ מִכַּעַס וּקְפִידוֹת, כִּי הַכַּעַס מְכַלֵּה אֶת הָאָדָם
 לְגַמְרֵי. וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת כח:):
 לֹא תִרְתַּח וְלֹא תִחַטֵּי; אִם לֹא תִהְיֶה בְּכַעַס — לֹא
 תִחַטֵּא. כִּי הַכַּעַס הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וּמִי
 שֶׁהוּא כַּעֲסָן הוּא מְשַׁעַע מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.
 וְעַל־כֵּן רוֹאִים בְּנֵי־אָדָם שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שֶׁהֵם תָּמִיד כַּכַּעַס וּבִרְצִיחָה
 גְּדוּלָה מָאד. וְתַכְף־וּמַיֵּד יְכוּלִים לְהַכִּיר אֶת הָאָדָם
 אִם הוּא נִכְשֵׁל בַּפְּגָם הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע
 לְבִטְלָה — אִם הוּא כַּעֲסָן. וְעַל־כֵּן אָמַר רַבְּנוֹ ו"ל

(שיחות-הר"ן, סימן קפד), שבחטם יכולים להפיר הנואף; הינו אם רואים בן-אדם שתמיד נמצא בכעס וברציחה, צריכים לדעת שהוא, ורחמנא לישזבן, נכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. ויש בני-אדם שפל-כף נכנסו בחטא המגנה הזה, עד שהם תמיד בכעס וברציחה על זולתם, וזה הורס את כל חייהם; כי הפעם עוקר את הנפש לגמרי. וחקמינו הקדושים אמרו (נדרים כב:): כל הפועס — שכינה אינה חשובה פנגדו; כי המאמין האמתי, שמאמין שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, לא היה פועס כלל, ואם הוא פועס, סימן שאין לו אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, וכשאין לו אמונה, בידוע שפגם בברית, כי אמונה תלויה ב"קדשת הברית", כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן לא); ועל-כך, אהובי, בני היקר, אם אתה רוצה לתקן את החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה למסור את גפשוך על מדת הסבלנות ואריכת אפים, ולהזהר לא להיות בכעס. ואמרו חקמינו הקדושים (זהר חדש נח): "לא יהיה בך אל זר" — שלא תהיה נח לכעס; כי הפעס מביא את האדם לכל

מיני צרות ויסורים, והוא מאבד את עצירותו בגשמיות וברוחניות גם יחד, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סח); ועל-כן עקר "קדֻשת הברית" הוא לשמר את עצמו מפעם ומרציחה, שלא יקפיד על שום בן-אדם, ואפלו שמצער אותו, יסבל ויהיה מאריך אף. ובזה תלויה כל "קדֻשת הברית" של האדם; אשרי מי שזוכה לעקר ממנו את מדת הכעס והרציחה, שעל-ידי-זה ישלם מחו ודעתו, ויזכה להגיע אל שלמות קדֻשת הדעת, שהוא "קדֻשת הברית"; כי הכעס מטפש את האדם, ומאבד את שכלו. ורואים בחוש, שבני-אדם נכנסים במדה המגנה הזו של כעס, עד שהם רוצחים ממש, וכשבא אליהם הכעס, הם מאבדים את עשתונותיהם, ואין יכולים לדבר אתם, וכל זה בא, רחמנא לישזבן, מקלקול הדעת, שבא על-ידי קלקול הברית, החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה. ועל-כן עקר שלמות תקון הברית בכלליות, בפרטיות לחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, תלוי רק במדה של אריכת אפים, ולעקר מעצמו את המדה המגנה של כעס. ובזה נמדדת "קדֻשת הברית" של האדם — כפי מדת הסבלנות והאריך אפים שיש בו, וכאשר אף פעם

אינו בא לידי כַּעַס וּרְצִיחָה; אֲשֶׁר־מִי שְׁזוּכָה לְהַגִּיעַ לְכֹף, שְׁמֵאֲרִיךְ אַפּוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר בָּא עָלָיו, שָׂאז לֹא יִזוּז מִשָּׁם, עַד שִׁימְחֵל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אַךְ עָלֶיךָ לְדַעַת, אֶהוּבִי, בְּנִי, שֶׁהַ הַנְּסִיּוֹן הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר לְאָדָם — לְשֹׁבֵר אֶת מִדַּת הַכַּעַס, כִּי מִחֲמַת שְׁקִלְקֵל כָּל-כֹּף בְּבִרְיִת, וּבִפְרָט בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, הַהֲכָרַח לוֹ לְהִיּוֹת בְּכַעַס, וְלְהִתְעַצְבֵּן עַל כָּל דָּבָר קָטָן, וְלְהוֹצִיא אֶת עֲצָבִיו עַל כָּל אֶחָד. וְעַל-כֵּן כָּל הַרוֹצֵה לְהַגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת "קְדֻשַׁת הַבְּרִית", יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְעֹקֵר מַעֲצָמוֹ אֶת מִדַּת הַכַּעַס, עַד שִׁיגִיעַ אֶל מִדְּרָגָה כְּזוֹ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה אֲכַפַּת לוֹ שׁוֹם דָּבָר בְּעוֹלָם, וְיַעֲשֶׂה אֶת עֲצָמוֹ כְּמַת וְנִפְטָר, שְׂאִין אֲכַפַּת לוֹ מֵה קוֹרָה סְבִיב, כִּי אֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוֹם פְּנִים לְהַגִּיעַ אֶל "קְדֻשַׁת הַבְּרִית", אֲלֵא עַל-יְדֵי שְׁעוֹקֵר מַעֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֶת הַמִּדָּה הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל כַּעַס וּרְצִיחָה וְעֲצָבְנוּת, שְׁכּוֹעֵס וּמִתְעַצְבֵּן עַל זוּלָתוֹ; אֲשֶׁר־מִי שְׁמַגִּיעַ אֶל

זֶה!

כבוד

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר עקר הכבוד שני רק אל הקדוש-ברוך-הוא, פי מלא כל הארץ כבודו, והוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין; וכשאדם זוכה להכניס בדתו ידיעות אלו, אזי מוסר תמיד את הכבוד להקדוש-ברוך-הוא, לא-כן כשאדם פוגם בפגם הברית, רחמנא לישזבן, אזי נפגמת דעתו, ולוקח את הכבוד לעצמו, ומזה בא, שיש בני-אדם שרודפים אחר הכבוד, ומאד מקפידים על כבודם, ואוי ואבוי אם פלוני אינו מכבדם, אשר אז נכנסים בכעס וברציחה, ומתרפים ומבזים אדם זה, שלא חלק להם כבוד. וכל זה בא מחמת פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. וכל מי שחטא יותר בחטא המגנה הזה, הוא מחפש יותר כבוד, רחמנא לישזבן. ולכן עקר "קדשת הברית", הוא רק כשאדם מבטל את עצמו לגמרי אל הקדוש-ברוך-הוא, ואינו חפץ בכבוד כלל, וכל הכבוד שנותנים לו, הוא מוסרו בחזרה אליו יתברך. וכן הוא מכבד את הבריות; כי באמת הוא יתברך נמצא, ואין

בלעדיו נמצא, והוא נמצא אצל כל בר ישראל, ועל-כן חוב לכבד את כל יהודי ויהודי, שזה עקר שלמות גדולי מבחרי הצדיקים, שכבר זכו לשלמות "קדשת הברית", ובטלו את עצמם לגמרי לגבי האין סוף ברוך הוא, ועל-כן אינם מתפשטים כבוד כלל, רק משפילים את עצמם לפני כל אחד ואחד, ואדרבה הם נותנים כבוד לכל בר ישראל, כי משתדלים לעזר לכל אחד ואחד, ואינם מסתפלים על כבודם כלל, אשר זה מוכיח שכבר זכו לשלמות הדעת, שמשם נמשכת שלמות "קדשת הברית". ולכן, אהובי, בני היקר, אם אתה רוצה לתקן את החטא המגנה הזה של פגם הברית, שנכשלת בו ימים ושנים, ראה לבטל את עצמך לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ואף פעם אל תחפץ בכבוד, אדרבה תכבד תמיד את זולתך; כי מי שמבטל את עצמו לגמרי לגבי כבודו, יתברך, ויודע ועד אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, על-ידי-זה אינו חפץ בכבוד כלל, אדרבה הוא מכבד את זולתו, כי כל הכבוד שיף רק אליו יתברך, כי מלא כל הארץ כבודו. וזה עקר שלמות "קדשת הברית": אשרי מי שזוכה להגיע

קְדֻשָּׁת כְּפוּי טוֹבָה יִשְׂרָאֵל רְצֵה

אֶל מִדְרָגָה זוֹ, וְאִזּוּ יִמְחַל לוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל
כָּל עוֹנוֹתָיו; כִּי עַל-יְדֵי שְׁהָאָדָם מִכְּנִיס אֶת עַצְמוֹ
בְּכַבּוּדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִמְיֵד מְצִיר בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר כָּל
הָעוֹלָם כָּלוּ הוּא אוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְדוֹמָם,
צוֹמָח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם לְבוּשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ
הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפָּע עָלָיו קְדֻשַׁת הַדַּעַת, שֶׁהוּא
"קְדֻשַׁת הַבְּרִית"; אֲשֶׁר לֹא!

כְּפוּי טוֹבָה

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר הַמִּדָּה הַמְּגַנָּה
בִּיּוֹתֵר שֶׁיֵּשׁ בָּזֶה הָעוֹלָם הִיא כְּפוּיּוֹת טוֹבָה, שְׁהָאָדָם
מְשַׁלֵּם רָעָה תַּחַת הַטוֹבָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים
(ירוּשְׁלָמִי, בְּרִכּוֹת, פָּרָק ט'): אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף,
וְהָלֹא עַד הַיּוֹם הַזֶּה מְצַרִּים יוֹדְעִים חֲסִדוֹ שֶׁל יוֹסֵף?
אֵלֹא שֶׁהֵיךָ יוֹדַע וְכָפֵה טוֹבָתוֹ, וְלִבְסוֹף כָּפֵה טוֹבָתוֹ
שֶׁל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הֵא לְמַדָּת, שְׁכַפּוּיּוֹת הַטוֹבָה
הַקָּשָׁה לְכַפִּירָה בְּעֵקֶר; הֵינּוּ כִּי כְּשֶׁאָדָם הוּא כְּפוּי
טוֹבָה לְזוּלָתוֹ, וּמְשַׁלֵּם לוֹ רָעָה תַּחַת טוֹבָה, לְבִסוֹף
הוּא בָּא לְכַפִּירוֹת הַטוֹב, שְׁכּוֹפֵר בְּעֵקֶר, רַחֲמָנָא

לישזבן. וכל זה בא מחמת החטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר עושה את האדם איש רע ובליעל. כי לא יתכן, אדם שעשה לך פל-כף הרבה טובות, שתשלם לו בחזרה רעות הרבה, אלא אם גפגמה דעתך ונשתבש שכלך, על-ידי החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. וזה כלל גדול — אם נמצא אדם שמשלם רעה תחת טובה, ודאי הוא — שנוכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כי אי אפשר בשום פנים ואפן להבין בשכל אנושי, למה אדם שעשה לך טובה אפלו פעם אחת בחייה, שתשלם לו בחזרה רעה?! ומכל שכן אדם שמסר את גפשו בעבורך, ועזר לך ימים ושנים, ואחר-כך תתהפך עליו ותהיה נעשה לו שונא, ותדבר עליו כל דבר אסור, ותהיה כפוי טובה, אין זה אלא מפני רע מעשיך, שנפגמת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שזה עשה אותך רע; כי החטא המגנה הזה נקרא רע, כמו שכתוב (בראשית לח, ז): "ויהי ער בכור יהודה רע בעיני הוי"ה", ומזה בא שאמה איש רע ובליעל, ובמקום להפיר בטוב ולכבד את זה שהצילך ועזר לך ימים ושנים, אמה משלם לו בחזרה רעה תחת טובה. וחכמינו

הקדושים אמרו (תנא דבי אליהו רבה, פֶּרֶק יח): כָּל הסוֹעֵד עִם חֲבֵרוֹ אָפְלוּ פֶת בְּמַלְחָה, יַחְזִיק טוֹבָה לְחֲבֵרוֹ; וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁמָּסַר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּרָה יָמִים וְשָׁנִים, וְעִזַּר לָהּ לְצֵאת מֵהַפַּח יָקוּשׁ שְׁנֹלְפָדָה בּוֹ, עָלֶיךָ לְהַחְזִיק לוֹ טוֹבָה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וְאִם תִּמְצָא אָדָם שֶׁמְשַׁלֵּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה, תִּדַע שֶׁהוּא נוֹאֵף כְּכֶלֶב וּמוֹצִיא זֵרְעוֹ לְבִטְלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁתַּבֵּשׁ שְׁכֵלוֹ לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל בְּדַעְתּוֹ, וְהוּא אִישׁ רַע וּבִלְיַעַל. וְעַל-כֵּן, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקָּר, אִם אַתֶּה רוֹצֵה לְזָכוֹת ל"קִדְשַׁת הַבְּרִית", שֶׁהוּא קִדְשַׁת הַדַּעַת, תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְשַׁלֵּם טוֹבָה תַּחַת טוֹבָה, וְתִכְרַח מֵהַמַּדָּה הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל כְּפוּי טוֹבָה, וְאִזּוֹ נִכּוֹן לְבָרָךְ יְהִיָּה בְּטוֹחַ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִגִּיעַ אֶל "קִדְשַׁת הַבְּרִית", שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת.

כשלון

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֱהוּבִי, בְּנֵי, אֲשֶׁר עָקַר הַכֶּשֶׁלֹּן בְּחַיֵּי הָאָדָם הוּא רַק — כְּשֶׁנוֹפֵל בְּתַאֲוֹת נְאוּף, שָׂאז מְאֵבֵד אֶת דַּעְתּוֹ וְשְׁכֵלוֹ וְחֻכְמָתוֹ לְגַמְרִי, וְנוֹפֵל

בַּיָּאוֹשׁ וְעוֹזֵר לְעֲצָמוֹ. וּבְאֵמֶת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת קכ.): "וְהַמְכַשְׁלֵה הַזֹּאת תַּחַת יָדְךָ"
(ישׁעִיָּה ג, ו) — דְּבָרִים שְׂאִין בְּנֵי־אָדָם עוֹמְדִים
עֲלֵיהֶם, אֲלֵא אִם־כֵּן נִכְשָׁלִים בָּהֶן; הֵינּוּ אָדָם צָרִיף
לְדַעַת שֶׁהֶחֱרַח לוֹ לְהַכְשֵׁל, אֲבָל שְׂלֵא יִשְׂאָר בְּזֵה,
אֲלֵא שִׁילְמַד מֵהַכְשָׁלוֹנוֹת, אֵיף לְתַקֵּן אֶת הָעֵבֶר,
שְׂזֵה שְׁלֵמוֹת "קְדֻשַׁת הַבְּרִית"; כִּי כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם
בַּבְּרִית, וּבִכְפָּרֵט בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאָת זֶרַע
לְבִטְּלָה, נִכְנָסִים בּוֹ דְּכָאוֹן וְיָאוֹשׁ, וְעוֹזֵב אֶת עֲצָמוֹ,
וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתַקְוָה מְמַנּוּ, וְנִרְאָה לוֹ
כְּאִלוֹ אֵף פַּעַם לֹא רָאָה טוֹב וְאֵף פַּעַם לֹא יִרְאָה
טוֹב, אֲשֶׁר זֶה בְּאֵמֶת כְּשֶׁלֹּן; כִּי עַל הָאָדָם לְדַעַת,
שְׂאֲסוּר לְהַתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, וְאֶפְלוֹ שְׂעֵבֶר
עָלָיו כְּבָר מֵה שְׂעֵבֶר, עֲדִין יֵשׁ לוֹ תַקְוָה לְתַקֵּן אֶת
הַכֵּל, וְאֵינּוּ כְּשֶׁלֹּן. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת
קִיט:): אֶפְלוֹ בְּשַׁעַת כְּשֶׁלֹּנָה שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם לֹא פָּסְקוּ
מִמְּנָה אֲנָשֵׁי אֲמָנָה. וְזֵה מִרְאָה לְדַעַת לְכָל אָדָם,
שְׂאֶפְלוֹ בַּמַּצְבִּים הַכִּי גְרוּעִים אָסוּר לְעֹזֵב אֶת עֲצָמוֹ
וּלְהַזְנִיחַ אֶת רְצוֹנוֹתָיו וְכִסּוּפָיו, לְחַזֵּר אֶל הַקְּדוּשָׁ-
בְּרוּךְ־הוּא, וּלְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ לְכְשֶׁלֹּן, אֲשֶׁר כָּל
זֶה בָּא מִפְּגַם הַבְּרִית — הוֹצָאָת זֶרַע לְבִטְּלָה,
שְׂנִכְנָס בּוֹ יָאוֹשׁ וְדְכָאוֹן, כְּאִלוֹ הוּא כְּבָר כְּשֶׁלֹּן

בחיים. ובאמת אדרבה, מי שלוקח את עצמו
 בידיו, וחוזר בתשובה אליו יתברך, הוא יכול
 להיות האדם החזק ביותר בעולם, כי העקר תלוי
 כפי מדת ההתחזקות שיש בו, לא להפשל ולא
 להחזיק את עצמו לכשלוון. צריכים לזכור,
 שההכרח לפל, כדי להתחזק, ואשרי מי שמחזיק
 מעמד במצבים הכי גרועים, ואינו נופל בדעתו
 להרגיש עצמו ככשלוון. ובזה נמדדת גדלת בר
 ישראל. ואפלו שאתה רואה שנה ימים ושנים
 שנפלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע
 לבטלה, וכל מה שאתה עושה הוא כשלוון, עם כל
 זאת ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם
 באמונה פשוטה בו יתברך, ולידע ולהאמין, אשר
 דיקא מהכשלוון הזה תצאנה לי טובות רבות; כי
 מכל דבר רע יכולים למצא גם את הטוב, ובנדאי
 אם כבר עבר עליך בחייה מה שעבר, אתה יכול
 להפוך את זאת לטובה — לחזק ולאמץ ולעודד
 ולשמח נפשות אחרות, שגם-כן נכשלו בפגם
 הברית — הוצאת זרע לבטלה, ועל-ידי-זה יהיה
 גם לך תקוון; אשרי מי שאינו מתאש, ואינו
 מחזיק את עצמו לכשלוון, אלא עוזר לכל בר
 ישראל, ועל-ידי-זה יעזר לו הקדוש-ברוך-הוא

גם-כן לצאת מהרע והחשך שלו.

כסופין

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר עקר
 התכלית בזה העולם — לבוא אל מדרגה כזו,
 שלא ירצה שום רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך,
 ויהיו לו תמיד כסופין דקדשה לחזור אליו יתברך;
 כי ההכרח לו לדעת, אשר מסבכים עם האדם
 שתמיד יפל ויתקררו רצונותיו וכסופיו; כי
 כשהאדם צריך לעלות לעליה גדולה יותר, צריך
 שתהיה לו ירידה מקדם, והירידה זאת היא תכלית
 העליה, וכל העליות והמדרגות הן בבחינת הרצון,
 כי כל מה שזוכה לעלות למעלה יתרה ביותר, אזי
 הרצון דקדשה שלו חזק ומאיר ביותר. ועל-כן
 כשהאדם צריך לעלות לעליה גדולה ביותר, הינו
 שזוכה לרצון חזק יותר ויותר, בנדאי צריך שתהיה
 לו ירידה, הינו בחינת התרחקות קדם העליה, כדי
 שיתגבר על-ידי-זה דיקא הרצון ביותר. ובאמת
 בשעת הירידה אז האדם הוא בסכנה עצומה, כי

הרבה נשקעו בירידתם, רחמנא לצלן. ובפרט אלו שנכשלו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר החטא הזה מכניס באדם מרירות ודכאון ויאוש עצום, ושובר אותו לגמרי. ובאמת על האדם להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ולא לפל ביאוש כלל, כי אף-על-פי שעל-ידי הירידה וההתרחקות מתגבר הרצון ביותר, שזה בחינת מעלת התשובה, ובמקום שבעלי תשובה עומדים, אין צדיקים גמורים יכולים לעמד (ברכות לד:); כי הם זוכין לרצון חזק יותר מחמת שנתרחקו ביותר, אבל כל זה אם יזכה בשעת הירידה גם-כן לזכור את מעלתו, ויכסף גם אז ברצון חזק להשם יתברך, אבל יכול להיות, חס ושלום, שעל-ידי הירידה יפל, חס ושלום, לרצונות דסטרא אתרא, שהם תאוות עולם הזה, עד שישפח בהרצון דקדשה לגמרי. ועל-כן באמת בודאי אשרי מי שלא חטא, כי גם מה שהאדם מלבש בעולם הזה לבד, היא גם-כן סכנה גדולה לפניו, שיוכל לשכח את הרצון דקדשה, חס ושלום, על-ידי הרצונות הפגומים של העולם הזה, ובפרט מי שכבר נכשל בחטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, לו יש רצונות דסטרא אתרא, לילך ולהסתכל בנשים

ובתמונות תועבה, שאז הוא בסכנה גדולה עד מאד, שלא יאבד את עולמו כרגע, רחמנא לצלן; כי באמת אפלו על-ידי הרצונות של הטר וכו', הוא נמצא בסכנה גדולה, שלא יפנס בתאוות מגנות ויתנהג כבהמה, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן, מפל שפן פשחם ושלום, נכשל באיזה עון, ונתרחק יותר, בודאי הוא מספן מאד. אף אף-על-פי-כן מי שפבר נכשל באיזה חטא ועון, ואפלו אם הרבה לפשע מאד מאד, אף-על-פי-כן אם יתגבר על עצמו מעתה על-כל-פנים לבלי לשכח את השם יתברך, וירגיל עצמו לכסף ולהשתוקק להשם יתברך ברצון חזק תמיד, זהו עקר התשובה, ויכול לזכות על-ידי-זה לעליה גדולה, עד שכל העוונות יתהפכו לזכויות. כי יכול לזכות לרצון חזק מאד דיקא על-ידי שנתרחק ביותר; ועל-כן מאחר שפבר עברו עליך כל-כך הרבה ירידות ונפילות, שנפלת ונכשלת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה להתחזק בכל מיני התחזקות, ונתגבר בכסופין וברצונות לחזר אליו יתברך, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם לא לעזב את עצמך בשום אפן שבעולם, ואפלו שנפלת ונתלכלכת כבר איך שנתלכלכת ונפלת, עם כל זאת, ראה להתחזק

ברצונות ובכסופין חזקים, לא לעזוב את עצמך
 בשום פנים ואפן, ומכל שכן לא לעזוב את הקדוש-
 ברוך-הוא, ואפלו שהכל יאמרו לך, שלך אין כבר
 תקנה לתקן את גדל חטאיך, כי החטא המגנה של
 פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא החטא
 הכי חמור, כי הוא הורג את נפשות ילדיו, רחמנא
 לישזבן, אף-על-פי-כן אסור לך להתיאש בשום
 פנים ואפן; כי עקר התשובה תלוי רק כפי מדת
 ההתחזקות שלו והכסופין והרצונות אל הקדוש-
 ברוך-הוא, כי הכלל הוא, שאין שום יאוש בעולם
 כלל, ואפלו אם האדם הוא כמו שהוא, ואפלו
 שפבר חטא במה שחטא, ובפרט בחטא המגנה
 הזה של הוצאת זרע לבטלה, כל זמן שעדין הוא
 זוכר את השם יתברך, ורצונו חזק לשוב אליו
 יתברך, אף-על-פי שזה במה זמן אשר הוא כוסף
 לשוב אליו יתברך, ועדין לא זכה לתשובה, אדרבה
 פגם בכל פעם ביותר בחטא המגנה הזה, אף-על-
 פי-כן יחזק את עצמו ברצון יותר ויותר, וירגיל
 עצמו לכסף ולהשתוקק להשם יתברך תמיד בכל
 עת, ועל-ידי-זה בודאי סוף כל סוף יזכה לתשובה
 שלמה בלי ספק. ודרך זו היא עצה טובה ונכונה
 לכל אדם בעולם מגדול ועד קטן; הן צדיק גדול

מאד, או איש כְּשֶׁר בְּאֵמֶת, הַעֹבֵד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיךְ לַעֲלוֹת בְּכָל פַּעַם לַמְדֻרְגָה גְבוּהָה בְּיוֹתֵר, וְהֵן אֲנָשִׁים קִטְנִים בְּמַעְלָה מְאֹד, אֲפֵלוּ הַמְנַחִים בְּשֵׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, וְנִכְשְׁלוּ בְּכָל מִינֵי עֲוֹנוֹת שְׁבַעְעוֹלָם, אֲפֵלוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עַל-יְדֵי בְּחִינַת כְּסוּפִין וְרִצּוֹן הַכֹּל יְכוּלִים לַעֲלוֹת מִתְּכֵלִית הַדִּיּוּטָא הַתַּחֲתוֹנָה עַד רוּם הַמַּעְלוֹת. וְאִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר כֶּלֶל עֲצָם מַעְלַת הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין דְּקִדְשָׁה. וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ בְּזֶה מְאֹד — לְכַסֵּף וּלְהַשְׁתַּוֵּקֵק תָּמִיד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּרִצּוֹן חֲזָק וְתַקִּיף. וְזֶה יְכוּל בְּנֹדָאֵי כָּל אָדָם לְקַיֵּם, אֲפֵלוּ הַפְּחוֹת שְׁבַפְחוֹתִים, כִּי יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי רוֹצֵה וּמַשְׁתַּוֵּקֵק בְּרִצּוֹן חֲזָק לְשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ; כִּי בְּאֵמֶת בְּנֹדָאֵי רִצּוֹן כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל חֲזָק מְאֹד לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, בַּקִּי מַחֲמַת שְׂאִין יוֹדְעִין מַעְלַת הַכְּסוּפִין וְהַרְצוֹן, שֶׁהַרְצוֹן בְּעֲצָמוֹ טוֹב מְאֹד, וְהֵם רוֹאִים שְׁכַפְמָה פְּעָמִים נִכְסְפוּ בְּרִצּוֹן חֲזָק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין לֹא זָכוּ לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְגַם קָצַת פְּגָמוֹ יוֹתֵר, וְנִכְשְׁלוּ בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל-כֵּן הֵם מְתִיאֲשִׁין בְּעֲצָמוֹ, וְשׁוֹכַחִין לְכַסֵּף יוֹתֵר, עַד שֶׁנִּתְעַלַּם הַרְצוֹן אֲצֵלָם. וּבְאֵמֶת זֶה

הפגם קשה יותר מן הכל, כי איך שהוא על-כל-פנים לא ירפה ולא יטש ולא יעזב את הרצון, אדרבה ירגיל עצמו לכסף ולהשתוקק בכל פעם ברצון חזק יותר ויותר להשם תברך. וזה הרצון בעצמו טוב מאד, ויכול לזכות על-ידי-זה לתשובה שלמה באמת, ולעלות לכל המעלות דקדשה, העקר לא להתיאש בשום פנים ואפן, רק לכסף ולהשתוקק אליו תברך, וידבר וישיח את כל אשר עם לבבו אליו תברך, ואז יגיע אל כל המדרגות שבעולם, ויקבלו הקדוש-ברוך-הוא באהבה, אשרי לו!

למוד

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקון הברית כמו למוד התורה הקדושה, כי התורה הקדושה הורסת את כל הקלפות שנדבקו באדם, ובפרט מי שחטא בחטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו למסר את עצמו מאד על למוד התורה הקדושה. וחקמינו הקדושים

אָמרוּ (תָּנא דְּבֵי אֲלִיהוּ רַבָּה, פָּרָק יח): "שְׁפָכִי כַמַּיִם לְבָרָךְ" (אִיכָה ב, יט) — מֵה מַיִם הִלְלוּ מִקְנֵה טְהָרָה הֵן לְכָל בְּאֵי הָעוֹלָם, וְלְכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו שֶׁבְּרָא בְּעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: "כָּל דְּבַר אֲשֶׁר יָבֵא" וְגו' (בַּמִּדְבָּר לא, כג), כִּף דְּבָרֵי תוֹרָה מִקְנֵה טְהָרָה הֵן לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶן. בּוֹא וּרְאֵה כִּמָּה גְדוֹל כֹּחַהּ שֶׁל תוֹרָה, שֶׁמְטַהֶרֶת אֶת פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל בְּזִמְנָן שְׁעוֹשִׁין תְּשׁוּבָה, אֶפְלוּ מִעֲבוּדָה זָרָה שֶׁבִּינְדוּ, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְזָרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים" וְגו' (יִחְזַקְאֵל לו, כה), אֵין מַיִם אֶלָּא דְּבָרֵי תוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: "הוּי כָּל צָמָא לְכוּ לַמַּיִם" וְגו' (יִשְׁעִיָּה נה, א), אֵין טְהוֹרִים אֶלָּא דְּבָרֵי תוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: "אִמְרוֹת ה' אִמְרוֹת טְהוֹרוֹת" (תְּהִלִּים יב, ז); וְעַל-כֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁחָטָא וּפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ שְׁעוֹרִים כְּסוֹדֶרֶן בַּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ גְּדוּלָּה; כִּי תִכְף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד תוֹרָה, הַתוֹרָה מְטַהֶרֶתוֹ מִכָּל מִינֵי טְמֵאוֹת וְזִמְמוֹת שֶׁנִּדְּבָקוּ בּוֹ. וְרַבְּנּוּ ז"ל גִּתָּן לָנוּ דֶּרֶךְ הַלְמוּד קֵלָה מְאֹד, שֶׁאֶפְלוּ אָדָם שֶׁהוּא קָשָׁה הַבְּנָה, אַף-עַל-פִּי-כֵן אָסוּר לוֹ לְהִתְיַאֵשׁ כְּלָל, אֶלָּא יִקַּח לְעֲצָמוֹ מְשֻׁנּוּיּוֹת וַיִּתְחִיל לוֹמַר פָּרָק אַחַר פָּרָק, עַד שִׁיִּזְכֶּה לְסִיִּים מְסֻכְתָּא, וְאַחֲרֵי-כֵן יֵלֶךְ אֶל

מסכתא שנייה עד שיזכה לסיים את ששה סדרי משנה, וכן יעשה עם גמרא, שיתחיל לומר דף אחר דף, אפלו בלי שום פרושים, עד שיזכה לסיים פרק, ואז יתחיל עוד פרק ועוד פרק, עד שיזכה לסיים את כל המסכתא, ואז יתחיל עוד מסכתא, ובדרך זו יטיל ממסכתא למסכתא, עד שיזכה לסיים את כל התורה כלה. ורצה רבנו ז"ל, שגלמד בסדרן דיקא. וכן הוא בלמוד שלחן ערוך, שיתחיל לומר סימן אחר סימן בסדרן מהתחלת חלק ארח חיים, עד שיזכה לסימו לגמרי, ואז יתחיל חלק יורה דעה, וכשיזכה לסימו, אז יתחיל חלק אבן העזר, וכשיזכה לסימו יתחיל חלק חשן המשפט, ובהתחלה ילמד כמה פעמים רק מחבר ורמ"א, והשלשה למודים האלו מחיב כל בר ישראל ללמד בכל יום, ואף שבהתחלה מאד מאד קשה לו להבין פשוטן של דברים, כי מי שחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, נתבלבלת דעתו לגמרי, אף-על-פי-כן גלה לנו רבנו ז"ל יצא נוראה ונפלאה מאד, שיתחיל לומר פשוטו כמשמעו פרק אחר פרק משניות ודף אחר דף גמרא, וסימן אחר סימן שלחן ערוך, ואפלו ללא פרושים, וזה יגרם לו אחר-כך לזכך ולטהר את

מחו, כי התורה מטהרת את נפש האדם, כי יש בלח התורה אור רוחני, שהוא חכמתו יתברך, אשר מזכך את הנשמה; ועל-כן, אהובי, בני היקר, מאחר שאתה יודע שגלפדת בחטא המגנה הזה, ראה לא להתיאש בשום פנים ואפן, אלא תקבע לעצמך שעורים כסדרן לגרס במשניות ובגמרא ובשלחן ערוך, ואל תסתכל על שום בריה שבעולם המתלוצצת מסדר-הדרך הלמוד הזה, אלא זכר מאמרם ו"ל (עבודה זרה יט.): לעולם ילמד אדם תורה, ואחר-כך יתנה, שאמר "בתורת ה'", והדר "ובתורתו יתנה", ואמר רבא: לעולם ליגריס איניש, ואף על גב דמשכח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר, שגאמר (תהלים קיט, כ): "גרסה נפשי לתאבה", גרסה כתיב ולא כתיב טחנה; ועל-כן אל תתנה חכם בעיניך, ותקיים את מאמרם ו"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, כי אף אחד אינו יודע מה עובר עליך, ואם רבנו ו"ל נתן לנו את סדר הלמוד הזה, אתה צריך לקימו בתמימות ובפשיטות; כי רבנו ו"ל רצה שגלמד הרבה תורה בסדר הזה (שיחות-הר"ן, סימן עו), ואף שבתחלה יראה לך כל הדבר הזה מוזר מאד, שאתה אומר וגורס פרקי משניות ודפי גמרא וסימנים שלחן

ערוף, ואין אתה קולט מה אתה לומד, עם כל זאת תהיה חזק אהובי, בני, בעבודה הקדושה הזו, ואל תסתכל על שום בריה שבעולם, אדרבה תתמיד בנה, כי אין עוד טהרה לאדם שנכשל בפגם הברית כמו למוד התורה הקדושה. ואם תהיה חזק בעבודה הקדושה הזו — ללמד בדרך זו, אז סוף כל סוף תראה שלאט לאט יפתח מחר, עד שתזכה להבין גם פשוטן של דברים. אבל עליך להיות עקשן גדול מאד על דבר זה, ואז תראה לבסוף מה יצא מזה. ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא פי תבוא, ג): "שמן תורק שמך" (שיר השירים א, ג), נמשלה התורה לשמן ונמשלה למים, למים דכתיב (ישעיה נה, א): "הוי כל צמא לכו למים", מה המים אין העולם יכול לעמד בלא הם, ואדם מטהר עצמו בהם, כך אין העולם יכול לעמד בלא תורה, והתורה מלמדת את האדם היאך יטהר; ומה המים אין אדם נוטע אילן ולא בונה בית, אם אין לו מים, כך אין העולם יכול לעמד בלא תורה; ומה המים חיים לעולם, כך התורה חיים לעולם; ומה המים כל מי שאינו יודע לשוט בהם, אויבד עצמו מן העולם, כך כל מי שאינו יודע למצא דברי תורה, אויבד מן העולם; ומה המים נמשכין לכל

מקום שירצה, כף התורה משוכה בכל העולם; ומה המים אין מתקיימים לא בגרגיות של כסף ולא בגרגיות של זהב, אלא בשל חרס, כף אין התורה מתקיימת בגסי הרוח, אלא במי שדעתו נמוכה עליו. ועל-כן בתחלה ראה ללמד בתמימות ובפשיטות בסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, לומר הרבה פרקים משניות והרבה דפים גמרא והרבה סימנים שלחן ערוך, ולבסוף תראה איה שיפתח מחך, ותזכה להבין בכל חלקי התורה הקדושה. והעקר שתהיה עקשן גדול על זה, ומה טוב ומה נעים אם תבכה בכל יום אליו יתברך, שיפתח מחך ותזכה להבין פשוטן של דברים; כי העקר תלוי כפי מדת התמימות והאמת שתכנס בך, ולזה זוכים על-ידי תפלה לסלק דעתך ומחך לגמרי, ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שתזכה ללמד הרבה תורה, ולהבין מה שאתה לומד, ואם תהיה עקשן גדול על זה, תזכה לבסוף לנתק עצמך מהרע והלכלוך וההזמה שונכנסת בהם, ולצאת מהפח יקוש שגלבת בו. ומה גם טוב מאד שתלמד בכל יום לכל הפחות חמשה דפים זהר וחמשה דפים תקונים, אשר האר"י ז"ל נתן תקון לבעל תשובה דבר זה, אשר גם האמירה בעלמא מזככת. וכפי

שְׁתֵּהִיָּה חֹזֵק בְּזֵה, בֶּן תִּטְהַר נִפְשְׁךָ מִכָּל מִינֵי זֵה־מוֹת
 שְׁבַע־עוֹלָם. וְלִכֵּן רֵאָה, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, מֵה לְפָנֶיךָ,
 זָכַר אֵיךְ עָבְרוּ עָלֶיךָ יָמִים וְשָׁבוּעוֹת, חֲדָשִׁים וְשָׁנִים,
 שְׁנֵתְרַגְלָתָ בְּעוֹן הַחֲמוּר וְהַמָּר הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, וְעַכְשָׁו אָנִי מְגַלֶּה לְךָ תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא
 בְּזֵה, אֵיךְ גַּם אַתָּה תּוּכַל לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
 מִדּוּעַ תִּסְתַּכַּל עַל לְצִים, אֲשֶׁר הֵן הֵן הַקְּלָפוֹת
 הַמְצַעְרוֹת אוֹתְךָ?! הֲלֹא בְּפִרוּשׁ גָּלֵה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל
 (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו): עַל-יְדֵי הוֹצָאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, בּוֹרָא קְלָפוֹת הַמְתַּלְבְּשׁוֹת בְּבִגְי-אָדָם
 מִתְּנַגְּדִים וְחוֹלְקִים עָלָיו, וְעוֹשִׂים לוֹ יִסּוּרִין. וְלִכֵּן
 רֵאָה לְקַחַת אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוּם
 בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, רַק תִּמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בְּדַרְךָ זוֹ שְׁהוֹרִיתִי
 לְךָ, וְאִם תִּהְיֶה חֹזֵק בְּזֵה בְּעַקְשָׁנוֹת גְּדוּלָה מְאֹד,
 אִפְלוּ שְׂאִינְךָ מִבֵּין מֵה שְׂאַתָּה אוֹמֵר, לְבִסּוּף תִּרְאָה
 אֵיךְ תִּזְכָּה לְרִשֵׁת אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וּכְבָר אָמַר
 רַבְּנוּ ז"ל (שָׁם, אוֹת לַמוּד, סִימָן לח): יִלְמַד אָדָם אִפְלוּ
 בְּלֹא הִבְנָה. וְכֵן אָמַר (שָׁם, סִימָן ח'): כֹּל מֵה שְׁלַמַּד
 אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהִיָּה נִמְנָע אֲצִלוּ לְעַמֵּד עַל אֲמַתַּת
 פְּנֵת הַלְמוּד בַּשְּׁלֵמוֹת, יִזְכָּה לְהִבִּין עַל אֲמַתַּתָּה
 בְּעוֹלָם הַבָּא; וְלִכֵּן אֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה
 שְׁבַע־עוֹלָם שְׂאוּמְרַת אַחֲרַת, כִּי אֵף אַחַד אֵינּוּ יוֹדֵעַ

מה עובר עליך, ובפרט אם תהיה עקשן בדבר זה, אזי תזכה להבין כל מה שלמדת בזה העולם. רק חזק ואמץ להיות חזק בדרך זו שהוריתי אותך. ורבנו ז"ל אמר (שם, סימן י'): כל ידיעה במשפטי התורה — הן מצוות שבין אדם לחברו, הן מצוות שבין אדם לקונו, הידיעה הזאת בעצמה היא הצלחת הנפש. ועל-כן ראה מה לפניך, ותהיה חזק בזה, ואז תעבר על הכל; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ואז טוב לו כל הימים!

ליצנות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד דבר העוקר את האדם ומרחקו מהקדוש-ברוך-הוא כמו מדת הליצנות; כי עקר פתח הטמאה הוא הליצנות. כמאמרם ז"ל (שבת קד.): מאי דכתיב (משלי ג, לד): "אם ללצים הוא גליץ ולענוים יתן חן" — בא לטמא פותחין לו. ופרש מוהרנ"ת ז"ל, רואים מכאן, שעקר פתח הטמאה הוא הליצנות;

כי חכמינו הקדושים דרשו מפסוק זה דיקא, שהבא לטמא — פותחין לו; ועל-כן צריכים להזהר מאד מהמדה המגנה הזו של ליצנות. ורואים על-פי-רב מי שמתלוצץ מאחרים, ובפרט מי שמדבר על צדיקים, בסימן שחלל בריתו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כמו שכתוב (תהלים נה, כא): "שלח ידו בשלומיו חלל בריתו"; כי באמת עקר שלמות האדם הוא, שיהיה תמים עם הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (דברים יח, יג): "תמים תהיה עם הוי"ה אלקיך", ופרש רש"י: התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקר אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך — קבל בתמימות, ואז תהיה עמו ולחלקו. וזה עקר שלמות בר ישראל, שזוכה להגיע אל ברור וזכוף האמונה בו ותברך, עד שהולך בתמימות ולא מסתכל על שום ברעה שבעולם, ומכל שכן שאינו מתלוצץ מאף ברעה, כי אינו רוצה שום דבר רק את הקדוש-ברוך-הוא. וזה עקר השלמות, שאדם צריך להגיע אליה בזה העולם, לא-כן מי שפוגם בברית, רחמנא לישזבן, ובפרט בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, דרכו להתלוצץ תמיד מכל אדם, ובפרט מיראים

ושלמים, מנהיגי עדה, ואוי לו ואוי לנפשו; כי כן אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי, ברכות, פרק ב', הלכה ח'): קשה היא הליצנות, שתחלתה יסורין וסופן בליה. תחלתה יסורין, דכתיב (ישעיה כח, כב): "ועתה אל תתלוצצו פן יחזקו מוסריכם", וסופן בליה, דכתיב (שם): "כי כלה ונחרצה שמעתי מאת ה' אלקים צבקות על כל הארץ"; וצריכים לבקש רחמים רבים ממנו יתברך, שלא תהיה לו שום שיכות אל לצים, כי סתם לצים הם פוגמי הברית. ובפרט פשיושבים בחורים, יושבי קרנות, ומתלוצצים מכל אדם, ובפרט מיראי ה' ומחושבי שמו וממנהיגי עדה, מהם צריכים לברח כמו שבורחים מאש שורף, כי הם בודאי פגומים בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כי אחרת לא היו יושבים ומתלוצצים מאף אחד. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (פסחים קיב.), שרבנו הקדוש הזהיר לבניו: אל תדורו בשכנציב, משום דליצני הוי [שהם אנשים לצים], ומשכו לך בליצנותא [אשר יכולים למשך אותך ללקת בדרךכם לעשות ליצנות]; אשר זה עקר צער הנפש — כשהיא נופלת בליצנות. וזה סימן עברה, כמאמרם ז"ל (דרך ארץ זוטא, פרק ו'): תחלת עברה — הרהור

הלב, שְׁנִיָּה לָהּ — לִיצְנוּת; הָרִי שֶׁלֶךְ לְפָנֶיךָ, שְׂקָדָם שְׁעוֹשִׁים לִיצְנוּת מְאַחֲרִים, הַהֲכָרַח שִׁיְהִיָּה מְהֵרָה הַרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן. וְלִכְּן צָרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד מִלִיצְנוּת; כִּי כִּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אוֹתִיּוֹת דְּרַבִּי עֲקִיבָא, פָּרָק ג'): כָּל אָדָם שֵׁישׁ בּוֹ לִיצְנוּת, אֵין דְּנִים בְּגִיְהֵנוֹם תְּחַלָּה אֶלָּא הוּא, כִּי עוֹן הַלִיצְנוּת חָמוֹר מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא מַעֲלִים וּמְסָתִיר אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְרַךְ. וְדָבָר זֶה רוֹאִים בְּחוּשׁ, שְׁתַּכְּף־וּמִיד כְּשֶׁאָדָם פָּגוּם בַּפֶּגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, פִּיּו פְתוּחַ כְּכֹלֵב שׁוֹטָה, לְדַבֵּר וּלְהַתְלוּצֵץ מִכָּל הַבָּא לְיָדוֹ, וּבַפֶּרֶט מִירְאֵי ה' וְחוּשְׁבֵי שְׁמוֹ, צְדִיקִים וּמְנַהֲגֵי עֲדָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁבוֹרַח מִלִיצְנִים, וּבַפֶּרֶט מִי שְׁרוּצָה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל חַטָּאוֹ שְׁחָטָא בַּפֶּגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עָקָר תְּקוּנָה הוּא רַק לְבָרַח מִלְצִים, וְשֵׁלָא תִהְיֶה לוֹ שׁוּם שְׂיָכוּת עִם לִיצְנִים. כִּי כִּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה יח'): כָּל הַמְתְלוּצֵץ — יְסוּרִין בְּאֵין עֲלָיו, שְׁנֵאָמַר (יִשְׁעִיָּה כח, כב): "וְעַתָּה אֵל תְּתַלּוּצְצוּ פֶן יַחְזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם", אָמַר לְהוֹ רַבָּא לְרַבְּנָן, בְּמִטּוֹתָא בְּעֵינָא מִיַּנְיִכוּ דְלָא תְתַלּוּצְצוּ דְלָא לִיתוּ עֲלֵיכֶם יְסוּרִין, אָמַר רַב קִטִּינָא: כָּל הַמְתְלוּצֵץ —

מזונותיו מתמעטין, שנאמר (הושע ז, ה): "משך ידו את לוצצים", אמר רבי שמעון בן לקיש: כל המתלוצץ — נופל בגיהנום, שנאמר (משלי כא, כד): "זד יהיר לץ שמו עושה בעברת זדון", ואין 'עברה' אלא גיהנום, שנאמר (צפניה א, טו): "יום עברה היום ההוא"; וצריכים לבקש רחמים רבים ממנו יתברך, שלא יתפס בהקלפה של ליצנות, שהיא אבי אבות הטמאה, ועל ידה האדם מתרחק מלמוד התורה הקדושה; כי אי אפשר בשום פנים בעולם ללמד את התורה הקדושה כשהוא מלא ליצנות, רחמנא לישזבן; כי כף אמרו חכמינו הקדושים (שיר השירים רבה, פרשה א', סימן כא): מה השמן הזה, כוס מלא אינו מזרזיף כשאר כל המשקים, כף דברי תורה אין מזרזפים בדברי ליצנות. מה השמן הזה כוס מלא שמן בידך ונפל לתוכו טפה של מים, יוצאת כנגדה טפה של שמן, כף — אם נכנס דבר של תורה ללב, יצא כנגדו דבר של ליצנות, נכנס ללב דבר של ליצנות, יצא כנגדו דבר של תורה; ועל-כן אשרי מי שמתפלל תמיד לפניו יתברך, שלא תהיה לו שום שיכות אל לצים, כי הליצנות מונעת את האדם מלחזור בתשובה; ובפרט מי שחטא בחטא המגנה של פגם

הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר תִּשׁוּבְתוּ
 קָשָׁה מְאֹד, עֵקֶר נִסְיוֹנוֹ שְׁמַנְסִים אֶת הַפּוֹגֵם בְּבְרִיתוֹ
 — אִם לֹא יִפְלֵ בַחֲבוּרָה שֶׁל לִיצְנִים; כִּי תִכְףּ־וּמְיָד
 כִּשְׁהוּא מִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם, אֵין רְפוּאָה לְמִכּוֹתָיו,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְעַל־כֵּן, אֲהוּבִי, בְּנִי, אִם אַתָּה יוֹדֵעַ
 שְׁפַגְמָת בְּפָגֵם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רְאֵה
 לְבָרַח מִחֲבוּרָה שֶׁל לִיצְנִים, וְאַף פַּעַם אַל תִּסְתַּוְּבָב
 בֵּין בַּחוּרִים לְצִים; כִּי עֲלִיךָ לְדַעַת, שְׁמִי שְׁמַתְלוּצֵץ
 מְזוּלָתוֹ, וּבְכַרְט מְצַדִּיקֵי הַדּוֹר, יִרְאִים וּשְׁלָמִים,
 מְנַהֲיָגֵי עֵדָה, בְּוֹדָאֵי פָגֵם בְּפָגֵם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, וְעַל־כֵּן כִּשְׁאַתָּה רוֹצֵה לְבָרַח מֵהַחֲטָא
 הַזֶּה, עֲלִיךָ לְנַתֵּק אֶת עֲצָמְךָ מִכָּל אֱלוֹ הַלִּיצְנִים,
 וְדִיקָא בְּזָכוֹת זֹו תִנְצַל מִכָּל רַע, וְתִזְכֶּה לְחַזֵּר
 בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה אֲלֵיו יִתְבַּרַךְ; כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה
 תְּלוּי כְּפִי מִדַּת הַתְּמִימוֹת שְׁבָאָדָם, וְאִי אֶפְשָׁר
 לְהַגִּיעַ אֶל תְּמִימוֹת, אֶלָּא עַל־יַדֵּי שְׁבוּרְחִים
 מְלִיצְנוֹת. וּבִיּוֹתֵר צְרִיכִים אֶת מִדַּת הַתְּמִימוֹת
 בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, כִּי אִי
 אֶפְשָׁר לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֶלָּא כִּשְׁמַסְלַק
 אֶת חֲקָמְתוֹ הַמְּדַמָּה לְגַמְרִי, וּבּוֹרַח תְּמִיד אֲלֵיו
 יִתְבַּרַךְ. אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַכְנִים אֶת דְּבָרֵינוּ אֱלוֹ אֶל תּוֹךְ
 לְבוֹ, וְאִזּוּ בְּוֹדָאֵי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִרְחַם עָלָיו,

וַיִּמְחַל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

לְשׁוֹן

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אָדָם צָרִיף
 לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת לְשׁוֹנוֹ, וַיְהִי רָגִיל לְדַבֵּר בְּלִשׁוֹן
 נִקְיָה, וַיִּשְׁמֹר מְאֹד לֹא לְדַבֵּר גְּבוּל פֶּה, כִּי כִּף אָמַר
 רַבְּנוּ ו'ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּבוּל פֶּה, סִימָן א'): מִי
 שֶׁמְדַבֵּר גְּבוּל פֶּה, בְּיָדוּעַ שְׁלִבּוֹ חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת
 אָנּוּן, כִּי הֵהָכֵרַח לְאָדָם לְגִלוֹת אֶת מֶה שֶׁעוֹשֶׂה, וְזָכִי
 הָרְאוֹת מְבִינִים תַּכְּף־וּמְיָד מִהַדְּבוּר שֶׁל הָאָדָם אֵיךְ
 הוּא אוֹחֵז בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, וּבְפָרֵט בְּ"קִדְשֵׁת
 הַבְּרִית". וְלָכֵן, אֱהוּבִי, בְּנִי, אִם פָּגַמְתָּ בַחֲטָא
 הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְשֹׁמֵר
 עַל לְשׁוֹנְךָ, אִם אַתָּה רוֹצֵה שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ יִמְחַל לָךְ
 עַל הָעוֹן הַמְּגַנֶּה הַזֶּה; כִּי עֲלִיף לְדַעַת, אֲשֶׁר עַל כָּל
 חֲטָא וְעוֹן הָאָדָם יְכוּל לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, אָבֵל לֹא עַל
 פְּגַם הַבְּרִית, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו'ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת,
 אוֹת גְּאוּף, סִימָן גב): כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר עַבְרָה, אֲחֵר־כִּף
 הוּא מְצַעַר מִחֲמַת הַנִּצּוּץ שָׁבוּ, אָבֵל כְּשִׁפּוּגִים

בברית אין מצער אחר-כך, כי כבר ה'לך מ'מנו הנצוץ, אם-כן איך יוכל לחזור בתשובה, כש'אין בו כבר נצוץ דקדשה? עם כל זאת יש עצה — על-ידי הדבור; כי אם אדם מרגיל את עצמו לדבר תמיד רק אליו ותברך, הדבור הולך אתו אפלו במקומות המטנפים. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עח); והדבור מ'פירו בו ותברך, כמו שפ'תוב (ירמיה לא, יט): "כי מדי דברי בו זכר א'זכרנו"; כי הדבור ש'מדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, מ'פיר אותו והולך עמו אפלו במקומות המטנפים; ועל-כן מי ש'יודע ש'חטא ופגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו להרגיל את עצמו לדבר אליו ותברך כ'אשר ידבר איש אל רעהו ותבן אל אביו, ו'יצעק הרבה, ש'יחוס וירחם עליו, ו'יציאו מהחשך והלכלוך ש'נפל לשם, וכן יקבל על עצמו לדבר תמיד בלשון נקיה, ואז נכון לבו י'היה בטוח ש'ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא, אבל צריכים רחמים רבים ש'יקדש ויטהר את לשונו, כי אדם ש'חטא ופגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כל-כך הרגיל את עצמו לדבר כל העולה על רוחו, ובפרט לדבר גבול פה, אשר קשה וכבד לו לצאת מזה. ואמרו חכמינו הקדושים (ערכין

טו:) : אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשּׁוּם רַבִּי יוֹסִי בֶּן זִמְרָא, מֵאֵי דִכְתִּיב (תְּהִלִּים קכ, ג): "מֵה יִתֵּן לָךְ וּמֵה יוֹסִיף לָךְ לְשׁוֹן רְמִיָּה", אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְלִשׁוֹן, כָּל אֵיבָרָיו שֶׁל אָדָם זְקוּפִים וְאַתָּה מְטַל, כָּל אֵיבָרָיו שֶׁל אָדָם מִבְּחוּץ וְאַתָּה מִבְּפָנִים, וְלֹא עוֹד אֵלָּא שֶׁהַקֶּפְתִּי לָךְ שְׁתֵּי חוֹמוֹת, אַחַת שֶׁל עֵצִים וְאַחַת שֶׁל בָּשָׂר, מֵה יִתֵּן לָךְ וּמֵה יוֹסִיף לָךְ לְשׁוֹן רְמִיָּה, כִּי כָּל-כֶּף הַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, עַד שֶׁשָּׁקְשָׁה וְכָבַד לוֹ לְשֹׁמֵר עַל לִשׁוֹנוֹ. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבֵּה, פָּרָשָׁה טז, סִימָן ד): רַבִּי אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסִי בֶּן זִמְרָא אָמַר: רַמ"ח אֵיבָרִים יֵשׁ בּוֹ בְּאָדָם, מֵהֶם רְבוּצִין מִהֶן זְקוּפִין, וְלִשׁוֹן זֶה נִתּוּן בֵּין שְׁנֵי לְחַיִּים, וְאַמַּת הַמַּיִם עוֹבְרַת תַּחְתָּיו, וּמְכַפֵּל כַּמָּה כַּפּוּלוֹת. בֵּא וּרְאֵה כַּמָּה שְׂרָפוֹת הוּא שׁוֹרֵף אֵלּוֹ הִיָּה זְקוּף וְעוֹמֵד עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה; וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁזוּכָה לְשֹׁמֵר עַל לִשׁוֹנוֹ, וַיִּדְבֹּר תָּמִיד בְּלִשׁוֹן נְקִיָּה, וַיִּרְגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר רַק דְּבוּרִים טוֹבִים, וְאִזּוֹ נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ שְׂיִמְחַל לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

לבנה

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר אמירת קדוש לבנה הוא תקון גמור לפגם הברית. ועל-כן ראה להזהר מאד במצוה זו, כי כן אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין לה.): כל המברך על החדש בזמנו, כאלו מקבל פני השכינה; וידוע אשר מי שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אינו זוכה לראות אנפי שכינתא, רחמנא לישזבן, ועל-כן ראוי להזהר מאד מאד במצות קדוש לבנה, שעל ידה האדם מקבל פני השכינה. ואמרו חכמינו הקדושים (שבועות ט.): אמר הקדוש-ברוך-הוא, שעיר זה יהא כפרה על שמעטתי את הירח. וכן אמרו (חלין ס): אמר הקדוש-ברוך-הוא, הביאו כפרה עלי, שמעטתי את הירח. ופרש רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י'), אשר ראש חדש הוא שרש התשובה, ולכן על-ידי שאמר הקדוש-ברוך-הוא הביאו עלי כפרה, גם אנחנו יכולים לחזור בתשובה, כי התשובה הזאת של הקדוש-ברוך-הוא נשתלשלה בכל הנבראים בראש חדש. וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן א'),

אשר הוא חסד גדול מהקדוש-ברוך-הוא שקבע ראש השנה בראש חודש; כי איך היינו מרימין פנינו לבקש כפרה מאתו יתברך, על-כן עשה עמנו חסד, וקבע יום הדין בראש השנה, שאז כביכול הוא יתברך מבקש כפרה; ועל-כן אין לנו בושח ביום הדין לבקש כפרה, מאחר שהוא יתברך בעצמו מבקש כפרה. ועל-כן בראש חודש הוא זמן של תשובה, ומי שנוהר בקדוש הלבנה, ואומרה בכונה, מבטח לו שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיו; כי אז מקבלין אנפי שכינתא, וכנגד זה שאבד על-ידי החטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, את המדה היקרה שיש לכל בר ישראל, שיכול לקבל אנפי שכינתא, זוכה שחזור אליו בעת קדוש הלבנה. ואמרו חכמינו הקדושים (מסכת סופרים, פרק כ', הלכה א'): אין מברכין על הירח אלא במוצאי-שבת, כשהוא מבשם ובכלים נאים, ותולה עיניו כנגדה, ומישר את רגליו ומברך: אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו כל צבאם, חק וזמן נתן להם, שלא ישנו את תפקידם, פועל אמת, שפעלתו אמת, וללבנה אמר, שתתחדש באור יקר, ועטרת תפארת לעמוסי בטן, שהם עתידים להתחדש כמותה, לפאר יוצרם

על כבוד מלכותו. ברוך אתה ה', מקדש ראשי
 חֲדָשִׁים. וְאוֹמֵר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים: סִימָן טוֹב תִּהְיֶה לְכָל
 יִשְׂרָאֵל, בְּרוּךְ יוֹצֵרָךְ, בְּרוּךְ עוֹשֶׂךְ, בְּרוּךְ קוֹנֵךְ, בְּרוּךְ
 בּוֹרְאֵךְ. וְרוֹקֵד שְׁלֹשׁ רִקִּידוֹת כְּנֻגְדָה וְאוֹמֵר שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים: כָּשֶׁם שְׁאֲנִי רוֹקֵד כְּנֻגְדָךְ וְאֲנִי נוֹגֵעַ בְּךָ, כִּי
 אִם יִרְקְדוּ אַחֲרַי כְּנֻגְדֵי לְהִזְקֵנִי, לֹא יִגְעוּ בִּי, תִּפְלֵ
 עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וּפְחָד. וְלִמְפָרַע אָמֵן אָמֵן סְלָה
 הַלְלוּיָהּ. וְאוֹמֵר לְחַבְרוֹ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים שְׁלוֹם, וְיִלְךְ
 לְבֵיתוֹ בְּלֵב טוֹב. הָרִי שְׁלֶךְ לְפָנֶיךָ, שְׁמַצּוֹת קְדוּשׁ
 לְבִנְיָה חֲשׂוּבָה מְאֹד, וְשׁוּם מְזִיק אֵינּוּ יָכוֹל לְהִזְיֵק
 לָךְ. וְעַל-כֵּן מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, יִהְיֶה נִזְהָר מְאֹד בְּאַמִּירַת
 קְדוּשׁ לְבִנְיָה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְהִתְחַדֵּשׁ
 וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וַיִּקְבַּל אֲנָפִי שְׂכִינְתָא,
 וַיִּמְחַל לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְאֵל
 יִהְיֶה, אֲהוּבִי, בְּנִי, דְּבָר זֶה קָל בְּעֵינֶיךָ, אֲלֵא תִמְסַר
 אֶת נַפְשְׁךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹת קְדוּשׁ לְבִנְיָה
 בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְאִזּוֹ תִזְכֶּה לְקַבַּל אֲנָפִי שְׂכִינְתָא,
 וְתִרְגִּישׁ שְׁפָל הָעוֹלָם כִּלּוֹ הוּא אֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא, וְאֵין בְּלֻעְדֵיּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת
 גְּמוּר הוּא, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן, אֵינּוּ נִעְשֶׂה
 מִעֲצָמוֹ אֲלֵא בְּהִשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, שְׁאֵין לָךְ

עוד ענג ותענוג להנשמה ולגוף כמו השגת אלקות,
שמשגי אנפי שכינתא מכל פרטי הבריאה, אשרי
לו!

לשון-הרע

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שנפגם
בבריתו, צריך להזהר מאד לא לדבר לשון-הרע, כי
כל המדבר לשון-הרע, כופר בעקר, וחסמנא
לישזבן, וגורם לעצמו צרות רבות. ואמר רבנו ז"ל
(ספר-המדות, אות לשון-הרע, סימן ה'): מי שדובר רע
על ישראל לסוף שיחלה על פיו; וידוע אשר ברית
המעור מכונן נגד ברית הלשון, ועל-כן לא ידבר
אדם רע על בר ישראל, אלא כשנפגם בפגם-הברית
— הוצאת זרע לבטלה. ועל-כן, אהובי, בני היקר,
אם אתה רוצה לתקן את החטא המגנה הזה של
פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה לשמר
את עצמך לא לדבר לשון-הרע. ואמרו חכמינו
הקדושים (פסחים קיח.): כל המספר לשון-הרע וכל
המקבל לשון-הרע, ראוי להשליכו לכלבים. ואמר
רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ג'), שמי

שְׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית, עָלְיוּ לְשֹׁמֵר עֲצֻמוֹ מִכְּלָבִים, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזוּה, רַחֲמֵנָא לִישׁוֹבֵן, וְעַל־יְדֵי פָגַם הַבְּרִית וּבִפְרָט הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, גִּדְבָק בּוֹ כָּלֵב. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה מ.ב.): כֵּת מִסְפְּרֵי לְשׁוֹן־הָרַע אֵינָם מְקַבְּלִים פְּנֵי הַשְּׂכִינָה, וְכֵן מִי שְׂפָגַם בְּבְרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֵינוֹ זוֹכֵה לְרֵאוֹת אֲנָפֵי שְׂכִינְתָא. וְעַל־כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת חֲטָאוֹ הַמְּגַנֵּה שְׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, יִזְהַר מְאֹד שְׁלֹא לְדַבֵּר לְשׁוֹן־הָרַע, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה לֹא יִקְבַּל אֲנָפֵי שְׂכִינְתָא; כִּי עַל־יְדֵי לְשׁוֹן־הָרַע, מְסַלְקִים אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִן הָעוֹלָם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲרֻכִין טו.): כָּל הַמְּסַפֵּר לְשׁוֹן־הָרַע, אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוּלִים לְדוּר בְּעוֹלָם; גִּמְצָא, שְׁעַל־יְדֵי שְׂמַדְבַּר לְשׁוֹן־הָרַע, הוּא מְגַרֵשׁ אֶת הַשְּׂכִינָה מִן הָעוֹלָם. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁרוֹצֵה לְזַכּוֹת לְ"קְדֹשֶׁת הַבְּרִית", עָלְיוּ לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמוֹ מִלְּשׁוֹן־הָרַע, וְיַעֲשֶׂה לְעֲצֻמוֹ גִּדְרַף אֶף פַּעַם לֹא לְדַבֵּר מֵאַחֲרִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל עוֹנוֹתָיו. וּבְאֵמֶת עָלֶיךָ, אֶהוּבִי, בְּנִי, לִישֵׁב אֶת עֲצֻמְךָ, מֵאַחַר שֶׁעֲבַר עָלֶיךָ כָּבֵר מִה שֶׁעֲבַר בְּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, מִה לָּךְ לְהוֹסִיף חֲטָא עַל

פֶּשַׁע, וּלְדַבֵּר עַל אֲחֵרִים כֹּל דְּבַר רַע, הֲלֹא אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שם טו:): כֹּל הַמְסַפֵּר לְשׁוֹן-הָרַע מִגְדִּיל עֲוֹנוֹת כְּנֹגֵד עֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים; וְעַל-כֵּן מָה לָּךְ וּלְצָרָה הַזֹּאת, מֵאַחַר שֶׁכָּבַד גַּפְלַת בְּבוּר עֲמַק וּמִלְכָּךְ כְּזֶה שֶׁל הַחֲטָא הַמְגִנָּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, מָה אַתָּה צָרִיךְ לְדַבֵּר עַל אֲחֵרִים?! וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר פָּגַמְתָּ, תִּרְגֵּיל אֶת עֲצֻמְךָ לֹא לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע עַל שׁוֹם בְּרִיָּה, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר דִּבּוּרֵי תוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְתִחַזַּק וְתִעוֹדֵד וְתִאֲמֵץ אֶת גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתִמִּיד תִּמְצָא רַק אֶת הַטּוֹב אֲצִל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְדַבֵּר זֶה מֵאֵד חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ; כִּי כִּשְׁבַר יִשְׂרָאֵל מִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר רַק טוֹב עַל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵבוֹ, כִּי אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲפִץ שְׂמִימָצְאוֹ רַע בְּבִנְיָו; וְלִכֵּן הִרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ רַק לְשִׁבְחַת וּלְפֶאֶר אֶת גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יד, א): "בְּנִים אַתֶּם לַה' הַיְיָ אֱלֹהֵיכֶם"; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (אֲבוֹת ג'): חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שְׁנִקְרָאִין בְּנִים לְמָקוֹם; וְכֵמוֹ שֶׁאַבָּא אֵינוֹ רוֹצֵה לְשַׁמֵּעַ שְׁמֵי דְבָרִים רַע עַל בְּנָיו, כְּמוֹ-כֵן וְיֹתֵר מִכֵּן אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-

הוא חפץ לשמע לדבר על בניו. ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה ב', סימן ה'): אמר רבי שמעון בן יוחאי, משל למלך, שהיה לו בן יחידי, בכל יום ויום היה מצוה את בן ביתו, אכל בני? או שתה בני? אול לבית-הספר? אתא מבית-הספר? כך בכל יום ויום היה הקדוש-ברוך-הוא מצוה את משה, ואמר לו: אמר אל בני ישראל, צו את בני ישראל. אמר רבי יהודה בר סימון: משל לאחד שהיה יושב ועושה עטרה למלך, ועבר אחד עליו, אמר לו: מה אתה עושה? אמר לו: אני עושה עטרה למלך. אמר לו: כל שאתה יכול לקבע בה אבנים טובות ומרגליות קבע, זמרגדין קבע, מרגליות קבע, למה? שעתיד לנתן בראשו של מלך. כך אמר לו הקדוש-ברוך-הוא למשה: כל מה שאתה יכול לשבח את ישראל — שבת, לגדלן ולפארן — פאר, למה? שאני עתיד להתפאר בהם, שנאמר (ישעיה מט, ג): "ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר"; ועל-בן אשרי מי שנוהר מהחטא והעון של לשון-הרע, והוא תמיד רק משבח ומפאר את נשמות ישראל, שאז מבטח לו שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על פגם הברית. ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת

זרע לבטלה, העקר לקבל על עצמו קבלה חזקה, שמהיום והלאה לא ידבר שום רע על שום בר ישראל. ואם יוכל לעמד בקבלה זו, ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם, ומקים את כל זה בתמימות ובפשיטות גמורה, שאז הוא תברך בודאי ימחל לו על הכל.

משניות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר החטא המגנה של פגם הברית -- הוצאת זרע לבטלה, הוא חטא מגנה ומזהם מאד, וכל מי שנפל בו, רחמנא לצלן, קשה וכבד לו לצאת ממנו, כי ההרגל הרע נעשה לו טבע שני, עד שכל אלו שנפלו בחטא המגנה הזה, קשה וכבד להם לצאת ממנו, וכל מה שירצו לברח מהמלכדת שנקלדו בה, לא יועיל להם שום דבר, אלא אם יקבלו על עצמם ללמד בכל יום שעור במשניות, כי משני'ה אותיות ג'ש'מ'ה, ולמוד משניות מזכך ומטהר את הנשמה, ובלבד

שִׁיְהִיָּה בְקַבִּיעוֹת חֻזְקָה בְּכֹל יוֹם וְיוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן יט), נִכְסֵפְתִּי לְהַמְשִׁיךְ הָעוֹלָם אֶל עֲשִׂיָּה שִׁיְהִיָּה חַיִּיב אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד כָּךְ וְכָךְ בְּכֹל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאָמַר, שְׂאֵפְלוּ אוֹתָם הָאֲנָשִׁים הַרְחוּקִים מִן הַקְּדוּשָׁה מְאֹד, שְׁנִלְכְּדוּ בְּמִצְוֵה רָעָה מְאֹד, עַד שֶׁרְגִילִים בַּעֲבֻרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן, אֶף־עַל־פִּי־כֵן הִפְּחַ שֶׁל הַתּוֹרָה גְּדוֹל כָּל־כָּךְ, עַד שֶׁיִּכּוֹל לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעֲבֻרוֹת שֶׁרְגִילִים בָּהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֵק קְבוּעַ וְחַיִּיב חֻזְקָה, לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם כָּךְ וְכָךְ יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה, בְּיֹדְאֵי יִזְכּוּ לְצֵאת מִמִּצְוֹתֵם הַרָּעָה עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה [הַקְּדוּשָׁה], כִּי כַח הַתּוֹרָה גְּדוֹל מְאֹד; וְקַבְּלָה בְּיַדִּי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂמָה שְׂאֵמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל, שְׂמִי שְׁנִלְכְּד בַּעֲוֹנוֹת חַמּוּרִים, וְקִשָּׁה לוֹ לְצֵאת מִזֶּה, עִם כָּל זֹאת, אִם יַעֲשֶׂה לְעֲצֻמוֹ קַבִּיעוֹת לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם "כָּךְ וְכָךְ", לְבִסּוֹף הַתּוֹרָה תּוֹצִיאוּ מִן הַפֶּחַ יְקוּשׁ שְׁנִלְכְּד בּוֹ. שְׁזֵה סוֹכֵב עַל לַמּוֹד וְאֲמִירַת ח"י [שְׂמוּנָה־עֶשֶׂר] פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, הִינּוּ כָּל אָדָם שִׁיּוֹדַע שְׁנִלְכְּד בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וּבּוֹעֵר בּוֹ יִצְרוּ הַרַע, וְיוֹצֵא מִדַּעַתוֹ מִמֶּשׁ מִהַחֲטָא הַזֶּה, עַד שֶׁהִכְרַח לוֹ לְהוֹצִיא אֶת זֶרְעוֹ לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא

לישזבן, ועכשו הוא רוצה לצאת מהחטא המגנה
 הזה, אינו יכול בשום פנים ואופן, ואף שקבל על
 עצמו כבד קבלות חזקות אין ספר פעמים, להפסיק
 מהזהמה הזו, אין מועיל לו כלל, כי על החטא
 המגנה נאמר (משלי ב', יט): "כל באיה לא ישובון
 ולא ישיגו ארחות חיים"; אלא אם אדם יעשה
 לעצמו קביעות חזקה ללמד, ולומר בכל יום חק
 ולא יעבר ח"י [שמונה-עשר] פרקים משניות,
 ויהיה עקשן גדול על זה, לבסוף ישרף את כל
 הקלפות והמשחיתים שברא על-ידי עוונותיו. כי
 מעלת אמירת ח"י [שמונה-עשר] פרקים משניות,
 זה שורף ומבטל ממנו את תבערת המדורה של
 גאוף שבווערת בו, כי אמירתם הורגת את היצר
 הרע. ועל-כן, אהובי, בני, מאחר שעבר עליך מה
 שעבר, ועדין עובר עליך מה שעובר, ובווערת בך
 תאות גאוף, ראה לקחת משניות בידך, ותתחיל
 לומר בתמימות ובפשיטות פרק אחר פרק, עד
 שתזכה לסיים שמונה-עשר פרקים. ואף שבתחלה
 לא תבין את כל אשר אתה לומד, עם כל זאת
 תהיה חזק בעבודה הקדושה הזו שנפלת אליה,
 לומר בעקשנות גדולה שמונה-עשר פרקים
 משניות, ואם תהיה עקשן גדול על זה, לבסוף

תוכל לצאת מהלכלוך והזהמה הזו. ואף שבהתחלה ידמה לך שיצרך מתגבר עליך יותר ויותר, עם כל זאת ראה אתה, אהובי, בני, להמשיך לומר בכל יום משניות, כי דיקא על-ידי-זה תזכה להגיע אל תקון נצחי. ורבנו ז"ל נתן לכמה מאנשי שלומנו תקון לומר בכל יום שמונה-עשר פְּרָקִים משניות (עין שיחות-הר"ן, סימן קפה); ועל-כן ראה, אהובי, בני, לדחוק את עצמך, ולהיות מאלו האנשים שרבנו ז"ל נתן להם את התקון הזה, לומר שמונה-עשר פְּרָקִים משניות, ועל-ידי-זה תהרג את יצרך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מב.): במי אתה מוצא מלחמתה של תורה? במי שיש בידו חבילות של משנה; כי מי שזוכה ללמד הרבה משניות, על-ידי-זה מזכך את נשמתו, וזוכה לצאת מהפח יקוש שגלכד בו. וזה (תהלים ל, ד): "ה'עלית מן ש'אול נ'פשי" ראשי תבות: מ'ש'נה'; כי דיקא על-ידי למוד משנה, מעלה את נפשו מן השאול. ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות קי.): כל העוסק בתורה, אינו צריך לא עולה ולא חטאת ולא מנחה ולא אשם; כי התורה בעצמה מכפרת עליו. ועל-כן אם אתה יודע, אהובי, בני, שעדין בוער בך יצרך, ועדין

אתה נכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ראה למסור את נפשך להתמיד בכל יום לומר שמונה-עשר פרקים משניות, וזה ישרף את כל הרע שנדבק בך, ותזכה לטהר את נפשך. ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא פי תבוא, ג): מה המים אין העולם יכול לעמד בלא הם, ואדם מטהר עצמו בהם, כך אין העולם יכול לעמד בלא תורה, פי התורה מלמדת את האדם איך יטהר עצמו. וידוע שתמצית תורה שבעל-פה הם ששה סדרי משנה; ועל-כן מי שרוצה לשנות הרגלו הרע שנתרגל בו, עליו להתמיד בלמוד 'משנה', שהוא גם לשון 'משנה', הינו שמשנה את הרגלו הרע, שהתרגל בו מנעוריו. וחכמינו הקדושים אמרו (ויקרא רבה, פרשה ז', סימן ג'): אין כל הגליות מתפנסות אלא בזכות משניות; וידוע אשר עקר הגלות הוא רק על-ידי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שבני-אדם שופכים את זרעם על הארץ, רחמנא לישזבן, ובזה גורמים להגביר את הקלפות והכפירות בעולם. ובני-אדם נחלים מזה, וכן יורדת חשכות גדולה בעולם, על-ידי אלו שמתגעלים בחטא המגנה הזה, וגורמים אריכות הגלות המרה והנמחרת. ועל-כן עקר התקון לתקן

את זה, הוא על-ידי שיתמיד בלמוד משניות, כי רק בזה תלויה כל הגאולה. ועל-כן, אהובי, בני, מאחר שעברת על החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ועדין אתה עובר על החטא המגנה הזה, ובוער בך יצרך הרע, ובכל פעם אתה שופך את ורעך לבטלה, אשר העון הזה הוא החמור ביותר בתורה; כי מכל טפה וטפה היה יכול להבראות ולד, והוא גורם על-ידי חטא זה להרג אותם בידיו, ורחמנא לישזבן, ומסלק את השכינה מהעולם, ולכן אם אתה רוצה להגיע לתקונך הנצחי, שמע בקולי, וקח לך משניות ותתחיל מהתחלת מסכת ברכות, ותאמר פרק אחר פרק, עד שתסיים את כל המסכתא, ותתחיל מסכת פאה, וכן פרק אחר פרק ומסכתא אחר מסכתא, עד שתזכה לסיים את כל הששה סדרי משנה, ועל-ידי-זה תמשיך על עצמך הארת זיו שכינת עזו יתברך, ובלבד שתהיה עקשן גדול על דבר זה, ושום דבר שבעולם לא יוכל לעכב אותך מדבר זה. ואמרו (זהר בראשית מב.): מאן דקארי ותני שית סדרי משנה. דא הוא מאן דידע לסדרא ולקשרא קשורא ויתודא דמאריה בדקא גאות. אלין אינון דמקדשין שמא קדישא דמאריהון בכל יומא תדיר [מי

שקורא ולומד ששה סדרי משנה, הוא זה שיוֹדע
לסדר ולקשר יחודו של הקדוש-ברוך-הוא כמו
שצריך, אלו הם המקדשים שמו יתברך בכל יום
תמיד]. ולכן ראה מה לפניה, אהובי, בני, מאחר
שכבר נכשלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע
לבטלה, אל תתן שאילו ליצנים יוכלו למנע אותך
מהתקון הנורא והנפלא הזה — אמירת שמונה-
עשר פרקים משניות; כי באמת אף אחד אינו יודע
מה שעובר עליך, ואיך בוער בך יצרך, ואתה יוצא
מדעתך להסתפל על נשים ועל תמונות תועבה, וזה
אשר מחמם אותך, שתכשל בחטא המגנה הזה של
הוצאת זרע לבטלה. ולכן רחם על נפשך ותתחיל
לומר מהיום שמונה-עשר פרקים משניות בכל יום
בעקשנות הכי גדולה, ואפלו שאתה אינך מבין מה
שאתה אומר, כי דיקא על-ידי-זה תהרג את יצרך,
ותזכה לצאת מהרגלך הרע שנקלעת בו; אשרי מי
שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, אלא
מקים את כל זה בפשיטות ובתמימות גמורה, שאז
נכון לבו יהיה בטוח, שיצא מהחטא המגנה הזה,
ויזכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך.

מצוות

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תִּקְוֹן
לְכָל הַחֻטָּאִים כְּמוֹ לְהִרְבּוֹת בְּמִצְוֹת מַעֲשִׂיֹת; כִּי
אִם הָאָדָם זוֹכֵה לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרַךְ
שְׁמוֹ, הוּא מְבַעַר אֶת כָּל הָרַע שְׁנֹדֵבֵק בּוֹ, וְאִפְלוּ
שֶׁכָּבַר עָשָׂה מֵה שֶׁעָשָׂה עַד עַכְשָׁו, אֶף-עַל-פִּי-כֵן
הוּא מוֹסֵר אֶת גַּפְשׁוֹ לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבַּרַךְ
מֵעַכְשָׁו, עַל-יְדֵי-זֶה נִקְשָׁר בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא; כִּי
מַעֲלַת עֲשִׂית מִצְוֹת מַעֲשִׂיֹת אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר
כָּלֵל, עַד שֶׁאֲמָרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוּטָה ג'): כָּל
הַעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת בְּעוֹלָם הַזֶּה, מְקַדְּמָתוֹ וְהוֹלֵכֵת
לְפָנָיו לְעוֹלָם הַבָּא; כִּי בַּמִּצְוָה שֶׁאָדָם מְקַיֵּם בְּזֶה
הָעוֹלָם, מִתְלַבְּשִׁים לְאֵין סֹפֵר מְלֵאכִים, וְהֵם אֲשֶׁר
שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ מִכָּל רַע, וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁכָּבַר
נִכְשַׁלְתָּ בְּכָל מִינֵי חֻטָּאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, וּבִפְרָט
בַּחֻטָּא הַמִּגְנָה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא
פָּגַם הַבְּרִית, הַכְּלוּל מִכָּל הַחֻטָּאִים שֶׁבְּעוֹלָם, רָאָה
לְהִתְחִיל לַעֲשׂוֹת הַרְּבִיה מִצְוֹת מַעֲשִׂיֹת דִּיקָא,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּבְרָא מְלָאכֵי שְׁמִירָה שִׁישְׁמְרוּ עֲלֶיךָ.
וְאֲמָרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה ל', סִימָן
כב): עוֹשֶׂה אָדָם מִצְוָה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לוֹ

מלאך אחד, עושה שתי מצוות, נותן לו שני מלאכים, עושה הרבה מצוות — נותן לו הקדוש-ברוך הוא חצי מחנהו; ועל-כן אם אתה יודע, אהובי, בני, שהרגלת בחטאים ועוונות ופשעים מרבים, ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ראה להתחיל לקיים את מצוות הבורא יתברך שמו בשמחה עצומה, כי דיקא על-ידי-זה ימחל לך הקדוש-ברוך הוא; כי כשאדם עושה את מצוותיו יתברך בשמחה עצומה, על-ידי-זה הוא שורף את כל הקלפות והמשחיתים שברא על-ידי חטאיו המרבים. והעקר אל תתיאש בשום פנים ואפן, ואף שעד עכשו עשית את כל הרע שבעולם, וחסאת ועוית ופשעת נגדו יתברך, עם כל זאת ראה להתאזר ולקיים את מצוותיו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ודיקא על-ידי-זה תזכה לשרף את הרע שנוכנס בך, העקר אל תסתפל על העבר, רק תעשה היום התחלה חדשה, ותתחיל לקיים את מצוותיו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה ובשמחה עצומה, ועל-ידי-זה יאיר עליך אורו יתברך בהארה נפלאה מאד; כי כל מצוה ומצוה היא צנור מיחד ודרך ושביל אחר להמשיך על ידו על האדם אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך

שמו, כי המצוות הן אחדות אחת עמו יתברך, והן רצונו יתברך. ולכן אם אדם מקיים את המצוות בשמחה עצומה, על-ידי-זה נמשך עליו אור וחיות עליונה, וזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ונכלל בעצם עצמיות חיות אלקותו יתברך. ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא פי תצא, ב): רמ"ח מצוות עשה יש בתורה כמגן איברים שבאדם, ובכל יום ויום צועקים על האדם: עשה אותנו, שתחיה בזכותנו ותאריך ימים. ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניך, ותמסר את עצמך לקיים את כל מצוות עשה בשמחה עצומה עד מאד, ועל-ידי שמחת המצוות ימחל לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך, ואפלו אם עצמו וגבהו ורבו חטאיך ופשעיך, ימחל לך הקדוש-ברוך-הוא על הכל; כי אצלו יתברך מאד מאד חשובות מצוות שאדם עושה ומקיים באמת ובלב תמים ושמח. ואמרו חכמינו הקדושים (מכילתא בא): בשכר מצוה שאתם עושים, אני נגלה וחס עליכם; ועל-כן מאחר שאתה יודע שכבר עבר עליך מה שעבר, ונכשלת במה שנכשלת, ונתלכלכת במה שנתלכלכת, ראה להתחיל לקיים את המצוות בשמחה עצומה, ובזכות זה ימחל לך הקדוש-

ברוך-הוא על הכל. העקר שלא תחלש דעתך כרגע על-ידי רבוי עוונותיך שעשית עד עתה, אלא ראה להתחיל היום הזה והשעה הזו התחלה חדשה, ותשפח את כל העבר שלך, ותתחיל לקיים את מצוותיו יתברך בשמחה עצומה, ואז תכף תמשיך על עצמך אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. ואמרו חכמינו הקדושים (מכילתא בשלח): כל המקבל עליו מצוה אחת באמונה, כדאי הוא שתשרה עליו רוח-הקדש, וזה שיהי לכל בר ישראל. ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לחוס על עצמך, ותתחיל לקיים את מצוותיו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה ובשמחה עצומה, ותהיה חשוכה בעיניך כל מצוה ומצוה שתעשה, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (אבות, פרק ג'): הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות; כי כל מצוה ומצוה מאד מאד יקרה בעיניו יתברך. ואמרו חכמינו הקדושים (קדושין ט.): כל העושה מצוה אחת, מיטיבין לו ומאריכין לו ימיו, ונוחל את הארץ. ועל-כן ראה מה לפניך, ותקיים את מצוותיו יתברך בשמחה עצומה, ועל-ידי-זה ימחל לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך. העקר תקיים את מצוותיו יתברך בפשיטות גמורה,

ותלמד את המצוות, ועל-ידי-זה יאיר עליך אורו
 ותברך בקביעות עצומה.

מזיקין

אהובי, בני! עליך לדעת, כי אין עוד דבר
 שגורם להתרבות המזיקין בעולם כמו החטא
 המגנה של הוצאת זרע לבטלה; כי מי שחוטא
 בחטא המזהם הזה, בורא קלפות ומשחיתים, אשר
 הם נוקמים בו, וגורמים צרות לכל העולם כלו; כי
 כשאדם חוטא בחטא המגנה הזה, הוא בורא
 קלפות ומזיקין הנקראים "נגעי בני-אדם" (שמואל
 ב ז, יד), ומהם סובלים כל העולם כלו, ואם היית
 יודע מה החטא המגנה הזה של הוצאת זרע
 לבטלה גורם, היית גבהל מרב פחד, כי כל מי
 שחטא בחטא המגנה הזה, שולטין עליו מזיקין
 ומסבבים אותו, ומהם באים כל הצרות והיסורים,
 העצבות והדפאון, העניות והדחקות, וסובלים סבל
 גדול ונורא מאד. ועל-כן מי שיודע בנפשו שחטא
 בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו

לקבל על עצמו קבלה חזקה לא לשוב לאולתו, ויתחרט בחרטה גמורה על כל מה שעשה, ויתודה תמיד לפניו יתברך פל אשר פגם, וישוב בתשובה שלמה אליו יתברך, ואז בודאי יזכה לכלות ולבטל את המזיקין והמשחיתים שברא על-ידי החטא המגנה הזה; כי על-ידי שאדם מקבל על עצמו לא לשוב עוד לסורו, ולבל יעשה עוד המעשים המגנים שעשה עד עתה, והוא מתודה אליו יתברך, ומרבה לדבר אליו יתברך בלשון שרגיל בה, ושופך את לבו ונפשו לפניו יתברך, אז נכון לבו יהיה בטוח, שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא, ובפרט כשיבכה בדמעות שלישי אליו יתברך בעת תפלתו, וירחץ את פניו עם הדמעות, על-ידי-זה ימחק את כל המשחיתים והקלפות שברא. ועל-פן איעצה, אהובי, בני, מאחר שגכשלת כבר בחטא המגנה הזה, אל תתנאש בשום פנים ואפן, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עח), אשר אין שום יאוש בעולם כָּלֵל, וכל זמן שאדם חי הוא יכול לתקן את הכל, ואפלו שכבר ברא קלפות ומשחיתים, אם רק יקח את עצמו בידיו ויבוא בכל יום אליו יתברך בעקשנות גדולה, וידבר אליו כבאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, וישפך

דמעוֹת כַּמִּים עַל-יְדֵי-זֶה יִבְטַל אֶת הַקְּלָפוֹת
וְהַמְשָׁחִיתִים שֶׁבָּרָא, וְכַמוּכָא בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ (וַיְחִי
רַכְג.): כֹּל בַּר נֶשׁ דְּאֹשִׁיד דְּמַעִין קָמִיה דְּקַדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, אַף-עַל-גַּב דְּאַתְגִּזֵּר עָלֶיהָ עֲנִשָׁא, יִתְקַרַע.
וְלֹא יָכִיל הֵהוּא עֲנִשָׁא לְשִׁלְטָאָה בֵּיהּ מִנְלָן מְלֵאָה,
דְּהָא לֵאָה אֲתַגִּזֵּר לְמִיְהוּי חוּלְקָא דְעֵשׂו, וְהִיא
בְּכַעוּתָא אַקְדִּימַת לִיהּ לִיעֻקֵּב. וְלֹא אֲתִיְהִיבַת לִיהּ
לְעֵשׂו [כֹּל אָדָם שְׂשׂוּפָךְ דְּמַעוֹת לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, אַף-עַל-פִּי שְׂנִגְזֵר עָלָיו עֲנִשׁ — יִקְרַע
עֲנִשׁוֹ, וְלֹא יוּכַל הָעֲנִשׁ לְשִׁלְט בּוֹ, כְּמוֹ שְׂרוּאִים
אַצֵּל לֵאָה, שְׂנִגְזֵר עָלֶיהָ, שְׁתַּפֵּל בְּחִלְקוֹ שֶׁל עֵשׂו,
וְעַל-יְדֵי שְׂבֻכְתָּהּ הַרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁלֹּא תַפֵּל
בְּחִלְקוֹ שֶׁל הַרְשָׁע, זְכָתָהּ וְנִפְלָהּ בְּחִלְקוֹ שֶׁל יַעֲקֹב];
כְּמוֹ-כֵן כֹּל בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲפִלוּ שְׂכָבֵר גַּפֵּל בְּפַח
יְקוּשׁ, וְנִכְשָׁל בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, וּבִפְרִט מִי שְׂנִכְשָׁל
בְּחִטָּא הַמְגִנָּה שֶׁל הוֹצֵאת זֵרַע לְבִטְלָה, וּבְרָא
קְלָפוֹת וּמְשָׁחִיתִים, עִם כֹּל זֹאת אִם יָבֹא תָמִיד
אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּשְׁפֹּךְ אֶת לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּבְכֶּה
בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ, עַל-יְדֵי-זֶה יִבְטַל אֶת הַקְּלָפוֹת
וְהַמְשָׁחִיתִים וְהַמְזִיקִין שֶׁבָּרָא עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו. וְכֵן
מוּכָא בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ (תְּרוּמָה קַסָּה): זַפְּאָה חוּלְקִיהָ
דְּהֵהוּא בַר נֶשׁ דְּאֹשִׁיד דְּמַעִין קָמִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא בצלותיה [אשרי האדם ששופך דמעות לפני הקדוש-ברוך-הוא בתפלתו]. העקר לא להתיאש בשום פנים ואפן, ואפלו שרואה שכבר עשה קבלות לא לחזר אל אולתו מאות ואלפי פעמים, ולא הִיה יכול לעצור בעצמו, עם כל זאת אסור להתיאש, כי סוף כל סוף יזכה לצאת מהרגלו הרע, ויאיר עליו הארת שכינת עזו יתברך בהארה נוראה ונפלאה עד מאד. אשרי מי שמחזיק מעמד, ושום דבר בעולם לא יכול לשבר אותו, והוא עקשן גדול מאד לא להניח את עצמו, אפלו שהקלפות והמשחיתים והמזיקין מסבבים אותו, עם כל זאת הוא בא בכל פעם אליו יתברך בלב אמת ובלב נשבר, לבסוף יזכה להתגבר על הרע שנלכד בו, ויצא מהפח שנפל אליו, ויהיה נעשה כלי להמשיך בו האור אין סוף ברוך הוא.

מחלקת

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד דבר כל-כך מגנה בעיניו יתברך כמו המחלקת

והמריבות, עד שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה כו, סימן ז'): קשה היא המחלקת כדור המבול; ודור המבול היו פגומים בברית — הוצאת זרע לבטלה, כמו שנאמר (בראשית ו, יב): "כי השחית כל בשר את דרכו"; נמצא, שזה תלוי בזה — מי שהוא בעל מחלקת ותמיד רב עם זולתו, סימן שפגם בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, כי אחרת לא היה רב עם אף אחד, ובפרט מי שמתחצף נגד צדיקים קדושים הדבוקים בו יתברך, בודאי סימן שפגם בבריתו בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. כמו שכתוב (תהלים נה, כא): שלח ידיו בשלומיו חלל בריתו".

וכתב מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, נטילת ידים, הלכה ו, אות ז'): כל אדם איך שהוא צריך להזהר על-כל-פנים מחכמות, שלא יהיה חכם בעיני עצמו, כי החכמות של העולם מזיקין מאד מאד, בפרט כשפא על-ידי-זה לידי מחלקת, חס ושלום, מכל שכן כשחולק על-ידי-זה על יראים וכשרים ממנו, ויש שאומרים בפה מלא: אמת שהוא ירא השם וטוב וכשר ממנו, אבל אף-על-פי-כן אינו מתנהג כראוי לפי דעתו, שנדמה לו שהוא חכם בעיניו, כמצוי דבר זה הרבה בכמה בחינות. וזה

מזיק לכל אחד יותר מכל העוונות, כי מחלקת
 ושנאת חנם קשה מהכל, ועל-ידי-זה נחרב בית-
 המקדש (יומא ט), וכל זמן שהאדם שומר את
 עצמו מכל מיני מחלקת על האמת, ומבטל דעתו
 נגד דעת התורה והצדיקים האמתיים, יש לו תקנה
 לעולם, יהיה איך שיהיה, כי לגדלת השם יתברך
 אין חקר (תהלים קמה, ג), והכל יוכל להתקן על-ידי
 תמימות ואמונה שלמה בהשם יתברך והצדיקים
 הקדושים, ועקר הפגם של קרח שהיה גדול
 במעלה מאד מאד ונפל לשאול תחתיות, היה רק
 על-ידי שחלק על משה, והכל היה על-ידי שעמד
 וסמך על דעתו, והיה חכם בעיניו, וחרה לו ואמר
 לא די שהוציאו אותי מכלל כהונה ומתנות, אלא
 שגלח ראשי ועשה אותי סכל, מיד נתקנא על משה
 לערער. מובן שעקר הקנאה היה על-ידי שהוא
 רצה להיות חכם, ועל זה נאמר (משלי כו, יא):
 "ראית איש חכם בעיניו תקנה לכסיל ממנו".
 והלואי היה סכל בעיני עצמו לבטל דעתו נגד
 משה, אז היה יודע כי כל מה שעשה עמו משה,
 הוא לטובתו והצלחתו הנצחית, הכלל — כי עקר
 הקדשה והתקמה הוא לבטל דעתו לגמרי נגד דעת
 רבו האמתית, ואז טוב לו. ועל-כן כל מי שיודע

בנפשו שחטא ופגם בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ישתדל לברח ממחלקת כמו שבורחים מאש שורפת, כי החטא המגנה הזה מסית את האדם שיחזיק במחלקת. ורואים במציאות, שמי מחזיק מיד במחלקת? אדם שנולד בפסול וחי בפסול, רחמנא לישזבן. כמו שאמרו חכמינו הקדושים (קדושין עא:): אם ראית שני בני-אדם שמתגרים זה בזה, שמך פסול יש באחד מהם; ועל-כן ראה, אהובי, בני, לברח ממחלקת, ואף שנדמה לך שאתה צודק, ברח לך ממחלקת כמו שבורחים מאש שורפת. כי כך אמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה יח, סימן ד): כמה קשה מחלקת, שכל העוור במחלקת, הקדוש-ברוך-הוא מאבד זכרו. ורואים בחוש, שכל אלו בני הנעורים שנופגמו בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, הם תמיד מערבים במחלקת, ומדברים על צדיקים הדבוקים בו יתברך, אוי להם ואוי לנפשם, כי את מעשיהם הרעים הם מגלים. ויש שאומרים, שמחלקתם היא לשם שמים, אוי להם ולשם שמים שלהם, כי מי שיודע שחטא ופגם בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו לישוב כל ימיו בין תנור לכירים, וישוב

בתשובה שלמה, וישמר את עצמו מאד מאד לא להסתבך בשום מחלקת, ומכל שכן שלא יחלק על יראים ושלמים, צדיקים הדבוקים בו יתברך, ואף שיצרו מסיתו, ישמר את עצמו מאד מזה; כי באמת אין לה דבר שהבעל-דבר יכול להטעות את האדם ולהפך עברות גמורות למצוות, כמו בענין המחלקת, ששם מרקד הבעל-דבר הרבה, כי בענין זה יוכל בנקל להתלבש עצמו במצוות, כי מסית את האדם על חברו, שמצוה להדפו ולרדפו, כי הלא עשה כך וכך במצוי ענין זה הרבה בעולם, כי זה ידוע שאין אדם שלא יהיה בו איזה חסרון, אבל אנו מצויים לבלי להסתכל על הרע שב'ישראל רק על הטוב, ולדון את כל אדם לכף זכות, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן רפב), ואפלו על החוטא הזהירה התורה הקדושה (ויקרא יט, יז): "הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא", שלא לבישו ברבים; ועל-כן באמת אמרו חכמינו הקדושים (ערכין טז): תמה אני אם יש בדור הזה מי שיודע להוכיח, ופרש רש"י, שלא ישא עליו חטא על לבון פנים. ואמרו שם תוכחה לשמה וענוה שלא לשמה, ענוה שלא לשמה עדיפא, ופרש רש"י, שעושה עצמו ענו שאינו

רוצה להוכיחו, ואותה ענוה — שלא לשם שמים היא, ואף-על-פי-כן עדיפא מתוכחה לשם שמים, מכל שכן וכל שכן בדורות אלו, בודאי מצוה גדולה לדבר על לב חברו, להטותו לדרך האמת לאמתו, אבל לא להוכיחו ברבים ולבישו, חס ושלום, מכל שכן להרבות במחלקת אשר הפליגו רבותינו הקדושים מאד בחמר אסור המחלקת, כמאמרם ו"ל (שמות רבה, פרשה ל', סימן יז): אין דבר טוב ואין שלום יוצא מתוך מריבה, קין לא נגע באחיו אלא מתוך מריבה, מכל שכן פשהדבר להפך, שעומדים יושבי קרנות ושותי שכר וחולקים על פשרים ויראים אמתיים, והכל בכח המנהיגים שאינם פראוי, כמו שנמצא במנהיגים שבדור הזה, שהם מטעים את הבריות, והם צבועים וסקרנים, שדין יהודאין, על-ידי שאין כלי המחין שלהם שלמים, עד שלפעמים טועין על-ידי-זה כל-כך, עד שפמעט געשה אצלם שפיכות דמים למצוה גדולה, ושופכים דם הפשרים כמים בבזיונות וחרפות ובושות והלבנת פנים ברבים. ולפעמים אף בקפות והמעטת פרנסה ויותר מזה, אשר אי אפשר לבאר על הכתב. ועל רועים כאלו צועק הנביא (ירמיה ב, ח): הכהנים לא אמרו איה

יהנה ותפשי התורה לא ידעוני והרעים פשעו בי,
 והנביאים נבאו בבעל, ואחרי לא יועלו הלכו;"
 על-כן צריך כל אחד להזהר ביותר, שלא יצא
 מדרכי התמימות באמת, בפרט בענין מחלקת, שלא
 יחזיק במחלקת על כל-פנים, ולא יטעה את עצמו
 שצריך לקיים את מצות שפיכות דמים — לרדף את
 כשרי הדור, כי די לנו בתרני"ג מצוות שקבלנו
 ממשה רבנו, עליו השלום, ואל יוסיף בעצמו
 מצוות כאלו — לרדף צדיקים אמתיים הדבוקים
 בו יתברך בדבקות אמת, כי לא יאבה הקדוש-
 ברוך-הוא סלח לו. ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר
 רבה, פנשה יח, סימן ד'): כמה קשה המחלקת,
 שבית-דין של מעלה אין קונסים אלא מן עשרים
 שנה ומעלה, ובית-דין של מטה מן י"ג, במחלקתו
 של קרח — תינוקות בני יומן נשרפו ונבלעו
 בשאול תחתית, דכתיב: "ונשיהם ובניהם וטפם"
 (במדבר טז, כז), וירדו הם וכל אשר להם תיים
 שאולה" (שם, פסוק לג); ועל-כן כל מי שיודע
 בנפשו שפגם בבירת, ובפרט בחטא המגנה של
 הוצאת זרע לבטלה, אף פעם אל יתערב במחלקת
 שיש בין הצדיקים, רק ישב בין תנור לכירים, וישוב
 בתשובה שלמה אליו יתברך, וינרבה בלמוד התורה

הקדושה, ואז נכון לבו יהיה בטוח, שהקדוש-ברוך-
 הוא ימחל לו על כל מה שחטא; אשרי מי שבורח
 ממחלקת, ואינו מתערב בשום ריב בעולם, אלא
 מפיר את מקומו, ויודע היטב את חטאיו ועוונותיו
 ופשעיו המרבים, ואז יש לו תקנה טובה לתקן הכל.

מסכת

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקון
 הברית כמי שזוכה לסיים מסכת. וכבר אמרו
 חכמינו הקדושים (שבת קיח:): אמר אביי, תיתי לי
 דכי חזינא צורבא מרבנן דשלים מסכתיה, עבידנא
 יומא טבא לרבנן; כי עקר פגם הברית — הוצאת
 זרע לבטלה בא רק מהסמ"ך-מ"ם וכת דיליה,
 רחמנא לישזבן, שמכשילין את האדם בחטא
 המגנה הזה, וכשאדם זוכה לסיים מסכת, הוא
 מבער את הסמ"ך-מ"ם לגמרי, ואין לו שליטה על
 האדם. וזה אשר מ'ס'כ'ת היא אותיות פת ס"מ,
 הינו כשאדם זוכה לסיים מסכת, בזה מבער את
 הסמ"ך-מ"ם וכת דיליה, ולכן הוא עושה כל מיני

פְּעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם, שְׂאָדָם לֹא יִזְכֶּה לְסִיּוֹם מִסֻּכַּת, כִּי
 יוֹדַע, שְׂאָם אָדָם זֹכֶה לְסִיּוֹם מִסֻּכַּת, בְּזֶה הוּא מְכַלֶּה
 וּמְבַטֵּל אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכֶה לְמִסֵּר
 אֶת נַפְשׁוֹ, וְלִסִּיּוֹם מִסֻּכַּת אַחַר מִסֻּכַּת, אֵף שֶׁהִסְמִיךְ
 מִ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם, לְמַנְעוֹ מִכָּף.
 וְזֶה אֲשֶׁר שָׁמוֹ ס'מ'א'ל', רְאֵשֵׁי תְבוּת: ס'יוֹם
 מִסֻּכַּת אֵינן לְעֵשׂוֹת; עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ, אֱהוּבִי,
 בְּנִי, לִידַע, אֲשֶׁר אִם כָּבֹד נִכְשַׁלְתָּ בַחֲטָא הַמְּגִנָּה
 הַזֶּה, תִּקַּח מִסֻּכַּת וְתַחֲזֹר עָלֶיךָ מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת,
 וּבְזֶה אַתָּה שׁוֹרֵף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ עַל-יְדֵי
 הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְאֵיתָא
 בְּכַתְבֵּים, שֶׁהָאֲרִיז"ל גִּתָּן תִּקּוּן עַל פְּגָם הוֹצָאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, לְהִתְעַנּוֹת פ"ד תְּעִנִּיּוֹת, רַק עַל פְּעַם אַחַת
 שְׁחָטָא, וּמִי שְׁחָטָא עֲשֶׂר פְּעָמִים, עָלָיו לְהִתְעַנּוֹת
 שְׁמוֹנֶה מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים תְּעִנִּיּוֹת, וְאִם חָטָא מֵאָה
 פְּעָמִים בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עָלָיו לְהִתְעַנּוֹת שְׁמוֹנֶת
 אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת תְּעִנִּיּוֹת, וְאִם, חֵס וְשְׁלוֹם,
 נִכְשַׁל אֶלֶף פְּעָמִים בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה בִּימֵי חַיָּיו,
 עָלָיו לְהִתְעַנּוֹת שְׁמוֹנִים וְאַרְבָּעָה אֲלָף תְּעִנִּיּוֹת, אֲשֶׁר
 צָרִיךְ לְחִיּוֹת כַּמָּה מֵאוֹת שָׁנִים בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּדִי
 לְהִתְעַנּוֹת כָּל-כָּף הַרְבֵּה תְּעִנִּיּוֹת, אֲשֶׁר מוּכָן לְכָל,
 כִּי דָּבָר זֶה בְּלִתי מְצִיאוֹתֵי וּבְלִתי אֲפָשָׁרֵי. וְלִכֵּן עֲצֵה

קלה ונעימה, שיקח מסכת תענית, ויסימה מאה פעמים ואחת, ואם יזכה גם לסיים את ירושלמי תענית, וכן את התוספתא תענית, מאה פעמים ואחת, אין לתאר ואין לשער את גדל התקוון שיזכה, כי על-ידי-זה הוא פוטר מעצמו את כל התעניות והסגופים. ולכן, אהובי, בני היקר, אם אתה יודע שגכשלת בפגם הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה לסיים את מסכת תענית מאה פעמים ואחת, ואז בודאי תבטל ממך את כל התעניות והסגופים, שאתה צריך בשביל החטא המגונה הזה; כי לזכות לסיים מסכת אחת מאה ואחת פעמים, מבטל את הסמ"ך-מ"ם לגמרי, ומכל שכן בשזוכה לסיים גם את הירושלמי והתוספתא תענית, הוא בונה לעצמו ב'ית' נצחי להכניס בו בעלמא דאתי; כי למוד ב'בלי ירושלמי תוספתא בונה ב'ית' רוחני בעולם העליון, ומכל שכן אם זוכה לקחת אחר-כך עוד מסכת ולסימה מאה פעמים ואחת, וכן עוד מסכת, על-ידי-זה כבר אינו צריך שום תקוין בעולם, כי אין עוד תקוון כמו למוד וסיום מסכת, ואפלו שבתחלה יהיה קשה לו להבין הכל, מרב טמטום דעתו שנעשה על-ידי החטא המגונה הזה, עם כל זאת עליך להרגיל את

עצמך בתחלה רק לומר את הגמרא בלי פרוש
 רש"י ותוספות, עד שתזכה שיתחדד מחך ותבין
 את פרוש רש"י ותוספות. וזה התקון הגדול ביותר
 לחטא המגנה הנה. ולכן ראה, אהובי, בני, לקחת
 את עצמך בידך, ותקיים את דברי אלה, ואז תזכה
 לתקן את כל חטאיך. ונהו שאמרו חכמינו
 הקדושים (פסיקתא זוטא, פרשה צו): כל המשלים
 מסכת, צריך לעשות יום טוב, מכל שפן מי שזוכה
 לסיים מאה פעמים ואחת, בנה הוא מכלה את
 הסטרא אחרא והקלפות לגמרי; אשרי מי שמקיים
 את דברי אלה, ואז יהיה מבטח שימחלו לו על
 החטא המגנה הנה, ויאיר עליו אורו ותברך
 בהתגלות נוראה ונפלאה מאד. ואם היו בני-אדם
 יודעים את מעלת סיום מסכת, ואל איזה אשר זה
 מביא אותם בעולם העליון, היו עוסקים בנה כל
 ימי חייהם, כי מאן דגריית מסכתא חדא יהיבנא ליה
 עלמא חדא (תקוני זהר) [מי שזוכה לסיים מסכת,
 מקבל עולם רוחני בשביל זה]. ומכל שפן מי
 שמסיים את כל הש"ס, זוכה לרשת את השכינה,
 ומאיר עליו אורו ותברך בהתגלות עליונה, עד
 שנעשה בטל במציאות. וכבר אמר רבנו ז"ל, מי
 שזוכה לסיים את כל הש"ס, ממשיך על עצמו צלם

אַלְקִים, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּן וּקְדֻשַׁת הַבְּרִית. אֲשֶׁרִי מִי
שְׂזוּכָה לְסִים מִסֶּכֶת אַחַר מִסֶּכֶת, וְאִזּוּ יִזְכֶּה לְהַכְנִס
לְפָנַי וּלְפָנִים.

נְשׂוּאִין

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר עֵקֶר קְדֻשַׁת
הַבְּרִית — קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל הוּא לְהִתְחַסֵּן בְּגִיל צָעִיר
מְאֹד; כִּי כָּל זְמַן שְׂאֲדָם עֲדִין לֹא הִתְחַסֵּן, הוּא פֶּלֶג
גּוֹף, וְאִין בּוֹ שׁוּם שְׁלֵמוֹת, וְתַכְףּ-וּמְדָד כְּשִׂמְתַּחֲסוֹן,
הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו,
כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (מְדַרְשׁ שְׂמוּאֵל, פֶּרֶק ז'): הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה
— מוֹחֵלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי
שְׂזוּכָה לְחַסֵּן אֶת יְלָדוֹ בְּגִיל צָעִיר, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יְהִיו שְׂמֹרִים מִן הַחֵטָא. וּבְאַמֶּת עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא
בְּעַת הַנְּשׂוּאִין, שְׂאִזּוּ מִתְיַחֲדִין הַנְּשֻׂמוֹת יַחַד; כִּי
קִדְּם שְׂיָרְדוּ הֵיוּ לְמַעְלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים נְשָׂמָה
אַחַת, וּכְשִׂיָרְדוּ נִתְפָּצְלוּ, הַזְּכָר נוֹלָד אֶצֶל זוּג הוֹרִים
אַחַד, וְהַנְּקֵבָה נוֹלָדָה אֶצֶל זוּג הוֹרִים שְׁנַיִם,
וּכְשִׂזּוּכִים לְמִצָּא אַחַד אֶת הַשְּׁנַיִם, זֶה עֵקֶר הַתְּקוּן

לנשמה. ועקר הישועה והתקון הוא שעל-ידי שניהם יהיו נולדים נשמות חדשות בעולם, אשר הם יקדשו שמו יתברך על-ידי שיקימו את המצוות, וישבחו ויפארו את הקדוש-ברוך-הוא, וימשיכו גם הם את שכינת עזו יתברך למטה, אשר זו תכלית הבריאה — להוליד נשמות חדשות ולמלא את הארץ עם נשמות ישראל המיוחדות את שמו יתברך. ולכן ענין הנשואין הוא גדול מאד מאד, כי על-ידי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, הורגים את הנשמות, וגורמים להן חשך גדול, ולכן עקר תקון הברית הוא להתחנן דיקא, ולהוריד נשמות קדושות בקדשה ובטהרה, ולשמר עצמו מחטאים ועוונות. ועל-כן הוא ענין גדול לחתן את הילדים בגיל צעיר, שלא יטעמו טעם חטא כלל, ויולידו נשמות קדושות וטהורות המיוחדות את שמו יתברך בעולם, אשר אין למעלה מזה; כי בכל דור ודור נולדין צדיקים קדושים, ומי יודע אם לא יולדו אצלו נפשות צדיקים וצדקניות, שזו שלמות קדשת ישראל. ולכן כל מי שיודע שפגם עד עכשו בברית, עליו למסור את נפשו להתחנן תכף-וימיד, ויוריד את גאותו, ויקים מאמרם ו"ל (במות סג):

נחית דרגא ונסיב אתתא; כי באמת כל אלו שקשה להם למצא זווגם, זהו רק מחמת גאות וישות, שמחזיקים עצמם למשהו, עד שבעצמם אינם יודעים מה הם רוצים, ועל-ידי-זה קשה להם למצא את זווגם, ובפרט מי שחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, זה אשר מכניס באדם ישות וגאות, והולך לו שלא כסדר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פב), ועל-ידי-זה היא כנגדו, וקשה וכבד לו למצא את בת זוגו (שם, סימן פז); ועל-בן אשרי אדם המוריד את גאותו וישותו, ומבטל עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, אזי תכף-ומיד ימצא את זווגו, ועל-ידי-זה ינצל מפגם הברית. ובאמת עליך לדעת, אהובי, בני, אשר גאות ונאוף תלויות זו בזו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יא), ומזה באים לאדם כל הצרות והיסורים, וכל המשגעים משתגעים רק מחמת הגאות שנוכנסה בהם על-ידי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, וזה אשר מעכב באדם למצא את בת זוגו; אבל אם אדם חוזר אליו יתברך, ומבטל עצמו לגמרי אליו יתברך, וממשיך על עצמו תמיד אור זיו וחיית ודבקות הבורא יתברך, על-ידי-זה ממילא מתבטלת ישותו לגמרי, וזוכה לקדשת

ישראל, שהיא קדשת הברית; כי כשאדם זוכה לשוב בתשובה שלמה, ומבטל עצמו תמיד אליו יתברך, על-ידי-זה מתבטלת ישותו וגאותו לגמרי, ואז דיקא מוצא את בת זוגו, וזוכה להוליד בנים קדושים הממשיכים את שכנת עזו יתברך בעולם. ולכן ראה, אהובי, בני, לבטל את ישותך וגאותך לגמרי, ותהיה בעיניך פלא כלום ממש, בטל ומבטל בעיני עצמך, ותדם ותשתק לכל מחרפי ומבזי גפוף, ועל-ידי-זה דיקא תגיע אל קדשת הברית, ותזכה להוליד נשמות קדושות וטהורות בעולם; כי הכל תלוי כפי הבטול שהאדם זוכה לבטל את ישותו וגאותו, וזוכה להפיל באין סוף ברוך הוא; אשרי מי שאינו מטעה עצמו בזה העולם, אלא תכף-ומיד מתחתן לשם שמים, וכדי להנצל מפגם הברית, שאז בודאי ישוב וימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיו, אשרי לו!

נסיונות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר הנסיון

שְׁמַנְסִים אֶת הָאָדָם הוּא בְּתָאוֹת גְּאוּף, רַחֲמָנָא לְצִלָּן; כִּי עֵקֶר הַקִּדְשָׁה הִיא שְׁמִירַת הַבְּרִית, שִׁישְׁמֹר עֲצָמוֹ לֹא לְהִרְהֹר שׁוּם הִרְהוּרִים רְעִים, וְלֹא יִסְתַּכֵּל בְּשׁוּם דְּבַר הַמְּבִיא לְיַדֵּי הִרְהוּר, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹא לְיַדֵּי טְמֵאָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וּבְאֵמֶת זֶה הַדְּבַר הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר, וּבִפְרָט בְּדוֹר הַזֶּה, שְׁמֵת־פְּשָׁטִים הָעַרְב־רַב בְּעוֹלָם, וּמְמַלְאִים טְמֵאֵת גְּאוּף בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאִפְלוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם נִתְגַּשְׁמוּ בְּיוֹתֵר, וּמִסְתּוֹכְבִּים עֲרָמִים וְעֲרָמוֹת כְּחִיּוֹת טוֹרְפוֹת, וְהֵמָּה מְכַשִּׁילִים אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּהִסְתַּכְּלוּיּוֹת רְעוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לְיַדֵּי הִרְהוּרִים רְעִים וּמַגְנִיִּים עַד מְאֹד, וְזֶה גּוֹרֵם אַחֲר־כֵּן לְהַכְּשֵׁל בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְלִכֵּן כָּל מִי שְׂזוֹכָה לְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן, וְאִינוֹ נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי זֵהֶמֶת הַפְּרוּצִים וְהַפְּרוּצוֹת, וְשׁוֹמֵר אֶת עֵינָיו, וּבִפְרָט בְּיַמֵּי הַקִּיץ, וְאִינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם אִשָּׁה, וְעַל שׁוּם דְּבַר הַמְּבִיא לְיַדֵּי הִרְהוּר — קָדוּשׁ יִקְרָא! וְזֶה עֵקֶר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל — שִׁישְׁמֹר עֲצָמוֹ לֹא לְהַמְשִׁיךְ אַחֲרֵי הַקְּלָפוֹת וְהַזְּהֵמָה הַנִּמְצָאת עִכְשׁוֹ בְּעוֹלָם. וְאִף שֶׁזֶּה דְּבַר הַכִּי קָשָׁה לְאָדָם, וּבִפְרָטִיּוֹת לְבְנֵי הַנְּעוּרִים, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כָּל הִרְחֻבוֹת מְלֵאִים תְּמוֹנוֹת תּוֹעֵבָה, וּמִסְתּוֹכְבוֹת פְּרוּצוֹת בְּבִגְדֵי

שחץ, אשר דבר זה מכניס הרהורי נאוף, רחמנא לצלן, עם כל זאת כל מי שזוכה לעמד בנסיונות, ואינו נמשך אחר הרע, אז דיקא הקדוש-ברוך-הוא מגלה לו רזין וסתרי נסתרות. פי קדם שהאדם בא לידי התגלות התורה ולהבין רזי וסתרי תורה, מנסין אותו בכל מיני נסיונות קשים, וכשעומד בנסיונות, אז דיקא מתגלה אליו מלך עליון בגלוי רב עד מאד (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו); ועל-כן אפלו אם נכשלת כבר במה שנכשלת, ועדין אתה מנח בזהמת תאות נאוף, עליך לדעת, אשר זה עקר התשובה — שתעבר את כל אלו המקומות שהיית כבר בהם, ועכשו אתה פונה ערף, ואינך חוזר אל השטיות שעשית, וכן אינך מסתכל כבר בכל אלו הנהמות שהסתפלת בהן, זה עקר התשובה השלמה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מט); ולכן מאחר שכבר עברו עליך בחייה נסיונות קשים ומרים, שנכשלת בראיות אסורות, ועל-ידי זה באת להרהורים רעים ומגנים, אשר זה הביא אותך להכשל בחטא המזהם של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עקר תקונך הנצחי לעמד בנסיון, ולא לחזור אל השטיות והזהמה שעשית עד עכשו, ותפנה ערף מהם לגמרי, ותכפה את יצרך,

ואז דיקא ושב השם יתברך וימחל לך. העקר רק תתחזק בכל הכחות, ואל תסתכל על שום דבר בעולם; כי באמת זה בעצמו חלק מהנסיונות של האדם, אפלו שפבר נכשל במה שנכשל — עליו להתחזק, ולא להמשיך אחר יצרו הרע, ואפלו שנכשל בחטא המגנה הזה ימים ושנים עם כל זאת, תכף-ומיד כשנסכם בדעתו לשוב בתשובה שלמה, זה עקר מעלת התשובה, שאינו נשבר בשום פנים ואפן, ואפלו שתעלינה לו מחשבות כאלו אבד מנוס ותקנה ממנו, וכאלו אין צריכים אותו, וכאלו אין לו כבר תקנה, ואפלו יראה את זאת כתוב בספר, אשר לו אין כבר שום תשובה, עם כל זאת אם עומד בנסיון, ואינו מסתכל על שום דחוי ורחוק שבעולם, אזי דיקא (ישעיה ו, י) "ושב ורפא לו". אך עליך לדעת, אהובי, בני, כי הנסיונות קשים ומרים מאד, וקדם שהאדם חוטא בחטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, יש לו נסיונות קשים עד מאד, כי הרחובות מלאים זהמה ותמונות תועבה, ופרוצים ופרוצות מסתובבים בבגדי שחץ, והיצר בוער בו כתנור להכשיל, חס ושלום, בראיות אסורות, אשר מזה בא החטא המגנה הזה של הוצאת זרע

לבטלה, ואם זוכה לעמד בנסיון — אשרי לו; כי
 אז מתגלה לו מלך עליון בהארה נוראה ונפלאה
 עד מאד, ונתגלים לו סודות התורה. ולהפוך —
 מי שפכר נפל במקום שנפל, ולא עמד בנסיון,
 ונכשל במה שנכשל, עד שהגיע אל עברות
 חמורות של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,
 עקר הנסיון שלו לעמד חזק ואיתן בדעתו, ולא
 להשבר ולא להפגם בקטנות המחין, ולא להיות
 בחלישות הדעת, כאלו אבד מנוס ותקנה ממנו,
 וכאלו אין לו תקנה. אדרבה, עכשו הוא צריך
 לעמד בנסיון ולא להתיאש בשום פנים ואפן, אלא
 באמין, שאם יכולים לקלקל — יכולים לתקן
 (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב). ובזה תלוי הנסיון
 של כל אלו שפכר נכשלו בפגם הברית; כי החטא
 המגנה הזה מכניס באדם יאוש ודפאון ומרירות
 עצומה, עד שנדמה לו, כי אבד מנוס ותקנה ממנו
 לגמרי, רחמנא לצלן; ועל-כן כל מי שרוצה לתזר
 בתשובה, עליו לעבר את הנסיון הקשה הזה,
 שנכנס בו עצבות ויאוש, כאלו לו אין כבר תקנה
 לתקן את מה שקלקל, אשר זה בעצמו כפירות
 ואפיקורסות, שנמשכת מהחטא המגנה הזה של
 הוצאת זרע לבטלה; כי כל זמן שהאדם חי הוא

יכול לְתַקֵּן הַכֹּל (פְּסִיקְתָּא זוּטָא רִישׁ אָמֹר), וְאֵין לָךְ
דְּבַר הָעוֹמֵד בְּפָנֵי הַתְּשׁוּבָה (עֵין יְרוּשְׁלָמִי פָּאָה א, א);
אָבֵל זֶה הַנְּסִיוֹן שֶׁל כָּל אֱלוֹ שְׁנֵפְלוּ כְּבָר בְּעִמְקֵי
עִמְקִים בְּשֵׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתּוֹ, רַחֲמָנָא לְעָלָן,
לְרֹאוֹת אִם לֹא יִתְיַאֲשׁוּ, וַיַּחְזִיקוּ מֵעַמֵּד, וַיַּחְזְרוּ
אֵלָיו יִתְבַרֵּךְ. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹמֵד בְּנְסִיוֹן בְּזֶה
הָעוֹלָם, וְאֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי
שְׂאֵינוֹ בָּא לְגַמְרֵי לְכָלֵל חֲטָא, וַיַּעֲיֵד עָלָיו הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא — אֲשֶׁרִי לוֹ!

נְפִילָה

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, אֲשֶׁר עָקַר הַנְּפִילָה
שֶׁל הָאָדָם הִיא רַק עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית, בֵּינָן
שְׁנֵכְשֵׁל אָדָם בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
לְבִטְלָה, הוּא כְּבָר נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, וְנִכְנָסֵת בּוֹ חֲלִישׁוֹת
הַדַּעַת, וְנִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי, וּמִתְחִיל לְהַפְרֵד מִבְּנֵי-אָדָם,
עַד שֶׁמֶרַב דְּכַאוֹן שְׁנֵכְנַס בּוֹ, אֵינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל לְהִיּוֹת
בַּחֲבֵרָה אַחַת עִם בְּנֵי-אָדָם, וְאוֹהֵב אֶת הַבְּדִידוֹת,
וְהַמְרָה שְׁחוּרָה מִתְגַּבְּרַת עָלָיו, וַיּוֹשֵׁב מִבְּדָד מִבְּנֵי-

אדם, ומחשבותיו מטרידות אותו, ונכנס בתוך עצמו יותר ויותר, עד שאינו יכול לסבל את שום ברירה, והוא מלביש את זאת בקדשה, ובאמת אין זה אלא שגעון שנדבק בו. ויש שנפלו כל-כף בחטא המגנה והמזהם הזה, עד שנופלים בעיני עצמם לגמרי, ונדמה להם כאלו אבד מנוס ותקוה מהם, וזה מכניס בהם יאוש עמו, ורחמנא לצלן, עד שיש שנכנסו בהם מחשבות של התאבדות. וגם בזה יש כמה בחינות: יש שמבצעים את זאת ומתאבדים, ויש שפוחדים להוציא מהכח אל הפעל, אבל מסתובבים עם מחשבות של התאבדות, וזה ממרר להם את חייהם, והם תמיד נמצאים בלחץ גדול, וצרים ומרים להם חייהם. ויש בני-אדם, שכל-כף נפלו בעיני עצמם, עד שמרגישים בעצמם רגשי נחיתות, וקשה וכבד להם להתחיל לדבר עם זולתם. והכל בא מחמת החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ויש שבאו על-ידי החטא הזה לידי שגעון ממש, וכל התרופות שנותנים להם, אינן מועילות, כי הרופא באמת אינו יודע שרש בעצתם, וכן ההורים אינם מתארים לעצמם שבנם נפל בחטא המגנה הזה, ומתגעל בחטא הזה. אשר משם נובעים כל

השגֵּעוֹנוֹת, הַנְּפִילוֹת, הַיְרִידוֹת וְהַחֲלִישוֹת הַדַּעַת. וְלִכֵּן מִי שִׁיּוּדַע בְּנַפְשׁוֹ, שֶׁפָּגַם בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה, עָלָיו לְבוֹא אֶל הַרוֹפֵא הָאֲמֵתִי, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, שִׁיּוּדַע שְׂרָשֵׁי נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וַיְכוּל לְתַקֵּן אוֹתָם; כִּי הַצַּדִּיק הָאֲמֵת יֵשׁ לוֹ תְּרוּפוֹת לְכָל מִינֵי מַחֲלוֹת וְחֻלָּאִים רַעִים הַבָּאִים מִפְּגָמֵי הַבְּרִית; כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מִינֵי פְגָמִים, וְהֵם הָעֲשָׂרָה מִינֵי חֲצִים שִׁיּוּרָה הַמְּלֶךְ הָאֲכֹזֵר בְּתוֹךְ גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר כָּל חֵץ מְשׁוּחַ בַּעֲשָׂרָה מִינֵי סַמִּים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן (עֲיֵן סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה יג, מִיּוֹם ו'). וּמִי יְכוּל לְהוֹצִיא אֶת כָּל הָעֲשָׂרָה מִינֵי חֲצִים? רַק הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, עַל-יְדֵי הָעֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה שֶׁהוּא שָׂר לְפָנֶיהָ, שֶׁזֶה סוּד הָעֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם תְּקוּן הַכְּלָלִי, הַמְּתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, אִם כָּבֵר נִפְלֵת בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה, עֲצָתְךָ — שֶׁתִּתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְתִסַּע אֶל צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר אוֹמֵן, וְתִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה בְּעִבּוּרוֹ, וְתֹאמַר שֵׁם הָעֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים תְּקוּן כְּלָלִי, וְהִבְטִיחַ רַבְּנוּ ז"ל עִם שְׁנֵי עֲדִים נְאֻמָּנִים, אֲשֶׁר אָפְלוּ אִם עָצְמוּ וְגִבְהוּ חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו שֶׁל הָאִישׁ הַבָּא אֵלָיו, יַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה נְצִחִית, וַיּוֹצִיאוּ מֵהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו. וְכֵן

תתמיד בספריו הקדושים, ותקיים את עצותיו הקדושות, ותתחבר עם אנשיו האמתיים, ועל-ידי זה תהיה מקרב אליו, והוא בודאי יגביה אותך מנפילתך, ואין לך מה לדאג כלל, העקר להיות רגיל לדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, אשר זה יוציא ממך את כל השגעונות והמחשבות של הבל, הבאים מחטאיך המרבים. ואם תצית אותי ותהיה מקרב אל רבנו ז"ל בלב ונפש, ותקיים את כל עצותיו הקדושות, נכון יהיה לך בטיח, שתזכה לצאת מירידתך ונפילתך, ותפטר מכל הצרות והיסורים והדאגות והחלישות הנדעת שלך, העקר רק חזק ואמץ לא להסתכל על שום ברירה שבעולם, המדברת נגד רבנו ז"ל, כי בשביל הבחירה והנסיון נתנו כחות עצומים לסמ"ך-מ"ם להקים שלוחיו בכל מקום, והם ימנעו את האדם מלהתקרב אל צדיקי האמת. ולכן כל מי שיודע בנפשו מה שחטא ופגם עד עכשו, עליו לעשות כל מיני מסירות נפש להשאר אצל רבנו ז"ל, ושום ברירה שבעולם לא תוכל לרחקו ולסלקו ממנו. וצריך להיות חכם גדול לא להכנס בשום וכוחים עם שום ברירה אודות ההתקרבות אל רבנו ז"ל, כי בני-אדם ממילא לא

זבינו אותך, ואף אחד אינו יודע מה שעובר עליך, ולכן מה ולמה לך להפגס בדין ודברים עם מישהו, יותר טוב לך להעלים ולהסתיר את התקרבותך אליו, כדי שלא תתעוררנה עליך מניעות, מחלקת ומריבות. אפה ראה, אהובי, בני, להתחזק להשאר אצל רבנו ז"ל, ותשקד הרבה בספריו הקדושים אשר יורו לך את הדרך הנכונה, איך לצאת ולקום מגפילתך, ותזכה להתעלות מעלה מעלה; כי באמת אין שום גאוש בעולם כלל, ואפלו אם חטאת זה ימים ושנים בחטא המגנה הזה, עדין יש תקנה לאחריתך, אם תחזיק עצמך בצדיק האמת — ברבנו ז"ל, ולא תסתפל על שום מונע ומעכב; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם, ואז יתפך את כל הנפילות והירידות לעליות גדולות.

נבול פה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רגיל לדבר

נבול פה, רחמנא לצלן. וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות נבול פה, סימן א'): מי שמדבר נבול פה, בידוע שלבו חושב מחשבות און; וסימן זה יהיה בידך, אשר אין אדם מנבל פיו, אלא אם-כן נכשל בחטא המגנה הזה. ואמרו חכמינו הקדושים (שבת לג.): בעון גבלות הפה צרות רבות וגזרות קשות מתחדשות, ובחורי שונאי ישראל מתים יתומים ואלמנות צועקים ואינן בענין. ועל זה צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך, שלא ינבל פיו, וכן שלא יעמד במקום שמנבלים פיהם, פי ההבל פה של אלו האנשים גורם נאוף בהשמע דבריהם (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מג). ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה ד', סימן ז'): "יהיה מחנך קדוש, ולא יראה בך ערות דבר" (דברים כג, טו), אל תקרי דבר אלא דבור זה נבול הפה; פי בזה שהאדם מנבל את פיו, רחמנא לצלן, מטמא את עצמו יותר ויותר בחטא המגנה הזה, פי כל מה שהאדם מדבר יותר מנאוף, על-ידי-זה מושך על עצמו יצר הרע של נאוף, ונופל בפח קדוש יותר, פי הדבור מכריח אותו לחטא, רחמנא לצלן. וזה מה שאנו רואים, שדרךן של גוים אמות העולם לדבר רק נבול פה, כי מנחים בתוך נאוף,

וְהֵם מְזַהְמִים בְּיוֹתֵר בַּחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה, וְעַל-כֵּן
הִזְהִירָנוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, "וְהִיָּה מִחֲנֹךְ קְדוֹשׁ",
שְׁעַם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְקַדֵּשׁ אֶת מִחְנָם בַּקְדֻשֶׁת
הַדְּבוּר, כִּי הַדְּבוּר הוּא עֵקֶר הָאָדָם. וְלָכֵן, אֱהוּבִי,
בְּנִי, מֵאַחַר שֶׁכָּבֵר נִכְשַׁלְתָּ וּבָאתָ אֶל חֲטָא הַמְגִנָּה
הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עֵקֶר
תְּקוּנָה לְשִׁמּוֹר מִהַיּוֹם לֹא לְנִבֵּל אֶת פִּיךָ וְאַפְלוּ
בְּטָעוֹת, וְתִהְיֶה זֶהִיר בְּזֶה מְאֹד, כִּי (עָרְכִין טו.):
חֲמוּר הָאוֹמֵר בְּפִיו יוֹתֵר מִן הַעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה, רַחֲמָנָא
לְצִלָּן; כֹּל-כֵּן חֲמוּר הַדְּבוּר שֶׁאָדָם מְנַבֵּל פִּיו
וּמְדַבֵּר בְּנֵאוּף. וְלָכֵן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר
פָּגַמְתָּ בַּפְּגָם הַבְּרִית, רְאֵה לְשִׁמּוֹר עֲצֻמָּךְ וּלְהִזָּהֵר
מְאֹד לֹא לְנִבֵּל אֶת פִּיךָ בְּשׁוֹם פָּנִים וְאַפָּן, וְאִזּוּ שָׁב
הַנְּיָ"ה וְרָפָא לָךְ.

נְגִינָה

צְרִיף שְׂתַדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי הַיָּקָר! אֲשֶׁר אֵין עוֹד
דְּבַר הַמוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו
שֶׁנֶּפֶל לְשֵׁם, אֲלֵא נְגִינָה, שְׁצַרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ

לשיר איזה נגון של שמחה, ודיקא זה יוציאו מהשאל תחתית ומתחתיו, כמו שכתוב (שופטים ה, ג): "אנכי להוי"ה אנכי אשרה אומר להוי"ה אלקי ישראל"; הינו אם אדם רוצה לזכות להיות דבוק בהוי"ה ברוך הוא וברוך שמו, עליו להרגיל את עצמו לשיר ולזמר נגון של שמחה, אפלו בינו לבין עצמו, ועל-ידי-זה יצא מהשאל תחתית ומתחתיו שגפול לשם. ובפרט מי שגכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהחטא המגנה הזה מכניס באדם עצבות ועצלות ודכאון פנימי, עליו להרגיל את עצמו לשיר אפלו בינו לבין עצמו שיר של שמחה, וזה יוציאו מהשאל תחתית ומתחתיו. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רעג): טוב לאדם להרגיל את עצמו שיוכל להחיות את עצמו עם איזה נגון, כי נגון הוא דבר גדול וגבוה מאד מאד, ויש לו כח גדול לעורר ולהמשיך את לב האדם להשם יתברך, ואפלו מי שאינו יכול לנגן, אף-על-פי-כן בביתו ובינו לבין עצמו יוכל להחיות את עצמו באיזה נגון, כפי שיוכל לזמר אותו; כי מעלת הנגון אין לשער. וכבר מבאר בדברי רבנו ז"ל כמה תורות גבוהות מענין נגון. ועין בסוף המעשה של השבעה בעטלירס, שם מרמזת קצת

מַעֲלַת הַנְּגוּן, כִּי מְבֹאֵר שָׁם, שֶׁעֵקֶר רְפוּאַת הַבֵּת מִלִּפְנֵי שְׁנֵפֵלָה חֲלָשׁוֹת הוּא עַל-יְדֵי נְגוּן; הֵינּוּ עַל-יְדֵי עֲשָׂרָה מִיַּי נְגִינָה שְׁמַנְגָן הַבְּעֻטְלִיר בְּלֹא יָדַיִם, וְהוּא יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת הַחֲצִיִּים אֲפֵלוּ לְאַחַר שְׁנֹזְרָקוֹ, עַל-יְדֵי הָעֲשָׂרָה מִיַּי נְגִינָה שְׁמַנְגָן לְפָנֶיהָ; הֵינּוּ אֲפֵלוּ שְׁאֵדָם נִכְשָׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲצִיִּים, יוֹרֵה כְּחֵץ וְכוּ', עַל-יְדֵי כַח הַנְּגִינָה, הַצְּדִיק יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת הַחֲצִיִּים אֲפֵלוּ לְאַחַר שְׁנֹזְרָקוֹ וְכוּ', כֹּל-כֵּן גְּדוּלָה מַעֲלַת הַנְּגוּן. וְלִכֵּן מֵאַחַר שֶׁכָּבֵר נִכְשָׁלָתָ בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֵקֶר תְּקוּנָה, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, שֶׁתְּמִיד תִּשְׁרֵי נְגוּנִים וְשִׁירוֹת, אֲפֵלוּ בִּינְךָ לְבֵין עֲצֻמָּךְ, וְאֵל תִּתֵּן לְעֲצָבוֹת וְהִמְרִירוֹת וְהִדְכָאוֹן שִׁישְׁלֻטוֹ עֲלֶיךָ, אֵלֹא תַעֲשֶׂה כֹּל מִיַּי מֵאַמְצִים וּפְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, וְזֶה עֵקֶר רְפוּאַת הַנְּשֻׁמָּה, שֶׁהִיא הַבֵּת מִלִּפְנֵי שְׁנֵפֵלָה חֲלָשׁוֹת, אֲשֶׁר אֵי אֲפֶשֶׁר לְהַחְיֹתָהּ אֵלֹא עַל-יְדֵי נְגוּן וְשִׂמְחָה. וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כֹּל מִיַּי פְּעֻלוֹת לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאֲפֵלוּ אֵינּוּ יָכוֹל, יִכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהַגִּיעַ אֶל מַדַּת הַשְּׂמֵחָה, אֲשֶׁר הִיא רְפוּאַת הַבֵּת מִלִּפְנֵי, וְדִיקָא עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה יָכוֹלִים לְהוֹצִיא אֶת הַנְּשֻׁמָּה, שֶׁהִיא הַבֵּת מִלִּפְנֵי, מִהַפָּה יָקוּשׁ שְׁנֵפֵל

אליו, ואפלו לעשות עצמו כאלו הוא שמח, זה דבר גדול מאד. וכתב מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, גשיאת כפיים ד', אות ו'), שזה סוד (תהלים לד, א): "לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך". פי דוד המלך הוא בחינת מלכות דקדשה, שהוא בחינת השכינה, שהוא בחינת מלכות דוד — משיח כידוע, שהוא בחינת שמחה. ועקר המלחמה של דוד עם הסטרא אחרא והקלפות היה רק לשבר את העצבות ולזכות לשמחה, שזהו בחינת עשרה מיני נגינה שהמשיך דוד בעולם, על-ידי ספר התהלים, שכלול מכל העשרה מיני נגינה, שהם בחינת שמחה, כמו שכתוב (תהלים צב, ג): "עלי עשור ועלי נבל וגו', כי שמחתני ה' בפעלך" וגו'. וכן מבאר בזהר הקדוש (משפטים קז), שדוד המלך, עליו השלום, הוא בדיקא דמלכא, שאפלו בעת שהתודה על חטאו בשבירת לב, לא עזב את דרכי בדיקתו, פי דוד הוא בחינת מלכות דקדשה, שהיא בחינת השכינה, שהיא שמחתן של ישראל; ועל-כן בעת שבא דוד ביד הפלשתיים בגלות, ותפסו אותו והביאוהו לפני אבימלך, ורצו לנקם בו, וראה דוד, שאי אפשר להתגבר עליהם ולצאת מהם. כי אם על-ידי

שְׁמִיחָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר הַהֲתַגְבְּרוּת עַל הַקְּלָפוֹת
 וְהַסְטָרָא אַחְרָא, שֶׁהֵם בְּחֵינַת עֲצָבוֹת, שְׁמִתְגַּבְּרִים
 עַל הָאָדָם בְּעַת שְׁחוּטָא בַּפְּגָם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא
 לְצַלָּן, וּבְשִׁבִיל זֶה בְּעַת תַּקְּףָה הַגְּלוּת שְׁמִתְגַּבְּרִין
 הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחְרָא בְּמִרְיַת הַשְּׁעָבוֹד, וְאִינָם
 מְגִיחִים לְשִׂמְחָה, וְאִם-כֵּן מֵאִין יָבֵא עֲזָרְנוּ? כִּי אִי
 אֶפְשָׁר לְהַמְלִיט מִהַסְטָרָא אַחְרָא, כִּי אִם עַל-יְדֵי
 שְׁמִיחָה, וְלִשְׁמִיחָה אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת מִחֲמַת תַּקְּףָה
 הַתַּגְּבְּרוּתָם מִחֲמַת פְּגָם הַבְּרִית, עַל-כֵּן דְּוֹד הַמְּלִךְ
 שְׁהִיָּה שְׁמִיחָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁנֶּפֶל בַּגְּלוּת בְּיַד
 הַסְטָרָא אַחְרָא, שֶׁהֵם הַפְּלִשְׁתִּים, חָנַן הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ
 אוֹתָם בְּעֵצָה הַזֹּאת, שְׁעֵשֶׂה עֲצָמוֹ כְּשׁוֹטָה מִמֶּשׁ,
 וְעֵשֶׂה מִעֵשֶׂה שְׁטוּת וְשִׁגְעוֹן מִמֶּשׁ, וְהוֹרִיד רִירוֹ עַל
 זְקֵנוֹ, וַיִּתֵּן עַל דְּלִתּוֹת הַשֶּׁעַר וְגו' (שְׁמוּאֵל-א פָּרָק
 כ"א); וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְלֵט מִיָּדָם. כִּי עַל-יְדֵי מְלִי
 דְשְׁטוּתָא דִּיקָא בָּאִים לְתוֹךְ שְׁמִיחָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
 נִצּוּלִין מֵהֶם; כִּי עֵקֶר הַהֲתַגְבְּרוּת עֲלֵיהֶם הוּא
 עַל-יְדֵי שְׁמִיחָה, וְאִי אֶפְשָׁר בַּגְּלוּת לְשִׂמְחָה, כִּי אִם
 עַל-יְדֵי מְלִי דְשְׁטוּתָא דִּיקָא. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁנִּכְשַׁל
 כָּבֵר בַּפְּגָם הַבְּרִית, שְׁעָלְיוֹ מִתְפַּשְׁטִים הַקְּלָפוֹת
 וְהַסְטָרָא אַחְרָא, לְהַפִּילוֹ בְּמִרְיּוֹת וּבְעֲצָבוֹת, עָלְיוֹ
 לְמַסַּר אֶת נַפְשׁוֹ לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׁמִיחָה,

כי השמחה היא תקון הברית, ואי אפשר להגיע לשמחה, אלא על-ידי נגונים שינגן לעצמו נגונים של שמחה, ויעשה את עצמו כאלו הוא שמת, וזה יביא אותו אל שמחה אמיתית, ועל-ידי השמחה יזכה לקדשת הברית, ויגאל מגלותו שנפל לשם; אשרי מי שמנגן לעצמו תמיד נגונים של שמחה, ואפלו שהוא נמצא כבר בידי הסטרא אחרא, שלכדו אותו במצודתם הרעה, עם כל זאת אינו מיאש את עצמו בשום פנים ואפן, אלא מנגן לעצמו נגונים של שמחה, שאז דיקא על-ידי-זה יזכה סוף כל סוף להגיע אל שלמות תקונו. כי עקר תקון וקדשת הברית הוא רק על-ידי שמחה ונגונים.

סודות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שקלקל את דעתו ומחו והכניס בו הרהורים רעים, רחמנא לצלן, עד שבא כבר אל החטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עקר תקונו ללמד

סוּדוֹת הַתּוֹרָה; כִּי כִשְׂאָדָם חוּטֵא וְנִעְקָר מִשְׂרָשׁוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, אֲזִי אֵין עֵצָה אַחֲרַת, אֲלֵא לַעֲלוֹת בְּעֲלִיָּה אַחַר עֲלִיָּה, הֵינּוּ כִי כִשְׂהָאָדָם חוּטֵא, אֲזִי נוֹפֵל בְּהִסְתָּרָה שְׁבַתוֹף הַסְתָּרָה, אֲשֶׁר נִעְלָם וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי הָאוֹר הָאֱלֹקִי. וּבִפְרָט מִי שְׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוּצָאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלְיוּ לְדַעַת, אֲשֶׁר נִחְשָׁף מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי הָאוֹר הָאֱלֹקִי, וְאֵינּוּ זוֹכֵה לְרֵאוֹת וּלְהַרְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי הִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשִׁים גָּסִים וְעֵבִים, עַד שֶׁנִּסְתָּר מִמֶּנּוּ הָאוֹר לְגַמְרֵי, וְכֵא לִיָּדֵי כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת. עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי־אָדָם שְׁכוֹפְרִים בְּעֵקֶר, וְכֹל זֶה בָּא מִחַמַּת הַחָטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוּצָאת זָרַע לְבִטְלָה, כִּי הִפְרִיד אֶת הַטְּפָה מִבֵּת זוּגוּ, שְׁזָה הַפְּרוּד בֵּין הַיִּסוּד לְמַלְכוּת, בֵּין אוֹת וְלֹאוֹת ה', וְגַרְם קְלָקוּל גָּדוֹל בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת, עַד שֶׁרַע וְמָר לוֹ לְגַמְרֵי; כִּי מִי שֶׁנִּתְכַּפֶּה בְּהַעֲלָמָה וְהִסְתָּרָה, לוֹ מְרִים הַחַיִּים מָאֵד, כִּי בְּרַגַע שֶׁשָּׂכַח לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, עַל־יָדֵי־זֶה כָּל חַיּוֹ מְרִים, וּמִסְתַּוְּבֵב בְּצַעַר וּבִיְסוּרִים וּבְדַכְּאוֹן עִמָּק, עַד שֶׁמַּרְגִישׁ שְׂאָבֵד מְנוּס וְתִקְנָה מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי. וּבְאַמַּת כְּכֹר צַעֲק רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, וְאַפְלוּ מִהַמְּהוּמוֹת הַכִּי מִטְּנָפִים יְכוּלִים לַעֲלוֹת אֵלָיו

יִתְבַרֵךְ. וְאִם אָדָם יִחַפֵּשׂ וַיִּבְקֹשׂ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, אֶפְלוּ בַּמְקוֹמוֹת הַמְטַנְפִּים שְׁלֹשׁ נֶפֶל וְנִמְצָא
 עֲכָשׁוּ, אֲזַי עַל-יְדֵי חֲפוּשׁ וּבִקְשָׁה יִזְכֶּה לְמִצָּא אוֹתוֹ,
 וּבִפְרָט כְּשִׁיִּצְעַק 'אֵיהָ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ' (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן,
 חֶלֶק ב', סִימָן יב), וְכָל שִׁיחַפֵּשׁ וַיִּבְקֹשׂ אַחֲרָיו
 יִתְבַרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְדִיקָא
 בְּהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹף הִסְתָּרָה יִמְצָא גְלוּי אֱלֻקוֹת
 בְּתַכְלִית הַמְדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה, כִּי בְּתוֹף הַהִסְתָּרָה
 שְׁבִתוֹף הִהְסְתָּרָה, שֵׁם הַתּוֹרָה מְלַבֵּשׁ בְּסִתְרֵי
 תּוֹרָה, כִּי מִחֲמַת שֶׁהִיא צְרִיכָה לְהִתְלַבֵּשׁ בַּמְקוֹמוֹת
 מְטַנְפִּים כְּאֵלוֹ, הֵינּוּ אֶצֶל אֱלוֹי שְׁעֵבְרוּ הַרְבֵּה, עַד
 שְׁנִסְתַּר מֵהֶם בְּהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹף הִסְתָּרָה, עַל-כֵּן חָשַׁב
 הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ מִחֲשָׁבוֹת לְכָלִי לְהַלְבִּישׁ שֵׁם פְּשׁוּטֵי
 הַתּוֹרָה, לְבַל יוּכְלוּ הַקְּלָפוֹת לִינֹק מִשֵּׁם הַרְבֵּה,
 וַיְהִי הַפָּגַם גָּדוֹל מְאֹד. וְעַל-כֵּן הוּא מְסִתִּיר
 וּמְלַבֵּישׁ שֵׁם תּוֹרָה גְבוּהָה דִּיקָא, סִתְרֵי תּוֹרָה, שֶׁהֵם
 תּוֹרַת הַנְּיָ"ה בְּעֲצָמוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לִינֹק מִשֵּׁם
 הַרְבֵּה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת יב, יב): "וְעַבְרָתִי בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא מִלְאָךְ אֲנִי וְלֹא שְׁלִיחַ, אֲנִי הַנְּיָ"ה
 וְלֹא אַחֵר"; כִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, שֵׁם הַקְּלָפוֹת
 מְצוּיּוֹת מְאֹד, עַל-כֵּן שֵׁם דִּיקָא מְלַבֵּשׁ וּמְסִתֵּר הַשֵּׁם
 יִתְבַרֵךְ בְּעֲצָמוֹ, הֵינּוּ תּוֹרַת הַנְּיָ"ה מִמֶּשׁ, סִתְרֵי

תורה, על-פֶּן דִּיקָא מֵהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסְתָּרָה, כְּשִׁחֻזֹּר וּמֵהִפְכָּה לְדַעַת, נַעֲשֶׂה מִזֶּה דִּיקָא תוֹרַת הַיְיָ מִמֶּשׁ, שְׁנִתְגַּלִּים לוֹ סִתְרֵי תוֹרָה (לְקוּטֵי-מִיְהוּרָן, חֶלֶק א', סִימָן נו); גִּמְצָא, כָּל מִי שִׂוְדַע בְּנַפְשׁוֹ, שְׁחָטָא וּפְגָם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְנַעֲלָם וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׁרָעִים וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים מְאֹד, אִם יִתְחִיל לְלַמֵּד סִתְרֵי תוֹרָה, יִדְבִּיק אֶת נִשְׁמָתוֹ לְשִׁרְשָׁה הָעֲלִיּוֹן; כִּי בְּאֵמַת נִשְׁמָה שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל הִיא חֶלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל מִמֶּשׁ מַעְצָם הָאֲצִילוֹת, אֲךָ בְּרַגַע שְׁבָאָה לָזֶה הָעוֹלָם, הִיא מִתְלַבֶּשֶׁת בְּלְבוּשׁ גִּשְׁמִי וְחִמְרִי, וּבִכְפֻרֵט כְּשֶׁנֶּכְשֶׁל אָדָם בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַד שְׁבָא לְיַדֵּי כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, שְׂאֲצָלוּ נַעֲלָם וְנִסְתָּר הָאֱלֹקוֹת לְגַמְרֵי, הוּא צְרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים כְּדֵי לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וְעַקֵּר תִּקְנָתוֹ הוּא דִּיקָא שֶׁם בְּמִקוּמוֹת הַגְּמוּכִים וְהִירוּדִים וְהַנְּפוּלִים שְׁנִמְצָא בָהֶם, שִׁילְמַד סִתְרֵי תוֹרָה. וְלִכֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְיָ, אִם אַתָּה יוֹדַע שְׁנִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, תִּקְבַּע לְעֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמִשָּׁה דְּפִים זֶהר וְחֲמִשָּׁה דְּפִים תְּקוּנֵי-זֶהר, כִּי כִּף גִּתָּן הָאֲרִיז״ל תִּקּוֹן לְבַעַל תִּשׁוּבָה. וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל

לְהִתְעַמֵּק בְּסִפְרֵי חֲסִידוֹת הַמַּגְלִילִים אֶת אֲמַתַּת
 מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוֹי רַב וְנוֹרָא מְאֹד, וּמְסִבִּירִים
 אֶת דְּבָרֵי הָאֲרִיז"ל, עַד שְׁאֵפְלוּ הֵכִי נְמוּכִים וְהֵכִי
 יְרוּדִים, גַּם־כֵּן יוּכְלוּ לְהִבִּין סוּדוֹת הַתּוֹרָה. וְעַל
 כָּל־ם — אִם אַתָּה רוֹצֵה בְּאֲמַת לְהִבִּין בְּסִתְרֵי תּוֹרָה,
 עֲלֶיךָ לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט בְּסִפְרֵי
 הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל
 אָמַר, שֶׁהַסֵּפֶר הַזֶּה יִפְתַּח אֶת קִשְׁיוֹת גִּידֵיו שֶׁל
 הַלּוֹמֵד בוֹ, וְיַעֲשֶׂה אוֹתוֹ לְבַעַל הַשְּׂגָה גְּדוּלָה מְאֹד,
 וְיַחֲזִיר אוֹתוֹ בְּתִשׁוּבָה (חֵי־מוֹהַר"ן, סִימָן שֵׁמֶט).
 וְעַל־כֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ, שֶׁפָּגַם בַּחֲטָא הַזֶּה
 שֶׁל הוֹצָאָת זֶרַע לְבִטְלָה, עֲלָיו לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי
 הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, שֶׁהוּא מִפְתַּח
 לְכָל סִפְרֵי הַחֲסִידוֹת וּלְכָל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל, וְעַל יָדָם
 יִפְתַּח לוֹ אוֹר גְּדוֹל מְאֹד, לְהִבִּין בְּסִתְרֵי תּוֹרָה
 שְׁבִזְהָר הַקְּדוֹשׁ וּבִתְקוּנֵי זֵהָר הַקְּדוֹשׁ, וְאָף
 שְׁבִהֵתְחִלָּה יִהְיֶה לֵךְ קָשָׁה מְאֹד לְהִבִּין פְּשׁוּטִם שֶׁל
 דְּבָרִים, אָבֵל אִם תִּתְמִיד בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה,
 לְבִסּוּף יִתְגַּלּוּ לֵךְ רְזִי וְסִתְרֵי תּוֹרָה. וְלִכֵּן אֶהְיֶיבִי, בְּנֵי
 הַיָּקָר, מֵאַחַר שֶׁכָּפַר נִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה,
 רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם סִתְרֵי תּוֹרָה, וְאַל תִּסְתַּכַּל עַל
 שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם, תֹּאמַר בְּכָל יוֹם דְּפִים זֵהָר

ודפים תקוני זהר, וכן תתעמק בספרי חסידות,
 אשר יאירו עליך אור עליון, אור גבוה מאד, ותזכה
 להאיר על נפשך הארת זיו שכנית עזו יתברך
 לגמרי; כי באמת כח הקלפות, המשחיתים
 והסטרוא אחרא, המתפשטים על האדם שנופגם
 בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא רק
 ההעלם וההסתר שמעלימים ומסתירים ממנו את
 האלקות, אבל תכף-ומיד כשאדם מסתכל רק על
 רוחניות חיות אלקותו יתברך, ומדביק את נשמתו
 באור זיו שכנית עזו יתברך, אזי חוזרת נשמתו אל
 רום גבהי מרומים. ועל-כן הפחידו את כלם שלא
 ילמדו סתרי תורה, עד שיש טפשים שמבטאים
 בטויים כאלו, אשר מי שלומד סתרי תורה ישתגע,
 רחמנא לצלן, מהאי דעתא שפלה. כי אם אדם
 משתגע, הרי זה רק מרב חטאיו, כמו שאמרו
 חכמינו הקדושים (סוטה ג.): אין אדם עובר עברה,
 אלא אם-כן נכנסה בו רוח שטות, וכפי רבוי
 העברות שלו, כך רבוי השגעונות שלו. וכשאדם
 זוכה ולומד חסידות, גלוי אלקות במדרגה עליונה
 מאד, זוכה לישוב הדעת, ומאיר עליו האור של
 הקדוש-ברוך-הוא בהארה נוראה ונפלאה מאד.
 וזה עקר תקונו הנצחי — על-ידי שילמד רזי

וסתרי תורה. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לקחת את עצמך בידיך, ואפלו שעברת כבר בעברות חמורות מאד, ונכשלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ושפכת זרע על הארץ, רחמנא לישזבן, עקר תקונך — להתעמק בספרי הזהר והתקונים ובספרי חסידות, ובפרט בספרי רבנו ז"ל, שתלמד את ספריו בתשוקה עצומה, ואז תמצא מרגוע לנפשך, ותזכה לחזר בתשובה אמיתית, ויתקן לך הקדוש-ברוך-הוא את כל מה שקלקלת; פי על-ידי שתאיר את נשמתך באור העליון, על-ידי-זה יכלו כל הקלפות ממך; פי כשמאיר אור גדול מאד על נשמתו, אז נתבטלים כל הקלפות והסטרא אחרא לגמרי, פי כפי רבוי האור, כן מתבטל גדל החשך, פי כל כחם של הקלפות והסטרא אחרא, בא רק מהעלמות והסתרות, אשר משם נמשכת הכפירות והאפיקורסות, אבל תכף-ומיד כשנתגלה לאדם אמתת מציאותו ותברך בגלוי נורא ונפלא מאד, אז מכלים את כל הקלפות והסטרא אחרא, ואין להם שום קיום ויניקה מהאדם. אדרבה הוא נמשך אחריו ותברך, וזוכה להגיע אל תשובה מאהבה, ומשתוקק אחריו ותברך בתשוקה עליונה, בתשוקה

עצומה, עד שמוכן למסר את נפשו אליו יתברך בכל עת ורגע, שזה עקר התקון לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שאדם מוסר את נפשו לגמרי אליו יתברך, מרב תשוקה ואהבה שמשתוקק אחריו יתברך; אשרי מי שזוכה ללמד בכל יום סתרי ורזי תורה, ועל-ידי-זה מאיר על נשמתו אור עליון וגבוה מאד; אשרי לו בזה ואשרי לו בבא!

סבלנות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקון לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה כמי שקונה לעצמו את מדת הסבלנות, כי מי שנוכשל בעון החמור הזה של הוצאת זרע לבטלה, נטבע בו טבע של עצבנות, עד שמכרח להוציא את עצביו על זולתו, והוא תמיד בכעס וברציחה. וזה הסימן שאדם פגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כשהוא תמיד כעסן ומלא עצבים, כל דבר קטן מעצבנו, ואינו יכול לישיב בשקט, תמיד הוא רותח. ולכן עקר התקון לפגם הברית — הוצאת זרע

לַבְּטָלָה, לְקִנּוּת לְעֲצֻמוֹ אֶת מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, שִׁיְהִיָּה
 סְבָלָן גָּדוֹל עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְשׁוּם דָּבָר
 שְׂבָעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ. וְאִם אָדָם מְכַנֵּס
 בְּעֲצֻמוֹ אֶת מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, אֲזַי זֹכֵה לְקִדְשַׁת
 הַבְּרִית, שֶׁהִיא קִדְשַׁת הַדַּעַת; כִּי הַכַּעַס מְאַבֵּד אֶת
 הַדַּעַת (פְּסָחִים סו:), לֹא-כֵן הַסְּבָלָנוּת מוֹסִיפָה לְאָדָם
 דַּעַת וְשִׁכְלָה. וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, אִם
 בְּרִצּוֹנְךָ לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קִלְקַלְתָּ בְּבְרִיתְךָ, רָאָה
 לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְעַבֵּד עַל עֲצֻמָּךְ
 וְלְתַקֵּן אֶת מִדּוֹתֶיךָ, שֶׁלֹּא תִכְעַס וְלֹא תִרְתַּח אַף
 פַּעַם, אֲלֹא תִמְשִׁיךְ אֶת עֲצֻמָּךְ אֶל מִדַּת הַסְּבָלָנוּת,
 וְתִהְיֶה סְבָלָן גָּדוֹל עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. וְזֶה
 עֵקֶר שְׂעֻשׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא, שֶׁאָדָם סוֹבֵל עַל כָּל אֲשֶׁר
 עוֹבֵר עָלָיו. וְכִשְׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם
 לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא
 (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'); כִּי עֵקֶר הַתְּכֵלִית
 שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם, שִׁיִּזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּטָל
 וּמְבֹטָל אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתַמִּיד יִרְגֵּשׂ אֶת
 אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתָיו יִתְבַּרְךָ, וְזוֹ חִיּוֹת עוֹלָם הַבָּא.
 וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קִלְקַלְתָּ
 בְּבְרִיתְךָ, תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמָּךְ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת
 חִיּוֹת אֶלְקוֹתָיו יִתְבַּרְךָ, וְכַפִּי הָאוֹר שֶׁתַּחְדִּיר בְּעֲצֻמָּךְ,

כֵּן תִּכְלֶה וְתִשְׂרַף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שְׂנוֹכְסוּ בָךְ, מֵרֵב
עוֹנוֹתֶיךָ הַמְרֵבִים. וְלִכֵּן רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנִי, מֵה
לְפָנֶיךָ, וְתִהְיֶה דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִהְיֶה
סִבְלָן עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, וְזֶה אֲשֶׁר יָבִיא לְךָ
אֶת תְּקוּן הַבְּרִית, תְּקוּן הַמַּחַ וְהַדַּעַת, קְדֻשַׁת הַבְּרִית
שֶׁהִיא קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן רְאֵה לַעֲבֹד עַל נִקְדַּת
הַסִּבְלָנוֹת, לְהִיּוֹת סִבְלָן עַל כָּל אֲשֶׁר בָּא עֲלֶיךָ, וְאִז
תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא. כִּי מִי שֶׁהוּא סִבְלָן, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מוֹחֵל לוֹ עַל הַכֹּל, וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ נְסִים נִגְלִים, וְלִכֵּן
לֹא תִמְצָא מִדַּת הַסִּבְלָנוֹת בְּמִי שְׁפוּגֵם בַּבְּרִית,
רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, כִּי נִעְקְרוּ מִמֶּנּוּ שְׂכָלוֹ, דַּעַתּוֹ
וְחַכְמָתּוֹ, וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֶה לְהַגִּיעַ אֶל תְּקוּנָךְ
הַנִּצְחִי, רְאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַגִּיעַ אֶל הַמַּדָּה
הַיְקָרָה הַזֹּאת שֶׁל סִבְלָנוֹת, לְסַבֵּל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר
עֲלֶיךָ, וְתִמִּיד תִּתְבָּרֵךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא "הַטוֹב
וְהַמִּיטִיב". וְכִשְׁתִּרְאֶה מִכָּל דְּבָר אֶת הַטוֹב שָׁבוּ, אִז
בְּאַמַּת יִהְיֶה לְךָ טוֹב; אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ
מִדַּת הַטוֹב, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו.

סדר

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר אין עוד הצלחה לאדם בזה העולם כמי שחי עם סדר, וכל דבר שהוא עושה ערוף בסדר מסדר, לא-כן עקר כשלוך האדם, כשאין לו סדר, והוא מבהל ומבלבל, אשר הדבר הזה הורס לו את כל החיים. וזה באמת פגם הברית, פגם הדעת, כשאדם חוטא בחטא המגונה הזה של הוצאת זרע לבטלה, הרי הוא מתבלבל לגמרי, ואין לו שום ישוב הדעת, וכל דבר הוא עושה בפזיזות ובמהירות בלי ישוב הדעת, וזה התחלת הכשלוך אצלו, עד שנופל נפילה אחר נפילה. לזאת ראה, אהובי, בני, להתחזק מהיום והלאה, ותסדר לעצמך סדר, וכל אשר אתה רוצה לעשות, ראה שיהיה בישוב הדעת ובסדר נכון, ואף שכבר התחלת פעמים אין ספור לסדר לעצמך סדר, ולא הלך לך, עם כל זאת אל תתיאש, כי הסדר מורה על ישוב הדעת, וזה עקר תקוון קדשת הברית, קדשת המחין. כי כשאדם מסדר בכל עניניו, בזה מורה על שלמות דעתו, שזכה כבר להגיע אל תקוון הברית, לא-כן כשהוא

מבְּהֵל וּמְבַלְבֵּל וּפְזִיז, וְעוֹשֶׂה אֶת כָּל עֲנִינָיו בְּלִי יָשׁוּב הַדַּעַת, וּמְתַנְהֵג בְּבִהְלָהּ, בְּזֶה מְגִלָּה שֶׁהוּא עֲדִין פָּגוּם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְּלָהּ. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שְׂרוּצָה לְזִכּוֹת לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, עָלָיו לְהִשְׁתַּדֵּל לְחִיּוֹת עִם סֵדֵר, וְכָל דְּבַר שִׁיְהִיָּה מְסֻדָּר אֲצִלוֹ בְּסֻדְר גְּדוֹל מְאֹד, וְאִז דִּיקָא יִזְכֶּה לְהַשְׁלִים אֶת דַּעְתּוֹ; אֲשֶׁרִי מִי שִׁחִי עִם סֵדֵר, אֲשֶׁר בְּזֶה הוּא מְסֻדָּר וּמִיִּשְׁב אֶת הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ, וְזוֹכֶה לְקַדְּשֵׁת הַבְּרִית, שֶׁהִיא קַדְּשֵׁת יִשְׂרָאֵל. וְתַמִּיד תִּזְכֹּר אֶת זֹאת, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנֵי ז"ל, שְׂאֲצִלוֹ הָיָה הַיְסוּד סֵדֵר, וְתַכְפֵּי-וּמְיָד כְּשֶׁקָּבַל עַל עֲצֻמוֹ סֵדֵר אֶחָד, כְּכֹר לֹא הִתְבַּלְבַּל מְסֻדָּר אַחַר בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קטו). וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּתַקּוּן הַמַּחֲזִין וּבִישׁוּב הַדַּעַת, שֶׁתְּלוּי בְּקַדְּשֵׁת הַבְּרִית. וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, בְּנִי, מֵה לְפָנָיָהּ, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר קְלַקְלַת עַד עֲכָשׁוּ בְּבְרִיתָהּ, וּנְכַשְׁלַת בְּמָה שֶׁנְּכַשְׁלַתָּ, הַחֲזוּק בְּסֻדְר, וְאִז דִּיקָא תִזְכֶּה לְתַקּוּן וּלְיִשׁוּב הַדַּעַת, שֶׁהוּא תַקּוּן הַמַּחֲזִין, הַמְּשַׁכֵּת רוּחָנִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֻקוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְגִיעַ אֶל זֶה, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

סעדה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מוכא בזהר הקדוש (עקב רעב), ששעת אכילה היא שעת מלחמה; הינו פי בשעה שאדם אוכל מאכל גשמי, כל עבודתו צריכה להיות — למצא את רוחניות חיות אלקות בתוך המאכל, ואם אדם זוכה לדבק את עצמו להקדוש-ברוך-הוא בעת האכילה, נתעלית נשמתו בתכלית העליה. פי דיקא בעת האכילה אדם יכול לזכות להגיע לדבקות בזו, עד שיתחזק רצונו אחריו יתברך, וישתוקק בהשתוקקות ובכסופים אליו יתברך, עד בטול הבחירה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'); פי בעת אכילה שאדם אוכל, אז נעשה יחוד בין קדשא ברין הוא לשכינתיה אפין באפין, כמו שכתוב (רות ב, יד): "לעת האכל גשי הלום" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב); ועל-כן בשעת סעדה, אדם צריך להזהר מאד שלא יפל ממדרגתו. פי להפך, אם אדם אינו נזהר בסעדתו, ונמשך אחר גשמיות תאות אכילה ושתייה, אזי נופל בנפילה אחר נפילה, עד שיכול לבוא לחטא המגנה הזה של

הוצאת זרע לבטלה. כי אם אין האכילה בכשרות, ומכל שכן כשיש תערבת אסור בתוך האכילה, המאכל גורם לו שייחטא. ועקר החטא — בעון של הוצאת זרע לבטלה. ועל-כן, אהובי, בני, אם כבר נכשלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליך לשמור מאד מהיום והלאה איך אתה אוכל ומה אתה אוכל. כי כף אפרו חכמינו הקדושים (ברכות נה.): כל זמן שבית המקדש קיים, מזבח מכפר על ישראל, ועכשו — שלחנו של אדם מכפר עליו; ועל-כן כל מי שיודע בנפשו שנוכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו לקדש ולטהר את עצמו בעת אכילתו דיקא. כי כף אפר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אכילה, סימן ב'): שלחנו של אדם מטהר לו מכל עוונותיו. וכן (שם, סימן ג'): שלחנו של אדם מזכה לו בעלמא דאתי ומוזכה לפרנסה, והוא רשום לטוב לעילא ולעילא, ומוזכה ליה לאתוספא ליה פח וגבורה בשעה שאצטריך ליה; לזאת, אהובי, בני, אפלו שכבר נכשלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ראה מהיום להזהר בעת שאתה מסב לסעדה, ותמיד תדקדק לומר דברי תורה בעת סעדתך. ובפרט כשיהיו עמך עוד כמה אנשים,

כַּמְאֲמָרְךָ ז"ל (אבות, ג, ד): שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל
שִׁלְחָן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עָלָיו דְּבַר־יְתוֹרָה, כְּאֵלוּ אֲכָלוּ
מִזִּבְחֵי מִתִּים; כִּי בַתּוֹךְ הַמֶּאֱכָל מְלַבְּשׁוֹת נְשָׁמוֹת
קְדוּשׁוֹת שְׂצָרִיכִים לְהַעֲלוֹתָן; אִם אָדָם גִּזְהַר וְאוֹמֵר
דְּבַר־יְתוֹרָה בְּעַת סְעֻדָתוֹ, אוֹ מְכוּן שְׁמוֹת וַיְחַוִּידִים
עַל כָּל כְּפִית וְכְפִית וְעַל כָּל לְעִיסָה וְלְעִיסָה,
עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מַעֲלֶה אֶת הַמֶּאֱכָל, וְהַמֶּאֱכָל מַעֲלֶה
אוֹתוֹ, וְהוּא יָכוֹל לְזַכּוֹת לְתַקּוֹן נִצְחִי. אֲבָל אִם אָדָם
אֵינּוּ גִזְהַר בְּזֶה, אֲלֵא מִפְּטַט דְּבָרִים בְּטָלִים,
לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת בְּעַת סְעֻדָתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא
נוֹפֵל בְּעֵבְרוֹת מְגִנּוֹת. וּבְעֵבוֹר זֶה אָנוּ רוֹאִים,
כְּשֶׁאָדָם אוֹכֵל וְשׁוֹתָהּ, מִתְגַּבְּרוֹת עָלָיו הַתְּאוּוֹת
בְּיֹתֵר, וּבְכֹרֵט תְּאוּוֹת גְּאוּף, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹבֵן, וְהַכֹּל
כָּא מֵאֲחֵר שְׂאֵינּוּ גִזְהַר בְּעַת סְעֻדָתוֹ, וּבְכֹרֵט מִי
שְׂמֻזְלוֹל וְאוֹכֵל כָּל הַבָּא לְיָדוֹ, וְאֵינּוּ גִזְהַר לְאַכֹּל
מֶאֱכָלִים כְּשָׂרִים, אִזּוּ יִפֹּל נְפִילָה אַחֵר נְפִילָה, כִּי
עַל-יְדֵי אֲכִילַת טְרֵפוֹת וּנְבִלוֹת, וְאִפְלוּ סִפְקַת סִפְקָא
שֶׁל נְבִלוֹת וּטְרֵפוֹת, הַמֶּאֱכָל הַזֶּה מְכַשִּׁילוֹ בְּעוֹנוֹת
חֲמוּרִים, וּבְכֹרֵט בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאָת זָרַע
לְבִשְׁלָה. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (וַיִּקְרָא רַבָּה, פֶּרֶשָׁה
יג, סִימָן ג): אַרְיִסְטוֹן (סְעֵדָה גְּדוּלָה) עֲתִיד הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא לַעֲשׂוֹת לְעַבְדְּךָ הַצְּדִיקִים לְעֲתִיד לְבוֹא,

וְכָל מִי שֶׁלֹּא אָכַל גְּבֻלוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, זֹכֵה לְרֵאוֹתָיו; וְעַל-כֵּן, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, מֵאַחַר שֶׁעָבַר עָלֶיךָ כָּבֵר מֵה שֶׁעָבַר, וְנִכְשַׁלְתָּ כָּבֵר בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, רֵאָה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עֲצָמְךָ בְּעֵת אֲכִילְתְּךָ דֵּיקָא, וְתָמִיד תִּשְׁתַּדֵּל שֶׁסְּעִדְתְּךָ תִּהְיֶה סְעִדַת מְצוּהָ, עַל-יְדֵי שֶׁתּוֹמֵן עַנְיִים אוֹ אוֹרְחִים לְסְעִדְתְּךָ, וְתִדְבֵּר אִתָּם דְּבוּרֵי תוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם, אֲשֶׁר בָּזָה אֶתָּה מֵעֲלֶה אֶת הַסְּעִדָּה. וּבְזָכוֹת זֶה יְכַפֵּר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ. וּבְכַפֵּרְט אִם תִּזְכֶּה לְהִזְמִין תַּלְמִיד חֶכֶם לְסְעִדְתְּךָ שִׁיסְעֵד עִמָּךְ, אִזְ הַשְׂכִּינָה תִשָּׂרֶה בֵּינֵיכֶם, כְּמֵאמָרָם ו'ל (בְּרָכוֹת סד.): כָּל הַנְּהַנֵּה מִסְּעִדָּה שֶׁתַּלְמִיד חֶכֶם שָׂרוּי בָּהּ, כְּאִלּוּ נְהַנֵּה מִזִּיּוֹ הַשְׂכִּינָה; וְאִם אֵין לְךָ אֶף אֶחָד שִׁיסְעֵד עִמָּךְ, תִּשְׁתַּדֵּל לְחַשֵּׁב אִזְ בְּאִילוֹ דְּבָרֵי תוֹרָה שֶׁשִּׁמְעָתָ, אוֹ תַעֲיִן בְּאִיזָה סֵפֶר מִצְדִּיק אָמֵת, כִּי מַעֲלַת הַלְמוּד וְאִמִּירַת תוֹרָה בְּעֵת הַסְּעִדָּה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְזֶה עֵקֶר כְּפָרַת הָעֲוֹנוֹת; וְעַל-כֵּן רֵאָה לְהִזְהַר בָּזָה מְאֹד — לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עֲצָמְךָ בְּעֵת סְעִדְתְּךָ דֵּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, וַיִּמְחַק הַחֲטָא לְגַמְרֵי.

ספרים

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקוון לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כמי שמתמיד בספרי צדיקי אמת, הדבקים באין סוף ברוך הוא, ומחדשים בכל פעם חדושי תורה כפי הדור וכפי המקום וכפי בני-אדם, ומי שעוזר להם להדפיס את חדושי תורתם, וזוכה ומזכה את הרבים, אין לה עוד תקוון ותשובה יותר גדולים מזה; כי באמת חדושי התורה של גדולי מבחרי הצדיקים, הם גלוי אלקות במדרגה גדולה עד מאד; כי כל חדושי תורתם הם צמצומים לצמצם בהם האור אין סוף ברוך הוא, ולקרובם אל שכל האדם כמובא (לקוטי-הלכות, הפקר ונכסי הגר, הלכה ד', אות ג'): כל החדושי תורה של הצדיקי אמת הם בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוף צמצומים, כי על-ידי התורה ממשיכין התגלות אלקותו יתברך. וצריכין להלביש התורה ולהמשיכה על-ידי כמה לבושין וצמצומים, כדי שתוכל להתמשך למטה בזה עולם העשיה. וזה עקר בחינת המשכת

רוחניות אלקות לתוך צמצומים, שעל-ידי-זה נבראים עולמות וברואים חדשים ונפלאים, כמובא בזהר הקדוש, ועל-ידי-זה נמשכות כל ההשפעות וכל העשירות ופרנסת ישראל. וגם מי שאינו זוכה לזה לחדש בעצמו, אף-על-פי-כן גם על-ידי שעוסק בדברי חדושי תורתם הקדושה של צדיקי האמת, הוא ממשיך גם-כן רוחניות אלקות לתוך צמצומים, על-ידי שלומד בפיו ומכניס לתוכו דבורי התגלות תורתם הנפלאה, שהיא בלה התגלות אלקות. ועל-כן כל מי שיודע שנפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו למסור את נפשו להתמיד בספרי צדיקי האמת המגלים גלוי אלקות במדרגה עליונה עד מאד, וממשיכים רוחניות אלקות לכל ההוגים בדבריהם. ומי שיודע בנפשו שנכשל כבר במה שנכשל, עליו להכניס את עצמו יותר ויותר בתוך דבריהם וספריהם הקדושים, ואסור ללעג על שום ספר של צדיק אמת. ומי שלועג על ספרים, בידוע שיש לו צואה וטנוף בראשו, ועשנים סרוחים עולים לו למח ומסבבים אותו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא); כי באמת יש ספרים ועתידים להיות ספרים, וכלם צריכים לעולם. וכתב על זה מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-

הלכות, קדושים, הלכה ג', אות כא): רבוי הספרים הם טובה גדולה ותקון גדול לישראל, כי יש ספרים הרבה ועוד צתידין להיות ספרים רבים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג על אחד מהם וכו'. כי רק הספרים המדברים מחקירות, צריכין להרחיק כמטחגי קשת, ולבערם מביתו בעור חמץ ושאר ויותר ויותר, אפלו אם חברם אחד מגדולי ישראל, יהיה מי שיהיה, צריכים בעור מביתו ורשותו, כי אסורים במשהו יותר מחמץ ושאר, כי חמץ ושאר הם לא תעשה אחד או שנים, אבל ספרים אלו, כל דבריהם נוגעים בכלל אמונת בית ישראל, על-כן בודאי אין לחלק כבוד בענין זה אפלו לגדול שבגדולים, מאחר שיכולין להכשל על-ידי זה לזלזל בכבוד כל התורה ומשה וישראל, כי כל דבריהם כמדקרות חרב נגד דברי כל התנאים והאמוראים הקדושים והנוראים, אשר קטן שבכלם היה יכול להחיות מתים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י:): ידענא דזוטרי דבכו ידעי להחיות מתים; ולפעמים אלו ספרי החקירות גונבים דעת ישראל, ורוצים להכניס דעותיהן הרעות והנזרות בתוך דברי חכמינו הקדושים, ולפעמים הם מסירים הבושה מעל פניהם, ומעזים

מצחם נגדם, וחולקים עליהם וכופרים בדברים בפרוש, ופוסקים דין לעצמם, שמתר לחלק על דברי הגמרא במקום שאין דין יוצא משם, או לאזנים שפך שומעות, כי איך יפצו פה שאין דין יוצא משם, כי הלא כל דיני התורה יוצאים מאלו האגדות שהם חולקים עליהם, מאחר שאלו האגדות מחזקים את האמונה על-ידי ספור הנסים והנפלאות ומוסרם הנפלא וכיוצא, שכל דבריהם כגחלי אש, כדי להדריך את האדם בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, והם רוצים להפך את הקצרה, חס ושלום, כאלו יש רשות לחלק על אגדת חכמינו הקדושים, או לעינים הרואות בספר בדברים האלה, עד שיש שכופרים בשדים, שכל דברי חכמינו הקדושים מלאים מזה, והוא מיסודות האמונה; כי צריכים לידע ולהאמין שיש מלאכים קדושים, ולהפך — בסטרא אחרא יש קלפות ושדים, שהם משפחות רבות מאד מאד, ואוכלים כבני-אדם וכו', כמו שאמרו חכמינו הקדושים (חגיגה טז): ששה דברים נאמרו בהם בשדים; שלשה כמלאכי השרת ושלשה כבני-אדם; שלשה כמלאכי השרת יש להם כנפים כמלאכי השרת, וטסין מסוף העולם ועד סופו כמלאכי השרת,

ויוֹדְעִים מַה שְׁעָתִיד לִהְיוֹת כְּמִלְאָכֵי הַשָּׁרָת וְכוּ', וּשְׁלֹשָׁה כְּבָנֵי-אָדָם אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים כְּבָנֵי-אָדָם, פָּרִין וְרָבִין כְּבָנֵי-אָדָם וּמֵתִים כְּבָנֵי-אָדָם, וְהֵם מִזִּיקֵי עֲלָמָא, וְכָל הַעֲנָשִׁים עַל יָדָם, רַחֲמָנָא לְצַלָן. וַיְכַמּוּ שָׁפַל בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵאֲמִינִים בְּזָה, כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּאֲמֹת, וַיְכַמּוּ שְׁכָבָר אֲרַעוּ מַעֲשִׂיֹת מְזָה אֵין מְסַפֵּר, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּבְשָׂאָר סְפָרִים רַבִּים מְאֹד, וְאֵיךְ יַעֲלֶה עַל הַדַּעַת לְחַלֵּק כְּבוֹד לְגִדּוֹל שְׁבַגְדוּלִים בְּדָבָר שְׁנוֹגֵעַ נֶגְדַּ אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה?! וּבְפֶרֶט שְׁכָבָר נְתַפְשָׁטוּ סְפָרֵי הַזֶּהָר הַקְּדוּשׁ וְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל וּשְׂאָר סְפָרִים קְדוּשִׁים הַהוֹלְכִים עַל-פִּי דְרַבֵּיהֶם הַקְּדוּשׁוֹת, וּבּוֹדָאֵי כָּל דְּבָרֵיהֶם שֶׁל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַחֲקִירוֹת בְּטָלִים וּמְבַטְלִים נֶגְדַּ דְּבוּר אֶחָד מִדְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי וְתַלְמִידֵינוּ, גְּדוּלֵי הַתְּנָאִים וְהָאֲמוּרָאִים, וְאֵין לְהָאֲרִיךְ בְּזָה בְּדָבָר הַמוּבָן מֵאֲלוֹ. עַל-כֵּן סְפָרִים כְּאֵלוֹ הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַחֲקִירוֹת צְרִיכִין בַּעוֹר, מְכַל שְׁכַן שְׂרָאוּי לְגֹזֵר שְׁלֹא לְהַדְפִּיסָם עוֹד. אָבָל כָּל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּדַרְךְ אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בּוֹדָאֵי מְצוּהַ גְּדוּלָה לְהַדְפִּיסָם, לְהַרְבּוֹת סְפָרִים כְּחוֹל הַיָּם; כִּי כָּל סֵפֶר שְׁמַדְבֵּר מֵעֲנִיגֵי תוֹרָה

— הֵן בְּדֶרֶךְ הַפֶּשֶׁט, או דְרוֹשׁ, או רְמֵז, או סוּד, או פְּרוֹשׁ, או בְּאוּר, או סְפָרֵי פּוֹסְקִים וּשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, או סְפָרֵי מוֹסֵר וְאַגְדוֹת וְכִיּוֹצֵא בָהֶם, כֻּלָּם נְכוּחִים לַמְבִּין, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְהַעֲלוֹם, כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם קְדוּשִׁים, כִּי כֻלָּם מְדַבְּרִים מְרֻצָּנוּ יִתְבָּרַךְ הַנֶּעְלָם בְּהַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, וּבְנֻדָּאֵי אָסוּר לְקוֹץ בְּרַבּוּי סְפָרִים, כְּמוֹ שֶׁנִּמְצְאוּ קִצָּת אֲשֶׁר עֵינֵם צָרָה, כְּשֵׁרוּאִים שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ עוֹד אֵיזָה סֵפֶר חֲדָשׁ, וְעַתָּה יֵצֵא מִפִּיהֶם, כְּאִלוֹ מְצֻטְעָרִים עַל הָרֵאשׁוֹנִים, שֶׁכִּבְרַת יֵשׁ הַרְבֵּה סְפָרִים, וְלָמָּה לוֹ עוֹד?! וּבְאַמַּת לֹא בִדְעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חִפְזִין" (קִהְלַת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתוֹ לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לוֹ פְּנָאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלֶה יָמָיו בְּסְפָרִים שֵׁשׁ מִכְּבָר — מִי יִמְחָה בְּיָדוֹ, וְמָה אִכְפַּת לוֹ, שֵׁשׁ עוֹד סְפָרִים בְּעוֹלָם, אוֹלֵי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְסַגְּלִים לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דִּיקָא, כְּמוֹ שֶׁרוֹאִין בַּחוּשׁ שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שֵׁשׁ לָהֶם חִיּוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְחִיָּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֻצְמוֹ יֵשׁ שְׁנַיִם בֵּין הַזְּמַן, לְפַעֲמִים מִתְעוֹרֵר לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי דְבָר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלְפַעֲמִים אֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר, כִּי אִם עַל-יְדֵי דְבָרֵי תּוֹרָה וּמוֹסֵר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר. וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חֲשָׁקָה

בתורה ומבלה ימיו עליה פראוי, כי לכה נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה, לעין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו במה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד. ולמה לא נלמד קל וחסר מהעכ"ס, כי לא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הכל נריק צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים, אלפים ורבבות באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח נצחים. והלא כמה תחבולות עושין וכמה ספרים לאלפים ורבבות מחברים בשביל עסקי עולם הזה, קל וחסר בן בנו של קל וחסר כמה אלפי אלפים ורבי רבבות ספרים עד אין קץ אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרון לעולם הבא, כי אנו צריכין להכין לעצמנו צדה לנרפנו הרחוקה מאד מאד, וכבר נלכדו רבים מאד מאד בתאוות

עולם הזה והבלי וטעיותיו, וכמה תחבולות וכמה ספרים אין מספר אנו צריכין לחדש בכל יום, כדי למצא עצמה ותחבולה להציל את נפשותינו ונפש בנינו ובנותינו והתלויים בנו, להציל כלם מני שחת, ולחיותם על פני האדמה בחיים נצחיים, לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם פי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב, זכותו יגן עלינו, פי תורת ה' תמימה עדין, פי לא נגעו בה עדין. נמצא שכל הספרים הקדושים והנוראים שפבר נמצאים בעולם עדין לא נגעו בעצם התורה. ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל להתנגע בתורה, ומכל שכן וכל שכן לבוא חדריה ולירד לעמקה. על-כן כל הספרים הקדושים שנתחברו עד הנה, עדין אינם חלק מאלף מעצם רבוי הספרים שיתגלו עוד בעת שיתגלו סתרי רזי התורה אמתיים. על-כן צריכין להזהר לכלי להלעיג ולבזות, חס ושלום, שום ספר ההולך על-פי דרכי התורה הקדושה, על-פי הגמרא ומדרשים וספרי הזהר וכתבי האריות, פי כלם צריכים להעולם, וגם פי יש כמה וכמה מדינות ועזרות של ישראל ובמקומות אלו מתפשטין אלו הספרים, והם מחיין עצמן בהם, ובמקומות אחרים

מִחַיִּין עֲצָמָן בְּסִפְרִים אַחֲרֵים דִּיקָא. וּבְכַרְט בְּדוֹר
הַזֶּה, שְׁנַת־פֶּשְׁטוֹ הָעֶרְב־רַב בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
וּמְדַפְּסִים בְּכָל יוֹם דְּבָרֵי מִינוֹת וּכְפִירוֹת
וְאִפְּיִקוּרְסוֹת וְלִיצְנוֹת בְּאוֹתִיּוֹת קְדוּשׁוֹת שֶׁל אֶל־ף־
בֵּי"ת נֶגֶד כָּל הַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְכֵן מְדַפְּסִים
כָּל מִינֵי גְבוּל פֶּה, שְׁקוּץ, תְּעוּב וְזֵהוּם וְתַמוּנוֹת
תוֹעֵבָה מִהַכֵּי גְרוּעִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן, בְּלֵי שׁוּם
בוֹשָׁה, וְהַכֹּל בְּאוֹתִיּוֹת קְדוּשׁוֹת שֶׁל אֶל־ף־בֵּי"ת,
אֲשֶׁר בְּיָדָאֵי זֶה לְעַמַּת זֶה רְאוּי לְכָל חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל
לְהַדְפִּים אֶלְפֵי סְפָרִים, לְגַלוֹת אֶת פְּרָצוּפֵם הָאֲמַתִּי
שֶׁהֵם פְּסֻלַּת הָאָדָם, וְהֵם מְלֵאִים טְנוּף, מִפְּקָרִים,
רוֹצְחִים, טְמֵאִים וּמְטֵמְאִים. וּמָה אֲנַחְנוּ רוֹאִים?
שֶׁעַל סְפָרֵי מִינֵים וּכְפִירוֹת וְאִפְּיִקוּרְסוֹת הַמְּלֵאִים
דְּבָרֵי גֵאָצָה, חֲרוּף וְגִדּוּף גִּדּוּף וְתַבְרָה, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, וְכֵן שְׁקוּץ, תְּעוּב, עֶרֶם, זְהֵמָה, עַל זֶה אָף
אֶחָד אֵינוֹ מְדַבֵּר, וְאִם כָּבֹר בָּא אֵיזָה חַכֵּם מִחַכְמֵי
יִשְׂרָאֵל, וּמְדַפְּסִים סֵפֶר הַמְּדַבֵּר מִגְלוּי אֱלֻקוֹת
בְּהַתְגַּלוֹת נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וּמִרְבֵּה לְדַבֵּר דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה וְהַתְחַזְּקוֹת לְכָל אֱלוֹ שְׂיָרְדוּ וְנִפְלוּ לְעַמְּק
שְׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתְחַתִּיו, עַל סְפָרִים כְּאֵלוֹ
מִתְחַצְּפִים וּמְדַבְּרִים כָּל דְּבָר אֲסוּר, עַד שְׂיֵשׁ
שְׁקוּרָאִים אוֹתָם סְפָרֵי פְּסוּלִים, עֲפָרָא לְפּוּמֵייהוּ,

אֲשֶׁר בְּיַד בְּרָאִי בְּלִי שׁוּם סֶפֶק, מִי שְׁחֹלֵק עַל סֶפֶר
הַמְּגִלָּה אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנוֹתֵן עֲצוֹת
לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵיךְ לְצֵאת מֵהַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית
וּמִתַּחֲתֵי, וּמְחֻזְקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשֻׁמְחִים אֶת
נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מִי שֶׁמְדַבֵּר נֶגֶד סְפָרִים כְּאֵלוֹ,
בְּיַד נוֹלָד בְּפֶסוּל, וְחֵייו פְּסוּלִים, וְהוּא טָמֵא
מְטֵמֵא בְּתַאוֹת גְּאוּף, וְאֵף שֶׁנִּרְאָה כְּיָרָא וְחָרָד, כְּיַד
לְבָרַח מִמֶּנּוּ כְּמוֹ שֶׁבּוֹרְחִים מִבְּעַלֵּי רֵאֲתָן; כִּי מִי
שֶׁמִּתְחַצֵּף נֶגֶד סְפָרִים קְדוּשִׁים הַמְּגִלִּים אֶת הַקְּדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא, לְהִי יְדוּעַ שֶׁהוּא פָּגוּם מְאֹד, וּבְהִצְנַעַע
עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂי זְמָרִי, וּבְגִלוּי הוּא מִבְּקֵשׁ שְׂכָר
כְּפִינְחָס. אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ — מִי שֶׁמְדַבֵּר נֶגֶד
סְפָרִים הַמְּגִלִּים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְנוֹתֵן עֲצוֹת אֵיךְ לָשׁוּב אֶל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא.
וְצָרִיכִים לְהִזָּהָר לֹא לַעֲמֹד בְּד' אֲמוֹתָיו, כִּי הוּא
טָמֵא מְטֵמֵא, מְשַׁקֵּץ וּמִתְעַב, וּבְיַד יֵשׁ בּוֹ גִיד אוֹ
דָם שֶׁל אֵיזָה גּוֹי עָרֵל טָמֵא. וְלִכֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי
הַיָּקָר, מֵאַחַר שֶׁכָּבֵר עָבַר עָלֶיךָ מֵהַ שֶׁעָבַר בְּחַיִּים
חַיִּיתֶךָ, וְנִכְשַׁלְתָּ בְּחֵטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע
לְבִטְלָה, וּמִצָּאת סְפָרִים הַמְּגִלִּים לָךְ עֲצוֹת אֵיךְ
לְצֵאת מִטַּנּוּף מַעֲשֵׂיךָ, הַחֻזֵק בְּסְפָרִים הָאֵלוֹ,
וּתְתַמִּיד בָּהֶם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי יֵשׁ בְּכֻחֵם לְהוֹצִיא

אוֹתָךְ מִהַרְגֵּלְךָ הָרַע שְׁנֹלְפֹדֶת בּוֹ. אָבֵל עָלֶיךָ לְדַעַת,
 כִּי הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם וְהַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחְרָא, חוֹרְקִים
 אֶת שְׁנֵיהֶם עַל סְפָרִים כְּאֵלוֹ, שֵׁשׁ בְּכֹחַם לְמַחְקָם
 וּלְבִטְלָם לְגַמְרֵי מְזֵה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן הֵם מְצַמִּידִים
 טַמְאִים מְטַמְאִים, בְּדַמוֹת תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים, כְּדֵי
 שְׂיַחְלְקוּ עַל הַסְפָּרִים הַקְּדוּשִׁים הַלָּלוּ, וְתִהְיֶה
 בְּחִירָה. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק
 א', סִימָן ה'), אֲשֶׁר עַל הַחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל הוֹצָאֵת
 זֶרַע לְבִטְלָה נֹאמַר (מְשַׁלֵּי טו, לא): "אֵיזֵן שִׁמְעַת
 תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקָרֵב חֲכָמִים תְּלִין", לְשׁוֹן תְּלוּנָה
 וּמְרִיבָה, כְּשֶׁאֲתָה שׁוֹמֵעַ מְרִיבוֹת שְׁבִין הַצְּדִיקִים,
 תִּדַע שְׁזֵה מְשַׁמֵּיעִין אוֹתָךְ תּוֹכַחָה עַל שְׁפָגְמַת בְּטַפֵּי
 מַחְךָ, שֶׁעַל זֶה נֹאמַר (שָׁם ב, יט): "כֹּל בְּאֵיָה לֹא
 יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיגוּ אַרְחוֹת חַיִּים"; וְזֶה עַקֵּר הַנְּסִיוֹן,
 שֶׁכֹּל אֵלוֹ שְׁנֹפְגָמוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית הוֹצָאֵת זֶרַע
 לְבִטְלָה, הֵהֱכִיחַ לָהֶם לְשִׁמְעַ לְדַבֵּר עַל סְפָרִים
 קְדוּשִׁים הַמְּגַלִּים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְלִכֵּן
 רָאָה, אֱהוֹיָבִי, בְּנֵי, מֵה לְפָנֶיךָ, וְתִבְרַח מֵאֵלוֹ
 הַרְשָׁעִים וְהַקְּלֵי עוֹלָם, כִּי לֹא נִי שְׁנֹפְגָמַת בְּפָגַם
 הַבְּרִית, עוֹד זֹאת הַרְשָׁעִים הָאֵלוֹ הַמְתַּחֲזִים כִּירָאִים,
 וַיֵּשׁ גַּם שְׁקוֹרָאִים אֶת עֲצָמָם חֲסִידִים, וּמִסְתּוֹכְבִּים
 בְּחִדְרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, רוֹצִים לְמַנַּע אוֹתָךְ לְעֵינַיִן

בספרים קדושים המגלים את אמתת מציאותו
 יתברך, ונותנים לה עצות איך לצאת מהפח יקוש
 אליו נפלת ונשלת, והם רוצים למנע ממך דרך
 התשובה, איך לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך.
 פקח עיניך וראה מי הם אלו הטמאים מטמאים,
 ותברח מהם כמו שבורחים מאש שורפת, ולא רק
 שאתה תתמיד באלו הספרים המגלים את אמתת
 מציאותו יתברך, ונותנים לה עצות איך לצאת
 מהזקמה שאליה נפלת, אלא עוד תשתדל
 להדפיסם ולהפיצם בין נשמות ישראל, אשר זה
 עקר תקון הברית. ודיקא אם תשתדל לנדרב צדקה
 בעבור הדפסת ספרים אלו, זה עקר תקונך הנצחי.
 כי דיקא הספרים האלו המגלים את אמתת
 מציאותו יתברך בגלוי רב ונפלא מאד, הם יחזירו
 את כל נשמות ישראל בתשובה, והם יבטלו את
 הערב-רב עם קרחיהם וספריהם המלאים בפירות
 ואפיקורסות, שקוץ תעוב ונאוף; אשרי מי ששם
 את דברי אלו לפני עיניו, ורואה מה קורה בזה
 העולם, ואינו שם לב לשום רשע, טמא מטמא,
 מונע ומעכב, אלא מתמיד בספרים הקדושים
 האלו, שעל ידם יזכה לחזר בתשובה שלמה, אשרי

עֵינַיִם

צָרִיף שֶׁתִּדַע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַמְּגַנָּה
הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, בָּא רַק מִפְּנֵים וְקִלְקוּל
הָעֵינַיִם, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סְנֵהֲדִין
מֵה:). אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֶלָּא בְּמָה שֶׁעֵינָיו רוֹאוֹת,
כִּי הָעֵינַיִם מְסַתְּפִלוֹת עַל הַנָּשִׁים, וּמְהַרְהֵר אַחֲרֶיהֶן,
וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּא לִידֵי טְמֵאָה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע
לְבִטְלָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּמִדְבָר רַבָּה,
פְּרָשָׁה י', סִימָן ו'): מָה רָאָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְשֶׂאל מִיִּשְׂרָאֵל הַלֵּב וְהָעֵינַיִם שֶׁיְהִיוּ אַחֲרָיו? לְפִי
שֶׁהַעֲבָרָה תְלוּיָהּ בָּהֶם, הָעֵינַיִם רוֹאוֹת אֶת הַזִּזְנָה
וְהַלֵּב מְהַרְהֵר אַחֲרֶיהָ, וְאַחֲר־כֵּן הוֹלֵךְ וְנִכְשֵׁל
בְּאֶסּוּר חֲמוּר שֶׁל נִדָּה, שִׁפְחָה, גּוֹיָה, זִזְנָה, רַחֲמָנָא
לִישְׁזַבֵּן. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹקֵר אֶת
הָאָדָם רַק עַל-יְדֵי הַסֵּתְפָלְיוֹת רְעוֹת, שֶׁמֵּלֵא אֶת
הָעוֹלָם עִם שִׁקּוּץ, תְּעוּבָה, זְהוּם, עֵרֶם, עַד שֶׁשֶׁקְשָׁה
לְעֵבֵר אֶת הַרְחוּב וְלִשְׁמֹר עַל הָעֵינַיִם. וְזֶה אֲשֶׁר
מִכְשִׁיל אֶת בְּנֵי-אָדָם בְּתַאוֹת נְאוּף. וּבְכַרְט בְּחֲטָא
הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה. כִּי כִּשְׂאָדָם
מְסַתְּפֵל עַל נָשִׁים, וּמִפְקִיר אֶת עֵינָיו, הוּא מִתְחַמֵּם
וּבָא לִידֵי הַחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע

לְבִטּוּלָה, אֲשֶׁר זֶהוּ הַחֲטָא הַחֲמוּר בְּיֹתֵר. כִּי אֵין עוֹד
 חֲטָא חֲמוּר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, כִּי עַל-יַדֵּי כָּל טִפְּה וְטִפְּה
 יְכוּל לְהוֹלֵד וְלָד, וְהוּא בָּמוּ יָדָיו הוֹרֵג אֶת יְלָדָיו,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן; לְכֹן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, מֵאַחַר
 שְׂפָכָר גְּלִפְדָּתָ בְּמַחְלָה הַמְּגִנָּה הַזֹּאת לְהִסְתַּפֵּל עַל כָּל
 אִשָּׁה, וְאֵתָה נִמְשָׁךְ אֶל תְּמוּנוֹת תּוֹעֵבָה, שְׁעַל-יַדֵּי-
 זֶה בָּאתְ אֶל הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטּוּלָה,
 עֲלִיד לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁךְ לְקִדְשׁ וּלְטָהֵר אֶת עֵינֶיךָ,
 וּכְנֻגָד זֶה שֶׁהִסְתַּפַּלְתָּ בְּמִקְוֹמוֹת הַמְּטַנְּפִים, תִּרְגְּלִיל
 אֶת עֲצָמְךָ לְהִסְתַּפֵּל עַל רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, וְתַמִּיד תִּסְתַּפֵּל רַק בְּפָנֵי הַצַּדִּיקִים, וּמְכַל
 דְּבַר גְּשָׁמִי וְחֲמָרִי תִתְקַשֵּׁר אֶל רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת
 אֱלֻקוֹת, הַמְּחַיֶּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֶּמֶת אֶת הַדְּבַר הַזֶּה. וְזֶה
 עֲקָר תִּקּוּן וְקִדְשׁ הַבְּרִית, כִּי כִּשְׂאֵדָם מְקַדְּשׁ
 וּמְטַהֵר אֶת עֵינָיו, נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
 כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ מְחַיֶּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֶּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה
 כְּלָה, וְדוֹמֵם צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי
 חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ. אֵךְ בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן
 גִּתְנוּ כַּחוֹת לְטַמְאָה, שֶׁהַנְּשִׁים תִּסְתַּבְּכְנָה בְּדַרְךָ
 שַׁחַץ וּפְרִיצוֹת, מִמֶּשׁ כְּחַיּוֹת הַשָּׂדֶה, כְּדִי לְהַכְשִׁיל
 בָּהֶם בְּנֵי-אָדָם, וְאִם אָדָם זוֹכֵה וּמְקַדְּשׁ וּמְטַהֵר אֶת
 עֵינָיו, וְאֵינוֹ מִסְתַּפֵּל בְּמִקְוֹם שְׂאֵסוּר לְהִסְתַּפֵּל,

על-ידי-זה זוכה לחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו (תהלים כז, ד). ונחמנינו הקדושים אמרו (יומא עד:): טוב מראה עינים באשה יותר מגופו של מעשה, שנאמר (קהלת ו, ט): "טוב מראה עינים מהלך נפש"; כי בזה שאדם מסתכל על כל אשה ומרהר בה, זה כבר גרוע יותר מהעון בעצמו; כי בזה שמסתכל על נשים ומתחמם, הוא בא אחר-כך לידי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר הוא החטא הגדול ביותר, ולא יאבה הקדוש-ברוך-הוא סלח לו. ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לחזר בתשובה שלמה, ותקבל על עצמך לא להסתכל יותר על נשים וכן על תמונות תועבה, והדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותמיד תסתכל רק על רוחניות חיות אלקותו? תברך, ובשעה שאתה עובר ברחוב, תמסר את נפשך לא להסתכל חוץ מד' אמותיך, ותהיה דבוק בחי החיים בו? תברך בדבקות אמת, ועל-ידי-זה ימחל לך הקדוש-ברוך-הוא על אשר קלקלת בעיניך, כי במה שאדם מקלקל עליו לתקן. אם אדם הסתכל על תמונות תועבה או על נשים פרוצות, ומתחמם ובא לידי הוצאת זרע לבטלה, עליו להרגיל עצמו להסתכל רק על רוחניות חיות אלקותו? תברך,

וּלְלֵב אֶת לְבוֹ שְׂיִבְעַר בְּתַבְעֵרָה עֲצוּמָה אֶל
 רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שִׁישְׁתוֹקֵק אַחֲרָיו
 יִתְבָּרַךְ בְּכִסּוּפִים עֲצוּמִים, זֶה עֵקֶר קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל,
 קְדֻשַׁת הַבְּרִית; אֲשֶׁר־י מִי שֶׁמִּגִּיעַ אֶל זֶה!

עֲנוּה

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר גָּאוֹת וְנֵאוֹף
 תְּלוּיִים זֶה בְּזֵה (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יא),
 וְלִכְן מִי שֶׁהוּא בֶּעַל גְּאוּנָה, נִכְשָׁל בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה
 הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבַטְלָה. כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ
 אֶל שְׁלֵמוֹת קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל, קְדֻשַׁת הַבְּרִית, אֲלֹא
 עַל-יְדֵי מִדַּת הָעֲנוּה, שְׂיִבְטֵל אֶת עֲצוּמוֹ לְגַמְרֵי אֶל
 הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר זֶה נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת
 הָעֲנוּה, שֶׁמְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ, שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גְּמוּר
 הוּא, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מֵעֲצוּמוֹ אֲלֹא
 בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן. כִּי בְּזֵה שֶׁאָדָם מֵרַפִּין
 רֵאשׁוֹ וְהוֹלֵךְ בְּבִגְדֵים בְּלוּיִים, וְעוֹשֶׂה כָּל מִינֵי
 מַעֲשֵׂי שְׁפָלוּת, אֵין זֶה נִקְרָאת עֲנוּה, כִּי אֵין זֶה מַעֲלַת
 הָעֲנוּה לְהִרְאוֹת עֲצוּמוֹ בְּכַפִּיפַת רֵאשׁ בְּדַרְךְ שְׁטוּת

כָּאֵלוֹ הוּא עָנוּ, כִּי זוֹהִי עֲנוּה פְּסוּלָה (לקויטי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן קצז); כִּי מִי שְׁמַתְנֵהג כָּף בְּדַרְךְ שְׁטוּת, זוֹ נִקְרָאת חֲנֻפָּה וְלֹא עֲנוּה, כִּי רוּצָה לְחַנְף אֶת זולתו, שְׂיַחְזִיק מִמֶּנּוּ שְׁעָנוּ הוּא (לקויטי-מוֹהַר"ן, חלק ב', סימן כב). וּבִאֲמַת אֵין לָךְ עוֹד גְּאוּת גְּדוּלָה מְזוֹ, שְׂאָדָם עוֹשֶׂה תַחֲבוּלוֹת שְׂיַחְזִיקוּ מִמֶּנּוּ; הֵינּוּ שְׂיוֹשֵׁב לְמִטָּה וְהוֹלֵךְ מִפְּנֵי, קְרוּעַ וּבְלוּי, וּמְכַנְיַע עֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל לְכָל, אָדָם זֶה גְאוּתָן גְּדוּל, וְרוּצָה תְּשׁוּמַת-לֵב, וְהוּא חוֹלָה פְּרָסוּם וְכְבוֹד, וְלִכְן מַתְבַּזֶּה כְּדִי שְׂיַתְפָּרֵס לְכָל־שְׁעָנוּ הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה מְכְבוֹד גְּדוּל. אוֹי לְעֲנוּה כְּזוֹ! הֵרִי הוּא אֵינּוּ מְטַעֵה אֶלָּא אֶת עֲצָמוֹ, כִּי יַתְגַּלֶּה קְלוֹנוֹ בְּרַבִּים. וּמִי שְׁמַתְנֵהג כָּף, בְּסִימָן שְׁפָגוּם הוּא בְּדַעְתּוֹ, כִּי נִכְשָׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטּוּלָה, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה נִגְעַקְרַת דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ לְגַמְרִי, עַד שֶׁהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, וּמַתְנַהֵג כְּשׁוֹטָה, וְאֶת מַעֲשָׂיו הַמְכַעְרִים הוּא מְגַלֶּה וּמְפָרֵס. וְלִכְן, אֶהוֹיבִי, בְּגִי הַיְקָר, עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי שְׁלֵמוֹת עֲנוּה הִיא בְּטוּל אֶל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׂיַמְעִיט בְּכְבוֹדוֹ וְנִרְבֶּה בְּכְבוֹד הַמְקוּם בְּרוּךְ הוּא (לקויטי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן ר'); כִּי כְּשֶׂאָדָם זוֹכֵה לְדַעַת שְׁמַלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יַתְבַּרֵךְ מַחֲיָה וּמְהִינָה וּמְקַיֵּם אֶת

כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּמִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל מַלְכוּת
 שָׁמַיִם, זֶה נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת הָעֲנָה, כִּי הוּא בְּטֹל
 וּמִבְטָל בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ, וְאֵינוֹ רוֹאֶה וְאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ
 מִרְגִּישׁ שׁוֹם דָּבָר, אֲלָא אֶת עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת
 אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא בְּטֹל וּמִבְטָל אֶל הָאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, זֶה נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת הָעֲנָה, שְׁאֵז מְאִירָה
 בּוֹ הָאֵרֶת הָעוֹלָם הַבָּא, תַּעֲנוּג גֵּן-עֵדֶן, וּמִרְגִּישׁ
 תַּחֲתֵת הַמַּתִּים (לְקוּשֵׁי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק ב', סִימָן עב).
 וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (סוּטָה ה.) עַל הַפְּסוּק
 (יִשְׁעָה כו, יט): "הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרָ" — מִי
 שֶׁנַּעֲשֶׂה שְׁכֵן לְעֶפְרָ בְּחַיּוֹ, הֵינּוּ שְׂבִיחִים חַיּוֹתוֹ הוּא
 כְּבָר זֹכֵר שְׁסוּפּוֹ יִהְיֶה לְעֶפְרָ, וְאֵינוֹ זֶה מִמַּחְשְׁבָה
 זֶה, וְהוּא יוֹשֵׁב וּמַחְכֶּה וּמִצְפֶּה מְתֵי נִשְׁמָתוֹ תִּצָּא
 וְתִחְזֹר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחוֹשֵׁב תָּמִיד עַל
 הַתְּכִלִּית הַנִּצְחִית, וּמִתְבּוֹנֵן וּמִצְיֵר לְעֲצָמוֹ, אֵיךְ
 שֶׁגוּפּוֹ לְקַבּוּרֹת יוּבֵל, וְנִשְׁמָתוֹ תִּעָלֶה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
 זֶהִי שְׁלֵמוֹת הָעֲנָה, וּמִי שֶׁזֹּכֵה לְהַגִּיעַ לְמִדְרָגָה זֶה,
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְעַל-
 כֵּן, אֶהוֹבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, מֵאֲחֵר שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ כְּבָר בְּחֻטָּא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְבִטְלָה
 אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
 וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לְךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ,

אֶפְלוּ אִם הִרְבִּיתָ לַחֲטָא וּלְפִשַׁע בַּחֲטָא הַמְגִנָּה
וְהַמְזוּהָם הִזָּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי עֲנָוָה
יִמְחַל לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל. וְאָמַר רַבְנּוּ
ו"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲנָוָה, סִימָן ט'): יוֹם שֶׁאַתָּה
מִקְטִין אֶת עֲצָמֶךָ, יוֹם הִזָּה מוֹסִיף כַּחַ וּגְבוּרָה
וְהַתְרוּמָמוֹת בַּקְדֻשָּׁה שֶׁל מַעֲלָה; כִּי אֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ
מְאֹד חֲשׂוּבָה עֲנָוָה וְשִׁפְלוּת; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּבְטֵל אֶת
עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, שְׂאֵז לֹא יְזוּז
מִשָּׁם, עַד שֶׁיִּמְחַלוּ לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְלִכֵּן,
אֱהוּבֵי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, רְאֵה מָה לְפָנֶיךָ, וְאַל תִּתְיַאֵשׁ
בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן, וְאַפְלוּ הִרְבִּיתָ לַחֲטָא בַּחֲטָא
הַמְגִנָּה הִזָּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, רְאֵה לְבִטֵּל
אֶת עֲצָמֶךָ לְגַמְרֵי אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵז תִּזְכֶּה לְקוֹם
בְּתַחֲתֵי הַיָּמִים מִמֶּשׁ. כִּי אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים
(בְּרֻכּוֹת יח:): רְשָׁעִים בְּחַיֵּיהֶם נִקְרָאִים מֵתִים; וְעַל-
יְדֵי שְׂאָדָם מִבְטֵל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ,
זוֹכָה שְׁנַחֲיָה אֶצְלוּ הַחַיּוֹת אֱלֻקִּית שָׁבוּ, וְנִכְלָל בְּאִין
סוֹף בְּרוּךְ הוּא.

עזות

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר לֹא יַעֲזֹב אָדָם פָּנָיו, אֲלֵא אִם-כֵּן נִכְשַׁל בְּעִבְרָה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, כְּמֵאמָרָם ו'ל' (תַּעֲנִית ז'): כָּל אָדָם שֵׁישׁ לוֹ עֲזוֹת פָּנִים, בְּיָדוֹעַ שֶׁנִּכְשַׁל בְּעִבְרָה; וְכֵן אָמְרוּ (שָׁם): כָּל אָדָם שֵׁישׁ לוֹ עֲזוֹת פָּנִים, מִתָּר לְקִרְוֹתוֹ רָשָׁע; וְכֵן (שָׁם): מִתָּר לְשִׁנְאוֹתוֹ; כִּי עֹז פָּנִים הוּא בְּעַל עִבְרָה, וּבִפְרָט מִי שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְהוּא מַעֲזוֹ פָּנָיו נִגְדָה צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים וּמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם כָּל דְּבַר רַע, בְּסִימָן שֶׁהוּא מְלֵא נְאוּף, כִּי לֹא יַעֲזֹב אָדָם פָּנָיו נִגְדָה זוּלָתוֹ אֲלֵא אִם-כֵּן הוּא נוֹאֵף, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן. וְעַל-כֵּן מִי שֵׁיִדְעַע בְּנַפְשׁוֹ שֶׁחֲטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְשַׁמֵּר מֵאֵד לֹא לְהִתְחַצֵּף אֶל שׁוֹמֵ בְרִיָּה, כִּי אֵת מַעֲשָׂיו הַמְּגִנִּים הוּא מְפָרְסֵם. וּמִי שֶׁהוּא עֹז פָּנִים, הוּא מְגַלֶּה לְכָל שֶׁהוּא מְגַעֵל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מוֹרִיד מִהָאָדָם צָלָם אֱלֻקִּים, וּמְלַבִּישׁוֹ בְּעֲזוֹת וּבַחֲצִיפּוֹת. וְלָכֵן אִם רוֹאִים בֶּן-אָדָם חֲצוּף שֶׁבַחֲצוּפִים, תְּמִיד מְדַבֵּר עַל זוּלָתוֹ, בְּסִימָן שֶׁהוּא

מקלקל בברית, וריח נאוף נודף ממנו, ומכל שכן אם מדבר על צדיקים קדושים הדבוקים בחי החיים בו? תברך, ומחדשים חדושי תורה כאלו שמורידים את השכינה, בידוע שנכשל בעוונות הכי מגנים של פגם הברית. כמו שאמר דוד המלך (תהלים נה, כא): "שלח ידו בשלמיו חלל בריתו", אם רק מדבר על צדיקים המורידים את השכינה בעולם, בסימן שקלקל את בריתו. ובעוונותינו הרבים, בדור הפרוץ הזה, אשר אין כמעט אדם שיהיה נקי מהחטא המזהם הזה של הוצאת זרע לבטלה, לזאת התגברה מאד העזות, שבני-אדם מעזים פניהם לדבר על צדיקים קדושים הדבוקים בחי החיים בו? תברך. ולכן כל מי שיודע בנפשו שהוא פגום בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, או נכשל באשת איש, רחמנא לישזבן, עליו לישב בין תנור לכירים, וישמר עצמו מאד לא לדבר שום רע על שום בן-אדם, ותמיד יהיה בבושה גדולה, ויתבייש ממנו תברך, שאז ניקא ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא, כמאמרם ו"ל (גדרים כ): "ויבצעבור תהיה יראתו על פניכם" (שמות כ, יז) — זו בושה, "לבלתי תחטאו" — מלמד שהבושה מביאה לידי יראת חטא; מכאן אמרו:

סימן יפה באדם שהוא בישן. כל אדם המתביש, לא במהרה הוא חוטא, ומי שאין לו בשת פנים, בידוע שלא עמדו אבותיו בהר סיני; ולכן, אהובי, בני היקר, אם אתה יודע שנכשלת כבר בפגמי הברית: נדה, שפחה, גזיה, זונה, והוצאת זרע לבטלה, עקר העצה, שתעקר מעצמך את מדת העזות, ותתחיל להתביש לפני הקדוש-ברוך-הוא. ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות יב:): כל העושה דבר עברה ומתביש בו, מוחלים לו כל עוונותיו; וזה עקר תקון הברית, קדשת ישראל, שתמיד יתביש מהקדוש-ברוך-הוא, כי זה סימן שנשמתו מזככת — כשהוא תמיד מתביש ממנו יתברך, כי מרגיש את אמתת מציאותו יתברך על פניו, אזי מאד מאד מתביש לא לעבר על רצונו יתברך. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לברח מהמדה המגנה של עזות, ותקנה לעצמך את המדה של בוששה, שתתביש רק ממנו יתברך. ואם תתנהג בצורה כזו, אז תזכה לתקן את כל אשר קלקלת, ובלבד שלא תחזר אל סורף, ותמיד תתביש ממנו יתברך.

עצבות

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר מדת העצבות היא מדה מגנה מאד, והקדוש-ברוך-הוא שונא אותה (שיחות הר"ן, מא). כי תכף-ומיד כשאתם רוצה לחזור בתשובה אל הקדוש-ברוך-הוא, עברה גדולה כשהוא בעצבות (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מח). לזאת, עשה כל מיני פעולות שבעולם להיות שמח. וכך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות עצבות, סימן א'): מי שלא תקן חטאת נעורים, על-ידי-זה באים לו דאגות. כי על-ידי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה נתלבשת בו הקלפה הנקראת על שם יללה. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות עצבות, סימן יד): על-ידי עצבות הקדוש-ברוך-הוא אין עמו; וכן (שם, סימן טו): על-ידי עצבות רואה קרי; כי העצבות היא הסטרא אחרא, ועל-כן מי שנמשך תמיד אחר העצבות, סימן שנוכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. ולא תמצא אדם שלכלוך את עצמו בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אלא אם-כן הוא עצוב. כי החטא המגנה הזה מכניס עצבות ודכאון באדם, וככל שאדם חוטא בו, כן בא לידי עצבות

וּמְרִירוֹת, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁכָל-כֶּף נִכְשְׁלוּ בַחֲטָא
 זֶה, שֶׁהֵם תָּמִיד שְׂרוּיִים בְּעֲצָבוֹת וּבְעֲצָלוֹת,
 וּמְתִיאֲשִׁים מִחַיֵּיהֶם, וּמִבְּקָשִׁים נִפְשָׁם לָמוֹת,
 רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן. כִּי הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה, מִכְּנִיס דְּפֵאוֹן וְעֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת בְּתוֹךְ
 הָאָדָם; וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! מֵאַחַר שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ
 כְּבָר בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
 עָקַר תְּקוּנָךְ, שֶׁתִּהְיֶה אֶת הַיְגוֹן וְאַנְחָה לְשִׁמְחָה
 עֲצוּמָה (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָנִים: כג, כד),
 וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְתִשְׁמַח מְאֹד,
 כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא תְּקוּן הַבְּרִית, מִי שֶׁזוֹכֶה לְשִׁמְחָה
 תָּמִיד, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר לוֹ אֶת
 בְּרִיתוֹ, שֶׁלֹּא יִכְשַׁל בְּהוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה (לְקוּטֵי-
 מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קסט); עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי
 הַיְקָר, מֵאַחַר שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ כְּבָר בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, בְּרַח לָךְ מֵעֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת,
 וְתִרְדֹּף אַחֲרַי הַשִּׁמְחָה וְתִכְנֹס לְתוֹכָהּ, וְתָמִיד תִּתְּקֶיָה
 בְּשִׁמְחָה, וְתִשְׁמַח אֶת נַפְשְׁךָ, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא
 קִדְשַׁת הַבְּרִית, וּמוֹרָה שְׁאָדָם זֶה שְׁלָם בְּדַעְתּוֹ;
 אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְגַרֵּשׁ וּמְשַׁרֵּשׁ מִמֶּנּוּ אֶת הָעֲצָבוֹת
 וְהָעֲצָלוֹת, וְזוֹכֶה לְקִנּוּת לְעֲצָמוֹ אֶת מִדַּת הַשִּׁמְחָה,
 שֶׁהוּא שִׂמְחָה וּמְשַׁמַּח אֶת אַחֲרָיִם. וְזֶה עָקַר קִדְשַׁת

ישראל, קדשת הברית — שיהיה תמיד שמח. וזכור דבר זה, אהובי, בני, כי תצטרך אותו כל ימי חיך. כי על-ידי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אדם נמשך תמיד אחר מרירות ודפאון, עצבות ומרה שחורה, ויען כי כמעט אין אדם שיהיה נקי מהחטא המגנה הזה, חטאת נעורים, לכן נמשכת על כלם המדה המגנה של עצבות ועצלות, דפאון ומרה שחורה, וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה. וזה סוד התקון שנתן לנו רבנו ז"ל לפגם הברית: לומר עשרה מזמורי תהלים הנקראים "תקון הכללי", הכלולים מעשרה מיני נגינה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רה; ובחלק ב', סימן צב); כי תקון וקדשת הברית תלויים בעשרה מיני נגינה, שתמיד האדם ישמח וינגן לעצמו נגונים של שמחה, כי השמחה היא שלמות הדעת, תקון הברית; אשרי מי שמגרש ממנו את העצבות והמרירות, וממשיך את עצמו למדת השמחה.

עמלק

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר הַחֲטָא
הַמְּגַנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה,
בָּא מְקַלֶּפֶת עַמְלֶק, אֲשֶׁר עָלְיוּ נֹאמַר (דְּבָרִים כה, יח):
"אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדָרְךָ וַיִּזְנַב בְּךָ כָּל הַנְּחֻשְׁלִים אַחֲרֶיךָ,
וְאַתָּה עֲיַף וַיִּגַּע וְלֹא יָרָא אֱלֹהִים"; כִּי עַמְלֶק
מִשְׁחִית כָּל חֻלְקָה טוֹבָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, כִּי הוּא
מְכַשִּׁיל אֶת הָאָדָם בְּהוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, וְאַחֲר־כֵּן
מְכַנִּיס בּוֹ סִפְקוֹת "הַיֵּשׁ הַזֶּה" אִם אֵין, וְלִכֵּן אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסִיקְתָא דְּרַב פֶּהֲנָא): עַמְלֶק הוּא
עַם-לֶק, שֶׁבָּא לְלוּק דָּמֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּכֹלֵב, כִּי
מוֹצִיא זֶרַע לְבַטְלָה מִנְּשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן
"מְלַחְמָה לֵה" בְּעַמְלֶק מְדַר דִּר" (שְׁמוֹת יז, טז); כִּי
כָּל זְמַן שֶׁעַמְלֶק נִמְצָא בְּעוֹלָם הוּא מְכַשִּׁיל אֶת
נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, אֲשֶׁר זֶה מְכַנִּיס בְּאָדָם
קָרִירוֹת בִּיְהוּדוֹת וּסְפִיקוֹת בְּאַמוּנָה. וְלִכֵּן עָקַר
הַמְּלַחְמָה נִגְדַּר עַמְלֶק הוּא רַק עַל-יְדֵי גְלוּי אֱלֻקוֹת,
שֶׁאָדָם צָרִיף לְמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת
אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרָךְ, וּכְכֹל שִׁיכְנִיס בְּעַצְמוֹ
אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרָךְ, וַיֵּאמִין בּוֹ יְתִבְרָךְ, וַיִּדַּע

בידיעה ברורה ומזככת, אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, על-ידי-זה שמקבל על עצמו על מלכות שמים, נמחק צמלק. וזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות נח.): "לך הני"ה הממלכה" (דברי הימים א כט, יא) — זו מלחמת צמלק; כי בזה שאדם מגלה שהכל לכל אלקות, ומקבל על עצמו על מלכותו ותברך, בזה הוא מכניע את צמלק, כי כל ענין צמלק להכניס ספקות באדם, ורוצה להפיל אותו. ועל-כן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יט): 'עמ'לק' סופי תבות: "כי שבע' פול' צדיק' וקם' (משלי כד, טז); כי צמלק מפיל את כל בר ישראל הנקרא צדיק. ועקר גדלתו של בר ישראל — כשאינו נופל בדעתו, אלא מתחזק וקם ומתגבר על צמלק, בזה תלויה מחית צמלק, שאדם מכניס בעצמו תמיד אמתת מציאותו ותברך. לזאת, אהובי, בני היקר, מאחר שקבר הכשיל אותך צמלק בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ראה להתחזק לעשות כל מיני פעולות שבעולם להחדיר בעצמך אמתת מציאותו ותברך, ותמיד תדבר רק אל הקדוש-ברוך-הוא. כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה כט.) על הפסוק

(שמות יז, יא): "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר
 ישראל, וכאשר יניח ידו וגבר צמלק"; וכי ידיו של
 משה עושות מלחמה, או שוברות מלחמה? אלא
 לומר לה, כל זמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי
 מעלה, ומשעבדים את לבם לאביהם שבשמים —
 היו מתגברים, ואם לאו — היו נופלים. בפעה
 שבר ישראל בא אל הקדוש-ברוך-הוא, ומדבר
 אליו ומסתכל רק אליו, על-ידי-זה מוחק את צמלק
 שהכניס בו קרירות על-ידי החטא המגנה הזה של
 הוצאת זרע לבטלה, ומלא את מחו ונדעתו עם
 ספקות — הגיש הווי"ה אם אין. פי בזה שאדם
 מתחזק בתפלה ובקשה, ומדבר תמיד רק אל
 הקדוש-ברוך-הוא, בזה הוא מתמלא עם אמונה,
 וברגע שהוא חדור באמונה פשוטה בו יתברך,
 נמחקים כל עוונותיו, ומתבטלת ממנו קלפת
 צמלק. על-כן, אהובי, בני, ראה מה לפניך, מאחר
 שהתגברה והתפשטה עליך קלפת צמלק,
 והכשילתך בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,
 ראה ללחם עמה על-ידי תפלה ובקשה, שתהיה
 רגיל לדבר תמיד אליו יתברך, ותספר את כל אשר
 עם לבבך אליו יתברך, ועל-ידי-זה תתחזק אמונתך
 באין סוף ברוך הוא, ויתבער צמלק ממך לגמרי,

ותזכה לתקונו וקדשת הברית, שהיא קדשתו של ישראל.

פרנסה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר חסרונו הפרנסה הוא רק מחמת פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. וכך אמרו חכמינו הקדושים (זהר פינחס רמד.): מאן דזריק פרוורין דנהמא, עניות רדיף אבתריה, כל שפן מאן דזריק פרוורין דמחא [מי שזורק פרווי לחם על הארץ, רודפת אחריו עניות, מכל שפן מי שזורק טפי זרע על הארץ, עניות רצה אחריו]. הרי שעקר חסרונו הפרנסה בא מהחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה. כי החטא הזה עוקר את דעת האדם לגמרי, וכשאינן לאדם דעת, הוא צריך להתנגע קשה במאד מאד בעבור פרנסתו. לזאת, אנו רואים שבגני-אדם הולכים ויגעים בעבור פרנסתם, ובא להם בקשי גדול. כי בפרוש גלה לנו רבנו ו"ל (לקויטי-מהר"ן, חלק א', סימן נו): ולפי הגדלת הדעת, כן הפרנסה בנקל;

הפרנסה בנקל תולה בדעת, כמו שכתוב (במדבר יא, ח) "שטו העם ולקטו", ואמרו (זהר בשלח סב:) — בשטותא; כי כל מי שחסר דעת ביותר, הוא יגע וטורח אחר הפרנסה ביותר. וברגע שאדם פוגם בדעתו, על-ידי הפגם המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה הוא סובל עניות ונדחקות, וצריך להתנגע בעבור פרנסתו, ומזה בא שבני-אדם יגעים ביגיעות ובטרחות עצומות להשיג פרנסה, ואין הולך להם. עד שיש בני-אדם שנפלו בחובות עצומים, והם מסבכים בצרות ובכיסורים, בעניות ובנדחקות, הכל בא מחמת החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר הוא מונע מן האדם להשיג פרנסה. לזאת, אהובי, בני היקר, אם אתה רוצה לזכות שתהיה לך פרנסה בשלמות ובנקל, עליך להתקרב אל הצדיק האמת, שהוא יחזיר אותך אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אי אפשר לחזר בתשובה, אלא על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת; כי כשאדם חוטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, נעתקת ממנו נקדת היסוד צדיק, ולכן עקר תקונו הוא רק על-ידי שחזור ונתקרב אל הצדיק, שהוא בסוד 'יסוד', ועל ידו יכול לחזר בחזרה אל שרשו. אבל כדי להיות מקרב אל

הצדיק האמת, צריך להתחזק ביותר באמונת חכמים, כי הסמ"ך-מ"ם אורב מאד על אלו הנשמות שנופגמו בפגם הברית, שיזלזלו בכבוד הצדיק, כי הצדיק נקרא יסוד, ומי שקלקל ביסוד, עליו עולים קשיות וספקות נגד הצדיק. ולכן, אהובי, בני היקר! מאחר שעבר עליך בימי נעוריך מה שעבר, שנתגעלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר בשביל זה אבדת את דעתך, ואתה מסתובב "נע ונד" בעולם התהו והדמיון, וקשה וכבד לך להשיג פרנסה, ואתה רחוק ממנו יתברך, אם אתה רוצה לחזור בתשובה, עליך להתקרב אל הצדיק האמת, שהוא היסוד, ודיקא על ידו תתקן את היסוד שלך. אבל עליך לדעת, כי זה הנסיון הקשה ביותר — לזכות לאמונת חכמים; כי אי אפשר להשיג בדברי הצדיק, אלא מי שתקן בריתו בשלמות. כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו), וזהו כלל גדול, כי אי אפשר לשום אדם להשיג ולתפס בדבורו של הצדיק, אם לא שתקן תחלה אות ברית קדש פראוי, אזי יכול להבין ולתפס דבורו של הצדיק. ואיתא בזהר (משפטים קי): סליקא דיסודא באבא ואמא, שהם בחינות חכמה

ובינה, שהם י'ה', שהם המחין. נמצא, כשתקן אות ברית קדש פראוי, אזי המחין שלו בשלמות, ויכול להבין דבורו של הצדיק, ולפי התקון של כל אחד, כף היא השגתו. ולכן כל היגיעות והטרחות שצריך אדם לטרח בשביל פרנסתו, וזו הקללה של (בראשית ג, יז): "בעצבון תאכלנה כל ימי חייה, וקוץ ודרדר תצמיח לה, ואכלת את עשב השדה בועת אפך תאכל לחם" וגו'; וכל זה נמשך מפגם אמונת חכמים (לקוטי הלכות, סנה, הלכה ז', אות ו); כי על-ידי פגם אמונת חכמים, נדון במוטרות והמוטרות מבלבלים את המח, ועל-ידי-זה אין לו עצה שלמה לעולם. ובשביל זה צריך לטרח כל-כף אחר פרנסתו, כי עקר חסרון הפרנסה נמשך מחסרון העצה, שאינו יודע עצה שלמה בפה לסחור ולהשתפר. ועל-כן באמת עקר הצלחת המשא ומתן והפרנסה תלוי בתקון העצה, כמו שכתוב (דברים ח, יח): "כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל", ותרגומו: ארי הוא זיהיב לך עיטא למקני נכסין; ועל-כן מי שעוסק במשא ומתן ומלאכה, צריך לידע ולהאמין, "כי לא בכח יגבר איש" (שמואל א ב, ט), ו"אין חכמה ואין עצה ואין תבונה לנגד הוי"ה" (משלי כא, ל), רק יבקש רחמים

ממי שהעשר שלו (קדושין פב.), שישפיע עליו עצה שלמה, שיזכה לידע מה לסחור, ולהרויח את פרנסתו. והעקר תלוי באמונת חכמים ובהתקרבות לצדיקים, שעל-ידי-זה זוכה לעצה שלמה, ואז הוא נצול מהקללה של "בעצבון תאכלנה", רק המשא ומתן שלו הוא בסוד (דברים לג, יח): שמת זבולון בצאתך ויששכר באהלך; כי מאחר שהסוחר שהוא בחינת זבולון, מקרב ומקשר לצדיק האמת, שהוא בסוד יששכר, אז בודאי יזכה לעצה שלמה, ויצליח בכל אשר יעשה; כי עקר ההצלחה היא רק על-ידי העצה, שצריך לקבל את עצותיו מהצדיק האמת, אשר עצת הצדיק הוא "כלה זרע אמת" (ירמיה ב, כא), פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'): עצות הצדיק הן עצות של עולם הבא; כי הצדיק כבר איננו נמצא בזה העולם, והוא דבוק בחי החיים בו יתברך, והוא בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא, ועל-כך כל עצותיו הן עצות מהעולם הבא. ולכן מי שרוצה לזכות לפרנסה בשפע, ההכרח להתקרב אל הצדיק האמת, ולהתחזק באמונת חכמים, ועל כל אשר יאמר כהוא זה — יעשה ויקים, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג); אף

עליך לדעת, אהובי, בני, שאפלו בשזוכה לעצה שלמה במשא ומתן, עד שמרויח הרבה בשפע גדול, עדין אין העצה בשלמות, כי אם בשזוכה להתנהג עם הממון והכסף כראוי, להיות שמח בחלקו תמיד, ולא יהיה "אץ להעשיר" (משלי כח, כ), וירבה לתן צדקה, באפן שיזכה שעל-ידי הממון והכסף ופרנסתו יוכל לעסק בתורה ובעבודת השם ותברך באמת, ואז דיקא נחשב לעצה טובה ושלמה, מאחר שיעצליח על ידו גם בעולם הזה וגם בעולם הבא לעד ולנצח, כי "טוב אחרית דבר מראשיתו" (קהלת ז, ח). ועל-כן, אהובי, בני, מאחר שכבר עבר עליך בזה העולם כל-כך הרבה צרות ויסורים, וסבלת עגמת נפש, עניות ודחוקות, ואתה מסבב בחובות גדולים, ואינך יודע כיצד לצאת מהם, איעצה, אהובי, בני, ויהי אלהים עמך, שתשתדל להתקרב אל הצדיק האמת, אשר יגלה לך את אמתת מציאותו ותברך, ואיך שכל העולם פלו הוא עצם עצמיות חיות אלקותו ותברך, פי על-ידי ההתקרבות אל הצדיק האמת, תזכה להגדלת הדעת, בסוד (דברים ד, לה): "אתה הראת לדעת, פי הו' הוא האלהים, אין עוד מלבדו; וידעת היום והשבות אל לבבך פי הו' ה'".

הוא אלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, אין עוד"; ודיקא על-ידי זה שתחקק בעצמך, בדעתך ובלבבך, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, על-ידי-זה תתברך פרנסתך, ויבוא לך שפע גדול, ואפלו שאתה נמצא עכשו בצער גדול מאד, מרב עניות ודחקות, עד שנחשך ונחרב לך עולמך, עם כל זאת, אם תכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך דעתך ולבך, אפלו שעובר עליך מה שעובר, ימתקו ממך כל הדינים, וישפע עליך שפע כפול. כמאמרם ז"ל (ברכות סג.): כל המשתף שם שמים בצערו, כופלים לו פרנסתו; וזכר דבר זה, פי אי אפשר לזכות לפרנסה שלמה, אלא כשמתקן את בריתו, ואי אפשר לתקן את בריתו ובפרט החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אלא על-ידי התקרבות אמתית אל הצדיק האמת. שהוא יחיד בך דעת ושכל; אשרי מי שזוכה לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך על החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, וזוכה להאיר עליו על-ידי-זה אור וזיו וחיית ודבקות הבורא יתברך שמו.

פחד

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שחטא אפלו חטא אחד נגדו יתברך, הוא שרוי תמיד בפחד, ומפחד מבני-אדם, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ס): "הוא תלמידא דהנה קא אזיל בתריה דרבי ישמעאל ברבי יוסי בשוקא דציון חזייה דקא מפחיד, אמר ליה: חטאה את, דכתיב (ישעיה לג, יד): "פחדו בציון חטאים", כי מי שחוטא, סר ממנו צל הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה הוא שרוי בפחד, ומפחד מכל אחד, ומכל שכן מי שנכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, הוא נכנס בתוך עצמו, ומפחד מבני-אדם. ויש שפל-כף נכשלו בחטא המגנה הזה, עד שפוחדים לצאת מפתח ביתם, ושרויים בדכאון עמק, ותמיד נמצאים תחת לחצים כבדים, ופוחדים מכל בריה. וכמוכא בזהר (מקץ קצח): כל מאן דאית חובין בידוי דחיל תדיר, כמה דאת אמר (דברים כח, טו): "ופחדת לילה ויוםם", כי החטאים של האדם מחדירים בו פחד, שתמיד פוחד מזולתו. וזה אשר עוקר אותו לגמרי, כי הפחד שובר את האדם לגמרי. כמו שאמרו חכמינו

הקדושים (בבא בתרא י.): גוף קשה — פחד שוברו; וכן אמרו (גטין ע.): שלשה דברים מכחישין כחו של אדם: פחד, דרף ועון; ולכן כל מי שיודע בנפשו שחטא באיזה חטא, יהיה מה שיהיה, תכף יחזר בתשובה שלמה אליו ותברך, ומכל שפן מי שחטא בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, יראה תכף-ומיד להתחרט על מעשיו המגנים, ויתודה אליו ותברך, ויקבל על עצמו קבלה חזקה, שלא יחזר אל סורו, ואז "ושב, ורפא לו" (ישעיה ו, י). וחקמינו הקדושים אמרו (שיר השירים רבה, פרשה ג', סימן יד): עד שלא יחטא אדם, נותנין לו אימה ויראה, והבריית ממתפחדין ממנו, כיון שהוא חוטא, נותנין עליו אימה ויראה, ומתפחד הוא מאחרים; ולכן אשרי מי שתמיד חוזר בתשובה שלמה אליו ותברך, ואז יוציא ממנו את הפחדים יתרים שנכנסו בו. ועקר העצה להנצל מכל מיני פחדים היא רק על-ידי שאדם מתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא, ומדבר אליו כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ותמיד מתודה אליו ותברך, שזה מוריד ומסלק ממנו את הפחד. וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות פחד, סימן לד): מי שאינו מתודה על עוונותיו, מורא בא עליו.

ולכן צריך כל אחד היודע בנפשו שחטא לפניו
 ותברך, חס ושלום, שירגיל את עצמו לדבר עמו
 ותברך, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו,
 בתמימות ובפשטות גמורה מאד, ויתודה תמיד
 לפניו ותברך, וזה יכניס בו ישוב הדעת אמתי,
 שיישב את עצמו היכן הוא בזה העולם, ויזכה
 להגיע אל שמחה אמיתית; כי מי שזוכה לישוב
 דעתו בזה העולם, רואה אשר ימי חיי הכלנו הכל
 נריק, הנה אדם פה והנה הוא כבר יוצא מפה, כי
 הזמן הומה והולך, הנה יום והנה לילה, הנה שבוע
 והנה חודש, הנה שנה והנה הכל פרח, ועל-בן מה
 ולמה לחטא, רחמנא לצלן, לפניו ותברך, שעל-
 ידי-זה ישרה תמיד בידאגות ובפחדים יתרים, יותר
 טוב לשוב בתשובה שלמה אליו ותברך, ויזכה
 להגיע לישוב הדעת אמתי, וזה יכניס בו שמחה
 שלמה, שיהיה תמיד שש ושמח על נעם חלקו,
 שזכה להברא מרע ישראל, אשר אין עוד שמחה
 כשמחה זו. ובאמת זו התכלית שאדם צריך להגיע
 בזה העולם, אפלו שכבר חטא בחטא הכי מגנה,
 עם כל זאת על-ידי תשובה, יזכה להגיע אל תקף
 השמחה — לשמח באלקותו ותברך; כי כשאדם
 מתודה אליו ותברך, וזוכה לדבר עמו ותברך

כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, עַל-יַדֵּי-
 זֶה זֹכָה לְהִגִּיעַ לְשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְנִמְחָלִים לוֹ כָּל
 עֲוֹנוֹתָיו, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (תְּהִלִּים קד, לד): "יַעֲרֹב עָלָיו
 שִׁיחִי, אָנֹכִי אֲשַׁמַּח בְּהוֹנֵי"ה יִתְמוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ
 וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם"; עַל-יַדֵּי שְׂאָדָם מְשִׁיחַ וּמִסְפָּר
 אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֱלֹיו יִתְבַּרֵּךְ, עַל-יַדֵּי-זֶה
 זֹכָה לְשִׁמְחָה בְּאַלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִמְחָלִים
 לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְכָתַב מוֹהֲרֵנוֹת"ו ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
 הוֹדָאָה, הַלְכָה ו', אוֹת 10), שֶׁהָאָדָם צָרִיף לִישֵׁב דַּעְתּוֹ
 הַיָּטִב הַיָּטִב בְּכָל עֵת מֵהוּא עוֹשֶׂה בְּזֵה הָעוֹלָם
 הָעוֹבֵר, וּמֵהוּ יִהְיֶה סוּפוֹ, וּמֵהוּ הַתְּכָלִית מִכָּל עֶסְקֵי
 הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִכָּל תְּאוּוֹתָיו וְכוּ'. וְכֵמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנּוּ
 ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵנוֹת, חֶלֶק ב', סִימָן י'): וְעַקֵּר הַמְּנִיעָה
 מִזֶּה הִיא הָעֲצָבוּת, שֶׁמִּמֶּנּוּ שֶׁכָּל אָדָם מְלֵא עֲצָבוּת
 וְדָאָגוֹת וְיָגוֹן וְאֲנָחָה, הֵן מִהַפְּרָנְסָה וּמִצַּעַר גְּדוֹל
 בָּנִים וְכוּ', וּבִפְרָט מִרְבוּי עֲוֹנוֹתָיו, כִּי אוֹי לִי מִיֹּצְרִי
 וְאוֹי לִי מִיֹּצְרִי, וּבִפְרָט מִי שֶׁנֹּכְשֵׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
 הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה מְכַנֵּס
 דִּכְאוֹן וּמְרִירוֹת וְעֲצָבוּת בְּאָדָם, וְאַף-עַל-פִּי שִׁפְתוֹב
 בְּסִפְרֵי מוֹסֵר, שֶׁעֲצָבוּת עַל הָעוֹנוֹת הוּא טוֹב, אָבֵל
 הַבַּעַל-דְּבָר וְהִכְלִי הַתְּמוּרוֹת מִתְּגַבְּרִים בְּעֲצָבוּת
 כְּזוֹ, עַד שֶׁמֵּרַחֲקִים עַל-יַדֵּי-זֶה מִהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ

ביותר; כי הדאגה על העוונות הזיה טוב אם הזיה חוזר בתשובה על-ידי-זזה, שמרבויו הפחד מהעוונות ישליך כל עסקי העולם הזה לגמרי, וישוב בתשובה שלמה להשם יתברך, באשר כבר נמצאו כמה בעלי תשובה על-ידי ששמו אל לבם מרירות פחד ענשי העברות ושובו בתשובה, אבל רב העולם, ובפרט בדורות אלו, מתרחקים ביותר על-ידי רבוי העצבות אפלו של עוונות, כי בחינת היכלי התמורות מחליפין האמת ומערבבין דעתו מאד שמכניס, חס ושלום, בחינת יאוש בלב, כאלו אין לו עוד תקנה להתחדש בנושר ימיו, ומגביר עליו עצבות הפרנסה, בחינת "בעצבון תאכלנה", ורבוית תאות ממון, ולהנהיג ביותו בגדולות, בדירות נאות ובכלי בית וכלי כסף וזהב ותכשיטין, הכל יותר מכחו הרבה, עד שכל מה ששהם יתברך משפיע לו אינו מספיק לו, כמו שאמרו (אבות ב, ז): "מרבה נכסים מרבה דאגה". ובפרט שהרבה פרנסתם דחוקה וכו', ויש בזה חלוקים רבים בין בני-אדם, אבל רבם ככלם מלאים עצבות ודאגות ויגונות בלי שעור, וזה מזיק ביותר, כי על-ידי-זזה אין יכולים לישוב דעתם מה הם עושים בזה העולם, וזה גורם לתטא יותר,

כי עקר פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, בא רק מחמת העצבות והדפאון, על-כן צריכין להתחזק מאד מאד לשמח את נפשו בכל מיני עצות ודרכים שגלה לנו רבנו ז"ל, ובפרט על-ידי העצה הנפלאה של תודה והודאה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), שאדם צריך להרגיל את עצמו להודות ולהלל ולשבח ולפאר את הבורא ותברך שמו על כל החסדים שעשה אתו עד עכשו, ותמיד ימצא בעצמו נקודות טובות, ואפלו שמרגיש כי הוא הכי גרוע, ועשה פבר את כל העברות שבעולם, עם כל זאת יבקש ויחפש עד שימצא בעצמו נקודות טובות, ששם אינו רשע (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), ובתקף צרותיו המרבות שעוברות עליו בין בגשמי ובין ברוחני, ימצא את ההרחבות שהקדוש-ברוך-הוא מרחיב לו (שם, סימן קצה), ואז אם ילך בדרך זו, אפלו אם עצמו ונבחרו חטאיו ופשעיו, יזכה לצאת משם. על-כן, אהובי, בני, אפלו שפבר עשית מה שעשית ונכשלת במה שנכשלת, זכור היטב אשר צריכין להזכיר לעצמו בכל עת את כל החסדים והטובות והנפלאות שפבר עשה השם ותברך עמו בכלל ובפרט, כמו שכתוב (תהלים קג, ב): "ברכי נפשי את הוי"ה ואל

תשפּחִי כָּל גְּמוּלָיו". וְזֶה סוּד מִצְוַת זְכוּרָת יִצְיָאָת
מִצְרַיִם בְּכָל יוֹם, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (דְּבָרִים טז, ג): "לְמַעַן
תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ",
וּכְתִיב (שְׁמוֹת יג, ג): "זְכוּר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
יֵצְאתֶם מִמִּצְרַיִם" וְכו', וְכֵן בְּפִסְוּקִים הַרְבֵּה. וְעַל זֶה
נִקְבְּעוּ כָּל הַמוֹעֲדִים הַקְּדוּשִׁים לְשׁוֹשׁ וְלְשִׂמְחָה בָּהֶם,
כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (דְּבָרִים טז, יד): "וְשִׂמְחָתָּ בְּחַגְךָ",
שְׁפָלֶם הֵם זְכוּר לִיצְיָאָת מִצְרַיִם; כִּי צָרִיכִין לְשׁוֹם
אֶל לְבוֹ לְהַזְכִּיר לְעֲצֻמוֹ הַיָּטִב אֶת כָּל הַחֲסָדִים
וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ בְּהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְנִתֵּן
לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָנוּ תִקְוָה לְנִצְחַח כָּל
אַחַד וְאַחַד. כִּי 'בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חַיֵּב אָדָם לְרְאוֹת אֶת
עֲצֻמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם' (הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח), כִּי
בּוֹדָאי לֹא בְּחַנּוּם גָּמַל עָלֵינוּ חֲסֵד כְּזֶה בְּנִסִּים
וּבְנִפְלְאוֹת וְנוֹרָאוֹת כְּאֵלֶּה, שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם,
וְנִתֵּן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה וְכו', וְקִרְבָּנוּ לְצִדִּיקֵי אֲמֶת
שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, שֶׁזֶה הַחֲסֵד בּוֹדָאי יִשְׂאָר קָיָם
לְנִצְחַח, כִּי דְּבַר אֱלֹקֵינוּ קָיָם לְעוֹלָם. וְגַם עֲתָה הוּא
עוֹשֶׂה עִמָּנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת בְּכָל יוֹם וָיוֹם מֵה שֶׁאָנוּ
זוֹכִים לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם כְּמֵה מִצְוֹת, צִיּוּת, וּתְפִלִּין
וְקִרְיָאָת שְׁמַע וּתְפִלָּה וְכו' וְלַמוֹד תּוֹרָה וְכו'. וְאָנוּ
בְּטוּחִים וּמְחַכִּים וּמְצַפִּים לִישׁוּעָה בְּכָל עֵת שְׁפוּף

כל סוף בא יבוא לא יאחר, ויש תקנה לאחריהנו וכו'. ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניה, מאחר שזכית להתקרב אל הצדיק האמת המציה ומחזק ומאמץ ומשמח אותך, ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם לציתו ולילך בדרךכו, ואז אפלו שגכשלת כבר במה שגכשלת, על-ידי עצותיו הקדושות של הצדיק האמת תזכה לתקן את כל חטאיך, ותכנס בך שמחה אמתית, ותנצל מכל מיני פחדים של הבל, ותירא ותפחד רק ממנו יתברך, אשר זה עקר השלמות שאדם צריך להגיע בזה העולם — להיות בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, ולא לירא ולא לפחד משום בריה, אלא מהקדוש-ברוך-הוא בעצמו; אשרי מי שמגיע אל זה, ואז טוב לו בזה ובבא כל הימים.

פדיון

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר תקון הברית ותקון העוונות הוא על-ידי שמרגיל את עצמו לתת פדיון בכל יום לצדיק אמת, שיכול

לעלות אל כל הכ"ד בתי דינים, ולהמתיק ממנו את כל הדינים. ובשביל זה הזהירנו רבנו ז"ל כל-כף על נתינת פדיון להצדיק, היודע להמתיק את כל הדינים ממנו, כמובא (ת"י-מוהר"ן, סימן תקלט), שאמר רבנו ז"ל, שטוב מאד לתן בכל עת על פדיונות לצדיקים, אפלו שלא בעת צרה, חס ושילום. וספר מכמה אנשים ממדינת קיר"ה, שרגילים מאד להרבות בנתינת פדיונות תמיד. ואמר, שאלו היה לו איש צדיק, שיהיה ראוי לעשות לו פדיון, היה נותן לו על פדיון בכל יום ובכל עת, ודבר מזה הרבה, כי פדיונות הם דבר גדול מאד, ויכולים לכפר עוונות; כי הצדיק עולה למעלה למעלה מבית-דין לבית-דין, עד שעובר את הכ"ד בתי דינים, וממתיק מהאדם את כל הדינים השורים עליו. ומובא (שיחות-הר"ן, סימן קעה), אשר קדם שנסע לארץ ישראל, אמר רבנו ז"ל: 'איני יודע איה הצדיקים עושים פדיון, כי צריכין לידע כל העשרים וארבעה בתי דינים, כי כשמביאים הפדיון, צריך לידע באיזה בית-דין דנים אותו, כי אולי הוא עושה פדיון והמתקה העינים לבית-דין זה, ובאמת הוא נדון בבית-דין אחר, ועל-כן צריך לידע באיזה בית-דין הוא נדון,

ולידע הפדיון ונהמתקה של אותו הבית-דין. ואמר
 אז: אני יודע כל העשרים וארבעה בתי דינים, ואני
 יכול לעשות אפילאציא (ערעור) מבית-דין לבית-
 דין עד העשרים וארבעה בתי דינים, דהינו שאני
 יכול לומר, שאינו נראה לי המשפט של בית-דין
 זה, ואני רוצה לדון בבית-דין אחר, וכן מבית-דין
 לבית-דין עד כלם, ומסתמא מועיל בודאי, פי
 על-פל-פנים בין כף ובין כף נמשך ונדחה
 המשפט, וכשנמשך, קל יותר הדבר, פי בתוך כף
 עושה אותו האדם איזו מצוה וכיוצא, ואפלו אם
 אינו מועיל, אני יכול לעשות "אנדענסעניא",
 דהינו לשלח הדבר להקיסר בעצמו. וזוהי מלאכה
 גדולה וחקמה גדולה, וזה אינו יודע שום אחד
 בדור, וגם לא ידע עדין מזה שום אדם, פי הוא
 מלאכה גדולה להכניס כל הבקשה בתוך איזה
 תבות במספר, וגם לתן הכבוד להקיסר כראוי, פי
 בודאי אי אפשר לשלח הרבה דברים להקיסר
 וכו'. ועל-כן אהובי, בני, אם אתה יודע את
 גריעות מעשיך, הרגל את עצמך לתן על פדיון
 בכל יום לצדיק אמתי, אשר הוא תקון גדול לכל
 החטאים והעוונות, ובפרט לחטא המגנה של
 הוצאת זרע לבטלה. והנה מובא בדברי רבנו ז"ל

(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רטו), שגדל כח הצדיק
 -- שהוא יכול לעשות פדיון, עד שאפלו אדם
 שנפל לשמד, רחמנא לישזבן, הצדיק שהוא בחינת
 משה, יכול להעלות אותו אל בחינת רצון. ועל-כן
 מספר משה עומד בין מספר שמד לבין מספר
 רצון, הינו אפלו אחד שפבר גפל בעמקי עמקים
 בשאול תחתית ומתחתיו, ובא לידי שמד, רחמנא
 לישזבן, אשר אין עוד גרוע מזה, כי על-ידי השמד
 נקרת לגמרי מהקדשה, עם כל זאת יש כח בהצדיק
 שהוא בחינת משה להמתיק ממנו את הדינים
 על-ידי פדיון, ולהעלותו חזרה אל המדרגה הכי
 עליונה, שהוא רצון רעוא דרעוין. כל-כך גדול כח
 הצדיק, על-ידי שנותן לו פדיון, שאפלו אחר
 השמד, רחמנא לישזבן, שאין גרוע מזה, עם כל
 זאת על-ידי נתינת פדיון להצדיק, הוא יכול
 להמתיק ממנו את הדינים, ולהחזירו אל רעוא
 דרעוין, שהוא רצון שברצונות. ובשכיל זה טוב
 לתת בכל יום פדיון לצדיק האמת, שעל-ידי-זה
 ימתקו ממנו כל הדינים, ויחזר אל שרשו העליון;
 אשרי מי שנוהר לתת פדיון לצדיק אמת בכל יום,
 שאז אפלו אם גפל במקום שנפל, הצדיק יכול
 להעלותו בתכלית העליה, ולהמתיק ממנו את כל

הדינים.

פוסקים

אהובי, בני! עליך לדעת, פי רבנו ז"ל הקפיד מאד על כל אחד מאנשי שלומנו, שילמד בכל יום פוסק. ואמר (שיחות-הרב"ן, סימן כט), לשהוא תקון גדול מאד לכל אדם ללמד בכל יום פוסק, פי על-ידי החטאים נתערב טוב ברע, ועל-ידי למוד פוסק, שמברר הכשר והפסול, המתר והאסור, הטור והטמא, על-ידי-זה נתברר ונפרש הטוב מן הרע; פי כשאדם חוטא, ובפרט בחטא המגנה הנה של הוצאת זרע לבטלה, נתערב אצלו הטוב והרע, והוא מאד מבבלבל. ורואים בחוש, שמי שנלכד בחטא המגנה הנה, שרוי תמיד בדכאון, אשר כל זה בא מהחטא המגנה של פגם הברית. ועל-כן מי שרוצה לזכות לתקן את אשר קלקל, יעשה לעצמו חק ולא יעבר ללמד בכל יום שעור בשלחן ערוה, ויתחיל ללמד מחבר רמ"א, מתחלת 'ארח חיים', עד שיזכה לסימו לגמרי, ואז יתחיל מתחלת יורה

דעה' עד שייסימו לגמרי, ואז יתחיל מתחלת אבן העזר, עד שייסימו לגמרי, ואחר-כך יתחיל מתחלת 'חשן המשפט', עד שייסימו לגמרי. ודבר זה צריך להיות חק ולא יעבר לכל בר ישראל — ללמד בכל יום מחבר רמ"א מתחלת השלחן ערוף עד סופו, כמה סעיפים או כמה סימנים כסדרן דיקא. מלבד זאת צריך לעשות לעצמו שעור בעיון עם הפרושים, כגון: ה'טורי-זהב', וה'מגן אברהם', ה'שפתי כהן' וה'מאירת עינים', עד אחרון שבאחרונים; כי כשאדם זוכה ולומד פוסק בכל יום, הוא מברר לעצמו את ההלכה, ועל-ידי-זה הוא מברר את הטוב מהרע, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח'); ואין לה עוד רע יותר גדול אצל האדם כמו החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר הוא מכניס באדם טבע רע; כי מי שחוטא בזה נקרא "רע בעיני הו"ה". ולכן כל מי שיודע בנפשו, שחטא בחטא המגנה הזה, יקבע לעצמו שעור פשוט ללמד בכל יום כמה סעיפים או כמה סימנים בארבעה חלקי שלחן ערוף כסדרן, ויתחיל מהתחלה, ולא יחזור עד שייסיים את ארבעת חלקי השלחן ערוף, וכן יתנהג כל ימי חייו, ויהיה עקשן גדול על זה, כי

הוא תקון נפלא לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ולזכך ולברר את הטוב מהרע. וכן טוב מאד ללמד שאר השעורים בפוסקים, לברר לעצמו את ההלכה, שיידע איך להתנהג. ורבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על אנשי שלומנו, שלא יטו מדרך השלחן ערוף אפלו כהוא זה. ואמר להם פעם: אפלו אם תחדשו חדושי תורה, העקר לא להוציא לעצמו דין חדש שאינו מובא בשלחן ערוף (שיחות-הרב"ן, סימן רסז), כי זה יצר הרע גדול, לחדש דין חדש שאינו מובא בשלחן ערוף (סיי-מוהר"ן, סימן תפד); כי על האדם להשמר מאד לא להחמיר עליו יותר מן הכתוב בשלחן ערוף, כי די לנו מה שכתוב שם. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מד), שכל החכמות של האדם הם רק דמיונות ושטיות ובלבולים גדולים, ואלו החכמות מפילים מאד את האדם בעבודת השם יתברך; דהינו מה שחושב וחוקר ומדקדק ביותר, אם יוצא כראוי במה שעושה. כי בשר ודם אי אפשר לו שייצא ידי חובתו בשלמות, ואין הקדוש-ברוך-הוא בא בטרונייה עם הבריות (עבודה זרה ג.); ולא נתנה תורה למלאכי השרת (קדושין נד.); ועל אלו המדקדקים ומחמירים בחמרות יתרות עליהם

נאמר (ויקרא יח, ה): "וְיָחִי בָהֶם" — ולא שְׁמִימֵת בָּהֶם (יומא פה:); כִּי אֵין לָהֶם שׁוּם חַיִּוֹת כָּלֵל, וְתָמִיד הֵם בְּמַרְה שְׁחֹרָה, מְחַמֵּת שְׁנֵדָמָה לָהֶם שְׁאִינָם יוֹצְאִים יְדֵי חוֹבְתָם בְּהַמְצׁוֹת שְׁעוֹשִׁים, וְאֵין לָהֶם שׁוּם חַיִּוֹת מְשׁוּם מְצׁוּה, מְחַמֵּת הַדְּקִדּוּקִים וְהַמְרוֹת שְׁחֹרוֹת שְׁלָהֶם; וְכֵל זֶה בָּא מִפְּנֵי שְׁאֵין אָדָם לׁמַד שְׁלַחַן עֲרוּף; כִּי אִם הִיָּה גִזְהַר וְלׁמַד שְׁלַחַן עֲרוּף, הִיָּה רוֹאֶה אֶת הַהֲלָכָה לִפְנֵי עֵינָיו, וְלֹא הִיָּה מְחַמֵּר יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר כְּתוּב בְּשְׁלַחַן עֲרוּף, שְׁזֵהוּ רַק דְּמִיּוֹנוֹת. לְזֹאת, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! מֵאֲחֵר שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ מֵה שְׁעֵבֵר, וְנִתְבַּלְבַּלָה דַּעְתְּךָ לְגַמְרִי, עַד שְׁאֵין אַתָּה שׁוֹלֵט עַל עֲצָמָךְ [כִּי מִי שְׁנֹכְשֵׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, דַּעְתּוֹ נַעֲשִׂית מְבֹהֶלֶת וּמְבַלְבַּלֶת מְאֹד, וְאֵינׁוּ שׁוֹלֵט עַל עֲצָמוֹ], וְתַתְּחִיל לְלַמַּד בְּכֵל יוֹם שְׁלַחַן עֲרוּף כְּסִדְרָן, מְחַבֵּר רַמ"א, אֲשֶׁר נִתְחַבֵּר עַל־פִּי רׁוֹחֵ־הַקֶּדֶשׁ עֲלִיּוֹן מְאֹד, וְאָמַר רַבְּנׁוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב), שְׁכָל הַהֲעֲלָמָה וְהַהֲסַתְרָה שְׁנַעֲלָם וְנִסְתָּר מֵהָאָדָם הָאֱלֹקוֹת, זֶה בָּא מֵהִיָּצֵר הָרַע. וְהַתְּקוּן לְזֶה — לְלַמַּד פּוֹסְקִים. כִּי כְּשֶׁאָדָם לׁמַד פּוֹסֵק, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא עוֹקֵר אֶת הַיָּצֵר הָרַע מִלְּבוֹ, וְנִתְפַּשֵּׁט עֲקֻמוּמֵיּוֹת שְׁבַלְבוֹ, וְזוֹכֵה לִישְׁרוֹת לֵב, וְאֵין לוֹ כְּבָר

שום קשיות — לא על עצמו ולא על אחרים, ומכל שכן לא על הקדוש-ברוך-הוא. אשר בדרך כלל מי שנכשל בחטא המגנה הזה, הוא מלא קשיות וספקות עליו? תברך. לזאת, אהובי, בני הקר, אם אתה רוצה להגיע לתקון — לתקן את עצמך, תעשה לעצמך קביעות גדולה ללמד בשלחן ערוך בכל יום, וטוב מאד שתעשה לעצמך שני שעורים: שעור אחד פשוט, לגרס הרבה כסדרן מחבר רמ"א מארבעת חלקי שלחן ערוך, וכך תתנהג כל ימי חייך, ושעור שני: ללמד בעיון טור, בית יוסף ובית חדש, והטורי-זקב והמגן אברהם, השפתי-כהן והמאירת-עינים. וזה לוקח, כמובן, שנים על גבי שנים לסיים, אבל אם לומדים בכל יום קצת, לבסוף זוכים לסיים את כל הפוסקים: טור, בית יוסף וכו' וכו', והשלחן ערוך והמגני ארץ עליהם וכו' וכו'. ובכלל, טוב מאד למי שפגם בברית לעין בספרי הפוסקים, ובפרט בדורותינו אלו, שנתרבו הלקוטים מהלכות שונות, אשר דבר גדול עשו, ועל-ידי-זה כל אחד יכול לעין בהלכה ולברר לעצמו הלכה ברורה; אשרי מי שלומד בכל יום פוסקים!

פְּרִיָה וּרְבִיָּה

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אַהוּבִי, בְּנִי, שְׁעַקֵּר תִּקְוֹן הַבְּרִית,
 וּבִפְרָט עַל הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטּוּלָה, הוּא לְהִתְחַתֵּן וּלְהוֹלִיד בְּנִים וּבָנוֹת; כִּי
 תְּכַלִּית הַבְּרִיאָה הַיְתֵה, שְׁהָאָדָם יִתְחַתֵּן וְיוֹלִיד בְּנִים
 וּבָנוֹת. וְלָכֵן אִם אָדָם נִכְשַׁל כָּבֵר בַּפְּגָם הַבְּרִית,
 עָלָיו לַעֲסֹק לְתַקֵּן חֲטָא זֶה, עַל-יַדֵּי שְׂיוּלִיד בְּנִים
 חַיִּים וְקַיָּמִים. וְזֹאת הִיא תְּכַלִּית יְרִידַת הָאָדָם
 לְעוֹלָם הַזֶּה — לְהַמְשִׁיךְ גְּלוּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא
 הַסּוֹבֵב כֹּל עַלְמִין מִהָעֵלָם אֶל הַגְּלוּי; הֵינּוּ מֵה
 שְׁהֵיָה עַד עֵתָה נִעְעָם וְנִסְתָּר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. תְּכַלִּית
 הַבְּרִיאָה הַיְתֵה שְׁאָדָם יִתְחַתֵּן וְיוֹלִיד בְּנִים וּבָנוֹת,
 וְיֵאִיר בָּהֶם אֶת הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְזֶה
 הַתִּקְוֹן הַכִּי גָדוֹל שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן בְּעוֹלָם. וְחֻכְמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרָכוֹת י.), שְׁחִזְקֵהוּ הַמְּלַךְ לֹא
 רָצָה לְהִתְחַתֵּן, כִּי רָאָה שְׂיִצְאוּ מִמֶּנּוּ יְלָדִים לֹא
 צְדִיקִים, וְאָמַר לוֹ יְשַׁעֲיָה הַנְּבִיא: בְּהַדִּי כְּבָשִׁי
 דְּרַחֲמָנָא לְמָה לָךְ; מָה אַתָּה צָרִיף לְהַפְגִּס בְּמִקּוּם
 שְׂאִינוּ שְׂיָךְ אֵלֶיךָ? אַתָּה עָשָׂה אֶת צוּוֵי הַקְּדוּשָׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יַדֵּי-זֶה הַתִּקְוֹן מִמִּילָא זָבָא; לְמַדִּים
 מִכָּאֵן, שְׂאִפְלוּ חִזְקֵהוּ שְׁהֵיָה כָּל-כָּף גָּדוֹל, וְכּוֹנְנָתוֹ

לשמים היתה, בזה שלא רצה להתחתן, אף-על-פי-
 כן בא אליו ישעיה הנביא ואמר לו: "צו לביתך פי
 מת אתה" — בעולם הזה ובעולם הבא; פי אדם
 מכרח להתחתן ולהוליד בנים ובנות יהיו איך
 שיהיו. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (יבמות סג):
 כל יהודי שאינו עוסק בפריה ורביה, כאלו שופך
 דמים וכו', וכאלו ממעט הדמות וכו', וגורם
 לשכינה שתסתלק מישראל, רחמנא לישזבן; על-
 כן כל מי שיודע בנפשו שחטא בחטא המגנה הזה
 של הוצאת זרע לבטלה, עליו למסור את נפשו
 להתחתן ולהוליד בנים ובנות, אשר זה עקר תקון
 הברית. ובזה שאדם מתחתן ועוסק בפריה ורביה,
 הוא מוריד את האור אין סוף ברוך הוא בלבושים
 ובכלים, ואין עוד תקון יותר גדול לאדם כמי
 שמוריד נשמות בגופים דיקא, ומכל שכן כשמחנך
 את בניו ובנותיו באמונה, שעל-ידי-זה מבטח לו,
 שימחלו לו על כל עוונותיו. ועל-כן אשרי האדם
 המתחתן ועוסק בפריה ורביה, להוליד בנים ובנות
 חיים וקיימים, שבוזה תלויה קדשת ישראל, שהיא
 קדשת הברית, אשרי לו!

צדיק

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אי אפשר לשוב בתשובה שלמה, אלא על-ידי ההתקרבות אל הצדיק האמת, וכל מה שהאדם יודע, שחטא ופגם ביותר, עליו להתקרב אל הצדיק הגדול ביותר; כי אין לומר, שדי לי שאחזיק את עצמי אצל צדיק קטן, והלואי אהיה כמהו, כי כמו בגשמיות, שאדם חולה ומחפש רופא גדול, וכל מה שמרגיש שהוא יותר חולה, הוא מחפש ומבקש רופא יותר גדול, ואינו אומר שדי לו ברופא קטן, על אחת כמה וכמה באין ערך כלל, כשאדם חטא בחטאים ובעוונות מגנים, עליו לחפש ולבקש אחר הצדיק הגדול במעלה נוראה ונפלאה מאד, אשר יכול להוריד את כל האורות הרוחניים עד למטה מטה, משכל עליון לשכל תחתון, מעילה לעלול (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל). ובפרט מי שיודע בנפשו שחטא בחטא המגנה הנה של הוצאת זרע לבטלה, שעל-ידי-זה נחשכים ממנו כל האורות, עד שרעים ומרים לו החיים, וחשך בעדו ולא אור, הוא מכרח להתקרב אל הצדיק הגדול במעלה נוראה ונפלאה מאד, אשר

יכול לתקן גם אותו; פי צריכין לראות ולהשתדל להתקרב לצדיק הגדול ביותר, וככל שהוא חולה בנפשו ופגום יותר ויותר, הוא צריך צדיק גדול יותר שיוכל לתקן גם נפשו הפגומה מאד; הינו פי הצדיק צריך אמונות גדולה וחקמה יתרה לתקן נפשות הפגומים, פי אי אפשר לומר להם תורה בפשיטות כפי מה שהם צריכים, מחמת ששכליהם פגומים מאד, וכל מה שיאמר להם יהיה נפגם ונתקלקל אצלם על-ידי כליהם הפגומים, על-ידי פגם הברית שלהם, פי אין יכולין לתפס דבורי הצדיק, פי אם כפי תקון הברית, שהוא תקון המחין, שהם הפלים לתפס ולקבל אור התורה והאמת של הצדיק. ומאחר ששכליהם פגומים מאד, אם בן מאין יבא עזרם? ! על-בן צריך הצדיק לתחבולות רבות מאד, להמשיך ולהוריד אור התורה והעצות הקדושות בדרך נפלא ונורא מאד, עד שיגיע לאזנם, עד שיבינו פשיטות העצה באמת לאמתה, איך לצאת מאפלה לאורה. וכל זה הוא סוד גדלת הצדיק, שעולה מעלה מעלה, עד שנכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, והוא בטל במציאות לגמרי, וכבר אין לפניו שום הסתכלות בעולם הזה כלל, ונכלל במקום שנכלל וכו' וכו', דיקא הוא

יכול לקרב את כל הנפשות הפגומות בפגם הברית —
 הוצאת זרע לבטלה; הינו שהצדיק בגדל
 קדשתו ובתקף מעלתו הרמה למעלה למעלה,
 במקום שאין יד שכל אנושי מגעת לשם, זה הצדיק
 יכול לציר האור גם למעלה למעלה במקום שאין
 יד הקלפות והסטרא אחרא שולטין שם, ואזי יכול
 להמשיך האור מתקן ומציר לטובה למטה, עד
 שלא יוכלו פגם פליהם לקלקל האור ולצירו
 להפוך, אדרבה! זה האור המתקן והמציר לטובה
 יתקן ויזכך פליהם. פי יזכו על-ידי האור הזה
 לתקון הברית, שהוא בחינת תקון הפלים של
 האור, שהם בחינת המחין. והעקר — אם יזכו
 להאמין בו באמונה שלמה, שעל-ידי זה הם
 נכללין בו ומקבלים ממנו האור כפי מה שצירו
 מלמעלה עד למטה למטה לטובה ולברכה. פי כן
 מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
 לו), שמה שהוא בחינת קמיץ וסתיים למטה,
 למעלה במדרגה הגבוהה יותר הוא בחינת צירי,
 בבחינת ציור וכו', ועל-פן הצדיק שהוא גבה מאד
 במדרגה גבוהה מאד, הוא יכול לציר כל האורות
 שלמעלה במקומותיהם העליונים שנתשבים אצלנו
 לבחינת קמיץ וסתיים, פי מדרגתו גבוהה מאד.

וְעַל-כֵּן כָּל מֵה שֶׁהוּא פָּגוּם יוֹתֵר, הוּא צָרִיף צָדִיק
 גָּדוֹל בְּיוֹתֵר שְׂיַעֲסֵק בְּתַקּוּן נַפְשׁוֹ, הֵינּוּ שְׂצָרִיף צָדִיק
 גָּדוֹל בְּיוֹתֵר שְׂיֻכַּל לְצִיר הָאוֹר לְמַעְלָה לְמַעְלָה
 יוֹתֵר, וְלִהְמַשִּׁיכוֹ בְּבַחֲיַנַּת צִיּוֹר וְתַקּוּן לְטוֹבָה לְמַטָּה
 לְמַטָּה יוֹתֵר, וְלֹא יוּכְלוּ לְנַגֵּעַ בּוֹ יְדֵי זָרִים; כִּי
 הָאָדָם עַל-יְדֵי חֲטָאוֹ הוּא יוֹרֵד לְמַטָּה וּפּוֹגֵם
 לְמַעְלָה, שְׂמַסְלֵק הָאוֹר מִהָעוֹלָמוֹת הַשָּׁיִכִים לְשָׂרֵשׁ
 נִשְׁמָתוֹ, וְהַכֵּל כְּפִי הַפָּגָם, כֵּן יוֹרֵד לְמַטָּה לְמַטָּה,
 וְכֵן פּוֹגֵם לְמַעְלָה לְמַעְלָה. לְמַשָּׁל, כְּשַׁחַס וְשָׁלוֹם,
 פּוֹגֵם בְּעֵבְרָה אַחַת, אֲזַי כְּפִי הַפָּגָם, כֵּן מְסַלֵּק הָאוֹר
 מֵאֵיזָה עוֹלָם. כְּגוֹן: שְׂיֵשׁ שְׂאִינוּ פּוֹגֵם בְּחֲטָאוֹ, כִּי
 אִם בְּעוֹלָם הַיְצִירָה, וְאֲזַי גַּם יְרִידָתוֹ לְמַטָּה אֵינָה
 יְרִידָה גְּדוֹלָה כָּל-כָּף, וְכְשַׁחַס וְשָׁלוֹם, פָּגָם יוֹתֵר,
 אֲזַי מְגִיעַ הַפָּגָם, חַס וְשָׁלוֹם, בְּעוֹלָם גְּבוּהַ יוֹתֵר,
 וְגוֹרֵם אַחֲזִיזַת הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא גַם שָׁם, וְאֲזַי
 יְרִידָתוֹ גַּם-כֵּן עֲמָקָה יוֹתֵר, חַס וְשָׁלוֹם, וְכֵן לְהֵלֵן,
 חַס וְשָׁלוֹם. נִמְצָא, זֶה שְׂפָגָם בְּעוֹלָם הַיְצִירָה וְגַרְם
 אַחֲזִיזַת הַסְטָרָא אַחֲרָא שָׁם, אֲזַי אִם יִהְיֶה נִמְשָׁף
 הָאוֹר שְׂקָמִיץ וְסִתִּים מְבַרִיָּאָה לִיְצִירָה כְּדִי שְׂיִצְטִיר
 בִּיְצִירָה, וְהַכֵּל נַחֲשָׁף מִמֶּנּוּ, וְלִכֵּן לֹא הָיָה נִשְׂאָר לוֹ
 לְקַבֵּל שׁוּם עֲצָה וְלָשׁוּב אֶל הַשֵּׁם; כִּי כְּשִׂיִצְטָרֵף
 לְצִיר הָאוֹר בִּיְצִירָה, יִצְטִיר לְהַפֵּךְ, חַס וְשָׁלוֹם,

על-ידי הסֵטְרָא אַחְרָא, וְהַקְלָפוֹת שְׁגָרַם לְהִתְאַחַז שֵׁם. על-פֶּן בְּהִכָּרַח שְׂיִתְקַרֵּב לְצַדִּיק גְּדוֹל כְּזֶה, שְׂיִשׁ לוֹ כַּח לְעֵלוֹת לְעוֹלָם הַבְּרִיאָה שְׁגָבָה יוֹתֵר, וְלִצִּיר שֵׁם הָאוֹר לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, וְלְהַמְשִׁיךְ זֶה הָאוֹר בְּבַחֲיַנַת צִיּוֹר לִבְרָכָה, עַד מְקוֹמוֹ שְׁנִפְּל לְשֵׁם עַל-יְדֵי חֲטָאוֹ, בְּאַפֵּן שֶׁלֹּא יִגְעוּ בוֹ יְדֵי זָרִים, שֶׁהֵם הַקְלָפוֹת וְהַסֵּטְרָא אַחְרָא הַנֶּאֱחָזִין בוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְהַפִּיךְ דַּעְתּוֹ מִן הָאֱמֶת, שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לִצִּיר הָאוֹר לְהַפִּיךְ, חֵס וְשְׁלוֹם. וְכֵן כְּשִׁפּוּגִים יוֹתֵר, וּפּוּגִים בְּעוֹלָם גְּבוּהָ יוֹתֵר, הוּא צְרִיף צְדִיק גְּדוֹל וְגָבֹהּ יוֹתֵר, שְׂיִוְכַל לְעֵלוֹת לְעוֹלָם גְּבוּהָ עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר, לִצִּיר שֵׁם הָאוֹר לִבְרָכָה, וְלְהוֹרִידוֹ לְמַטָּה לְמַטָּה יוֹתֵר לְמְקוֹם שְׁנִפְּל לְשֵׁם, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכֵן לְהִלָּךְ, חֵס וְשְׁלוֹם. עַד שְׂיִשׁ שְׁנִפְּלוּ כָּל-כֶּף, וּפְגָמוּ כָּל-כֶּף, עַד שֶׁפָּגְמוּ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת שְׁלִמְעָלָה עַד לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַד אוֹר הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַת קָמִיץ וְסִתִּים מִמֶּשׁ, שֶׁשֵּׁם עַקֵּר בְּבַחֲיַנַת קָמִיץ. כִּי הוּא קָמִיץ וְסִתִּים מִכָּל הָעוֹלָמוֹת שְׁלִמְעָלָה, וְכִשְׁפָּגְמוּ כָּל-כֶּף גַּם יְרִידָתָם עֲמָקָה מְאֹד מְאֹד, עַד שְׂיִשׁ שְׁנִפְּלוּ לְשִׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתִיּוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּךְ, וְאִזְ אִי אֶפְשָׁר לְתַקְנָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הַגְּדוֹל בְּמַעְלָה מְאֹד מְאֹד, שְׂיִכּוֹל לְעֵלוֹת לְמַעְלָה מְעָלָה עַד אֵין

סוף, ולירד עד אין תכלית, והוא יכול לצייר האור גם למעלה מעלה, כי הוא ממשיך האור מבחינת הקמץ העליון שאין למעלה ממנו, שהוא בחינת כתר עליון. ומשם הוא ממשיך האור ומצירו שם בבחינת ברכה; כי בגדל כחו וחקמתו יש לו כח לצייר האור גם שם, והוא ממשיך האור בגדל כחו דרך כל העולמות, ומצירו בכל עולם ועולם לטובה ולברכה, עד שממשיך עצות טובות בחינת אור מציר לברכה למטה למטה, עד שמגיע הארה ותקון אפלו לאלו הנפשות שנפלו למטה למטה מאד למקום שהם שם. כי כל מה שהצדיק עולה למעלה יותר, ומציר האור למעלה יותר, הוא יכול להמשיכו למטה למטה יותר, כמובן כל זה בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו); ועל-כן כל מה שהוא חולה בנפשו יותר ויותר, הוא צריך רבי גדול שהוא צדיק גדול ביותר. וזה בחינת קרבת וקטרת; כי איתא (זהר נח סה.), שסלוקא דקרובנין עד אין סוף, ואף-על-פי-כן אנו אומרים קרבת לתקן עולם העשיה, שהוא עולם התחתון ביותר פידוע; הינו כי קרבת יש להם זה הכח לעלות למעלה למעלה, ולתקן ולצייר האור שם במקום שאין יד הקלפות יכולה להגיע לשם,

על-ידי שום פגם שבעולם, יהיה איך שיהיה, כי
 הקרבנות עולין עד אין סוף, שהוא למעלה מן
 הכל, והם ממשיכין האור משם, ומצירין האור שם
 למעלה למעלה, ומשברין כח הקלפות עד
 שמורידין האור למטה למטה, ומבטלים ומשברין
 כל הקלפות והסטרוא אחרא הנאחזין אפלו בעולם
 העשיה, ששם אחיזתם ביותר. גם אותן מבטלין
 הקרבנות, על-ידי גדל כחם, על-ידי עצם האור
 שהמשיכו מלמעלה מעלה בבחינת ציור לברכה.
 וזה בחינת קטרת, שהוא המבחר מכל הקרבנות,
 כי קטרת עולה למעלה מכל הקרבנות, עד שמציר
 האור לטובה למעלה למעלה, עד שמכניע בו
 ומבטל עמקי עמקי הקלפות, ומוציא כל הנפשות
 וכל נצוצות הקדשה משם, שזהו סוד י"א סמני
 הקטרת; הינו שכל מה שעולין מעלה יותר, יכולין
 לתקן הקדשה שנפלה לעמקי הקלפות ביותר,
 שבשביל זה צריכין להתקרב להצדיק הגדול
 ביותר. וזהו בחינת יום הכפורים, שאז נכנס הכהן
 הגדול לפני ולפנים עם קטרת, לכפר על בני
 ישראל; הינו שכל מה שצריכין להמשיך בפרה
 ותקון להנצוצות שבעמקי הקלפות, יותר צריכין
 לעלות למעלה יתרה יותר. ועל-כן ביום הכפורים,

שְׁהִיָּה צָרִיף הַכֹּהֵן גָּדוֹל לְכַפֵּר עַל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
עַל כָּל הַחַטָּאִים וְהַעֲוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים שֶׁגָּרְמוּ לִירֵד
לְעַמִּיקֵי הַקְּלָפוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל-כֵּן הוּא צָרִיף
לְעֵלוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה יוֹתֵר, שֶׁזֶהוּ בַּחֲנִינֵת מֵה
שֶׁנִּכְנַס לַפָּנִי וּלְפָנָיִם, שֶׁאֵז נִכְנַס לְמָקוֹם שֶׁנִּכְנַס,
לְקַדְּשָׁה עֲלִיּוֹנָה וּגְבוּהָהּ מְאֹד מְאֹד לְמַעְלָה מִכָּל
הָעוֹלָמוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא טו, יז): "וְכָל אָדָם
לֹא יִהְיֶה בְּאוֹהֶל מוֹעֵד בְּבֵאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ" וְכוּ',
וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירושלמי, בְּרֵכוֹת, פָּרָק א'):
וְכָל אָדָם הָעֲלִיּוֹן וְכוּ', וְהֵבֵן הַיֵּטֵב, לְהִיכֵן נִכְנַס
הַכֹּהֵן גָּדוֹל. וְכָל זֶה כְּדֵי לְכַפֵּר עַל כָּל הַחַטָּאִים, כְּדֵי
לְתַקֵּן אוֹתָם שֶׁנִּפְּלוּ לְעַמִּיקֵי הַקְּלָפוֹת. וְהַצַּדִּיק הָאֲמֵת
הוּא גָּדוֹל יוֹתֵר אֶפְלוֹ מִהַכֹּהֵן גָּדוֹל, שֶׁנִּכְנַס לַפָּנִי
וּלְפָנָיִם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה ד):
"יִקְרָה הִיא מִפְּנִינָיִם" (מְשָׁלִי ג, טו) — מִכֵּהֵן גָּדוֹל
שֶׁנִּכְנַס לַפָּנִי וּלְפָנָיִם; כִּי יֵשׁ עֲבֵרוֹת שֶׁגַּם הַכֹּהֵן גָּדוֹל
אֵינוֹ יָכוֹל לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יוֹמָא, פה:), שֶׁיֵּשׁ עֲבֵרוֹת
שִׁיּוֹם הַכַּפּוּרִים תּוֹלָה וּמִיתָה מְכַפֶּרֶת, אֲבָל
הַתְּלִמִּיד-חֶכֶם הָאֲמֵת יָכוֹל לְהִכְנִס עוֹד לַפָּנִים יוֹתֵר
וְיוֹתֵר, וּלְהַמְשִׁיךְ כַּפָּרָה וְתַקּוּן גַּם לָהֶם, וְזֶה (מְשָׁלִי
טז, יד): "חַמַּת מְלֶךְ מְלֶאכִי מוֹת וְאִישׁ חֶכֶם

יכפרנה"; הינו שיש עוונות שגורמים חמת מלך, חס ושלום, עד שאין מועילה להם אפלו הכפרה של הכהן גדול ביום הכפורים, כי אם מלאכי מות, שאין נגמרת בפרתו עד המיתה, בחינת: "יום הכפורים תולה ומיתה מכפרת", אבל "ואיש חכם יכפרנה"; פי החכם האמת שהוא בחינת הצדיקים האמתיים, יכול לתקן הכל, אם יזכה להאמין בהם באמת. ולכן, אהובי, בני היקר! מאחר שפבר נכשלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שעל-ידי-זה נעלמו ונסתרו ונחשכו ממך כל האורות העליונים, פי על-ידי החטא המגנה הזה מאבדים את המחין, ואין לו פלים לקבל בהם אורות רוחניים, ולכן עקר התקון הוא רק על-ידי אמונת חכמים, ולהתקרב אל הצדיקים האמתיים, היכולים לתקן אותו, ולהמשיך גם עליו אורות עליונים, אורות צחצחות, עד שאפלו הכי גרוע שנפל לעמקא דתהומא רבא, ומרים לו החיים מאד, ואינו רואה משום דבר רק חשך, פי החטא הזה מחשיך את העינים, עד שאינו זוכה להשיג רוחניות אלקות, עם כל זאת גדול פח הצדיק האמת, שיכול להאיר גם על גפש פגום כזה אור האין סוף ברוך הוא בגלוי נפלא מאד. ומחמת

שֶׁהַסֵּמֶן "דִּמְמ" וְהַקְּלָפוֹת וְהַסֵּטְרָא אַחֲרָא יוֹדְעִים
 זֹאת, עַל־כֵּן הֵם מְקִימִים מַחְלָקַת גְּדוּלָּה עַל הַצְּדִיק
 הָאֵמֶת, לְבַל יוֹכְלוּ כָּל הַפְּגוּמִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו.
 וּבַפֶּרֶט אֵלּוּ שְׂנוֹכְשָׁלוּ בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית
 — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הֵם שׁוֹמְעִים אֶת הַמַּחְלָקַת
 שֵׁשׁ עַל הַצְּדִיק הָאֵמֶת (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
 ה'), וְהֵם מְתַרְחֲקִים מִמֶּנּוּ וּמַעְצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת,
 וּמֵהַסְּפָרִים הַמְּגַלִּים עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת אֵיךְ
 לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ; כִּי הַסֵּמֶן "דִּמְמ" וְהַסֵּטְרָא
 אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת מְתַלַּבְּשִׁים בְּבְגֵי־אָדָם רְשָׁעִים
 אַרְוּרִים, פְּגוּמִים מְאֹד בְּפָגַם הַבְּרִית, וְנוֹלְדוּ
 פְּגוּמִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן; כִּי לֹא יִמְלֹט שְׂאָדָם יִדְבֵּר
 עַל צְדִיק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא, שֶׁדְּבוּק בְּחֵי חַיִּים בּוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ בְּבִטּוּל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו, אֲלֵא אִם־כֵּן נִכְשַׁל
 בְּעֲצָמוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית, וְכֵן נוֹלַד בְּפִסּוּל, רַחֲמָנָא
 לְצַלָּן. וְכֵלל זֶה תַּקְוָה בְּיָדָךְ — כִּי אֵין מִתְעַסֵּק
 בְּמַחְלָקַת עַל הַצְּדִיקִים, אֲלֵא מִי שֶׁנוֹלַד פְּגוּם, וַיֵּשׁ
 פִּסּוּל בְּמִשְׁפַּחְתּוֹ, וְחֵי חַיִּים פִּסּוּלִים וּפְגוּמִים,
 רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְדַבֵּר זֶה אֵין אֶף אֶחָד יוֹדֵעַ אֲלֵא
 הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא; וְלִכֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, מֵאֲחֵר
 שֶׁעָבַר עֲלֶיךָ כָּבֵר מֵה שֶׁעָבַר, רְאֵה לְבָרַח אֶל הַצְּדִיק
 הָאֵמֶת, הַיְכוּל לְתַקֵּן אוֹתָךְ בְּתַקוּן גָּמוּר, וּלְהֵאִיר

עליך האור האין סוף ברוך הוא, אפלו במקום
 שאמה נמצא, ותתמיד בספריו הקדושים המורידין
 את שכנינת עזו יתברך בזה העולם, ואל תסתכל על
 שום מונע ומעכב. ואם יש אחד שמבזה או קורע
 ספרי הצדיק האמת, בידוע לך שהוא מאד פגום
 בנפשו, וכמעט שאין עברה שלא עבר, כי איך
 יתכן שלא יפגס איזה פחד ויראה לבר ישראל
 לבזות או לקרע איזה ספר מספרי הצדיק האמת,
 המגלה עצות נוראות ונפלאות איך להתקרב אליו
 יתברך?! ועל-כן פלך, אהובי, בני, מכל אלו
 הלצים המתנגדים והחולקים על הצדיק האמת
 וספריו הקדושים, ותהיה חכם, ובין תבין את אשר
 לפניה, ותחזיק בהצדיק האמת במסירות גפש הכי
 גדולה, ואל תסתכל על שום ברירה שבעולם, אתה
 רק תעסק בתקון נפשך, ואז טוב לך כל הימים,
 ותזכה להגיע אל קדשת ישראל, שהיא קדשת
 הברית, ויאיר עליך האור האין סוף ברוך הוא,
 בהארה נוראה ונפלאה מאד, ותגיע אל תקוונך
 הנצחי.

צדקה

צריף שתדע, אהובי, בני! אשר צדקה היא תקון הברית, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רסד): צדקה היא תקון הברית, כי פגם הברית הוא, כי היה צריף להשפיע בקדשה למקום שצריף להשפיע, והוא סלק ההשפעה משם, והמשיכה, חס ושלום, למקום אחר, ועל-כן התקון על-ידי הצדקה, שעל-ידי-זה חוזר ומשפיע לשם אל הקדשה, ועל-ידי-זה נתקן. וזה בחינת: "ויבאו האנשים על הנשים" הנאמר בנדבת המשפן (שמות לה, כב); הינו בחינת זיווג שנעשה על-ידי הצדקה של נדבת המשפן. ועל-כן פשנותן לעני שאינו הגון, אזי אדרבה הוא נפגם יותר, כי חוזר ומשפיע למקום שאינו צריף; ולכן כל מי שידע שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו להרבות בצדקה. ועקר הצדקה — לקרב את נשמות ישראל אליו יתברך, כי במה שקלקל בו יתקן; הינו על-ידי שהוציא את זרעו לבטלה, והשפיע את ההשפעה של טפי הזרע לבטלה, רחמנא לישזבן, עליו עכשו לנדב על הדפסת ספרי הצדיק האמת, המגלים את אמתת מציאותו יתברך,

וּמַחְדִּירִים גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּתוֹךְ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 וּמַחְזִיקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשֻׁמְחִים אוֹתָם, וְאֵין עוֹד
 צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּו, שְׂאָדָם מְנַדֵּב לְהַדְפִּיס אֶת
 סִפְרֵי הַצְּדִיק הָאֵמֶת הַמְּגִלִים אֶת הַרְצוֹן הָעֲלִיוֹן,
 רַעוּא דְרַעוּיוֹן, שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג בְּרַצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹכָא
 בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר,
 הַלְכָה ה', אוֹת לו'), אֲשֶׁר עָקַר הַצְּדָקָה לְתַן לְעֻנְיִים
 הַגּוֹנִים וְכוּ', הַנְּכַלְלִים בְּהַזְקָנִים דְּקְדֻשָּׁה הַמוֹסִיפִים
 קְדֻשָּׁה וְכוּ', וּמַחְדִּשִׁים עֲצָמָן בְּכָל פַּעַם. וְזוֹ מַעֲלַת
 הַמְּסִיעַ בְּצְדָקָתוֹ לְהַדְפִּיס חֲדוּשֵׁי תוֹרָה הַגּוֹנִים עַל
 יְסוּדוֹת הַצְּדִיקִים הָאֵמֶתִיִּים בְּדַבְרֵי תְּכַמִּינוּ
 הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוּשׁ, כִּי עַל-
 יְדֵי-זֵה זוֹכָה בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר לְתַקֵּן הַנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי
 הַצְּדָקָה, שֶׁהוּא לְהַעֲלוֹת הַדַּעַת שֶׁנִּפְּל מִהַזְקָנִים
 שְׂאִינָם כְּרֵאוּי וְכוּ' (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ד');
 הֵינּוּ מְאָרִיכֵי יָמִים שְׂאִין בְּהֵם שְׁלָמוֹת, כִּי הֵם
 פּוֹגְמִים בְּרַצוֹן, וּמְכַנְּסִים כְּאֵלוֹ הַכֹּל טַבַּע, מְקַרְהַ
 וּמְזַל, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְן. אַף הַצְּדִיק הָאֵמֶת, עַל-יְדֵי
 חֲדוּשֵׁי תוֹרָתוֹ, הוּא בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים, כְּמוֹכָא
 (זֵהר בְּהַקְדָּמָה, דָּף ה.), עַל-יְדֵי-זֵה מְכַנְּסִים הַתְּחַדְּשׁוֹת
 בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שִׁימְשִׁכוּ אֶל הַרְצוֹן הָעֲלִיוֹן.
 וְעַל-כֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שִׁישׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַדְפַּסֵּת סִפְרֵי

הַצְדִּיק הָאֱמֶת, וְנוֹתֵן צְדָקָה בְּעִבּוּר זֶה, שְׁזֶה עֵקֶר
שְׁלֵמוֹת הַצְדָּקָה, וּבִפְרָט מִי שִׂיּוּדַע בְּנַפְשׁוֹ, שְׁחָטָא
בְּפָגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְהִרְבּוֹת
בַּצְדָּקָה בְּשִׁפְעַ גְּדוֹל, כִּי עַל-יְדֵי צְדָקָתוֹ שְׁנוֹתֵן
בְּשִׁבִיל לְהִדְפִּים חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה שֶׁל הַצְדִּיק הָאֱמֶת,
שִׂיאִירוֹ בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיף הָאֶרֶת הַזְּקֵנִים
דְּקָדְשָׁה וְכוּ', שְׁמִכְנִיסִים בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
הַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה, וּמְרִאִים לָהֶם דְּרָף אֵיף לְשׁוֹב
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה מֵאֲהָבָה; כִּי עַל-יְדֵי רַבּוּי הַסְּפָרִים
הַקְּדוּשִׁים שְׁמַחְדָּשִׁים הַצְדִּיק הָאֱמֶת וְתַלְמִידָיו
בַּתּוֹרָה, עַל-יְדֵי-זֶה מְבַטְלִין הַסְּפָקוֹת שְׁרוּצָה בְּחִינַת
מִצַּח הַנְּחָשׁ לְהַטִּיל בְּרָצוֹן, לְהַכְנִיס בְּכָל הַפְּגוּמִים
זְאוּשׁ וְסְפָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן. אָבֵל
הַצְדִּיקֵי הָאֱמֶת וְתַלְמִידָיו מְחַדָּשִׁים בְּכָל פַּעַם
סְפָרִים חֲדָשִׁים, לְהַאִיר דְּרָף לְכָל הַיְרֻדִים וְהַנְּפוּלִים
אֵיף לְצֵאת מֵהַפַּח יְקוּשׁ שֶׁנִּפְלוּ לָשֵׁם. כִּי עֵקֶר
הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁבַּתּוֹרָה הֵם לְבִטְלַת הַסְּפָקוֹת
שֶׁבַּתּוֹרָה; כִּי בְּכָל דּוֹר וְדוֹר נִחְלָשֶׁת הַדַּעַת, עַד
שֶׁאֵין יוֹדְעִין הַפְּרוּשׁ שֶׁבְּסְפָרֵי אֱמֶת, וְכֵן אֵין יוֹדְעִים
אֵיף לְתַן עֲצָה לְנַפְשָׁם, עַל כֹּל מָה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם,
כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְבַעִיר אֶת אֵשׁ הַתְּאוּוֹת, וּמְכַשִּׁיל
אֶת בְּנֵי-הָאָדָם בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, שֶׁמִּזֶּה נִתְהוּיִם כֹּל

הספקות והבלבולים, עד שיש בני-אדם שנופלים בעקמומיות, ונתעקם לבכם בקשיות ובספקות, ונתרחקים על-ידי-זה ממנו יתברך. על-כן באים החכמים האמתיים שבכל דור ודור, ומבארים לנו באורים ופרושים וחדושים בכל דברי התורה הקדושה, ומחברין מזה ספרים קדושים, כדי לבטל הספקות שיש בדברי התורה שנכתבו מכבר. וזה הו' בנגלה והו' בנסתר, שכל הספרים באים לבאר הספקות, וכל הספקות שבתורה כלם הם בחינת ספקות ברצון, שאין יודעין רצונו יתברך שבתורה בשלמות; כי כל מצוות התורה הן רצונות שלו, שרצה שזאת המצוה נקיים כן וזאת המצוה כן, כגון תפלין בד' פרשיות ושל עור וכו'. וכשיש ספק באיזה דין בתפלין, הוא בחינת ספק ברצונו יתברך, איך הנה רצונו יתברך במצוה זאת, כגון: הספק שנפל על-ידי המחלקת בין רש"י ורבינו תם בענין סדר הפרשיות וכיוצא. וכן כל הספקות שבדיני אסור והתר וכו', שכל המחברים הפשרים באים לבאר הספקות שבתורה, ומחברים מזה כמה ספרים, הכל לבאר הספקות. וכל מה שמבארים הספקות ביותר מבטלים הספקות שמטיל מצח הנפש ברצון, בבחינת המתקת הדין בשרשו, כי

מאחר שמתנגעים החכמים האמתיים לבאר הספקות שבתורה שהם הספקות של רצונו יתברך, בזה הם מחזקים את אמונת הרצון מאד מאד; כי בזה מפרסמין שהעקר הוא לעשות רצונו יתברך, רק שנפל לנו ספק איך הוא רצונו במצוה זאת. ועל זה הם מתנגעים לבאר לנו, איך לכונן רצונו יתברך, וכל מה שמתחזקים לכונן רצונו יתברך, בזה נתחזקת אמונת הרצון, כי היא בהא תליא; כי בודאי כל מה שחזקים יותר שהכל מתנהג ברצונו יתברך, בודאי מתחזק הרצון של האדם לעשות רצונו, וכן כל מה שרואים יותר לעשות רצונו יתברך, מתחזקת האמונה יותר, שהכל ברצונו יתברך הפשוט; כי כל מצוותיו אמונה. נמצא, שהספרים הקדושים שמתחדשים בכל דור, הם בחינת חזוק הרצון, לבטל הספק של מצח הנחש, כי על-ידי שהספרים מבארים כל הספקות שבתורה, שהם בחינת ספקות איך הוא רצונו יתברך בפרטיות בכל דיני המצוות, על-ידי-זה מבטלין הספקות הרעים והנפולים, שהם הספקות שמטיל מצח הנחש ברצון וכו'. ובפרט אלו שחטאו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, להם נתבלבל מח מחשבתם לגמרי, עד ששקשה וכבד

להם, להבין אפלו פשוטן של דברים, ואינם
 יודעים איך לקיים איזו מצוה אפלו הכי פשוטה, כי
 החטא הזה מבלבל ומבהיל את המוח והדעת
 לגמרי, ומפל שפן שונכנסים בהם ספקות באמונה
 הקדושה, על-ידי מצח הנחש, על-ידי הזקנים של
 הסטרא אחרא, המפילים עליהם זקנה פאלו
 הודקנו ככר בחטאיהם ובעוונותיהם. ויש שפל-כף
 נפלו בדעתם, עד שמתאשים לגמרי רחמנא
 לישזבן, כי נדמה להם פאלו אבד מנוס ותקנה
 מהם, ואף פעם ככר לא יוכלו לצאת מהרע
 שנלכדו בו. ועל-כן קשנותנין צדקה בשביל רבוי
 ספרים קדושים, בזה מבטלין ביותר מצח הנחש
 בתכלית הבטול. כי ככר מבאר שעקר התגברותו
 של הסמ"ך-מ"ם מצח הנחש המלביש את עצמו
 בזקנים מאריכי ימים שאין בהם שלמות, הוא
 ביותר על-ידי הספקות שמכניסים באנשים (שמות
 יז, ז): "היש הני"ה בקרבנו אם אין" וגו', ובטולו
 על-ידי הצדקה שנותנין בשפע להדפיס את ספרי
 הצדיק האמת ותלמידיו הקדושים שבכל דור ודור,
 המגלים עצות נוראות ונפלאות לכל אלו שידרו
 ונפלו לעמקא דתהומא רבא. ועל-כן על-ידי
 הצדקה שנותנין בשביל הדפסת הספרים

שֶׁמִבְטָלִים הַסְּפָקוֹת בְּשֵׁרֶשׁם, נַעֲשֶׂה תַקוּן הַצְּדָקָה בְּשִׁלְמוֹת נִפְלְאוֹהָ, כִּי עוֹקְרִים כָּל מִצַּח הַנְּחֹשׁ לְגַמְרִי, שֶׁלֹּא יוּכַל עוֹד לְהִטִּיל סְפָקוֹת כָּלָל. וְזֶה סוּד (תְּהִלִּים קִיט, קמב): "צְדָקְתָּךְ צֹדֵק לְעוֹלָם, וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת"; הֵינּוּ "צְדָקְתָּךְ צֹדֵק לְעוֹלָם" — שִׁיְהִיָּה קִיּוֹם לְהַצְּדָקָה לְעוֹלָם, זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי "וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת" — עַל-יְדֵי שְׁנוֹתַיִן צְדָקָה לְחִבֵּר סְפָרִים שֶׁל הַצְּדִיק הָאֱמֶת וְתַלְמִידָיו, וְלְהַאֲרִם בְּעוֹלָם, לְבָאֵר דְּבַרֵי הַתּוֹרָה, שֶׁיִּדְעוּ הַכֹּל אֶמֶת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת "וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת", עַל-יְדֵי-זֶה בּוֹדְאֵי "צְדָקְתָּךְ צֹדֵק לְעוֹלָם"; כִּי זֹאת הַצְּדָקָה קִיְּמַת לְעוֹלָם. כִּי עַקֵּר תַקוּן הַצְּדָקָה נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי-זֶה בְּיֹתֵר, וְהַעֲקָר הוּא הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הַמְּבִיאִים לְיַדֵי מַעֲשֶׂה, לְיַדֵי קִיּוֹם הַתּוֹרָה. שְׁלֹזָה צְרִיכִין סְפָרִים רַבִּים מְאֹד עַד אֵין קֶץ, שֶׁיּוּכַל כָּל אָדָם אֵיךְ שֶׁהוּא בְּכָל דְּרָגָה וְדְרָגָה וּבְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו כָּל יְמֵי חַיֵּי הַבְּלוּ בְּנִצְרוּתוֹ וּבְזַקְנוּתוֹ וְכוּ', בְּטִיבוֹ וּבְעֵקֶו, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁיּוּכַל לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ וְלְהַשִּׁיב אֶת נַפְשׁוֹ, וְלִקְבֹּל וְלִשְׂאֵב מֵהֶם עֲצוֹת אֱמֶתִיּוֹת, אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּאִפְן שֶׁיִּשְׁאֵר קָיָם עַל עַמְדוֹ. וְאִם יִפֹּל לֹא יִטֵּל וְכוּ'. וְעַקֵּר הַתַּקוּן — עַל-יְדֵי הַתְּחִזְקוֹת הַרְצוֹן, לְרַצוֹת תָּמִיד רַק אֶת אֶמֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר

עָלָיו, אִיךָ שֶׁהוּא, אִם מְחֻזָּק עֲצָמוּ בְּרָצוֹן, בְּוֹדָאֵי
 יְרַחֵם עָלָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּוְרְהוּ הַדְּרֹךְ הָאֵמֶת לְכוֹן
 רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שִׁיְהִיו נֹעֲשִׂים מִזֶּה סְפָרִים
 קְדוּשִׁים לְבָאֵר דְּרָכִים וְעֲצוֹת לְבַטֵּל הַסְּפָקוֹת שֵׁישׁ
 לְשָׂאֵר בְּנֵי-אָדָם, בְּבַחֲיַנֵּת (תְּהִלִּים מ, ח): "אֲזֹאמְרָתִי
 הִנֵּה בָאֲתִי בְּמַגְלַת סֵפֶר כְּתוּב עָלָי", שְׁזָכִיתִי
 שְׁנִתְרַבּוּ עַל יְדֵי סְפָרִים רַבִּים, וְזֶה עַל-יְדֵי (שָׁם):
 "לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ אֱלֹהֵי חֲפָצָתִי", שְׁעַל-יְדֵי הַרְצוֹן
 הַחֻזָּק שֶׁחֲפָצָתִי תָמִיד לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, וְתוֹרַתְךָ בְּתוֹךְ
 מְעִי הָיָה תָמִיד, שְׁאֶפְלוּ כְּשֶׁלֹּא זָכִיתִי לְהוֹצִיא מִהַפֶּחַח
 אֶל הַפֶּעַל לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, הִיָּתָה תָמִיד תּוֹרַתְךָ
 נֹעֲלָמַת בְּתוֹךְ מְעִי, שֶׁהָיָה הוֹמִים וּמִיחָלִים תָּמִיד
 לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, בְּבַחֲיַנֵּת (יְרֵמְיָה ד, יט): "מְעִי, מְעִי,
 אוֹחִילָה" וְכוּ'. עַל-יְדֵי-זֶה זָכִיתִי לְסְפָרִים רַבִּים,
 בְּחִינַת: "בְּמַגְלַת סֵפֶר כְּתוּב עָלָי". וְזֶה גַם-כֵּן מֵה
 שֶׁכְּתוּב (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שְׁעַל-יְדֵי
 הַמַּחְלָקֶת נֹעֲשֶׂה סֵפֶר, בְּחִינַת (אִיּוֹב לא, לה): "וְסֵפֶר
 כְּתוּב אִישׁ רִיבִי"; כִּי כָּל הַמַּחְלָקֶת הִיא בְּחִינַת
 סְפָקוֹת, שְׁמֵרְבוּי הַשִּׁכְחָה גִּתְרַבְּתָה הַמַּחְלָקֶת. וְעַל-
 יְדֵי-זֶה צְרִיכִין לְסְפָרִים רַבִּים לְבַרֵּר הַסְּפָקוֹת וּלְבַרֵּר
 הַהֲכָרְעָה וּפְסֻק הַהֲלָכָה שֶׁבֵּין הַחֻלְקִים, וְעַל-יְדֵי
 שְׁמֵתֻקְנִים אֵלּוּ הַסְּפָקוֹת בְּשֵׁרֶשֶׁם שְׁבִקְדוּשָׁה, עַל-

ידי-זוה מתבטלים הספקות, שהם הכפירות של מצח הנחש, שעקרו על-ידי הספקות שמטיל ברצון וכו', שמכניסים הזקנים דסטרא אחרא, מאריכי ימים שאין בהם שלמות, ולכן דיקא הם חולקים על הספרים החדשים שמתחדשים בכל דור ודור, כי הם מצח הנחש, טמאים ומטמאים, שלא אכפת להם מאלו הנפשות שנפלו לעמקא דתהומא רבה. וזה (קהלת יב, יא): "דברי חכמים בדרךבנות וכמשמרות נטועים בעלי אספות, כלם נתנו מרועה אחד". ודרשו חכמינו הקדושים (חגיגה ג), שאף על-פי שאלו מטמאין ואלו מטהרין וכו', אלו ואלו דברי אלקים חיים; כי כלם נתנו מרועה אחד וכו'. ועל-כן נסמך לזה "ויותר מהמה, בני, הזהר עצות ספרים הרבה אין קץ"; כי בשביל זה צריכין ספרים הרבה אין קץ לבאר בכל פעם בכל דור ודור הספקות וחלוקי העצות שיש לכל אחד שאינו יודע איך למלט נפשו ממה שצריך להמלט, באשר יודע בנפשו. ועקר התקון הוא הרצון החזק בלי שעור, שיתחזק האדם אפלו בתקף הירידות והנפילות שלו, לרצות רק את הקדוש-ברוך-הוא, כי הצדיק האמת מכניס רצון חזק בלב כל בר ישראל, עד שאינו רוצה שום רצון אחר מבלעדי

רצונו יתברך. אבל גם על זה צריכין ספרים
 קדושים אמתיים הרבה לחזק רצונו מחדש בכל
 פעם בכל יום ויום מחדש. ועקר התקון — על-ידי
 הצדקה. ועל-פני הצדקה שנותנין בשביל הדפסת
 ספרים אלו יקנה מכל. כי זה עקר תקון הצדקה.
 וכמו שאמרו חכמינו הקדושים על הפסוק (קהלת
 ה, ט): "אוהב כסף לא ישבע כסף, ומי אוהב בהמון
 לא תבואה", שדרשו מזה, ומובא בפרוש רש"י,
 שאפלו מי שאוהב מצוות לא ישבע וכו', כי אם
 כשיש בהם מצוה שתתקיים לעד, כגון: כתיבת ספר
 תורה ובנין בית-המקדש [המדרש] וכו', מכל שפן
 כשפועל בצדקתו לזכות את הרבים בספרים
 קדשים קדושים, שהם בחינת קיום התורה לכל
 אחד לבטל הספקות וכו', בנדאי אין קץ לשכרו,
 וצדקתו עומדת לעד. כי בכל פעם בכל הדורות
 הבאים מופה את ישראל שתתקיים התורה על ידו;
 אשרי לו. וזה (תהלים קו, ג): "אשרי שמרי משפט",
 שהיא התורה ששומר שלא תשכח, על-ידי שמופה
 את הרבים בספרים קדושים. וזהו (שם): "עשה
 צדקה בכל עת"; כי בכל עת עושה צדקה, כי
 לומדים בספרים שמכניסין קיום התורה בעולם
 וכו'. כי עקר מה שהתירו לכתב תורה שבעל-פה

הִיָּה מַחְמַת רַבּוּי הַשְּׂכָחָה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (עַיֵן תְּמוּרָה יד:), וְהַשְּׂכָחָה נִמְשַׁכֶּת מִחֲטָא
הָעֶגְלָה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עַרוּבֵין נד:):
אֲלֵמְלִי נִשְׁתַּבְּרוּ לִוְחוֹת, לֹא הִיָּה שְׂכָחָה, וְחֲטָא
הָעֶגְלָה הִיָּה בְּחִינַת סְפָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ. עַל-כֵּן הִתִּירוּ
לְכַתֵּב תּוֹרָה שְׂבַע-לֶפֶה מִשּׁוּם "עֵת לַעֲשׂוֹת לֵה'
הִפְרוּ תוֹרְתְךָ" (תְּהִלִּים קיט, קכו), כְּדֵי לְבַטֵּל הַסְּפָקוֹת
וְכוּ'. וְזֶה "אֲזוּ נִדְבְּרוּ יִרְאֵי הַנְּי"ה אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ
וַיִּקְשֹׁב הַנְּי"ה וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכָרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי
הַנְּי"ה וּלְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ" (מְלָאכִי ג, טז); וְדָרְשׁוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים עַל הַתְּחִזְקוֹת הַרְצוֹן, כְּמוֹ
שְׁאָמְרוּ שָׁם (בְּרַכּוֹת ו.): מַאי וּלְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ? אֶפְלוּ
חָשַׁב לַעֲשׂוֹת מִצְוָה וְלֹא עָשָׂאָה וְכוּ'. דִּהִינּוּ שְׂיֵהִיָּה
לוֹ רַק רְצוֹן טוֹב לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, נִחְשָׁב כְּאֵלוֹ
עָשָׂאָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכְתַּב סֵפֶר, בְּחִינַת "וַיִּכְתֹּב סֵפֶר
זְכָרוֹן לְפָנָיו", וְכָל מֵה שֶׁנִּכְתַּב וְנִתְחַבֵּר עוֹד סֵפֶר,
כֵּן נִתְחַזַּק הַרְצוֹן בְּיוֹתֵר, וְכֵן כָּל מֵה שֶׁנִּתְחַזַּק הַרְצוֹן
יּוֹתֵר, נַעֲשִׂים סְפָרִים הַרְבֵּה יוֹתֵר, בְּבְחִינַת "עֲשׂוֹת
סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֶץ", כִּי כֵן חוֹזֵר חֲלִילָה. וְזֶהוּ
"אֲזוּ נִדְבְּרוּ יִרְאֵי הַנְּי"ה אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ" וְכוּ',
שְׁמִדְבָרִים מֵהַתְּחִזְקוֹת הַרְצוֹן שְׁמִדְבָרִים יִרְאֵי הַנְּי"ה
זֶה עִם זֶה בְּיִרְאֵת שָׁמַיִם, וּמִשְׁתַּקְּקִים לְהַשֵּׁם

יתברך, הפך הכופרים ברצון, שזנזו שם תחלה
 בפרק זה (מלאכי ג'), שמדבר שם מהמטילים ספק
 ברצון, כמו שכתוב שם (פסוקים יד, טו) "אמרתם
 שא עבד אלקים" וכו', "גם נבנו עושי רשעה"
 וכו', ומסיים שם "אז נדברו יראי הויה" וכו'.
 ופרש רש"י, שמדברים היראים והכשרים זה עם
 זה, שלא להטות אחר דברים, חס ושלום, הינו
 שלא יכפרו ולא יטילו שום ספק ברצון וכו',
 ועל-ידי-זה "ויקשב הויה וישמע ויכתב ספר"
 וכו' עד "ולחושבי שמו" וכו'. פי על-ידי-זה
 נתרבים ספרים קדושים, ונתחזק הרצון בכל פעם
 יותר. וזה שדרשו חכמינו הקדושים (תנחומא וילך
 א), ומובא בפרוש רש"י: "וכמשמרות נטועים",
 שמרמו על כ"ד ספרי התורה ועל כ"ד משמרות
 בהונה ולויה, פי רבוי הספרים הקדושים של תורה
 שבעל-פה, שמבארים הספקות שבתורה שבכתב,
 שכלולים בכ"ד ספרים, שהם בחינת התחזקות
 הרצון לדורות לנצח וכו', כל זה הוא בחינת תקון
 הפדיון העליון הכולל, שממתיק הדין של הכ"ד
 בתי דינים, שהם בחינת כ"ד ספרי אורייתא
 שכשפוגמין בזה על-ידי רצונות דסטרא אחרא,
 שמהם כל הפגמים, עד שיש שמהפכין דברי

אֱלֹקִים חַיִּים, וּמַגְלִים פָּנִים בַּתּוֹרָה שְׁלֹא כַּהֲלָכָה,
 וּמְפָרְשִׁים כָּל פְּסוּקֵי תנ"ך עַל-פִּי דַרְכֵם הַרְעָה
 וְהַמְרָה שֶׁל חֲכָמֵי הַטֵּבַע, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחֹשׁ
 כִּידוּעַ וּמְפָרְסָם דַּרְכֵיהֶם הַרְעִים שֶׁל הַהוֹלָכִים
 בַּדְּרָכֵי הַחוּקָרִים וְהַפִּילוֹסוֹפִים בְּחֻכְמַת הַטֵּבַע,
 בַּפְּרָט בַּדּוֹרוֹת הַלְלוּ וְכו', הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם, אֲבָל
 עַל-יְדֵי "דַּבְּרֵי חֲכָמִים כְּדַרְבְּנוֹת וְכַמְשֻׁמְרוֹת נְטוּעִים
 בְּעַלְי אֲסֻפּוֹת כֻּלָּם נִתְּנוּ מְרוּעָה אֶחָד", שֶׁהֵם כ"ד
 מְשֻׁמְרוֹת כְּהוֹנָה וְלוֹיָהּ, שְׁעוֹסְקִים לְשֹׁמֵר מְשֻׁמְרַת
 הַקֶּדֶשׁ בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, וּמֵהֶם תֵּצֵא תּוֹרָה, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ל ג, י): "יִוְרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב
 וְתוֹרַתְךָ לְיִשְׂרָאֵל" וְכו', וְהֵם מְבַאֲרִים כ"ד סְפָרִים
 דְּאוֹרֵי־תָא עַל-פִּי פְּרוּשֵׁי הָאָמֶת שֶׁקִּבְּלוּ אִישׁ מִפִּי
 אִישׁ עַד מִשֶּׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וּמְבַאֲרִים רְצוֹנוֹ
 יִתְבָּרַךְ שֶׁבְּכָל מִצְוָה בְּסִפְרֵיהֶם הִקְדוּשִׁים עַל-פִּי י"ג
 מִדּוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶן, שֶׁהֵם בְּחִינַת י"ג תְּקוּנֵי
 דִּיקְנָא וְכו'. שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת הָאֲרַת הַרְצוֹן
 הָעֲלִיּוֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְבַטְלִין מִצַּח הַנְּחֹשׁ, שֶׁהֵם
 חֲכָמֵי הַטֵּבַע וְהַזְּקָנִים דְּסִטְרָא אַחְרָא הַלּוֹעְגִים עַל
 רַבּוּי סְפָרִים חֲדָשִׁים. וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ לְזֶה "וַיֹּתֵר
 מִהֶמָּה, בְּנֵי הַזֵּהָר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קִץ";
 כִּי צָרִיכִין לְזֶה סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קִץ, וְלַעֲקֹר

וּלְשָׂרֵשׁ דַּעְתָּם הִרְעָה מִן הָעוֹלָם, וּלְחֻזֵק אֲמוֹנַת
הִרְצוֹן, וּלְהַכְנִיִּים בְּלֵב כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַתְּחֻזְקוֹת
הִרְצוֹן וְכוּ'. כִּי בְּאֵמֶת עֶקֶר אֲחִיזַת הַכּוֹפְרִים
וְהַמְטִילִים סֶפֶק בְּרֻצוֹן הוּא עַל-יְדֵי תַקְוָה הַדִּינִים
הַנֶּאֱחָזִים מֵהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַדִּינִים שֶׁל הַכ"ד בְּתֵי
דִינִים, כְּשֶׁאֵין זֹכִיךְ לְהַמְתִּיק אוֹתָם, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי
"דְּבָרֵי חֻכְמִים כְּדָרְבָנוֹת וְכַמְשֻׁמְרוֹת נְטוּעִים", שֶׁהֵם
כ"ד מְשֻׁמְרוֹת כְּהוֹנָה וְלוּיָה, שֶׁמְבַאֲרִים כ"ד סְפָרֵי
אוֹרֵיתָא, שֶׁהֵם כָּל בְּחִינַת כ"ד הַנ"ל בְּשֻׁרְשָׁם
שֶׁבְקְדֻשָׁה, שֶׁמְבַאֲרִים הַכֹּל עַל-פִּי פְרוּשֵׁי הָאֵמֶת
שֶׁקְבֻלְנוּ מִמֶּשֶׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁכֻּלָּם הֵם
הַתְּחֻזְקוֹת הִרְצוֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה גִמְתָּק הַכֹּל, וְעוֹקְרִין
וּמְשַׁרְשִׁין וּמְבַטְלִין דַּעוֹתֵיהֶם הִרְעוֹת מִן הָעוֹלָם,
וְנִתְחַבְּרִין סְפָרִים הַרְבֵּה דְקְדֻשָׁה, שֶׁמְמַשְׁיכִין
וּמְאִירִין הַתְּחֻזְקוֹת אֲמוֹנַת הִרְצוֹן בְּעוֹלָם, לִידַע
וּלְהוֹדִיעַ שֶׁכֹּל הַטָּבַע מֵתְנַהֵג רַק בְּרֻצוֹנוֹ הַטּוֹב, וּבְיָדוֹ
לְשָׁנוֹת הַטָּבַע בְּכֹל עֵת עַל-יְדֵי תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל, כְּאֲשֶׁר
כָּבַר רֵאִינוּ בְּעֵינֵינוּ, עַל-יְדֵי מֶשֶׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם,
וְעַל-יְדֵי כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁבָּאוּ אַחֲרָיו עַד הַיּוֹם הַזֶּה.
וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁנֹּתֵן תְּמִיד צְדָקָה לְהַדְפִּיס סְפָרִים
קְדוּשִׁים שֶׁל הַצְּדִיק הָאֵמֶת וְתַלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים,
הַמְּגַלִּים אֶת אֵמֶת מְצִיאֹתוֹ וְתַבְרָךְ בְּגִלּוֹי נִפְלָא

מאד, ומחזקים ומעודדים ומשמחים את נשמות ישראל השבוירים, ומחזירים בהם אמונה פשוטה בו יתברך, עד שמתחזק רצונם שלא ירצו שום רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, אשר אין עוד צדקה יותר גדולה מזו. ומי שנותן צדקה להדפיס ספרים קדושים כאלו, המחזקים ומעודדים ומשמחים את נשמות הפגומים, ובפרט אלו שנכשלו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ומורים להם דרך איה להתקרב אליו יתברך, על-ידי-זה עקר תקונם הנצחי לפני יודע תעלומות. וכל מי שיודע בנפשו שהוא פגם גם-כן בחטא המגנה הנה של הוצאת זרע לבטלה, ואילו ספרים עוזרים לו לצאת מזה, ראוי לו למסור את נפשו ולתן צדקה רק בעבור הדפסת ספרי הצדיק האמת ותלמידיו; כי כמו שלו היתה תועלת מהספרים האלו, כן ראוי לו לעזור לכל נשמות ישראל; אשרי מי שמנדב בכל יום צדקה להדפסת ספרי הצדיק האמת ותלמידיו, שאז בזכות הזו ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיו.

צַעֲקָה

אַהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! עֲלִיף לְדַעַת, כִּי מִי שֶׁנִּלְכַּד
 בַּחֲטָא הַמְזוּהָם הַזֶּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְצִאת מִזֶּה, אֶלָּא עַל-יְדֵי
 שְׁמַרְגְּלִיל עֲצָמוֹ לְצַעֵק הַרְבֵּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא;
 כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְכַנֵּס אֶת הָאָדָם בְּקַטְנוֹת וּבְצַמְצוּם
 הַמַּחִין, וּבְכִי לְהַרְחִיב אֶת הַמַּחִין, צָרִיכִים לְצַעֵק ע'
 קָלִין (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים: כא, לו); וּבְכָל
 שְׂאָדָם צוֹעֵק לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן נִתְרַחֵב לוֹ
 הַמַּחִין; וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ עֲכָשׁוּ מֵהַ
 שֶׁעוֹבֵר, וְנִכְנָסֶת לְצַמְצוּמִים, שֶׁמִּתְחַד מְצַמְצָם וְנִדְעָתָךְ
 מְבַלְבֶּלֶת, עֲלֶיךָ לְלַכֵּת לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם
 בְּנֵי-אָדָם, וְתִצְעַק הַרְבֵּה אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי
 הַצַּעֲקָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת. וְחַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים
 אָמְרוּ (רֵאשׁ הַשָּׁנָה טז): הַצַּעֲקָה קוֹרַעַת גְּזֵר דֵּינוֹ שֶׁל
 הָאָדָם, דִּכְתִּיב (תְּהִלִּים קז ו'): "וַיִּצְעֲקוּ אֶל הַיְיָ" הַ
 בְּצַר לָהֶם", וְאִין עוֹד דְּבַר צָר לְאָדָם כְּמִי שֶׁנִּפְלַ
 בַּחֲטָא הַמְזוּהָם הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. כִּי
 הַחֲטָא הַזֶּה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם
 שֶׁנִּעֲשׂוּ חוֹלִים מִמֶּנּוּ. וְלָכֵן אִם אָדָם הוֹלֵךְ בְּמָקוֹם
 פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, כְּגוֹן: בַּשָּׂדֶה אוֹ בַּיַּעַר,

וצועק בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא בקולי
 קולות, שירחם עליו ויוציאו מהצרה שאליה נקלע,
 וכך יעשה מדי יום ביומו, לבסוף יפתח מחו
 ודעתו, ויזכה להגיע להרחבת הדעת. וכבר אמרו
 חכמינו הקדושים (ירושלמי, ברכות פ"ק ב', הלכה
 א'): אם באה על האדם צרה, לא יצוח לגבריאל
 ולמיכאל, אלא להקדוש-ברוך-הוא בלבד; ואין
 עוד צרה כמו הצרה הזו, שאדם נפל אליה על-ידי
 פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר הוא
 הורס את בריאות האדם כליל — בגשמיות, וכן
 הורס את המחין שלו ברוחניות, שנפגמת אצלו
 האמונה הקדושה. כי החטא הזה מקרר את האדם
 מן האמונה, רחמנא לישזבן. ועל-כן אין עצה
 אחרת לצאת מהצרה הפרה הזו של פגם הברית
 — הוצאת זרע לבטלה, אלא על-ידי שירגיל עצמו
 לצעק בכל יום ע' קלין אליו יתברך, שזה מוליד
 את המחין; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, אלא
 צועק בכל יום אליו יתברך בתמימות ובפשטות
 גמורה באשה יולדת שצועקת ורועמת ע' קלין
 לפני שהיא יולדת, כמו-כן אי אפשר להוליד את
 המחין, אלא על-ידי צעקה, שאדם צועק הרבה אל
 הקדוש-ברוך-הוא, וככל שצועק יותר אליו יתברך,

בן נתבררת אצלו האמונה, וזוכה להגיע אל עצות טובות, לדעת לשית עצה לנפשו בעת צרה. ובפרט כשצוועק מנהמת לבו, זה מועיל מאד על תקוון העצה. כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), אשר צריכים לצעק הרבה מלבד דיקא. וחקמינו הקדושים אמרו (זהר שמות כ:): גדולה צעקה, שצעקה היא בלב, הדא הוא דכתיב (איכה ב, יח): "צעק לבם אל הוי"ה", וזו קרוכה להקדוש-ברוך-הוא יותר מתפלה וכו'; האי מאן דצלי ובכי וצעיק עד דלא יכיל למרחש בשפנותיה, האי צלותא שלמתא ולעולם לא הדרא ריקניא וכו' [התפלה שאדם בוכה וצוועק עד שאינו יכול להוציא את המלים משפתותיו, רק צוועק ובוכה, תפלה כזו נקראת תפלה שלמה, ואף פעם אינה שבה ריקם]; כי בשביל צעקה נוחל האדם העולם הזה והעולם הבא, ועל-כן כל מי שיודע בנפשו שחטא בחטא המזהם הזה, עליו לצעק בקולי קולות אליו ותברך מדי יום ביומו במקום פנוי שאין שם בני-אדם, ויהיה חזק בזה, עד שסוף כל סוף יזכה לצאת מהפח יקוש שנפל אליו; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם, כי העולם הזה מטעה מאד מאד (שיחות-הר"ן, סימן נא), כי

יכולים לעבר את זה העולם שבָּעִים שָׁנָה, וְהַמְחִין
 שְׁלוֹ יְהִי בְּבַחֲיַנַּת שָׁנָה, שְׂאִינוּ יוֹדְעַ בֵּין יְמֵינוּ
 לְשִׂמְאָלוֹ, וְאִינוּ יוֹדְעַ שֶׁהוּא רְחוּק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, אָבֵל בְּזֶה שֶׁהוּא צוֹעֵק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יַדֵּי-
 זֶה נִפְתַּח לוֹ הַמְחִין, וְזוֹכָה שְׁנִתְגַּלָּה אֵלָיו מְלֶךְ
 הַכְּבוֹד בְּגִלּוּי רַב וְנִפְלֵא מְאֹד, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

צבור

צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר מִי שֶׁנִּכְשַׁל
 בְּפָנֵם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הַחֲטָא הַזֶּה
 מְכַנְּסוֹ בְּדַכְּאוֹן וּבְפַחַד גָּדוֹל, עַד שֶׁפּוֹחַד לְהִיּוֹת
 בֵּין צְבוּר אֲנָשִׁים. וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁכַל-כֶּף נִכְנָסוּ
 בְּתוֹךְ עֲצָמָם, שֶׁפּוֹחַדִּים לְצֵאת לַחוּץ, וְזֶה הוֹרֵס אֶת
 כָּל חַיִּיהֶם; כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְבוֹדֵד אוֹתוֹ מִהַבְּרִיּוֹת.
 וְעַל-כֵּן עָלִיךְ לְדַעַת, שֶׁהַעֲצָה הַטּוֹבָה בְּיֹתֵר הִיא
 — לְהִיּוֹת זְהִיר וְנִזְקֵר לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת:
 שְׁחִרִית, מְנַחֵה, עֲרַבִית בְּצְבוּר דִּיקָא, כִּי אֵימְתִי עַת
 רְצוֹן? בְּשַׁעֲהַ שֶׁהַצְּבוּר מִתְפַּלְלִים (בְּרִכוֹת ת.); וּבְזֶה

שָׁבָא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל בְּצַבּוּר, עַל-יְדֵי-זֶה אִט
 אִט מְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְצֵאת מִתּוֹךְ עַצְמוֹ, וּמִתְחִיל
 לְהִתְעַרֵּב בֵּין הַבְּרִיּוֹת, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה בָּרִיא מְאֹד
 מְאֹד. כִּי לְהִפְּךָ — בְּזֶה שְׂאָדָם נִכְנָס בְּתוֹךְ עַצְמוֹ,
 הוּא בְּסַכָּנָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְרַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה
 הַבְּרִידוֹת — שְׂאָדָם הָיָה מְבַדֵּד וּמְסַגֵּר מִזּוּלָתוֹ, כִּי
 זֶה הַכְּנִיסוֹ לְמַחְלַת הַדְּפֹאוֹן, וְאֵבֵד אֶת שְׁנֵי
 הָעוֹלָמוֹת. כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה מְכַנְּסִים
 בְּאָדָם פְּחָדִים יְתֵרִים, שְׁפוּחַד מְכַל אֶחָד, וּמָה גַם
 שְׂמִדְכָא אוֹתוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר; עַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה
 לְהִתְפַּלֵּל בְּצַבּוּר דִּיקָא בְּכָל יוֹם: עָרֵב וּבִקֵּר
 וְצָהֳרַיִם, וּבְכָלֵל — טוֹב מְאֹד לְמִי שְׂנֹכְשֵׁל בְּחֲטָא
 הַמְּגַנֵּה הַזֶּה — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שְׂיִהְיֶה עוֹסֵק
 בְּצָרְכֵי צַבּוּר בְּאַמוּנָה, וְזֶה תִּקּוּן גְּדוֹל לְחֲטָאוֹ
 הַמְּרַבִּים. וְאַפְלוּ שְׂיוֹצָא לוֹ בְּטוֹלִים הַרְבֵּה מְזֵה, כִּי
 הִתְכַּרַח לְמִי שְׂעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צַבּוּר לְבִטְלָה הַרְבֵּה זְמַן,
 עִם כָּל זֹאת כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירוּשְׁלָמִי,
 בְּרַכּוֹת, פֶּרֶק ה', הַלְכָה א'): הָעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צַבּוּר,
 כְּעוֹסֵק בַּתּוֹרָה; עַל-כֵּן רָאָה, אֲהוּבִי, בְּנִי, לְהִשְׁלִיךְ
 אֶת עַצְמוֹ בְּצָרְכֵי צַבּוּר, וְתַמִּיד תִּתְעַרֵּב עִם הַצַּבּוּר,
 וְזֶה הַתִּקּוּן הַכִּי גְּדוֹל לְפָנָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית יא):

בזמן שישראל שרויים בצער, ופרש אחד מהם, באים שני מלאכי השרת שמלוים לו לאדם, ומניחים לו ידיהם על ראשו, ואומרים: פלוני זה שפרש מן הצבור, אל יראה בנחמת צבור; הרי שלך לפניך, שאדם צריך תמיד להשתתף בצרות הצבור, ולהשתדל לעזרו, ובפרט מי שיודע בנפשו שחטא בחטא המגנה והמזהם הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו למסר נפשו לעזר גם לאחרים שנפלו בחטא המגנה הזה, ולהשתדל להוציאם מהפח היקוש הזה שנפלו לתוכו, ויתן להם עצות איך לצאת ממנו. ואין לה עוד תקון יותר גדול מזה לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן יד), בסוד: "אם תוציא זקן מזולל" (תמיה טו, יט), הוא תקון קרי, אתון דדין פאתון דדין, להחזיר בני-אדם בתשובה זה תקון פגם הברית; ועל-פן אשרי ואשרי מי שמשתתף תמיד עם הצבור. ואמרו חכמינו הקדושים (שם): בזמן שהצבור שרוי בצער, אל יאמר אדם אלך לביתי, ואכל ואשתה, ושלום עליך נפשי, אם עושה כן, עליו הכתוב אומר (ישעיה כב, יג): "הנה ששון ושמחה, הרוג בקר ושחוט צאן, אכל בשר ושתת

זין, אכול ושתה כי מחר נמות", מאי כתיב בתריה?
 "ונגלה אזנו הוי"ה צבאות, אם יכפר העון הזה
 לכם עד תמותו". ולכן אשרי מי שזוכה לשתף
 עצמו עם הצבור, שכן מצינו במשה רבנו, שצרך
 עצמו עם הצבור, שנאמר (שמות יז, יב): "וידי משה
 כבדים, ויקחו אבן וישומו תחתיו וישב עליה", וכי
 לא היה לו למשה פר אחד או כסת אחת לישב
 עליה? אלא כן אמר משה: הואיל וישראל שרויים
 בצער, אף אני אהיה עמם בצער, וכל המצער
 עצמו עם הצבור, זוכה ורואה בנחמת צבור; ולכן,
 אהובי, בני, מאחר שפבר עבר עליך מה שעבר
 בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ונכנסת
 בתוך עצמך, ואתה ממרמר ומבדד מבני אדם, ראה
 למסור את נפשך בשביל הצבור, וזה יוציאך
 מעצמך, ומה גם שבזכות שתעסק בצרכי צבור,
 הקדוש-ברוך-הוא ימחל לך על כל עוונותיך. וזה
 שבח הצדיקים, שמוסרים את נפשם בשביל
 הזולת. וכך אומרים חכמינו הקדושים (ספרי
 פינחס): להודיע שבחן של צדיקים, כשהם נפטרים
 מניחים צרכי עצמן ועוסקים בצרכי צבור; ולכן
 ראה למסור את נפשך בעבור הצבור, ואל תסתכל
 שבין כן תסבל מהם חרופים וגדופים ושפיכות

דמים, צער ועגמת נפש, כי הכל הוא לכפרת
 עוונות; אשרי מי שעוסק בצרכי צבור באמונה,
 שאז ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיו.

צרות

צריך שתדע, אהובי, בני, שרבנו ו"ל אמר
 (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), אשר אין עוד צער
 ויסורים כמי שנכשל בעוונות. כי חכמינו הקדושים
 אמרו (שבת נה.): אין יסורים בלא עון; הינו כשאין
 באדם עון, אין יסוריו נחשבים יסורים כלל; כי
 עקר היסורים הם רק כשנופלים בעוונות, חס
 ושלום, וזה עקר הרחמנות לרחם על ישראל עם
 קדוש, להוציאם מהמשא הכבד של העוונות; כי
 זו הרחמנות הגדולה ביותר מכל מיני רחמנות —
 כשישראל עם קדוש נופלים בעוונות, רחמנא
 לצלן; וכל היסורים הקשים שבעולם אינם
 נחשבים כלל כנגד המשא הכבד של עוונות, חס
 ושלום, כי כשישראל נופלים בהן, חס ושלום,

אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְשִׂאתוֹ כָּלֵל, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים
 לח, ה): "כְּמִשָּׂא כְּבֹד יִכְבְּדוּ מִמְּנִי"; כִּי מִי שִׁיּוּדֵעַ
 קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל מֵאִין הֵן לְקוֹחִים, יוֹדֵעַ שִׁיִּשְׂרָאֵל
 רְחוּקִים לְגַמְרֵי מַעֲוֹן, וְאִין עֲוֹן שִׁיף אֲלֵיהֶם כָּלֵל,
 לְפִי גִדּוּל קְדֻשַׁתָּם בְּשִׂרְשָׁם, וְגִדּוּל דְּקוּתָם
 וְרוּחַנְיּוּתָם; וּבִפְרָט מִי שֶׁנֶּפֶל בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה
 שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, נִהְרָס אֲצִלוֹ הַדַּעַת וְהַשְׂכָּל,
 עַד שֶׁאִינוֹ מְסַגֵּל לְחֶשֶׁב יִשְׂרָאֵל, וּמְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל עַד
 מְאֹד, אֲשֶׁר אִין עוֹד צָעַר יוֹתֵר גְּדוּל מְזֵה, שֶׁמַּעֲבִיר
 אֶת הָאָדָם עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעַת קוֹנוֹ. וְלִכֵּן מִי שֶׁנֶּפֶל
 בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלִיו
 לְבוֹא אֶל הַצְּדִיק אֲשֶׁר הוּא הַרְחֵמֵן הָאֱמֵתִי, רַחֲמֵן
 גְּדוּל מְאֹד, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (יִשְׁעִיָּה מו, י): "כִּי מְרַחֵמִם
 יִנְהַגִּם", וְרַחֲמֵן כֵּזֶה הִזָּה רַק מִשָּׁה רַבְּנוֹ, כִּי הִזָּה
 מְנַהֵיג יִשְׂרָאֵל, וְהוּא יְהִיֶּה הַמְּנַהֵיג לְעֵתִיד (זֶהוּ
 מִשְׁפָּטִים קכ.), כִּי "מֵה שֶׁהִזָּה הוּא שִׁיְהִיָּה" וְגו' (קִהְלֵת א, ט); כִּי מִשָּׁה רַבְּנוֹ, הִזָּתָה לוֹ רַחֲמֵנוֹת
 בְּאֵמֶת עַל יִשְׂרָאֵל, וּמָסַר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל,
 וְהַשְׁלִיךְ נַפְשׁוֹ מִנְּגֹד, וְלֹא הִזָּה חוֹשֵׁשׁ עַל עֲצָמוֹ
 כָּלֵל, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָמַר לוֹ (שְׁמוֹת לב, י):
 "וְאַעֲשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גְּדוּל", וְלֹא הַשְּׁגִיחַ עַל זֶה
 כָּלֵל, רַק אָמַר (שֵׁם, שֵׁם, לב): "אִם תִּשָּׂא חַטָּאתָם"

וגו', כי הוא הִזָּה רַחֲמָן וּמְנַהֵיג אֲמֵתִי, שְׁתַּמִּיד דָּאג
 לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכָל צַדִּיק וְצַדִּיק אֲמֵתִי הוּא
 בְּחֵינַת מֹשֶׁה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: מֹשֶׁה שִׁפִּיר קְאֻמְרָתָ
 (שַׁבַּת קא:); וְלִכֵּן הַצַּדִּיקִים הָאֲמֵתִיִּים שֶׁבְּכָל דּוֹר
 וְדוֹר, מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם לְעֶזֶר לְכָל אֱלוֹ שְׁנֹכְשָׁלוֹ
 בְּפָנֵם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, לְהוֹצִיאֵם
 מִהַפֶּח הַיְקוּשׁ הַזֶּה שְׁנֹלְכָדוּ בוֹ, וּמַחְדִּירִים יַעֲזוֹת
 נְכוֹנוֹת, יַעֲזוֹת יִשְׁרוֹת, אֵיךְ לְצֵאת מִהַחֲטָא הַמְּגַנָּה
 הַזֶּה. וְלִכֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁכָּבֵד נִכְשָׁל בוֹ,
 עָלָיו לְבוֹא אֵל הַצַּדִּיק הָאֲמֵתִי, וְלִסְפֹּר לוֹ אֶת כָּל
 עֲנֻיָּו, וְהוּא יְנַהֵיג אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ הָאֲמֵת, וַיִּתֵּן לוֹ
 יַעֲזוֹת אֵיךְ לְצֵאת מִהַצָּרָה הַמְּרָה הַזֶּה שְׁנֹכְנֵם בָּהּ; כִּי
 הַצַּדִּיק הָאֲמֵת הוּא מְלֵא עֲזוֹת, וְאִם קָשָׁה וְכָבֵד לוֹ
 לְהִגִּיעַ לְצַדִּיק הָאֲמֵת, עַל-כָּל-פָּנִים יִתְמִיד מְאֹד
 בְּלִמּוּד סְפָרָיו הַקְּדוּשִׁים הַמְּלֵאִים עֲזוֹת נְכוֹנוֹת
 יַעֲזוֹת יִשְׁרוֹת, אֵיךְ לְצֵאת מִהַחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה.
 וּבְאֲמֵת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֶהוּבִי, בְּנִי, שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה
 מְכַנֵּס בְּאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדְכָאוֹנוֹת, עַד שֶׁכָּבֵד
 וְקָשָׁה לוֹ מְאֹד לְצַמְצֵם אֶת מַחוֹ וְדַעַתוֹ לְעֵין
 בְּסִפְרָיִם. עִם כָּל זֹאת סְפָרֵי הַצַּדִּיק נִכְתְּבוּ בְּחֻכְמָה
 כְּזוֹ, עַד שֶׁאֲפִלוֹ הֵכִי מַגִּשָׁם וּמְזֹהָם, וְאֲפִלוֹ הֵכִי
 רַחוּק, גַּם-כֵּן יְכוֹל לְהִתְקַרֵּב אֵל הַקְּדוּשָׁה; כִּי הַצַּדִּיק

האמת הלביש את עצמו בלבושים על גבי לבושים, וצמצם את עצמו בכמה צמצומים, עד שאפלו הכי רחוקים יכולים גם-כן להבין בדבריו הקדושים, ולהנות עצה ותושיה מדבריו הנפלאים. ולכן, אהובי, בני היקר, מאחר שעבר עליך פבר מה שעבר, ונכשלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, העצה הכי טובה, שתבוא אל הצדיק האמת בעצמך, אשר הוא רחמן אמת, והוא יוציאך מהבוץ והלכלוך שנפלת לשם. ואם קשה וכבד לך, על-פל-פנים ראה להתמיד בספריו הקדושים, אשר שם גנוזים פניו, שכלו וחקמתו, פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב). ובזה שתשקד בספריו הקדושים, תמצא עצה לנפשך איך לצאת מהפח יקוש שנקלעת אליו. העקר שתדע ותזכר, כי רחמנות גדולה עליך; כי מי שנכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, רחמנות גדולה מאד עליו, כי אין עוד רחמנות יותר גדולה מצרות הנפש, שהנפש באה לצרה גדולה מאד, וצריכים להשתדל לצאת מהצרה הזו. והעקר לא להתיאש יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, כי היאוש יותר גרוע מהכל. ואפלו נדמה לך, שנקלעת לצרה כזו, שאי

אֶפְשָׁר לָךְ לְצִאת מִמֶּנָּה, כִּי הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה מִחֲשִׁיף אֶת הָעֵינִים לְגַמְרֵי, עַד שְׁנַעְלֵם וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ הָאוֹר, וּמְרִים לוֹ מְאֹד הַחַיִּים, כִּי נֶפֶל בְּדַכְאוֹן וּבְמִרְרוֹת רַבָּה מְאֹד. עִם כָּל זֹאת רֵאֵה לְרַחֵם עַל עֲצָמְךָ, וְתִכְרַח אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וְעַל-כָּל-פָּנִים תִּשְׁקֹד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר שָׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ; אֲשֶׁר מִי שְׁאִינוֹ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלֵל, וְיֹדֵעַ וְעַד שְׁאִין שׁוֹם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאֶפְלוּ מִי שְׁנִכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, וְסוּבַל צָרוֹת וְיִסּוּרִים מְרוּרִים, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מַעְקֵם אֶת הַלֵּב בְּעַקְמוּמִיּוֹת, וְשׁוֹבֵר אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, עִם כָּל זֹאת יֵשׁ לוֹ תִקְוָה לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, אִם רַק זֹכָה לְהִיּוֹת מִקְרָב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וְשׁוֹקֵד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שְׁאֵז בְּיַדָּיו יִזְכֶּה לְצִאת מִהַפֶּח הַיְקוּשׁ שְׁאֵלָיו נֶפֶל. הָעֵקֶר לְשִׁקּוֹד עַל דִּלְתוֹת הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וְכֵן לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שְׁשֵׁם יִמְצָא דֶרֶךְ נְכוֹנָה אֵיךְ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַרֵךְ.

קדשה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר עקר הקדשה זוהי קדשת הברית, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי יבמות, פ"ק ב', הלכה ד'): כל מי שהוא פורש מן העריות, נקרא קדוש; כי עקר הקדשה תלוי רק בקדשת הברית, וככל שאדם מקדש עצמו ביותר, הרי נקרא צדיק, וצדיק הוא מאן דנטיר ברית (ע"ן זהר ח"א נט: קסב.). ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לקדש ולטהר את עצמך בקדשת הברית, ואפלו שנכשלת בכר בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר זה עקר הטמאה, כי אין עוד טמאה שמטמאת את האדם כמו טמאת החטא המגנה הזה, ומי שנכשל בו — נשמתו נטמאת, רחמנא לישזבן, וצריכים רחמים רבים, שיזכה לטהר את נשמתו, כי עקר הקדשה היא רק קדשת הברית. וכן אמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה כד, סימן ו'): מפני מה נסמכה פרשת עריות לפרשת קדושים? ללמדך שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה, אתה מוצא קדשה; כי הקדשה תלויה רק כפי שמקדש עצמו, ונשמר מן החטא המגנה הזה. ולכן צריך כל בר ישראל לחזור תמיד

בתשובה שלמה אליו יתברך, ולברח אל הקדשה, שהוא הצדיק, כי הוא נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, עד שאין לפני מראה עיניו רק רוחניות חיות אלקותו יתברך. ולכן כל מי שיודע בנפשו שחטא ופגם בחטא המזהם הזה של פגם הברית, עליו להתקרב אל הצדיק, שעל ידו מתקדש שמו יתברך. כמאמרם ז"ל (מוכא באותיות דרבי עקיבא ד): יעקב נקרא חלק, שנתקדש שמו של הקדוש-ברוך-הוא בקדשה על ידו, שנאמר (ישעיה כט, כג): "והקדישו את קדוש יעקב". ומי שמתקרב אל הצדיק הנקרא קדוש, נמשכת גם עליו קדשה. ולכן כל מי שיודע בנפשו שפגם בחטא המגנה הזה פגם הברית, עליו להתקרב אל הצדיק, שהוא קדוש וטהור בקדשת הברית, ועל ידו גם הוא יזכה להתקדש, כי הצדיק מרב דבקות שהוא דבוק במי החיים בו יתברך והוא בטל במציאות, הוא קדוש בתכלית הקדשה. כי כך אמרו חכמינו הקדושים (יומא לט.): "והתקדשתם והייתם קדושים" (ויקרא כ, ז), אדם מקדש עצמו מעט, מקדשים אותו הרבה, למטה — מקדשים אותו מלמעלה, בעולם הזה — מקדשים אותו בעולם הבא; ומי עוד זכה לקדש את עצמו כאן למטה בעולם הזה כמו הצדיק

הַאֲמֶת, שֶׁהוּא מְלֵא קִדְשָׁה, כִּי הַצְּדִיק הוּא פָּרוּשׁ
 בְּתַכְלִית הַפְּרִישׁוֹת, וְאֵין לוֹ עוֹד שׁוּם שְׂיִכוּת לְזֶה
 הָעוֹלָם, אֵין לוֹ שׁוּם הַבְּטָה בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר רַק
 בְּשִׁבִיל זֶה נִקְרָא קִדּוּשׁ, כְּמֵאמָרָם ז"ל (ירוּשְׁלָמִי
 מְגִלָּה, פָּרָק ג', הַלְכָה ב'): נִקְרָא שְׁמוֹ רַבְּנוּ הַקִּדּוּשׁ,
 שְׁלֹא הֵבִיט בְּמִילְתּוֹ מִיְמָיו; נִקְרָא שְׁמוֹ אִישׁ קִדְשׁ
 הַקִּדְשִׁים, שְׁלֹא הֵבִיט בְּצוּרַת מְטַבֵּעַ מִיְמָיו; וְעַל-כֵּן
 מִי שֶׁמִּתְקַרֵּב אֶל צְדִיקִים קִדּוּשִׁים כְּאֵלוֹ, אֲזַי
 נִמְשַׁכֵּת גַּם עָלָיו קִדְשָׁה וְטַהֲרָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשִׁזְזָה
 לְשִׁמְעַע בְּקוֹלָם וּלְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵיהֶם, שְׂאֵז גַּם-כֵּן
 נִקְרָא קִדּוּשׁ, כְּמֵאמָרָם ז"ל (יְבָמוֹת כ.): כָּל הַמְּקַיֵּם
 דְּבָרֵי חֻמְמִים נִקְרָא קִדּוּשׁ; וְלָכֵן, כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ
 בְּנִפְשׁוֹ, שֶׁחָטָא וְנִכְשַׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, יִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק
 הַאֲמֶת, הַנִּקְרָא קִדּוּשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשָׁךְ גַּם עָלָיו
 קִדְשָׁה וְטַהֲרָה. כִּי עַקֵּר תַּקּוּן הַבְּרִית הוּא רַק עַל-יְדֵי
 הִתְקַרְבוּתוֹ אֶל גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים, הַנִּקְרָאִים
 קִדּוּשִׁים. וְאֵין קִדְשָׁה אֶלָּא לְמִי שֶׁנוֹטֵר הַבְּרִית.
 אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, אֶלָּא
 מִשְׁתַּדֵּל לְקַדֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּקִדְשֵׁת הַבְּרִית, וּבִכְךָ
 הוּא נִקְרָא קִדּוּשׁ, "כִּי עִם קִדּוּשׁ אֲתָה לְהִגְיָה"
 אֶלְהֵיךָ" (דְּבָרִים ז, ו), קִדְשָׁה שֶׁתְּהִיָּה עֲלֶיךָ הִיא

גִּרְמָה לָךְ שְׁתַּהֲיֶה חֶלֶק מִמֶּנּוּ, וּכְכֹל שֶׁתִּקְדֹּשׁ עֲצֻמְךָ
 יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כֵּן תִּמְשֹׁךְ עֲלֶיךָ קִדְשָׁה וְטַהֲרָה. עַל-כֵּן
 אֶפְלוּ שְׁנֹכְשֵׁלֶת כָּבֵד בְּמָה שְׁנֹכְשֵׁלֶת, וְעַבְרָתָהּ, רַחֲמָנָא
 לִישׁוּבָן, עַל כָּל מִינֵי עֲרִיּוֹת, וְנִפְגַּמֹת בַּפְּגָם הַבְּרִית,
 אִם תִּתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הַנִּקְרָא קְדוֹשׁ, הוּא
 יִמְשִׁיךְ גַּם עֲלֶיךָ קִדְשָׁה וְטַהֲרָה, וְתִזְכֶּה לַחֲזוֹר
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתַהֲיֶה בְּכֻלּוֹ "יִשְׂרָאֵל עִם קְדוֹשׁ".
 כִּי כִּף אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְלָקוּט קְדוֹשִׁים, רִמּוֹ
 תרד): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
 הַבָּא נִקְרָאתֶם קְדוֹשִׁים; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁתִּמִּיד מְסֻתָּבֵב
 בֵּין צַדִּיקִים הַנִּקְרָאִים קְדוֹשִׁים, שְׁמוֹסִיפִים גַּם עֲלָיו
 קִדְשָׁה וְטַהֲרָה, וְגַם הוּא יִזְכֶּה לְתַקוּן נִצְחִי, אֲשֶׁרֵי
 לוֹ!

קְדוֹשׁ הַשֵּׁם

צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, אֲשֶׁר עַל חֲטָא
 פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, הָאָדָם חָיֵב
 מִיָּתֵהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר

יהודה רע בעיני הו"ה, וימיתהו הו"ה"; פי החטא המגנה הזה הורג את נפשות בניו ובנותיו; פי על-ידי כל טפה וטפה היה יכול להולד ולד, ובזה שהוא מוציאן לבטלה, הוא הורג את ילדיו וחיב מיתה, עם כל זאת אין שום יאוש בעולם כלל, ואדם יכול תמיד לחזור בתשובה אליו יתברך, ואין עברה בעולם שאין יכולים לתקן, ועל-פן אפלו על חטא פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, גם-כן יכולים לחזור בתשובה, אף שהוא חיב מיתה. ואיתא בכתבים, שעקר התקון והתשובה לחטא המגנה הזה הוא, שיהיה אדם מוכן למסר את נפשו על קדוש השם אליו יתברך בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, ועל-ידי שאדם מוכן ומזמן למסר את נפשו על קדוש השם, הוא נפטר ממיתה משנה שהיתה צריכה לבוא עליו, על-ידי שחטא בחטא המגנה הזה. וכן מובא בכתבי האר"ל (פרי עץ חיים, שער נפילת אפים): כשאדם נופל אפים בתחנון אחר התפלה, ומכון אז בפסוק (תהלים כה, א): "לדוד הו"ה אליך נפשי אשא", שהוא מוכן ומזמן אז למסר את נפשו על קדוש השם, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל עוונותיו. ולכן, אהובי, בני היקר, מאחר שעברו

עליך כָּבֵד בְּחַיֶּיךָ, כָּל-כֹּף הַרְבֵּה נְסִינֹת קָשִׁים
וּמְרִים, וְנִתְלַכְלַכְתָּ בַחֲטָא הַמְגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת
זָרַע לְבִטְלָה, עַד שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה הָרַס לְךָ אֶת הָעֲצָבִים
וְאֵת כָּל חַיֶּיךָ, וְאַתָּה שְׂרֹוֹי תַמִּיד בְּכַעַס וּבְדַכְאוֹן,
וּמוֹכֵן וּמְזַמֵּן כָּבֵד לְמוֹת מְרַב יְאוֹשׁ שֶׁנִּכְנַס בְּךָ,
אֵי־עֲצָף וַיְהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ, רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ
לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, וְלֹא תִרְצֶה שׁוֹם רְצוֹן אַחֵר, אֲלֹא
לְהַפְלֵל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתַמִּיד תִּשְׁתַּוְּקַק לְחֹזֵר
אֵלָיו יְתַבְרֵךְ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתִהְיֶה מוֹכֵן וּמְזַמֵּן
לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּכָל עֵת וְרַגַע
מִמָּשׁ, וּכְנֻגַד זֶה שְׁעוֹלוֹת לְךָ מִחֲשָׁבוֹת פְּגוּמוֹת
לְהִתְאַבֵּד, אוֹ מְרַב יְאוֹשׁ וְדַכְאוֹן אַתָּה מְחַפֵּה לְיוֹם
מוֹתְךָ, אוֹ שְׂאֵתָה מְמַרְמֵר וַיִּוָּשֵׁב בְּעֲצָבוֹת, יוֹתֵר טוֹב
שֶׁתִּתְהַפֵּךְ הַכֹּל בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה, שֶׁתִּהְיֶה כָּבֵד מוֹכֵן
וּמְזַמֵּן בְּכָל עֵת וְרַגַע לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל קְדוּשַׁת
הַשֵּׁם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִתְעַלֶּה יוֹתֵר וַיִּוָּתֵר, כִּי כִשְׂאָדָם
מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, אֲזַי מִתְהַפְּקִים כָּל
הַיְרִידוֹת לְעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת, וְאֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר
מַעֲלָתוֹ בְּשָׂמַיִם. וְזוֹ מִדְּרַגַת הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים,
שֶׁהֵם כָּל-כֹּף דְּבוּקִים בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַד
שֶׁמוֹכְנִים לְמִסֵּר אֶת נַפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יְתַבְרֵךְ
בְּכָל עֵת וְרַגַע מִמָּשׁ. וְלִכֵּן נַעֲשׂוּ לָהֶם נְסִים נְגָלִים,

כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת כ.): מֵאֵי שָׁנָא רַאשׁוֹנִים דְּאִתְרַחֵישׁ לְהוּ גָּסָא וּמֵאֵי שָׁנָא אָנָן דְּלֹא מִתְרַחֵישׁ לָן גִּיסָא, קָמְאֵי הוּוּ מְסָרֵי נַפְשֵׁיהוּ אַקְדָּשַׁת הַשָּׁם, אָנָן לֹא מְסָרִינָן נַפְשֵׁין אַקְדָּשַׁת הַשָּׁם. לְמַדִּים מִכָּאן — כְּשֶׁאָדָם מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשָּׁם, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה לוֹ גְּסִים. בְּשָׁבִיל זֶה הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם תָּמִיד דְּבוֹקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד מוֹכְנִים לְמִסֵּר אֶת נַפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יְתִבְרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה לָהֶם גְּסִים. וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁנֶּפֶל כְּבָר בְּעַמְקָא דְתַהוֹמָא רַבָּא, וְנִכְשַׁל בְּמָה שֶׁנִּכְשַׁל, וּבְכַרְט בְּחֻטָּא הַמְּגַנֵּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהַחֻטָּא הַזֶּה מְכַנֵּס בְּאָדָם דְּכַאוֹן וּמְרִירוּת, עֲצָבוּת וּמְרָה שְׁחוּרָה, עַד שְׁרוּצָה לְהִתְאַבֵּד, רְחֻמְנָא לִישׁוּבָן, עַד שֶׁהַחַיִּים שְׁוִים אֲצִלוּ כְּקִלְפַת הַשּׁוּם, וְרוּאָה רַק שְׁחוּר, וְנִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ הַכֹּל כְּבָר אָבוּד, חֵס וְשָׁלוֹם, אִם רַק יִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וְיִקַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּיָדָיו, וְיִתְחִיל לְרוּץ אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וְיִדְבֹר אֵלָיו יְתִבְרַךְ כְּאִשֶּׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְיִהְיֶה מוֹכֵן לְמִסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשָּׁם בְּכָל עֵת וְרִגַע, אֲזִי הוּא מְהַפֵּךְ אֶת כָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁלוֹ אֶל תְּכֵלִית הַעֲלִיָּה,

וְעַל־כֵּן לֹא בַחֲנָם שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכוֹת
 לד:): בְּמָקוֹם שֶׁבְעָלִי תְשׁוּבָה עוֹמְדִים אֵין צְדִיקִים
 גְּמוּרִים יְכוּלִים לַעֲמֹד; כִּי מִי שֶׁחָטָא וְנִכְשַׁל בְּכָל
 מִינֵי עֲבֵרוֹת שֶׁבְעוֹלָם, עַד שֶׁנִּכְנַס בּוֹ יְאוֹשׁ וְדַפְאוֹן,
 וּמְחַפֵּה לְיוֹם מוֹתוֹ, אִם יִקַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּיָדָיו,
 וּבְמָקוֹם לְחֶשֶׁב שֶׁהוּא רוֹצֵה כָּבֹד לְמוֹת, הוּא
 מִתְחִיל רַק לְהִשְׁתַּוְּקֶק אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי דִּיקָא יְכוּל
 לְהַפְּךָ בְּרַגַע אֶחָד אֶת כָּל הַיְאוֹשׁ וְהַדַּפְאוֹן לְתוֹךְ
 הַקְדוּשָׁה, כִּי כָּבֹד אֵינוֹ רוֹצֵה שׁוֹם דְּבָר רַק אֶת
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ. וְלִכֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, בְּנִי,
 מֵה לְפָנַיךָ, הִנֵּה חֲשַׁבְתָּ שְׂגָה סוּף הָעוֹלָם, וְאַתָּה
 מוֹכֵן וּמְזַמֵּן כָּבֹד לְמוֹת מְרַב יְאוֹשׁ, וְהִנֵּה אַתָּה זוֹכֵה
 לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים, בְּטֹל וּמְבֹטֵל אֶל הָאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, וְרוֹצֵה לְמָסַר אֶת נַפְשְׁךָ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם.
 עֲמֹד וּרְאֵה וְהִשְׁתוּמֵם לְאִיזוֹ מִדְּרָגָה גְבוּהָה אַתָּה
 יְכוּל לְזַכּוֹת! וּבְעֵבֹר זֶה כְּשֶׁאָדָם חָטָא בַּחֲטָא
 הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זְרַע לְבִטְלָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה
 הוֹרִיד אֶת הַלְבוּשִׁים שֶׁהֵם הַגּוֹפִים מִהַנְּשֻׁמוֹת, עַקֵּר
 תִּקְוֵנוֹ רַק עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, שֶׁתְּמִיד יִהְיֶה מוֹכֵן
 לְמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם. וְהִיא מִדָּה כְּנֻגָד
 מִדָּה, כִּי רוֹצֵה לְהַפְּשִׁיט גּוּפוֹ מִנְּשֻׁמָתוֹ, עַל-יְדֵי
 קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, וְזֶה תִּקְוֵן גְּמוּר לְפָגֵם הַבְּרִית —

הוצאת זרע לבטלה. ולכן כל מי שיודע בנפשו שחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו להיות מוכן למסור את נפשו על קדושת השם, וימסור את עצמו לגמרי אליו יתברך, וישמר את עצמו מאד מכעס ומקפידות, ואף פעם לא יהיה בעצבות ובמרירות, אדרבה, ידע שמעלתו גדולה בשמים. ואם הוא מהפך את הכל לקדשה, ואינו רוצה שום דבר רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, אז לא יז משם, עד שמוחלין לו על כל עוונותיו. ועתה ראה, אהובי, בני, מה לפניך, אל אילו מדרגות גבוהות אתה יכול לזכות בזה העולם, אם לא תהיה בטלן. והעקר — תקח את עצמך בידיך, ותצא מהיאוש והדכאון שנגנסו בך, ואז תתעלה מדרגה אחר מדרגה, עד שתהיה מהזוכים לקבל פני שכינה. ואף שאמרו עד עכשו, שכל מי שחטא ופגם בפגם בבירת — הוצאת זרע לבטלה, כבר לא יזכה לראות פני השכינה. אבל בזה שאדם מוכן למסור את נפשו על קדוש השם, נפתחים לו כל השמים, וזוכה לחזות בנעם הנו"ה ולבקר בהיכלו (תהלים כז, ד). כי מעלת המוסר את נפשו על קדוש השם — אין לתאר ואין לשער כלל, וזו מעלתם של עם ישראל, שמוכנים למסור את נפשם

בְּכֹל עֵת וְרָגַע עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמֵאמָרָם ו"ל (תְּנַחֲמוּא תַצְוֶה, ה): אֵין אִמָּה בְּעוֹלָם נְהַרְגַת עַל קְדֻשַׁת שְׁמוֹ, וּמוֹסְרַת אֶת נַפְשָׁה אֶלָּא יִשְׂרָאֵל; וְלִכֵּן כָּל אֱלוֹ שְׁמוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, עֲלֵיהֶם נֹאמַר (שְׁמוֹת כ, ו): "לֹאֲהַבִּי וְלִשְׁמָרִי מְצוֹתַי", כְּמֵאמָרָם ו"ל (מְכִילְתָּא יתרו): אֱלוֹ שְׁנַחֲבֻטִין וְנְהַרְגִין עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, עֲלֵיהֶם נֹאמַר: "לֹאֲהַבִּי וְלִשְׁמָרִי מְצוֹתַי", וְעַל-יְדֵי קְדוּשַׁת הַשֵּׁם נִתְעַלָּה וְנִתְיַקַּר שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁתָּמִיד מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, זוֹכֵה לְכָל הַמְּדַרְגוֹת שֶׁבְּעוֹלָם. וּמוֹבָא בְּדִהַר (חַיִּי שְׂרָה ככד): כָּל הַמוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּהַאי פְּסוּקָא דִּקְרִיאַת שְׁמַע, נוֹחַל אַרְבַּע מֵאוֹת עוֹלָמוֹת לְעוֹלָם הַבָּא, מֵאֲתִים עַל הַתּוֹרָה וּמֵאֲתִים עַל שְׁמִסַּר אֶת עֲצֻמוֹ עַל קְדֻשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן רָאָה, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, מֵה לְפָנֶיךָ, וּמֵאֲחֵר שְׁפַל-כַּף נִכְשַׁלְתָּ בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָה, שֶׁנֹּאמַר עָלָיו (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיִּמִּיתְהוּ הַנְּיָ"ה", וְחִיבִים עָלָיו מִיתָה, כְּנִגְדַּד זֶה תִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְךָ, וְתִהְיֶה מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְמִסַּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכֹל עֵת וְרָגַע, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְעַלָּה בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה

העליונה, ותמשיך על עצמך אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. ואף אחד שלא ישבר אותך, כי אין לך תשובה, אדרבה! אם תקח את עצמך בנדיף, ותתחיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו בתמימות ובפשטות, ותבכה אליו יתברך, שיחוס וירחם עליך, ויוציאך מהפח היקוש שנפלת אליו, ותהיה סבלן גדול מאד, ותהיה מוכן ומזמן למסר את נפשך על קדוש השם, לא תזוז משם, עד שימחל לך הקדוש-ברוך-הוא, ותזכה להכנס לפני ולפנים, ותזכה שימשך עליך אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. ועל-ידי-זה שאדם מוכן ומזמן למסר את נפשו על קדשת השם, בזה הוא מחדש את עצמו בכל יום בהתחדשות חדשה. כי כל אלו הצידיקים הדבוקים באין סוף ברוך הוא, הם משיגים בכל יום היותם מאין ליש, והחיות הנמשכת להם בכל יום היא חיות חדשה, שהיא מאין סוף ברוך הוא מבחינת סובב כל עלמין, ונכנס לתוך ממלא כל עלמין, ובכל עת ורגע הם מתחדשין. ועל-כן ראה, אהובי, בני, להתחדש בכל יום, ואף שפבר עבר עליך בחייה מה שעבר, עם כל זאת אל תסתכל על שום דבר, רק תהיה

רגיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ואז בוא תבוא
 על שכרך עוד בעולם הזה, שתשיג את כל
 המדרגות העליונות; אשרי מי שאינו מטעה את
 עצמו בזה העולם כָּלֵל, ואז לא יזוז משם, עד
 שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל. ולכן מצות
 קדוש השם גדולה אֲפֵלוּ מִכָּל מִצְוֹת עֲשֵׂה, שאף
 העובד כָּל יָמָיו בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת אֵינוֹ מְגִיעַ אֶל
 מדרגת האדם שמת על קדוש השם בתשובה
 שְׁלֵמָה, אף שְׁהִיָּה בַעַל עֲבָרָה. וכמאמרם ז"ל
 (עבודה זרה יז.) עַל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן דוֹרְדָא, שִׁיַּצָּאָה
 נִשְׁמָתוֹ בְּבִכְיָה עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, וּבִכְיָה רַבִּי וְאָמַר:
 יֵשׁ קוֹנֵה עוֹלָמוֹ בְּשַׁעַת אַחַת. וְעַל-כֵּן אֵף שְׁכָבֵר
 עָבַר עָלֶיךָ מָה שְׁעָבַר, רָאָה לְקַחַת עֲצָמָךְ בְּיַדֶּיךָ,
 וְאֵל תִּשְׁמַע בְּקוֹל שׁוֹם בְּרִיָּה הַרוּצָה לְשִׁבְרֵי אוֹתָךְ,
 וְלוֹמַר לָךְ שְׁאַתָּה חַיֵּב מִיתָה, וְאֵין לָךְ כָּבֵד תִּקְנֶה
 — תִּלְעַג לּוֹ, וְאַתָּה מְסַר נַפְשְׁךָ אֵלָיו יְתִבְרָךְ,
 וְתִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד מִכַּעַס וּמִקְפִּידוֹת וְתִשְׁתַּדֵּל
 לְהִיּוֹת רַחֲמָן וְסַבְּלָן גְּדוֹל עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ,
 כִּי בְּזֵה תִלְוִיָּה כָּל תְּשׁוּבָתְךָ, מִצַּד אֶחָד תִּתְּנֶה תְּמִיד
 מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְמְסַר נַפְשְׁךָ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּבִטּוֹל
 כָּל הַרְגָּשׁוֹתֶיךָ, וְתִתְּנֶה בְּטַל וּמְבִטָּל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא, וּמִצַּד שְׁנֵי תִשְׁמַר מְאֹד מִהִמָּדָה הַמְּגַנָּה שֶׁל

כַּעַם וְעֲצָבָנוֹת, רְצִיחָה וְאַכְזָרִיּוֹת, כִּי הַחֹטָא הַזֶּה גֹרֵם לְכָל הַמַּדּוֹת הַרְעוֹת הָאֵלוֹ. וְלִכֵּן מִי שֶׁנִּכְשַׁל בּוֹ, אִוּ שֶׁיִּכּוֹל לְהַגִּיעַ לַמְדַרְגּוֹת הַכִּי עֲלִיוֹנוֹת בְּגִלּוּי אֱלֻקוֹת, עַל-יְדֵי מְסִירוֹת נַפֶּשׁ, אוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, יְכוּל לִפְלֵ בְּנוֹקְבָא דְתַהוֹמָא רַבָּה עַל-יְדֵי כַּעַס וְרְצִיחָה וְאַכְזָרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָן. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלֶיךָ מַה שֶׁעָבַר, רָאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת תָּמִיד רַחֲמָן וְסַבְלָן עַל כָּל מַה שֶׁבָּא עָלֶיךָ, וְתִדַּם וְתִשְׁתַּק לְמַחְרָפֵי וְלַמְבַזֵּי נַפְשֶׁךָ, וְתִמְסֹר נַפְשֶׁךָ תָּמִיד אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וְאִזּוֹ עוֹלָמְךָ תִּרְאֶה בְּחַיִּיךָ, וְכָל הַיְרִידוֹת תִּתְּהַפְכֶנָּה לְעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת.

קרוב רחוקים

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, בְּנִי הַיָּקָר! אֲשֶׁר אֵין עוֹד תְּקוּן יוֹתֵר גְּדוֹל עַל כָּל הַחֹטָאִים בְּעוֹלָם כְּמִי שֶׁזוֹכֶה לְקָרֵב רַחֲוּקִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כְּנֻגַד זֶה שֶׁאָדָם חָטָא וּבִכְפָּרֵט בַּחֹטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, גֹרֵם שֶׁעוֹד

נשמות תפלגה בחטאים; כי נשמות ישראל קשורות זו בזו, ואם נשמה אחת חוטאת, גורמת שעוד המון נשמות התלויות בנשמתו, גם-כן תחטאנה, ועל-כן כשאדם חוטא אפלו בינו לבין עצמו ובחדרו, גורם לנשמות ישראל נוספות לחטא, ועל-כן גדול עונו מנשא. ובפרט אם חוטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אזי עוקר נשמות ישראל מקדשתו, כי הוא בורא קלפות ומשחיתים אשר גורמים שגם אחרים יחטאו, ולכן עקר התקון לכל החטאים שבעולם, ובפרט לחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה הוא — לקרב רחוקים אל הקדוש-ברוך-הוא, פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד): להחזיר בני-אדם בתשובה זה בחינת 'אם תוציא יקר מזולל', הוא תקון קרי אתגון דדין פאתגון דדין; ועל-כן אם אתה רוצה לתקן את אשר קלקלת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה להחזיר בני-אדם בתשובה ותקרב רחוקים, פמובא בזהר הקדוש (עין חלק ב' כח: קכט.): זפאה מאן דאחיד בקדיה דחבא [אשרי מי שאוחז בידי החיבים ומקרבם להקדוש-ברוך-הוא]; ואין עוד גחתי רוח יותר גדול בשמים, כמי שמקרב נפשות רחוקות

אליו יתברך. ובפרט מי שבעצמו נכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עקר תקונו שיראה לחזק ולעודד ולשמח נפשות שנפגמו בו; כי כל אלו שנפלו בחטא הזה, מנחים בטיקלא, והם נפשות העשוקים, אשר עליהם אמר החכם מכל אדם (קהלת ד, א): "שבתִי אני ואראה את כל העשוקים שנעשים תחת השמש, והנה דמעת העשוקים ואין להם מנחם, ומיד עשקיהם כח ואין להם מנחם". כי כל מי שנפל בחטא המגנה הזה, נכנס בו דפאון ועצבות ומרירות, והוא תמיד עצבני וממרמר ובוכה ומבכה על מר נפשו וגורלו, וקשים לו החיים מאד, וכשבא אדם ומחזק ומעודד ומשמח אותו, ומדבר על לבו, ומוציאו מהפח שנפל אליו, אין עוד מצוה גדולה יותר מזו. ולכן כל מי שיודע בנפשו, שגם־כן קלקל בחטא המגנה הזה, עליו למסור את נפשו לעזר לכל אלו שנכשלו בו, ויעשה כל מיני מאמצים להחיות את נפשות העשוקים, ויקרבם אל הקדוש־ברוך־הוא. וכבר פירש רבנו ז"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן קו) את הפסוק (תהלים מא, א): "אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו הוי"ה", אשרי אדם שמכניס שכל בדל — אדם שנמצא בקטנות המחין, ומעלה

אותו ומגביהו לְשָׁרְשׁוֹ. ובפֶּרֶט יְדוּעַ שְׁהַחֲטָא
הַמְּגַנֵּה הַזֶּה נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, ז):
"רַע בְּעֵינֵי הַיְיָ"ה"; וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי הָאָדָם הַמְּשָׁפִיל אֶת
הַדָּל, הֵינּוּ שְׂמֵשָׁפִיל דַּעַת בְּעֵינֵי שְׁחָטָא בַּחֲטָא
הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה "בְּיוֹם רָעָה" — אִם נָפַל
בַּחֲטָא הַזֶּה שְׁנִקְרָא רַע, "יִמְלֹטְהוּ הַיְיָ"ה" —
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יוֹצִיאוּ מִשָּׁם. וְהַפְּלֵל הוּא, שְׁפָל
מִי שְׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְקַחַת עַל עַצְמוֹ אֶת
הַמְצוּנָה הַזֹּאת לְהַחֲזִיר בְּגִי־אָדָם בְּתִשׁוּבָה, וּלְקַרֵּב
רְחוּקִים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מְצוּנָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, כִּי
בְּזֶה שְׁמִקְרָבִים רְחוּקִים, עַל־יְדֵי־זֶה יִמְחַל לוֹ
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא גַם עַל עוֹנוֹתָיו, וְאִף שְׁעוֹנוֹתָיו
עָלָיו רֵאשׁ, וְרַבּוֹ מִנְּשָׂא, עִם כָּל זֹאת אִם יִחֲזִיר אֶפְלוּ
אָדָם אֶחָד בְּתִשׁוּבָה, וְהֵיחָד יִקְרָא מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ,
וְיִלְמַד תּוֹרָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כְּכֹר זָכָה וְזָכָה אֶת הַרְבֵּים,
שְׂאֵז אֵין חֲטָא בָּא עַל יְדוֹ. כִּי בְּזֶה שְׁמִקְרָבִים אֵינָה
יְהוּדֵי לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הַמְּקַרֵּב כְּכֹר יְדָא
שֶׁהוּא לֹא יִפֹּל בְּשָׂאוֹל תַּחֲתִית, כִּי לֹא יִתְכַּן, שֶׁהֵיחָד
יְהִי צְדִיק עַל יְדוֹ, וְהוּא בְּעַצְמוֹ יְהִי מִנְּחַ עַדִּין
בְּשָׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, עַל־כֵּן בְּזֶה שְׁמִקְרָב
נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הוּא זָכָה

לתקן את נפשו הפגומה, מכל שפן מי שזוכה
 לקרב רבים אל הקדשה, אין צורך לגדל מעלתו
 בשמים. ולכן, אהובי, בני היקר, מאחר שעובר
 עליך בחייה מה שעובר, ונכשלת כבר כמו
 שנכשלת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע
 לבטלה, וכן בשאר פגמי הברית, אשר חטאים אלו
 בוראים קלפות ומשחיתים הגורמים שגם אחרים
 יחטאו, ומאחר שזכה אותך הקדוש-ברוך-הוא,
 שהתקרבת אל הצדיק האמת, ואתה חוזר בתשובה,
 ראה מעכשיו לקרב גם אחרים בתשובה, ותמסר את
 נפשך לקרבם, והזכות הזו תזקף לזכותך, ותזכה
 לתקן את מעשיך, וימחל לך הקדוש-ברוך-הוא על
 כל עוונותיך. כי מעלת התקון הזה לקרב רחוקים
 אליו יתברך, אין עוד מעלה גדולה הימנה בתקוני
 התשובה, ועל-כן ראה למסר את נפשך לקרב
 רחוקים אליו יתברך, ובזכות זו ימחל לך הקדוש-
 ברוך-הוא על כל אשר עשית, ותזכה להגיע אל
 תקון נצחי. העקר אל תתיאש בשום פנים ואפן,
 ואפלו אם עצמו ונבחרו חטאיהם ופשעיהם בחטא
 המגנה הזה, עם כל זאת תעשה כל אשר ביכולתך
 לקרב עוד נפשות אליו יתברך, וזה יועיל לך מאד
 מאד לתקון נפשך.

קללה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שנכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, החטא המגנה הזה מכניס בו דפאון ועצבות ומרירות, והוא ממש מקלל, רחמנא לישזבן, כי החטא הזה גורם שיהרג נפשות בניו ובנותיו, כי מכל טפה וטפה היה יכול להולד ולד, וכשהוציאה לבטלה, על-ידי-זה הורג נפשות בניו ובנותיו, ואין לה מקלל מרוצח, שעליו נאמר (בראשית ד, יב): "נע ונד תהיה בארץ"; כי החטא הזה גרם שתהיה נעלמת ונסתרת ממנו אלקותו ותברך, בבחינת (שם): "הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה, ומפניך אסתיר ויהייתי נע ונד בארץ, והיה כל מצאי יהרגני"; כי על-ידי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, האדם מאבד את שפיות דעתו, כי נעלם ונסתר ממנו אלקותו ותברך, וצרים ומרים לו החיים מאד, ומסתובב בזה העולם כאדם מקלל, רחמנא לישזבן, ואין עוד קללה יותר גדולה מכה, שאדם אינו מוצא את מקומו ואינו מישב בדעתו, ורב עם כל אחד ומקלל את כלם, והוא בעצמו מקלל, אשר כל זה גרם החטא המגנה הזה של

הוצאת זרע לבטלה, עד שיש בני-אדם שכל-כף מרים להם החיים, שמבקשים נפשם למוות מרב מרירות. ולכן, אהובי, בני, אם נפלת כבר בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ואתה מרגיש את עצמך מקלל ומיתר בזה העולם, ונדמה לך כאלו אבד מנוס ותקוה ממך, ורעים ומרים לך החיים, פי החטא הזה מחשיך את עיני שכלו של אדם, ואינו רואה שום ברכה במעשיו, וכל אשר עושה הולך לו בדיוק ההפך. עקר העצה, שתרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, תלך במקום פנוי שאין שם בני-אדם, ותשיח ותספר את כל אשר עם לבבך אליו יתברך, ואפלו שבתחלה יהיה נדמה לך שאין מי ששומע אותך, כי אתה כל-כף מקלל בנפשך, עד שאתה מרגיש שבור ומדכא במאד מאד. עם כל זאת תהיה עקשן גדול על דבר זה, ברח לך למקום שאין שם בני-אדם, ותספר את כל אשר עם לבבך אליו יתברך, ואפלו שנכנסות לך מחשבות, כאלו אין צריכים אותך, ואין הקדוש-ברוך-הוא שומע אותך, תדע שהכל שקר, כי הוא יתברך אב הרחמן המרחם על כל בריותיו, ומחכה ומצפה שכל הרשעים יחזרו אליו בתשובה שלמה,

ומה שאַתָּה מְרַגֵּישׁ עֲצָמְךָ כָּל-כּוֹף מְקַלֵּל, זֶה מִפְּנֵי
 רַע מַעֲלָלֶיךָ וְרַע מַעֲשֵׂיךָ, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְכַנֵּס
 בְּאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, כַּעַס וּרְצִיחָה
 וְעֲצָבוֹן, שְׂאָדָם מִתְעַצְבֵּן עַל כָּל דְּבַר קָטָן, וּמֵאֲבֹד
 אֶת עֲשָׂתוֹנוֹתָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה מֵאֲבֹד אֶת סְבֻלָּנוֹתָיו,
 וּבִזְזָה שְׂאֵתָה כָּל-כּוֹף מְמַרְמֵר וּמְרַגֵּישׁ עֲצָמְךָ מְקַלֵּל,
 מִזֶּה נִכְנסוּ לְךָ מַחֲשָׁבוֹת, שְׁנֵדָמָה לְךָ שֶׁהַקְדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ חַפֵּץ בְּךָ. וּבְאֵמֶת זֶהוּ הַכֹּל שֶׁקָּר
 וְכֹזֵב, כִּי אֵין הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חַפֵּץ לְחַיֵּב אֶת
 שׁוֹם בְּרִיָּה, הוּא יִתְבַּרֵךְ רוּחָה רַק בְּתִשׁוּבָתוֹן שֶׁל
 רְשָׁעִים וְלֹא בְּמִיתָתוֹן, וְלִכֵּן תִּהְיֶה עֲקָשׁוֹן גְּדוֹל,
 וְתִכְרַח לְךָ לְאִיזָה שְׂדָה אוֹ לְיַעַר, אוֹ עַל אִיזָה גֶּגֶן
 אוֹ מִרְתֵּף, וְתִהְיֶה רַגִּיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּעֲקֻשְׁנוֹת
 גְּדוֹלָה, וְאֵזוּ לְאֵט לְאֵט תִּזְכֶּה לְהוֹרִיד מִמֶּךָ אֶת
 הַהַעֲלָם וְהַהֶסְתֵּר. אֲשֶׁר זֹהוּי בְּעֲצָמָה הַקְּלָלָה,
 שְׂאָדָם חוֹשֵׁב שׁ"הֵן גִּרְשָׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי
 הָאָדָמָה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר, וְהֵייתִי נֶעַ וְנָד בְּאַרְצִי"; כִּי
 כְּשֵׂאֵתָה תִּהְיֶה חֲזָק לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּמִקּוֹם שְׂאֵתָה נִמְצָא שָׁם, אֲזִי סוֹף כָּל סוֹף יִתְגַּלֶּה
 אֵלֶיךָ הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁתְּרַגֵּישׁ רַק
 אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְאֵין לְךָ עוֹד בְּרִכָּה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה,
 שְׂאָדָם מְרַגֵּישׁ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תָּמִיד. וְלִכֵּן

אל תתִּיאַשׁ, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אִפְלוּ שְׁעוֹבֶרֶת עָלֶיךָ
 קִלְלָה, שְׂאֵתָהּ מִקְלָל בְּעֵינַי עֲצֻמָּה, וְנִדְמָה לָךְ שְׂאֵף
 פֶּעַם כְּבוֹר לֹא תֵצֵא מִהַקְלָלָה שְׂבָה נִתְקַלְלֶתָ, רַחֲמָנָא
 לִישׁוּבָן, עִם כָּל זֹאת רֵאָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא
 לְהִתִּיאַשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפָּן, וְאִז תִּרְאֶה גִסִּים נְגָלִים
 שְׂעִשְׂוֹתָ עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי כָל מֵה שְׁעוֹבֵר
 עָלֶיךָ הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַנְּסִיּוֹן וְהַבְּחִירָה, לְרֵאוֹת אֶל
 מִי תִבְרַח בְּעֵת צָרָה. וְלִכֵּן רֵאָה, אֶהוּבִי, בְּנֵי, מֵה
 לְפָנֶיךָ, אֵף שְׂאֵתָהּ מְרַגֵּשׁ אֶת עֲצֻמָּךְ מִקְלָל, רֵאָה
 לְהִדְבִּיק עֲצֻמָּךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵל תְּשִׁים לֵב
 אֶל שׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם, רַק אֵלֶיךָ יִתְבַּרֵךְ יְהִי רְצוֹנְךָ
 וְכִסּוּפְךָ, וְאִז הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה. אִם תִּהְיֶה עֲקֻשָׁן
 גְּדוֹל בְּזֶה, אִז סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה
 שְׂעִשְׂוֹתָ עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבִלְבָד שְׂלֹא
 תִתִּיאַשׁ כְּלָל וּכְלָל וְתִהְיֶה עֲקֻשָׁן בְּדָבָר זֶה; אֲשֶׁרִי
 מִי שְׂאֵינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצֻמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלָל, וּבִוְרוּחַ
 תְּמִיד אֵלֶיךָ יִתְבַּרֵךְ, וְאִז כָּל הַקְלָלוֹת תִּתְּהַפְּכֶנָה
 לְבִרְכוֹת, וּמֵה שְׂחֹשֵׁב שֶׁהוּא מִקְלָל — הַכֹּל טְעוֹת
 וְדַמְיוֹן, הֵבֵא מְמִירוֹת חֲטָאֵיו הַמְרַבִּים; כִּי בְּאַמַּת
 כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בֵּין שֵׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ
 שְׂפָתוֹב (דְּבָרִים יד, א): "בְּנִים אַתֶּם לְהַנְיָ"ה
 אֱלֹהֵיכֶם", עַל-כֵּן אֵל תִּתֵּן שְׂאֵף אֶחָד יִשְׁבֵר אוֹתְךָ

ויֵאָשׁ אוֹתָךְ, כְּאֵלֹהֵי אֵין לָךְ עוֹד מְנוּס וְתִקְוָה בְּחַיֶּיךָ,
הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ. כִּי "צַדִּיק הַיּוֹי" הַכֹּל דְּרַכְיוֹ
וְחִסִּיד בְּכֹל מַעֲשָׂיו", "קְרוֹב הַיּוֹי" הַכֹּל קִרְאָיו לְכֹל
אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת" (תְּהִלִּים קמ"ה, יח), הוּא רַק
מְחַכֶּה שֶׁתִּפְתַּח פִּיךָ וְתִדְבַר אֵלָיו, וְאִז תִּהְיֶה בְּטוֹחַ
שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבָתְךָ, וְתִהְיֶה
מְבֻרָךְ מִפִּי אֵל עֲלִיוֹן.

קנאה

צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר הַחֲטָא
הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
מְכַנִּים בְּאָדָם קנאה, שֶׁתִּמִּיד יִקְנֵא בְּזוּלָתוֹ, וְתִמִּיד
יִחְשַׁב שֶׁלְּזוּלָתוֹ יֵשׁ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה מְכַנִּים
בוֹ אַחֲרֵי-כֵן כַּעַס, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פָּרָשָׁה
ט', סִימָן ז'): אֵין קנאה אֶלָּא לְשׁוֹן כַּעַס; כִּי בְּזֵה
שֶׁאָדָם מְקנֵא בְּזוּלָתוֹ, אֵין לְדַבֵּר סוּף, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה
בְּכַעַס עַל זוּלָתוֹ. וּמִזֵּה נֹבְעִים כָּל הַמְרִירוֹת
וְהַדְּבָאוֹן שֶׁאָדָם סוֹבֵל; כִּי לְכֹל אֶחָד נִדְמָה כְּאֵלֹהֵי

לשני יש יותר ממנו, עד שיש בני-אדם שפל-כף נכנסו במדה המגנה של קנאה, שהם משתגעים ממש, וכמו שחכמינו הקדושים אומרים (שבת קנב:): כל מי שיש לו קנאה בלבו — עצמותיו מרקיבין. וזה נאָרע לאדם עוד בחיים חיותו, שמרב קנאה אינו מוצא את מקומו, ועצמותיו מרקיבין, והוא מבהל ומבלבל מאד. אשר המדה המגנה הזו, רחמנא לישזון, באה מפגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, שתמיד נדמה לו שלאחר יש יותר מאשר לו, וחכמינו הקדושים אומרים (אבות, ד, כא): הקנאה, התאנה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם; פי מדת הקנאה באה רק מתאנות נאוף שנקנסה בו, ועל-כן מי ששקוע בנאוף, הוא בעל תאנה גדול, ובו שרויה הקנאה, שמקנא תמיד בזולתו, ורץ ומחפש אחר הכבוד, ואם אין נותנים לו את הכבוד שמצפה לו, הוא נשבר לגמרי. ועל-כן מאחר שעבר עליך כבר מה שעבר, עליך לדעת, שעקר התשובה לחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שמכניס קנאה באדם, הוא רק לקנות לעצמו את מדת הטוב, שירגיל את עצמו לעשות טובות לבני-אדם; פי בזה שאדם גומל טובות לזולת, יוצאת ממנו הקנאה, פי בעל קנאה

אינו יכול לסבל עשית טוב לזולת. על-כן אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות קנאה, סימן א'): כשתבטל הקנאה, אזי יהיה קבוצ גליות. פי בזה תלוייה הגאולה, שאדם יתקן את מדת הקנאה שיש בו, ואי אפשר לבטל מעצמו את מדת הקנאה, אלא על-ידי התקרבות לצדיקים, כמו שאמר רבנו ז"ל (שם, סימן ה'): על-ידי ביאתך לצדיקים יתבטל ממך הקנאה; על-כן, אהובי, בני היקר, מאחר שחטאת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ונכשלת פני שנכשלת, אשר מזה נדבקה בך מדת הקנאה, שאתה מקנא בזולתך, ואוכל את עצמך למה לזולתך יש יותר ממך? ! עקר עצתך להתקרב אל הצדיק האמת הדבוק בחי החיים בו תברך, שהוא גאיר עליך אור נורא ונפלא מאד, עד שתראה שהנקדה שיש בך יותר גדולה מזו של אחרים; כי באמת לכל בר ישראל יש נקדה אשר אין בחברו, כמוכא בדברי רבנו (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן לד): אדם צריך לקשר את עצמו אל הנקדה שלו, שתהיה חשובה ויקרה נקדתו, וידע שהיא חשובה יותר מכל הנקדות שבעולם, ואזי בטלה ממנו מדת הקנאה; ואת זה אי אפשר לקבל אלא על-ידי התקרבות לצדיק האמת ולתלמידיו שבכל

דֹר וְדֹר, שֶׁהֵם דְּבָקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵינָם
 רוֹצִים שׁוּם דְּבָר רַק אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה הֵם בָּאִים אֶל שְׁפַע אֱלֹקֵי כְּזֶה, שֶׁכָּבֹר
 אֵינָם מְקַנְאִים בְּאַף אֶחָד, כִּי נִתְגַּלְתָּה לָּהֶם נִקְדָּתָם,
 שִׁישׁ בָּהֶם אוֹצֵר כְּזֶה שְׁאִינוֹ בְּנִמְצָא בְּשׁוּם מְקוֹם
 בְּעוֹלָם; כִּי כָל בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא חֶלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל
 מִמַּשׁ, וּכְכֹל שְׁאֵדָם מִבְּטֵל אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ,
 עַל-יְדֵי-זֶה עוֹלָה וּמִתְעַלָּה עַד אֵין סוּף, וְזֶה מִבְּטֵל
 מִמֶּנּוּ אֶת הַמְּדָה הַמְּגַנָּה שֶׁל קִנְיָה. וְלִכֵּן, אֶהוּבִי,
 בְּנֵי הַיָּקָר, רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִתְקַרֵּב אֶל
 הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, אֲשֶׁר עַל יְדוֹ תִזְכֶּה לְבִטֵּל מִמֶּךָ אֶת
 מִדַּת הַקִּנְיָה, וְלֹא תִקְנֵא בְּאַף אֶחָד, וְתִהְיֶה הַמְּאֻשֶּׁר
 בְּיוֹתֵר בְּחַיִּיךָ, וְתִזְכֶּה לְצִאת מֵהַפֶּח יְקוֹשׁ שְׁאֵלָיו
 נִקְלָעַתָּ. כִּי זֶה עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית — לֹא לִהְיוֹת בְּעַל
 קִנְיָה אֲלֵא לְעֹזֵר לְזוּלָתוֹ, תְּמִיד תִּשְׁתַּדֵּל לְעֲשׂוֹת
 חֶסֶד עִם הַזּוּלָת, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִדָּה יָפָה יוֹתֵר מִזּוֹ.

רחמנות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד רחמנות יותר גדולה מזו שיש על אדם שחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר החטא הזה מחשיף את העינים, ומכניס באדם דפאון ושברון לב, עד שחושב שאבד מנוס ותקוה ממנו, ומתיאש מחיו, וכל-כף מרים לו החיים, עד שאינו רוצה לחיות כלל וכלל. לזאת, עקר התקון — להתקרב אל הצדיק האמת, שהוא הרחמן האמתי, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'): "פי מרחמם ינהגם", מי יכול להיות מנהיג? מי שהוא רחמן. ואין עוד רחמן כמו הצדיק האמת, שמרחם על נשמות ישראל, ומשתדל להוציאם מעוונות; כי כל עבודתו היא — למסר את נפשו יומם וליילה בשביל נשמות ישראל, להחדיר בהם אמונה פשוטה בו ותברך, להאיר בהם את דעת האמת, אשר הוא ותברך מחיה ומנהיה ומקים את כל הבריאה בלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו ותברך. וזה עקר הרחמנות שצריכים להכניס בבני-אדם — שיזכרו תמיד אשר הוא ותברך מחיה

ומִהְיֶה וּמִקִּיִּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָהּ. וּבִידִיעוֹת אֱלֹהִים,
 אֵין שִׁיף כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁל יְאוּשׁ. וְזֶה שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ
 (תְּהִלִּים קל"ט, ו-יג): "פְּלִיאָה דַעַת מִמְּנֵי נִשְׁגָּבָה לֹא
 אוֹכֵל לֶה, אָנָּה אֱלֹהִים מְרוֹחֵךְ וְאָנָּה מִפְּנֵיךְ אֲבָרַח, אִם
 אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אֶתָּה, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּפֶךְ, אֲשֶׁא
 כְּנִפֵּי שִׁחַר אֲשַׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם, גַּם שָׁם יִדְךָ תִּנְחַנְּנִי
 וְתִאחַזְנֵנִי יְמִינֶךָ, וְאָמַר אֶךְ חֲשֵׁךְ יִשׁוּפְנִי וְלִילָה אוֹר
 בְּעַדְנִי, גַּם חֲשֵׁךְ לֹא יַחֲשִׁיךְ מִמֶּךָ וְלִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר
 כַּחֲשִׁיכָה כְּאוֹרָה, כִּי אֶתָּה קִנִּיתָ כְּלִיתִי תִסְכְּנִי בְּכֶטֶן
 אִמִּי"; כִּי בְּרַגַע שֶׁאָדָם מִכְּנִיס בְּעֶצְמוֹ, אֲשֶׁר אֵין
 בְּלִעְדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר —
 הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְגוֹפּוֹ הוּא
 כְּלִי וּמִשְׁכָּן לְנִשְׁמָתוֹ, בִּידִיעוֹת אֱלֹהִים כְּבָר מִתְהַפֵּךְ
 הַכֹּל לְרוּחָנִיּוֹת, וְאֵז אֵין שִׁיף לְהִתְרַחֵק מִהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה
 הַכֹּל, וְעַל-כֵּן לְהִיכֵן יְכוֹל לְבָרַח?! אֲדַרְבָּה אָדָם
 יוֹדֵעַ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ אוֹהֵב אוֹתוֹ, וְרוֹצֵה שִׁיחֲזוֹר
 בְּתִשׁוּבָה. וְזֶה עֶקֶר עֲבוֹדַת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת —
 לְהַכְנִיס בְּאָדָם אֲמוּנָה בְּרוּךְהוּא וּמְזַכֶּכֶת כְּזוֹ, עַד
 שֶׁנִּפְתַּח פִּיּוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ; כִּי כָּל זְמַן שֶׁאֵין
 הָאָדָם מְדַבֵּר אֶל בּוֹרְאוֹ, סִימָן שֶׁאֵין לוֹ אֲמוּנָה
 בְּרוּךְהוּא וּמְזַכֶּכֶת, וְעַל-כֵּן הַצַּדִּיק מִחְדִּיר בְּאָדָם

אמונה ברוחה כזו, עד שנפתח פיו ומתחיל לדבר אליו יתברך, וככל שמדבר אליו יתברך, נכנסת בו מדת הרחמנות, שמרחם על נפשו ומרחם על הבריות; פי באמת אין עוד רחמנות כמו על בני-אדם שחטאו, ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, אשר הוא מכניס באדם רע לב, ונעשה אכזרי. ולכן, אהובי, בני היקר, מאחר שפבר חטאת בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, תדע שעדין יש לך תקוה לתקן הכל — אם תהיה מקרב אל הצדיק האמת, המאיר לך את דעת האמת, ועל ידו תזכה לדעת את אשר לפניך. אף עליך למסור את נפשך להתקרב אליו ביתר שאת וביתר עז, ולא להסתכל על שום ברירה שבעולם, ותקנה לעצמך ממנו את מדת הרחמנות; פי בדרך כלל, מי שחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, הוא אכזרי בטבעו. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (שפת קלג): הוי דומה לו, מה הוא חנון ורחום אף אתה הֵייתָ רחום וחנון; אדם צריך להרגיל את עצמו להיות כמו הקדוש-ברוך-הוא וללכת במדותיו, שזוהי מדרגת הצדיק האמת. וכן אמרו (ירושלמי, ברכות, פרק ה', הלכה ג'): כמה דאנא רחמן בשמים, כך תהוין רחמנין

בארעא; כי כשאדם קונה לעצמו את מדת הרחמנות, הרי הוא נכלל באין סוף ברוך הוא, ואז קונה לעצמו מדת הרחמנות. ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים (שבת קנא.): כל המרחם על הבריות, מרחמים עליו מן השמים, וכל שאין מרחם על הבריות, אין מרחמים עליו מן השמים; כי זו מדת הטוב — להיטיב, ומאחר שאדם פגם בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, נכנסת בו מדת האכזריות, וקשה לו מאד לקבל את הטוב. ולכן אם אתה רוצה לדעת אם מחלו לך על עוונותיך של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, תבדק בעצמך אם יש לך מדת הרחמנות, כי צריך לקנות לעצמו את מדת הרחמנות, ובזה שאתה תרחם על אחרים, הקדוש-ברוך-הוא ירחם עליך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (תוספתא בבא קמא, פרק ח): בזמן שאתה רחמן, המקום ירחם עליך; ולכן ראה, אהובי, בני היקר, ללכת במדותיו של הקדוש-ברוך-הוא, כמאמרם ו"ל (ספרי עקב מט): "ללכת בכל דרכיו" (דברים י, יב) — אלו דרכי הקדוש-ברוך-הוא: אל רחום וחנון; מה המקום נקרא רחום וחנון, אף אתה יהיה רחום וחנון (עין שבת קלג:). וזה עקר מעלת בר ישראל — שקונה

לעצמו מדת הרחמנות. ואמרו חכמינו הקדושים (ביצה לב.): פל המרחם על הבריות, בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו, וכל מי שאינו מרחם על הבריות, בידוע שאינו מזרעו של אברהם אבינו. ולכן עקר תקון פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא רק על-ידי שקונה לעצמו את מדת הרחמנות, ומתחיל לרחם על אחרים, ובפרט להחזיר אחרים בתשובה, שזה עקר הרחמנות הכי גדולה. וזו רחמנותו של הצדיק, שמוטר נפשו בשביל אחרים, להחזירם תמיד בתשובה, וכמו שהצדיק האמת מחזיר אחרים בתשובה, ראה גם אתה, אהובי, בני, לקנות לעצמך מדת הרחמנות — לרחם על הבריות ולקרבם אליו יתברך במסירות נפש הכי גדולה, ואל תסתפל על הבזיונות והעלבונות, החרופין והגדופין, שתסבל בעבור זה, כי זהו תקונך לפני יודע תעלומות. העקר ראה, אהובי, בני היקר, לרפוש את מדת הרחמנות, ועל-ידי-זה יהיה לך תקון נורא ונפלא מאד לפגם הברית; כי על-ידי שקנית לעצמך את מדת הרחמנות, תקרב נפשות ישראל אליו יתברך, ותהיה המאשר ביותר בחייה; אשרי מי שמכניס את דברי אלו בתוך לבו, ומקרב עצמו אל הצדיק

הַאֲמֶת, שֶׁהוּא כֵּלּוּ רַחֲמִים, הַמְקַרֵּב אוֹתוֹ אֶל חַי
 הַחַיִּים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא עֹצֵם הַרַחֲמִים, וְכֵן
 קוֹנֶה לְעֻצְמוֹ מִדַּת הַרַחֲמִים; אֲשֶׁר לֹ בָּזָה וְאֲשֶׁרִי
 לוֹ בָּבֵא!

רצון

צְרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר הַחֲטָא
 הַמְּגַנֶּה שֶׁל הוֹצָאָת זֶרַע לְבִטְלָה, מַחֲשִׂיף אֶת עֵינֵי
 הָאָדָם לְגַמְרִי, וּמְכַנִּיסוֹ בְּיָאוֹשׁ וּבְדַכְּאוֹן עֲמַק עַד
 מָאֵד, עַד שֶׁהָאָדָם מֵאֲבֵד אֶת הַרְצוֹן לַחַיּוֹת. וְלִכֵּן
 עָקַר הַתְּקוּן לְכֹל מִי שֶׁכָּבַד נִכְשָׁל בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה
 הַזֶּה, שֶׁלֹּא יִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּסוֹ, רַק יִתְחַזֵּק
 בְּרְצוֹן חֲזָק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִפְּלוּ שִׁיְדַמָּה לוֹ כְּאֵלוֹ
 אֵין צְרִיכִים אוֹתוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, וּכְאֵלוֹ אֵין לוֹ כְּבֹר
 שׁוּם תְּקוּהָ, עִם כָּל זֹאת אֵל יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה
 שְׁבַעוּלָם, אֲלֵא יִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּרְצוֹנוֹת
 וּבְכִסּוּפִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִהְיֶה חֲזָק וְאִמִּיץ מָאֵד —
 "אֲנִי אֶת מְקוּמִי לֹא אֲנִיחַ, אֲנִי בְּכֹל מַחִיר אֶחְזוֹר"

אליו יתברך, ובשום פנים לא אתיאש", ואז נכון לבו יהיה בטוח, שימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל. פי עקר הוא הרצון, שצריך האדם להרגיל את עצמו לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע בכל עת להשם יתברך ולתורתו ומצוותיו, ולהשתדל תמיד שיהיו לו רצונות טובים חזקים דקדשה. וכמו שאמר רבנו בשיחתו הקדושה עמנו באותה העת שגלה התורה (בלקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן ד'), פי אז שמענו השיחה הקדושה הנדפסת בשיחות-הר"ן, סימן נא, המתחלת: העולם הזה אינו פלוס, שמבאר שם עצם מעלת הרצון אל הקדשה. פי אמר רבנו ז"ל, שעקר עבודת השם הוא הרצון, פי לעבד השם איני יודע מי הוא זה שיוכל לומר שיעבד השם יתברך, ואפלו מלאך ושרף אינו יכול להתפאר שיוכל לעבד ה' וכו', רק העקר הוא הרצון להשם יתברך. ואף-על-פי שנדמה שהכל רוצים להתקרב להשם יתברך, פי הכל חפצים ליראה את שמה, אף-על-פי-כן לא מבטיא שאין אדם אחד דומה לחברו בענין הרצון, פי אם גם באדם אחד אין יום אחד דומה לחברו בענין הרצון וכו', כמבאר שם, עין שם; וכן דבר מזה רבנו ז"ל כמה פעמים בכמה לשונות, שהעקר הוא רק הרצון

והכסופין, שִׁירְצָה ויִכְסֹף תמיד בְּרָצוֹן חֶזֶק לַעֲשׂוֹת רצונו יתְּבַרֵךְ בְּאֵמֶת, וְאִם אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ זֹכֶה — מה לַעֲשׂוֹת?! ויִתְגַּבֵּר לְבָלִי לְהַפְסִיק וּלְבַטֵּל, ויִתְגַּבֵּר בְּרָצוֹן חֶזֶק וּבְכִסּוּפֵיִן גְּדוּלִים לְהֵשֵׁם יתְּבַרֵךְ תמיד בְּכָל עֵת לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הָעֶקֶר הוּא הָרָצוֹן; כִּי בְּאֵמֶת עֶקֶר הַתְּכָלִית הַטּוֹב שֶׁל הַנְּשֻׁמָּה הַקְּדוּשָׁה הוּא, שֶׁתּוֹזֶכָה לְתְּכָלִית שְׁלֵמוֹת הָרָצוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת רָצוֹן שֶׁבְּרָצוֹנוֹת, שֶׁתּוֹזֶכָה הַנְּשֻׁמָּה שִׁיְהִיּוּ לָהּ רָצוֹנוֹת חֶזְקִים אֲמִתִּיִּים לְהֵשֵׁם יתְּבַרֵךְ, עַד שֶׁתּוֹזֶכָה לְהַפְּלִל בְּרַעְוָא דְרַעְוִין, שֶׁהוּא רָצוֹן שֶׁבְּרָצוֹנוֹת, שְׂזוּהִי הַשְּׁלֵמוֹת וְהַמַּעֲלָה הָעֲלִיּוֹנָה מִכָּל הַמַּעֲלוֹת. כְּמוֹ שֶׁמִּצִּינּוֹ שֶׁמֶשֶׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁהוּא מְבַחֵר מִיֵּן הָאֲנוּשִׁי, וּמִי לָנוּ גְּדוֹל מִמֶּשֶׁה, רַבֵּן שֶׁל כָּל הַנְּבִיאִים וְהַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁל כָּל הַדּוֹרוֹת, וּלְבִסּוֹף בְּעֵת הַסְּתַלְקוֹתָיו, שֶׁאֵז זָכָה בְּנֻדְאֵי לְתְּכָלִית שְׁלֵמוֹת הַמַּעֲלָה, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג, וְכָל עֶקֶר עֲצָם הַפְּלִגָּת מַעֲלָתוֹ הוּא שֶׁזָּכָה בְּעֵת הַסְּתַלְקוֹתָיו הַקְּדוּשָׁה לְהַפְּלִל בְּרַעְוָא דְרַעְוִין, שֶׁהוּא רָצוֹן שֶׁבְּרָצוֹנוֹת, כְּמַבָּאֵר בַּזֵּהר הַקְּדוּשׁ (יִתְרוֹ פ.ט.), שֶׁהַסְּתַלְקוֹת מִשֶּׁה הִיְתָה בְּשַׁבַּת בְּמַנְחָה, בְּרַעְוָא דְרַעְוִין. נִמְצָא, שֶׁשְׁלֵמוֹת הָרָצוֹן הוּא גְּבוּהָ מִן הַכָּל, וְכָל עֶקֶר הַתְּכָלִית שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת הוּא

לזכות לרצון ולהכלל ברצון העליון; כי משה רבנו
 הוא בעצמו בחינת התורה והמצוות, ועל-כן משה
 רבנו בגימטריה תרי"ג, כי הוא בעצמו בחינת
 כלליות תרי"ג מצוות התורה, ותכלית שלמות
 מעלת משה רבנו, הוא שנקלל ברצון שברצונות,
 ברעוא דרעוין. נמצא, שתכלית כל המצוות, שהם
 בחינת משה רבנו, עקר התכלית הוא לזכות לרצון
 בשלמות, שהוא בחינת רצון שברצונות, כי כל
 המצוות אנו עושין שיהיה לרצון לפניו, כמו
 שאמרו חכמינו הקדושים (ספרי פינחס כח, ח): נחת
 רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני; הינו שנוזקה
 על-ידי המצוות להכלל ברצון העליון, שהוא
 בחינת הסתלקות משה, שהוא כלליות התורה
 והמצוות; כי עקר ירידת הנשמה לזה העולם
 העכור והשפל הוא רק בשביל הרצון, כדי שתזכה
 לרצון בשלמות, ובשביל זה הכרחה הנשמה לירד
 ולהתרחק ממקום מעלתה, ולבוא לעולם הנשמי
 העכור והשפל, ולהתלבש בגוף גשמי, בחומר עב
 ומגשם בזה העולם העשיה בתכלית הרחוק ממקום
 כבודה. וכל זה היה בשביל הרצון; כי השם יתברך
 רצה לזכות את ישראל, שיזכו לכל טוב, לטוב
 האמתי בשלמות העולה על הכל. והשם יתברך

יודע, שעקר תכלית הטוב הוא לזכות לרצון בשלמות, על-כן הכרחה הנשמה להתרחק ממקום כבודה, ולירד לזה העולם הגשמי, כדי שיתגבר הרצון ביותר; כי זה ידוע בחוש, שכל מה שנתרחקין יותר, מתגבר הרצון ביותר. כי הבן — כל זמן שהוא אצל אביו, אף-על-פי שאהבתו חזקה מאד, אף-על-פי-כן אין שיה לומר שיש לו רצון ונענועים לאביו, מאחר שהוא אצלו תמיד, אבל כשהבן נוסע מאביו לאיזה מקום, אז הוא מתגעגע ברצון חזק לאביו, וככל שהבן נתרחק יותר מאביו, מתגברים ביותר הרצונות והפסופים ונענועים לאביו. ועל-כן הכרחה הנשמה לירד ממקומה הגבוה מאד מאד, ולהתלבש בזה העולם הגשמי הרחוק בתכלית הרחוק משרש נשמת ישראל, כדי שיתגבר הרצון של הנשמה ביותר, מחמת שהיא רחוקה מאד משלחן אביה, כי כל מה שרחוק יותר מאביו — מתגבר הרצון יותר. ובאמת זה עקר הנסיון והבחירה של האדם; כי באמת כל מה שרחוקין יותר, הרצון מתגבר ביותר. וכל זמן שהרצון בשלמות כראוי, בודאי יזכה על-ידי-זה להתרחקות דוקא למעלה נפלאה, כי יזכה להפלל ברצון העליון. ברצון שברצונות

על-ידי רצונו החזק מאד, שזה בזה העולם הרחוק בודאי. כי דיקא מחמת גדל ההתרחקות זכה לרצון חזק בשלמות, אשר רק בשביל זה ירד לזה העולם, כדי לזכות כאן דיקא לרצון העליון, מחמת שזה העולם רחוק ביותר בתכלית הרחוק. אבל השם יתברך נתן בחירה לאדם, ועל-כן "את זה לעמת זה עשה אלקים" (קהלת ז, יד), פי ברא בזה העולם כמה דברים, והלביש בהם חיותו יתברך, ונתן בחירה לאדם; דהינו שיש גם רצונות לתאוות עולם הזה, שאלו הרצונות הם מתנגדים כנגד רצון דקדשה; פי עקר כל התאוות הם רצונות נפולים, ועל-כן נקראים תאוות, שהוא בחינת חמדה ורצון ובפרט מי שנוכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שחטא זה מוריד את האדם אל השאול תחתית ומתחתיו, ומכבה לו את כל הרצונות, ואז מתגברים, חס ושלום, התאוות של העולם הזה, שהם רצונות דסטרא אחרא, אי, חס ושלום, נפגם הרצון דקדשה. עד שחס ושלום, יכול לשפח לגמרי את הרצון דקדשה, עד שישפח מלכסף ולהשתוקק להשם יתברך. ובאמת השם יתברך ברא כל הדברים שבעולם הזה, שיש לאדם תאוה אליהם, בראם הכל לטובתנו, בשביל קיום האדם;

כי באמת לא הִזָּה אֶפְשָׁר לְהֵאָדָם לְהִתְקַיֵּם בְּעוֹלָם
 הַזֶּה אֶפְלוּ שְׁעָה קְלָה לְגִדּוֹל הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין
 וְהַשְׁתּוֹקְקוֹת הַנְּשָׁמָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁבָּאָדָם, אֲשֶׁר הִיא
 מְשִׁתּוֹקְקַת תָּמִיד לְשׁוֹב אֶל דּוּדָהּ, לְמִקּוֹר חֲצֻבָּה
 בְּרִצּוֹן חֲזָק וְתַקִּיף מְאֹד, כִּי שָׂרַשׁ הַנְּשָׁמָה לְמַעַלָּה
 הוּא מִמִּקּוֹר הַרְצוֹן, מִבְּחִינַת רַעְוֵא דְרַעְוִין שֶׁהוּא
 שָׂרַשׁ נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל הַכְּלוּלִים מִמַּשָּׁה רַבָּנוּ, אֲשֶׁר
 טָבַע הַנְּשָׁמָה תָּמִיד לְכֶסֶף בְּרִצּוֹן חֲזָק מְאֹד לְהֵשֵׁם
 יִתְבָּרַךְ, בְּפִרְט בְּבוֹאָהּ לְעוֹלָם הַזֶּה הַשָּׁפֵל וְהַגָּשְׁמִי
 הַרְחוֹק בְּתַכְלִית הַרְחוֹק מִמִּקּוֹם קְדֻשָּׁתָהּ, אֲשֶׁר
 מִחֲמַת זֶה מִתְגַּבֵּר כָּאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה הַרְצוֹן יוֹתֵר
 וְיוֹתֵר, וְעַל־כֵּן מִגִּדּוֹל הַפְּלִגַּת עֲצָם הַרְצוֹן הַחֲזָק
 שִׁישׁ לְהַנְּשָׁמָה שֶׁתִּתְקַיֵּם בְּגוּף אֶפְלוּ שְׁעָה קְלָה,
 עַל־כֵּן לְמַחְזָה שֶׁלַח אֱלֹקִים כָּל עֲנִינֵי אֲכִילָה וְיִשְׁתִּיָּה
 וְכִיּוּצָא, אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹקִים בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר עַל
 יָדָם יְכוּלָה הַנְּשָׁמָה לְהִתְקַיֵּם בְּגוּף בְּזֶה הָעוֹלָם; כִּי
 בְּכָל הַתְּאוֹת שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם מְלַבְּשִׁים בָּהֶם רְצוֹנוֹת
 עֲלִיוֹנִים, כִּי יֵשׁ בְּכֻלָּם נְצוּצוֹת קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים,
 שֶׁהֵם גַּמְשָׁכִין מִרְצוֹן הָעֲלִיּוֹן, וּמִחֲמַת שֶׁהַנְּשָׁמָה
 מוּצֵאת גַּם בְּזֶה הָעוֹלָם רְצוֹנוֹת עֲלִיוֹנִים הַמְּלַבְּשִׁין
 בְּכָל דְּבָר, עַל־כֵּן הִיא מְרַצָּה קִצַּת לְהִתְמַהֵמֶה בְּזֶה
 הָעוֹלָם, כְּדֵי לְהַעֲלוֹת אֵלּוּ הַרְצוֹנוֹת, כְּדֵי שִׁיתּוּסֵף

עליה אור הרצון יותר ויותר, על-ידי שתזכה להעלות כל הרצונות הנפולין המלבשין בכל עסקי העולם הזה באכילה ושתיה וכיוצא. נמצא, שבאמת כל הדברים של העולם הזה שיש לאדם רצון ותאנה אליהם, הפל הוא לטובה בשביל קיום העולם, ועל-כן מתקיימת גפש האדם בקרבו, על-ידי אכילה ושתיה, מחמת שבהם מלבשים רצונות עליונים, אשר רק על-ידי-זה יש קיום לנשמה בזה העולם, מחמת שמוצאת גם-כן רצונות עליונים. אבל מחמת שאלו הרצונות מלבשים בדברים גשמיים, יש בהם אחיזת הסטרא אחרא, על-כן צריך האדם להתגבר מאד, שלא יפל לתאנה לרצון גשמי, חס ושלום, אשר על-ידי-זה, יהיה נפגם הרצון דקדשה, חס ושלום. על-כן צריכין להסתפק במועט מאד בכל עניני העולם הזה, ואפלו מעט המכרח צריכין להתגבר מאד מאד שיהיה בקדשה ובטהרה, באפן שלא יהיה נפגם על-ידי-זה הרצון דקדשה, רק אדרבה, על-ידי כל מה שאוכל ושותה וכיוצא יזכה לרצון דקדשה יותר ויותר, כמו שכתב רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), שמי שזוכה יכול לקבל בעת האכילה דוקא הארת הרצון. נמצא, שהכלל הוא הרצון להשם יתברך,

אֲשֶׁר רַק בְּשִׁבִיל זֶה בָּא הָאָדָם לְעוֹלָם הַזֶּה, וְהוּא עֹקֵר הַתְּכָלִית שֶׁל הָאָדָם. וְזֶה בַּחֲנִינַת תְּשׁוּבָה שְׂגוּלָה מְאֹד, עַד שְׁיִכּוֹלִין לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה, שְׂיִתְהַפְּכוּ הָעוֹנוֹת לְזָכוֹת. וְזֶהוּ בַּחֲנִינַת יְרִידָה קָדָם הָעֲלִיָּה, שֶׁקָּדָם שָׁיֵשׁ לָאָדָם עֲלֵיָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם צָרִיף שְׂתִהְיֶה לוֹ יְרִידָה קָדָם הָעֲלִיָּה, כִּי הִירִידָה הִיא תְּכָלִית הָעֲלִיָּה כְּמוֹכָא. וְלִכְאוּרָה הַדְּבָר תְּמוּיָה וְאִינוּ מוּבָן, מִדּוּעַ עַל-יְדֵי הִירִידָה דְּוָקָא יִזְכֶּה לְעֲלִיָּה? אֵף עַל-פִּי כָּל מָה שְׂדַבְּרָנוּ עַד עַכְשָׁו מוּבָן הֵיטֵב; כִּי עֹקֵר מָה שֶׁבָּא הָאָדָם לְעוֹלָם הַזֶּה, הוּא בְּשִׁבִיל הַרְצוֹן, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה הִכְרַחְתָּה הַנְּשִׁמָּה לִירֵד לְזֶה הָעוֹלָם הַרְחוֹק בְּיוֹתֵר, כְּדֵי שְׂיִתְגַּבֵּר הַרְצוֹן בְּיוֹתֵר לְגַדֵּל הַהִתְרַחֲקוּת. עַל-כֵּן כְּמוֹ שֶׁאָדָם יוֹרֵד וְנוֹפֵל, חֵס וְשְׁלוֹם, לְאִיזוֹ תַּאֲנָה אוֹ עֲבָרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִזִּי נִתְרַחֵק יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְאִזִּי אִם זֹכֶה אַחֲר־כֵּן לְהַחֲזִיר אֶת עֲצָמוֹ וְלָשׁוּב בְּתְשׁוּבָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזִּי אַחֲר־כֵּן בְּנֻדָּאֵי מִתְגַּבֵּר הַרְצוֹן יוֹתֵר וְיוֹתֵר, מִחֲמַת שְׂיִודַע בְּעֲצָמוֹ גְּדֹל רַחוּקוֹ מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי רַבּוּי עוֹנוֹתָיו, עַל-כֵּן בְּנֻדָּאֵי רְצוֹנוֹ חֲזַק וְתַקִּיף וְאִמִּיץ מְאֹד מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּלִי שַׁעוֹר וְעַרְףָּה, וְעַל-כֵּן יְכוֹל לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי-זֶה דְּוָקָא לְמַעְלָה יִתְרָה, כִּי בְּמָקוֹם שֶׁבְּעֲלֵי תְשׁוּבָה עוֹמְדִין

אין צדיקים גמורים יכולים לעמד (בברכות לד:), כי הם זוכין לרצון חזק יותר מחמת שנתרחקו יותר, ועל-כן קדם שהאדם צריך לעלות לעליה גדולה יותר, צריך שתהיה לו ירידה מקדם. כי כל העליות והמדרגות הן בבחינת הרצון, כמובא מדברי רבנו ז"ל, ועל-כן כמו שהאדם צריך לעלות לעליה גדולה יותר; הינו שיזכה לרצון יותר ויותר, בודאי צריך שתהיה לו ירידה קדם העליה, כדי שיתגבר הרצון ביותר, שעל-ידי-זה יזכה לעליה למדרגה גבוהה יותר; כי התגברות הרצון יותר זהו בעצמו העליה. ובאמת כשיש לאדם ירידה קדם העליה, הוא אז בסכנה עצומה, והרבה נשתקעו בירידתם, רחמנא לצלן, כמובא בספרים. ובפרט מי שנכשל בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שאז הוא בסכנה גדולה, שלא יפל בנוקבא דתהומא רבה, רחמנא לצלן, כי אף-על-פי שעל-ידי הירידה וההתרחקות מתגבר הרצון ביותר, הינו רק אם יזכה לזכר את מעלתו, ולבלי לשכח לכסף ברצון חזק תמיד להשם יתברך. אבל יכול להיות, חס ושלום, שעל-ידי שיירד ונתרחק, ישבח, חס ושלום, את השם יתברך, ויפל, חס ושלום, לרצונות דסטרוא אחרא, שהם תאוות עולם הזה, עד שיוכל

לשכח את הרצון דקדשה לגמרי; ועל-כן באמת
 בודאי 'אשרי מי שלא חטא' (סכה נג.), כי גם האדם
 שמלבש בעולם הזה לבד, הוא גם-כן בסכנה
 גדולה, שיוכל לשכח את הרצון דקדשה, חס
 ושלום, על-ידי הרצונות הפגומים של העולם הזה,
 אפלו על-ידי הרצונות של התר. מפל שפן וכל
 שפן, כשאדם חס ושלום, נכשל באיזה עון וחטא,
 ונתרחק יותר ויותר, בודאי הוא מסכן מאד, כי
 יכול, חס ושלום, לשכח לגמרי את הרצון דקדשה,
 מחמת שנתרחק מאד, אבל מי שכבר נכשל באיזה
 חטא ועון, ואפלו אם הרבה לפשע מאד מאד,
 ואפלו עשה מה שעשה, אף-על-פי-כן אם יתגבר
 כמה פעמים לבלי לשכח את השם יתברך, וכמה
 פעמים יזכיר לעצמו בכל פעם, וירגיל את עצמו
 לכסף ולהשתוקק להשם יתברך ברצון חזק תמיד,
 זה עקר התשובה, ויכול לזכות על-ידי-זה לעליה
 גדולה, וכל העוונות יתהפכו לזכיות, כי יכול
 לזכות לרצון חזק מאד מאד, מחמת שנתרחק
 יותר. והכלל הוא — שאין שום יאוש בעולם כלל,
 ואפלו אם האדם הוא כמו שהוא, כל זמן שעדין
 זוכר את השם יתברך, ויש לו רצון לשוב אליו
 יתברך, אף-על-פי שזה כמה אשר הוא נכסף לשוב

אליו יתברך, ועדין לא זכה לתשובה, אדרבה פגם יותר, והוסיף חטא על פשע, חס ושלום, אף-על-פי-כן יחזק עצמו ברצון יותר ויותר, וירגיל עצמו בכל עת לכסף ולהשתוקק להשם יתברך תמיד בכל עת, ועל-ידי-זה בודאי סוף כל סוף יזכה לצאת משטיותו, ויזכה בודאי לתשובה בלי ספק. ודרך זו היא עצה טובה ונכונה לכל אדם בעולם מגדול ועד קטן; הן צדיק גדול מאד או איש פשוט הצריך לצאת מדרגה לדרגה גבוהה יותר, והן אנשים הקטנים במעלה מאד. ואפלו המנחים בשאול תחתיות, המלכלכים במעשים רעים מאד, ונכשלו בעון החמור של הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן על-ידי בחינת רצון, הכל יכולים לצאת אפלו שנקשלו במעשים רעים מאד, אף-על-פי-כן על-ידי בחינת רצון, הכל יכולים לעלות מתכלית הדיוטא התחתונה עד רום המעלות, ואי אפשר לבאר בכתב עצם מעלת הרצון והכסופין דקדשה, כי מה שהבנו מדברי רבנו ז"ל, כפי מה שזכינו לשמע מפיו הקדוש בעצמו, כי בכתב אי אפשר לבאר אפלו קצה אפלו חלק מאלף. וכבר גלה כמה וכמה תורות גבוהות על זה אשר נדפסו כבר, אבל יותר מזה הבנו מפיו

הַקְדוֹשׁ וּמִתְנוּעוֹתָיו הַקְדוֹשׁוֹת וּרְמִיזוֹתָיו הַנּוֹפְלָאִים
 בַּעַת שְׁדַבֵּר מְזַה כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים. וְצָרִיךְ כָּל אָדָם
 כְּפִי מָה שֶׁהוּא לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ מְאֹד בְּזֶה — לְכַסֵּף
 וּלְהַשְׁתַּוְּקֵק תָּמִיד לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּרְצוֹן חֲזָק וְתַקִּיף,
 וְדַבֵּר זֶה יְכוּל בּוֹדָאֵי כָּל אָדָם לְקַיֵּם אֶפְלוּ הַפְּחוֹת
 שְׁבַפְּחוֹתִים, וְאֵי אֶפְשָׁר לְקַלְקֵל וּלְסַתֵּר עֲצָה הַזֹּאת
 בְּשׁוּם אֶפֶן מִי שִׁירְצָה לְקַיְמָה. כִּי בִשְׁלֵמָא כָּל
 הַדְּבָרִים וְהַעֲצוֹת שְׁבַעוּלָם יְכוּל הַבַּעַל-דְּבָר
 לְהַתְגַּבֵּר לְבַלִּי לְהַנִּיחַ אֶת הָאָדָם לַעֲשׂוֹתָם. אָבֵל
 רְצוֹן לְבַד זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְסַתֵּר בְּשׁוּם אֶפֶן, כִּי יִהְיֶה
 אִיךְ שִׁיְהִיֶה אַף-עַל-פִּי-כֵן אָנִי רוֹצֶה לְשׁוּב לְהֵשֵׁם
 יִתְבַּרֵּךְ בְּרְצוֹן חֲזָק, כִּי מִי פְתִי וּמִשְׁגָּע שְׁלֵא יִרְצָה
 טוֹב הָאֲמִתִּי וְהַנִּצְחִי, רַק שְׁקֻשָּׁה לוֹ לְהַתְגַּבֵּר עַל מָה
 שְׁצָרִיךְ לְהַתְגַּבֵּר. אָבֵל כְּמָה פְּעָמִים הַרְצוֹן שֶׁל כָּל
 יִשְׂרָאֵל הַמְּאֲמִינִים בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ, בּוֹדָאֵי חֲזָק מְאֹד
 מְאֹד לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, רַק מִחֲמַת שְׂאִין יוֹדְעִין
 מַעַלְת הַרְצוֹן, שֶׁהַרְצוֹן בְּעֲצָמוֹ טוֹב מְאֹד. עַל-כֵּן
 כְּמוֹ שְׂאֲנוּ רוֹאִין בְּבִנְיֵ-אָדָם, שְׁנִפְלוּ בַחֲטָאִים
 גְּדוּלִים, וְאֵף שְׁכְּמָה פְּעָמִים רְצוֹ בְּרְצוֹן חֲזָק לְהֵשֵׁם
 יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין לֹא זָכוּ לַעֲבוֹדַת הֵשֵׁם
 יִתְבַּרֵּךְ, וְגַם קִצָּת פְּגָמוֹ יוֹתֵר, עַד שְׁנַתְעַלֵּם הַרְצוֹן
 אֲצֵלָם. וּבְאֲמַת זֶה הַפָּגָם קָשָׁה יוֹתֵר מִן הַכֹּל, כִּי

איך שהוא על-כל-פנים אל ירפה את הרצון ולא ינטש ולא יעזב את הרצון, אדרבה ירגיל עצמו לכסף ולהשתוקק בכל פעם יותר ויותר ברצון חזק יותר ויותר להשם יתברך, וזה הרצון בעצמו טוב מאד, ויכול לזכות על-ידי-זה לתשובה שלמה באמת, ולעלות לכל העולמות דקדשה. וזה שכתוב (שיר השירים ב, ז): "השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות השדה מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתחפץ"; הינו שפנסת ישראל אומרים לאמות והסטרא אחרא, שהם נקראים צבאות ואילות השדה, שהם בחינת חיות רעות הדורסות וטורפות, שהם בחינת חכמי הטבע, שהם פגם הרצון, שמהם עקר כח היצר הרע, שנקרא אל אחר-כפירות' כידוע. וישראל קדושים אומרים להם, שלא יועיל להם שום דבר שהם עושין ומשתדלין לקלקל, חס ושלום, האהבה שבין ישראל לאביהם שבשמים, על-ידי הפתויים וההסתות שמפתין ומסיתין את כל אחד ואחד במה שמסיתין אותו לרחקו מהשם יתברך, חס ושלום, שכל זה לא יועיל להם, כי אף-על-פי ששכר נפלו איך שנפלו במה וכמה פעמים, אנו עדין חפצים ומשתוקקים להשם יתברך בחפץ וברצון ובתשוקה

גדולה מאד מאד. וזהו "מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתתפץ", כי לא יועיל לכם מה שאתם עוסקים לעשות שנאה וקלקול, חס ושלום, כי לא יועיל כלום, מאחר שלעולם אי אפשר לבטל הרצון דקדשה, כי בודאי כל אחד מישראל כפי מה שהוא, עדין הוא תפץ ומשתוקק לשוב להשם יתברך, ומאחר שעדין יש להם רצון וכסופין אליו יתברך בודאי לא יוכלו להרחיק ישראל מהשם יתברך לעולם, כי סוף כל סוף ישובו כלם אליו, מאחר שלעולם הרצון חזק לשוב אליו יתברך; (כי הרצון הוא נמשך מבחינת רעוא דרעוין שהוא בחינת עתיקא קדישא, ששם אין מגיע שום פגם כידוע, ששם נאמר (איוב לה, ו): "אם חטאת מה תפעל בו" וכו' כידוע, ועל-כן כנגד הרצון אין יכול לקלקל שום פגם וחסא, כי הרצון מתגבר על הכל, כי שם אין מגיע שום פגם, ויהי); כי בחינת רצון שהוא נמשך מבחינת רעוא דרעוין זה בחינת אור האין סוף, ועל-כן עם בחינת הרצון, אי אפשר לקלקל בשום אופן, כי אור הרצון הוא בחינת אור אין סוף, שאינו נפסק לעולם, כי אין לו סוף ותכלית, כי אחר כל הקלקולים, חס ושלום, סוף כל סוף אנו משתוקקים אליו יתברך ברצון חזק,

כי אור הרצון הוא בחינת אור אין סוף שאין לו סוף. והנה הכלל, שעקר התכלית של האדם בעולם הזה הוא הרצון דקדשה להשם יתברך. ועקר ההתחלה בעבודת השם והסוף והתכלית, הכל הוא בחינת הרצון, פי העקר הוא הרצון; פי הנשמה היא בחינת רצון, פי כלליות נפש, רוח, נשמה נקרא נפש, ונפש הוא לשון רצון, כמו שכתוב (בראשית כג, ח): "אם יש את נפשכם" וכו'. פי הנשמה שרשה מבחינת רצון העליון, ועקר תכליתה, שתחזור למקום אשר חצבה משם, שתזכה להכלל ברצון שברצונות, בבחינת נשמת משה רבנו, אבל מחמת שהנשמה מלבשת בגוף הגשמי בעולם העשיה הרחוק ומגשם מאד, על-כן היא בסכנה ויבנסיון, כי חס ושלום, תוכל לשכח את הרצון דקדשה, על-ידי גדל רחוקה ועל-ידי הרצונות הנפולים המלבשים בתאוות עולם הזה וכו', על-כן חמל השם יתברך עלינו, ונתן לנו את תורתו ומצוותיו הקדושות, ועל ידה אנו זוכין לקדש את גופנו ואת כל העולם המעשה הזה, פי כל מצוה ומצוה נמשכת מרצונו יתברך, פי רצונו היה שנעשה המצוה הזאת באפן זה, כגון ציציית של צמר ופשתים על כנף הבגד דיקא, וכיוצא בזה

קדשת רצון ישראל תקכה

בשאר המצוות, כמו שכתב רבנו ז"ל (לקוטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן לג), ועל-ידי שאנו עושין
 המצוה הזאת בגופנו הגשמי בדברים גשמיים של
 עולם הזה דיקא, על-ידי-זה אנו מקדשין חלק
 מגופנו, וכמו-כן חלק מן העולם הזה, שהוא מכון
 כנגד המצוה הזאת, ועל-ידי-זה אנו זוכין פפי
 בחינת המצוה להזכיר עצמנו בעולם הזה ובגוף
 הזה לכסף להשם יתברך ברצון חזק, ואז נכלל
 עשיה ברצון, שזהו עקר התכלית, בחינת סוף
 מעשה במחשבה תחלה; כי זה עקר תענוגותיו
 ושעשועיו יתברך — כשעם ישראל זוכין על-ידי
 עשיית המצוות להכליל את תכלית העשיה ברצון
 העליון, שזה זוכין על-ידי המצוות הקדושות, שהן
 רצונות עליונים, שאנו מקימים אותם, על-ידי
 דברים גשמיים דוקא של העולם ובגוף הגשמי; כי
 עקר שלמות הרצון הוא כל שהוא עולה הרצון
 מזה העולם הגשמי הרחוק ביותר, כי זה הרצון
 חזק ומאיר ביותר מחמת גדל הרחוק, ועל-כן כל
 מי שיודע בנפשו שחטא כבר בכל החטאים
 שבעולם, עליו להתחזק ולהתחזק מעמד, ולא
 להשבר בשום פנים ואפן, רק להתחזק בכל מיני
 רצונות וכסופין לחזר אליו יתברך, ולא להניח את

הרצון בשום פנים ואפן, ואפלו שונכשל כָּבֵר
 בהוצאת זרע לבטלה, אשר החטא הזה ממשיך את
 האדם לעצבות ולדכאון, עם כל זאת אסור להניח
 את הרצון כרגע, רק לרצות לחזר אליו יתברך,
 אפלו שהוא בטוח שכבר אבד את העולם הזה
 והעולם הבא יחד, עם כל זאת אינו מסתפל על כל
 זה, וזה עקר התשובה לחטא הזה. ואם יהיה
 עקשן, לבסוף ישבר את כל המגיעות, והקדוש-
 ברוך הוא יקבלו בתשובה שלמה; אשרי לו!

רע

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שחטא
 בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, נעשה
 איש רע ובליעל, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (שיחות-
 הר"ן, סימן רמט); פי החטא המגנה הזה עוקר מן
 האדם את הדעת לגמרי, ותכף-ומיד כשמאבד את
 הדעת, הוא עלול לעשות כל השטיות שבעולם,
 וכן יהיה רשע מרשע להציק לבני-אדם על לא עול

בכפם, רק רשעות לשם רשעות. ועל-כן מי ש'יודע
 בנפשו, שחטא בחטא המגנה הזה, עליו לעבד על
 עצמו לשבר את רע לבבו, ויצא משטות דעתו; כי
 באמת יש בני-אדם שרואין מהם כמה מיני שגעון
 ממש, שהוא רוח שטות ממש, ואף-על-פי-כן אינם
 משגעים לגמרי, חס ושלום, וכל זה נמשך מנצוצי
 הדעת שיש בהם, שמבינים שלא לצאת מהדעת
 לגמרי. אבל כשאחד פוגם בדעתו הרבה, ונמשך
 אחרי השגעון ורוח שטות שלו, אזי נעשה משגע
 ממש. וזה ידוע, שכל אחד כפי עוונותיו הוא
 משגע, כי כל בעל עברה הוא משגע, כמאמר
 חכמינו הקדושים (סוטה ג.): אין אדם עובר עברה,
 אלא אם-כן נכנס בו רוח שטות. וכפי רבוי עוונות
 שנמצאים בהרבה בני-אדם, היה ראוי שיהיו
 נעשים כלם משגעים ממש, אף השם יתברך מרחם
 עליהם, ומקיים דעתם על-ידי הרשימו מנצוצי
 הדעת שנשארה בהם, שעל-ידי-זה מבינים שלא
 יצאו מדעתם לגמרי; כי גם מי שנכשל ונפל ברוח
 שטות, יש לו גם-כן בחירה, כי אף-על-פי שנכנס
 כל-כך בעמק הרוח שטות, עד שנדמה שיש לו
 שגעון ממש בענין זה, עד שאי אפשר לו לצאת
 ממנו (כמרגל לשון זו ברב בני-אדם). ובפרט מי

שנכשל בחטא המגנה הזה של פגם הברית —
 הוצאת זרע לבטלה, ונעשה אצלו הרגל שני,
 רחמנא לישזבן, עד שנדמה לו שאינו יכול לצאת
 ממנו, ונעשה משגע לגמרי ממנו, אף-על-פי-כן
 באמת בודאי הבחירה בידו, ואם רוצה לא יהיה
 משגע; כי גם המשגע ממש, כשמפין אותו היטב,
 מכרח להשליך השגעון מחמת יראה. ומכל זה
 יכול האדם הרוצה לרחם על עצמו באמת להתגבר
 במעט מעט נצוצי דעתו שנשארו לו עדין על כל
 הרוח שטות והשגעון המתגבר עליו בכל פעם. אף
 מחמת שנצוצי הדעת הם קטנים ופגומים מאד,
 ומפזרים וכבושים בתוך הרוח שטות והבהמיות
 שמתגברים עליהם, על-כן אי אפשר להקיץם
 ולעוררם ולהאירם, כי אם בכח הצדיק האמת
 העוסק בזה, להאיר בנו הדעת הקדושה, לידיע
 ולהודיע ולהודע, אשר אין בלעדיו יתברך כלל,
 והכל לכל אלקות גמור הוא, ולהוציאנו מהרוח
 שטות, ולהודיע לנו שגם בעמק נפילתנו, יש שם
 השם יתברך, כי מלא כל הארץ כבודו, וחיות
 אלקותו יתברך געלמת ומלבשת בכל המדרגות,
 ובתוך הרוח שטות והבהמיות בעצמן יש שם
 גם-כן נצוצות הקדושה, שהם בחינת נצוצות הדעת

הקדושה; כי הלא זה עקר הפגם של העוונות שהוריד נצוצות קדושות כאלו למקומות המטנפים כאלו, על-ידי שהוסת אחר הרוח שטות, ונפל מדעת אדם לבחינת בהמה. ועל-כן זה עקר תקונו — כשיודע ומאמין שיש שם נצוצות קדושים, שהם חיות אלקותו יתברך, ומדבק את עצמו להשם יתברך גם משם, עד שנתעורר ושב להשם יתברך מכל מקום שהוא שם, על-ידי-זה בעצמו מלקט ומברר הנצוצות הקדושים, שהם נצוצי הדעת מתוך הרוח שטות והבהמיות, ומתפך הכל לבחינת אדם, על-ידי הארת הדעת של הצדיק האמת, שמאיר בלב כל אחד שעדין השם עמו ואצלו וכו'. והעקר על-ידי הרמזים; כי אי אפשר לבאר זו הדעת בפה בשלמות, כי אם על-ידי רמזים של הצדיק, שהוא מרמז ומאיר לכל נצוץ ונצוץ מנצוצי הדעת שנסארה ונעלמת אצל כל אחד, שיתעורר ויקיץ מנפילתו הגדולה והעמקה מאד. כי הרמזים הם גם-כן בחינת נצוצות כמו אור המתנוצץ מרחוק דרך נקבים וחורים שבכתל המחיצות המפסיקות, ועל-ידי-זה הוא מעורר ומאיר את נצוצות הדעת הקטנים המפורים ונעלמים בתוך הרוח שטות, שיזכרו כלם בהשם

יתברך וישובו אליו, עד שנעשה מזה בחינת אדם ועולה לגמרי מהרוח שטות והבהמיות למדרגת הדעת והרצון דקדושה, שהוא בחינת אדם (לקוטי-הלכות, נטילת ידים לסעודה, הלכה ו', אות לו); ועל-כן כל מי שיודע שחטא ופגם בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, עליו למסר את נפשו להתקרב אל הצדיק האמת, אשר הוא יאיר בו את הדעת האמת, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ועל-ידי תקוף הדעת הזה יעקר את הרע והרשעות ממנו, ויזכה להיות טוב, כי הטוב בא רק מהדעת, כי בר דעת הוא איש טוב, לא-כן מי שהוא משגע, הוא איש רע ובליעל ומציק לאחרים. ולכן ראה אהובי, בני היקר, להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואפלו שעבר עליך מה שעבר, ראה להתקרב אל הצדיק האמת, אשר על ידו תזכה להגיע אל שלמות הדעת, ותשבר את הרע והרשעות שגדבקה בך, על-ידי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ותתהפך להיות איש טוב, ותמיד תעשה טובות לבני-אדם. ולכן עקר התקון לפגם המגנה הזה — למסר את נפשו להיות איש טוב, ולעשות רק טובות עם בני-אדם, וככל שיעשה יותר טובות, כמו-כן יבנה דעתו ויזכה להגיע לקדשת ישראל,

שהוא קדשת הברית; אשרי מי שמכניס דברים אלו
בתוך לבו ונדעתו ומקומם, ועל-ידי-זה יזכה לתקון
נצחי

רוחניות

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מי שנכשל
בחטא המגנה של פגם הברית — הוצאת זרע
לבטלה, ממנו נחשכו כל האורות, עד שאינו זוכה
לראות ולהרגיש ברוחניות חיות אלקותו יתברך,
והחיים מרים לו מאד מאד; כי החטא הזה מעלים
ומסתיר את אמתת אלקותו יתברך, ונכנסים באדם
ספקות באמונה הקדושה. ולכן כל מי שידע
שחטא בחטא המגנה הזה, עליו למסר את נפשו
לדבר בכל יום אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל
רעהו והבן אל אביו בתמימות ובפשטות גמורה;
כי כל דבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה
נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל,
וזה בונה לו פלים לקבל בהם רוחניות חיות

אַלקוּתוֹ יִתְבַרֵךְ. וּכְכֹל שְׂאֵדָם מְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ יְדִיעוֹת
 אֱלוֹ, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת, בֵּן יִזְכֶּה לְתַקוּן נִצְחִי;
 כִּי בְּאֵמֶת מִי שְׂפָגַם וְחָטָא בַּחֲטָא הִזָּה שֶׁל פָּגַם
 הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, הוּא מְעַלִּים
 וּמְסַתִּיר מִמֶּנּוּ אֶת רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ;
 וְעַל-כֵּן כָּל אֱלוֹ שְׂנֵפְגָמוֹ בְּזָה, הֵם סוֹבְלִים מְאֹד
 בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת; הֵינּוּ בְּרוּחַנִיּוֹת — גַּעֲלָם
 וְנִסְתָּר מֵהֶם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ לְגַמְרִי, עַד שְׂנִדְמָה
 לָהֶם שְׂאִין לָהֶם שׁוֹם תְּקֵנָה, וְאִין צְרִיכִים אוֹתָם,
 וְרַעֲיָהּ מְרִים לָהֶם הַחַיִּים, וּבְגִשְׁמִיּוֹת — סוֹבְלִים
 עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, וּמְסַבְכִים בְּחֹבּוֹת
 וּבְצָרוֹת וּבִיסוּרִים. וְזֶה תְלוּי בְּזָה; כִּי כְּשֶׂאֵדָם
 מְכַנִּים בְּעַצְמוֹ רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, וַיִּדְע
 אֲשֶׁר אִין בְּלַעְדָּיו יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, וְדָבָר גְּדוּל וְדָבָר קָטָן
 אִינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל
 הַעֲלִיּוֹן, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִצַּל מִכָּל צָרוֹתָיו. לְכֵן מִי
 שָׂרַק פָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
 עֵקֶר תְּקוּנוֹ, שְׂיִמְשִׁיף תְּמִיד אֶת רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת
 אֱלֻקוֹתוֹ עַל עַצְמוֹ, שְׂיִהְיֶה לוֹ גְלוּי וְיִדוּעַ אֲשֶׁר אִין
 בְּלַעְדָּיו יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, וַיִּגְלֶה אֶת זֹאת לְאַחֲרִים, אֲשֶׁר
 אִין לָף עוֹד תְּקוּן גְּדוּל לְפָגַם הַבְּרִית יוֹתֵר מִזֶּה.
 וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנֵי הַיְקָר, לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁךְ עַל

נקדה זו — לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו ותברך לעצמו, שתמיד תהיה חדור ברוחניות חיות אלקותו ותברך, וזה יבנה בך את האמונה הקדושה, וכן תגלה ותפרסם את אמתת מציאותו ותברך גם לאחרים, וזה מה שאמר דוד המלך (תהלים לד, יז): "פני הוי"ה בעושי רע להכרית מארץ זכרם"; פי החטא המגנה הנה נקרא רע, ותכף-ומיד כשאדם מכניס בעצמו אמתת מציאותו ותברך, וממשיך את עצמו תמיד אל רוחניות חיות אלקותו ותברך, על-ידי-זה נכרת זכר חטאיו. ועל-כן כל אלו שהיו עד עכשו עושי רע, שחטאו בחטא המגנה הנה של הוצאת זרע לבטלה, עליהם להמשיך על עצמם פני הוי"ה רוחניות חיות אלקותו ותברך, שירגישו איך שהקדוש-ברוך-הוא מחיה ומנהיה ומקים את כל הבריאה כלה, ועל-ידי-זה יתקים אצלם "להכרית מארץ זכרם", שיכרת החטא מהארץ לגמרי, פי בזה שאדם מחדיר בעצמו תמיד רוחניות חיות אלקותו ותברך, על-ידי-זה נמחלים לו כל עוונותיו. לזאת ראה, אהובי, בני, מאחר שעבר עליך כבר מה שעבר בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ונכשלת כמו שנכשלת, ורעים ומרים לך החיים מאד, ראה

למסור את נפשך לדבר אליו יתברך כְּאִשֶּׁר יְדַבֵּר
 אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבִּין אֶל אָבִיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשָׁךְ
 עֲלֶיךָ אֹר וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ, כִּי הַתְּפִלָּה וְהַשִּׁיחָה בֵּינוֹ
 לְבֵין קוֹנוֹ, הֵם כְּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַרְגִישׁ תְּמִיד אֶת
 רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ; אֲשֶׁר־מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת
 עַצְמוֹ כָּלֵל, אֶלֶּא בּוֹרַח תְּמִיד אֶלִּיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵז
 יִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל; כִּי עַל-יְדֵי
 הַמְשָׁכַת רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל עַצְמוֹ,
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו
 הַמְרַבִּים.

רפואה

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר כָּל מִי שֶׁנִּכְשַׁל
 בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
 לְבִטְלָה, הוּא סוֹבֵל מִמַּחֲלַת הָעֲצָבִים, וְצָרִיךְ
 לְרְפוּאָה שְׁלֵמָה; כִּי הַזָּרַע זֶה מֵהַטּוֹב שֶׁבַמַּחַת,
 וְכִשְׁמוּצֵיאוֹ לְבִטְלָה, מִזֶּה בָּא שְׁנַתִּיבֵשׁ מַחוּ, וְנִכְנָס

בעצבים ובכעס, ברציחה ובעצבות, במרירות
 ובדכאון פנימי; ולכן כל אלו הסובלים על
 העצבים, ההכרח שנגשלו בפגם הברית — הוצאת
 זרע לבטלה, וכשבאים אל רופא אמת, הוא כבר
 יודע איך לרפאותם, לא-כן אם באים לרופא אליל,
 שאינו יודע מחייו, הוא נותן להם כל מיני תרופות
 אבל אינו יורד לשרש מחלתם ובעינתם, ולכן כל
 תרופותיו לא תועלנה. ובפרט שכל מי שנגש
 בחטא המגנה הזה, מאד מאד מתבייש לומר
 לזולתו את קלקולו ופגמיו המרבים, כי זו בושה
 גדולה לספר שנגנס בחטא המגנה הזה, עד
 שההרגל נעשה אצלו טבע שני, וכבר קשה וכבד
 לו לצאת ממנו, וזה בעצמו מעיק לו, שאין לו
 לפני מי לספר את צערו הקשה, ולבו נתעקם
 בעקמומיות, ורעים ומרים לו החיים, ומבקש את
 יום מותו, רחמנא לצלן; כי החטא הזה מכניס
 באדם עצבות ומרה שחורה ודכאון עמוק, ויש
 שנגנס בהם פעם ורציחה, אשר הכל בא ממחלת
 העצבים שנגנסו בה מחמת חטאם, וצריכים
 לרפואה גדולה מן השמים, וכל זמן שאין האדם
 עושה תשובה על חטאיו המרבים הוא חולה גדול;
 כי באמת החטא המגנה הזה של הוצאת זרע

לַבְּטָלָה, עוֹשֶׂה אֶת הָאָדָם חוֹלָה לְגַמְרִי, וְהוּא נִכְנָס
 אוּ בְדַכְאוֹן וּבַעֲצָבוֹת וּבִמְרָה שְׁחוּרָה, שֶׁזֶהוּ כַח
 הָאֵשׁ שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו, אוּ שֶׁמִּתְגַּבְּרוֹת עָלָיו הַתְּאוּוֹת
 מְאֹד, עַד שֶׁמִּשְׁתַּגֵּעַ מְרַב הַתְּאוּהַ הַמְרָה הַזֶּה שֶׁל
 גְּאוּף, שֶׁעַל כָּל אֲשֶׁה הוּא צָרִיךְ לְהִסְתַּפֵּל, וְכֵל מִי
 שָׂרָק עוֹבְרֵת בְּשׁוֹק, הוּא מְסֻתָּבֵב לְהִסְתַּפֵּל אַחֲרֶיהָ,
 אֲשֶׁר זֶה בָּא מִכַּח הַמַּיִם שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו, אוּ שֶׁמִּדְּבַר
 כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ וּמִפְּטָט הַדְּבָרִים בְּטָלִים:
 לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, וְאֵינּוּ יָכוֹל לְהִפְסִיק
 לְדַבֵּר, אֲשֶׁר זֶה בָּא מִכַּח הַרוּחַ שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו, שֶׁכֵּל
 זֶה הוּא מִמֶּשׁ מִחֻלָּה רְצִינִית; כִּי מִי שֶׁחָטָא בְּפָנָם
 הַדְּבָרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבְטָלָה, מִתְגַּבֵּר אֲצֵלוֹ כַח
 אֶחָד מִהָאֲרָבָעָה כַחוֹת: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עֶפֶר, וְזֶה
 הוֹרֵס אֶת בְּרִיאֹתוֹ, וְעַל-כֵּן כְּדִי שֶׁתְּהִיָּה לוֹ רְפוּאָה,
 הַהֲכָרַח לוֹ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שָׂאז נֶאֱמַר עָלָיו
 (תְּהִלִּים קג. ג): "הַסּוֹלֵחַ לְכֹל עֲוֹנָכִי, הָרוּפָא לְכֹל
 תַּחֲלוּאֵיכִי"; כִּי זֶה תְּלוּי בְּנֵה, אִם יִזְכֶּה לְחֹזֵר
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְיִפְעַל אֲצֵלוֹ יִתְבַּרַךְ סְלִיחָה
 וּמַחֲלִילָה וְכִפְרָה, אֲזַי תִּקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לוֹ
 גַּם רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף.
 וְלָכֵן עֲקַר הַרְפוּאָה לְחָטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבְטָלָה הוּא רַק — לְהִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה.

ועקר התשובה — שיתאפק לא לעשות יותר את המעשה המגנה הזה. ואף שאצלו נעשה ההרגל טבע שני, עם כל זאת כבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מט), שעקר התשובה השלמה היא — כשאדם עובר באלו המקומות ממש שהיה קדם התשובה, כל אחד לפי מה שעבר עליו בימים הקודמים, וכשעובר באלו המקומות והענינים שהיה מתחלה ממש, ועכשו פונה ערף מהם, וכופה את יצרו לבלי לעשות עוד מה שעשה, זה עקר התשובה השלמה, ורק זה נקרא תשובה. אף עליך לדעת, אהובי, בני, אשר מי שכבר נלכד בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה בידיו, רחמנא לישזבן, הוא נעשה חולה לדבר זה, ונכנס במחלת השגעון, רחמנא לצלן, עד שקשה וכבד לו לצאת מהמחלה המגנה הזו, וצרים ומרים לו החיים, עד שנדמה לו שאבד מנוס ותקוה ותוחלת ממנו לגמרי, ואף שהולך אל כל מיני רופאים, כגון: פסיכיאטרים או פסיכולוגים, הכל הבל ורעות רוח, כל זמן שאינו שובר את התאנה הזו, לא יועיל לו שום רפואה, רחמנא לצלן, ומה גם שגם הרופאים האלו שמתמררים להבין חולי הנפש, אינם יודעים בדיוק מה כואב

לחולה, ואינם מתארים בנפשם שהחטא המגנה הזה הוא עקר המחלה; כי דבר זה אינו עולה להם בדעתם, כי גם הם נואפים בכלבים, רחמנא לצלן. ולכן תמצא אשר אחוז גדול מרופאי האליל האלו מאבדים עצמם לדעת, רחמנא לצלן; ועל-פן אם אינם יכולים לעזור לעצמם, איך יעזרו לאחרים! ולכן עקר הרופא לנשפרי לב הוא רק הצדיק האמת הדבוק בו יתברך, ובטל ומבטל באין סוף ברוף הוא לגמרי, הוא יכול לרפא את כל אלו החולים שנגחלו במחלת הוצאת זרע לבטלה. ולכן כל מי שידע בנפשו, שחטא בחטא המגנה הזה, ויעדין נתגעל בזהמה הזו, עליו להתקרב אל הצדיק האמת, אשר יש בכחו להאיר בו דעת האמת, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, וככל שיהיה חזק ואמיץ בזה, פן יאיר בו יותר אורו יתברך בגלוי יותר ויותר. ולכן כל מי שנגחלה במחלה המגנה הזו, שמכרח להוציא זרע לבטלה, אשר המחלה הזו הורסת לו את כל חייו ובריאות גופו ומראה עיניו, עליו לידע, אשר אי אפשר להתרפא מהחטא ומהתאוה ומהמחלה הזו, אלא על-ידי שיתקרב אל הצדיק האמת, אשר הוא כל-כף דבוק בו יתברך, עד שיכול להאיר גם עליו

אור כזה, שיתעוררו עיני הקלפות ויתבטלו לגמרי; כי החטא הזה מחשיף עיני האדם לגמרי, אשר משם סובל את כל המרירות דמרירות שמתגברים עליו הארבעה יסודות: אש, רוח, מים, עפר, אבל תכף-ומיד כשאדם מאיר על עצמו אמתת מציאותו ותברך, ויודע ועד, אשר אין בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, בזה מתעוררות הקלפות לגמרי, פי אינן יכולות לסבל שום אור, ועל-ידי-זה נתבטלות לגמרי מהאדם, והוא יכול להתרפא. אך אי אפשר להגיע אל גלוי אלקות בשלמות, אלא על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, שיש בכחו להאיר אפלו בפגומים מאד מאד את אמתת מציאותו ותברך, עד שגם הם ישתוקקו לחזר בתשובה שלמה אליו ותברך, ויאיר עליהם מלך הכבוד בהארה נוראה ונפלאה מאד. ועל-כן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, אלא כל מי שיודע בנפשו נגעי לבבו ומכאוביו, שנכשל בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שיעשה כל מיני פעולות שבעולם להתקרב אל הצדיק האמת, אשר יאיר בו אורו ותברך בגלוי רב ונפלא מאד, וידע,

אשר כל העולם כלו הוא אלקות, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא ממנו יתברך, ותמיד ידביק נפשו באורו האין סוף ברוך הוא, וישגיח על השגחה פרטית שהקדוש-ברוך-הוא משגיח על הכל, וככל שיפגס בכל זה, הינו שתהיינה ברורות ומבררות אצלו ידיעות אלו דיקא, על-ידי-זה יסלח לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל, ועל-ידי-זה תהיה לו רפואה שלמה, ויזכה לבסוף לצאת משגעון התאנה המגנה הזו של הוצאת זרע לבטלה. אבל גם צריכים לידע, שנה נסיון גדול מאד מאד להיות מקרב אל הצדיק האמת, כי הקלפות והסטרוא אחרא עושים כל מיני פעלות שבועולם למנוע ולעכב מן האדם שיבוא אל תקונו, ועל-כן דיקא על הצדיק האמת שיכול לתקן את החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ויכול לרפא את החולים האלו, שפבר נפלו במחלה המגנה הזו — להוציא זרעם על הארץ, דיקא על הצדיק האמת הזה יש מחלקת גדולה עד מאד, ודוברים עליו כל דבר רע, ובודים עליו כל מיני שקרים וכזבים, וכאלו רוצה למלך או להתנשא וכדומה כל מיני שקרים, אשר באמת אלו הצדיקים הדבקים בו יתברך, אין להם כבר שום הסתכלות בזה העולם

כָּלֵל, וְאִיךָ שִׁיךְ אֶפְלוּ לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם?! הֲלֹא הֵם גָּרִים יוֹתֵר בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים מֵאֲשֶׁר גָּרִים כָּאֵן בְּעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי הַזֶּה. אַךְ מִפְּנֵי הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן נִתְּנוּ רְשׁוֹת לְאֵלוּ מִלְּאֲכִי הַחֲבֵלָה וְהַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא, שְׂיִהְיוּ בּוֹדִים שְׂקָרִים וְכֹזְבִים עַל הַצְּדִיק הָאֲמֵת, כְּדִי שֶׁכֵּל אֵלוּ שְׂפָגוּמִים בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה לֹא יוּכְלוּ לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם, כַּמּוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה') עַל הַפְּסוּק (מִשְׁלֵי טו, לֹא): "אֲזַן שְׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים תְּלִין" — כִּשְׂאֵתָה שׁוֹמֵעַ הַתְּנַגְּדוֹת עַל הַצְּדִיקִים, תִּדְעַ שְׂזָה מִשְׁמִיעִין אוֹתָךְ תּוֹכַחָה עַל שְׂפָגְמַת בְּטַפֵּי מַחֲךְ. וְלִכֵּן כָּל מִי שְׂרוּצָה לְחוּס עַל נַפְשׁוֹ, יִשְׁתַּדֵּל לְבִטֹּל אֶת דְּעָתוֹ וְשִׁכְלוֹ וְחֲכָמְתוֹ וּבִינָתוֹ לְגַמְרֵי, וְיִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֲמֵת שֶׁהוּא הַרוֹפֵא הָאֲמֵתִי, וְיִרְפֵּא אוֹתוֹ, וְיִבְיֹאוּ אֵל תְּקוּנוֹ הַנְּצַחִי; אֲשֶׁרֵי הַשׁוֹמֵעַ דְּבָרִים אֵלוּ וּמְקִיָּמָם, שְׂאֵז בּוֹדָאֵי תַהֲיֵה רְפוּאָה לְמַחֲלָתוֹ וְתַקְנָה טוֹבָה לְעַתִּידוֹ הַנְּצַחִי.

שמחה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקון לפגם הברית כמדת השמחה, שצריך למסור את נפשו להיות תמיד בשמחה, וזה עקר תקון הברית. כי הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית נקראת על שם היללה, כי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה בא לאדם רק על-ידי עצבות ומרירות שנופלת עליו, ומזה נמשך אחר החטא המגנה זה. וכן להפך — ככל שאדם נכשל בחטא המגנה יותר נעשה בעצבות ומרירות, עד שאין לדבר סוף, והוא תמיד נמצא בדכאון, ועל-כן עקר תקון הברית הוא רק על-ידי שמחה. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן קסט): כשאדם זוכה להיות בשמחה, אזי הקדוש-ברוך-הוא בעצמו שומר את בריתו, ולכן אם נכשלת כבר בחטא המגנה הזה, עליך למסור את הנפש להיות תמיד בשמחה, ואף שבאות לך מחשבות שההכרח לך להיות בלב גשבר, תדע שאלו המצוות שהיצר הרע מלביש עצמו בהן, כי הוא יודע, שאם אדם יהיה שבור, אזי תכף-ומיד יתפס אותו ברשתו. ולכן עקר התקון הוא רק על-ידי שמחה, כי אי

אֲפֹשֶׁר לְצִאת מֵהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, אֲלֵא כְּשִׁזְכָּה
 לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה. וְכָכֵל שֶׁהוּא יוֹתֵר בְּשִׂמְחָה, הוּא
 נִמְצָא יוֹתֵר בְּקִדְּשַׁת הַבְּרִית, וְזוֹכָה לְהִגִּיעַ אֶל
 שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת. וּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (הַלְכוֹת
 הוֹדָאָה, הֵלָכָה ו', אוֹת סז): אֶף-עַל-פִּי שְׂמֵבֶאֱר
 בְּסִפְרִים, שֶׁהַדָּאָגָה וְהַעֲצָבוֹת עַל הָעוֹנוֹת הוּא טוֹב,
 אֶף בְּאַמֶּת הֵיךָ זֶה טוֹב, אִם הֵיךָ חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה
 עַל-יְדֵי-זֶה, שְׂמֵרְבוּי הַפֶּחַד וְהַדָּאָגָה מֵהָעוֹנוֹת
 יִשְׁלִיף כָּל עֲסָקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה לְגַמְרֵי, וְיִשׁוּב
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְהֵשֵׁם יְתָרְךָ, כַּאֲשֶׁר כָּבֵר נִמְצָאוּ
 בְּאַמֶּת כַּמָּה בְּעַלֵּי תִשׁוּבָה כְּאֵלוֹ. אָבֵל עַל-פִּי-רַב
 הַלֵּב נִשְׁבֵּר מִבִּיא אֶת הָאָדָם אֶל עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת,
 בְּפִרְט בְּדוֹרוֹת אֵלוֹ מִתְרַחֲקִים בְּיוֹתֵר עַל-יְדֵי רַבּוּי
 הָעֲצָבוֹת עַל הָעוֹנוֹת. כִּי הַהִיכָלִי הַתְּמוּרוֹת
 מִחֲלִיפִין הָאָמֶת וּמְעַרְבָבִין דַּעַתוֹ מְאֹד עַד שֶׁנוֹפֵל
 לְבַחֲנֵינָת יְאוּשׁ, כְּאֵלוֹ אֵין לוֹ עוֹד תְּקוּנָה לְהַתְחַדֵּשׁ
 כְּנֶשֶׁר יָמָיו, וּבִתּוֹךְ כֶּף מַגְבִּירִין עָלָיו עֲצָבוֹת
 הַפְּרִנְסָה וְרַבּוּי תַּאֲוֹת מְמוֹן, וְלִהְנַהִיג בֵּיתוֹ
 בְּגְדוּלוֹת, עַד שֶׁכָּל יָמָיו מְלֵאֵי עֲצָבוֹת וַיִּגְוֹנוֹת בְּלִי
 שְׁעוֹר. וְזֶה מְזִיק בְּיוֹתֵר, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה אֵינּוּ יְכוּל
 לִישׁב דַּעַתוֹ כָּלֵל, מֵה הוּא עוֹשֶׂה בְּזֶה הָעוֹלָם; כִּי
 עָקֵר יִשׁוּב הַדַּעַת זוֹכִין עַל-יְדֵי שִׂמְחָה, כַּמוֹבָא

(לקוטי־מוהר"ן, חלק ב', סימן י'), אשר אי אפשר להגיע אל ישוב הדעת, לישוב את עצמו מה התכלית מכל התאוות בזה העולם, אלא על־ידי שמחה, פי על־ידי שמחה יכולים להנהיג את המחברצונו, ונעשה מחו בן חורין, על־כן צריכין להתחזק מאד לשמח את נפשו בכל מיני העצות הקדושות, ולהזכיר לעצמו את כל החסדים שעשה עמנו השם יתברך בכלל ובפרט, שזה בחינת מצות זכירת יציאת מצרים בכל יום, ולידע ולהאמין, פי בודאי לא בחנם גמל עלינו חסד כזה שהוציאנו ממצרים, ונתן לנו את תורתו הקדושה, וקרננו לצדיקי אמת שבכל דור ודור. פי מזה אנו רואים בחוש שהשם יתברך חושב מחשבות להיטיב עמנו לנצח, וגם עתה אנו זוכין לחטף בכל יום כמה מצוות: יציאת ותפלין, מזוזה, אכילת פשר, שמירת שבת, תפלה בצבור, למוד התורה הקדושה וכו' וגם אנו בטוחים ומחכים ומקוים לאחרית טוב בכת הצדיקי אמת; פי כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא (סנהדרין צ.). נמצא, שההתחזקות והשמחה הזאת היא בעבר, בהנה ובעתיד, שהיא כלל בחינת הזמן, ועל־ידי־זה מחיין את כל הזמן והימים בעבר ובהנה ובעתיד. פי עקר נקודת חיות

הזמן היא שמחה של מצוה, שאדם צריך לשמח
מאד מאד במצוות שהוא זוכה לעשות, כי על-ידי
שמחה בעת עשיית המצוות, בזה הוא מגלה אשר
לבו שלם עם אלקיו. וכן אמרו חכמינו הקדושים
(תנחומא תריעה ה): אמר הקדוש-ברוך-הוא, אתם
משמרים את המצוות ותשמחו בהן, אני מוסיף
לכם שמחה; כי כשאדם שש ושמח בעת קיום
המצוות, הקדוש-ברוך-הוא ממשיך עליו שמחה
אמתית, וכמו שמוכא בזהר הקדוש (תצוה קפד):
תודה דבר נש משיך לגביה תודה אחרא עלאה;
וכן לענן כלל ישראל, שאף-על-פי שבודאי
צריכין להתאבל ולקונן מאד על חרבן בית-
המקדש בכל לילה בחצות, וכן בפרט גם-כן, כי
בודאי צריך כל אחד לצעק ולקונן מאד על
עוונותיו שגרמו חרבן-בית-המקדש, וגם עתה
מעכבים בנינו עדין, ובפרט מי שידוע בנפשו
שחטא וקלקל בכריתו בפגם הברית — הוצאת
זרע לבטלה, שעל-ידי-זה גרם חרבן כל העולמות
והנשמות נתפזרו, רחמנא לישזבן, אשר משם
נמשכת אריכות הגלות כידוע, אבל אף-על-פי-כן
אי אפשר לקונן כל היום, כי על-ידי עצבות וקינות
לבד אי אפשר לחיות, כי עקר החיות דקדשה הוא

שמחה. ועל-כן באמת מסימין הקינות בפסוקי נחמה, והנחמה היא גם-כן בעבר ובהנה ובעתיד, הינו במה שפבר יסדו לנו אבותינו הקדושים יסוד בית-המקדש, ואברהם ויצחק ויעקב התפללו שם, ודוד המלך, עליו השלום, זכה למצא פבר את מקומו ביגיעות עצומות, ואף-על-פי שפבר נחרב פעמים, אף-על-פי-כן לא נחרב רק הבנין שעל גבי היסוד, אבל יסוד הבנין עצמו שהוא קדשת המקום אשר מצא דוד להי"ה ברוך הוא וברוך שמו, זה אי אפשר להחריב בשום אפן, כמו שנגאמר (תהלים קלב, יד): "זאת מנוחת עדי עד פה אשב פי אותיה", וזה סוד השמחה והנחמה בישועות שבעבר, וכן בהנה אנו מנחמין עצמנו בקדשת בתי כנסיות ובתי מדרשות, שהם בחינת מקדש מעט (מגלה כט.). ועקר השמחה היא עם התקנה שלעתיד, שאנו מקוים אליו יתברך, שיבנה לנו בית מקדשנו ותפארתנו באפן שלא יהרס לעולם, שאז תגדל השמחה עד אין קץ, כמו שכתוב (תהלים קכו, ב): "אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה וגו'. ולכן גם עכשו אף שאדם יודע שחטא הרבה בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, ובפרט בעת גערותו, שלכלך את עצמו כמו שלכלך —

בחסאות נעורים, רחמנא לישזבן, ודבר זה מכניס בו עצבות ועצבון, עם כל זאת אם רוצה לחזור בתשובה שלמה, עליו למסור את נפשו להגיע אל נקדת השמחה, שזו חיות ישראל; כי עקר השמחה שהיא חיותן של ישראל, היא על-ידי נקדת האמת שבלב איש הישראלי, שנפשו יודעת מאד קדשת אמונת ישראל, שזו כל שמחתנו, בחינת (תהלים קד, לד): "אנכי אשמח בהוי"ה"; וכל אדם כפי מה שהוא, אם יזכיר לעצמו, שאף-על-פי-כן הוא מזרע ישראל, והבדילנו מן התועים בכמה בחינות, יכול לשמח את עצמו בכל מקום שהוא על-ידי זה. ועל-כן עקר השמחה היא בחינת קדשת יעקב, בחינת (שם יד, ז): "גל יעקב ישמח ישראל", כי יעקב הוא בחינת אמת פידוע (עין מיכה ז, כ), שהוא בחינת נקדת האמת שמשרשת בכל אחד מישראל, שעל-ידי-זה עקר השמחה, אבל הבעל-דבר מתגרה על זה ביותר. ובתחלה מסית את האדם ומחטיאו ומטרידו בטרדת הפרנסה וכיוצא, ומונעו מעבודת השם יתברך, ואחר-כך הוא מוסיף להתגרות בו בעצבות ובמרה שחורה מאד, ומזכיר לו את כל עוונותיו ומעשיו המגנים שעשה. ובפרט בעת שמתעורר באיזו התעוררות דקדשה לעשות

איזה דבר שבקדשה, שאז מתגרה בו בעצבות יותר, שזה מזיק מאד לאדם. וזה עקר מלחמת יעקב עם שרו של עשו, שהוא הבעל-דבר שרוצה להאריך הגלות מאד על-ידי התגרות העצבות. ויעקב גלחם עמו בכל דור. והנה ביעקב בעצמו שהוא הצדיק האמת בודאי אין לבעל-דבר כנגדו שום פח, כי הוא קדוש מאד בפרט בקדשת הברית, ואין לעצבות שעקרה גמשה מפגם הברית שום אחיזה בו, רק עקר המלחמה בעבור "יצאי ירך יעקב" (שמות א, ה), שהם הנפשות הקטנות בחינת 'רגלין', שבהן עקר אחיות העצבות. אף אף-על-פי-כן הצדיק בגדל פחו מתגבר עליו, על-ידי שממשיך השמחה ממקור השמחה, שהוא בחינת פתח עליון, ועל-ידי-זה יכול לשמח גם הנפשות הנפולות והירודות והחלושות מאד, לרפאותן מצליעתן, עד שתגדל אור השמחה עליהם כל-כף, עד שיהפכו כל היגון ואנחה לשמחה, שדיקא מתוף עמק חלישותם ופחיתות מדרגתם יתגברו ביותר, להחיות את עצמם ולשמח את נפשם בתכלית שלמות השמחה במעט נקדחת הטובה ובקדשת יהדותם, ועל-ידי-זה מכניעין את היכלי התמורות כל-כף, עד שהם בעצמם מכרחים

להחזיר ולהוציא ולהשיב אל הקדושה כל הנצוצות
 הקדושים שהיו ביניהם, שעל-ידי-זה נתגדלת
 קדושת השמחה ביותר, עד שעולין מדרגה לדרגה,
 עד שבאים באמת לתכלית מקור השמחה, בחינת
 (ישעיה לה, י'): "ושמחת עולם על ראשם". וזה
 בחינת מה שיעקב הכריח את שרו של עשו בעצמו
 להודות לו על הברכות, פי הצדיק האמת יש בכחו
 לרדת אל הצנור של כל אחד ואחד, ולשבר את
 תאוותו ומדותיו הרעות, ולהוציאו משם כמובא
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח'); ועל-כן כל מי
 שיודע בנפשו שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה, עליו למסור את נפשו להתקרב אל הצדיק
 האמת, שיש בכחו להכניס בתוך העשרה פתרון
 דמסאבותא, שהם כלל עשר חומות, ששם שוכבת
 נשמת ישראל חלשות, שקבלה בעצמה את העשרה
 חצים מהמלך האכזר, שהוא היצר הרע, אשר כל
 חץ נחץ משוח עם עשרה מיני סמים, רחמנא
 לישזבן, עם כל זאת יש להצדיק כח להוציא את
 כל החצים מנשמות ישראל, ולחזקם ולעודדם
 ולשמחם, כי הוא מנגן לפנייהם את העשרה מיני
 נגונים (עין ספורי-מעשיות, מעשה י"ג מיום ו'); ולכן
 עקר תקוון הברית הוא רק על-ידי הצדיק האמת,

אֲשֶׁר בְּגֹדֶל כְּחוֹ לְרַפָּא אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יַדֵּי
הַשְּׂמֻחָה שְׂמֻכְנִיס בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁזֵה סוּד
הָעֵשְׂרָה מִיַּי נְגִינָה שְׁגֵלָה רַבְּנוּ ז"ל בְּעֵבוֹר תְּקוּן
הַבְּרִית, שְׁמִי שְׂרָגִיל לֹאמַר אֶת הָעֵשְׂרָה מְזֻמּוּרֵי
תְּהִלִּים הָאֵלוֹ, שֶׁהֵם 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', אֲפֹלוּ אִם עֲצֻמוֹ
וְגָבְהוּ חֻטְאֵיו וּפְשָׁעָיו, יִזְכֶּה לְצֵאת מִשָּׁם, וְאֲפֹלוּ
עַדִּין מִתְגַּבֵּר עָלָיו הַיֵּצֵר הָרַע בְּתַאֲוֹת נְאוּף, אֶף-עַל-
פִּי-כֵן אִם יִהְיֶה חֲזֹק בְּכָל יוֹם לֹאמַר עֵשְׂרָה מִיַּי
נְגִינָה, שֶׁהֵם עֵשְׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְּהִלִּים הַנִּקְרָאִים "תְּקוּן
הַכְּלָלִי", עַל-יַדֵּי-זֶה יָבוֹא בְּאַמַּת לְשֻׂמְחָה אֲמִתִּית,
וְהַשְּׂמֻחָה הַיָּא תְּקוּן לִפְגַּם הַבְּרִית בְּתַכְלִית
הַשְּׂלֻמוֹת. וְלָכֵן, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיֵּקָר, מֵאַחַר שֶׁעֲבַר
עָלֶיךָ מָה שֶׁעֲבַר, שְׂנֻכְשֻׁלֶת בְּפָגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְּלָה, רָאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת
בְּשֻׂמְחָה הַיּוֹם הַזֶּה, וְאַל תִּדְחֹף אֶת הַשְּׂמֻחָה לְיוֹם
הַמָּחָר, כִּי כִּף אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנַחֲמוּא
שְׁמִינֵי ב): אֵין הַשְּׂמֻחָה מִמְתַּנֵּת לְאַדָּם, לֹא כָּל מִי
שֶׁשְּׂמַח הַיּוֹם שְׂמַח לְמָחָר; וְאֲפֹלוּ אִם יָסִית אוֹתָךְ
יִצְרָךְ שֶׁהִתְכַרַח לְהִיּוֹת בְּלֵב נִשְׁבֵּר, כִּי סוּף כָּל סוּף
עֲשִׂיתָ עֲוֹנוֹת וּפְשָׁעִים מְרַבִּים, עִם כָּל זֹאת אִם אַתָּה
רוֹצֵה בְּאַמַּת שֶׁתִּקְבַּל תְּשׁוּבָתְךָ, רָאֵה לְמִסֵּר אֶת
נַפְשְׁךָ עַל גְּקֻדַּת הַשְּׂמֻחָה, לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשֻׂמְחָה,

וכן תשמח את אחרים, וזה הסימן שנמחלו לך כל
 עוונותיך — אם תהיה בשמחה תמיד, כי "עו
 וחדוה במקומו" (דברי הימים א טז, כז); אשרי מי
 שהוא תמיד בשמחה, ועל-ידי-זה יזכה לישוב
 הדעת, ויתקן את פגמו שפגם בפגם הברית —
 הוצאת זרע לבטלה, וימשיך על עצמו הארת האין
 סוף ברוך הוא; כי השמחה היא כלי לקבל בו כל
 האורות העליונים, כי להפך על-ידי שאדם חטא
 בפגם הברית, גרם לעצמו שבירת הכלים, שאין לו
 כלים לקבל בהם האור אין סוף ברוך הוא, אבל
 על-ידי תקף השמחה, ששש ושמח עם הנקדות
 טובות שיש בו, ותמיד דן את עצמו לכף זכות,
 ומאמין בכח הצדיק האמת שיכול להוציא גם
 פגום פמהו, על-ידי-זה באמת יזכה לחזר בתשובה
 שלמה, ויהיו לו כלים ועצבים חזקים לקבל בהם
 האור האין סוף ברוך הוא, ויזכה להתענג בערבובת
 זיו שכנית עזו יתברך; אשרי מי שמקיים כל זאת,
 ואז ושב ורפא לו!

שבת

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד תקון
הברית, כמי שזוכה לשמר שבת-קדש, כי השבת
היא המלכות, בסוד האשה, כלה מלכתא, ועקר
פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא, שהפריד
את היסוד מהמלכות, וזה עקר פגמו, רחמנא
לישזבן, שגורם קלקולים הן למעלה והן למטה,
ועל-כן עקר תקון קדשת הברית הוא על-ידי
שמירת שבת; ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים
(שבת קיח:): כל המשמר שבת כהלכתו, אפלו עובד
עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו; כי מעלת
קדשת שבת עולה על הכל, שאפלו אם האדם נפל
כבר לנוקבא דתהומא רבא, ועבד עבודה זרה,
רחמנא לישזבן, עם כל זאת, אם מקבל על עצמו
לשמר שבת, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על הכל,
וכמו שאמר הנביא (ישעיה נו, ו): "כל שמר שבת
מחללו", ודרשו חכמינו הקדושים (שם): אל תקרי
מחללו אלא מחול לו; ומכל שכן מי שפגם
בברית, ובפרט בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע
לבטלה, בודאי אם יקבל על עצמו שמירת שבת
כהלכתה, ימחל לו על כל עוונותיו. כי בזה

שֶׁהִפְרִיד אֶת הַיְסוּד מִן הַמְּלָכוּת, עַל־יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת נַעֲשֶׂה בַחֲזָרָה הַיְחִיד, וְזֶה שֶׁאָמַר הָאָרִיז"ל עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת ל"א, טז): "וַיִּשְׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת", שֶׁהוּא רֵאשִׁי תְבוּת בְּיִא'ה', שְׂאֵז הוּא זְמַן הַזְּוִיג; וְעַל־כֵּן דִּיקָא מִי שֶׁמִּקְבֵּל עַל עֲצוּמוֹ לְשֹׁמֵר שַׁבַּת בְּאַמְתּוֹ וּבְלֵב שְׁלֵם וּבְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, יִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה. וְעַל־כֵּן, אֱהוּבִי, בְּנִי, מִחֲמַת שֶׁעֲבַר עָלֶיךָ כְּבָר מַה שֶׁעֲבַר בְּפָנַי הַבְּרִית הַיְצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רָאָה לְמַסֵּר עֲצֻמְךָ מֵאֵד עַל קְדֻשַׁת וּשְׁמִירַת שַׁבַּת־קְדֹשׁ, וְאֵז הַשַּׁבָּת בְּעֲצֻמָּה תִשְׁמַר אוֹתָךְ שְׁלֵא תִבּוֹא יוֹתֵר לְעִבְרוֹת, כְּמֵאֲמָרָם ו' ל' (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח): מִי שֶׁשֹּׁמֵר אֶת הַשַּׁבָּת — מִרְחַק מִן הָעִבְרָה; וְכַל־כֵּךְ חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ מִי שֶׁזִּכָּה לְשֹׁמֵר שַׁבַּת־קְדֹשׁ, עַד שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְכִילֵתָא כִּי תִשָּׂא): כָּל הַמְּשֹׁמֵר שַׁבַּת אַחַת כְּתוּבָהּ, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב, כְּאֵלוֹ שׁוֹמֵר שַׁבָּתוֹת מִיּוֹם שֶׁבְרָא הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶת עוֹלָמוֹ עַד שֶׁיִּחְיֶה מֵתִים. עַמֵּד וּרְאֵה וְהַשְׁתַּוְּמֵם, אֱהוּבִי, בְּנִי, מַה זֶה לְשֹׁמֵר שַׁבַּת אַחַת בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִחְשִׁיב לוֹ כְּאֵלוֹ קַיִם וְשֹׁמֵר כָּל הַשַּׁבָּתוֹת מִתְחִלַת הַבְּרִיאָה עַד סוּפָהּ. וְלָכֵן רָאָה, אֱהוּבִי, בְּנִי, לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְשֹׁמֵר שַׁבַּת־קְדֹשׁ, כִּי

בשבת מתגלה האור אין סוף ברוך הוא בגלוי נורא ונפלא מאד, ולכן בשבת מאד קל לאדם לחזור בתשובה יותר מאמצע השבוע, כי שבת היא תשובה של הקדוש-ברוך-הוא, שאז הוא בבחינת ניקחא, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עט); ועל-כן מי שזוכה לשמר שבת-קדש, נמשך עליו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ונמשכים עליו כל התקונים העליונים; כי עקר כל התקונים שהם תקון כל העולמות, עקרם הוא על-ידי קדשת שבת-קדש, שהיא בחינת אורייתא דעתיקא סתימאה, ומשם עקר כח התשובה, כמו שכתוב (דברים ד, ל): "ושבת עד ה' אלקיך", כי כל הקלקולים והפגמים הנעשים על-ידי שאדם חוטא ופוגם, נמשכין מפגם הצמצומים, דהינו מה שאינו מציר האור כראוי, כי אם אדם היה מציר לפני עינו תמיד את אמתת מציאותו יתברך, לא היה בא לידי חטא כלל, כי היה מציר את האור לטובה; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אור האין סוף ברוך הוא, ואדם צריך לציר את האור לטובה, ואם לאו — אזי נמשך עליו חשך גדול, כי הכל תלוי כפי האדם; אם האדם מקדש ומטהר את עצמו בקדשת

הַבְּרִית, זֹכָה לְמַחֲזִין נְקִיִּים וּמְצִיר אֶת הָאוֹר לְטוֹבָה, וְאֵז נִמְשָׁכִים עָלָיו רַחֲמִים וַחֲסָדִים גְּמוּרִים, וְלִהְפוֹךְ — כְּשֶׁחוּטָא בְּפָגַם הַבְּרִית, עַל־יְדֵי־זֶה מְקַלְקֵל אֶת מַחוּ לְגַמְרִי, וְאִינוּ זֹכָה לְצַמְצַם מַחוּ וְלַצִּיר אֶת הָאוֹר לְטוֹב, וְכִשְׁמַצְמַצִּים — אִינוּ נֹזֶהר מֵאַחִיזֹת הַדִּינִים שֶׁבְצַמְצוּמִים מֵהֶם אַחִיזֹת הַיְצָרִים רָעִים, שֶׁהֵם מַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת, שְׂאֵז מִתְגַּבְּרִים עָלָיו כָּל מִינֵי יְצָרִין רָעִין וּמַחֲשָׁבוֹת וְדַמְיוֹנוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים, עַד שֵׁישׁ בְּגִי־אָדָם שֶׁכָּל־כֶּף נִפְלוּ בְּחֹטָא הַמַּגְנָה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, וְנִצְטִיר לָהֶם הָאוֹר לְחֻשָּׁף, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם כְּאִלוּ אָבֵד מְנוּס וְתִקְנָה מֵהֶם לְגַמְרִי, וְכִאִלוּ אֵף פַּעַם לֹא יִרְאוּ אוֹר; אֲשֶׁר מִזֶּה בָּא, שֶׁכָּל אֱלוּ שֶׁנִּכְשְׁלוּ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, נוֹפְלִים בִּיאֹוֶשׁ וּבְדַכְּאוֹן וּבְמִרְרוֹת וּבְמִרְהָ שְׁחוּרָה, וּמְרִים וְרָעִים לָהֶם הַחַיִּים, וְנִדְמָה לָהֶם שְׂאֵף פַּעַם כְּבָר לֹא יֵצְאוּ מִן הַחֻשָּׁף וְהָרַע וְהַזְהָמָה שְׂאֵלֶיהָ נִפְלוּ, אֲשֶׁר כָּל זֶה הִיָּה חֹטָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (עֲרוּבִין יח.): שְׁהִיָּה ק"ל שְׁנָה נִכְשַׁל בְּפָגַם הַבְּרִית, שְׂבָאוּ רוּחוֹת וְטַמְאוּהוּ בְּחֹטָא הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְעַקֵּר הַתְּקוּן שֶׁלוּ הִיָּה שַׁבַּת, כִּי שַׁבַּת אֲגִין עַל אָדָם הָרָאוּשׁוֹן, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (זֶהר תְּרוּמָה קלח.).

כי שבת היא בחינת עולם הבא, שעקר התקון יהיה אז, כי בשבת הוא שביטא וניחא, שלא הייתה אז שום בריאת העולמות, שהן המדות, פי אז היא בחינת התכלית של כל הבריאה כלה, בחינת תכלית מעשה שמים וארץ, והיא התגלות מלכותו יתברך, שצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית, עד שברא כל העולמות עד העולם הגשמי והחמרי הזה, שיהיו נמצאים בני-אדם בזה העולם, ויעבר עליהם מה שיעבר וכו', ועם כל זאת יזכו להתחזק מכל מה שעובר עליהם, ויקימו את מצוותיו יתברך, והכל בשביל לגלות מלכותו, שזו כל התכלית של הבריאה, וזה סוד שבת, שאז אין שום בריאה, רק התכלית של כל בריאה ובריאה של כל ששת ימי המעשה מאינה ומתגלה בשבת שהיא התגלות מלכותו יתברך, ועל-כן נקראת שבת 'מלכתא'. ואם לא הנה חוטא אדם הראשון בערב שבת הראשון, הנה מתקן הכל בשבת הראשונה, אך אפלו אחר שקלקל, הנה כל התקון על-ידי שבת, כי 'שבת אגין עלוהי', פי בכח קדשת שבת שנמשך אז, פי חטאו הנה סמוך לכניסת שבת, על-ידי-זה האירה עליו התעוררות התשובה, שנמשכה בשבת, עד שברחמיו התחיל תקונו תכף

בַּשַּׁבָּת הָרִאשׁוֹנָה. כִּי בַשַּׁבָּת מְאִירִין כָּל הָאוֹרוֹת
הַגְּדוֹלִים עַל-יְדֵי צְמֻצוּמִים זָפִים וְקְדוּשִׁים, שְׂאִין
בָּהֶם אַחִיזוֹת הַדֵּינִים כָּלֵל, כִּי הוּא בְּחִינַת עוֹלָם
הַבָּא, שְׂאֵז יִתְקַן הַכֹּל, כִּי מִחֲמַת שְׁכַבְר הָיָה בְּרִיאָה,
וְכִבְר הָיָה הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי־זֶה יְכוּלִין
לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹר בְּבְחִינַת תְּקוּן. וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי כַח
הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם בְּבְחִינַת 'שַׁבָּת דְּכֻלְהוּ יוֹמִי' (עֵין
זֶהר וְנֶשֶׂא קַמֵּד: קַמְהּ), כִּי הֵם לֹא פָּגְמוּ כָּלֵל,
וְאִף-עַל-פִּי־כֵן הָיוּ כָּל יְמֵיהֶם בְּתִשׁוּבָה עַל הַשְּׂגָתָם
הָרִאשׁוֹנָה, כְּמוֹ שְׂאֵמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן ו'), עַל-יְדֵי־זֶה מִמְּשִׁיכִין קְדֹשֶׁת שַׁבָּת,
שֶׁהִיא תְּקוּן הַצְּמֻצוּמִים לְבִטּוֹל מֵהֶם אַחִיזוֹת הַדֵּינִים,
בְּאִפְּן שְׂיִזְכּוּ יִשְׂרָאֵל לְתִשׁוּבָה, וְתִתְגַּלֶּה מְלְכוּתוֹ
יְתִבְרַךְ לְעֵין כֹּל, עַל-יְדֵי כָּל הַבְּרִיאָה, שְׂזֶה עֲקָר
הַתְּכָלִית בְּחִינַת שַׁבָּת, וְזֶה סוּד עֲצָם מְעַלֵּת קְדֹשֶׁת
מִנְחָה שֶׁל שַׁבָּת, שְׂאֵז עוֹלִין הָעוֹלָמוֹת בְּתְכָלִית
הָעֲלִיָּה, עַד תְּלִיסַר תְּקוּנֵי דִיקְנָא וְכוּ', בְּחִינַת רַעְוָא
דְּרַעְוִין וְכוּ', כַּמּוּבָא בְּכַתְבֵּים סוּדוֹת וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת
מְעַנִּין עֲצָם הַמְּשַׁכְּת הָאוֹרוֹת וְסוּד עֲלִיַּת הָעוֹלָמוֹת
בַּשַּׁבָּת בְּעַרְבִית וּבְשַׁחְרִית וּבְמוֹסָף וּבְשֶׁלֶשׁ סְעֻדוֹת
וְכוּ', עַד שְׁבִמְנַחָה הִיא תְּכָלִית הָעֲלִיָּה וְכוּ', כִּי אֵז
נִתְגַּלֶּה רַעְוָא דְּרַעְוִין תְּכָלִית בְּטוֹל הַדֵּינִים, כִּי זֶה

המלת השם יתברך, שבמנחה של שבת שסמוך שישתלק אור שבת-קדש, ותכנס התחלת ששת ימי המעשה, בחינת תחלת הבריאה, שהיא בחינת תחלת הצמצום של הבריאה, שהוא מתעורר בכל שבוע ובכל יום; על-כן התקון — על-ידי שמקדם בשבת נתקנו הצמצומים בתכלית התקון, עד שיכולים לקבל אור נורא. וכל הדינים שנאחזין בצמצומים נתבטלין ונמתקין בשרשן, שעל-ידי-זה יכולין אחר-כך להמשיך הבריאה של ששת ימי המעשה בבחינת תקון, זה נעשה בכל שבת ושבת על-ידי שישראל שומרים את השבת, שהיא מתנה טובה שיש לו בבית גנזיו, כמאמרם ז"ל (שבת י:): אמר לו הקדוש-ברוך-הוא למשה, מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, ואני מבקש לתנה לישראל, לך והודיעם; כי בנדאי היא מתנה גנוזה מאד, כי הוא סוף תקון הצמצומים שאדם בונה לעצמו פלים לקבל בהם האור אין סוף ברוך-הוא, כי על זה צריכין פלים רבים עד מאד; כי באמת אי אפשר להשיג רוחניות האור אין סוף ברוך הוא בגלוי רב, כי הוא בחינת אור הגנוז מששת ימי בראשית, רק הצדיקים הקדושים הדבוקים בו יתברך כל ששת ימי החל בלי שום פרוד, הם זוכין

לְהַשִּׁיג רוּחַ־נְיֹוֹת אֱלֹקוֹת בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, כִּי הֵם
 זֹכִים אֶל צְמֻצוּמִים בְּקִדְשָׁה, וּמְצִירִין אֶת הָאוֹר
 לְטוֹב, וְהֵם מְרַחֲמִים עַל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַבָּאוֹת
 אֲלֵיהֶם בְּשַׁבַּת־קִדְשׁ, וּמְאִירִים אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה
 גַּם לְהֵן. כִּי בְּשַׁבָּת, אִזּוֹ הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַגָּנוּזִים
 מֵעֵין כָּל חַי, מְאִירִין אֶת הָאוֹר בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 כְּפִי הַשְּׁתַדְלוּתוֹ וְהַתְקַרְבוּתוֹ אֶל הַצְּדִיקִים וְאֶל
 הַשַּׁבָּת, וְעַל כֵּן צָרִיכִים לְקַבֵּל אֶת הַשַּׁבָּת בְּכַבוֹד
 גָּדוֹל וְכוּ', וְלִהְיֶתקֶרֶב לְצְדִיקִים שֶׁהֵם בְּחִינַת שַׁבָּת,
 שְׁעַל־יְדִי־זֶה עֵקֶר תִּקּוּן הַצְּמֻצוּמִים, שְׁתַּכְלִית
 שְׁלֵמוֹת תִּקּוּנָם הוּא בְּמַתְנָה שֶׁל שַׁבָּת, שְׁעַל־יְדִי־זֶה
 עֵקֶר הַתְּעוֹרְרוֹת הַתְּשׁוּבָה; וְעַל־כֵּן בְּאֲמַת נוֹהֲגִין
 הַצְּדִיקִים לִומר 'תּוֹרָה' בְּשַׁבָּת בְּיֹתֵר, וְהַעֲקֵר
 בְּסַעְדָּה שְׁלִישִׁית — הַכֹּל, לְעוֹרֵר אֶת כָּל אֲנָשֵׁי
 הָעוֹלָם הַבָּאִים אֲלֵיהֶם לְתְּשׁוּבָה, שְׁעֵקֶר
 הַהַתְּעוֹרְרוֹת עַל־יְדֵי מַנְחָה שֶׁל שַׁבָּת, וְלָכֵן כָּל מִי
 שְׂיֹדֵעַ שְׁפָגַם בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבַטְלָה, עָלָיו לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְבֵא אֶל צְדִיקִים
 אֲמִתִּיִּים בְּכָל שַׁבַּת־קִדְשׁ, וּבְפָרֵט בְּסַעְדָּה שְׁלִישִׁית,
 שְׂאִזּוֹ הֵם מְגַלִּים סוּדוֹת וְרִזִּין דְּרִזִּין גְּלוּי אֱלֹקוֹת, עַד
 שְׂאִפְלוּ הֵכִי רְחוּקִים וְהֵכִי גְרוּעִים נִשְׁפָּע גַּם עֲלֵיהֶם
 אוֹר וְחַיּוֹת אֱלֹקוֹת, וַיֵּשׁ לָהֶם כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְחֹזֵר

בתשובה שלמה אליו יתברך; כי ההארה שהצדיקים האמתיים מאירים על כל השומעים דבריהם, אין לתאר ואין לשער כלל; כי אז בעת רעוא דרעוין הם ממשיכין אורות עליונים על כל הנשמות הנמצאות אצלם, ואפלו שאדם כל-כך רחוק, ונפל בעמקי דתהומא רבא, עד שקשה לו אפלו להבין פשוטן של דברים שהצדיקים מדברים, עם כל זאת עצם היותו שם בעת רעוא דרעוין אצל הצדיקים, על-ידי-זה גם נשמתו נדלקת באור האין סוף ברוך הוא, וזוכה להגיע אל תשובה שלמה, כי נכנסים בו הרהורי תשובה גדולים מאד, עד שיכול להשיג גם מדרגות עליונות; אשרי מי ששומר שבת-קדש בשמחה עצומה, ואשרי ואשרי מי שזוכה לבוא אל צדיקים אמתיים, ונמצא במחיצתן; אשרי לו בזה ואשרי לו בבא!

שְׁלוֹם

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר עָקַר תְּקוּן
הַבְּרִית הוּא לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם עִם כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל,
וּכְשֶׁאָדָם יוֹדַע שְׁפָגַם בַּבְּרִית, וּבִכְפָּרֵט בַּחֲטָא הַמְּגוּנָה
הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ
לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם עִם כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וַיִּבְרַח מִכָּל מִינֵי
וּפְחִים וּמַחְלָקַת וּמְרִיבוֹת, כִּי מִי שֶׁנִּכְשַׁל בְּפָגַם
הַבְּרִית, הוּא תָּמִיד נִמְשָׁךְ אַחֵר מִחְלָקַת, וּבִכְפָּרֵט
מִחְלָקַת עַל הַצְּדִיקִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים נה, כא):
"שֶׁלַח יָדָיו בְּשַׁלְמֵי — חָלַל בְּרִיתוֹ"; וּכְשֶׁרֹאִים
אֶחָד שֶׁתָּמִיד עֶסוּק בְּמַחְלָקַת, צָרִיכִין לִידַע שֶׁהָאָדָם
הַזֶּה נוֹלָד בַּפְּסוּל, כְּמֵאמָרָם ו"ל (קְדוּשִׁין עא.): כִּד
מִינְצוּ בִי תָרִי בְּהַדִּי הַדְּדִי חָזוּ הִי מִינֵי־הוּוּ קָדִים
וְשִׁתִּיק הוּא מִיחָס טְפִי; וְכֵן אָמְרוּ (שָׁם): אִם רָאִיתָם
שְׁנֵי בְנֵי־אָדָם שֶׁמִּתְגָּרִים זֶה עִם זֶה, שְׁמַךְ פְּסוּל יִשׁ
בְּהֵם. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי־אָדָם, שֶׁטְּבָעִם הוּא
רַק לְחַפְּשׁ מוּמִין בְּבְנֵי־אָדָם, וְהֵן הֵן הַשְּׂדִין יְהוּדָאִין
שֶׁמָּאד פְּגוּמִים בְּפָגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן,
עַל־כֵּן צָרִיכִין לְהִתְרַחֵק מֵהֶם כְּמוֹ שֶׁמִּתְרַחֵקִין
מִבְּעַלֵי רֵאזָן, זֶה שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׂרָץ בְּמַחוּ, רַחֲמָנָא
לִישְׁזַבֵּן; כִּי הֵם מָאד מְסַכְּנִים, כִּי אִין עוֹד דְּבַר

שִׁיכוֹל לַעֲקֹר אֶת הָאָדָם מִשְׂרָשׁוֹ כְּמוֹ הַמַּחְלֶקֶת, כִּי מִבְּאֵר בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְיָת ז"ל (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, כְּתָבַת קַעֲקַע, הַלְכָה ג', אוֹת יב): הָעֶקֶר עֲבוּדַת ה' הוּא בְּחִינַת שְׁלוֹם; וּבִשְׂבִיל זֶה הָיָה עֶקֶר בְּרִיאַת הָאָדָם, כִּי הָאָדָם כָּלוּל מִחֲמֶר וְצוּרָה, גּוּף מִן הַתַּחְתּוֹנִים וּנְשָׁמָה מִן הָעֲלִיוֹנִים וְהֵם שְׁנֵי הַפְּכִים, וּכְשֶׁהוּלָךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, אַחַר שְׁרִירוֹת לְבוֹ, אֲזִי הוּא הָעֶדֶר הַשְׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים לח, ד): "אֵין שְׁלוֹם בְּעֲצָמַי מִפְּנֵי חֲטָאתִי"; אֲכַל כְּשֶׁכּוֹפֶה אֶת גּוּפוֹ וּמִבְטָלוֹ לְהַנְשָׁמָה, זֶהוּ בְּחִינַת שְׁלוֹם, שֶׁנַּעֲשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין הַנְּשָׁמָה וְהַגּוּף. וְעַל־יְדֵי עֲבוּדָתוֹ הוּא מִקְשֵׁר כָּל הָעוֹלָמוֹת יַחַד לְהֵשֶׁם יְתָבְרֹךְ, דְּרִי מַעְלָה עִם דְּרֵי מַטָּה, וְעוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין כָּלֶם — בֵּין כָּל הַהַפְּכִים, כִּי מִקְשֵׁר כָּלֶם יַחַד לְהֵשֶׁם יְתָבְרֹךְ, שְׂזוּהִי בְּחִינַת שְׁלוֹם. וְזֶה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית ב, ז): "וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים, וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה". שֶׁבִשְׂבִיל זֶה נִכְרָא הָאָדָם בְּיוֹם שֵׁשִׁי מִן הָעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. כִּי בְּרֵאשׁוֹן — בְּרֵא שָׁמַיִם וְאָרֶץ, בְּשֵׁנִי — רָקִיעַ לְעֲלִיוֹנִים וְכוּ'. עַל־כֵּן הִצְרִיךְ בְּשֵׁשִׁי לִכְרֹא הָאָדָם, שֶׁהוּא כָלוּל מִן הָעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְאֵם לְאוֹ יֵשׁ קִנְיָהּ בְּמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית וְכוּ', נִמְצָא, שֶׁהָאָדָם שֶׁהוּא מִחֲבֵר וְכָלוּל מִן

העליונים ותחתונים הוא מחבר הכל, ועושה שלום בין כל מעשה בראשית, כי בשביל זה היתה עקר בריאת האדם, כדי שיעשה שלום בעולם. דהינו שיעלה ויגביה כל המדרגות התחתוניות להשם יתברך, ויעלה כל הנצוצות לשרשן, שזהו בחינת שלום, שמחבר שני הפכים יחד, שמקרב הרחוקים למעלה להשם יתברך, כי עקר השלום הוא בין שני הפכים, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן פ), ועל ידי חטא עץ הדעת טוב ורע נתקלקל השלום, כמו שכתוב (בראשית ג, טו): "ואיבה אשית בינך ובין האשה ובין ורעך ובין ורעה", כי "עץ הדעת טוב ורע" זה סוד מחלקת, שמשם באים כל הפרודים שמהפך ומפריד בין טוב לרע, ועל כן מעץ הדעת טוב ורע, משם השתלשלות כל המחלקת שבעולם, שכלם גמשכין משם, שהוא זהמת הנחש, שהוא השונא הגדול שאינו תפץ בשלום. ועמלק הוא זהמת הנחש, והוא אורב תמיד לקלקל השלום ולעורר מחלקת על הצדיק האמת, כי הוא מזרע עשו, שרדף את יעקב אחיו, שהוא עקר בחינת השלום, כמו שכתוב (בראשית לג, יח): "ויבא יעקב שלם וגו'; כי עמלק הוא בחינת פגם הברית, כמו שכתוב

(דברים כה, יח): "אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריך, ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים", ועל-ידי פגם הברית נתקלקל השלום, ועל-כן כל מי שיודע בנפשו שחטא בפגם הברית, עליו להשמר מאד שלא תהיה לו שום שיכות אל שום מחלקת שבעולם, כי ברגע שהוא מערב במחלקת, קלפת עמלק מתלבשת בו, ותכשיל אותו יותר בפגם הברית. וגם בענין השלום צריכין רחמים רבים לדעת איך להתנהג עם השלום, כי כף מבאר בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, ברכות הראיה, הלכה ד', אות ד'), שעקר החיות הוא על-ידי אחדות, על-ידי שנקללים כל השנויים במקור האחדות. והעקר תלוי בהאדם שהוא עקר הבריאה, ובו תלוי הכל, פי'דוע. ועל-כן "ואהבת לרעך כמוך" הוא כולל גדול בתורה (ירושלמי נדרים ט, ד), כדי לכלל באחדות ושלום, שהוא עקר החיות והקיום והתקון של כל הבריאה, על-ידי שבני-אדם שמשנים בדעותיהם נכללים יחד באהבה ואחדות ושלום. ועקר האהבה הוא לאהב את ישראל המקימים את התורה, כי מי שהוא רשע גמור בתכלית הרשעות, ואין בו שום טוב, בודאי מצוה לשנא אותו בתכלית השנאה, כמו שכתוב (תהלים

קלט, כב): "תכלית שנאה שנאתים". רק עקר מצות (ויקרא יט, יח) "ואהבת לרעך כמוך" הוא לרעך במצוות, דהינו שצריכין לחפש ולבקש ולמצא בכל אחד ואחד מישראל איזו זכות וטוב, כדי לאהב אותו כנפשו. כי כל אחד מישראל אפלו פושעי ישראל, אי אפשר שאין בו איזה צד טוב וזכות, וכמובא (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן רפב) על פסוק (תהלים לז, י): "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו", הינו שהפסוק מזהיר לדון את הכל לכף זכות, ואף-על-פי שאתה רואה שהוא רשע גמור, אף-על-פי-כן צריך לחפש ולבקש ולמצא מעט טוב ששם אינו רשע, וזהו "ועוד מעט ואין רשע", שצריך אתה לבקש בו עוד מעט טוב שיש בו עדין, ששם אינו רשע, כי אף-על-פי שהוא רשע, איך אפשר שאין בו מעט טוב עדין, כי איך אפשר שלא עשה איזו מצוה ואיזה דבר טוב מימיו?! ועל-ידי-זה שאתה מוצא בו מעט טוב, ששם אינו רשע, ואתה דן אותו לכף זכות, על-ידי-זה אתה מעלה אותו מכף חוב לכף זכות, עד שישוב בתשובה שלמה; כי עקר האהבה היא כדי לקשר עצמו עם הטוב שבכל ישראל, ולהפלל עמהם יחד באהבה ובאחדות, כדי לבטל

את כל השנויים, ולהכליל באחד הפשוט יתברך, שמשם כל החיות והקיום והתקון לכל העולמות, כי על-ידי קיום התורה והמצוות, נתקשרין ונכללין כל שנוי הדעות יחד. למשל דעה של זה נוטה לחסד תמיד, ודעה של זה נוטה לגבורה, ועל-כן הם משנים בדעותיהם, ויש ביניהם מחלוקת, אבל כשמבטלין שניהם רצונם מפני רצון השם יתברך, וזה אין משמש במדת חסדו, כי אם בשביל רצון השם יתברך, ולהפך פשוטה על-ידי מדת החסד שיש לו להיטיב עם שונאי השם יתברך, חס ושלום, או שמגיעה לו איזו תאוה ואהבה רעה, שנמשכת ממדת החסד, שהיא בחינת אהבה, אזי משבר תאוה ואהבתו, ואינו עושה עם מדת חסדו שום דבר שהוא כנגד רצון השם יתברך, רק מה שהוא רצונו יתברך באמת. ואזי נכלל עם מדת חסדו ברצון העליון בהשם יתברך. וכן חברו שיש לו מדת גבורה, כשאינו משתמש עם גבורתו, כי אם בשביל השם יתברך, להתגבר על יצרו ולנקם בשונאי השם יתברך, ומה שהוא נגד רצון השם יתברך מבטל טבעו ורצונו, אזי הוא נכלל עם מדת גבורתו בהשם יתברך, ואזי אלו שני בני-אדם

אף-על-פי שהם נדמים כשני הפכים בדעותיהם, אף-על-פייכן בשרש רצונם שניהם כאחד. כי שניהם רצונם לעשות רק רצון קונם, זה בחסד וזה בגבורה, ועל-כן באמת נכללים שניהם במקור האחדות שהוא האחד הפשוט יתברך, וכן כלל ישראל כל אחד ואחד על-ידי מעט הטוב שבו, הוא נכלל באחדות עם כלל ישראל, ובבחינה זו צריכין לאהב את כל אחד מישראל כנפשו, דהינו למצא בו מעט טוב, לדון הכל לכף זכות, שעל-ידי-זה נכנסין כלם באמת לכל זה. ועל-ידי-זה יאהב כל אחד כנפשו, ואז יהיה נכלל עם כלם יחד באחד הפשוט, על-ידי הטוב שהוא קיום התורה שיש בכל אחד. ועל-ידי-זה נכללים כל השנויים שבעולם באחדות, כי הכל תלוי באחד, שעל-ידי-זה עקר המשכת החיות ממקור החיות, שהוא האחד הפשוט יתברך. וכל זה נאמר רק לאוהבי השם ולעושי רצונו יתברך, ששם שיף למסר את נפשו בעבור שלום, מה שאין בן כופרים בעקר, שרוצים לעקר את כל התורה כלה, רחמנא לישזון, ומדברים כלפי מעלה, עפרא לפומייהו, ואינם מאמינים בתורה מן השמים, והם הערב-רב, חוטאים ומחטיאים את הרבים. אנשים כאלו

צריכין להתרחק בתכלית הרחוק; כי הערב-רב גרועים ממשמידים, שמהם כלם יודעים להשמר, מה שאין בן אלו הרשעים והקלי עולם, הם מלבישים את עצמם באדרת שער, ומלבישים בכל מיני לבושים, ותוכם אינו כבד, והן הן הצבועים והרמאים והשקרנים המערבים בין גשמות ישראל, והם רשעים ארורים, שדין יהודאין, הגורמים את כל הצרות לעם ישראל. אותם צריכין לשנא בתכלית השנאה. וכמו שאמר דוד המלך: "תכלית שנאה שגאתים, לאויבים היו לי"; מאחר שהם אויבים לי, ורוצים לרחקני ממנו יתברך ומהצדיקים האמתיים, עלי לשנא אותם בתכלית השנאה, כי אלו הרשעים המתחזים כאנשים יראים וחרדים, הם מאד מסכנים עם הדעות הנפסדות שלהם, וצריכין להתרחק מהם בתכלית הרחוק, ולשנא אותם בתכלית השנאה, כי בנגל שיכשילו אותך לירד לשאול תחתית ומתחתיו, פי אף שמלבישים עצמם במצוות כאלו הם מדברים רק על צדיקים, באמת פונתם הטמאה היא כלפי מעלה, וכמו שפרש רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן לח) את הפסוק (תהלים עג, ט): "שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ", כי עכשו נתפשטה

הַאֲפִיקוֹרְסוֹת, שֶׁהִתְרָה הַרְצוּעָה לְדַבֵּר סָרָה עַל כָּל
הַצְדִּיקִים וְעַל כָּל יְרֵאֵי הַשֵּׁם, וְהוּא כְּמוֹ מִי שֶׁפּוֹשֵׁט
לְשׁוֹנוֹ נֶגֶד כָּל הָעוֹלָם, שְׂאִינוֹ מִשְׁגִּיחַ עַל כָּל
הָעוֹלָם. וּבְאֵמַת זֶה הַאֲפִיקוֹרְסוֹת הוּא נֶגֶד הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ, אִךְ שֶׁהֵם בּוֹשִׁים לְדַבֵּר בְּפִיהֶם עַל
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עַל־כֵּן הֵם מְהַפְּכִין אֲפִיקוֹרְסוֹת שְׁלֵהֶם
לְדַבֵּר עַל הָעוֹלָם. וְזֶהוּ "שְׁתוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם" —
שֶׁבְאֵמַת מֵה שֶׁמְדַבְּרִים בְּפִיהֶם הוּא בְּאֵמַת לְמַעַל
בַּשָּׁמַיִם, כִּי עָקַר דְּבָרֵיהֶם נֶגֶד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּבִיכּוֹל,
אִךְ "לְשׁוֹנָם תִּהְלַךְ בְּאֶרֶץ", שֶׁמִּחַמַת שְׁבוֹשִׁים לְדַבֵּר
בְּפִיהֶם נֶגְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל־כֵּן לְשׁוֹנָם תִּהְלַךְ בְּאֶרֶץ —
שֶׁפּוֹשֵׁטִין לְשׁוֹנָם נֶגֶד הָעוֹלָם, אֲבָל בְּאֵמַת "שְׁתוּ
בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם". וְלָכֵן, אֱהוּבִי, בְּנִי, עֲלִיד לְזַכֵּר, כִּי
הֵם הֵם הַעֲרֵב־רַב הַמְעַרְבִים בֵּין גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
אֲשֶׁר מֵהֶם סוֹבְלִים עֲכָשׁוּ בַּגְּלוּת הָאֲחֵרוֹנָה, שְׁזוֹ
הַגְּלוּת הַכִּי גְרוּעָה, כִּי אֵין יוֹדְעִים מִמִּי לְהַשְׁמֵר, כִּי
כָל אֶחָד נִדְבְּקוּ בּוֹ דַּעוֹת גִּפְסוּדוֹת שֶׁל "כַּחֲזִי וְעֶצֶם
יָדִי עֲשֵׂה לִי אֵת הַחִיל הַזֶּה" (דְּבָרִים ח, יז), וְכָל
דְּאֵלִים גָּבַר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּבְאֵמַת הֵם רִשְׁעִים
אֲרוּרִים. וְלָכֵן רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנִי הַיְקָר, לְהַמְשִׁיךְ
עֲצֻמָּךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתַמִּיד תַּחֲפֹשׂ רַק אֵת
הַשְּׁלוֹם, וְאִם יֵשׁ יְרֵאֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁמִּחְזְקִים

אותך ומשמחים ומעודדים ומאמצים אותך
 לעבודת השם יתברך, ומתדירים בך אמונה פשוטה
 בו יתברך והתמדה בתורה, תדע שהם הם יראי
 השם האמתיים, אבל אלו הרוצים לעקר אותך
 מהטוב הנצחי, תברח מהם כמו שבורחים מאש
 שורף, והם הם הערב-רב, אפלו שמתחזים כיראים
 וחרדים, ועליהם נאמר "תכלית שנאה שנאתים,
 לאויבים היו לי", מפני שהם האויבים שלי,
 הרוצים לרחק אותי ממנו יתברך ומן הצדיקים
 האמתיים, עלי לשנא אותם בתכלית השנאה. ומכל
 שכן אלו הרשעים וקלי העולם, שמדברים פתוח
 נגד הקדוש-ברוך-הוא בלי שום בושה,
 ומתלווצצים מכל הקדוש לעם ישראל, מהם צריכין
 להתרחק בתכלית הרחוק. וזה עקר שלמות
 השלום, שבורח מן הרשעים האוורים, הערב-רב,
 המדברים נגד הקדוש-ברוך-הוא ונגד כל הקדוש
 לעם ישראל, וכן מאלו הרשעים המתחזים עצמם
 כיראים וחרדים, אבל חולקים על צדיקים אמתיים,
 ומונעים את בני הנעורים להתקרב אליהם, הם הם
 הערב-רב, וזו הגלות האחרונה שאנו סובלים מהם.
 ולהפוך — צריכין לזכר מעלת השלום ועצם אסור
 המחלקת, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (במדבר

רבה, פרשה יד): שְׁנוֹי הַמַּחֲלָקֶת וְגִדּוּל הַשָּׁלוֹם; כִּי עָקַר הַחַיּוֹת וְקִיּוּם כָּל הָעוֹלָמוֹת הוּא רַק עַל-יַדֵּי הָאֲחֻדוֹת וְהַשָּׁלוֹם; וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמֶתְקַבְּצִין יַחַד שְׁנֵי יְהוּדִים הָאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה וְשִׂמְחִים בְּרֵאֵיתָם זֶה אֶת זֶה, מְבָרְכִין "שֶׁחֲחִינּוּ וְקִיְמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְן הַזֶּה", כִּי עָקַר הַחַיּוֹת וְהַקִּיּוּם הוּא עַל-יַדֵּי הָאֹהֲבָה וְהַשְּׂמֻחָה שֵׁשׁ בֵּין בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל הָאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה, וְזֶה עָקַר קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, קִדְשַׁת הַבְּרִית; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַתְאֲחַד תָּמִיד עִם כָּלֵל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הַמְאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְחַפֵּץ תָּמִיד בְּשָׁלוֹמָם, וּמְתַרַחֵק מִהַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, הָעֲרֹב־רֹב, שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה יִחְזִיק בְּשָׁלוֹם הָאֲמֵתִי, וְיִזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת כָּל מַה שֶּׁקִּלְקַל בְּבְרִיתוֹ, אֲשֶׁרִי לוֹ!

שנה

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֱהוּבִי, בְּנִי, שְׁמִי שְׁנוֹכָשֵׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, תָּמִיד גִּמְשָׁךְ אַחַר הַשָּׁנָה, וְהַשָּׁנָה הוֹרֶסֶת לוֹ אֶת כָּל הַחַיִּים, כִּי כָּךְ

אומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה יז, סימן ו'): תחלת מפלה — שנה; כשאדם ישן — אינו לומד, אינו עובד, ומתהפף על מטתו בעלמא, ובא לידי עברות חמורות; ועל-כן, אהובי, בני, עשה כל מיני פעולות שבעולם לשמר לא לישן יתר על המדה, כי השנה בבחינת עבודת, כמאמרם ז"ל (קדושין מט:): עשרה קבין שנה ירדו לעולם, תשעה נטלו עבדים; כי בדרך כלל עבדים מלאים זמה וישנים הרבה, לכן מי שנפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא נמשך מאד אחר השנה, כי נכנס בו דכאון ועצבות ומרירות, עד שאבד את הטעם לחיות; על-כן ראה מה לפניך?! תתחיל לדון את עצמך לכף זכות, ותמיד תמצא אצלך נקדה טובה, ועל-ידי-זה תתעורר מהשנה, כמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל (השקמת הבקר, הלכה א', אות ב'): כשאדם רואה שרחוק מאד מהשם יתברך, זה בחינת שנה, שהוא אחד מששים במיתה, וכשמחפש ומבקש ומוצא בעצמו איזו נקדה טובה עדין, ומחיה ומשמח את עצמו, ומעורר את עצמו לעבודת השם יתברך, על-ידי-זה זוכה להתעוררות השנה, שזה סוד מה שכתוב (תהלים ג, ו): "אני שכבתי ואישנה, הקיצותי כי ה' יסמכני"; כי

הַנְקֵדָה טוֹבָה שְׁמוּצָא בְּעֶצְמוֹ, היא סוד אֱלֻקוֹת
 בְּכִיכּוֹל, כִּי זֶה הַטּוֹב הוּא אַחֲדוֹת גָּמוּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 כִּי כָל הַטּוֹב הוּא מֵאֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים
 קמ"ה, ט): "טוֹב הַיְיָ לְכָל", וּכְתִיב (שִׁם ל"ד, ט):
 "טַעְמוֹ וַיֵּרְאוּ כִּי טוֹב הַיְיָ", אֲשֶׁרִי הַגָּבֵר יַחֲסֶה
 בּוֹ"; וְעַל-יְדֵי-זֶה שְׁמַחְפֵּשׁ בְּעֶצְמוֹ תָּמִיד אֶת
 הַנְקֵדוֹת טוֹבוֹת, וְאִינוֹ מִתְיַאֵשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה אִינוֹ
 מִתְיַרָא מִרְכָּבוֹת פְּגָמִים וְחַטָּאִים שְׁעוֹמְדִים עָלָיו
 לְהַפִּילוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּיֹאוֹשׁ, כִּי מְעַט מִן הָאוֹר
 הַיְיָ הַרְבֵּה מִן הַחֹשֶׁךְ. כִּי עַל-יְדֵי שְׁמוּצָא בְּעֶצְמוֹ
 אִינוֹ נִקְדָּה טוֹבָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִתְעוֹרֵר מִהַשָּׁנָה,
 וְנִכְנָס בְּאַמַּת לְכַף זְכוּת, וְאִזִּי זוֹכֵה לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.
 וְהַכֵּלֵל הוּא, אֱהוֹבִי, בְּנִי, שְׁעַקֵּר הַשָּׁנָה גִּמְשׁוֹךְ לְאָדָם
 רַק מִחֲמַת יֹאוֹשׁ וְעֶצְבוֹת וְדִכְאוֹן, כִּי כָל מֵה שְׁאָדָם
 נִכְנָס יוֹתֵר בְּיֹאוֹשׁ, הוּא גִמְשׁוֹךְ אַחֵר הַשָּׁנָה, שְׁנָה מֵה
 שְׁהוֹרֵס אֶת כָּל חַיּוֹ. וְלִכֵּן, אֱהוֹבִי, בְּנִי הַיְיָקֵר, רְאֵה
 לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדְיךָ, וְאִם אַתָּה יוֹדֵעַ שְׁנֹכְשֵׁלֶתָ
 בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, תִּבְרַח
 מִהַשָּׁנָה, כִּי הַשָּׁנָה תִּמְשָׁךְ אוֹתְךָ אֶל הַבִּטּוֹל,
 שְׁתִּבְטַל זְמַנְךָ וְלֹא תִהְיֶה לְךָ לֹא רוֹחֲנִיּוֹת וְלֹא
 גְּשָׁמִיּוֹת, כִּי הַשָּׁנָה הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי; כִּי
 עַקֵּר הַשָּׁנָה הוּא עַל-יְדֵי הַתְּמַעְטוֹת הַמַּחֲזִין

ובלבולם, שכל זה נמשך מאחיות הנחש הקדמוני, שעל-ידי-זה צריך האדם ללחם הרבה עם המחשבות שבמח, לבררם מאחיות הנחש, עד שמתנגעים המחין על-ידי מלחמה זו, ואז צריכים לישן, כדי לתת נוחה למחין, ואז הסטרא אחרא שריא על ידוהי, כי עקר התגברות של הסטרא אחרא הוא על-ידי הסתלקות המחין (לקוטי-הלכות, השפמת הבקר, הלכה ה', אות ב'); ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניך, שתחיל לדון את עצמך לכף זכות, ותדע שאפלו שונשלת בחטא המגנה הזה פעמים אין מספר, עד שנדמה לך שאף פעם לא תוכל לצאת מזה, כל זה הוא רק דמיון, שהקלפות והסטרא אחרא מונעים ומעכבים ממך את האמונה הברורה ומזככת בהקדוש-ברוך-הוא, ועל-כן הם מושכים אותך אל העצלות והעצבות ואל השנה והתרומה, ועל-ידי-זה אתה מבטל את זמנך היקר; כי באמת כל זמן שאדם חי, הוא יכול לתקן את הכל, וכיון שאדם ישן, הוא מאבד את הכל. ועל-כן אומרים חכמינו הקדושים (סנהדרין עא:): שנה לרשעים — נאה להם ונאה לעולם, לצדיקים — רע להן ורע לעולם; כי כשהרשעים ישנים, אינם חוטאים, אזי נאה להם ונאה לעולם, כי אינם

חוטאים ואינם מחטיאים אחרים, מה שאין בן הצדיקים, כשהם ישנים — רע להם, ורע לעולם, כי מפסידים דבקות הבורא ותברך שמו ולמוד התורה הקדושה, ומפסידים לזכות את נשמות ישראל בטוב אמת ונצחי. ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לקחת את עצמך בידך, ואל תסתפל על שום מונע ומעכב, ואפלו שאתה יודע שנכשלת כבר בעון החמור הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שמושיך אותך לשנה, עם כל זאת ראה להתגבר להיות בשמחה, ותדון את עצמך לכף זכות, ותדע שעדין יש לך תקנה לתקן את הכל, כי הוא יתברך אב הרחמן, ואפלו מי שחטא בחטא המגנה הזה, עדין יכול לתקן הכל, אם לא יישן את ימיו ושנותיו. ולכל זה זוכים על-ידי תקף השמחה; כי השמחה היא הפך השנה, כי כל מה שאדם שמח יותר, הוא ממעט בשנה, וכמאמרם ז"ל (סכה גג): כשהיינו שמחים שמחת בית השואבה, לא ראינו שנה בעינינו; כי על-ידי תקף השמחה אדם נמשך אל העירנות, ואין חסר לו לישן. ועל-כן ראה, אהובי, בני, לקחת את עצמך בידך, ותתעורר מהשנה שנופלת עליך, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות שנה, ב, ב): על-ידי רבוי

השנה והתנומה, על-ידי-זה דוחפים אותו ממרכבה דקדשה, ונשתנה פניו ונתקלקל צלם אלקים; ועל-כן ברח לך אליו יתברך, ותרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כְּאִשֶּׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רעהו וְהֵבֵן אֶל אָבִיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְקַדְּשָׁה וְטָהְרָה, קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא קְדֻשַׁת הַבְּרִית, וְאֲזִי לֹא תִצְטָרֵךְ כְּבָר לִישָׁן הַרְבֵּה. זֶה מֵה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (ספר המדות, אות שנה, סימן א'): מִי שֶׁהוּא מְקַדֵּשׁ יוֹתֵר, הוּא רְחוּק מִהַשְּׁנָה יוֹתֵר; אֲשֶׁר־י מִי שֶׁמְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְצִיר בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא יִצְטָרֵךְ לִישָׁן הַרְבֵּה, וְתָמִיד יִמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר־לוֹ!

שכרות

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, שרַבֵּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד לֹא לְשִׁתּוֹת שׁוֹם מִשְׁקָה הַמְּשַׁכֵּר, כִּי

הנאוף מביא לידי שכרות. בדרך כלל מי ששותה הרבה, בא אחר-כך, רחמנא לישזבן, לכל העברות שבעולם, ולכן צריכים להשמר מאד לא לשותות בשום פנים ואפן שום משקה המשפר, פי אם לקדוש ולהבדלה ותו לא. תכף-ומיד כשאדם שותה, הוא שוכח ממנו יתברך וממצוותיו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כו), שצריך להרחיק משכרות ולדקדק שלא לשותות יותר מיכלתו, וכשאדם שותה יותר מיכלתו, הוא פוגם בדתו, ונעשה בכעס וברגז, ועל-ידי-זה בא לידי חטאים ורעות רבות, ועל-ידי שכרות הוא שוכח את כל המצוות והאזהרות שצוה משה רבנו, כי משה רבנו הוא מלבש בכל איבר ואיבר מישראל, ומזכיר כל איבר ואיבר שיעשה המצוה השיכה לאותו איבר. פי מאתים וארבעים ושמונה מצוות הן כנגד מאתים ארבעים ושמונה איברים, ועל-כן נקרא משה רבנו "מחקק" (דברים לג, כא), שהוא גימטריה מאתים ארבעים ושמונה, שמזכיר את מאתים ארבעים ושמונה מצוות, ועל-ידי שכרות שוכחים לגמרי מהמצוות וממשה רבנו. לזאת צריכים מאד להשמר משתית משקה המשפר, ובפרט מי שנחלה במחלה הזו של הוצאת

זרע לבטלה, הוא צריך לקבל על עצמו גדר לא לשנות, כי השכרות מביאה אותו לידי נאוף, וזה אשר קרה ללוט. וכן אמרו חכמינו הקדושים (קדושין מט:): עשרה קבין שכרות ירדו לעולם, תשעה נטלו כושים; כי השכרות זה סמל של נאוף, וכל מי ששותה יתר על המדה, עד שנכנס בשכרות, בסימן שהוא פגום בפגם הברית, רחמנא לישזבן, וכן גלו לנו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה יב, סימן א'): הזהירה רוח הקדש על היין, שלא ישתפר אדם, שאחריתו דם, שעובר עברה שיתחייב עליה מיתה וכו'; כי יתאנה לדם נדה ולדם זיבה וכו', רחמנא לצלן, ולשפור כל הדרכים דומות למישור. ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה י', סימן ו'): שפור נקרא יהיר ולץ; ועל-כן צריכים לשמר מאד לא לשנות שום משקה המשפר בשום פנים ואפן, ורבינו ז"ל הקפיד על זה מאד מאד, ובפרט מי שיודע שפגם בברית, עליו למסור את נפשו לא לשנות שום משקה המשפר, אלא יין לקדוש ולהבדלה ותו לא. וחכמינו הקדושים אמרו על שפור (תנחומא גח יג): כיון ששתה יותר מדי, נעשה כחזיר מתלכלך במי רגלים ובדבר אחר, נשתפר נעשה כקוף עומד

מִרְקָד וּמִשְׁחָק, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה יַעֲשֶׂה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עַד כְּדֵי כֶּף אָדָם יְכוּל לִפְל עַל-יְדֵי שְׁכָרוֹת. וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוּבֵי, בְּנֵי, לְבָרַח מִהַמְּדָה הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל שְׁכָרוֹת, כִּי כֶּף אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמְּדוֹת, אוֹת שְׁכָרוֹת, סִימָן ד'): הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב מִי שְׂאֵינוֹ מִשְׁתַּכֵּר, כִּי (שָׁם, סִימָן א'): עַל-יְדֵי שְׁכָרוֹת נוֹפֵל מִמְדַּרְגָּתוֹ; וְכֵן (שָׁם, סִימָן ז'): עַל-יְדֵי שְׁכָרוֹת נוֹפֵל לְהִרְהוּרֵי גֵאוּף; וְכֵן (שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן ב'): הַשְׁכָּרוֹת גּוֹרֵם גְּלוּת, גַּם גּוֹרֵם הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה; וְעַל-כֵּן רָאָה מַה לְּפַגְיָה, אֱהוּבֵי, בְּנֵי, תְּבִדִיל עֲצָמָךְ מִשְׁתִּית זֵין הַמְּשַׁכֵּר, רַק תְּהַדַּר לְשִׁתוֹת זֵין לְקַדוֹשׁ וּלְהַבְדִּילָהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְקַדְּשֵׁת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא קַדְּשֵׁת הַבְּרִית, תִּקּוּן הַמַּחֲזִין, שְׁתִּהֵי דְבוּק תְּמִיד בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִמְחַל לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל.

תורה

צָרִיךְ שְׂמַדַע, אֱהוּבֵי, בְּנֵי, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תִּקּוּן

לְאָדָם שְׁנִפְגָּם בַּפָּגַם הַבְּרִית, וּבְכֹל הַחֲטָאִים
 שְׁבָעוּלָם, כְּמוֹ לַמּוֹד הַתּוֹרָה, כִּי כָּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (מְנַחֵת קי.): כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, אֵינוֹ
 צָרִיף לְעוֹלָם לֹא חֲטָאת וְלֹא עוֹלָה וְלֹא אָשָׁם, כִּי
 הַתּוֹרָה מְאֹד חֲשׂוּבָה בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ, עַד כְּדֵי כָּף
 שְׁפָל מִי שְׂזוּכָה לְעֶסֶק בַּתּוֹרָה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מוֹחֵל לוֹ עַל הַכֹּל. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 (יְרוּשְׁלָמִי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, פָּרָק ד', הַלְכָה ח'): בֵּינָן
 שְׁקִבְלָתָם עֲלֵיכֶם עַל תּוֹרָה, מַעֲלָה אָנִי עֲלֵיכֶם כְּאִלוֹ
 לֹא חֲטָאתֶם מִימֵיכֶם, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחֹת-הַר"ן,
 סִימָן יט): נִכְסַפְתִּי מְאֹד לְהַמְשִׁיף אֶת הָעוֹלָם אֶל
 עֲשִׂיָה, שִׁיְהִיָה חַיִּיב אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמַּד כָּף
 וְכָף בְּכֹל יוֹם וְלֹא יַעֲבֹר וְכִיּוֹצֵא, וְאָמַר שְׂאֵפְלוֹ אוֹתָן
 הָאֲנָשִׁים הַרְחֻקִים מִן הַקְּדוּשָׁה מְאֹד, שְׂגֻלְכֶדוּ
 בְּמַצוּדָה רָעָה, עַד שְׂרָגִילִין בְּעִבְרוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם,
 רַחֲמָנָא לְצִלָּן, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַכַּחַ
 שְׁל הַתּוֹרָה גְּדוֹל כָּל-כָּף, עַד שְׂיִכּוֹל לְהוֹצִיא אוֹתָם
 מִן הָעִבְרוֹת שְׂרָגִילִין בָּהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִם יַעֲשׂוּ
 לָהֶם חֵק קָבוּעַ וְחַיִּיב חֻזֵק לְלַמַּד בְּכֹל יוֹם וְיוֹם כָּף
 וְכָף יְהִיָה אִיף שִׁיְהִיָה, בְּנֻדָּאֵי יִזְכּוּ לְצִאת מִמַּצוּדָתָם
 הַרְעָה עַל-יַדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כַח הַתּוֹרָה גְּדוֹל מְאֹד,
 וְכֹל עָקָר מִגְּמַתּוֹ וְחֲפָצוֹ הִיָה תָמִיד רַק לְעִבּוּדוֹת

וְעִשְׂוֹת שֶׁל קִדְשָׁה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל. וּמִקְבֵּל
אֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שְׁמָה שְׁאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל,
וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֵק קָבוֹעַ וְחַיִּיב חֲזָק לְלַמֵּד בְּכָל
יוֹם וַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ, זֶה סוֹבֵב עַל לְמוּד וְאִמִּירַת ח"י
פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם, שְׁאֵפְלוּ שְׁאֵדָם וְכִנְסוּ
בְּמִצְוֵה רָעָה, וְנִכְשָׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבִטְלָה, וְקִשָּׁה וְכָבֵד לוֹ לְצֵאת מִזֶּה, אִם יַעֲשֶׂה
לְעֲצָמוֹ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לֹאמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים
מִשְׁנֵיּוֹת, הַתּוֹרָה תּוֹצִיאֵנוּ מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת שְׁאֵלֵינוּ
נָפֵל; כִּי מַעֲלַת לְמוּד מִשְׁנֵיּוֹת עוֹלָה עַל הַכֵּל, כִּי
מִשְׁנֵיּוֹת אוֹתִיּוֹת גִּישׁוֹמָה'. וְלִכֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי, אִם
אַתָּה יוֹדֵעַ בְּנִפְשֶׁךָ, שְׁנִכְשַׁלְתָּ כְּכֹר בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, תִּקְבַּע לְעֲצָמָךְ
קְבִיעוֹת חֲזָקָה לֹאמֵר וְלִלְמֵד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים
מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר זֶה יוֹצִיא אוֹתָךְ מִהַהֲרִגָל הַרַע הַזֶּה.
וּמִלְבַּד זֹאת, רַבְּנוּ ז"ל גָּתַן לָנוּ סֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד קֵל
מְאֹד, שְׁאֵפְלוּ מִי שֶׁהוּא קִשָּׁה עֵיוֹן, אִם יִלְךְ וְיִלְמַד
בְּסֵדֶר הַזֶּה, בְּנִקְל יִזְכֶּה לְסִיִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה,
כְּמוֹבָא (שִׁיחֻת־הַר"ן, סִימָן עו), שְׁדַרְכּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,
שְׁתַּמִּיד הָיָה לֹאמֵד הַרְבֵּה הַרְבֵּה כָּל יְמָיו עַד הַסּוּף,
אֲפֵלוּ בַּעַת הַחוֹלָאת הַכְּבֵדָה שֶׁהִיְתָה לוֹ בַּסּוּף,
וְאֶף־עַל־פִּי שֶׁהִיְתָה עָלָיו טְרָחָא דְצַבוּרָא, שֶׁהָיָה

עוסק הרבה עמנו ועם כל אנשיו לקרבם לעבודת השם יתברך, ולתן לנו עצות בכל עסקינו וכו', וכו', וגם מחו הנה מְשׁוּטֵט תמיד בהשגות גבוהות ונוראות וכו', וכו', אף-על-פי-כן הנה עוסק בלמוד התורה בפשיטות הרבה בכל יום ויום, ולא הנה טרוד כלל, רק תמיד הנה בִּישׁוּב הדעת. ובענין זה הנה חדוש נפלא, ואי אפשר לספר מזה כלל, ומחמת זה הנה לו פנאי על כל דבר, ותמיד הנה למודו במהירות גדולה מאד, והנה לומד כמה דפין פוסק בשעה אחת, עם כל הפרושים כלם, שסביב הארבעה חלקי "שלחן ערוך" הנדפסים בכרך גדול, שהם ה"טורי-זהב" וה"מגן אברהם" וה"באר הגולה" ו"פרי חדש" ו"עטרת זקנים" וכיוצא בהם בשאר החלקים, וספר שבעת שהעולם מכינים עצמן להתפלל בבקר בעת שמתחילין להתקבץ עד שמתחילין להתפלל, באותה השעה הוא לומד ארבעה דפין פוסק, וכן כל מה שלמד גמרא או פוסק וכיוצא, הכל הנה במהירות גדולה מאד. וספר עמנו הרבה בענין זה, שטוב ללמד במהירות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות בזריזות ולבלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר

בפשיטות במקומו, ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם, ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן. ועל-פירב ידע אחר-כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד כסדר בזריזות להלן יותר. ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו, שירצה להבין תכף, ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף, ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בלמוד, ויאמר כסדר בזריזות וממילא יבין, ואם לא יבין תכף — יבין אחר-כך, ואם ישארו אילו הדברים שאף-על-פי-כן לא יוכל לעמד על פונתם — מה בכך? פי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים: 'לגמר ונהדר לסבר' (שבת סג.). ואף על גב דלא ידע מה קאמר, שגאמר (תהלים קיט, כ): "גִּרְסָה נִפְשִׁי לְתַאֲבָה" וכו' (עבודה זרה יט.); פי על-ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות, ויזכה ללמד הרבה, על-ידי-זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזור ולהתחיל ולגמרם פעם אחר פעם, ועל-ידי-זה ממילא יבין בפעם השניה והשלישית כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם. ודבר

הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב היטב, אבל באמת היא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד, כי על-ידי-זה יכולים לזכות ללמד הרבה מאד, לגמר כמה וכמה ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר מאשר היה לומד בדקדוק גדול, כי זה מבלבל מאד מן הלמוד. וכמה בני-אדם פסקו מלמודם לגמרי, על-ידי רבוי הדקדוקים שלהם, ומאומה לא נשאר בידם, אבל כשירגיל עצמו ללמד במהירות בלי דקדוקים הרבה, התורה תתקיים בידו, ויזכה ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כח), שטוב לאדם שייעבר בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה, ופעם אחת חשב רבנו ז"ל מה שהאדם צריך ללמד בכל יום, עד שאין היום מספיק, דהינו לגמור בכל שנה ש"ס עם הרי"ף והרא"ש וארבעה חלקי שלחן ערוך הגדולים, וכל המדרשים כלם, וכל ספרי הזהר והתקונים וזהר חדש, וכל ספרי קבלה מהאריז"ל. גם צריכין ללמד איזה שעור ביום בקצת עיון, ועוד חשב הרבה דברים. גם צריכין לומר תהלים בכל יום, ותחנונות ובקשות הרבה

הרבה, ואז ספר הרבה מענין זה, שצריכין ללמד במהירות גדולה ובזריזות ולבלי לבלבל דעתו בדקדוקים הרבה מענין לענין. והדברים הללו הם בדיוקים ומנסים, גם לא היה מצוה לחזור תכף על למודו, רק רצונו תמיד היה ללמד הספר או הפוסק שלומד כסדר מראשו לסופו בזריזות, ואחר-כך יתחיל פעם שניה ויגמר אותו פלו, וכן פעם אחר פעם. גם אמר לבל יהיה נבקהל מזה, שהזהיר שצריכין ללמד פל-כף בכל יום, כי גם אם אינו זוכה ללמד פל-כף, אף-על-פי-כן הוא יכול להיות איש פשר באמת. וגם כפר ספר מזה שיכולין להיות איש פשר אפלו אם אינו יכול ללמד פלל, ואפלו צדיק יכולין להיות, אף-על-פי שאינו למדן פלל, רק בעל השגה אין יכולין להיות, כי אם כשהוא למדן בגמרא, פרוש רש"י ותוספות, אבל איש פשר וצדיק גמור יכולין לזכות אפלו מי שהוא איש פשוט לגמרי, ולא עליך המלאכה לגמור ואי אתה בן חורין להבטל ממנה' (אבות ב, טז). והנה, אהובי, בני, כל זה הם דברי רבנו ז"ל, שעליהם נאמר: החפץ יחפץ והחדל יחדל, מי שאינו רוצה להטעות את עצמו ויודע בנפשו היטב את אשר חטא ופגם, ובפרט בחטא המגנה הזה של

פגם הברית, שעל-ידי-זה עקר את מִחַ מִחֲשַׁבְתּוֹ לְגַמְרִי, ואינו יכול להבין אֶפְלוּ פְּשׁוּטָם שֶׁל דְּבָרִים, אין לו עצה אחרת, להגיע אל קנין התורה, אלא אם ילך בדרך זו, שגלה לנו רבנו ז"ל, שהוא דרך קלה מאד ומתקה לחיף, ומי שרוצה להודות על האמת יודה, אף כמו שכל דבר שבקדשה הסמ"ך-מ"ם יש לו את שלוחיו, למנע ולעכב את הדבר שבקדשה, ובפרט אלו שגשלו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליהם עובר הסמ"ך-מ"ם ביותר לעקר אותם משגי עולמות, ולכן הקים רשעים ארורים שהם מסטרא דערב-רב, אשר אינם מתבישים לצאת נגד דברי רבנו ז"ל, ומחברים חבורים שטיות והבלים דרשות של סרק ודפי, העקר לא לקיים בפשיטות את דברי רבנו ז"ל, ומלבישים עצמם במצוות כדרך היצר הרע (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), העקר למנע אותך שלא תקיים את דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות כמו שאתה רואה בדרךיו, והם מתחכמים בחכמות של הבל, ולא מתבישים להטות מדבריו הקדושים, והם חכמים בעיניהם, אוי להם ואוי לנפשם, יאבדו הם ואֶלֶף פיוצא בהם, ודבור אחד מדברי רבנו ז"ל לא יזוז כהוא זה. ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר,

להתישב מה עבר עליך כבר בחיים חיותך, שנפלת במקום שנפלת ונכשלת במה שנכשלת, ועכשו בא רבנו ז"ל ונותן לך עצה נוראה ונפלאה מאד, איך שאפלו קטן ופגום כמוך, שאתה כל-כף רחוק מהתורה הקדושה, גם-כן תוכל להגיע אל השגת התורה, אם רק תלך בדרך הנפלאה הזו שגלה לנו רבנו ז"ל. אבל בהכרח שתדע, שבשביל הבחירה והנפסיון הקים הסמ"ד-מ"ם שועלים קטנים מחבלי פרמים, שנכנסו גם בחדרו של רבנו ז"ל, ומקררים את בני הנעורים לא ללמד בדרך זו, אשר מי שמכיר את השועלים האלה, יודע שהם אנשים פסולים, ונולדו בפסול, רחמנא לצלן, והם פגומים מאד והדיוטים, הדוחקים את עצמם בראש, אשר מי שצין אמת יש לו, רואה תכף-ומיד, אשר הם נשמות פגומות, רחמנא לישזבן, ובמקום שיסלקו את דעתם המטנפת, והם בעצמם יקימו את דברי רבנו ז"ל האלו, עוד זאת הם מקררים את אחרים, שלא יקימו את דברי רבנו ז"ל, והם תולים בוקי סריקי פלפולי הבל, שטיות והבלים, העקר לא לקים את דברי רבנו ז"ל. ולכן ראה, אהובי בני, מה לפניך, חוס וחמל על נפשך האמללה, כי מה תעשה ליום פקודה? ! ומה תשיב לשולחך דבר? !

הלא כְּשִׁיגִיעַ הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְהַשָּׁעָה הָאֲחֵרוֹנָה
 בְּחַיִּיךָ, מִי יוּכַל לְעֹזֵר לְךָ — אִם לֹא אֱלוֹ הַפְּרָקִים
 מְשֻׁנִּיּוֹת וְהַדְּפִים גְּמָרָא וְהַסִּימָנִים שְׁלַחַן עָרוּף וְכוּ'
 וְכוּ', שְׁגֵרְסַתְּ בְּכָל יוֹם בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה,
 כִּי כָּבֵד אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה,
 פְּרָשָׁה נט, סִימָן ב') עַל פְּסוּק (מְשָׁלִי לֹא, כה): "עֹז
 וְהִדָּר לְבוּשָׁה וּתְשֻׁחַק לְיוֹם אֲחֵרוֹן", עֹז וְהִדָּר
 לְבוּשָׁה שֶׁל תּוֹרָה, וּתְשֻׁחַק לְיוֹם אֲחֵרוֹן, אֵימָתִי הִיא
 שׁוֹחֶקֶת? מִתָּן שְׂכָרָה לְעֵתִיד לְבוֹא; כִּי שׁוֹחֶק מִי
 שְׁשׁוֹחֶק אֲחֵרוֹן; הֵינּוּ בְּזֵה הָעוֹלָם קָמִים רְשָׁעִים
 אָרוּרִים וְחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיקִים וּמִתְלוֹצְצִים מֵהֶם,
 עַד שֵׁשׁ רַבִּים שְׂמֵתְרַחֲקִים מִהַקְּדוּשָׁה עַל־יְדֵי
 הַרְשָׁעִים הָאָרוּרִים הָאֵלּוּ שְׁנוּלְדוּ בַּפְּסוּל, רַחֲמָנָא
 לְצַלָּן, וּמִי שְׁזוּכָה לְיִשׁוּב הַדַּעַת אִמָּתִי שְׁיָבוֹא הַיּוֹם
 וְלֹא יִשְׂאָר מִמֶּנּוּ פְּלוּם, רַק מֵה שֶׁהֵכִין לְעֲצָמוֹ
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵינּוּ שְׁלֵמֵד בְּכָל יוֹם: מְקָרָא, מְשֻׁנָּה,
 הִלְכָה, מְדַרְשׁ, הִלְכוֹת וְאַגְדוֹת, בְּרִיּוֹתוֹת וְתוֹסְפוֹת,
 וְרַק זֶה מֵה שִׁיקַח עִמּוֹ לְעוֹלָם הַנִּצְחִי, אָדָם כְּזֶה אֵין
 יְכוּלִים לְמַנְעוֹ וּלְעַכְבּוֹ, כִּי אֲדַרְבָּה, הוּא שׁוֹחֶק
 מֵאֵלּוּ הַרְשָׁעִים וְהַקְּלִי עוֹלָם, וְאֵינּוּ רוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב
 אֵלֵיהֶם, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁהֵם שְׁלִיחֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְמַנְעוֹ
 מִלְּהִגִּיעַ אֶל הַטּוֹב הַנִּצְחִי. כִּי בֵּאמַת אִפְלוּ מִי

שְׁכַבְר חָטָא בְּכָל מִינֵי חָטָאִים שְׁבַע עוֹלָם, וּבִפְרָט
 בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַד שֶׁהִלְבִּישׁ
 עֲצָמוֹ בְּבִגְדִים צוּאִים, אִי אֶפְשָׁר לְנַקוֹת אֶת עֲצָמוֹ,
 אֲלָא עַל-יְדֵי לַמּוּד הַתּוֹרָה, אִם יִלְמַד בְּסִדְר־דְּרָף־
 הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנּוֹ ו"ל, אֲשֶׁר הוּא דְרָף קַל וְנָעִים
 מְאֹד. וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוּת,
 בְּצִיעַת הַפֶּת, הַלְכָה ה', אוֹת יג): עֲקַר הַטְּהָרָה
 מִהַבְּגָדִים הַצּוּאִים הַנֶּאֱחָזִים בְּכָל אֶחָד, שֶׁמֵּהֵם כָּל
 הַמְּגִיעוֹת וְהַעֲפוּבִים מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֲקַר
 הַטְּהָרָה מֵהֵם הִיא עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרְאת בְּאֵר
 מֵיִם חַיִּים, וְנִהְרָ שְׂאִינוֹ פּוֹסֵק וּמַעֲזֵן הַמִּתְגַּבֵּר, כִּי
 אֵלּוֹ הַבְּגָדִים הַצּוּאִים שֵׁשׁ לְכָל אָדָם כָּל זְמַן שֶׁלֹּא
 תִקַּן חָטָאִיו, וּבִפְרָט מִי שֶׁנִּתְלַכְלַךְ כְּמוֹ שֶׁנִּתְלַכְלַךְ,
 רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן, בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מִתְעוֹרְרִין וּמִתְגַּבְּרִין עָלָיו
 הַמְּגִיעוֹת וְהַמְּסַכִּים בְּכָל פַּעַם, וּמִשְׁתַּטְּחִים לְפָנָיו
 וּמִפְּסִיקִים מְאֹד מְאֹד בֵּינוֹ לְבֵין הַקִּדְשָׁה, כְּמוֹ נִהְרָ
 הַמְּפָסִיק מִמֶּשׁ. וְאֵלּוֹ הַבְּגָדִים הַצּוּאִים הֵם בְּחִינַת
 יוֹן מְצוּלָה, בְּחִינַת טֵיט הַיּוֹן שֶׁמִּתְדַבֵּק מְאֹד בְּכָל
 פַּעַם, וּמִשָּׁם בָּאוֹת כָּל הַנְּפִילוֹת וְהַתְּרַחֲקוֹת שֶׁל
 הַרְבֵּה בְּנֵי-אָדָם מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אֶפְלוּ אִם
 מִתְעוֹרֵר לְפַעֲמַיִם לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, תִּכְרַף

משתטחים כנגדו ואינם מניחים אותו להתקרב, וכן בכל פעם. ועל זה צעק דוד המלך, עליו השלום, בשביל כלל ישראל: "טבעתי בין מצולה ואין מעמד" וגו', הצילני מטיט ואל אטבעה" וגו' (תהלים סט ג-ט). ועקר התקון לזה הוא התורה הקדושה, כי התורה היא מקור מים חיים, שמטהרת מכל הגלולים והטנופים, בחינת "וירקתי עליכם מים טהורים" וגו' (יחזקאל לו, כה). וכמאמרם ז"ל (תנחומא פי תבוא ג): מה המים אין העולם יכול לעמד בלא הם, ואדם מטהר עצמו בהם, כן אין העולם יכול לעמד בלא תורה, והתורה מלמדת את האדם איך יטהר; כי הנכנס אל תוף התורה כמו שגכנס לתוף מעין מים המטהר את האדם מכל מיני טמאות. וזה צריך כל אדם לידיע, שאפלו אם הוא כמו שהוא, אם יברח בכל פעם אל התורה, וילמד בכל יום הן הרבה או מעט, על-ידי-זה התורה תוציא אותו מחטאיו המרבים, כי כח התורה עולה על הכל, כי היא חכמתו יתברך, וכשאדם לומד תורה, אזי נכנס בתוף האין סוף ברוך הוא, ואם על-כל-פנים אי אפשר לו מחמת פרנסה או שאר מניעות, על-כל-פנים כשיקבע עצמו על התורה ללמד בכל יום

יְהִיָּה אִיף שְׁיִהְיָה, וַיַּעֲבֹר עָלָיו מָה, הוּא יַחְזִיק
 בְּסִדְרֵ-דָרְךָ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲזִי בּוֹדָאֵי סוּף
 כָּל סוּף יְהִיָּה נִטְהָר מִכָּל הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים, וַיִּתְקַרֵּב
 לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ בְּאַמֶּת. כִּי אֶף-עַל-פִּי שֶׁהֵם נֹסְבִים
 מְאֹד בְּהָאָדָם, וּבְכָל פַּעַם שֶׁמִּתְעוֹרֵר הָאָדָם לְהֵשֶׁם
 יִתְבָּרֵךְ, הֵם מִתְגַּבְּרִים בְּיֹתֵר, וְכַמוּכָא בְּכַתְבֵי
 הָאֲר"י ז"ל, שֶׁיֵּשׁ שְׁהַמְצוּלוֹת יָם שֶׁהֵם הִהָרְהוּרִים
 רָעִים וּמְגַנְיִים מִתְגַּבְּרִים עֲלֵיהֶם בְּיֹתֵר, בְּפֶרֶט בְּעַת
 עֲסָקָם בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן אִם לֹא
 נִיחַ אֶת מְקוֹמוֹ, וַיִּכְרִיחַ מִחֲשֻׁבְתּוֹ לְהִמְשִׁיכָהּ לְתוֹךְ
 תּוֹרָה וּתְפִלָּה בְּכָל פַּעַם יְהִיָּה אִיף שְׁיִהְיָה, בּוֹדָאֵי
 סוּף כָּל סוּף הַתּוֹרָה תִּטְהָר אוֹתוֹ מִכָּל הַזְּהֻמוֹת
 וְהַלְכוּכִים שֶׁנֶּפֶל לָשֶׁם, כִּי הַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת נְהַר
 שְׁאִינוּ פּוֹסֵק וּמַעֲזֵן הַנוֹבֵעַ שְׁאִין שׁוֹם טְמֵאָה
 וְלִכְלוּף יְכוּלִים לְהִתְקַיֵּם בְּנִגְדָה, כִּי כָּל הַטְּמֵאוֹת
 וְהַגְּלוּלִים הִיא שׁוֹטְפֵת אוֹתָם, וּמִבְטָלֵת אוֹתָם בְּרָגַע
 קָל. רַק שֶׁהַעֲקָר שְׁיִהְיָה חֲזָק בְּזֵה, כִּי אַחֲרֵי-כֵן הֵם
 חוֹזְרִים וּמִתְגַּבְּרִים בְּיֹתֵר, וְצָרִיךְ לְחַזֵּר וּלְבָרֵחַ אֶל
 הַתּוֹרָה, וְכֵן בְּכָל פַּעַם. וְזֵה בְּחִינַת 'קִבְעַת עֵתִים
 לַתּוֹרָה' (שְׁבַת לֹא:), קִבְעַת דִּיקָא, שְׁיִהְיָה עֲסָק
 הַתּוֹרָה אֲצִלוּ בְּקִבְעוֹת גְּדוּלָה, אֲפִלוּ מִי שְׁאִינוּ
 עוֹסֵק בַּתּוֹרָה כָּל הַיּוֹם, כִּי אִם אֵילוּ עֵתִים וְשָׁעוֹת,

על-כל-פנים צריך להזהר שיהיו אלו העתים והשעות בקביעות גדולה בכל יום חק ולא יעבר, כדי שיברח בכל פעם למקום מים חיים המטהרים מכל הטמאות והבגדים הצואים, ועל-ידי-זה נכון לבו יהיה בטוח שסוף כל סוף יזכה לצאת מהשאול תחתית ומתחתיו שגפל אליו. וזה בדוק ומנסה, ואף שבין כך הוא שוכח מה שלמד, כבר גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כו) איתא בספרים (עין קהלת רבה, פרשה א', סימן יג), שבשביל זה נתנה השכחה, כדי שתהא התורה חביבה על לומדיה תמיד כשעה ראשונה, פי על-ידי השכחה, כשחוזר ובא ולומד אפלו מה ששכר למד, היא אצלו כחדשה וחביבה עליו. ואיתא (עין אבות דרבי נתן, פרק כז, סימן ג'): משל על הלומד ושוכח, ששכרו אנשים למלא חביות, והחביות היו נקובות, וכל מה שהיו שופכין לתוך החביות נשפך לחוץ, והטפשים אמרו, הואיל וחוזר ונשפך לחוץ, למה לנו ליגע ולמלא, מאחר שאחר-כך נשפך! אבל התכם אמר, מה לי בזה? הלא פורעין לי על היום, ושכרי לא יקפח מכל יום ויום, פי אני משכר לימים, ומה לי אם נשפך?! כך אף-על-פי ששוכח למודו, שכרו לא יקפח מכל יום ויום. ודע שלעתיד

מזכירין את האדם כל מה שלמד, אף אם שכח, גם בני-אדם השומעים התורה של הצדיק האמת ואינם מבינים אותה, לעתיד בעולם הבא יבינו, פי עקר התורה היא להנשמות, שבעולם הבא יהיו הנשמות בקיאים ומשיגים היטב את התורה שלמד ושמע האדם בעולם הזה; אשרי המבלה ימיו בתורה ועבודה הרבה. ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפגוף, חוס וחרמל על נפשך האמללה, מאחר שנפלת במקום שנפלת, והיצר הרע מתגבר עליך, בכל מיני הרהורים רעים ומחשבות זרות והסתכליות רעות, עד שאתה בא להטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שעל-ידי-זה אתה מתלבש בבגדים צואים, אי אפשר להנצל מזה אלא על-ידי למוד התורה הקדושה, ללמד בסדר-הרף-הלמוד של רבנו ז"ל. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (קדושין לב:) אם פגע בך מגול זה משכהו לבית-המדרש; פי עקר התגברות היצר הרע הוא על-ידי הגויל של הבגדים הצואים, ועל-פן קראו חכמינו הקדושים את היצר הרע מגול, והתקון הוא רק על-ידי מימי התורה, שילמד תורה בהתמדה רבה ובתשוקה חדשה בכל יום בסדרון, פרק אחר פרק במשניות, דף אחר דף בגמרא, סימן אחר

סימן בשלחן ערוך, ופרשה אחר פרשה במדרש, וכן בשאר הלמודים: זהר ותקונים, ספרי קבלה וחסידות, וספרי מוסר ויראים וכו' וכו'; כי עקר המלחמה כנגד היצר הרע היא רק על-ידי התורה, כי כח התורה גדול מאד שאפלו מי שגלפד בעברות, חס ושלום, ונדמה לו שאי אפשר לו לצאת משם, אם אף-על-פי-כן היתה קובע לו שעורים קבועים לתורה בכל יום ויום, היתה כח התורה מתגבר עד שגם הוא היתה נתקן ויוצא משם סוף כל סוף. אפלו שפכר נכשל במה שנכשל, ואפלו שעדין עובר עליו מה שעובר, אף הבעל-דבר מתגבר על זה בעצמו לבטלו מהתורה. והעקר מחמת שלאו כל אדם יכול לנצח את היצר הרע על-ידי עסק התורה בזמן מועט, רק הרב צריכים להתגבר לעסק בתורה ימים ושנים הרבה עד שינצחו אותו. ובתוך כך עובר על האדם מה שעובר, ועל-ידי-זה רוצה הבעל-דבר להפילו מעסק התורה, מחמת שנדמה לו שאין מועיל לו עסק התורה, חס ושלום, כי הלא רואה שעוסק בתורה ועדין הרע שלו בתקפו, וכן שוכח מה שלומד, על-כן מתנבל עליו הבעל-דבר להסיתו ולדחותו, חס ושלום, מהתורה לגמרי. ועל זה

אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכוֹת ה.): יִזְכִּיר לּוֹ יוֹם הַמִּיתָה; כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאָר לוֹ מִימֵי חַיּוֹ, רַק מֵה שֶׁעָשָׂה אֵיזָה טוֹב וְעָסַק בַּתּוֹרָה בְּכָל יוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי הֵלֵא יִצְטָרֵף לַתָּן דִּין וְחֶשְׁבוֹן, וּמֵה יַעֲנֶה לְיוֹם פְּקוּדָה?! וְעַל-יָדֵי שֶׁנִּזְכָּר בְּכָל זֶה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מִתְחַזֵּק בְּעָסַק הַתּוֹרָה, יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִיָּה, וְאִזּוֹ סוּף כָּל סוּף הַמְּאֹר שְׂבָה יִחְזִירוּ לְמוֹטָב (פְּתִיחַתָּא דְאִיכָּה רַבְתִּי); כִּי אִם יִהְיֶה חֶזֶק בְּעָסַק הַתּוֹרָה, וְיִלְמַד בְּסִדְר־דְּרֵף-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנּוּ וְ"ל, אִזִּי בּוֹדָאֵי יִזְכֶּה לְהַפְשִׁיט מֵעַלְיוֹ הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים, וְלִנְצַחַת הַיָּצָר הָרַע בְּשַׁלְמוֹת, עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא מְקוּר מִיָּם חַיִּים. הָעֵקֶר לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גָּדוֹל מְאֹד, וְלֹא יִטְעֶה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב בְּשׁוּם פְּנִים וְאָפֶן, וְאִזּוֹ אִם יִהְיֶה עֵקֶשׁן גָּדוֹל, וְיִלְמַד בְּסִדְר־דְּרֵף הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנּוּ וְ"ל, סוּף כָּל סוּף יִצָּא מֵהַפֶּחַ שֶׁנִּפְּלֵ אֵלָיו, וְיִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְיִכְלַל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

תפלה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד דבר שיכול להציל את האדם מכל מיני צרות ויסורים כמו תפלה והתבודדות, שירגיל את עצמו ללכת למקום פנוי אשר אין שם בני-אדם, וידבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, אשר רבנו ז"ל גלה לנו אשר כל הצדיקים הגדולים לא הגיעו אל מדרגתם, אלא על-ידי תפלה והתבודדות, שהרגילו את עצמם לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן צז), שעל תפלות ותחנונות ובקשות הסדורות מכבר, כבר יודעין מהם כל המחבלים והמקטרגים, והם אורבים על הדרךכים של אלו התפלות, מחמת שיודעים מהם מכבר, כמו למשל על הדרך הכבושה הידועה ומפרסמת לכל, שם אורבים רוצחים וגזלנים תמיד, מחמת שיודעים מדרך זו כבר, אבל פשהולכין בנתיב ודרך חדש, שאינו נודע עדין, שם אינם יודעים לארב כלל, כמו-כן לענן התפלה והשיחה בינו לבין קונו, אין מי שיארב עליה, כי השיחה שמדבר האדם עצמו בינו

לְבִין קוֹנוֹ הִיא דְרֹךְ חֲדָשָׁה וּתְפִלָּה חֲדָשָׁה, שֶׁהָאָדָם
 אוֹמְרָה מִלְּבוֹ מִחֲדָשׁ, עַל־כֵּן אֵין הַמְקַטְרְגִים
 מְצוּיִים כָּל־כֶּף לְאָרֶב, וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן הַזְהִיר מְאֹד
 גַּם עַל אֲמִירַת שְׁאָר תַּחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת, וְאָמַר (לְקוּשִׁי־
 מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צח) לְעִנְיַן הַתַּחֲזָקוֹת
 בְּהַתְּבוּדָדוֹת וּתַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת, כִּי הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַח
 גְּדוֹל לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם, אֶף־עַל־פִּי שֶׁנִּדְמָה לְהָאָדָם
 שְׂאִין לוֹ לֵב, אֶף־עַל־פִּי־כֵן כְּשֵׁי־דָבַר הַרְבֵּה דְבָרֵי
 הַתְּעוֹרְרוֹת וּתַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת וְכִיּוֹצֵא, זֶהוּ בְּעֶצְמוֹ
 שֶׁמִּדְּבַר הוּא בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת לְבוֹ וּנְפִשׁוֹ
 לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּבְחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ה, ו): "נְפִשִׁי
 יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ", שֶׁהַדְּבוּר בְּעֶצְמוֹ הוּא הַתְּגַלּוֹת הַנְּפִשׁ
 וְהַלֵּב. וְלִפְעָמִים עַל־יְדֵי שֵׁי־דָבַר הַרְבֵּה, אֶף־עַל־פִּי
 שֶׁיִּהְיֶה בְּלֹא לֵב כָּלֵל, אֶף־עַל־פִּי־כֵן יָבוֹא אַחֲר־כֶּף
 עַל־יְדֵי־זֶה לְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בְּלֵב וּנְפִשׁ. וְהַכָּלֵל
 — כִּי הַדְּבוּר בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ לוֹ כַח גְּדוֹל. וְאָמַר רַבֵּנוּ
 ו"ל (לְקוּשִׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צה) לְעִנְיַן
 הַתְּבוּדָדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבִין קוֹנוֹ וְאֲמִירַת תְּהִלִּים
 וּתַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת, טוֹב מְאֹד כְּשֶׁזּוֹכִין לְאֲמָרָם בְּלֵב
 שָׁלֵם בְּאֵמֶת, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְכַכּוֹת לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
 כִּבְּן הַבּוֹכֶה לִפְנֵי אָבִיו. אָבֵל אָמַר, שֶׁכִּשְׁהָאָדָם
 אוֹמֵר תַּחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת, וְחוֹשֵׁב בְּלֵבוֹ וּמְצַפֶּה

שִׁיבְכָה, זאת המחשבה אינה טובה, והיא מבלבלת גם־כן את דעתו, כי מחמת זה אינו יכול לומר הבקשות בלב שלם בשלמות, כי צריכין בשעת אמירת תחנונות ובקשות להרחיק מעצמו כל מיני מחשבות חוץ שבעולם, רק לכון דעתו אל הדבורים שהוא מדבר לפני השם יתברך, פֶּאֶשׁר יִדְבֵר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְאִזּוּ מִמִּילָא בְּנִקְל יתעורר לבו, עד שיבוא לבכיה גדולה באמת, אֲבָל כִּשְׁחוֹשֵׁב וּמְצַפֶּה עַל זֶה שִׁיבְכָה, אִזִּי זֶה וְזֶה אֵינוֹ עוֹלָה בְּיָדוֹ, כִּי הָאֲמִירָה בְּעֶצְמָה נִתְּבַלְבְּלָה עַל־יְדֵי־זֶה, כִּי זֶה שְׁחוֹשֵׁב וּמְצַפֶּה שִׁיבְכָה, הוּא גַם־כֵּן בְּחִינַת מַחְשְׁבָה זֶרָה שֶׁמְבַלְבֵּלַת הַכּוֹנֵן, שְׂאִינוֹ יָכוֹל לִשְׁמַע הֵיטֵב מֵה שֶׁהוּא מְדַבֵּר עַל־יְדֵי־זֶה; כִּי הָעֵקֶר לְדַבֵּר הַדְּבוּר בְּאֵמֶת לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּלִי שׁוּם מַחְשְׁבוֹת אַחֵרוֹת כָּלָל, וְאִם יִזְכֶּה לְבִכְיָה בְּאֵמֶת — מֵה טוֹב, וְאִם לֹא — לֹא, וְלֹא יִבְלַבֵּל אֲמִירָתוֹ בְּשִׁבִיל זֶה. וְלָכֵן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ נִגְעִי לְכַבּוֹ וּמְכַאוֹבִיו, יִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַכֵּת לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּנִי־אָדָם, וַיִּדְבֵר וַיִּשְׁיַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וּבְפֶרֶט מִי שֶׁחָטָא בְּפָנִים הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לִידַע אֲשֶׁר אֵי אֲפֹשֶׁר לְצֵאת מִזֶּה אֲלֵא עַל־יְדֵי שִׁירְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר

הרבה עמו יתברך בעקשנות גדולה מאד. וכמוכא בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, זין נסף, הלכה ד', אות יז): מי שרוצה לחוס על נפשו, שלא יאבד את עולמו, חס ושלום, צריך לחפש ולחקר מאד אחר האמת, כדי לשוב אל השם יתברך באמת, פי אולי מטעה אותו דעתו באיזה דרך לא טוב, חס ושלום, מחמת שלא זכה לציר אור התורה כראוי, מחמת שפלי המחין שלו אינם בשלמות מחמת פגם הברית. ועקר התקון לכל זה הוא צעקה ותפלה ושיחה והתבודדות בינו לבין קונו, שצריכין לצעק הרבה להשם יתברך במסירת גפש, עד שכמעט תצא גפשו ממש, חס ושלום. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (תענית ח.): אין תפלתו של אדם נשמעת אלא אם-כן משים גפשו בכפו. וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן צט), שעקר ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו בשלמות הוא כשיפרש שיחתו כל-כף לפני השם יתברך, עד שיהיה סמוך מאד שתצא גשמתו, חס ושלום, עד שכמעט יגוע, חס ושלום, עד שלא תהיה גשמתו קשורה בגופו, פי אם פחוט השערה מעצם צערו וגעגועיו וכסופיו להשם יתברך באמת; פי עקר תקון הברית לזכות לצאת מגלות התאוה הזאת

בשְׁלֵמוֹת, הוּא עַל-יְדֵי צַעֲקָה הַרְבֵּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שְׂצָרִיכִין לְצַעֵק שְׁבַעִין קָלִין לְפָחוֹת, וּבְאֵלוֹ שְׁבַעִין קָלִין כְּלוּלִין קוּלוֹת וּצַעֲקוֹת וּתְפִלוֹת וּתְחִנוּנִים הַרְבֵּה לְאִין מְסַפֵּר כָּל יְמֵי חַיָּו שֶׁל הָאָדָם, כִּי שְׁבַעִים שָׁנִים שֶׁל הָאָדָם הֵם כְּנֶגֶד שְׁבַעִים פָּנִים לַתּוֹרָה, שְׂצָרִיף הָאָדָם לְזִכּוֹת לְהֵן. וְכֹל אֶחָד יְכוּל לְהִבִּין בְּנַפְשׁוֹ כַּמָּה הוּא רְחוֹק עֲדִין אֶפְלוֹ מִבְּחִינַת פָּנִים אֶחָד לַתּוֹרָה, מִכָּל שֶׁכֵּן מִכָּלֵם. וְעַל-כֵּן אֶפְלוֹ אִם לֹא פָּגַם הַרְבֵּה וְאֶפְלוֹ אִם כָּבַר צַעֵק הַרְבֵּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְעַסֵּק הַרְבֵּה בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת, אַף-עַל-פִּי-כֵן מֵאַחַר שֶׁעֲדִין לֹא הִשִּׁיג אֶפְלוֹ חֶלֶק אֶלְף וּרְבֵבָה מִזֶּה, בְּוֹדָאֵי כַּמָּה וְכַמָּה הוּא צָרִיף עֲדִין לְצַעֵק לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כָּל יְמֵי חַיָּו. וְכָבַר יְדוּעַ שְׂאִסוּר לִיָּאֵשׁ אֶת עֲצֻמוֹ מִן הַצַּעֲקָה לְעוֹלָם, כִּי אֶפְלוֹ אִם פָּגַם מְאֹד, וְאֶפְלוֹ אִם עֲדִין הוּא כְּמוֹ שְׁהוּא אִם לֹא יִיָּאֵשׁ אֶת עֲצֻמוֹ מִן הַצַּעֲקָה וּתְפִלָּה וּתְחִנוּנִים, יְכוּל לְזִכּוֹת לְהַתְגַּלּוֹת אֵלוֹ פָּנִים לַתּוֹרָה בְּאַמֶּת, וְאֶפְלוֹ לְכָל הַשְּׁבַעִים פָּנִים, כִּי הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ טוֹב לְכָל, רַק שְׂצָרִיכִין אִיזוֹ אֶתְעַרְוּתָא דְלַתְתָּא. וְהַעֲקָר לְצַעֵק הַרְבֵּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, עַד שְׂיִזְכֶּה לְשַׁבֵּר כָּל הַתְּאוּוֹת, וְהַעֲקָר הוּא תְּאוּת נְאוּף שְׁבוּעֶרֶת מְאֹד בְּאָדָם, וּבַפְּרָט מִי שְׁנֹכָשׁל כָּבַר

בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלִיו לְצַעֵק הַרְּבֵה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וַיִּלָּךְ לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֶׁם בְּנֵי-אָדָם, וּבַפָּרֶט בְּשָׂדֵה וּבִיעָר, וַיִּצְעַק שֶׁם קוֹלֵי קוֹלוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ ע' קָלִין מִמֶּשׁ, וְאִזּוּ יִזְכֶּה לְהַתְּגַלוֹת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת שְׂבָעִים פְּנִים לַתּוֹרָה. וְלִכְלֹל זֶה אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת, כִּי אִם בְּכַח הַצְּדִיקֵי אֱמֶת, שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת מִשֶּׁה-מְּשִׁיחַ, שֶׁעַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי תוֹרָתָם הִקְדוּשִׁים זוֹכִים לִידַע דְּרָכֵי הַתְּמִימוֹת בְּאֱמֶת, אֲשֶׁר הִלְכוּ בָּהֶם אֲבוֹתֵינוּ מֵעוֹלָם, וְאִזּוּ "הוֹלֵךְ בְּתָם יֵלֵךְ בְּטַח" (מְשָׁלֵי י, ט), וַיְכּוֹלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי-זֶה לְכָל טוֹב. וְלִכֵּן אֶהוּבֵי, בְּנֵי הַיְקָר, רְאֵה מָה לְפָנֶיךָ, הַרְגֵל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר הַרְּבֵה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדְּבּוּר הוּא הַיְסוּד בְּהַתְּקַרְבוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּכְבֹר אֱמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צו), אֲשֶׁר לְעִנְיַן הַתְּבוּדוֹת צְרִיכִין לְהִיּוֹת רְגִיל מְאֹד מְאֹד בְּזֶה; הֵינּוּ לְפָרֵשׁ שִׁיחַתּוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם יוֹם. וְאָמַר: שְׂאֵפְלוֹ כְּשִׂאִין יְכוּלִין לְדַבֵּר כָּלֵל, אֲפֵלוֹ כְּשִׂמְדַבְּרִין רַק דְּבּוּר אֶחָד גַּם-כֵּן טוֹב מְאֹד. וְאָמַר: שְׂאֵפְלוֹ אִם אֵינּוּ יְכוּלִין לְדַבֵּר רַק דְּבּוּר אֶחָד, יִהְיֶה חֲזָק בְּדַעְתּוֹ, וַיִּדְבֹר אוֹתוֹ הַדְּבּוּר כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים בְּלֵי שְׁעוֹר וְעַרְף. וְאֲפֵלוֹ אִם יְבַלֶּה כְּמָה

וכִּמָּה יָמִים בְּדַבּוּר זֶה לְבַד, גַּם זֶה טוֹב, וַיְהִי־הָ תְּזַק
 וְאֲמִיץ, וַיִּרְבֶּה לְדַבֵּר אוֹתוֹ הַדְּבַר פְּעָמִים אֵין
 מִסְפָּר, עַד שִׁירַחֵם עָלָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּפְתַּח פִּיו,
 וַיּוֹכַל לִפְרֹשׁ שִׁיחָתוֹ. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (שִׁיחֹת־הַר"ן,
 סִימָן סח), עַל עֲגִין הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁפֶל
 אָדָם יְדַבֵּר וַיִּשִׁיחַ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וַיִּישָׁב עֲצָמוֹ
 הַיֵּטֵב מֵהוּא הוּא עוֹשֶׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וַיִּרְחַם עַל עֲצָמוֹ,
 וַיִּפְרֹשׁ בְּפִיו בְּתַחֲנוּנִים וּבְפִיּוּסִים לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן
 מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּזְכֶּהוּ בְּרַחֲמָיו הַמְּרַבִּים לְהִתְקַרֵּב
 לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּשְׁתַּדֵּל לְהִמָּצִיא לוֹ טַעֲנוֹת
 וּבִקְשׁוֹת עַל זֶה. וְעֲגִין שִׁיחָה זוֹ יְהִי בַלְשׁוֹן אֲשֶׁפְּנוּ
 שְׁמֵדְבָרִים בָּהּ. וּבְעֲגִין תּפִּלָּה וְהִתְבּוֹדּוֹת הַרְבֵּה
 לְדַבֵּר עִמּוֹ הַרְבֵּה מְאֹד בְּעֲגִין זֶה, כִּי מִי שֶׁיִּרְגֵּל
 עֲצָמוֹ לְנַהֵג הַנְּהֻגָה זוֹ בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פְּנִים שְׁעָה
 אַחַת, בּוֹדָאי יִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת,
 וְאִף אִם לִפְעָמִים הוּא רוֹאֶה שְׁמֵקָיִם הַנְּהֻגָה זוֹ יָמִים
 וְשָׁנִים, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין לֹא יִזְכֶּה לְהִתְקַרְבוֹת
 בְּרְאוּי, אִף-עַל-פִּי-כֵן יִחַזַּק עֲצָמוֹ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, כִּי
 סוּף כָּל סוּף יוֹעִיל לוֹ בּוֹדָאי. וְאָמַר, שְׁדוּד הַמְּלָךְ,
 עָלָיו הַשְּׁלוֹם, יִסַּד מִזֶּה סֵפֶר תְּהִלִּים, וְאָמַר, שֶׁעַקֵּר
 הִתְבּוֹדּוֹת שֶׁל דָּוִד הַמְּלָךְ הָיָה עַל מִטָּתוֹ, בְּעַת
 שֶׁשָּׁכַב עַל מִטָּתוֹ, וְכִסָּה עֲצָמוֹ בְּסָדִין, אִזְ הָיָה מְדַבֵּר

וּמְשִׁיחַ כָּל לְבוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ו, ז): "אֲשַׁחֲהוּ בְּכָל לַיְלָה מִטְּתִי בְּדַמְעֹתַי" וְגו'; אֲשֶׁרֵי מִי שִׁירְגִיל עֲצָמוֹ לְקִיָּם הַנְּהַגָּה זֶה הָעוֹלָה עַל הַכֹּל. וּבִכְפָּרֵט מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכַאוּבָיו, שֶׁחָטָא יָמִים וְשָׁנִים נִגְדוֹ יִתְבַּרֵךְ, עָלָיו לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ הַנּוֹרָא וְהַנְּפֹלָא הַזֶּה — לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו בְּתַמְיִמוֹת וּבִכְפִּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וַיִּסְלַק חֲכָמְתוֹ הַמְדַמָּה לְגַמְרֵי, וַיְהִיָּה עַקְשָׁן גְּדוֹל בְּדַבָּר זֶה, וְאֵף שֶׁבִּתְחִלָּה יִדְמָה לוֹ שְׂאִין מִי שְׂשׁוּמֵעַ אוֹתוֹ, עִם כָּל זֹאת לֹא יַעֲזֹב אֶת מְקוֹמוֹ, כִּי הַדְּבּוּר יֵשׁ לוֹ כַח גְּדוֹל לְאָדָם — הֵן לְקָרֵב וְהֵן לְרַחֵק. וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, שְׁלוֹת הַקֶּן, הַלְכָה ה', אוֹת יט), אֲשֶׁר הָאָדָם צָרִיךְ לִידַע עֲצָם הַתְּרַחֲקוּתוֹ מִהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן יִדַע וַיֵּאֱמִין, שֶׁמַּצַּד רַחֲמֵי יִתְבַּרֵךְ הוּא קְרוֹב מְאֹד לְכָל אָחָד וְאָחָד, אֲפִלּוֹ לְהִרְחֹקִים מְאֹד. וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי הַדְּבּוּר, כִּי עַל-יְדֵי הַדְּבּוּר אָנוּ יְכוּלִין לְקִרְוֹת אוֹתוֹ מְרַחֵק מְאֹד, וְהוּא מִתְקָרֵב אֵלֵינוּ עַל-יְדֵי-זֶה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה, יח): "קְרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאֵיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֱמֶת". וְכַתִּיב (דְּבָרִים ד, ז): "וַיְמִי גוֹי גְּדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹקִים קְרִבִּים אֵלָיו, כִּי אֵלֹקֵינוּ בְּכָל

קראנו אליו". וְזֶה בְּחִינַת (יְשַׁעְיָה נז, יט): "בּוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם", הֵינּוּ עַל-יַדֵי בְּחִינַת הַדְּבוּר, עַל-יַדֵי-זֶה דִּיקָא זּוֹכִין לְבְּחִינַת (שָׁם): "שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב", בְּחִינַת הַהֲתַרְחֲקוּת וְהַהֲתַקְרְבוּת; הֵינּוּ שְׁהֲרֵבָה פְּעָמַיִם הָאָדָם מְרַגֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ שֶׁהוּא הַכִּי גְרוּעַ, וְאֵין לוֹ שׁוּם תְּקֵנָה כָּלָל, בְּפָרֵט מִי שְׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, נִכְנָס בּוֹ דְּפֹאוֹן וְיֵאוּשׁ, וְעַל-יַדֵי-זֶה נִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא רַחוּק לְגַמְרֵי, וְלִהְפּוֹף אִם הוּא בָּא אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֵת, אֲזִי הוּא מְגַלָּה לוֹ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קְרוֹב אֵלָיו מְאֹד, אִם רַק יִפְתַּח אֶת פִּיו לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, כִּי בּוֹ בְּרַגַע שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא נִדְבֵק בְּאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, זֶה הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְתַאֲר וּלְשַׁעַר כָּלָל. וְזֶה עֲנִין שֶׁל הַהֲתַרְחֲקוּת וְהַהֲתַקְרְבוּת, הֵינּוּ שְׂיֹדֵעַ בְּאֱמֵת הַהֲתַרְחֲקוּת מֵצַד עַצְמוֹ וְהַהֲתַקְרְבוּת מֵצַד רַחֲמֵי יִתְבַּרַךְ. וּמִי שֶׁנּוֹתֵן לֵב לְדַקְדֵק וּלְהִבִּין פְּרוּשׁ הַמַּלּוֹת שֶׁל הַמִּקְרָא הַזֶּה: "בּוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם", יוֹכֵל לְהִבִּין מִזֶּה עֲצוֹת אֵיךְ לְהַתְחַזֵּק בְּעֲנִין הַשִּׁיחָה בֵּינּוּ לְבִין קוֹנּוֹ, שְׁזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן לְעֲנִין רַחוּק וְקְרוֹב, כִּי עַל-יַדֵי הַשִּׁיחָה בֵּינּוּ

לבין קונו יוכל לפרש ולשיח הכל לפני השם
 יתברך, לפרש בשיתתו עצם התרחקותו מהשם
 יתברך, ואף-על-פי-כן יתקרב להשם יתברך על-
 ידי-זה דיקא, על-ידי שיזכר עצם רבוי רחמיו
 יתברך בלי שעור, פאשר גלו לנו אבותינו ורבותינו
 ו"ל. אבל על-פי-רב השיחה בעצמה קשה מאד, כי
 בעצם התרחקותו אין לו דבורים לדבר כלל, פידוע
 למי שרוצה להרגיל עצמו בזה, אבל כבר הזהיר
 לנו רבנו ו"ל להתחזק בכל מיני התחזקות לנהג
 הנהגה זאת בכל יום, כי ההכנה והרצון שמכין את
 עצמו ורוצה לדבר, רק שאינו יכול לדבר, גם זה
 יקר מאד אצלו יתברך, ואם יהיה חזק בזה הרבה,
 בודאי יעזר לו השם יתברך, ויכרא לו דבורים
 בבחינת "בורא ניב שפתים", בורא דיקא, ועל-ידי-
 זה דיקא זוכה לבחינת "שלום שלום לרחוק
 ולקרוב". וכמו שקתוב (משלי טז, א): "לאדם
 מערכי לב, ומה מענה לשון", שהאדם צריך
 להעריך לבו, הינו בחינת ההכנה שאדם מכין את
 עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, שזה בעצמו
 דבר גדול מאד, שאדם יושב ומחכה ומצפה
 בכסופין רבים שיוכל לחזר אליו יתברך, ויפתח
 לבבו לשפף שיח ותפלה אליו יתברך, ואזי השם

יתברך שולח לו דבורים לתוך פיו, בבחינת "ומה'
 מענה לשון", וכמו שכתוב (תהלים נא, יז): "אדני
 שפתי תפתח וגו', שהשם יתברך בעצמו פביכול
 פותח לו את שפתיו לדבר ולשוח את אשר בלבו,
 כי הכל מאתו יתברך, רק האדם צריך להכין את
 עצמו ברצונות ובכסופין קדושים, והשם יעזרו
 לדבר ולפרש שיחתו פראוי בשלמות. ולכן ראה,
 אהובי, בני, מה לפניך, ואף שעבר עליך כבר
 בחייך כל מיני צרות ויסורין ועגמת נפש וחלישות
 הדעת ושברון לב, מרירות והרפתקאות וכו' וכו',
 הרגל את עצמך לברח אליו יתברך, ותשיח ותספר
 את כל אשר עם לבבך עמו יתברך, ותהיה עקשן
 גדול על דבר זה, ואף שיהיה נדמה לך כאלו אין
 רוצין אותך ואין שומעין אותך, עם כל זאת תדע
 כי אין עצה אחרת בזה העולם, רק לברח אליו
 יתברך, ואם תהיה חזק בזה, תראה ישועה גדולה,
 ואפלו שלעת עתה מתגבר עליך יצרך מאד מאד
 עד שנדמה לך כאלו אבד מנוס ותקוה, זכר את כל
 הדבורים שדבר עמנו רבנו ז"ל בענין תפלה
 והתבודדות, שלא להניח מעט מקצת מקומו,
 ולהיות חזק מאד בדבור ובשיחה, לדבר ולשיח את
 כל אשר עם לבבו עמו יתברך, אשר כל דבור

ודבור הוא כלי להמשכת שכירת עזו יתברך. וכבר
 אמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, חזקת מטלטלים,
 הלכה ה', אות ג'), אשר צריך כל אדם להתחזק בכל
 פעם בתפלה ובתחנונים, בהתבודדות ובצעקה
 להשם יתברך, יהיה איה שיהיה, אפלו אם יעבר
 עליו מה. כי אפלו אם רואה שאינו פועל, חס
 ושלום בתפלתו, אדרבה, הרע מתגבר עליו ביותר,
 אף-על-פי-כן ידע ויאמין שפועל הרבה בתפלתו
 ובצעקתו, כי על-כל-פנים צעקתו ותפלתו הם
 בבחינת מחאה, המבאר בדין חזקת קרקעות, שכל
 זמן שהוא מוחה, אז אין חזקת המחזיק מועלת
 כלום; כמו-כן לענין זה, גם-כן, כי קדשת כל אחד
 מישראל הוא בחינת קדשת ארץ ישראל, קדשת
 הברית, וכשהרע מתגבר על האדם בתאוות
 ובמדות רעות, ובפרט בתאוות גאוף, זה בחינה
 שרוצים לגרשו, חס ושלום, מהסתפח בנחלת השם
 שהוא ארץ ישראל מקור הקדשה, קדשת הברית,
 וכל מה שחותר לשוב לקדשתו אין מניחין אותו
 מעצם ההתגרות שמתגריין בו. והוא אינו מתגבר
 נגדם כראוי. ועל-כן כשמתגבר אף-על-פי-כן
 בתפלה וצעקה להשם יתברך, אזי לא יוכלו לגרשו
 ולכבש חלקו בארץ ישראל, קדשת הברית, חס

ושלום, בשום אפן, כי תפלתו וצעקתו היא בחינת מחאה, שעל-ידי-זה אין יכולה הסטרא אחרא להחזיק בנחלתו, חס ושלום, בשום אפן, כי אין 'חזקה' מועלת כשיש מחאה נגדה; ועל-כן ראה להיות חזק בדבר זה, למחות על-כל-פנים בכל יום לפניו יתברך, שאינך חפץ לעשות את המעשים המגנים האלו, אלא היצר הרע והסטרא אחרא והקלפות והערב-רב מתגברים עליך מאד. ואם תהיה חזק בעבודה קדושה זו בכל יום ויום חק ולא יעבר, שתבא לצעק אליו יתברך, סוף כל סוף ישברו כל המחיצות וכל המניעות שמסבכות אותך לחזר אל הקדשה, ותזכה להפלל בחי החיים באין סוף ברוך הוא, ויאיר עליך אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה עד מאד, והבן למעשה מה לפניך.

תשובה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין לך דבר העומד בפני התשובה, כי הוא יתברך אב הרחמן,

וּמִצָּפָה לְתִשׁוּבַתְךָ שֶׁל רְשָׁעִים, וְאִינוּ חֲפִץ בְּמִיתַתְךָ, וְכִמְאֲמָרְםׁ ו'ל' (פְּסָחִים קִיט.): יְדוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרוּסָה מִתַּחַת בְּנִפְי הַחַיּוֹת, כְּדִי לְקַבֵּל בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה; וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה יט, סִימָן ד'): אֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פּוֹסֵל לְבַרְיָה, אֲלָא הַכֹּל הוּא מְקַבֵּל, שְׁעָרִים נִפְתָּחִין בְּכָל שְׁעָה, וְכֹל מִי שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ לְהִפָּנֵס — יִפָּנֵס; כִּי אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד חֲשׁוּבָה תְּשׁוּבָה, עַד כְּדִי כָּךְ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרַכּוֹת לד): מְקוּם שְׁבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים, צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵין עוֹמְדִין, כִּי אָדָם שֶׁכָּבַר הִזָּה בְּנוֹקְבָא דְתַהוֹמָא רַבָּא, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הִחְלִיט לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אֵין דְּבַר לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי הוּא יִתְבַּרַךְ אוֹהֵב בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה. וְאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה יג, סִימָן יא): "כִּירֵיעוֹת שְׁלֹמָה" (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ה), מֵהַשְּׁלֹמָה הַזֹּאת מִתְלַכְלַכְתָּ וְחוֹזֶרֶת וּמִתְלַבֶּנֶת, כָּךְ יִשְׂרָאֵל אִף-עַל-פִּי שֶׁהֵם חוֹטְאִים, הֵם שְׁבִים בְּתִשׁוּבָה לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַבֵּל תְּשׁוּבַתְךָ; וְעַל-כֵּן אֵל יִפְתָּךְ יִצְרָךְ כָּאֵלוֹ אֲבָד מְנוּס וְתִקְנָה מִמֶּךָ, וְכֵאלוֹ עָשִׂיתָ דְּבָרִים כָּאֵלוֹ, שְׂאִין מוֹעִילָה עֲלֵיהֶם תְּשׁוּבָה, וְאֵפְלוּ פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁהוּא הַחֲטָא הַכִּי מִגְּנָה

והכי משקץ, כי הוא רוצח נפשות בניו ובנותיו, עם כל זאת גם לו מועילה תשובה. וכמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות ה"ר, סימן עא) בענין מה שפתיב בזהר הקדוש (וישב קפת. ויחי ריט:), שעל פגם הברית, בפרט מאן דאושיד זרעא ברקניא, חס ושלום וכו', אין מועילה תשובה. אמר על זה רבנו ז"ל, שאין הדבר בן, רק על הכל מועילה תשובה. ואמר שבזה המאמר זה, אין שום אדם מבין הפשט, רק הוא לבד. והפלל — שבאמת מועילה תשובה בודאי על חטא זה אפלו אם הרבה לפשע, חס ושלום בזה, וכמוכא (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן מט), שעקר התשובה לבל יעשה עוד מכאן ולהבא, והוא מכרח לעבר באלו המקומות והענינים שהיה בתחלה, ולהתנסות שם, וכשמרחם על עצמו עכשו, ואינו עושה עוד מה שעשה מקדם, ומשבר תאותו, זהו עקר התשובה. וכן מוכא בדברי מוה"רנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, תפלין, הלכה ב', אות יא), וזהו בחינת אסור החמור של הוצאת זרע לבטלה, חס ושלום, על-פי מה שמוכא (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן לד), שהנקדה השורה אצל הברית-שלום היא קבועה בקדשה תמיד, ואינה יוצאה לחוץ, וגם אינה מאירה למטה, כי אם

על־יְדֵי בְּחִינַת מַלְכוּת פֶּה, וְעַל־כֵּן הִטָּפָה הַקְּדוּשָׁה שְׂיֻצָּאת מִן הַיְסוּד, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֹר הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה הַשּׁוֹרָה אֶצֶל כָּל אָדָם, אֲסוּר לְהוֹצִיאָה לְחוּץ, כִּי אִם עַל־יְדֵי בְּחִינַת מַלְכוּת, דִּהְיִנוּ בֵּת זִוּגוֹ, וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה מִזֶּה תְּקוּן גָּדוֹל, דִּהְיִנוּ תְּקוּן הַשְּׁבִירוֹת שְׁנִשְׁבְּרוּ בְּעַת בְּרִיאַת הָעוֹלָם; כִּי כָּל הַזּוּגִים הַקְּדוּשִׁים, הֵם כְּדֵי לְבָרֵךְ וּלְתַקֵּן בְּחִינַת הַפְּלִים הַנִּשְׁבְּרִים, כַּמּוּבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, וְעַל־כֵּן עָקַר הַזּוּג בְּשַׁבָּת, שְׂאִזּוּ מְאִירָה הַנִּקְדָּה, אֲבָל כְּשַׁחַס וְשָׁלוֹם, מוֹצִיא הִטָּפָה לְבִטְלָה, גַּמְצָא, שְׁחַס וְשָׁלוֹם, מִמְּשִׁיךְ אֹר הַנִּקְדָּה שְׁבִיטוֹר לְחוּץ, וְכֵאלוּ מִתְרִיב אֶת הָעוֹלָם, שְׁנוֹתֵן לָהֶם יְנִיקָה, חַס וְשָׁלוֹם, מִבְּחִינַת אֹר הַנִּקְדָּה בְּעֲצָמָה שְׁגַמְשַׁכְתָּ לְחוּץ, וְהוּא מְחַדֵּשׁ שְׁבִירַת פְּלִים, כַּמּוּבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל; כִּי לֹא דֵי שְׂאִינוּ מְתַקֵּן הַפְּלִים הַנִּשְׁבְּרִים, עַל־יְדֵי אֹר הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אִם אֲדַרְבָּה! שְׁחֻזֵר וּמִמְשִׁיךְ אֹר הַנִּקְדָּה לְחוּץ, וְחֻזְרִים הַפְּלִים לְהַשְׁתַּבֵּר, מֵאַחַר שְׂאִין פְּלִים לְקַבֵּל הָאֹר. וְעַל־כֵּן אָמְרוּ שֶׁהוּא כְּאֵלוֹ עוֹקֵר מִזְלוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי עוֹקֵר הַנִּקְדָּה שֶׁהִיא עָקַר שְׂרַשׁ חִיּוּתוֹ. וְעַל־כֵּן אָמְרוּ, שְׂאִין מוֹעִילָה לוֹ תְּשׁוּבָה, כִּי אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְשׁוּב, כִּי לְהִכֵּן יִשׁוּב? מֵאַחַר שְׁפָגַם בְּהַנִּקְדָּה בְּעֲצָמָה; כִּי כָּל זְמַן

שנשארה הנקדה קיימת — מועילה תשובה, אבל זה שפגם בהנקדה בעצמה וכאלו עוקר נקדתו, חס ושלום, להיכן ישוב?! אבל באמת אף-על-פי-כן אין דבר שעומד בפני התשובה. וכמוכא בכל הספרים, שאף-על-פי-כן אם יעשה תשובה יתכפר לו בנדאי. אף עקר תשובתו היא רק על-ידי צדיק הדור שהוא בחינת נקדה הפללית, שמשם מקבלין כל הנקדות, וזה מאחר שפגם בנקדה שלו בעצמה, על-כן מכרח לקבל אור הנקדה מחדש, וזה אי אפשר כי אם על-ידי צדיק הדור שהוא שרש כל הנקדות, ועל-כן יש לו כח להאיר לו הנקדה מחדש, כי שם שרש כלם. וכן מוכן בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה') על פסוק (משלי טו, לא): "אזן שמעת תוכחת חיים", שעקר תקון ענין זה הוא על-ידי צדיק הדור, עין שם; והנה מאחר שזמן הדין אין מועיל לו תשובה, ואף-על-פי-כן יש לו תקנה, אם הוא מתחרט ומתחנן לפני המקום ברוך הוא, הנה זה הוא רק חסד חנם מלפניו יתברך שיקבל בתשובה, מי שאין ראוי לקבל, וזהו בעצמו תקונו; כי כשזוכה לעורר רחמי השם יתברך עליו — לקבלו בתשובה, גמצא, שהוא מעורר ומגלה חסד חדש לגמרי, מה שלא

הִזָּה מֵעוֹלָם, כִּי הַחֶסֶד אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אִינּוּ נִתֵּן לְכַפֵּר לוֹ מֵאַחַר שְׂאִין מוֹעִילָה לוֹ תְּשׁוּבָה, כִּי מֵה שְׂמוֹעִילָה תְּשׁוּבָה לְכָל הַחֲטָאִים הוּא רַק מֵצַד הַחֶסֶד, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה ח', סִימָן ה'): חֶסֶד אוֹמֵר יִבְרָא שֶׁהוּא גּוֹמֵל חֲסָדִים וְכוּ'; כִּי הַחֶסֶד מְסַר נַפְשׁוֹ בְּעֵבוֹר כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וּבִקְשׁ שְׂיִבְרָאוּ אֶת הָאָדָם אִף שְׂאֵמֶת אֲמָרָה אֵל יִבְרָא, עֵינַן שָׁם; וּמֵאַחַר שְׁלֹזָה אֵין מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה, גִּמְצָא, שֶׁהַחֶסֶד אֲשֶׁר מֵעוֹלָם, שֶׁהוּא מַחֲיֵב שְׂתוֹעִיל תְּשׁוּבָה לְכָל הַחֲטָאִים, אִינּוּ מוֹעִיל לוֹ, מֵאַחַר שְׂאֵמְרוּ שְׂאִין מוֹעִילָה לוֹ תְּשׁוּבָה. וּבִבְאֵמֶת כֶּךָ רְאוּי לוֹ, מֵאַחַר שְׂפָגָם בְּהִנְקָדָה, וְהִנְקָדָה הִיא אוֹר הַחֶסֶד, וּמֵאַחַר שְׂפָגָם בְּאוֹר הַחֶסֶד — אֵין לוֹ תְּשׁוּבָה, כִּי שָׁם פָּגָם. עַל-כֵּן כְּשֶׁהָשָׁם יִתְבָּרַךְ רוּחָה לְרַחֵם עָלָיו, הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד חֲדָשׁ, שְׂלֵא הִזָּה מֵעוֹלָם, כִּי עֲתָה הוּא יִתְבָּרַךְ מִחֲדָשׁ חֶסְדּוֹ לְתַמְקֵן וְלִמְחַל אֲפִלוֹ עַל זֶה הָעוֹן גַּם-כֵּן, וְזֶה הוּא עֵקֶר תְּקוּנּוֹ, מֵאַחַר שֶׁעֲתָה בְּהִכְרַח גִּמְשֵׁךְ חֶסֶד חֲדָשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְמַקֵּן, כִּי חוֹזֵר לְקַבֵּל גִּנְקָדָה חֲדָשָׁה עַל-יְדֵי הַחֶסֶד הַחֲדָשׁ. כִּי הִנְקָדָה הִיא חֶסֶד, וּמֵאַחַר שֶׁנִּמְשָׁךְ עֲתָה חֶסֶד חֲדָשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֵצְמוֹ מְקַבֵּל אוֹר הִנְקָדָה שֶׁהִיא חֶסֶד, וְזֶהוּ תְּקוּנּוֹ, וְהִבֵּן;

הרי שלף לפניך, שגם על החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה מועילה תשובה, וזה עקר הנסיון של הבעל עברה, שנכשל בחטא המגנה הזה, שבהכרח שישמע שאין לו תקנה, ואם יהיה חכם, וימסר את נפשו לתקן את אשר שחת, ולא ישמע לשום ברירה שבעולם הרוצה לרחקו, אלא ידביק את עצמו בעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ולא ישמע ולא יאבה לשום מתנגד לרחקו מרבנו ז"ל ומתלמידיו הקדושים שבכל דור ודור, אז נכון יהיה לבו בטוח, שהכל יתקן בתכלית התקון; כי הוא יתברך אב הרחמן, ומרחם על כל בריותיו, ולכן בשביל הבחירה והנסיון הוא שולח לאדם רשעים ארורים, שינדברו על צדיקים ועל ספריהם הקדושים, כאלו אסור להתקרב אליהם, וכאלו אסור להסתפל בספרים אלו, עפרא לפומייהו, ומי שיש לו שכל ומרחם על עצמו, ומתבונן היטב איך הספרים האלו מחזקים ומחיים ומשמחים ומאמצים ומעודדים אותו, אינו מסתפל על שום ברירה שבעולם, וממשיך ללמד ולהגות בספרים הקדושים של הצדיק האמת ומתלמידיו הקדושים, ומכל שפן שמוסר נפשו להתקרב אל הצדיק האמת בעצמו, ואינו מסתפל על שום מונע ומעכב

שבעולם, מאחר שיודע שרק זו תקנתו הנצחית. ומי שאין לו שכל, תכף-ומיד כששומע איזה רשע ארור, טמא ומשקץ ומתעב מדבר נגד ספרים קדושים, שמגלים ומפרסמים אמתת מציאותו יתברך, הוא מתרחק ונמשך אחר אלו הרשעים וקלי עולם, טמאים ומטמאים. וכן מוכא בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, תפלין, הלכה ד', אות ד'); אשר הצדיקים הגדולים האמתיים צריכים להשתמש עם זו הדעת הגבוהה מאד, שהיא בחינת מחלקת דקדשה, ששמים נסיון לאדם, שיצטרף לשמע מחלקת עליהם ועל ספריהם, והכל בשביל לגרש סטרין אחרנין, כדי לקרב הרחוקים מאד מאד שפגמו בטפי המח, שעליהם נאמר (משלי ב, יט): "כל באיה לא ישובון, ולא ישיגו ארחות חיים"; כי פגמו בטפי המח, שהוא בחינת חיים, ועל-כן קשה להם לשוב לארחות חיים. אבל השם יתברך מלא רחמים, וחושב מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח (שמואל-ב יד, יד), ועל-כן שולח לנו צדיקים גדולים ונוראים מאד, ועל-ידי הדעת הגבוהה של בחינת מחלקת דקדשה, שהיא בחינת מקיפין, על-ידי-זה דיקא הם מתקנים ומחזירים בתשובה, אפלו אלו הרחוקים, שפגמו בטפי המח,

כמוֹבא בלְקוּיטֵי-מוֹהַר"ן (חלק א', סימן ה'), וְאִין
הַמְרִיבָה אֵלָא בְשִׁבִילָךְ, כְּדֵי שְׁתָּשׁוּב מִמּוֹת לַחַיִּים
וְכוּ', עֵינ שָׁם. כִּי לְכַאוּרָה הֵם יְכוּלִים לְהִתְרַחַק
עַל-יְדֵי-זֶה, עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקֶת שֶׁבֵּין הַצַּדִּיקִים, כִּי
אִין יוֹדְעִין אִיךָ לְהִתְקַרֵּב, וְקָשָׁה לָהֶם קִשְׁיוֹת
עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקֶת. נִמְצָא, שְׁיִכּוּלִין, חֵס וְשָׁלוֹם,
לְהִתְרַחַק יוֹתֵר עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקֶת, אֲבָל בְּאֵמֶת
הַמַּחְלָקֶת דְּקִדְשָׁה הִיא דִּיקָא תְּקוּנָם; כִּי בְּאֵמֶת רְאוּי
לָהֶם לְהִרְחִיקֵם מִלְּשׁוֹב בְּתָשׁוּבָה, כִּי עֲלֵיהֶם נֹאמֵר:
"כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן", אֲבָל תִּכְף כְּשִׁמְרָגִישִׁין
זֹאת, וְרוֹאִין וּמְבִינִים שְׁמֵרְחִיקִים אוֹתָם, וְכִמוֹ שֶׁכְּתֹב
רַבְּנוּ ז"ל שָׁם: וְכוּדָאֵי אֵלוֹ לֹא הִיָּה נִפְגָּם מַחְדָּ, לֹא
הִיָּה גִשְׁמַע לָךְ הַמְרִיבוֹת שֶׁבֵּין הַצַּדִּיקִים, וְאִין
הַמְרִיבָה אֵלָא בְשִׁבִילָךְ. וּבְזֶה מִשְׁמִיעִין אוֹתָךְ
תּוֹכְחָה עַל שְׁפָגְמַת בְּטַפֵּי מַחְדָּ, שֶׁעַל זֶה נֹאמֵר:
"כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן" וְכוּ', עֵינ שָׁם; נִמְצָא, שֶׁבְּזֶה
בְּעֲצֻמוֹ מִשְׁמִיעִין אוֹתָם תּוֹכְחָה, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי-
זֶה הוּא תְּקוּנָם, כְּשִׁרוֹאִין בְּעֲצֻמָּן שְׁנִשְׁמַע לְאֲזַנֵּיהֶם
הַמַּחְלָקֶת שֶׁבֵּין הַצַּדִּיקִים הַשְּׁלֵמִים, וְאֲזִי הֵם
מְבִינִים שְׁמֵרְחִיקִין אוֹתָם מִהַקְדָּשָׁה, וְאֲזִי הֵם
מִתְחִילִים לְרַחֵם עַל עֲצֻמָּן, וּמִסְתַּכְּלִים בְּעֲצֻמָּן הֵיכָן
הֵם בְּעוֹלָם, שְׁפָגְמוּ כָּל-כָּף, עַד שְׁמֵרְחִיקִין אוֹתָן.

ואזי ההתרחקות היא תכלית ההתקרבות; כי באמת לאמתה אין שום דבר שיעמד בפני התשובה, ואף-על-פי שכתוב: "כל באיה לא ישובון" וכו', ואיתא בזהר, שאין מועילה תשובה על פגם טפי המח, אף-על-פי-כן באמת לאמתה מועילה תשובה. וכמוכא בכל ספרי מוסר, וכמו ששמעתי מפי רבנו ז"ל בפרוש, רק מחמת שפגם כל-כף על-כן הוא צריך להתנסות ולהצטרף ולעמד בנסיון הזה של ההתרחקות הזאת, דהינו שירחיקו אותו כל-כף בכל מיני התרחקות, דהינו שכותבין עליו שאין מועילה תשובה וכו', וכשהוא פתי וסכל, ואינו מרחם על עצמו, שלא לאבד את עולמו, חס ושלום, אזי מוצא פטור לעצמו להתרחק מן התשובה, מאחר שכבר נכתב עליו, שאין מועילה לו תשובה, חס ושלום, אבל מי שחושב באמת על התכלית שלו, ויש לו רחמנות על עצמו, אזי אף-על-פי שרואה כל מיני התרחקות שבעולם, ואף-על-פי שכתוב עליו שאין מועילה לו תשובה, אף-על-פי-כן אין מסתכל על זה כלל, אדרבה יש לו רחמנות יותר על עצמו, כי אף-על-פי-כן מה יהא בסופו, ומה יעשה ליום פקודה?! ומי שאינו רוצה להטעות את עצמו, שלא לאבד את עולמו,

חס ושלום, כל מה שמוצא ורואה שמרחקין אותו יותר, הוא מרחם על עצמו יותר, וצוּעַק אֶל הַשָּׁם יתְבַרַךְ יותר ויותר מעמקא דלבא, עד ישקיף וירא השם יתְבַרַךְ מַשְׁמַיִם; כִּי בְּאֵמַת הַשָּׁם יתְבַרַךְ חֲפִץ חֶסֶד הוּא, וְאִין שׁוּם דְּבַר שְׁיַעֲמַד בְּפָנֵי הַתְּשׁוּבָה, וְכִמוּ שְׁמַצִּינוּ כְּבָר בְּכֶמָה וְכֶמָה רְשָׁעִים גְּדוּלִים שְׁפָגְמוּ בְּטַפֵּי הַמַּח וְכִפְרוּ בְּעֶקֶר, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן נִתְקַבְּלוּ בַתְּשׁוּבָה. וְאִזִּי כְּשִׁזְזָה לַעֲמַד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה, וְשָׁב בַתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה, אַף־עַל־פִּי שְׁנֹדְמָה לוֹ שְׁמַרְחִיקִין אוֹתוֹ, אִזִּי הַשָּׁם יתְבַרַךְ מְרַחֵם עָלָיו, וְנִתְקַרַב עַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא, עַל־יְדֵי שְׁעֲמַד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה שֶׁל הַהִתְרַחֲקוּת שֶׁהֶצְרַךְ לְשִׁמְעַ מַחְלַקַת מְרַשָּׁעִים אֲרוּרִים הַמְדַבְּרִים נֶגֶד סְפָרֵי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת וְתַלְמִידָיו הַקְדוּשִׁים, וְכַנְּגַד הַצַּדִּיק הָאֵמֶת בְּעַצְמוֹ, וְהֵבֵן. וְזֶהוּ בְּעַצְמוֹ בְּחִינַת מַחְלַקַת דְּקַדְשָׁה שֵׁישׁ בֵּין הַצַּדִּיקִים הָאֵמֶתִיִּים, אֲשֶׁר הִרְבֵּה פְעָמִים הַסֵּמ"ךְ־מ"ם וְגִנְדָא דִּילִיָּה מִתְלַבְּשִׁים בְּמִי שְׁמַתְלַבְּשִׁים בְּאַנְשִׁים רִיקִים וּפּוֹחֲזִים, שֶׁהֵם מוֹלִיכִים לְשׁוֹן־הָרַע מִצַּדִּיק אֵמֶת לְצַדִּיק אֵמֶת, וְגוֹרְמִים בִּינֵיהֶם פְּרוּדִים, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה מִתְרַחֲקִים מֵהֶם כִּדְּוַע מַה שְׁקוּרָה הַיּוֹם בְּעוֹלָם, שֶׁתְּמִיד יֵשׁ בְּעַלִּי מַחְלַקַת וּבְעַלִּי לְשׁוֹן־הָרַע שְׁעוֹשִׂים פְּרוּדִים בֵּין הַצַּדִּיקִים

האמתיים, ומי סובל? רק אלו הרחוקים מהקדשה, המונעים החפצים לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, עם כל זאת בשביל הבחירה והנפסיון ההכרח שיהיה ככה, שיבואו רשעים ארורים ויעשו פרוידים בין הדבקים, ויעזרו מחלקת על גדולי מבחרי הצדיקים. וזה מפלאי ההשגחה, איך שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בהשגחה נוראה ונפלאה מאד, ונותן פח לבחירה, עד שהרע והשקר יהיה להם פח יותר מן הטוב והאמת. ובאמת גנוז בכל זה סוד וחכמה אמתית; כי באמת לאמתה, על-ידי זו הדעת דיקא הם מקרבין ומשיבין ממנות לחיים את אלו שפגמו בטפי המוח, אך מי שהוא פתי וסכל "כסוס כפרד אין הבין" (תהלים לב, ט), אזי מתרחק יותר על-ידי-זה, על-ידי שרואה מחלקת שבין הצדיקים האמתיים, אבל מי שיש לו מוח בקדקדו, אזי שומע תוכחת חיים על-ידי-זה ששומע המריבות שבין הצדיקים האמתיים, כי רואה על-ידי-זה גדל התרחקותו מהשם יתברך, שנתרחק כל-כף, עד שנשמעו לאזניו המריבות שבין הצדיקים, ונזכר על-ידי-זה גדל הפגם שפגם בטפי המוח, כי אם לא היה נפגם מוחו. לא היה שומע המריבות. ואזי מתחיל לרחם

על עצמו, מאחר שרואה ומבין גדל התרחקותו מהקדשה, ואזי נתקרב על-ידי-זה דיקא; כי באמת המחלקת שבין הצדיקים האמתיים היא באמת רק בשביל לקרב ולהשיב את הרחוקים ממנות לחיים וכו', כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'): ואין המריבה אלא בשבילך, כדי שתשוב ממנות לחיים וכו', עין שם; ועל-כן ראה, אהובי, בני, מה לפניך, אף שכבר נשללת בחטא המגנה הנה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהוא החטא הכי חמור בעולם, כי הוא רוצח נפשות בניו ובנותיו, עם כל זאת עקר תשובתך היא על-ידי שתתקרב אל הצדיק האמת שהוא יכול לקרב גם אותך אל הקדוש-ברוך-הוא, ולהמשיך עליך אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. אף ההכרח לך שתשמע מחלקת ומריבות בשביל הבחירה והנפיון, ואם תרחם על עצמך, ותדע אשר רק הצדיק האמת מבין אותך, והוא השאיר אחריו ברכה — ספרים קדושים המגלים אמתת מציאותו יתברך בגלוי נפלא מאד, ודיקא על ידם אתה יכול לחזור בתשובה שלמה — אם תתחזק במסירות נפש הכי גדולה, להשאר אצל הצדיק האמת, וללמד ולהגות בספריו הקדושים. אז בודאי ישוב

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וִירַחֵם עָלֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְתַקּוֹן
 נִצְחִי, אֲבָל אִם תִּתְפַּתֵּה וְתִלָּךְ אַחַר אֱלוֹ הַרְשָׁעִים
 הָאֲרוּרִים, שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂדֵינן יְהוּדָאִין, מְסֻטְרָא
 דְּעַרְב־רַב, הַחֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וּמִתְלוֹצְצִים
 מִסְפָּרֵיו הַקְדוֹשִׁים, אֲזִי אַתָּה אֲבוּד מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. עַל-כֵּן רְאֵה מָה לְפָנֶיךָ, אֱהוּבִי,
 בְּנִי, אִם אַתָּה רוֹצֵה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אַל
 תִּתְבַּלְּבַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֵוֹלָם, וְתִחְזִיק אֶת עַצְמְךָ
 בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת וּבְסִפְרֵיו הַקְדוֹשִׁים, וְאֲזִי וְשָׁב וְרָפָא
 לְךָ, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִקְבַּל אֶת תִּשׁוּבָתְךָ, וְהִבֵּן
 לְמַעֲשֶׂה.

תהלים

צָרִיךְ שִׁתְּדַע, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ גְּלוּה
 לְנוּ רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג): מִי
 שְׂרוֹצֵה לְזָכוֹת לְתִשׁוּבָה, יִהְיֶה רְגִיל בְּאֲמִירַת
 תְּהִלִּים, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּל לְתִשׁוּבָה, כִּי יֵשׁ
 נו"ן שְׁעָרֵי תִשׁוּבָה וּמ"ט שְׁעָרִים יְכוּל כָּל אָדָם

לכנס בהם ולהשיגם, אף שער החמשים הוא בחינת התשובה של השם יתברך בעצמו כביכול, כי גם אצלו יתברך מצינו בחינת תשובה, כמו שכתוב (מלאכי ג, ז): "שובו אלי ואשובה אליכם", ואלו המ"ט שערי תשובה, הם בחינת מ"ט אותיות שיש בשמות שנים-עשר שבטי יה, כי כל שער ושער יש לו אות ממ"ט אותיות השבטים, והנה הכל חפצים ליראה את שמה, ואף-על-פי-כן לאו כל אדם זוכה לעשות תשובה, כי יש אחד שאין לו התעוררות כלל לתשובה, ואפלו מי שיש לו התעוררות לתשובה, אינו זוכה להגיע אל האות והשער של תשובה השןף לו; ואפלו אם מגיע לשם, יכול להיות שהשער של תשובה סגור, ומחמת כל זה אין האדם זוכה לתשובה, ועל-ידי אמירת תהלים אפלו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה, הוא מתעורר לעשות תשובה, וגם זוכה על-ידי תהלים להגיע אל השער והאות השןף לו ולפתח השער. נמצא, שזוכה על-ידי תהלים לעשות תשובה. וזה בחינת (שמואל ב, כג, א): "ונאם הגבר הקם על", ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (מועד קטן טז:), שהקים עלה של תשובה, "ונעים זמירות ישראל" (שם), כי על-ידי בחינת

"נעים זמירות ישראל", דהינו ספר תהלים שיסד,
 על-ידי-זה הקם עלה של תשובה. פי על-ידי
 תהלים זוכין לתשובה כנ"ל. ונה שאמרו רבותינו,
 זכרונם לברכה (עבודה נרה ד:): 'לא היה דוד ראוי
 לאותו מעשה, אלא כדי להורות תשובה ליחיד'
 וכו'; נמצא שעקר הוראת התשובה על-ידי דוד
 המלך. ועקר התשובה של דוד המלך היא ספר
 תהלים, שאמרו בהתעוררות גדולה מאד, וברוח-
 הקדש, עד שכל אחד ואחד כפי מה שהוא יכול
 למצא את עצמו בתוך ספר תהלים ולזכות
 לתשובה על-ידי אמירת תהלים כנ"ל. ועקר
 הודפכות שנים-עשר שבטי יה, שהם מ"ט אותיות,
 שהם בחינות מ"ט שערי תשובה, היה במצרים,
 שהוא בחינת מצר הגרון, שהוא בחינת תשובה
 עלאה (כמובא בכתבי האר"י ז"ל, ועין שם והבן היטב);
 ועל-כן אחר שגזדככו שם במצרים, וזכו לצאת
 משם, ספרו מ"ט ימי הספירה, שהם כנגד מ"ט
 שערי תשובה, שהם בחינת מ"ט אותיות הנ"ל,
 וביום החמשים, אז: "וירד ה' על הר סיני" (שמות
 יט, כ), זה בחינת: "ואשובה אליכם", בחינת
 התשובה של השם יתברך בעצמו כבכול, בחינת
 שער החמשים כנ"ל. וזהו (שם א, א): "ואלה"

שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו [באון] — סופי תבות הם אותיות ת'ה'ל'י'ם' ואותיות ת'ש'ו'ב'ה', פי על-ידי תהלים זוכין לתשובה, שהיא בחינת שמות בני ישראל הבאים מצרימה וכו', פי מ"ט שערי תשובה הם בחינת מ"ט אותיות שיש בשמות בני ישראל הבאים מצרימה להזדבף שם כנ"ל: וזה שאנו רואין, שבימי תשובה דהינו באלול ועשרת ימי תשובה כל ישראל עוסקין אז באמירת תהלים, פי אמירת תהלים מסגלת לתשובה כנ"ל; ועל-כן הוא דבר גדול מאד לעסק תמיד באמירת תהלים, פי תהלים הם התעוררות גדולה מאד מאד להשם יתברך, אשרי שיאחז בו. ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניך, אילו סודות גדולים גלה לנו רבנו ז"ל ממעלת אמירת תהלים, עד שמסגל לתשובה, וזוכה להפגס אל השער השני אליו. וכן הרבה רבנו ז"ל לדבר תמיד עם אנשי שלומנו בענין מעלת אמירת תהלים, ופעם אחת דבר עם אחד ואמר לו, שעקר אמירת תהלים לומר כל מזמורי התהלים על עצמו, למצא את עצמו בתוך כל מזמור ומזמור. ושאל איך? ופרש לו רבנו ז"ל קצת; כי כל המלחמות שבקש דוד המלך, עליו

השָׁלוֹם, שִׁיִּצִילֵהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵהֶם, הַכֹּל צְרִיכִין לְפָרֵשׁ לְעַצְמוֹ עַל מַלְחַמַת הַיִּצָּר הַרַע וְחִילוּתָיו, וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה בְּשָׂאֵר הַמְּזֻמָּרִים. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: אֵיךְ יִפְרֹשׁ לְעַצְמוֹ הַפְּסוּקִים שֶׁדוּד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, מְשַׁבַּח אֶת עַצְמוֹ, כְּגוֹן: "שְׁמֵרָה נַפְשִׁי כִּי חֹסֵיד אָנִי" (תהלים פו, א), וְכִיּוֹצֵא בָּנָה. הַשִּׁיב לוֹ: גַּם זֶה צְרִיכִין לְפָרֵשׁ עַל עַצְמוֹ, כִּי צְרִיכִין לְדוֹן אֶת עַצְמוֹ לְכַף זְכוּת וְלִמְצֵא בְּעַצְמוֹ אִיזוֹ זְכוּת וְיִנְקָדָה טוֹבָה, אֲשֶׁר בְּבַחֲיַנֵּת הַנִּקְדָּה טוֹבָה הַזֹּאת הוּא בְּחִינַת חֹסֵיד, וְכִיּוֹצֵא. וְאָמַר לוֹ רַבְּנֵנוּ ו'ל': הֲלֹא אֲצֵל יְהוֹשֵׁפֶט כְּתִיב (דְּכָרֵי הַיָּמִים ב יז, ו): "וַיִּגְבֶּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה'", שֶׁבְּדַרְכֵי ה' וְעַבְדָּתוֹ יִתְבָּרַךְ הַגְּבִיָּה לְבוֹ קָצַת, עוֹד אָמַר לוֹ רַבְּנֵנוּ ו'ל': הֲלֹא בְּבִקְרָא אָנוּ אוֹמְרִים בְּתַחֲלָה: מָה אָנוּ מַה חַיִּינוּ וְכוּ', וְאָנוּ מִקְטִינִים עַצְמָנוּ מְאֹד, וְאַחֲר־כֵּן אָנוּ אוֹמְרִים: 'אֲבָל אֲנַחְנוּ עִמָּךְ בְּנֵי בְרִיתְךָ וְכוּ', שְׂאֲחֲר־כֵּן אָנוּ מַחֲזִקִים עַצְמָנוּ וּמְרִימִים אֶת עַצְמָנוּ, וְאָנוּ מְסַפְּרִים אֶת גְּדֻלַּתְנוּ וּמְתַפְּאָרִים שְׂאֲנַחְנוּ עִמּוֹ בְּנֵי בְרִיתוֹ זָרַע אֲבָרְהָם, יִצְחָק וַיַּעֲקֹב וְכוּ', כִּי כֵּן צְרִיכִין לְהַתְּנַהֵג בְּעַבְדוּת הַשֵּׁם. וּפְעַם אַחַת דִּבֶּר רַבְּנֵנוּ ו'ל' (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צח) מֵעַנְיָן מְעַלֵּת אֲמִירַת תְּהִלִּים, וְאָמַר שֶׁהִיא מְעַלָּה גְדוֹלָה מְאֹד לְהִיּוֹת רְגִיל בְּאֲמִירַת

תְּהִלִּים. וּבַעַת שְׂאוּמֵר תְּהִלִּים, יִכּוֹן כְּאִלוֹ אֲמָרֵם
דָּוִד הַמֶּלֶךְ בְּעֲצָמוֹ, כִּי הוּא אֲמָרֵם בְּרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ,
וְהַרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ מִנַּחַת בְּתוֹךְ הַתְּבוּת. וּכְשֶׁאֲמָרֵם הוּא
מְעוֹרֵר בְּרוּחַ פִּיֹּ אֶת הַרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ, עַד שֶׁנִּחְשָׁב
כְּאִלוֹ אֲמָרֵם דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם בְּעֲצָמוֹ, וְהוּא
מִסְגָּל מְאֹד לְרַפָּא הַחוֹלָה לְהִיּוֹת לוֹ בְּטַחֲוֹן רַק עַל
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁעַל־יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים יוֹשִׁיעוּ הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ. וְהַבְּטַחֲוֹן הוּא בְּחִינַת מְשַׁעֲנַת, כְּמוֹ שֶׁהָאֲדָם
נִשְׁעָן עַל הַמַּטָּה, בֵּן הוּא נִשְׁעָן עַל הַבְּטַחֲוֹן,
שְׂבוֹטֵחַ שְׂיוֹשִׁיעוּ ה', כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים יח,
יט): "וַיְהִי ה' לְמִשְׁעָן לִי", וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי־זֶה
נִתְרַפָּא הַחוֹלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כא, יט): "אִם
יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל מְשַׁעֲנֹתוֹ וְנָקָה", וְזֶה בְּחִינַת
(יִשְׁעִיָּה יא, א): "וַיֵּצֵא חֹטֵר מִגֹּזַע יִשְׂרָאֵל הַנְּאֻמֵּר עַל
מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא דָּוִד, בְּחִינַת (אֵיכָה ד, כח): "רוּחַ אֲפָנוּ
מְשִׁיחַ ה'". וּפַעַם אַחַת הִרְבֵּה רַבְּנוּ ז"ל לְדַבֵּר עִם
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים, מִמַּעַלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים
וּשְׂאֵר תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת, שֶׁאֲדָם אוֹמֵר, אֲשֶׁר צָרִיךְ
לְרְאוֹת שְׂיִמְצָא אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ כָּל מִזְמוּרֵי תְּהִלִּים
וּבְתוֹךְ כָּל הַתְּחִנּוֹת וּבִקְשׁוֹת וְסִלְיָחוֹת וְכִיּוֹצֵא
בְּפִשְׁיטוֹת בְּלֵי חֲכָמוֹת, אֲזִי בְּנִקְל יְכוֹלִין לְמַצֵּא אֶת
עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ כָּל הַתְּחִנּוֹת וּבִקְשׁוֹת וּבְכַפְרֵט בְּתְהִלִּים,

שְׁנֵאֵמַר בְּשָׁבִיל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, בְּשָׁבִיל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 בְּפָרְט, וְכָל אָדָם כָּל מִלְחָמוֹת הַיֵּצֵר שֵׁשׁ עָלָיו, וְכָל
 מֵה שְׁנַעֲשֶׂה עִמּוֹ, הַכֹּל מִבְּאֵר וּמִפְּרֶשׁ בְּתֵהִלִּים; כִּי
 עָקְרוּ גֵאֲמַר עַל מִלְחָמוֹת הַיֵּצֵר הָרַע וְחִילוֹתָיו, שֶׁהֵם
 עָקַר הָאוֹיְבִים וְהַשּׁוֹנְאִים שֶׁל הָאָדָם, שְׂרוּצִים לְמַנְעוֹ
 מִדְּרֹךְ הַחַיִּים, וְלִהְיוֹרִידוֹ לְשֵׁאוֹל תַּחֲתִיּוֹת, חֵס
 וְשְׁלוֹם, אִם לֹא יִשְׁמַר עֲצָמוֹ מֵהֵם. וְרַק עַל עֲגִן
 מִלְחָמָה זֹאת נִתְיַסַּד כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים; כִּי עָקַר כָּלֵל
 וְשָׂרֵשׁ וַיִּסּוּד שֶׁל כָּל הָעֲצוֹת לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ, הוּא רַק אֲמִירַת תְּהִלִּים וְשֵׁאֵר תַּחֲנוּת
 וּבִקְשׁוֹת וְהַתְּבוּדוֹת, לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ בֵּינּוּ לְבֵין קוֹנּוֹ,
 לְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו, שִׁיקְרָבֵהוּ לְעִבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרַק
 עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לְנִצָּחַת הַמִּלְחָמָה, אִם יִהְיֶה חֲזָק
 וְאֲמִיץ מְאֹד, תָּמִיד לְהַעֲתִיר וְלִהְתַּפְּלֵל וְלִהְתַּחֲנֵן
 לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, אֲזוּ בְּיַדָּי
 יִנְצַח הַמִּלְחָמָה, אֲשֶׁר־לוֹ! כִּן הִבְנוּ מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ
 ו"ל, וּבְפָרְט אִם יִזְכֶּה הָאָדָם לֹאמַר בְּכָל יוֹם הָעֲשֶׂרָה
 מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, שֶׁהֵם 'תִּקּוֹן הַכְּלָלִי', בְּיַדָּי יִזְכֶּה
 עַל יָדָם לְתִקּוֹן הַבְּרִית. כִּי רַבְּנוּ ו"ל גָּלָה לֹאמַר אֵת
 הָעֲשֶׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים בְּשָׁבִיל פָּגַם הַבְּרִית,
 וְהִבְטִיחַ עִם עֲדִים גֵּאֲמָנִים, שְׁמִי שְׁיָבֵא אֶל צִיּוֹנוֹ
 הַקְּדוֹשׁ, וַיֹּאמֶר שֵׁם אֱלוֹ הָעֲשֶׂרָה מִזְמוֹרִים הַנִּקְרָאִים

'תקון הכללי', אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו
 ופשעיו, יוציאו מהשאל תחתית ומתחתיו. ועל-כן
 אשרי מי שאומר בכל יום את אלו העשרה מזמורי
 תהלים, שהם: ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ',
 ק"ה, קל"ז, ק"נ; אשר הם תקון גמור לכל מיני
 פגם הברית שבְעוֹלָם, ואשרי ואשרי מי שזוכה
 להיות על-כל-פנים פעם אחת בחייו אצל ציון
 רבנו ז"ל, ואומר שם את אלו העשרה מזמורי
 תהלים, אזי מבטח מפי רבנו ז"ל, שיעשה לו טובה
 בעולם הבא, ויתקנו בתקון גָּצְחִי; אשרי מי שאינו
 מטעה את עצמו כָּלֵל, אלא מכיר את מקומו ובורח
 בכל יום אליו יתברך באמירת תהלים, תחנונות
 ובקשות, ודוּיִים ופיוּסִים, ושופך נפשו אליו יתברך
 עם המזמורי תהלים. וכן מדבר הרבה אליו יתברך
 בלשון שרגיל בה, אשר רק זה יצילו מהשאל
 תחתית ומתחתיו שנפל אליו. ובפרט על-ידי רבוי
 חטאיו ופשעיו, אשר חטא בהוצאת זרע לבטלה,
 אשר חטא זה מעלים ומסתיר מן האדם את כל
 האורות העליונים, כי אי אפשר להוריד את
 ההעלמות והכסויים, אלא על-ידי תפלה
 והתבודדות ואמירת תהלים, כי אף-על-פי
 שנמצאות כמה עצות טובות בספרי רבנו ז"ל,

שהם מלאים עצות להתקרב להשם יתברך, אף-
 על-פי-כן קשה לאדם לקיים העצה בעצמה, על-כן
 העקר הוא תפלות ותחנונות ובקשות, יהיה איך
 שיהיה, על-כל-פנים ידבר בפיו באיזו בחינה
 שהיא, ויבקש מהשם יתברך תמיד, שיוציאו
 מחשף לאור, ויחזירהו בתשובה שלמה באמת.
 ואל יתן דמי לו עד שיענהו, ואף-על-פי שהוא
 קורא וצועק להשם יתברך זה זמן רב מאד, ועדין
 הוא רחוק מאד מאד, אף-על-פי-כן אם יהיה חזק
 ואמיץ בתפלות ובקשות, בודאי סוף כל סוף יענהו
 השם יתברך, ויקרבו לעבודתו באמת, בודאי בלי
 ספק. רק חזק ואמץ! וכמו שאמרו חכמינו
 הקדושים (ברכות לב), שתפלה צריכה חזוק, כמו
 שכתוב (תהלים כז, יד): "קנה אל ה' חזק ויאמץ
 לבך וקנה אל ה'", ופרש רש"י: ואם לא תתקבל
 תפלתך — חזר וקנה וכן לעולם, עד ישקיף וירא
 ה' משמים. וכבר מבאר זאת בדברינו כמה פעמים,
 אך צריכין לכפל ולשנות זאת ולהזכיר זאת בכל
 יום ויום, כי יש כמה וכמה מיני חלישות ובלבולים
 על זה בלי שעור, אשר אין הפה יכול לדבר והלב
 לחשב, על-כן צריכין לחזר על זאת אלפי פעמים,
 כדי שיתחזק ויתאמץ לעמד על עמדו, להתפלל

וְלִהְתַּחַנֵּן לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, שִׁיקְרָבֶהוּ
 לְעִבּוֹדָתוֹ, יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִיָּה "נִשְׂא לְבַבְנוּ אֶל כַּפֵּי־
 אֵל אֶל בְּשָׁמַיִם, כִּי לֹא יִטֹּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ וְנִחַלְתּוֹ לֹא
 יַעֲזֹב" (איכה ג, מא); כִּי בְּאֵמֶת כָּל הָעוֹלָם הִנֵּה הוּא
 בְּחִלּוֹם יַעֲוֶף, כִּי הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה, הִנֵּה שְׁבוּעַ
 וְהִנֵּה חֹדֶשׁ וְהִנֵּה שָׁנָה, וְהַכֹּל פּוֹרֵחַ. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי
 שְׂזוּכָה לַחֲטָף בְּחִלּוֹם שֶׁל הַבְּלִי עוֹלָם הִנֵּה בְּכֹל יוֹם
 אֲמִירַת תְּהִלִּים, וְזֶה מֵה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 (בְּרָכוֹת נו:): הַרְוֹאָה סֵפֶר תְּהִלִּים בְּחִלּוֹם — יַצְפֶּה
 לַחֲסִידוֹת; וְהוּא רָמַז לְהַנ"ל; אִם בְּחִלּוֹם יַעֲוֶף שֶׁל
 הַבְּלִי עוֹלָם יִרְבֶּה בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ
 לַחֲסִידוֹת. וְצָרִיכִין לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ קִבְיַעוֹת חֲזָקָה
 לומר בְּכֹל יוֹם תְּהִלִּים, וּלְסַלֵּק אֶת דַּעְתּוֹ וְחֲחֻמָּתוֹ
 לְגַמְרֵי, כִּי דִיְקָא עַל-יַדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים יַעֲשֶׂה עַמּוֹ
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גָּסִים וְנִפְלְאוֹת; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינּוּ
 מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, אֲלֵא הוּא חֲזָק
 בְּכֹל יוֹם בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת, וְאֵז
 נְכוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹת, שִׁימְחֵל לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ בְּבֹא !

תְּמִימוֹת

צְרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, שְׂאִין עוֹד מְדַרְגָּה
 בְּעוֹלָם שְׂאָדָם צְרִיף לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ כְּמוֹ מִדַּת
 הַתְּמִימוֹת, וּכְכֹל שְׂאָדָם עוֹלָה לְמְדַרְגָּה יוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה,
 עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת — שֵׁשְׁלִיף אֶת חֲכָמְתוֹ וּבִינָתוֹ וְשִׁכְלוֹ
 לְגַמְרִי, כְּאִלוֹ אֵין לוֹ שׁוֹם שְׁכָל, לֹא חֲכָמָה, לֹא בִינָה,
 לֹא דַעַת, אֶלָּא יַעֲשֶׂה עֲצָמוֹ כְּלֹא, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (חֲלִין ה':) : עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים לו, ז) : "אָדָם
 וּבִהְמָה תוֹשִׁיעַ ה'" — אִלוֹ בְּנֵי-אָדָם שְׂעַרְמִים בְּדַעַת
 כְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן וְעוֹשִׁים עֲצָמָם כְּבִהְמָה (עַן שִׁיחוֹת-
 הַר"ן, סִימָן טו); כִּי עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ הוּא רַק לְדַעַת שְׂאִין יוֹדְעִים כְּלוּם, וּלְבַטֵּל אֶת
 שְׁכָלוֹ לְגַמְרִי, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לַעֲלוֹת מֵעֵלָּה
 מֵעֵלָּה, וְכֹל גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים לֹא זָכוּ לְהַגִּיעַ
 לְמְדַרְגָּתָם, אֶלָּא עַל-יְדֵי שֶׁהִשְׁלִיכוּ אֶת חֲכָמָתָם.
 וְאִפְלוּ שֶׁהַגִּיעוּ כְּבָר אֶל חֲכָמָה אֲמִתִּית, דְּבִקוּת
 הַבוּרָא, אַף-עַל-פִּי-כֵן הִשְׁלִיכוּ אֶת שְׁכָלָם וְהִשְׁגָּתָם
 לְגַמְרִי, וְכֹךְ עָלוּ תְּמִיד מִמְדַרְגָּה לְמְדַרְגָּה; כִּי בְּאֲמַת
 אֵי אִפְשָׁר לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת, אֶלָּא כְּשֶׂאָדָם יוֹדַע
 שְׂאִינוֹ יוֹדַע, וְאֵז כְּשֶׁמְחִזִּיק אֶת עֲצָמוֹ לְאִינוֹ יוֹדַע, יֵשׁ
 לוֹ כְּלֵי קַבּוּל לְקַבֵּל בּוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוּרָא

יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, וְעוֹלָה בְּכֹל פַּעַם מִעֲלָה מִעֲלָה, לֹא-כֵן
 אִם אָדָם מִחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ לְבַעַל הַשָּׂגָה אוֹ לְבַעַל
 מִדְרָגָה, עֲדִין לֹא הִתְחִיל לְהִפְגֵּס אֶל הַקִּדְשָׁה. וְרַבְּנוּ
 ז"ל דִּבֶּר עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִרְבֵּה מְאֹד מִזֶּה שְׂאָדָם
 צָרִיךְ לְדַעַת בְּכֹל פַּעַם שְׂאִינוּ יוֹדְעֵ כְּלוּם, וְכִכֵּל
 שְׂיִכְנִיס בְּעֲצָמוֹ יְדִיעָה זוֹ, שְׂאִינוּ יוֹדְעֵ כְּלוּם, וְדָאִי
 יִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת בְּכֹל פַּעַם הִתְחַלָּה חֲדָשָׁה, וְיִרְצֶה
 לַעֲלוֹת מִעֲלָה מִעֲלָה, כִּי בְּרִגְעַ שְׂאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁכִּכֵּר
 הִגִּיעַ לְאִיזוֹ דְרָגָה, אֲזִי הוּא עוֹצֵר בְּדִרְגָּה זוֹ, וְאַחֲרֵ-כֵן
 נוֹפֵל בְּחֻמּוֹת, וְהִחְכְּמוֹת עוֹקְרוֹת אוֹתוֹ מִשְׁנֵי
 הָעוֹלָמוֹת, כִּי הִחְכְּמוֹת מִפִּילוֹת אֶת הָאָדָם, כִּי עָקֵר
 כָּל הַנְּפִילוֹת הֵם עַל-יְדֵי חֻמּוֹת, כִּי כִּשְׂאָדָם הוֹלֵךְ
 אַחֲרֵ חֻמּוֹתוֹ, יְכוֹל לָבוֹא לְיְדֵי רַעוֹת גְּדוֹלוֹת (עַגֵּן
 לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יב), כִּי הִחְכְּמָה מְטַעֶה
 אוֹתוֹ מִחְכְּמָה לְחֻמּוֹת וּמִחְכְּמָה לְחֻמּוֹת, עַד שֶׁנִּלְכַּד
 וְנִטְעָה בְּחֻמּוֹת עֲצָמוֹ, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה כְּמִשְׁעָה מִמֶּשׁ,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְיְכוֹל לָבוֹא עַל-יְדֵי-זֶה לְכַפִּירוֹת
 גְּמוּרוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, לְכַפֵּר בְּמִלְךָ וּבְשָׂרָיו, הִינּוּ
 לְכַפֵּר בְּמִלְכוֹ שֶׁל עוֹלָם וּבְכֹל הַצְּדִיקֵי אָמֶת, וְכֹל
 הָעוֹלָם נַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ כְּלֹא, וּמִתְלוֹצֵץ מִכָּל הָעוֹלָם,
 כְּאֵלוֹ כָּל הָעוֹלָם בְּטַעוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וְנַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי-
 זֶה יְרוּד וְשָׁפֵל וּבִזוּי מְאֹד בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת,

כַּמּוּבָא (בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט', מִחֶכֶם וְתָם); וְעַקֵּר
שְׁלֵמוֹת שֶׁהַצְּדִיקִים זֹכִים לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ, הִיא רַק
עַל-יְדֵי מַדַּת הַתְּמִימוֹת, שְׁעוֹלִים תָּמִיד מַעֲלָה מַעֲלָה,
עַד שֶׁמִּגִּיעִים אֶל הַשְּׂגוֹת גְּדוּלוֹת, וְהוּא רַק כְּשֶׁמִּסְלָקִים
אֶת חֲכָמָתָם וְשִׁכְלָם לַגַּמְרִי. וְעַל-כֵּן מַדַּת הַתְּמִימוֹת
הִיא מַדָּה הַכִּי יִקְרָה וְעֲלִיוְנָה אֲפֵלוּ לַגְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי
הַצְּדִיקִים. וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מִי שֶׁחָטָא וְנִכְשַׁל בְּכָל
הַחָטָאִים וְעוֹנוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וּבִפְרָט בַּחָטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל
הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, הוּא מִכְרַח לְהַשְׁלִיךְ אֶת חֲכָמָתוֹ
הַמְּדָמָה, וְלַעֲבֹד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּתְּמִימוֹת
וּבִפְשִׁיטוֹת, וְלַחֲזֹר בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת
כָּלל; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלל מִי שֶׁחָטָא בְּאִיזָה חָטָא, נַעֲשֶׂה
חֶכֶם בְּעֵינֵי עַצְמוֹ, וְזֶה אֲשֶׁר עוֹקְרוּ לַגַּמְרִי, כִּי גִדְמָה
לוֹ כְּאֵלוֹ אֵין לוֹ שׁוּם תִּקְוָה כְּבָר לְתַקֵּן אֶת מַעֲשָׂיו,
וּכְאֵלוֹ לַעוֹלָם לֹא יִחְזֹר לְמָה שֶׁהָיָה, וְזֶה הוֹרֵס לוֹ אֶת
כָּל הַתִּקְוָה, עַד שֶׁנוֹפֵל בְּדַכָּאוֹן וּבִיאֹוֶשׁ, וּמִתְיַאֵשׁ
לַגַּמְרִי מִלְּחֲזֹר בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה. וְעַל-כֵּן כָּל מִי
שֶׁרוֹצֵה לְחֲזֹר בַּתְּשׁוּבָה, הֵהֱכִיחַ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַדַּת
הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת, וְלִסְלַק אֶת חֲכָמָתוֹ הַמְּדָמָה,
וַיַּדַּע שֶׁאֵין יוֹדְעִים כָּלל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ,
וְלַגְדֵּלְתוֹ אֵין חֶקֶר (תְּהִלִּים קמ"ה, ג), וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא כָּל-כּוֹף גְּדוֹל, שֶׁאֲפֵלוּ מִי שֶׁהִרְבָּה לְחָטָא וְלַפְשֵׁעַ

ימים ושנים, גם עליו יש עדין רחמנות גדולה מאד, אבל לזכות להגיע למדרגה זו, צריכים לסלק את החכמות לגמרי, כי חכמות האדם מפילות אותו לגמרי, ועוקרות אותו משני העולמות. ועל-כן הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד לברח מכל מיני חכמות של הבל, שלא נעין בספרי מחקרים, אשר מלאים בפירות ואפיקורסות וחכמות של הבל וסברות של מה בקף, אשר הם הורסים את האדם לגמרי, ועוקרים אותו משני העולמות. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, מאחר שעבר עליך בחיך כבר מה שעבר, שחטאת, עוית ופשעת נגדו יתברך בכל מיני חטאים שבעולם, ובפרט בחטא המגנה הנה של הוצאת זרע לבטלה, שמכניס חכמות של הבל באדם, ומעקם את מחו ודעתו, עד שנכנסים בו ספקות והרהורים רעים אחריו יתברך, ראה להשליך את חכמתך המדמה לגמרי, ותדע שאין יודעים כלל, ודיקא על-ידי-זה תזכה לתקן כל מה שקלקלת בזה העולם, ואף שטבע של האדם שנמשך אל חכמות, פי כל אחד רוצה להראות שהוא חכם מזולתו, עליך לדעת שהשלמות היא רק בשזורקים את החכמות והשכל העצמי, ויודעים שאין יודעים כלום, וזהו שאמרו חכמינו הקדושים (נדרים לב.): כל המתמים עצמו,

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְתָמִים עִמּוֹ; כִּי בְדֶרֶךְ שְׂאֵדָם הוֹלֵךְ בָּהּ מוֹלִיכִים אוֹתוֹ. אִם אָדָם הוֹלֵךְ בְּתִמְיֹמוֹת, גַּם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוֹלֵךְ עִמּוֹ בְּתִמְיֹמוֹת (עֵינַן תְּהִלִּים יח, כו). כִּי הַתְּמִימוֹת פְּרוּשָׁה שְׁלֵמוֹת, הֵינּוּ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ אֶל שׁוּם שְׁלֵמוֹת בְּעוֹלָם, אֲלֵא עַל-יְדֵי שְׁקוּנִים לְעַצְמוֹ אֶת מִדַּת הַתְּמִימוֹת. וּכְכֹל שְׂאֵדָם יוֹתֵר תְּמִים, זֹכָה יוֹתֵר לַחֲזוֹר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים שְׂאֵף פְּעַם לֹא חָטְאוּ, וְאֵינָם יוֹדְעִים חָטָא מֵהוּ, אִם הֵם צְרִיכִים אֶת מִדַּת הַתְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, וְלְהַשְׁלִיךְ מִהֵן אֶת חֲכָמָתָם הַמְדַמָּה, עַל אַחַת בִּפְנֵי וּכְמָה שְׁרַחֲוִקִים וּבְעַלְי עֲבָרָה שְׁרוּצִים לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה, צְרִיכִים לִידַע שְׂאֵין יוֹדְעִים כָּלֵל מִגְדֻלְתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי לְגִדְלָתוֹ אֵין חֶקֶר, וְכֹל מֵה שְׁמוֹנֵעַ אֶת הָאָדָם מִלְּחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה הֵן רַק הַחֲכָמוֹת, כִּי חֲכָמוֹת הָאָדָם מִפִּילוֹת אוֹתוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְנִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ כְּבָר זָכָה לְאִיזוֹ דְרָגָה, וְזֶה מְכַנִּיס בּוֹ גְאוֹת וְיִשׁוֹת. וּבִפְרָט מִי שְׁחָטָא בִּפְגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, הוּא מְלֵא גְאוֹת וְיִשׁוֹת, וּמְקַפֵּיד מְאֹד עַל כְּבוֹדוֹ; וְעַל-כֵּן עֶקֶר תְּקוּנוֹ — עַל-יְדֵי שְׂיִשְׁלִיךְ אֶת חֲכָמָתוֹ הַמְדַמָּה, וְיִדַע שְׂאֵינּוּ יוֹדַע כָּלֵל כְּלוּם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַעֲלֶה בְּכֹל פְּעַם מַעְלָה מַעְלָה. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁקוּנָה לְעַצְמוֹ מִדַּת הַתְּמִימוֹת

וְהַפְּשִׁיטוֹת, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מִתְעַלֶּה בְּרוּחַ־נְיֹוֹת
 וּבְגָשְׁמִיּוֹת, וַיִּשְׁיג הַשָּׁגוֹת אֱלֻקוֹת בְּכֹל פַּעַם בְּהַשְׁגָּה
 חֲדָשָׁה, וַיַּעֲלֶה מֵעֵלָה מֵעֵלָה, כִּי עַל־יְדֵי שְׂמֵחֹזִיק אֶת
 עֲצָמוֹ שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוֹם, יֵשׁ לוֹ רְצוֹנוֹת לְהַתְּעַלּוֹת
 יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, לֹא־כֵן כְּשֶׁאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁכִּפָּר זָכָה לְאִיזוֹ
 הַשְּׁגָה אוֹ מִדְּרָגָה, אוֹ גִדְמָה לוֹ שְׁחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, זֶה
 אֲשֶׁר מִפִּילּוֹ אַחֲר־כֵּן לְחִלִּישׁוֹת הַדַּעַת, וְעוֹקֵר עֲצָמוֹ
 מִשְׂרָשׁוֹ. לְכֵן אֶהְיֶיבִי, בְּנֵי הַיִּקָּר, רְאֵה לְקִנּוֹת לְעֲצָמְךָ
 אֶת מִדַּת הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה
 נֹעֲשֶׂה כָּלִי לְהַמְּשִׁיךְ בְּעֲצָמְךָ זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ,
 וְתִעַלֶּה בְּכֹל פַּעַם מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וַיִּמְחַל לְךָ הַקְּדוֹשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ; כִּי אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד
 מְאֹד חֲשׁוּבָה מִדַּת הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת, וְלֹא זָכוּ
 הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים לְהִגִּיעַ אֶל מִדְּרָגָתָם, אֲלֵא עַל־יְדֵי
 שְׁהִשְׁלִיכוֹ עֲצָמָם בְּתְמִימוֹת גְּדוּלָּה, וּבְכֹרֵט מִי שְׁחָטָא
 יָמִים וְשָׁנִים, עָלָיו הִתְכַּרַח לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַחֲכָמוֹת
 הַמְּדַמּוֹת אַחֲרֵי גֵוּוֹ, וְלִידַע שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל, וְעַל־
 יְדֵי־זֶה יִתְעַלֶּה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה; אֲשֶׁרִי מִי שְׂיִגִיעַ לְזֶה,
 וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא כָּל הַיָּמִים!

תָּם וְנִשְׁלָם, שִׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכָּלִי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצנה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לרפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי שהוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז * מכתם לךוד שמרני אל בי-חסיתי בך:
 ב אמרת ליהנה אדני אתה טובתי בל-עליך:
 ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי בל-חפצי-
 ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסף
 זכספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
 ח יהנה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
 ו תבלים נפלו-לי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
 ז אברך את-יהנה אשר יעצני אף-לילות יסרוני
 כליותי: ח שויתי יהנה לנגדי תמיד כי מימיני
 בל-אמוט: ט לבן | שמח לבי ויגל בבודי אף-
 בשרי ישכן לבטח: י כי | לא-תעזב נפשי לשאול
 לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
 חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינד
 נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נְשׁוּי־פֶשַׁע פָּסוּי הַטָּאָה:
 ב אֲשֶׁר־יֵאָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 פְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג בִּי־הִחַרְשָׁתִי בָּלוּ עֲצָמַי בְּשִׂאֲנָתִי
 כֹּל־הַיּוֹם: ד בִּי | יוֹמָם וּלְיָלֵה תִכְבַּד עָלַי יָדָךְ נִהַפְדָּ
 לְשִׁדִּי בַחֲרַבְנִי קִיּוֹן סֵלָה: ה הַטָּאִתִּי אוֹדִיעָךְ וְעוֹנִי
 לֹא־כִסִּיתִי אִמְרָתִי אוֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאֵת עוֹן הַטָּאִתִּי סֵלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כֹּל־חַסִּיד | אֱלֹהֶיךָ לְעַת מֵעַל רַק לְשִׁטָּף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מִצַּר תִּצְרַנִּי
 חֲנִי פִלַּט תְּסוּבְּנִי סֵלָה: ט אֲשַׁבֵּלְךָ | וְאוֹרֶךְ
 בְּדַרְדְּרוֹ תִלְךָ אִישְׁעָה עֲלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
 פָּסוּס כְּפָרֶד אִין הָבִין בְּמַתְנֵי־וֹרְסָן עֲדִיו לְבָלוּם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מִכְּאוּבִים לְרִשְׁעָה וְהַבּוֹטָח
 בִּיהוָה חֶסֶד יְסוּבְּנֵנו: יא שְׂמַחוּ בִּיהוָה וְגִילוּ
 עֲדִיקִים וְחַרְגִּינוּ כֹּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְצַח מוֹזְמוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל־
 דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֵיבָיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כֹּל־מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכָת
 בַּחֲלוֹ: ה אֲנִי־אִמְרָתִי יְהוָה חֲנִנִי רַפְּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־הַטָּאִתִּי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאָבַד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שׂוֹא יִדְבַר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִקְבֹּץ-אֶזְנוֹן לֹא יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ^ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׂוּ
 כָּל-שִׁנְאֵי עָלַי | יִהְיֶה רָעָה לִּי: ^ט דְּבַר-בְּלִיעַל
 יֵצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לְקוֹם: ^י גַּם-אִישׁ
 שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי הַגְּדִיל עָלַי
 עָקַב: ^{יא} וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּנִי וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
^{יב} בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חֲפָצֶתָ בִּי כִּי לֹא-יִרְעֵ אִיבִי
 עָלַי: ^{יג} וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכַּתּ בִּי וּתְשִׁיבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: ^{יד} בְּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
 וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְעַת מִשְׁפִּיל לְבַנְי-קַרְחָ: ^ב כְּאִל תַּעֲרַג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם כִּן נַפְשִׁי תַעֲרַג אֵלַיךָ אֱלֹהִים:
^ג עֲמָאָה נַפְשִׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חֵי מְתֵי אָבוֹא
 וְאַרְאֶה פְנֵי אֱלֹהִים: ^ד הִיתָה-לִּי דְמַעְתִּי לָחֵם יוֹמָם
 וּלְיָלֶה בְּאָמַר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אִיָּה אֱלֹהֶיךָ: ^ה אֵלֹהֵי
 אֲזַכְּרָה | וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי | נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר | בְּסֶף
 אַדְדָּם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵנִ: ^ו מִה-תִּשְׁתַּחֲוִי | נַפְשִׁי וּתְהַמִּי עָלַי הוֹחֲלִי
 לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנִי יִשׁוּעוֹת פְּנִי: ^ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשִׁי תִשְׁתַּחֲוֶה עַל-כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְצֵי יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מִהַר מַעְעָר: ^ח תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל עֲנֹרִיד כָּל-מִשְׁבְּרִיד וְנִלְיָד עָלַי עֲבָרוּ:
^ט יוֹמָם | יֵצֵה יְהוָה | חֲסִדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלֶה לְאֵל חַיִּי: ^י אוֹמְרָה | לְאֵל סִלְעֵי לְמַה

שִׁכַּחְתָּנִי לְמַה־קָדַר אֱלֹהִי בְלַחֲץ אֹיֵב: * פְּרַעַח |
 בַּעֲצָמוֹתַי הִרְפוּנֵי צוּרָי בְּאִמְרָם אֵלַי כֹּל־הַיּוֹם
 אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: * מַה־תִּשְׁתַּחֲוֶהוּ | נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּהַמֵּי
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֹרְנוּ יְשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְעַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹר מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: * הַצִּילֵנִי
 מֵאִיֵּב | אֱלֹהֵי מִמֵּת־קוֹמָמִי תִשְׁגָּבֵנִי: ג הַצִּילֵנִי
 מִפְּעָלֵי אֲוֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֵזִים לֹא־פָשְׁעִי וְלֹא־
 תִּטְאֲתֵי יְהוָה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוּן וַיְפֹנְנוּ עוֹרָה
 לְקַרְאֲתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים | עֲבֹאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיְצָה לְפָקֵד כֹּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחַן
 כֹּל־בְּגָדֵי אֲוֶן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יְהִמוּ בְּכָל־ב
 וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: ח הִנֵּה | יִפְיֵעוֹן בְּפִיהֶם הַרְבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לָמוּ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֲזוּ אֱלֹהֵי אֲשֻׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי: * אֱלֹהֵי חֶסֶדֵי יִקְדְּמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשַׁרְרֵי: * אֶל־תִּתְּרָגְם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעַמּוּ בְּחִילָךְ וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּבּוֹר אֲדֹנָי: * חֲטֵאוֹת־
 פִּימוּ דְבַר־שִׁפְתֵימוּ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֹה
 וּמִבְּחַשׁ יִסְפְּרוּ: י כֹּל־הַ בְּחֵמָה כֹּל־הַ וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשָּׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיִּשְׁבוּ לְעָרְבַי יְהוּמו כְּפֶלֶב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּוָה
 יְנִיעוֹן לֹאכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְוִינוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֲזָדָה וְאַרְגִּין לְבַקֵּר הַסֶּדֶד פִּי-הַיִּיתַת מִשְׁנֵב לִי
 וּמָנוֹס בְּיוֹם צָר-לִי: יח עֲזִי אֵלֶיךָ אֲזַמְרָה פִּי-אֱלֹהִים
 מִשְׁנֵבֵי אֱלֹהֵי הַסֶּדֶי:

עז * לְמַנְצֵחַ עַל-יְדוּתוֹן לְאַסְפָּה מִזְמוֹר: ב קוֹלִי (*
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַעֲעֵקָה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוֹג מֵאֲנָה הַנְּחֹם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעַטְפֵּה רוּחִי סֵלָה: ה אַחֲזֹת
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בְלִילָה
 עַם-לִבְבִי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׁ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנִּי וְלֹא-יִסֹּף לְרָעוֹת עוֹד: ט הָאֵפֶס לְנֹעַח
 חֲסֵדוֹ נָמַר אָמַר לְדָר וְדָר: י הַשְּׂכַח חַנּוּת אֵל
 אִם-קִפְזֵן בְּאֵף רַחֲמָיו סֵלָה: יא וְאָמַר חֲלוּתִי הֵיא
 שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעֲלָלֵי-יָהּ פִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלִאָה: יג וְהִגִּיתִי בְכָל-פִּעְלֶיךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָפְךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
 בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדַעַת בְּעַמִּים
 עֲזָדָה: טז גְּאֻלַּת בְּזוֹרַע עֲמִדָּה בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סֵלָה:
 יז רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יַחֲלוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(* באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אלי"ף למ"ד אלי"ף למ"ד ה"י וי"ד מ"ם

תהמות: ^{יח} זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
 אף־חצציה יתהלכו: ^{יט} קול רעמך | בגלגל האירו
 ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ: ^כ פים ורפך
 ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נדעו:
^{כא} נחית כצאן עמך ביד־משה ואהרן:

צ * תפלה למשה איש־האלהים אדני מעון אתה
 היות לנו בדר ודר: ^ב בטרם | הרים ילדו
 ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד־עולם אתה אל:
 ג תשב אנוש עד־דבא ותאמר שובו בני־אדם:
 ד כי אלה שנים בעיניך פיום אתמול כי יעבר
 ואשמורה בלילה: ^ה זרמתם שנה יהיו בפקר
 פהציר יחלה: ^ו בפקר יציץ וחלה לערב ימולל
 ויבש: ^ז כי־כלינו באפך ובחמתך נבהלנו:
 ח שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך: ^ט כי
 כל־ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו־הנה:
 י ימי־שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת |
 שמונים שנה ורהבם עמל ואון פי־נו חיש ונעפה:
 יא מי־יודע עו אפך וכיראתך עברתך: ^{יב} למנות
 ימינו פן הודע ונבא לבב חכמה: ^{יג} שובה יהוה
 עד־מתי והנחם על־עבדיך: ^{יד} שבענו בפקר
 חסדך ונרננה ונשמחה בכל־ימינו: ^{טו} שמחנו
 כימות עניתנו שנות ראינו רעה: ^{טז} יראה אל־
 עבדיך פאלך והדרך על־פניהם: ^{יז} ויהי | נעם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עַלִּילוֹתֵינוּ: ב שִׁירוֹלוֹ זְמִירוֹלוֹ שִׁיחוּ בְּכָל־
נִפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ וְשִׂמַח לֵב |
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד הֲרִשׁוּ יְהוָה וְעָזוּ בְּקִשׁוֹ פָּנָיו
תַּמִּיד: ה זָכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה מִפֶּתְיוֹ
וּמִשְׁפָּטָיו־פָּיו: ו זָרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחֵירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ
מִשְׁפָּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר צִוְה לְאַלְפֵי
דָּוָר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֵק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֵתָּן אֶת־אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם:
יב בְּהֵיוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר בְּמַעַט וְגָרִים בָּהֶם:
יג וַיִּתְחַלְכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אֲחֵר:
יד לֹא־הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מַלְכִים:
טו אֶל־תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי וּלְגִבְיָאִי אֶל־תִּרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רַעֲב עַל־הָאָרֶץ כָּל־מִטְהַ־לֶּחֶם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֹּ נְמֹכַר יוֹסֵף: יח עָנּוּ
בַּכֶּבֶל רָגְלוֹ בְּרִזְלֵ בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד־עַתָּה
כֹּאֲדַבְּרוּ אִמְרַת יְהוָה צְרַפְתָּהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אֲדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל־קְנִיָנוּ: כב לְאַסֵּר שָׁרְיוֹ בְּנִפְשׁוֹ

וַיִּקְרְאוּ יַחְפָּזִים: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מַצְרִים וַיַּעֲקֹב גֵר
 בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיִּפְרַח אֶת־עַמּוּ מְאֹד וַיַּעֲצֵמָהּ
 מִצְרָיו: כה הִפְדָּה לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוּ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדָיו:
 כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אַהֲרֹן אֲשֶׁר בְּחָרָהּ־בו: כז שָׁמַר
 בָּם דְּבָרֵי אֱתוֹתָיו וּמִפְתִּיּוֹת בְּאֶרֶץ־חָם: כח שָׁלַח
 הַשֶּׁדָּה וַיַּחֲשֹׁד וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: כט הִפְדָּה אֶת־
 מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת־דִּנְתָם: ל שָׂרִץ אֲרָצָם
 אֶפְרָדָעִים בַּחֲדָרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עֲרֵב
 כַּנְּיָם בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן גַּשְׁמִיָּהֶם פָּרָד אִישׁ
 לְהַבֹּת בְּאֲרָצָם: לג וַיָּדַ גַּפְנָם וַתֵּאֱנַתָם וַיִּשְׁפַּר עֵץ
 גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרֵבָה וַיִּלַּק וַאֲיִן מִסָּפֶר:
 לה וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
 לו וַיָּדַד כָּל־פְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְגַל־אוֹנָם:
 לז וַיֹּצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשֶׁבֶטָיו פּוֹשֵׁל:
 לח שָׁמַח מִצְרַיִם בַּעֲבֹתָם כִּי־נִפְלַח פִּתְחָם עֲלֵיהֶם:
 לט פָּרַשׁ עֵינָיו לְמִסְדָּה וְאִישׁ לְהֹאִיר לְיָלְדָה: מ שָׁאֵל
 וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁפִיעַם: מא פָּתַח עוֹר
 וַיִּזְבּוּ מַיִם הִלְכוּ בַּעֲשׂוֹת נֹחַר: מב כִּי־זָכַר אֶת־
 דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עֲבָדָיו: מג וַיֹּצֵא עַמּוּ
 בְּשִׁשּׁוֹן בְּרֵנָה אֶת־בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
 גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: מה בְּעֵבֹר | יִשְׁמְרוּ
 תִּקְוֵי וְתוֹרֹתָיו יִנְעֲרוּ הַלְלוּנִיהָ:

קלוז * על-נהרות | כּבֵּל שָׁם יִשְׁכְּנוּ גַם-כְּכִינוּ
 בְּזִכְרֵנוּ אֶת-צִיּוֹן: ב על-עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ
 בְּנֹרֹתֵינוּ: ג כִּי שָׁם שָׁאלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבַר־יְשִׁיר
 וְתוֹלְלֵינוּ שִׁמְחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִׁיר צִיּוֹן: ד אִיךְ נִשִּׁיר
 אֶת-שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדָמַת נֶכֶר: ה אִם-אֲשַׁכְּחָךְ
 יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי | לְחַבֵּי
 אִם-לֹא אֲזַכְּרֶכִי אִם-לֹא אֶעֱלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל
 רֹאשׁ שִׁמְחָתִי: ז זָכַר יְהוָה | לִבְנֵי אָדָם אֵת יוֹם
 יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיּוֹם בָּהּ:
 ח בַּת-כָּבֵל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁר־י שִׁי שְׁלֹם-לָךְ אֶת-
 גְּמוּלָךְ שֶׁנִּמְלַתְ לָנוּ: ט אֲשֶׁר־י שִׁי אֲחוֹ וְנַפְץ אֶת-
 עַלְלִיךְ אֶל-הַסַּלַע:

קנ * הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ-אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרַקִּיעַ
 עֲזוֹ: ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרָתוֹ הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ:
 ג הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּבְנֹר:
 ד הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמַחּוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִנּוּב:
 ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי-שִׁמְעַ הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
 ו בַל הַנְּשַׁמָּה תִּהְיֶל יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהנה שבות עמו וגל יעקב ישמח ישראל:
 וְתִשְׁעַת צְדִיקִים מִיְהוָה מְעוֹזָם בְּעַת צָרָה: וַיַּעֲזֵרֵם יְהוָה וַיַּפְלֹטֵם וַיַּפְלֹטֵם
 מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוּ: